BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

CINCINALUL ÎN PATRU ANI ŞI JUMĂTATE

Această deviză domină conştiinţa opiniei publice româneşti. Ea este pe drept cuvînt considerată un imperativ economic de importanţă capitală căci înfăptuirea cincinalului înainte de termen, în numai patru ani şi jumătate, va duce la creşterea mai grabnică a avuţiei naţionale creînd baza pentru progresul mai rapid al ţării şi ridicarea bunăstării întregului popor. Această deviză, adresată ca o chemare de comuniştii bucureşteni tuturor comuniştilor din ţară, întregului popor, a înregistrat un ecou fără precedent, un acord şi-un angajament unanim. Ea s-a adresat poporului aflat în întrecere, s-a adresat eroicei noastre clase muncitoare, harnicii ţărănimi, intelectualităţii angajate plenar într-un vast şi profund efort îndreptat spre punerea în valoare a tuturor resurselor materiale şi umane în scopul asigurării progresului nostru economic şi social. Cît de puternică este această bătălie cu timpul, cît de fermă decizia celor ce muncesc de-a realiza cincinalul înainte de termen s-a putut vedea, deosebit de concludent, în hotărîrile conferinţelor extraordinare ale organizaţiilor judeţene de partid care au avut loc în pregătirea Conferinţei Naţionale a partidului cît şi în conferinţa extraordinară a organizaţiei de partid a municipiului Bucureşti, conferinţă care — în prezenţa tovarăşului Nicolae Ceauşescu — a lansat chemarea. Angajamentele sporite pe care şi le-au asumat comuniştii, angajamentele care îi situează, ca întotdeauna, în fruntea luptei pentru progresul multilateral al ţării au exprimat voinţa lor neclintită, voinţa întregului popor de-a milita fără preget pentru înfăptuirea politicii marxist-leniniste a partidului, pusă în slujba înfloririi României socialiste, victoriei cauzei socialismului şi păcii.

Cincinalul în patru ani şi jumătate ! Acest imperativ economic, această deviză profund realistă, acest angajament unanim este rezultatul înţelegerii clare că întreaga activitate de construire a socialismului este o problemă cît se poate de concretă, că înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului — apropierea României de nivelul ţărilor cu o industrie dezvoltată — se poate realiza numai printr-o activitate concretă la fiecare loc de muncă, numai căutînd pe toate căile să faci mai mult, mai bine şi mai ieftin ceea ce faci, numai căutînd în permanenţă ca fiecare zi să însemne un pas cert înainte. Înfăptuirea acestei minunate sarcini cere, aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu, eforturi serioase. Aceste eforturi — ţinînd seama de ţelul înalt pe care-l slujesc — sînt considerate de poporul nostru cu luciditate dar şi cu mult entuziasm. Experienţa pozitivă acumulată în decursul anilor, critica deschisă a neajunsurilor constatate, schimbul larg de idei, de opinii în toate domeniile de activitate, impulsul perfecţionării continue imprimat de partid în orice sector de muncă, generează zi de zi noi energii, stimulează la noi înfăptuiri. Iată de ce, odată cu îmbrăţişarea devizei „cincinalul în patru ani şi jumătate", numitorul comun al vieţii noastre politice din toate întreprinderile, din toate organizaţiile de partid îl constituie înaltul spirit de responsabilitate şi exigenţă partinică. Acest spirit guvernează analiza atentă, minuţioasă a tuturor rezervelor interne ale dezvoltării economice, luminează căile de valorificare integrală a resurselor materiale şi umane, dinamizează munca oamenilor.

Întrecerea pentru realizarea cincinalului în patru ani şi jumătate înseamnă, în acelaşi timp, un mare

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Contemporani cu noi

PE UNDA TINEREŢII

Strungarul ION ŞERBĂNESCU, şeful unei brigăzi de producţie şi educaţie la Uzina de utilaj chimic Grivita Roşie (în fotografia alăturată) **socoteşte că şi la maturitate poţi avea o gîndire tînără, îţi poţi păstra tinereţea sufletească. Şi dovedeşte această convingere în toată munca lui din febra acestor zile premergătoare Conferinţei Naţionale a partidului, unde este delegat.**

(Pagina a 2-a)

Proletari din toate ţările, uniţi-vă !

magazin

Anul XVI Nr. 769 — sîmbătă 1 iulie 1972 — 8 PAGINI 1,50 LEI

ŞI OŢELARII GĂLĂŢENI LASĂ TIMPUL ÎN URMĂ

În 1966, un lot de 63 de oţelari, tehnicieni şi ingineri veneau de la Hunedoara, Oţelul Roşu şi Reşiţa, la Galaţi ca să pună bazele secţiei de oţelărie a Combinatului. Veneau ca totodată, să înveţe ceea ce unora li se părea de minune : elaborarea unei şarje de 150 tone oţel în 51 de minute, cu ajutorul convertizoarelor cu insuflaţie de oxigen pe sus, ceea ce constituia o noutate faţă de ce ştiau unii : o şarjă în aproape opt ore.

Astăzi în secţia oţelărie a Combinatului Siderurgic Galaţi lucrează sute de oameni, dar în mijlocul lor găsim acelaşi nucleu care a pornit treaba.

— Nici nu ştii cînd s-au făcut atîţia şi cînd au învăţat meseria — spune prim-topitorul **GH. FURTUNĂ.** El e de fapt gălăţean, dar a lucrat la Hunedoara şi s-a reîntors în oraşul lui, fiind între primii oţelari ai Combinatului. Acum lucrează în schimbul de noapte.

— E greu lucrul de noapte ?

— Noi avem acelaşi randament ca în schimbul de zi. Cred că la asta vă referiţi. Restul nu contează.

Tot atunci, în 1966, a venit şi **ALEXANDRU STOICA.** Înainte

Ion DIANU

CONTINUARE ÎN PAG. ②

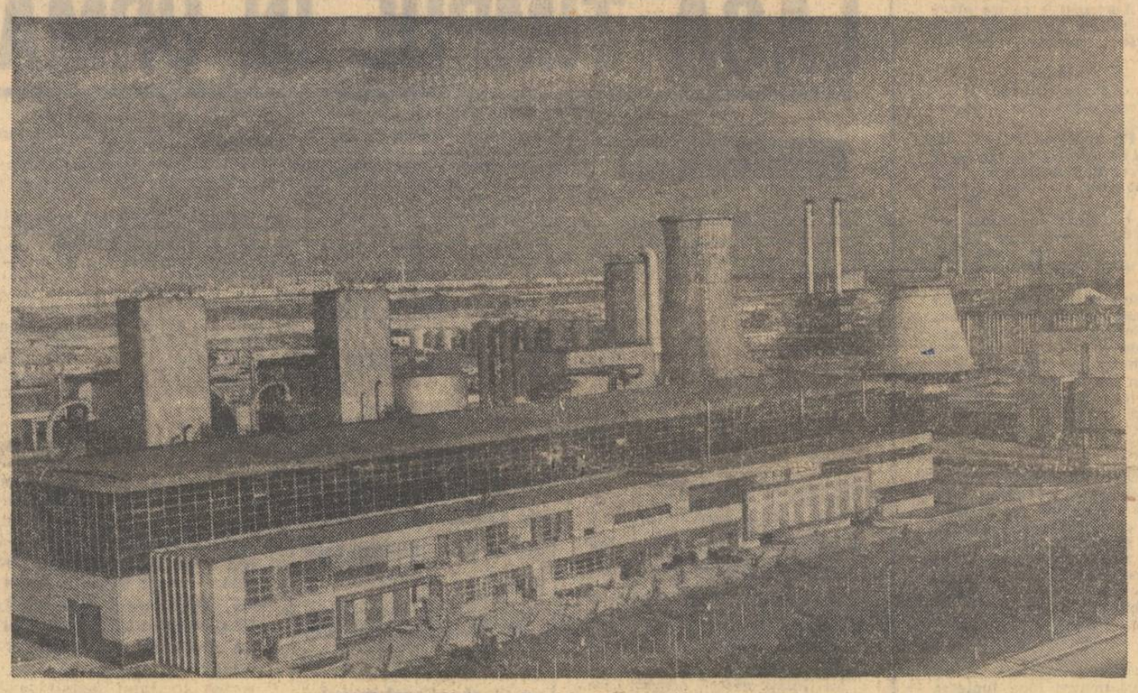

Vedere parţială a Combinatului siderurgic Galaţi

Cele trei reprezentante ale „sexului slab" la cea de a patra traversare solitară a Atlanticului : poloneza Teresa Remisewska (imaginea din stînga), *franţuzoaicele Anne Michaeloff şi Marie-Claude Ferroux.*

3 FEMEI au luat startul în cursa pentru traversarea solitară a Atlanticului

(Relatarea în pagina a 3-a)

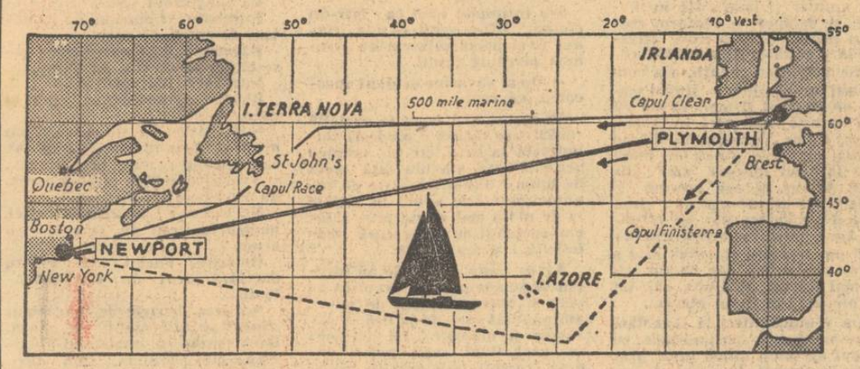

Cele trei trasee, la alegerea concurenţilor. Ruta Marelui Cerc — linia continuă — pe lîngă coastele insulei Terra Nova; ruta centrală — linia dublă; drumul de sud prin largul Azorelor.

În pagina a 5-a

SE „ZBURA" ÎNCĂ DE PE TIMPUL FARAONILOR ?

•

PĂMÎNT — MARTE, DUS-ÎNTORS: DOUĂ SĂPTĂMÎNI !

Curier săptămînal

IUBIRE STINSĂ ?

(Pagina a 7-a)

MÎINE ÎNCEPE „MECIUL SECOLULUI" LA ŞAH

(Pag. a 8-a)

DE LA OCHI LA... INIMĂ

O simplă apăsare pe ochi şi ritmul cardiac e modificat. Un ulcer gastric, „de natură nervoasă" e vindecat după ce bolnavului i s-au dat ochelarii de care avea nevoie. Explicaţia ? O veţi găsi în pagina a 5-a.

LUMEA CA LUME

de Adrian PĂUNESCU

VOINŢA DE CONCRET

Există un fel de convergenţă a opiniilor, într-una sau alta dintre privinţe, în atmosfera orală de la noi. Chiar dacă nimeni nu exprimă, un timp, acel punct de vedere, chiar dacă nimeni nu dă nume explicit acelei situaţii, toate conştiinţele încuviinţează, în chip tainic, cotele acelei stări de spirit.

Am crede prea puţin în noi, ne-am considera mărunţi, dacă n-am recunoaşte că simţeam, ştiam, ne era clar că frazeologia generală, vagă, lozincardă, ni s-a părut dintotdeauna periculoasă, ea nefiind pur şi simplu o evadare nevinovată din lumea concretă, ci, mai mult, falsificarea prin bombasticism şi prin roz tocmai a realităţii. Cine spune generalităţi pompoase şi adjectivate, cînd i se cere să păstreze liniştea şi să lase copiii cetăţii să doarmă, nu face, vai, bine nimănui. Dar ce controverse aveam noi, în această privinţă ? Niciuna. Eram perfect de acord că zidurile nu se ridică la simpla strigare : „Sînt de acord să se ridice zidurile, îmi arăt întreaga mea adeziune faţă de ideea de a se ridica zidurile".

Încît contrariul generalităţilor adezioniste nu e, cum ar crede unii, lipsa de adeziune, ci adeziunea concretă. Nu respingem generalităţile, pentru că nu am fi de acord cu ideile pe care le conţin, ci pentru că avem de propus un ideal concret, ce nu-l contrazice pe acela general, ci îl face viabil.

Lumea concretă, a efortului şi faptei, a dificultăţilor şi biruinţelor, contrazice abstracţiunile în care nu există nici o implicare, nici un partizanat, nici un semn al voinţei de realizare în practică. Căci, dacă ne uităm mai atent între a ridica ziduri şi a spune că eşti de acord cu ridicarea zidurilor, e o distanţă uriaşă, atît de mare, încît în anumite împrejurări, a spune că eşti de acord cu ridicarea zidurilor înseamnă a-i împiedica pe constructori să ridice ziduri-le.

Lumea concretă nu e o variantă a lumii abstracte, ci teritoriul suveran al realităţii, care nu acceptă abstracţiunile decît ca o tensiune spre un concret mai bun.

Cine nu simţea acestea toate ? Văzusem cu ochii noştri ravagiile, pe care le fac generalităţile ce refuză contactul cu realitatea. Ne era clar că viaţa noastră este concretă — cît de concretă ! — pentru că noi nu trăim în ideea de aer, şi cu ideea de pîine, ci cu acest aer, ci cu această pîine.

De aceea, în cuvîntarea tovarăşului Ceauşescu, de la Conferinţa Extraordinară a Organizaţiei de Partid a Capitalei, noi am căutat tocmai acest demers concret, care ne preocupa pe toţi. Şi l-am găsit. De cîteva ori, în mod limpede şi decis, preşedintele ţării s-a referit la necesitatea faptei şi a izbăvirii de generalităţi pompoase, prin concretete, prin realism, prin muncă.

E tulburător acest flux de gîndire şi acest consens moral dintre cel ales să ne reprezinte pe noi toţi şi noi. De fapt, acesta e şi secretul oricărei exponenţe adevărate.

Tot ceea ce a spus tovarăşul Ceauşescu, despre lozincile abuzive şi despre pitularea în dosul principiilor generale, e adevărat şi acut. Simţeam realmente această nevoie de concret. Eram convinşi că „este necesar să se înţeleagă faptul că o economie modernă nu se construieşte cu lozinci sau cu discursuri despre superioritatea economiei socialiste, sau cu principii generale de economie politică".

Ne-a bucurat să vedem că, încă de la început, secretarul general a apreciat lucrările la cuvînt, într-un mod ce poate deveni — şi trebuie să devină — criteriu de apreciere a oricărei exprimări publice : „Ceea ce mi-a produs o deosebită bucurie este faptul că, spre deosebire de alte împrejurări — şi, după cum ştiţi, am participat la multe conferinţe sau şedinţe cu activul de partid al Capitalei — în conferinţa de astăzi s-a vorbit mai concret."

Dar, să observăm ! Fraza exactă cuprinde şi această categorică delimitare : „Spre deosebire de alte împrejurări". Şi să mai observăm că aprecierea este relativă ! Se-

CONTINUARE ÎN PAG. ②

CINCINALUL
ÎN PATRU ANI ŞI JUMĂTATE

URMARE DIN PAG. 1

şi susţinut efort organizatoric căci, aşa cum arăta secretarul general al partidului, „nu este vorba să realizăm oricum depăşirea producţiei globale". Realizările suplimentare obţinute în întrecere trebuie să reprezinte creşteri ale producţiei fizice la preţuri constante. Numai în acest fel aceste realizări suplimentare vor putea duce, aşa cum preciza tovarăşul Nicolae Ceauşescu, „la creşterea reală a avuţiei naţionale, a producţiei de bunuri materiale, numai aceasta atestă sporirea reală a venitului naţional şi deci crearea unei baze pentru progresul mai rapid al economiei şi ridicarea bunăstării întregului popor".

Cuvîntarea rostită de secretarul general al partidului la Conferinţa extraordinară a organizaţiei de partid a municipiului Bucureşti constituie programul concret, lucid, ştiinţific al întrecerii pentru realizarea cincinalului în patru ani şi jumătate. În acest program sînt arătate atît principalele direcţii în care trebuie acţionat cît şi mijloacele ce trebuie folosite pentru atingerea ţelurilor propuse, stabilite realist, pe baza unor calcule ştiinţifice matematice. Elanul revoluţionar, cutezanţa ţelurilor, înflăcărarea se împletesc în acest program cu analiza limpede, cu alegerea celor mai bune criterii, a celor mai juste căi de realizare. Prin acest model de analiză ştiinţifică este reliefată încă odată forţa gîndirii partidului nostru, capacitatea sa revoluţionară de-a găsi noi şi noi direcţii în bătălia care angajează întregul popor, pentru împlinirea destinelor sale istorice. Partidul ne învaţă să privim înainte, să ne confruntăm cu timpul, să ne confruntăm cu noi înşine, ne învaţă să gîndim ziua de mîine, s-o considerăm posibilitate ce poate deveni, prin dîrzenia şi entuziasmul nostru, o biruinţă. O biruinţă şi încă una, în fiecare zi alta pe drumul în necurmat urcuş spre victorie.

Drumul arătat de partid l-am urmat în decursul anilor cu încredere şi ţelurile propuse le-am atins. Biruinţele ne umplu inimile de mîndrie patriotică dar şi de-o neţărmurită încredere în ziua de mîine. Încredere întemeiată pe certitudini de neclintit. Iată de ce chemarea „cincinalului în patru ani şi jumătate" a găsit în conştiinţa fiecăruia dintre noi un larg ecou, iată de ce a devenit pentru toţi oamenii muncii din ţara noastră un ţel înălţător, o cauză nobilă căreia îi dedică întreaga lor pricepere, strădania de fiecare zi. Cea mai vie, cea mai concludentă dovadă o constituie, în această privinţă, rezultatele vrednice de laudă care se obţin pretutindeni în ţară. Planul pe primul semestru şi angajamentele suplimentare au fost depăşite în multe ramuri ale economiei naţionale, în multe judeţe din ţară. Presa aduce zilnic la cunoştinţa opiniei publice noi şi remarcabile succese obţinute în toate sectoarele de activitate. Toate aceste ştiri alcătuiesc minunatul tablou al întrecerii socialiste, ne ajută să cunoaştem, materializată în fapte, puternica efervescenţă politică din aceste zile care premerg Conferinţei Naţionale a partidului. Dînd glas înaltelor simţăminte patriotice, animaţi de adîncă responsabilitate partinică, întregul popor munceşte cu abnegaţie şi devotament pentru a da viaţă angajamentului care întruneşte voinţa tuturor : cincinalul în patru ani şi jumătate ! Şi munca tuturor e însufleţită de convingerea nestrămutată că prin înfăptuirea acestei devize va avea de cîştigat naţiunea noastră socialistă, că fiecare prin munca sa, azi mai bună decît ieri, mîine mai bună decît astăzi, contribuie la progresul economic şi social al României, la ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a întregului popor.

CONTEMPORANI CU NOI

Pe unda tinereţii

Ochii şefului brigăzii urmăresc atenţi munca tinerilor pe care îi îndrumă. Iar mîinile lui experimentate intervin ori de cîte ori e nevoie.

Fără cuvinte anume, omul din faţa mea, trecut bine în a doua tinereţe, a dat uitării de nu dă semne de îmbătrînire. Strungarul **ION ŞERBĂNESCU** de la Uzina de utilaj chimic Grivita Roşie îşi mai transmite încă pe unda tinereţii, iscusinţa profesională şi setea de trăire intensă a vieţii.

Nici eu nu l-am întrebat direct de ce se vrea şi este încă tînăr. În schimb, tot ce mi-a povestit, mi-a oferit argumente în acest sens.

— Să stăpîneşti tehnica, să nu te laşi depăşit de ea, este dorinţa oricărui specialist din acest domeniu. Spuneţi-mi sincer, pentru toate astea e nevoie de tinereţe ?

— Depinde la ce fel de tinereţe vă referiţi. De pildă, poţi fi, hai să nu zic bătrîn, matur, şi totuşi rămîi tînăr în profesie. E nevoie de tinereţe dar în sensul unei gîndiri tinere, unui suflet tînăr, capabil să se avînte mereu.

— Ce cîştigă tehnica de la o gîndire tînără, de la tinereţea sufletească ?

— Foarte mult. Mie, la fel ca multor tovarăşi ai mei, ne place să inovăm. Am făcut multe dispozitive pentru prelucrarea pieselor la strung. Destul de des, piesele se depăşesc, e nevoie de ceva nou. Am acum în lucru o altă inovaţie : un dispozitiv realizat împreună cu maistrul Nicolae Pitulice, pentru prelucrarea unor repere cum ar fi cupla rozeta cuplei la vagoane. În luna iulie îl terminăm. Pînă la data conferinţei partidului. Este absolut necesar. Gîndiţi-vă că angajamentul de a da în luna iulie zece vagoane de repere peste plan cere muncă deosebită.

Vorbeam de tinereţe. Dacă te laşi să îmbătrîneşti, înţepeneşti. Nu-ţi vine uşor să treci de la o perioadă la alta, să renunţi la ceea ce a fost nou acum un an sau doar acum cîteva luni, şi s-o iei de la capăt, căutînd alte idei, experimentînd o altă soluţie.

— Cred că aţi rămas tînăr şi fiindcă lucraţi cu oameni tineri. Conduceţi o brigadă de producţie şi educaţie, nu ?

— Adevărul e că-mi place să lucrez cu tineri, aşa cum sînt toţi membrii brigăzii mele.

— Vă place doar fiindcă îi îndrumaţi, fiindcă le comunicaţi experienţa dumneavoastră ?

— Pe undeva, există şi astfel de motive. Esenţial este altceva. E o prelungire, pe un alt plan, a rolului meu de tată. Am şi eu doi băieţi, unul e inginer economist, altul student. Am şi în brigadă 11 băieţi dintre care, doar unul şi-a făcut armata. Sînt pentru ei, mai mult decît un îndrumător în profesie. Eu le dăruiesc experienţa mea de viaţă, cunoştinţele mele, dorinţa mea de a crea ceva în tehnică. Ei îmi dau o parte din entuziasm, din tinereţea lor. E un schimb echitabil şi rodnic

— Cînd şi cum vă daţi seama că schimbul acesta este rodnic ?

— Cînd stau alături de mine, fără să-şi consulte ceasurile, migălind la o piesă grea care trebuie predată, cînd nu pleacă capul la dojana mea legată de calitatea necorespunzătoare a unei piese. Dimpotrivă, ascultă, le ţiuie parcă, ochii.

— Pe toate aceste considerente se bazează angajamentele dumneavoastră peste plan : 2 vagoane de repere în plus pentru luna iunie şi 10 vagoane în luna iulie ?

— În primul rînd, pe acestea.

— De reuşită sînteţi sigur, nu ?

— Sînt. Vreau să duc în sala Conferinţei partidului mulţumirea de a mă fi ţinut de cuvînt.

Lucia MANOLESCU

ŞI OŢELARII GĂLĂŢENI LASĂ TIMPUL ÎN URMĂ

URMARE DIN PAG. 1

de armată, fusese excavatorist în Dobrogea. Sora lui, medic la Hunedoara, i-a spus că dacă s-ar fi născut bărbat, topitor de oţel s-ar fi făcut, dar pentru că lucrurile nu stau aşa cum ar fi vrut, şi-a chemat fratele la Hunedoara, l-a plimbat printre topitori, şi de atunci, i-a intrat oţelul în sînge. La rugămintea surorii sale, l-a luat în primire maistrul **GH. BABA**, care l-a văzut destoinic şi, după cîteva luni, l-a trecut la munci speciale. După un an de zile, făcea muncă de „al doilea topitor". Astăzi, la Galaţi, este Erou al Muncii Socialiste şi secretar al organizaţiei de partid din oţelărie. Se află tot lîngă maistrul lui, Gh. Baba, care i-a pus prima lingură de oţel în mînă. Sora lui doctoriceşte azi, tot siderurgişti din Hunedoara şi cînd citeşte în ziare despre fratele său, sau cînd îi vede chipul la televizor i se încălzeşte inima ca un cuptor de oţel („Sîntem familie de oţelari" zice).

La Galaţi, găseşti oameni care trăiesc într-o comuniune cu oţelul pe care îl frămîntă, găseşti oameni cu caracter de oţel. **PAVEL HANGANU** are un zîmbet naiv, ca de copil. Se bucură sincer cînd vede cum se formează un nou oţelar, pentru că asta înseamnă că în Combinat şi în ţară se produce oţel mai mult. E spiritual, ştie o mulţime de glume cu oţeleni şi mai are o calitate : e foarte curajos. Astă iarnă, îngheţase sonda la comenzi şi se tăiase lancea de impuls. Convertizorul începuse să debordeze oţel şi zgură. Lumea era în alarmă : se putea întîmpla o catastrofă. S-a strecurat prin ploaia de foc a oţelului şi zgurei şi a oprit insuflaţia, riscîndu-şi viaţa. Cînd tovarăşii din Combinat au răsuflat uşurati, şi-a şters sudoarea cu mîneca, şi-a pus casca pe cap şi a spus :

— Acum hai la treabă, că trece timpul...

L-am rugat pe maistrul **VICTOR POPA** să-mi facă cunoştinţă cu cel mai bun topitor din schimbul lui.

— Păi acesta e : Hanganu. Eu cred că e cel mai bun din toată oţelăria.

— Hanganu a venit la Galaţi la un an după noi, spune inginerul **GEORGE DRIŞCU. Nu prea era pregătit pentru convertizoare. Ne-a rugat să-l ajutăm să dobîndească cunoştinţele necesare. Acum poate înlocui oricînd un maistru. Alt prim topitor cu cunoştinţele lui nu avem...**

— Poate că ar mai fi VICTOR JUNCU, adaugă maistrul Baba, **dar în ceea ce priveşte ambiţia ar putea fi egalat poate, cu VASILE CIOBANU. Ce om şi ăsta !**

— Cîţi oţelari ai făcut, de cunoşti atîţia, tovarăşe Baba ?

— Cînd voi ieşi la pensie o să le fac socoteala. Dar pînă atunci o să mai fac mulţi. Printre ei or să fie şi cei doi copii ai mei, gemeni, îi dau la liceul siderurgic.

Şi, într-adevăr, la Galaţi, odată cu oţelul se făuresc şi oţelarii. Erau 63. Acum sînt 800 într-o secţie. Dintre ei, mulţi — poate chiar jumătate — provin din mediul sătesc. Ţărani şi fii de ţărani din Livesti, Firţăneşti şi aproape din tot judeţul sînt acum siderurgişti. Marin Gheorghe şi Dumitrache Cristea — ca să dau numai două nume — pînă nu de mult, răscoleau pămîntul. Acuma fac aceeaşi treabă cu oţelul. Şi nu le stă rău !

Acesti oameni, crescuţi odată cu industria grea a ţării au în faţa lor însă un obiectiv : angajamentul lor ca în întîmpinarea Conferinţei naţionale a partidului şi a celei de-a 25-a aniversări a Republicii să dea **PESTE PLAN : 60 000 TONE DE OŢEL. SĂ MĂREASCĂ CAPACITATEA OŢELĂRIEI ASTFEL CA LA ANUL SĂ SE PRODUCĂ 3 MILIOANE TONE.** Şi asta înseamnă cincinalul înainte de termen, înseamnă să o iei înaintea timpului.

Pentru traducerea în faptă a acestor angajamente, constructorii se grăbesc să dea în folosinţă furnalul nr 3. Dar, pînă atunci, nu se aşteaptă. Mîile de tone de ţundăr (pojghiţa metalică ce se „cojeşte" la răcirea oţelului) urmează să fie introduse în furnal. **Se recuperează astfel ţundărul în proporţie de 80 - 85 la sută.** (Pînă acum acest ţundăr stătea nefolosit). **Timpul de elaborare a unei şarje a ajuns la 40 minute şi în fiecare zi se numără 52 - 55 de şarje.** Întrecerea cu timpul continuă. Desigur că vor cîştiga oamenii din oţelăria de la Galaţi, ale căror nume le-aş scrie cu litere incandescente, nume albe ca lumina !

Ion DIANU

Iată cîteva din angajamentele suplimentare

- **Secţia oţelărie a Combinatului siderurgic Galaţi va produce peste plan 60 000 tone oţel.**
- **Constructorii vor da în funcţiune furnalul nr. 3 al Combinatului siderurgic.**
- **Laminorul de benzi la cald s-a angajat să dea peste plan 11 000 tone rulouri. Pînă acum a dat 17 000 tone.**
- **Grupul 4 Instalaţii de pe platforma C.S.G. de la 5 iunie lucrează în contul semestrului II. Pînă la Conferinţa Naţională a Partidului va da o producţie suplimentară de 9,5 milioane lei.**

LUMEA CA LUME

URMARE DIN PAG. 1

cretarul general nu spune că s-a vorbit concret ci MAI concret. Trebuie deci să înţelegem că acesta e un pas important, dar un pas, remarcabil în perspectiva celor ce vor urma. De altfel, nici nu e întîmplător acel cuvînt, ce relativizează şi în acelaşi timp situează, pentru că, imediat, poziţia este explicată în termeni clari şi de asemeni relativi : „Aceasta demonstrează că organizaţia de partid din Capitală, activul său, comuniştii, oamenii muncii au înţeles şi înţeleg mai bine că activitatea de partid, construcţia socialismului este o problemă concretă, şi nu abstractă".

Deci „MAI BINE" !

Mintuirea de falsităţi şi de greşeli stă în contactul cu lumea concretă. Cu lumea suferinţei şi a bucuriei. Generalităţile suficiente, lozincile fără acoperire, sălile de şedinţe şi de festivităţi inutile sînt instrumente ineficiente ale oricărei propagande dacă ea se dezinteresează de realitate, de aspectele ei concrete, născute parcă să contrarieze pe adezionistii fără nici o participare. Durerea şi bucuria sînt particulare şi omeneşti. Pericolul lozincăriei pîndeşte pînă şi declaraţiile de dragoste. Sălile monumentale de şedinţe inutile se vot transforma — dacă tot e nevoie de un ţingurit în ele ! — în creşe de copii.

Să nu pierdem (luîndu-ne cu treburile) acest bun, cîştigat la nivelul unei întregi naţiuni : dreptul la realitate şi la concret. Dreptul şi datoria. Salvarea de ipocrizie vine din lumea concretă. Generalităţile umblă cu nasul pe sus, cînd li se arată un trandafir, lor le place... floarea, ei salută, nu-i aşa... planta şi sînt de acord cu... materia.

Concret ! Aceasta era nevoia noastră. Găsim astăzi, în concepţia autorizată şi autoritară a preşedintelui Ceauşescu, punctul de sprijin al acestui pas spre concret. Dar, să nu uităm că, pînă şi păstrarea acestui bun cîştigat, ca şi dezvoltarea lui nuanţată, reprezintă o treabă concretă. Dacă nu luptăm din toate puterile pentru concretizarea, la toate nivelele, a acestei voinţe de adevăr şi de concret, sînt unii dispuşi să transforme chiar şi această voinţă a noastră, de concret, într-o lozincă abstractă.

ŞTEFAN

Mîine, 2 iulie 1972, se împlinesc 468 de ani de la moartea lui Ştefan cel Mare. Ştefan cel Mare va trece călare prin locurile inimii şi credinţei lui, dar faptul nu se va vedea cu ochiul liber. Ştefan cel Mare va bea apă de la fîntînile cele mai curate ale românilor, dar îngenuncherea lui în faţa ciuturilor nu va deranja pe nimeni, nici măcar iarba sau piatra de lîngă fîntînă. Ştefan cel Mare va fi mîine printre noi, fără costisitoarele şi obositoarele amănunte ale cărnii ce trece. El va fi numai ceea ce ne-a învăţat şi pe noi să rămînem : o stare de spirit, o neclintire şi o voinţă.

La 468 de ani de la moarte, Ştefan cel Mare — adică patriotismul nostru adînc — va fi sărbătorit, ca şi după orice bătălie. Căci sederea lui Ştefan cel Mare în pămînt, la Putna, a durat numai pînă la risipirea cortegiului funerar ce l-a însoţit la mormînt.

De atunci încoace. Ştefan cel Mare şi-a văzut de treabă ca orice Domn Legitim, lucrînd în profunzimile ţării participînd la toate încleştările şi păcile, la toate vieţile şi morţile.

Numai că fără nume, fără orgoliu şi fără a se mai odihni în tron.

Mîine, 2 iulie 1972, la 468 de ani de la moarte, Ştefan cel Mare împlineşte de fapt, din nou vîrsta zbuciumatei sale ţări.

FALSIFICĂRILE DE NUME

Cînd ceream numele comunei Cărna înapoi, ceream puţin. Multe avem de recuperat din cele pierdute, nu numai numele Cărnei.

Cine a mîncat, totuşi, numele pline de înţelesuri ale atîtor aşezări, „fericindu-i" pe localnici cu nume stupide, bolnave de banalitate şi fără nici o semnificaţie ?

Numele aşezărilor din România reprezintă în anumite sensuri, istoria vie a României.

Trebuie reparat tot ce s-a stricat în această toponimie. Acum.

HITCHCOCK PE MASA DE OPERAŢIE

„Miercuri, 28 iunie a.c., între orele 20,20 şi 22,30 la clinica Studioului de Televiziune din Calea Dorobanţi, Bucureşti, celebrul regizor a fost supus unei subtile intervenţii chirurgicale, în urma căreia, din filmul său „La Nord prin Nord-Vest", se mai înţelegea destul de puţin".

Aşa ar trebui să sune ştirea cu privire la versiunea maltratată a filmului „La Nord prin Nord-Vest", al lui Hitchcock, prezentată la Telecinematecă.

Faptul este intolerabil. Una din două : sau programăm un film de Hitchcock, aşa cum l-a încheiat regizorul, sau pur şi simplu nu-l cumpărăm, dacă nu ne convine şi socotim că nervii telespectatorilor noştri trebuie cruţaţi. Mai ales că singurul rezultat obţinut prin masacrul respectiv a fost un sensibil procent de confuzie, iar nu eliminarea scenelor cu adevărat tari.

O coproducţie Hitchcock — T.V.R. nu ar fi de lepădat, cu condiţia să ştie şi Hitchcock.

În ritmul acesta, însă, probabil că Televiziunea noastră va cere şi va opera, în curînd, modificări în portretul Giocondei, să se înţeleagă, în fine, ceva clar din privirea ei.

APEL

Rog pe amabilii mei corespondenţi să nu se mărginească, în scrisorile lor, a-mi elogia ori a-mi contesta calităţile (lucru pe care îl aştept în continuare, cu plăcere), ci să semnaleze, cu claritate şi răspundere, direct şi viu, semnîndu-şi cu onestitate plicurile şi scrisorile, fapte şi situaţii, fenomene şi curiozităţi, lucruri de laudă şi chestiuni critice, idei şi prejudecăţi, ce pot constitui subiecte ale conversaţiei noastre de simbătă.

Nu e oare cuprins în chiar numele rubricii noastre circuitul acesta de valori ? „Lumea ca lume" înseamnă şi „de la lume adunate şi la lume iarăşi date"

Asta, cel puţin pînă în clipa cînd vom putea spune : „lume ca lumea"

Adrian PĂUNESCU

Clepsidra

UN MEMORABIL PORTRET

de Constantin VIŞAN

De cîte ori se vorbeşte de Simion Bărnuţiu, de Timotei Cipariu, de August Treboniu Laurian, de Iosif Hodoş este pomenit şi Al. Papiu Ilarian. Dar dincolo de încadrarea lui în acest pomelnic de nume ilustre nu se adaugă prea bogate amănunte despre acest cărturar transilvan, care, după cum mărturiseşte unul din primii săi biografi, „a activat excesiv de intens în anii 1848-1873, dăruindu-se pentru binele obştesc al românilor din patru unghiuri".

Amănunte deosebit de preţioase, de concrete, despre lupta fără preget, complexă, luminată de o nestîrbită credinţă a acestui incoruptibil tribun al unităţii noastre naţionale, ne oferă, în urma unei istovitoare munci de cercetare a mii şi mii de documente, Iosif Pervain şi Ioan Chindriş în două volume conţinînd corespondenţa lui Al. Papiu Ilarian.

Lectura epistolelor trimise de acest cărturar patriot către prietenii săi de ideal şi fapte oferă, în ciuda unui hăţiş de date biografice şi de epocă, mari satisfacţii. Alexandru Papiu Ilarian este un foarte atent secretar al timpului său, un talentat evocator al umilinţelor şi impilărilor trăite de transilvăneni după înăbuşirea revoluţiei de la 1848. „Din munti scriu că munteniilor le merge tare rău, că le-au luat toate pădurile şi în doi, trei ani deve să ia lumea în cap, că nu mai au cu ce trăi".

Papiu nu se tînguie însă, nu cade pradă deznădejdii. El îndeamnă la împotrivire : „Nimic să nu vă spăriaţi, ci să reclamaţi cu curagiu drepturile voastre, să protestaţi cu energie în contra vătămării lor". O prodigioasă activitate desfăşoară Al. Papiu Ilarian pentru sprijinirea culturalizării prin scoală. Informaţiile ce ni le dă despre intrigile ţesute de unii profesori de la Academia Mihăileană împotriva lui August Treboniu Laurian, conţin substanţa unui pasionat roman de moravuri şi caractere. Dar scrisorile în care autorul „Istoriei românilor din Dacia superioară" povesteşte unor prieteni întîlnirile sale cu Avram Iancu ? Ele ne dezvăluie, o dată cu o mare conştiinţă un excelent portretist. Iată cum îl descrie el pe Iancu în crepuscul... „Vreţi să ştiţi cum caută Iancul acum !

Purta o pelerie albă, rotundă, veche, de cele care avea dinsul datina de a purta totdeauna. În spate, o bundă de cele de poson, mi se pare chiar a dumisale din 1849; spun că nice vara nu o ţipă din spate. El, dealtmitrea, tot aşa e de plin în trup precum îl văzusem în Viena pre la 1850. În puteri se vede a mai fi slăbit. Faţa e mai bugedă, palidă, smolită. Părul neturs de mult şi nepeptănat, barba nu şi-o răsese de vreo cîteva săptămîni. Ochii prea înflăcăraţi. Căutătura lui, plină de neîncredere către tot omul şi cu toate că mi se păru cevaşi spăriat, pare că tot zîmbeşte cu un fel de superioritate şi de despreţ, pare că tot cugetă profund. Şi cînd vorbesc alţii, în taciturnitatea lui se vede a nu-i păsa de toate, ca unui om care a căzut din toate şi de toate a desperat !"

Chiar de ne-ar fi lăsat numai acest memorabil portret al Iancului şi Al. Papiu Ilarian, ar fi binemeritat să rămînă în galeria oamenilor de seamă ai literilor româneşti. Avem însă de-a face cu o operă întinsă, de o mare diversitate. Valorificarea ei integrală, ne-o promit, în continuare, autorii celor două volume de corespondenţă apărute în colecţia „Testimenia" a tinerei edituri clujene „Dacia".

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOŞTRI

„Serenadă"

Koncx FRANCISC — Gherla

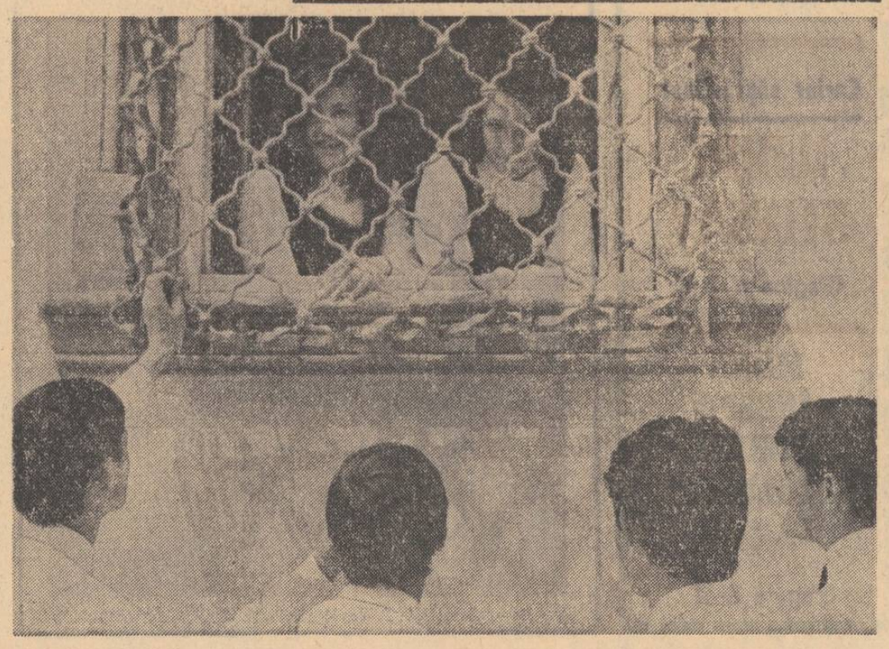

Din vorbă în vorbă

de Ion ŢUGUI

SALVAŢI OBRAZUL FIRMEI!

Cu auzul căpătuşit de avertismentul acesta, ne-am dus şi noi să vedem ce trebuie salvat. Cu oarecare sfială ne-am dus, o recunoaştem, şi am intrat numai după ce ne-am lăsat ţigara afară şi ne-am potrivit, în oglinda vitrinei, cravata. Cofetăria Athénée Palace impune grijă din partea clientului şi am vrut să fim corecţi. Ne-am aşezat la o masă şi am aşteptat să ni se ia comanda. Am aşteptat !

Undeva foarte aproape, mai precis dincolo de rafturile cu bunătăţi ce-ar trezi şi papilele gustative ale unei albine, am ascultat, răbdători, dialogurile întrerupte de risete frumoase. Fetele erau preocupate cu rîsul. O coadă modestă la început, mai apoi o coadă adevărată, iar fetele... şi încă nu ne-am înfuriat !

Şi erau multe fete, şi toate erau voinice şi îmbrăcate în halate, şi datoare — conform rostului pentru care au fost angajate la Cofetăria Athénée Palace, să fie atente cu clienţii, aşa cum clienţii se îngrijesc — ţinînd seamă de obrazul firmei, să fie cît mai corecţi cînd intră în localul de pe Calea Victoriei. Şi timpul trecea, şi fetele aveau de lucru încă la rîsul început cine ştie cînd. Atunci, şi noi, precum şi ceilalţi clienţi ne-am nu chiar ieşit din răbdări, dar pe-aproape. Am montatur, în linişte, cîte un ochi pe cadranul ceasului, asta a durat cam o oră, dar ne-am zis: să mai dureze încă una, că tot nu plecăm ! Şi n-am plecat...

Am renunţat deci la îngheţată şi ne-am dus să sporim coada, cu gîndul să luăm totuşi nişte prăjituri la pachet. În acest al doilea moment lucrurile păreau să se limpezească, în sensul că dintre fetele cu ris frumos, doar una s-a hotărît să ne asculte, iar alte trei erau acum preocupate cu numărătoarea a nu ştim ce :

— Ţi-au ieşit toate, dragă ?

— Nu, încă nu... ai răbdare !

Minutele treceau, şi fetele numărau... şi nu se putea — căci aşa ceva nu se poate ! — să ia şi din răbdarea clienţilor. Nu, asta nu se poate !

S-a întîmplat apoi ca într-un cîntec : „Mi-a venit şi mie rîndul"... şi parcă uitasem de vremea pierdută inutil.

— Două savarine şi două mascote... vă rog.

Mi-am ocupat locul la cealaltă coadă care făcuse o modestă îmbulzeală la casă, iar în vremea aceasta, fata, singura fată aptă de muncă într-o cofetărie de renume, cofetărie avînd în statele ei de plată mai multe fete, a legat pachetul cu o legătură măiestrită... şi am plecat.

Ajuns acasă, lucrurile au început să se complice. E drept că avem şi partea noastră de vină : am anunţat încă de la uşă — savarine şi mascote ! La desfacerea pachetului s-au putut vedea... cartofi (aşa numita prăjitură). De aici şi neputinţa de a răspunde : confuzie de pachete ? — nici vorbă ; fire distrată ? — nici chiar aşa...

O, dragi fete de la Cofetăria Athénée Palace ! De ce produceţi încurcături în familie ? De ce v-aţi angajat la o unitate care şi-a înscris — ca de altfel toate unităţile de acest fel — în sarcinile sale obligatorii buna servire, grija faţă de consumatori, respectul şi atenţia faţă de ei ? Conform cărei judecăţi se procedează — de către dumneavoastră — la aşezarea în pachet a ce se întîmplă, şi nu a ceea ce cere clientul ?

Poate că între timp veţi afla o soluţie, fie şi numai pentru salvarea grabnică a obrazului firmei...

■

O CITITOARE din Bucureşti ne relatează o situaţie care nu-i nici măcar ciudată ci, „parcă-i ceva din epoca de piatră :"

La magazinul „Sora" :

Întrebare: O pereche de pantaloni de copil, vă rog...

Răspuns : Deşi nu se prea găsesc, noi vă servim imediat...

Întrebare : Pot să-i văd ?

Răspuns: Bineînţeles... aveţi şi curea la ei...

Observaţie: Nu, de curea n-am nevoie... copilul are cîteva acasă... n-am ce face cu cureaua...

Avertisment: Nu luaţi şi curea, nu vînd pantaloni...

Nedumerire : Să cumpăr curea pentru că vreţi dv. si apoi s-o aruncţ ?

Hotărîre: Faceţi cum poftiţi, dar fără curea nu dau pantaloni...

Nu prea departe de magazinul „Sora" se află Gara de Nord. Dacă treaba cu pantalonii şi cureaua mai continuă, vom auzi, prin contaminare :

Întrebare : Vă rog un bilet pentru Ploieşti...

Răspuns: Cu plăcere... dar trebuie să cumpăraţi şi locomotiva...

PENTRU PRIMA OARĂ

3 FEMEI AU LUAT STARTUL ÎN CURSA PENTRU TRAVERSAREA SOLITARĂ A ATLANTICULUI

Sîmbăta trecută, la ora prînzului, o lovitură de tun trasă de la Royal Western Yacht Club din Plymouth, port situat pe coasta sudică a Angliei, a dat semnalul de începere a celei de-a patra traversări solitare a Atlanticului. La start, 59 de concurenți din 14 țări : Marea Britanie (23), Franța (15), Statele Unite (5), Italia (4), Polonia și R.F. a Germaniei (3), Australia (2), Olanda, Cehoslovacia, Belgia și Suedia (1). Cinci concurenți au luat, de fapt, startul cu o zi mai tîrziu, fiind penalizați pentru sosirea la Plymouth după 13 iunie, zi limită impusă de organizatori pentru inspectarea vaselor. Pentru prima oară au pornit în cursă și trei femei — două din Franța și una din Polonia. Chiar dacă specialiștii nu le acordă șanse să treacă printre primele linia de sosire de la Newport (Rhode Island, S.U.A.), prezența lor în această dificilă întrecere este inedită și urmărită cu atenție.

Lansată în 1960 de un colonel în retragere, englezul H. G. Hasler, cursa solitară transatlantică între Plymouth și Newport a devenit, în 12 ani, un fel de Jocuri Olimpice ale „lupilor de mare". Inițial, ideea a fost simplă : traversarea Atlanticului de la est la vest cu ajutorul vîntului. Alegerea traseului, ca de altfel și a navei, era liberă. Dar nici un vas nu putea avea la bord decît un singur navigator, bărbat sau femeie. În 1960, la ediția de debut a traversării Atlanticului, au luat startul doar... 5 concurenți. După 40 de zile de navigare solitară, Francis Chichester intra în Newport într-o indiferență amabilă. Prima traversare solitară a Atlanticului lua, astfel, sfîrșit ca un concurs oarecare de vele, avînd un traseu ceva mai lung și mai dificil...

Patru ani mai tîrziu, francezul Eric Tabarly, trecea primul linia de sosire după 27 de zile de navigație. El a pilotat o navă special construită pentru această cursă, „Pen Duick II". Traversarea solitară a Atlanticului și-a pierdut caracterul de croazieră sportivă, consacrîndu-se definitiv ca o veritabilă cursă de rezistență și îndemînare. În 1968, englezul Geoffrey Williams a bătut recordul lui Tabarly, reușind să sosească la Newport în 26 de zile. Datorită artei sale marinărești, a vîntului favorabil dar, mai ales, a informației. De-a lungul întregii curse, Williams a ținut tot timpul legătura cu Londra, comunicînd poziția, direcția, viteza, condițiile atmosferice și de navigație. Toate aceste date erau prelucrate de un ordinator care, în numai trei ore, transmitea lui Williams trei dintre cele mai bune rute posibile.

Această cursă nu exclude cîtuși de puțin riscurile. Cu sau fără ordinator, traversarea solitară a Atlanticului reprezintă săptămîni de luptă neîncetată cu singurătatea, cu frigul și umiditatea, reprezintă nopți de veghe, pentru a feri vasul de ciocnirea cu icebergurile. Concurenții care au participat la cursele precedente, povesteau că rareori au putut dormi neîntrerupt mai mult de două ore...

Dintre concurenții aflați la start, cel mai renumit este Sir Francis Chichester, trecut de 70 de ani, participant pentru a treia oară la această întrecere, pe care a cîștigat-o o dată și a sosit al doilea la ediția din 1964. Cu „Gipsy Month V" el încearcă din nou să treacă primul linia de sosire de la Newport. Compatriotul său, Bill Howell participă și el pentru a treia oară ; francezul Alain Gliksman, care acum patru ani a condus cel mai mare vas, navighează, de această dată, pe unul dintre cele mai mici : în jur de 6 metri lungime. Trebuie menționat, de asemenea, vasul „Pen Duick IV", trimaranul care acum patru ani a abandonat cursa într-un moment cînd conducea detașat ; el a fost manevrat atunci de Eric Tabarly, dar acum va fi navigat de prietenul acestuia, Alain Colas. Cel mai bătrîn este vasul „Golden Vanity", construit în anul 1908. „Vendredi 13" — 39 metri lungime, 35 de tone greutate, trei catarge înalte de 23 de metri, capabile să suporte 660 mp de pînze — este un veritabil Goliat în comparație cu celelalte nave, dar mai cu seamă cu „Willing Griffin" al englezului David Bladgen (actor de profesie), lung doar de... 5,70 metri ! „Vendredi 13" este cea mai mare și mai grea ambarcațiune angajată în cursă. Dacă va beneficia de condiții tehnice și meteorologice, va cîștiga indiscutabil cursa, mai ales că Ives Terlaine este un marinar priceput, cu vastă experiență.

Reprezentantele „sexului slab" sînt Anne Michailloff, economistă în vîrstă de 29 de ani și Marie-Claude Ferraux, 25 de ani, funcționară care concurează sub pavilion francez, prima pe „Peter Stuyvesant", un vas de 9 metri, purtînd numele navigatorului care a fondat New Yorkul, cea de-a doua pe „Aloa VII", un sloop rapid, care ar putea-o clasa prima între concurentele feminine ; a treia femeie prezentă la start : poloneza Teresa Remisewska din Gdinia.

Traseul rămîne la alegerea concurentului. Pînă acum s-au impus trei trasee. Unul prin nord (linia continuă pe hartă), pe lîngă coastele insulei Terra Nova ; în general ușor de parcurs, dar riscant din cauza icebergurilor și a frigului. Cel de centru (linia dublă), mai scurt dar cu vreme în general nefavorabilă. În sfîrșit, cel de sud, care trece prin largul Azorelor, cel mai lung, dar care oferă vînturile cele mai favorabile. În funcție de aceste trasee, distanța între cele două localități variază între 3 000 și 5 000 de mile marine, iar traversarea poate dura între trei și șase săptămîni.

Primul abandon : al belgianului OSCAR DEBRA. La cîteva ore de la plecarea din Plymouth a trebuit să facă cale-ntoarsă, deoarece proviziile i-au fost contaminate de motorina scursă dintr-un rezervor defect. Francezul IVES OLIVAU (61 de ani), rănit în timpul unei manevre, a rămas mult în urmă și se pare că accidentul lui este mult mai grav. Foarte bun startul polonezei TERESA REMISEWSKA, în poziția a 5-a după patru zile de concurs. Francezul JEAN-YVES TERLAIN, favoritul probei, care declarase înainte de plecare că va cîștiga cursa într-un timp record de 20 de zile, păstrează, de 8 zile, o tăcere absolută. Un alt favorit, veteranul britanic SIR FRANCIS CHICHESTER, pare dispărut în imensitatea Atlanticului. Plecat bolnav în cursă, împotriva sfaturilor medicilor, el a avut dificultăți imediate după start, pierzînd 90 de minute prețioase într-o singură zi. În următoarele 48 de ore a recuperat spectaculos întîrzierea, anunțîndu-se un pretendent serios la primul loc. Începînd însă, din a treia zi, postul său de radiorecepție a amuțit. Un avion de recunoaștere plecat să repereze nava sa, „Gipsy Moth V" s-a întors la bază fără nici o veste. Optimiștii afirmă că tăcerea celor doi favoriți ai probei este o chestiune de tactică : să nu-și trădeze pozițiile. Organizatorii cursei se tem serios de un accident, în special în ce-l privește pe Chichester, acum în vîrstă de aproape 71 de ani, mai ales că el s-a avîntat pe traseul nordic, unde s-au semnalat numeroși ghețari în ultimele zile. Telegrame de ultimă oră informează că Sir Chichester a fost reperat. El este sănătos continuă cursa. Din cauza timpului nefavorabil, a renunțat însă la ruta nordică înscriindu-se pe cea sudică.

George NICOLESCU

PE FIRUL EVENIMENTELOR

VERSIUNI

de Nicolae LUPU

Un avion de pasageri căzut urmează a fi reconstituit bucată cu bucată, cît a mai rămas, într-un hangar din Farnborough (Anglia) pentru a da posibilitate anchetatorilor să tragă concluziile adevărate cu privire la cauzele tragicului eveniment. Preocuparea provine din multiplele versiuni puse în circulație fără a fi elucidate pînă la capăt. S-a spus că avionul ar fi fost vechi și că ar fi suferit prea multe reparații. S-a spus că un pilot tînăr a acționat necorespunzător. Și, în sfîrșit, o versiune de ultimă oră : s-au găsit la locul accidentului trei pistoale aflate în bagajele a doi agenți secreți americani, care, grăbiți să ajungă mai repede la Bruxelles, au schimbat avionul nemaiavînd timp să-și ia și calabalîcul cu pistoale cu tot. După cum arată Financial Times, există și înregistrări pe bandă de magnetofon „cuprinzînd comentariile echipajului, care nu au fost făcute publice. Este probabil că aceste informații vor rămîne confidențiale pînă la terminarea anchetei publice". Iar după cum adaugă Times, există „sentimentul în cercurile aviatice că nu este probabil ca ancheta să înceapă înainte de toamna aceasta".

Versiuni, versiuni, ambiguități... Este, desigur, evident că ele își au originea în diferitele interese ce se confruntă : producătorii nu vor ca firma lor să iasă șifonată, piloții țin la prestigiu iar agenții călători la secretul deplasării și așa mai departe... Cît despre victime, ele nu mai au nimic de spus. Și asta nu numai în cazul de față.

Recent s-a dezvăluit că generalul în retragere John D. Lavelle, care a comandat în Vietnam activitatea a 400 de bombardiere, a ordonat timp de 4 luni bombardarea unor obiective civile din R.D. Vietnam, pe cont propriu, cu mult înainte ca escaladarea să devină din nou politică oficială. Și pe atunci se anunța zilnic că nu este adevărat. Săptămînalul Newsweek adaugă : „Există motive să se suspecteze că aceste bombardamente ilegale au fost sprijinite de ofițeri cu rang mai mare, inclusiv comandantul forțelor americane, generalul Abrams".

Versiuni, versiuni, ambiguități... În funcție de interesele diferitelor grupuri. Dar care e frontiera dintre legal și ilegal în tot ce se întîmplă acum împotriva năzuințelor popoarelor Indochinei ? Singura reintrare în legalitate ar fi respectarea efectivă a acestor năzuințe. Restul sînt variante pe aceeași temă a intervenției, care se vrea într-un mod sau altul justificată și aprobată.

E drept, victimele lui Lavelle și ale altora nu mai pot să vorbească. Dar se vor găsi glasuri care, punînd cap la cap, piesă cu piesă, tot ceea ce va rămîne din această prăbușire pe ruta istoriei, să redea, precum comisia de anchetă de la Farnborough, singura versiune reală a celor petrecute pe cîmpul de luptă al intervenției și în culisele sale.

Vestitele personaje create de fantezia lui Walt Disney, după ce au evoluat timp de decenii pe toate ecranele lumii, au intrat triumfal și în sectorul modei... infantile. În cadrul tradiționalei reviste a modei prezentată de o mare casă londoneză au „apărut" și acești originali pantofiori purtînd „efigia" în relief a simpaticului Mickey Mouse".

Belgianul Joseph Tayendier era disperat. Noaptea după noapte vecinii din apartamentul alăturat se delectau cu muzică. Magnetofonul lor funcționa din plin. Nu i-au fost de folos nici amenințările, nici rugămințile. Repertoriul preferat de vecini nu-i era nici el pe plac. Într-o noapte, chinuit de nesomn Tayendier a pus mîna pe un ciocan zdravăn semnalizînd prin loviturî în perete că dorește în sfîrșit să doarmă. Peretele însă nu a rezistat și din spărtura formată au început să se reverse monede de la mijlocul secolului trecut : o comoară rămasă, probabil de la foștii locatari.

În ultima vreme organele vamale de pe aeroportul Fiumicino din Roma, folosesc doi cîini, Marty și Rex, specializați în detectarea stupefiantelor. De cînd și-au început „activitatea", cei doi cîini au descoperit numeroase încercări de contrabandă, justificînd pe deplin încrederea care li s-a acordat. Iată-i în fotografie în acțiune.

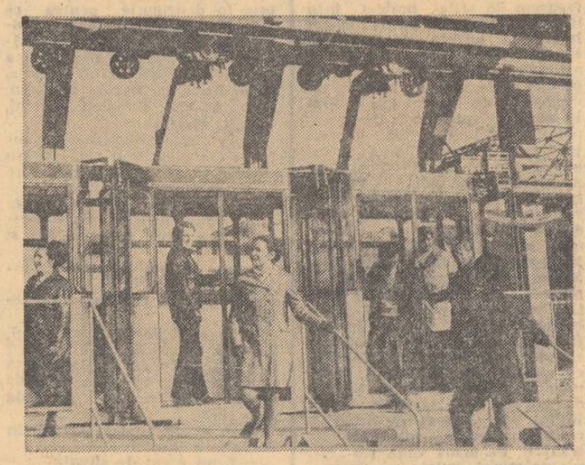

Acest original vehicul de transport colectiv a fost recent prezentat în preajma orașului francez Grenoble. Inspirat de teleferic, a fost experimentat pe o scurtă linie de încercări. Telerailul, cum a fost numit, e antrenat de un sistem de galeți. Poate fi folosit pe distanțe pînă la 30 de kilometri, cu o viteză de 25 km pe oră. Capacitatea de transport : 3 000—12 000 de pasageri pe oră. Fiecare cabină poate „găzdui" 10—12 persoane.

PE STRĂZILE Moscovei a apărut o... sondă. Din puț a țîșnit apa. În diferite cartiere ale Moscovei funcționează în prezent 32 de instalații de foraj. Fenomenul se explică prin aceea că sub Moscova, a fost descoperită o mare subterană.

De aici se extrage în prezent o mare cantitate de apă care seamănă cu cea din Marea Neagră. Apa respectivă este folosită în ștrandurile din Moscova precum și în scopuri terapeutice.

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Fără intervenția celor doi aviatori care conduceau un elicopter (imaginea de sus) rapidul Leeuwarden-Amsterdan s-ar fi ciocnit cu alte două trenuri. Numai datorită coborîrii elicopterului în imediata apropiere a locomotivei pilotii au reușit să semnalizeze conductorului trenului să oprească. (imaginea de jos).

ELICOPTERUL ÎMPIEDICĂ... O CATASTROFĂ FEROVIARĂ

Datorită unor periculoase manevre, doi aviatori zburînd cu un elicopter, descoperă un accident de cale ferată și evită un altul

Trenul rapid Leeuwarden-Amsterdam părăsise localitatea Meppek și conform graficului orar se îndrepta cu o viteză de peste 130 kilometri pe oră spre stația următoare, Steenwijk. Conducătorul trenului electric, Sybe Van der Heyde, în vîrstă de 50 de ani, în serviciul căilor ferate olandeze de 29 de ani conducea cu atenție puternica locomotivă care remorca vagoanele cu sute de călători. Kilometrii se scurgeau în același decor obișnuit al drumului, parcurs de mii de ori. La un moment dat, Van der Heyde observă, la început ca un fapt banal, apoi foarte curios, zborul unui elicopter militar. Acesta evolua neîntrerupt în fața locomotivei în fața ei la distanțe foarte mici, chiar periculoase. Din cabina elicopterului i se făceau diferite și neînțeligibile semne.

Conducătorul locomotivei se hotărî să oprească trenul, iar cînd elicopterul ateriză, el înțelese sensul semnalelor de pe elicopter.

Cu puțin înainte, pe drumul spre care se îndrepta trenul condus de Van der Heyde avusese loc o ciocnire între un tren care venea din sens invers și un autocar. Locul accidentului se afla situat într-o curbă și circulația fusese complet blocată.

Fără intervenția celor doi aviatori ar fi urmat o catastrofă sigură soldată cu sute de victime. Cei doi aviatori, pilotul Jan Ludel (27 ani) și mecanicul Jan Van Es (44 ani) se aflau într-un zbor de serviciu și au trecut pe acolo puțin timp după ce avusese loc ciocnirea care blocase literalmente circulația trenurilor din ambele sensuri. Mecanicul de bord care lucrase în tinerețe la căile ferate, și-a dat seama că toate dispozitivele electrice de pe parcurs indicau cale liberă și că practic trenul care gonea spre Amsterdam nu putea fi avizat în nici un fel.

Consultîndu-se rapid, cei doi aviatori au hotărît (deși regulamentul de zbor nu le permitea să se abată de la datele zborului lor de serviciu) să încerce în felul în care am descris să oprească trenul. Operația foarte dificilă și periculoasă le-a reușit. Sute de călători au fost salvați de la moarte.

PĂȚANIA UNEI FEMEI DE 80 DE ANI

Elevii școlii l-au dăruit o insignă de șerif pentru curajul dovedit atunci cînd hoții au încercat să o jefuiască.

Casa Onorinei, ultima din sat, izolată într-un anume sens, pentru că puțin mai încolo, dedesubt, trece șoseaua națională, este o casă veche dar îngrijită. Cu excepția celor două luni de vară cînd închiriază turiștilor, Onorina trăiește singură în compania unei oi, unei pisici și a nouă găini. Este o bătrînică micuță, slăbuță, foarte lucidă în ciuda celor 80 de ani de mult împliniți. Cu ani în urmă, avusese un bărbat care murise, copiii îi pierduse de timpuriu așa că nu mai avea pe nimeni, dar se descurca binișor nu atît din produsul sărac al oii și găinilor, cît din banii buni care-i luase la vînzarea unor terenuri. Banii îi folosea cîte un pic în fiecare lună, cu cumpătare.

Cu doi ani în urmă cînd vînduse păsunile, în sat se prăpăsiseră doi străini ciudați, despre care lumea nu știa prea multe. Suma încasată de bătrînă nu era mică și faptul că nu fusese depusă la bancă îi uluia pe oamenii care nu mai conteneau vorbind de asta. Trăgînd cu urechea la vorbe, cei doi pierde-vară se gîndiră că banii cu pricina sînt singura posibilitate de a scăpa de satul prăpădit și cum în plimbările lor prin pădure găsiseră o mitralieră veche, planul fu pus repede la cale. Mitraliera fu unsă cu grijă și pusă la punct, își făcură două măști și se înființaseră într-o seară în bucătăria Onorinei, a cărei ușă nu se închidea cu cheia niciodată, după obiceiul locului.

Văzîndu-i, bătrînica ridică mîinile sus și ușurel, ușurel, căzu la pămînt leșinată.

— Vezi ce ușor a mers... repede caută în dulap... eu caut sub saltele ! spuse tînărul, în timp ce abandonă arma pe scaun.

Onorina deschise mai întîi un ochi, apoi pe celălalt și făcu o strîmbătură.

— Hm, au crezut brînzoii că sînt chiar leșinată...

„Lucrul" acela era la doi pași pe scaun. Nu-i venea să-l atingă, dar cînd văzu că cei doi se apropiau de locul unde-și ținea comoara, puse mîna cu hotărîre pe mitralieră, se ostoi s-o ridice și dădu cu mîna de trăgaci. Nu știuse ce-i o armă în viața ei, dar pricepu imediat că „cîrligul" acela are un rost. Nici nu avea nevoie de prea mare efort. Abia îl atinse și uns cum era, bubuiturile veniră una după alta.

Crătiți și farfurii porniră un dans nebunesc, mărind hărmălaia și cei doi hoți ca prin minune trecură pe sub rafale în goana lor spre ușă. Adușî de zgomot, cîțiva vecini și carabinierul ascultară relatarea Onorinei care rîdea cu lacrimi. Preventiv, a doua zi, Onorina fu purtată cu alai la spitalul din apropiere. Dar tensiunea ei era bună și buna ei dispoziție nealterată. Elevii școlii i-au dăruit o insignă de șerif, de care nu se desparte niciodată.

S-a petrecut la Cadore.

(Din „Domenica de Corriere")

„MUZEUL VIU" DIN GABROVO

Corespondență din Sofia de la C. AMARIȚEI

Rareori veți întîlni în Bulgaria un locuitor al orașului Gabrovo, capitala umorului bulgar, supărat. Și atunci, cine știe din ce pricini...

Gabrovenii sînt oameni veseli; mai sînt și chibzuiți și foarte buni gospodari. Glumele care circulă pe seama lor vor să-i apropie, mai mult, de scoțieni deși, uneori, ele seamănă, ca două picături de apă, cu cele care se spun despre oltenii noștri.

„Emblema" gabroveanului este o pisică cu coada tăiată. Și, asta pentru că, susțin unii, gabrovenii obișnuiesc să taie cozile pisicilor motivînd că, în acest fel... fac economie de combustibil nemaifiind nevoiți, în timpul iernii, să țină prea mult timp ușa camerei deschisă...

Tot din zgîrcenie, spune o altă anecdotă gabroveană, ei au plasat statuia potcovarului Racio Kovacea — pe care-l desemnează legenda drept întemeietor al orașului — în mijlocul riului Iantra, acolo unde... și așa, pămîntul acoperit de ape, nu aducea nici un folos.

Totuși, orașul este plin de statui. Mai ales, statui reprezentînd meșteșugurile care se practicau pe aceste meleaguri de la poalele Balcanilor, cu sute de ani în urmă. Cu ele au fost populate pârculețele din centrul orașului, capetele podurilor ridicate peste Iantra și orice locșor bun pentru așa ceva.

Iar fiecare statuie își are istoria sa. Cel mai bine vorbește de istoria meșteșugurilor gabrovene, muzeul amenajat de ei, la 8 km de oraș. Unic în Bulgaria, muzeul „Etăr" — nume împrumutat de la sătucul la marginea căruia se află — își propune să prezinte vizitatorilor, pe viu, meseriile care au adus, pe vremuri, faima de „mare atelier" a orașului. De fapt, aflî aici întreaga istorie a locului, avînd totodată prilejul să admiri ingeniozitatea, fantezia și măiestria celor care, cu secole în urmă, au practicat olăritul, țesutul, morăritul, pielăria sau forjăria — meserii demonstrate cu o tot atît de mare virtuozitate de urmașii lor de astăzi. Totul este reconstituit aici cu o migală impresionantă și o vădită dorință de a nu altera cu nimic realitatea de acum trei secole. Sînt prezentate 26 de meserii, nu însă prin exponate statice și piese de muzeu, ci 26 de meserii practicate de artizani asistați de tinerii care vor trebui să le ducă mai departe măiestria.

Într-un decor pitoresc, înglobînd un domeniu forestier de 3 200 ha, pe valea riului Seveka, un afluent al Iantrei, cu instrumente vechi, originale, puse în mișcare numai de forța apei aduse prin conducte de lemn, meșteșugarii de astăzi retrăiesc într-un fel viața strămoșilor lor mari maeștri în obiecte de artizanat. Din mîinile lor ies cele mai diferite obiecte : de la tot felul de bricege, meșteșugit lucrate, pînă la minuscule bijuterii din argint filigranat.

Am văzut, printre alte minunății care țin de istoria industriei, „prototipul" mașinii de spălat rufe de astăzi, executat după un admirabil brevet gabrovioț : „apă curată, lenjeria spălată și săpunul intact". Nu este vorba de altceva decît de un ciubăr de lemn în care apa intră prin anumite orificii, amplasate în așa fel încît o fac să agite permanent rufele puse la spălat. Nu este nevoie de curent electric și prin urmare, nici de plata acestuia.

Astăzi, Gabrovo nu este numai un oraș pitoresc, un leagăn de vechi tradiții meșteșugărești, ci și unul dintre centrele puternic industrializate ale Bulgariei. În afara fabricilor de textile și pielărie se află aici una dintre cele mai mari uzine constructoare de mașini ale economiei bulgare — uzina de electropalane a cărei producție se exportă în proporție de 98—99 la sută. De la atelierele din epoca Renașterii bulgare, la uzinele de astăzi, în cea mai mare parte automatizate, e o distanță de secole. Dar călătorului care vrea s-o străbată nu-i trebuie mai mult de cîteva ceasuri grație existenței acestui muzeu ridicat la 8 km de Gabrovo.

Vaclav Hosek, ospătar la cafeneaua Tatran din Praga, avînd o greutate de 103 kg, a întreprins recent a cincea călătorie cu bicicleta trecînd prin Roma, Neapole, Palermo, Tunis, Tanger, Malaga, Madrid, Barcelona, Paris și înapoi la Praga. După cum afirmă dînsul, condiția fizică i-a asigurat-o munca de ospătar care-l obligă să facă kilometri pe zi, în cadrul schimbului său. Hosek are 47 ani.

O licitație unică în lume

Cel mai straniu loc din lume sînt birourile londoneze „Fosterand Cranfield" unde practic se vînd viața sau anii care au mai rămas de trăit. Licitația este ținută la intervale regulate încă din 1843. La birourile sus menționate din Queen Victoria Street se poate cîpăta poliță de asigurare pe viață a unor persoane care locuiesc în California și care n-au pus piciorul niciodată în Anglia ; sau se poate plăti o anumită sumă pentru a deveni moștenitorii unor persoane care n-au rude ; prețul este stabilit pe baza anilor prezumptivi pe care îi mai au de trăit aceste persoane care nici măcar nu sînt anunțate că s-au îmbogățit cu un moștenitor. Cumpărătorii și vînzătorii tratează această afacere fără să se vadă. Se cunoaște doar vîrsta, sexul și bunurile puse în vînzare. Este și firesc să nu se vadă... cu ce față s-ar putea privi unul care-și „vinde" bunica și celălalt care „o cumpără" sperînd că nu va trăi din cale-afară de mult.

DE PRETUTINDENI

IN ORAȘUL Boston (S.U.A.) au fost organizate un fel de curse destul de originale : automobilele rivalizînd cu bicicletele. Circuitul reprezenta 7 km, pentru a traversa orașul, în orele de vîrf ale circulației. Bicicletele au cîștigat 21 de competiții din totalul de 25. Fără comentarii...

ÎNCEPÎND cu data de 1 iulie 1972 în Frankfurt vor fi interzise zborurile avioanelor jet între miezul nopții și ora 5 dimineața. Măsuri similare vor fi aplicate și pe aeroporturile din Stuttgard, Bremen și Hamburg.

O EXPERIENȚĂ interesantă a fost efectuată în Japonia : dirijarea prin radio a unei cirezi de vaci. În numai patru zile vacile au învățat să distingă și să asculte semnalele acustice care le erau destinate : „Acasă", „La muls" „Aici este loc de păscut" !

O ECHIPĂ de arheologi de la Universitatea din Varșovia a descoperit la Deir și Bakari (Egipt) 500 de inscripții hieroglifice datînd din secolele XIII și XII î.e.n. Acestea acopereau coloanele unui monument. Fiecare inscripție poartă semnătura unui pelerin, profesia sa, precum și locul ocupat de el în ierarhia socială. Inscripțiile cuprind adesea reproșuri adresate zeiței acuzată de nerecunoștință iar alte ori rugi.

COMPANIA „Scandinavian Airlines System" (Suedia) a introdus la bordul avioanelor sale un sistem de despărțire voluntară între fumători și nefumători. Afișe puse în toate birourile companiei invită fumătorii să ia loc în spatele cabinei. Experiențele au fost acceptate de călători.

După ce a „scotocit" cîteva săptămîni în albia secată a unui torent, un căutător brazilian de aur a avut surpriza de a aduce la lumină scheletul unui dinozaur, aparținînd unei specii, dispărute de milioane de ani. Pînă acum, nu se mai găsise nici o urmă a acestui străvechi animal în America de sud.

SPIRALE

POEME FLORIVORE

de Eugen BARBU

Mă aflu la drept vorbind în fața unei adevărate drame de cititor. Pe Corlaciu îl citesc de mult și înțeleg că poezia lui a fost dintr-început un protest, mai mult sau mai puțin deghizat, împotriva acelei hîrtii năclăite de teme minore, de versificări ușoare ce au trecut pe muzică și au devenit tangou. Categoria din care face parte acest poet este aceea a desnădăjduiților care voiau să se termine cu atmosfera roz, sugrumată de mari nevoi sociale, cu lipsa de tematică a unor ani cînd se scria pentru un public ghiftuit, el singur capabil să cumpere și să guste, dacă se poate spune așa, poezia timpului. Dacă ne referim și la versurile născute în timpul războiului, poemele lui Corlaciu atunci s-au plăzmuit ideologic și este evident că avem de-a face cu o curată înfruntare între propaganda lirică oficială care cerea un optimism de paradă sau manifesta tendința unei ortodoxii ridicule și niște contestatari moderni sătui de folclorizări sălătărețe. Refuzul de a practica o asemenea poezie de ocazie se simte în veritabilele manifeste care au rămas și poemele lui Corlaciu alături de cele ale lui Geo Dumitrescu din „Libertatea de a trage cu pușca", dar drama, pentru că e vorba de drama mea ca cititor, este aceea că eu nu mai pot să încorporez toată această poezie în alt capitol decît cel al pamfletului în versuri unde puțini au reușit și au rămas. Un Hugo, un Eminescu, și, o să vi se pară straniu, un Bacovia, cu talentul lor, pot spune de dincolo de timp un Nu categoric societății din care făceau parte și să rămînă convingători. Tudor Arghezi face din ciclul său, **1907** unul dintre cele mai strălucite pagini poetice ale sale, dar aici e vorba de geniu, poemele ca atare sînt o dovadă a unei imprecații majore însoțite de mijloace neobișnuite, cuvîntul la acești titani se face o grindină de foc ca a zeilor. Or, cu vorbe, farmecul blasfemiei se pierde, otrava nu mai are calitățile distrugătoare peste timp. Cred în sinceritatea lui Corlaciu din „Petarde" : **„Aveam douăzeci de petarde în buzunarul din stînga la piept / petarda și anul / dintre golani eram cel mai de seamă / mă duceam să m-ascund în statuia de astăzi / și iubeam o poetă care mă îngrijea ca o mamă / Eram profesor de dans, învățam florile să danseze pe sîrmă / în orele libere culegeam pureci din blana înstelată a nopților / mă culcam printre nuferi, cu capul pe o broască țestoasă / și ea mă ducea să visez pe planeta vecină / Se vedea de acolo Pămîntul, rotund ca un măr al discordiei / se vedeau oamenii, liberi să-și repare gardul / Pămîntul era plin de pisici și credeam că sînt inimi electrice pe cer / bălțile toate păreau, de departe, biserici albastre (frumos!) / Se-auzeau ciinii din Giurgiu și New-Yorkul lătrînd pe o arie cosmică / bătrînii din golful Bengal aruncau după mine cu fluturi fosforescenți / iar pe Calea Lactee, din steaua cu nr. 1945 / un poet striga Pe Pămînt Pace Intru Oameni Bună Voire / Aveam douăzeci de petarde în buzunarul din stînga și nu mai visam / că broasca țestoasă își lua perna, plecînd spre amiezile ei / eu din nou mă duceam să m-ascund în statuia dărîmată de astăzi / cînd am în piept trei găuri pline de petarde".** Poezia rămîne frumoasă, în linia Tonegaru, cu acea ironie secretă ghicită în versurile nonșalante care ascund de fapt marea melancolie a unei generații, dar este suficient atît pentru profilul liric al lui Corlaciu ?

Frumoasă ni se pare, la modul retoric și „Mulțumesc" : **„Mulțumesc pentru piine, mulțumesc pentru apă / mulțumesc pentru noapte, pentru urcior / Mulțumesc pentru ceruri și pentru groapă / și pentru steaua de sub picior / Mulțumesc pentru lacrimă, pentru tăcere / pentru floarea adîncă din fața-n gurii / mulțumesc pentru inima care te cere / și pentru izvoarele din ochii pădurii / Plesnește de ziuă, mă-nfoc în icoanele sparte / mulțumesc pentru foame și pentru sete / mulțumesc pentru viață, mulțumesc pentru moarte / planeta se-ntoarce cu fața la perete"** unde, dacă nu ar exista sfîrșitul ratat ne-am fi aflat în fața unei capodopere în linia acelui poem de angajament moral al lui Kipling, atît de cunoscut. O reușită a poetului mi se pare și „Cîntecul de lemn" care începe excepțional : **„Toate aceste lucruri s-au îngropat într-o tăcere care latră / toți acești ciini ancestrali discută despre toate / aceste lucruri bătrîne care tac / a lătra e cuvîntul care ne apără de hoți / a dicuta e canalul ce ne duce la cele mai fecunde neînțelegeri / Am venit în pădurile mele copil / și mi-am făcut o casă din lemnele pe care mi le-au dat morții mei / copil e cuvîntul în care zilnic moare un bătrîn / lemn e cuvîntul din care cîntăm cînd amurgul se culcă în oasele noastre / Aici, în această casă de lemn cu arome din secolul trecut / le-am găsit bătrînilor mei cîte-un loc pe pereți / printre icoane și blide, printre linguri și zadii / a găsi e cuvîntul de care atîrnă amintirea ca într-un cui / Fluier mă făcusem de atîta umblet prin lume / șiefuit de vînturi m-am întors la buzele timpului / și timpul mai cîntă din mine uneori, atîrnat de grindă / timpul pe-aici e cuvîntul de care atîrnă urcioarele de lut cu apa golului în ele"**, etc, etc, unde de la jumătate, totul se îneacă într-un prozaism ce nu mai poate fi suportat, din păcate. Plicticos din aceleași pricini este și **Poemul în A B C : „S-a terminat. Dacă un cerc se poate termina vreodată / sau dacă soarta ciinilor e ca mereu să se învîrtească-n jurul cozii / Și iar s-a terminat. Mereu se tot termină. O floare-a mirosit / un om și-acum e beată / sau poate pentru că s-au înmulțit irozii / iar florile, iar florile, iar florile / nu pot trăi cu-adevărat decît hrănindu-se cu visele copiilor / Un a, un b, un c și toate celelalte / ochiuri de lanț din care lucrurile-și sug întîiul iris / ca să ne-nchidă-n cojile cuvintelor / sub pleoapele trădării. Pe urmă spuneam iar, s-a terminat /nimic nu începe, totul se termină de la capăt / în ciinele multiplicat ce se-vîrtește-n jurul alfabetului s-a terminat, s-a terminat mereu ni se termină viața, nu se mai termină / Avem mirosuri pentru toate florile / numai să doarmă fiecare-n omul ei. Îndeosebi pentru acele flori / în care ciinele abia mai pîlpîie din coadă (?) Veniți și cumpărați mirosuri, vindem ieftin / pe urmă să nu spuneți că s-au terminat / aprindeți florile din voi, s-au înmulțit irozii / și soarta ciinilor e ca mereu să se-nvîrtească-n jurul cozii".** Mesajul pare limpede, îl acceptăm și-l înțelegem și pe poet, dar regula lirică este aspră și refuză logoreea sau figurile de stil de genul aceleia cu **ciinii care abia mai pîlpîie din coadă!** Ia amintiți-vă ce simplu, dar ce pregnant era Bacovia cînd spunea (citat din memorie). **„Eu trebuie să plec, mîhnit de crimele burgheze, fără-un cuvînt..."** „Poezia devine memorabilă tocmai prin monumentalizarea subiectului liric care refuzînd societatea o părăsește cu un gest de demiurg. La Corlaciu revolta are accente pizzicato și de asta trebuie să fugim ca de dracul. Emotii majore exprimate cu glas de scapet, asta niciodată! și asta cu atît mai mult cu cît Corlaciu găsește accente excelente pe alocuri : **„am flori în mine pentru toată viața / și ce frumos le zice florilor, hemoragii misterioase"** sau **„dați-i cezarului ce-i al cezarului / dar nu vă vindeți uraiele / pe ochii de curvă ai zarului"** sau **„Castanele sunt ochii de mătase ai timpului ce-și sună pustiurile-n noi, cînd ne-aplecăm să le culegem din văzduhul adormit de jos"** sau începutul poemului „Conjugalia" : **„dacă nu m-aș înhăita cu hoții de mărunte și de fluturi"**, cum frumos este Pastelul final al volumului : **„Și iată pașii mei sînt ca pleoapele toamnei / pe ginduri în jos, pe ginduri în sus, la timplele vîntului / mi-ați băut anotimpul, mi-ați mîncat slava / pe unde calc mai răsar numai ochii pămîntului / pe unde-am rodit saltimbanci își scutură pleava"**, dovezi irefutabile că, scuturate de unele prozaisme și lungimi, poemele florivore ar străluci vreodată în firmamentul liricii noastre.

O ADIERE DE AROME

de Cicerone THEODORESCU

Reverberații de arome natale pe sub pinii din Valle Giulia. Din șirul manifestărilor culturale organizate săptămînai la „Accademia di Romania" din Roma, o mențiune specială se cuvine expoziției pictoriței Luki Galaction Passarelli (5—20 iunie 1972) inaugurată în prezența numeroșilor iubitori de artă din cetatea artelor.

Prezentarea au făcut-o ambasadorul Republicii Socialiste România la Roma, Iacob Ionașcu și directorul „Bibliotecii Române" Al Bala'i.

După părerea noastră, cîteva trăsături distinctive, la care receptivitatea cititorului român e totdeauna atentă, recomandă de la sine această contribuție.

Luki Galaction Pasarelli rămîne mai departe fidelă în primul rînd ei însăși, viziunii sale și întruchipărilor acesteia marcate de efortul constant spre însemnare.

În cutia ei de rezonanță, percepțiile tari și contorsionate ale universului de azi capătă, cumva programatic, o surdină. Paleta calmează binefăcător peisagiul negațiilor sterile, contemplînd fără tulburare agitația suișurilor, iminența coborîșurilor preajmei.

O stăruitoare stăpînire de sine ține în frîu surprizele, stridențele, agresiunile spectacolului uman actual, de care — în țară — nu avem nici pe departe atîtea prilejuri de a ne sesiza la tot pasul.

Tablourile pictoriței estompează violentările și vacarmurile realității imediate, sugerează limanuri de reculegere dincolo de virulența rapturilor și ahtiaților, surîd în fața îmbulzelii drogaților și a aroganței lumii lor. Realitatea artistică a ficțiunii precumpănește, îndepărtîndu-le din prezent și reechilibrîndu-le în perspectivă.

Uneori, fragmente de posibilă frescă murală mărturisind o înclinație spre pictura monumentală, alteori portrete de concentrație a tumultului lăuntric, aici cadre riguroase sau dincolo patetice abandonuri ale visării, compoziții de meșteșug îndelung răbdător sau fulgurante clipe de grație, această pictură proclamă necesitatea restituirii integrale a drepturilor fanteziei și a intuiției meditației.

Este o opțiune care se afirmă fără ezitări, deliberat, cu tenacitate.

Profund românesc se vădește, pe de altă parte patronajul spiritual al fabulosului, al legendei, al istoriei, al basmului, în aceste proiectări interioare. Acest patronaj pare a constitui direcția lor primordială, climatul lor natural. E ca o referință permanentă la regăsirea în substraturi, ca un apel organic rămas credincios sevelor originare specifice.

Revelante în totul ni se par, de asemenea, discreția și consecvența cu care Luki Galaction Passarelli sensibilizează în culoare universul ireversibil al copilăriei, într-o suită de imagini, de vibrații, de reintîlniri menite să evoce pentru noi figura inspirată, călăuza de taină, prezența multiplu tutelară a părintelui său.

Luki Galaction Passarelli dă spațiilor pastel nu intensitatea și valorile luminii în sine și de oriunde, ci ecoul magic — preschimbat în materie vizibilă — al unei anumite lumini : un ecou cu modulațiile căruia se confruntă, în care se recunoaște și cu care vibrează împreună, ca într-o adiere de pierdute arome rare.

Regizorul Iulian MIHU despre filmul:

„PANICĂ LA MĂNĂSTIRE"

Va fi foarte dificilă reconstituirea epocilor, a străzii a interioarelor. Mă bucur, însă din nou, de colaborarea unei foarte bune echipe, aproape integral aceeași cu care am lucrat la filmul anterior: Gh. Fischer (imaginea), Miruna și Radu Boruzescu (costume și decor), Hortensia Mihalaș (regizor secund), Anatol Vieru, muzica).

— Unde filmați ?

— În București, în cartiere mărginașe.

— Mănăstirea o construiți sau ați găsit-o ?

— Va fi la Rișnov și la Căldărușani. Facem amenajări, îndeosebi la Rișnov.

— E color, filmul ?

— Da. Eastman. Și vom folosi parțial procedeul „graphys — color" din „Felix și Otilia" în special în secvențele din mănăstire.

— Îți face plăcere să lucrezi la acest film ?

— Orice film se lucrează cu plăcere și durere, adică cu multă muncă și oboseală.

— Cum îți faci distribuțiile?

— Depinde de film. Unele cer numai actori profesioniști,

— Din cîte știu ești în fază de distribuire.

— Să nu spunem încă cine este în distribuție pentru că s-ar putea să tie și neprofesioniști și iar s-ar supăra pe mine unii cronicari. Dar cîțiva tot îți destăinui: Emil Botta, Gina Patrichi, Ilarion Ciobanu, Elena Dacian, Emanoil Petruț, Ernest Maftei.

— De fapt, nu aceasta mă interesează în primul rînd. Vreau să știu ce gîndești acum despre filmul pe care îl faci.

— Filmul s-ar înscrie în sfera genului polițist. Caracteristicile sînt deci: suspans, dar și umor.

— Se petrece tot timpul într-o mănăstire?

— Nu, doar jumătate din acțiune.

— Fără să dezvălui subiectul, ne poți spune ce se întîmplă ?

— Este vorba de depistarea unui spion de către un grup de tineri polițiști în perioada 1945—1946.

— Și în ce constă umorul în această acțiune ?

— E un umor de situații.

— Pe care cum îl împaci cu tensiunea ?

— Nu ușor. Dar mă vor ajuta ambianța și tipurile.

— La drept vorbind de ce nu faci comedie ?

— Dar și fac. Cred că în toate filmele mele...

— Ceea ce faci este o comedie puțin refulată sau subînțeleasă, ne cam obligi să ne străduim să o descoperim, cînd de fapt, cred că ți-ar sta bine dirijînd tocmai o comedie dezlănțuită.

— O comedie dezlănțuită, cum îl spui, adică cu o problematică pregnantă, este greu de introdus în planul cinematografiei.

— Pare paradoxal.

— Tipul de comedie pe care l-am susținut în scenariile date (unul cu Nicuță Tănase și altul cu Paul Anghel, care mi-au plăcut foarte mult) au întîmpinat dificultăți de înțelegere la vremea aceea. Revenind la „Panică la mănăstire", am descoperit un Titus Popovici și un Petre Sălcudeanu apți pentru un umor de bună calitate.

— Și eu găsesc că poți face un lucru de umor și de suspans, dar o să-ți fie foarte greu

— Da, pentru că sînt simultane, nu ca la „Felix și Otilia", unde era o parte de lirism, apoi umor grotesc.

— Crezi că va fi un film de public, de succes, de casă ?

— Dar „Felix și Otilia" a fost ?

— Eu cred că da. Și ar fi fost și mai mare succesul dacă filmul nu prindea în chiar primele luni de proiecție o perioadă de caniculă. Din nou n-ai fost avantajat de Întreprinderea cinematografică bucureșteană.

— Dacă el a avut succes, și a avut mai mult decît se aștepta nefiind un film concesiv, atunci, eu cred, că după învățămintele trase, voi face toate eforturile ca să aibă și acesta. Am vorbit cam mult despre estetica lui și nu vreau să pierzi din vedere că este un film politic în esență și că, în principal, este vorba despre activitatea dificilă a unor oameni de partid care au lucrat în poliție în anii imediat de după eliberare. În această situație, instituțiile de artă din oraș au obligații sporite. Mai înainte de orice, socotesc că trebuie să formăm un public spectator nou, să-l învățăm să vină la teatru, să înțeleagă un spectacol și să poată lua o atitudine critică.

— Ce veți întreprinde în acest scop ?

— Separat de repertoriul curent, vom organiza concerte și recitaluri cu soliști în afara teatrului, vom face vizite în marile unități industriale, vom organiza dialoguri directe cu spectatorii. Începutul l-am și făcut, cu un concert de muzică de cameră la Muzeul „Al. I. Cuza", cu punerea în discuție a spectacolelor „Pădurea vulturilor" și „Motanul încălțat". Am propus Inspectoratului școlar ca orele de muzică de la licee să se desfășoare cu contribuția artiștilor noștri.

— Iar în ceea ce privește repertoriul permanent ?

— Căutăm să îmbunătățim repertoriul cu spectacole de înaltă ținută. Ne gîndim să jucăm „Aida". Din piesele originale, am acceptat să punem în repetiție o operetă avînd ca erou principal pe Leonard. Muzica aparține lui Comișel, iar libretul este scris de Alex Barbu Emandi în colaborare cu Aurel Storin. De asemenea, vom invita pe Alecu Popovici să ne scrie un spectacol pentru copii. Mai avem de gînd să punem în scenă o operă cu păpuși, pentru care vom solicita contribuția Teatrului de păpuși și marionete.

— În ceea ce privește divertismentul ?

— Docamdată, un spectacol de revistă de Mihai Maximilian cu muzica de Veselovschi. În alte spectacole, întrucît teatrul nostru duce lipsă de actori, vom solicita actori de comedie de la Teatrul de proză din localitate.

I. D.

ECOURI • ECOURI

Cînd „Romeo și Julietta" a apărut pe ecranele lumii, public și critică îi preziceau Oliviei Hussey, protagonista filmului regizat de Franco Zeffirelli, o excepțională carieră cinematografică. Contrar așteptării, tînăra a preferat scena. Acum s-a întors la film și interpretează rolul principal din filmul „Overkill" care se turnează în studiourile spaniole.

Cunoscuții actori americani de culoare. Harry Belafonte și Sidney Poitier fotografiați pe aeroportul Heatrow din Londra, escală în călătoria lor spre Tanzania și Zambia, unde vor turna în două filme.

NOUTĂȚI LA TEATRUL MUZICAL DIN GALAȚI

Teatrul Muzical din Galați are de curînd o nouă conducere. Am socotit oportun să ne adresăm noului director, Barbu Dumitrescu, rugîndu-l să ne împărtășească ceva din intențiile ce le are în activitatea artistică a teatrului.

— Galațiul a cunoscut o dezvoltare explozivă, ne spune directorul Barbu Dumitrescu. **Este vorba despre activitatea dificilă a unor oameni de partid care au lucrat în poliție în anii imediat de după eliberare.**

PE ADRESA televiziunii poloneze sosesc scrisori ale telespectatorilor care încearcă să afle ce s-a mai întîmplat cu celebrul „maior Kloss" după anul 1945. Acest interes general i-a determinat pe autorii filmului serial să pornească la scrierea unui scenariu care să urmărească în 12 serii întîmplările prin care a trecut celebrul personaj. Bineînțeles, filmul fără actorul Mikulski nu și-l poate imagina nimeni. Asemenea distribuției neschimbate, va lucra întreaga echipă de creatori, autorii Zbigniew Safian și Andrzej Szypulski, precum și regizorii Andrzej Konic și Jakub Morgenstern.

După un turneu de 3 săptămîni în Slovacia, **Helena Vondráčková** (este posibil ca ea să fie în curînd invitată la Televiziunea română) a susținut o gală pe scena festivalului internațional de la Děčín (în nordul Boemiei). Terminînd filmările la un lung-metraj în care deține rolul principal, Vondráčková a susținut zilele trecute un recital pe scena festivalului de la Bratislava (din partea casei de discuri Superphon). După participarea la festivalul de la Split (Iugoslavia), ea va întreprinde un lung turneu în U.R.S.S. și Japonia (concerte, T.V. etc.) — în toamna acestui an. Ultimul său disc conține melodiile „Archimède" și Láska především" (Dragostea înainte de toate).

ÎN CAPITALA R. P. Mongole, Ulan Bator, se va construi nu peste mult timp un studio de film înzestrat cu aparatură tehnică de filmare și de laborator modernă. Noul complex va permite, după terminarea construcției, sporirea producției de filme de lung metraj din R.P. Mongolă.

REGIZORUL Pier Paolo Pasolini a primit premiul „Paoul Lery" care se acordă anual pentru realizatorul „cu cel mai înalt simț al riscului și dificultăților".

MICA ENCICLOPEDIE

Natura și artiștii în competiție

de L. SĂRĂȚEANU

O veche legendă spune că atunci cînd Caesar a pornit să cucerească Galia, mărșăluind în fruntea legiunilor lui, s-a oprit, de nenumărate ori, pe coasta unde Alpii întîlnesc Mediterana sub privegherea celui mai pur azur ceresc, copleșit de neasemuita frumusețe a tărîmurilor pe care le parcurgea. Și tot legenda vrea ca Caesar, care și-a punctat campania galică prin răsunătoare biruințe, să fi declarat că singura împrejurare cînd a fost... „cucerit" ar fi fost aceea a contactului cu peisajul acelor locuri ce trebuiau să devină „Coasta de Azur".

Ornament al Europei, mărturie a măiestriei cu care natura știe să cizeleze frumosul în uimitoare jocuri ale fanteziei sale, „Coasta de Azur" nu mai are nevoie de cărți de vizită și de recomandări. Pentru fiecare vizitator bucuria contactului cu golfurile pline de poezie, cu semeția crestelor muntoase, cu șopotele riurilor coborînd din meterezele stîncilor, a fost demult precedată de o întreagă literatură omagială închinată, de-a lungul secolelor, de cele mai meștere condee ale diferitelor popoare, acestui litoral. Și ceea ce trebuie relevat în plus este că frumusețea naturii a invitat aici artiști dintre cei mai mari într-o competiție din care frumosul n-a avut decît de cîștigat. Nu mă voi referi la marile centre ca Marsilia, Cannes, Nisa, Principatul Monaco, ci la ceea ce de fapt face astăzi farmecul Coastei, la micile așezări, unde și-au găsit liniște și loc de creație făurari de celebritate mondială. Astfel, la 10 kilometri de Cannes, este un orășel cu 11.000 de locuitori. Tradițional leagăn provensal al olăritului, acest orășel — Vallauris — a început de prin 1950, la impulsul unor artiști ca Madoura, Picasso sau Pignon, să se dezvolte ca unul din principalele centre franceze ale ceramicii de artă. Zeci de fabrici au apărut în cele două decenii care s-au scurs de atunci și fiecare și-a făurit propria expoziție permanentă într-o neasemuită întrecere a grației și rafinamentului artistic. Și pentru ca Vallauris să crească și mai mult în faimă, Picasso i-a decorat Piața Centrală cu un bronz („Omul cu oaia") care se încadrează, impecabil, în pitorescul așezărilor, în atmosfera rustică a localității. Nu departe de această Piață Centrală, mănăstirea Lerinilor, întemeiată la 1227, păstrează o capelă din perioada începuturilor ei. Picasso a avut ideea să decoreze cripta acestei capele. Pe trei părți ale criptei o imensă frescă de 125 metri pătrați la care artistul a lucrat din 1952 pînă în 1959, și intitulată „Război și Pace", transformă micul oraș într-o glorie a artei secolului nostru. Vallauris nu este însă singurul exemplu. Lîngă Antibes, în drum spre Nisa, o șosea marginală conduce spre pitorescul burg Biot care nu numără mai mult de 2000 de locuitori. Și, în dreptul gării burgului, se deschide calea spre un cătun al cărui nume îl evocă pe sfîntul Petru, și unde pictorul Fernand Léger hotărîse, cu puțin timp înainte de moarte, să se instaleze ca într-un refugiu al liniștei și meditației. Aici a fost construit Muzeul Léger, inaugurat în 1960. Pe terasa superbei construcții se află instalat grupul sculptural realizat în ceramică policromă și înalt de 8 metri, intitulat „Grădină de copii". Grupul, cîntărind 300 de tone, a fost realizat de Rolland Brice, după macheta lui Léger. Fațada clădirii este decorată cu o imensă compoziție (45 de metri/9 metri), adevărat imn închinat de către artist sporturilor. Mozaicarii Melano și Guardini, împreună cu ceramistul Rolland Brice au realizat compoziția după cartoanele lui Léger. În interior, sute de picturi, desene, gravuri, guașe, oglindesc evoluția fermecătorului artist plastic.

Aș aminti, de asemenea, orășelul Vence (anticul Vintium) cu circa 8000 de locuitori, care păstrează sobra capelă dominicană cu toată decorația interioară realizată de Henri Matisse. Pe un fond alb de ceramică, marele artist a lucrat, în negru, o succesiune de desene, tot el s-a ocupat de policromia vitraliilor, declarînd realizarea din această capelă drept „încununarea tuturor căutărilor sale artistice".

Și pentru a încheia aceste fugare note, voi mai aminti de primăria din Menton (orașul de lîngă frontiera italiană), primărie care, construită în luminosul stil italian al celui de-al XVII-lea veac, oferă tinerilor ce se căsătoresc un... dar cu totul neobișnuit. Căci sala de oficiere a căsătoriilor a fost „preluată", în 1957, de către Jean Cocteau care, i-a împodobit pereții cu desene dintre cele mai atrăgătoare, mai pline de optimism și de viață, îmbogățind cu un exemplu în plus competiția dintre natură și artiști ce înfrumusețează Coasta de Azur a Franței.

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICA 2 IULIE

PROGRAMUL I 8,15 Gimnastica pentru toți. 8,30 Cravatele roșii. 10,00 Viața satului. 11,10 Să înțelegem muzica. 12,00 De strajă patriei. 12,30 Emisiune în limba maghiară. 14,15 Telesport : Mexic 1968 — München 1972. 15,30 Postmeridian. 17,00 Potcoava de piatră. 17,40 Cîntare patriei. 19,00 Alexandria. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,00 Finala cupei României la fotbal. 21,50 Teledivertisment... „Fără titlu". 22,50 Telejurnal. Duminică sportivă.

PROGRAMUL II 12 30 Promenada duminicală. 20 00 Orchestra Simfonică din Bamberg. 20,45 Săptămîna culturală bucureșteană, 21.00 Seară de romanțe, 21.30 Din lumea științei 21,50 Schulmeister

LUNI 3 IULIE

PROGRAMUL I 17,30 Curs de limba rusă. 18,00 Căminul. 18,40 Ecranul. 19,00 Săptămîna în imagini. 19,20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20,00 Țara întreagă în întrecere. 20,20 La mijloc de codru des. 20,45 Salut Germain. 21,20 Prim plan : Ion Gîrceag, Erou al Muncii Socialiste. 21.40 Să înțelegem muzica. 22.30 24 de ore. 22.45 Contraste în lumea capitalului.

PROGRAMUL II 20.00 Veniți cu noi în... „Țara fanteziei". 20,30 Ghișeul. 21,00 Sub cupola circului. 21.15 Romantic-Club. 22.40 Cronica literară.

MARȚI 4 IULIE

PROGRAMUL I 9 00 Telex. 9,05 Teleșcoală. 10,00 Curs de limba engleză 10,30 Căminul. 11,10 Prim plan : Ion Gîrceag. 11,30 Patru tanchiști și un ciine. 12,25 Selecțiuni din baletul „Detașamentul roșu de femei", interpretează Ansamblul de balet „China". 12.40 Telejurnal. 17.30 Curs de limba franceză. 18.00 Steaua polară. 18,25 Reflector. 18.45 Omul-țelul suprem al acțiunii sociale. 19.20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,00 Țara întreagă în întrecere. 20,20 „Moartea guvernatorului" de Leon Kruczkosky. 22,00 Vedete ale muzicii ușoare. 22,15 Teleglob : Imagini din S.U.A. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II 20,00 Filmul „Operațiunea !". 21.30 Agenda. 21,40 Luminile rampei. 22,15 Telex tehnico-științific. 22,25 Dicționar muzical-distractiv.

MIERCURI 5 IULIE

PROGRAMUL I 9,00 Telex. 9,05 „La mijloc de codru des". 9.30 Nicolae Iorga. 10.00 Curs de limba rusă. 10.30 Filmul „Operațiunea !". 12.00 Omul — țelul suprem al acțiunii sociale. 12.30 Telejurnal. 17.30 Curs de limba germană 18.00 Muzică. 18.25 Alger — orașul alb. 18.50 Timp și anotimp în agricultură. 19,20 1001 de seri 19,30 Telejurnal. 20,00 Țara întreagă în întrecere. 20,20 Partidului — versuri. 20,35 Filmul „Soarta unui om". 22,05 O seară de operetă la Brașov, 22,25 Secvențe venezuelene. 22,40 24 de ore.

PROGRAMUL II 20,00 România în lume. 20,30 Portativ '72. 21,15 Viața economică a Capitalei. 21,35 Colecția Cuțescu-Storck. 21,50 „Mușatinii".

JOI 6 IULIE

PROGRAMUL I 9,00 Telex. 9.05 România în lume. 9,35 Prietenii lui Așchiuță. 10,00 Curs de limba franceză. 10,30 De la Alfa la Omega. 11.00 Filmul „Soarta unui om". 12.30 Telejurnal. 16,00 Teleșcoală. 17,30 Emisiune în limba maghiară. 18,30 La volan. 18,50 Sensul acțiunii — perfecționarea. Climatul care favorizează inițiativa. 19.20 — 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Țara întreagă în întrecere. 20,20 Tinerii despre ei înșiși. 21.00 Retrospectivă Walt Disney. 21,50 Universitatea TV. 22,30 24 de ore.

PROGRAMUL II 20.00 Seară Haydn. 21,00 Agenda 21,10 Bucureștiul necunoscut „Statuile orașului". 21.30 Ultima cursă a Albatrosului. 22,35 Cărți și idei.

VINERI 7 IULIE

PROGRAMUL I 9,00 Telex. 9.05 Universitatea TV. 9 45 Instrumente și virtuozi. 10,00 Curs de limba germană. 10,30 Desen animat. 10,40 Sensul acțiunii — Perfecționarea. 11,10 Retrospectivă Walt Disney. 12,00 Filmul serial „Fiul mării". 12.30 Telejurnal. 13,00 Tenis de cîmp : Finala probei de simplu femei din cadrul Campionatelor internaționale ale Angliei. 17.30 Curs de limba engleză. 18,00 Pentru sănătatea dv. 18.15 Satul contemporan. 19.00 Recital de balet Elena Dacian. 19.20 1001 de seri 19.30 Telejurnal. 20,00 Țara întreagă în întrecere. 20.20 Clase fără catedră. 21,00 Filmul „Ciinele din Baskerville". 22,30 24 de ore. 22,45 Tenis de cîmp : Finala probei de dublu bărbați din cadrul Campionatelor internaționale ale Angliei.

PROGRAMUL II 20,00 O viață pentru o idee : Lumiere. 20,35 Teatru scurt : „Fiul cantonierului" de V. Chiriță, 21,00 Agenda 21,10 Cluburi sportive bucureștene. 21,30 Film documentar : Nicolae Adam. 21,45 Dans și muzică de pretutindeni.

SIMBATA 8 IULIE

PROGRAMUL I 9,00 Telex 9,05 Reviste și curente literare la sfîrșitul secolului al XIX-lea : 9,40 Vetre folclorice. 10,05 De vorbă cu gospodinele. 10.20 Teleenciclopedia. 11,05 „Clase fără catedră". 11,45 Teledivertisment. 12,10 În slujba sănătății. 12,25 Telejurnal. 15,00 Tenis de cîmp : finala probei de simplu bărbați din cadrul Campionatelor internaționale ale Angliei. 17.00 Emisiune în limba germană, 18,45 Ritm, tinerețe, dans. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Țara întreagă în întrecere. 20.20 Teleenciclopedia. 21.00 „Schulmeister" 21,50 Visul unei nopți de vară. 23.00 Telejurnal. 23.10 Atletism : Campionatele internaționale de atletism ale României.

PROGRAMUL II 16,30 Agenda. 16.40 Ansambluri folclorice. 17,10 Reportaj bucureștean. 17.25 Pagini muzicale de mare popularitate. 17,55 Filmul „Căsătorie prin mica publicitate".

Însemnări de spectator

DANS?

de Al. CORNESCU

Pe fundalul unui caz de vînat zestrea sau, mai bine zis, de vînat influența viitorului socru, piesa Eugeniei Busuioceanu încearcă satirizarea unor falși artiști, pretins abstracționiști. Intenția este, evident, onorabilă dar, din păcate, arsenalul autoarei se dovedește prea sărac și destul de neconvingător. La aceasta, punerea în scenă (Ion Fintești) a adăugat o serie de exagerări pe care le-aș numi „cum își închipuie unii oameni vîrstnici că se comportă tinerii". Astfel încît întregul spectacol, căruia, cu multă bunăvoință, i se spune farsă, se înfățișează într-adevăr ca o farsă, dar administrată publicului.

Singurele momente mai reușite sînt scenele babelor, introduse în partea a doua, o bună parodie grotească, care dizolvă însă tot ce s-a dorit să fie satiră pînă atunci și pune în umbră finalul moralizator care urmează. Oricum, datorită interpretării mai ales, aceste scene sînt amuzante și, așa cum s-a văzut la premieră, smulg aplauzele publicului, pînă atunci destul de indiferent la desfășurarea conflictului.

Desigur, întotdeauna este foarte plăcut să-l vezi jucînd pe Ion Fintești, actor de mare rafinament, care, uneori, din-te-miri-ce izbutește să polarizeze interesul în jurul său. Din păcate, aci, lipsește chiar și acest te-miri-ce, și marele nostru interpret este obligat — poate pentru prima oară în excepționala sa carieră — să treacă prin scenă fără a lăsa urme. Plăcută este și reîntîlnirea cu Maria Voluntaru, excelentă actriță, uitată de regizori, care aduce contribuția hazului său personal la construirea ditorva scene relativ digerabile.

În rest, avem de-a face cu actorii teatrului „Ion Vasilescu", actori buni, care se zbuciumă să dea viață unui text, de cele mai multe ori, oarecare. Mă gîndesc, în special, la Dinu Cezar și Marieta Luca, dar și la efortul făcut de actrițele din grupul „babelor" de a impune, prin mască și mișcare, ceea ce ar fi putut cădea adînc în vulgaritate (Mariana Cercel, Lucia Burcovschi, Ica Moliu, Irina Bîrlădeanu, Lucreția Racoviță, Paula Sorescu). Și mai este, în rolul tinerei amoreze, Janina Tomescu, care trage mereu cu coada ochiului spre public, în căutarea unui efect, care se lasă și se tot lasă așteptat...

Pentru știința dumneavoastră, piesa se numește „Dansul mai-muțelor"...

UMĂRUL DV. E VERITABIL ?

Probabil că în viitor, o asemenea întrebare nu va surprinde pe nimeni. Surprinzător va fi atunci, fie faptul că nu aţi putut evita la timp instalarea unei boli, fie că în urma vreunui accident de circulaţie, nu aţi înlocuit umărul, femurul sau genunchiul grav lezat. Posibilitatea de a avea, de pildă, un umăr artificial există. Dr. ALAN W. LETTIN de la Royal National Orthopedic Hospital din Londra a publicat în luna mai trei observaţii interesante : trei bolnavi al căror umăr era „ros" de o artrită reumatoidă. Un pictor decorator şi-a reluat lucrul trei luni după intervenţia chirurgicală ; o casnică în vîrstă de 30 de ani şi o femeie care nu mai putea să-şi conducă nici maşina cu care mergea la biroul ei directorial, au putut fi complet „vindecate". Cum ? Evident prin înlocuirea umărului veritabil printr-unul din crom cu cobalt realizat la mecanica biomedicală de la Institutul de ortopedie din Anglia. O primă reuşită ce urmează a-şi face „proba" în timp. In ce priveşte genunchiul, problema este cu mult mai complicată, dat fiind necesitatea obţinerii unei bune articulaţii. Au fost propuse pînă acum diferite proteze şi numărul rezultatelor bune variază între 42 şi 84 la sută. Fără îndoială cei cărora nu le-a reuşit operaţia — procentul e, după cum se observă mare — nu vor înţelege de ce chirurgii şi inginerii în biomedicină privesc problema cu optimism.

AVICULTURA

HIBRIZI COMPETITIVI PE PLAN MONDIAL

România printre cele 4—5 ţări ale lumii exportatoare de matcă de reproducţie la păsări

• Departamentul Gospodăriilor Agricole de Stat către I.S.C.E. „Prodexport" Bucureşti : „Vă rugăm să interveniţi pentru a urgenta importul mătcii de reproducţie necesare populării complexului avicol Crevedia" (18 iulie 1960).

• S.A. Studler — Franţa către Trustul producţiei avicole Bucureşti : „Confirmăm acordul nostru pentru importul de ouă încubaţie Leghorn şi ouă de încubaţie broiler din fermele dvoastră de selecţie. Anunţaţi-ne cînd puteţi începe livrarea" (30 mai 1972)

Am reprodus citatele de mai sus pentru a semnala că într-un important domeniu s-a reuşit să se schimbe poziţia de importatori cu cea de exportatori. Dar faptul merită mai mult decît o simplă consemnare.

Ne amintim cu toţii că acum mai bine de un deceniu, a început construcţia combinatelor avicole de tip industrial. Pentru popularea complexelor, trebuia să se apeleze la hibrizi de înaltă productivitate, rasele locale de păsări fiind sub standardele amintite. Neavînd însă organizată în ţară producerea acestor hibrizi s-a început creşterea industrială a păsărilor pe baza importului mătcii de reproducţie, de hibridare.

In 1967, s-a trecut la elaborarea unui program de selecţie şi hibridare a păsărilor pentru a asigura cu material de reproducţie întreaga noastră industrie avicolă. Pentru început, colectivul de specialişti din reţeaua agriculturii de stat ce şi-a asumat această grea sarcină, avea nevoie de linii de bază ale hibrizilor, linii ce puteau fi procurate numai din import. Solicitările noastre au stîrnit uimire în rîndurile reprezentanţilor firmelor pentru că eram prima ţară care abordam problema comerţului păsărilor de reproducţie din acest punct de vedere. Cu greu s-au găsit firme care au acceptat să exporte liniile de bază — cu alte cuvinte patentul — convinşi însă că specialiştii români nu vor şti să le pună în valoare şi vor reveni, pînă la urmă, la importul practicat la început.

Cum au evoluat însă lucrurile ? Specialiştii care s-au consacrat rezolvării acestei probleme cunoşteau faptul că nu este totul să apelezi la patent pentru că liniile procurate se impun cu un potenţial genetic atins la data cînd are loc transportul. Important este ca să obţii din liniile de bază atît matca de reproducţie de care aveau nevoie complexele, cît mai ales să îmbunătăţeşti materialul procurat, să produci hibrizi competitivi pe plan mondial. De aceea, pentru fiecare linie de bază procurată s-a întocmit un program de selecţie şi hibridare, căutînd ca în urma acestor lucrări să crească, de la generaţie la generaţie, nivelul productiv al liniilor.

Începînd din 1969, s-a reuşit să se renunţe la importul mătcii de reproducţie (din 1970 nu s-a mai apelat nici la liniile de bază străine), întregul material necesar nu numai agriculturii de stat, ci tuturor sectoarelor, fiind produs în ţară.. **UN CALCUL ARATA CĂ LA NIVELUL SARCINILOR PREVĂZUTE ÎN ACTUALUL CINCINAL ÎN DOMENIUL AVICULTURII. REZOLVAREA ACESTEI PROBLEME A ÎNSEMNAT O ECONOMIE DE VALUTĂ DE APROXIMATIV 5—6 MILIOANE DOLARI ANUAL. O confirmare a calităţii materialului de reproducţie ce-l producem este faptul că o serie de ţări cum ar fi Franţa, Algeria, Iran, Irak, Libia, Egipt şi altele, sînt interesate să încheie contracte de livrare, ROMÂNIA SE ALĂTURĂ ASTFEL CELOR 4—5 ŢĂRI ALE LUMII CARE AU POSIBILITĂŢI SĂ EXPORTE — ÎN CONDIŢII DE COMPETITIVITATE — MATCA DE REPRODUCŢIE LA PĂSĂRI.**

Dar, în orice moment, dacă „stai pe loc", poţi să ieşi din această competiţie. De aceea, **specialiştii români nu se mulţumesc cu ceea ce au realizat, ci sînt în căutare de noi şi noi linii, cu caractere productive tot mai valoroase.** In ultimul timp, atenţia a fost îndreptată spre valorificarea potenţialului genetic al unor rase de păsări locale, care se cresc într-un număr redus prin curţile unor pasionaţi. În cadrul întreprinderii avicole Constanţa, s-a constituit o colecţie de 125 populaţii genetice, formate din 61 de rase şi varietăţi de găini. In afara programelor de selecţie, s-au elaborat şi altele de genetică calitativă în vederea obţinerii de hibrizi autosexanţi, de părinţi mini pentru producţia de carne.

*

Notăm cu majuscule, numele specialiştilor ce au contribuit la plasarea României printre ţările exportatoare în domeniul materialului de reproducţie avicol : Ing. STAN ŢÎRLEA, ing. DUMITRU BOSOANCĂ, dr. ERICH MAYER, ing. MIHAI MIHAILOV, ing. ION CONSTANTIN, ing. VIORICA DINU, ing. PETRU PLACINTĂ, ing. GRIGORE MOSCALU, ing. VLADIMIR VULPANOVICI şi alţii

Ing. Th. MARCAROV

VOCEA DV. ESTE IMPOSIBIL DE CONFUNDAT

Ne uimeşte astăzi faptul că un calculator este în stare să „creeze" unicate pe bandă rulantă, dar oare natura nu face acelaşi lucru ? E drept, poate observăm mai uşor o performanţă care ne aparţine nouă şi mai puţin de fapt... Dar nu despre asta este vorba. Ci de faptul că fiecare dintre noi este un unicat. Cine nu ştie că o amprentă digitală a cuiva nu este identică cu a altcuiva. Fiecare deget de la mîna fiecăruia dintre cei trei miliarde şi jumătate de locuitori ai Terrei este altfel ! Şi fiecare voce. S-ar putea ca dumneavoastră să nu sesizaţi diferenţele şi să confundaţi uneori la telefon chiar vocea cunoscuţilor dumneavoastră. Nu însă şi fonospectrograful. In U.R.S.S. a fost realizat un astfel de aparat, după cum relatează revista „Znanie-Sila", care, ajutat fiind, evident, de o aparatură electronică, „captînd" vocea dumneavoastră, de exemplu, poate s-o redea în „imagini". Mai clar, transcrie grafic — foarte aproximativ spus cum apare pe o electroencefalogramă — frecvenţa, înălţimea, profunzimea, intensitatea sunetelor. Şi., inutil vă veţi îngroşa vocea, veţi vorbi în şoaptă, cu o batistă la gură, piţigiat, bolborosit, oricum, da... inutil. Fonospectrograful ştie că vocea pe care a înregistrat-o şi a „tradus-o" în „semne" vă aparţine. In fişele criminaliştilor vor fi anexate astfel nu numai amprentele digitale ale delincvenţilor ci şi amprenta lor vocală. Deocamdată, pentru studiu, în manuale vor apare mostre de voci umane, de ciripituri de păsări, de răgete de măgari, grohăituri de porci ş.a.m.d.

ILUZIA OPTICĂ A ASTRONAUŢILOR

S-a întîmplat un lucru ciudat, de-a dreptul derutant. Primii pasageri ai rachetelor spaţiale povesteau că ar fi văzut o mulţime de scîntei străpungînd întunericul cosmic. Da, da, o ploaie de meteoriţi ! Doar că... nu fusese nici o ploaie de meteoriţi ! Atunci... ce-a fost ? Ce au văzut ? S-a aflat, bineînţeles, misterul. Particulele încărcate din spaţiu se „proiectează" în interiorul navei, „impresionează" retina astronautului, iar creierul acestuia îi înregistrează „prezenţa" ca pe un punct luminos. Este posibil însă — cazul este destul de rar — ca celulele retiniene să fie distruse, cele evident puternic impresionate. Doi biofizicieni din Colorado, dr. JOHN LETT şi KENNETH WHEELER, atrag atenţia asupra gravităţii fenomenului. Deşi nu este obligatoriu să se întîmple, totuşi astronauţii care au înregistrat o asemenea ciocnire deşi, aparent, au fesutul retinian normal, ar putea cu timpul orbi. Cercetările continuă.

SE „ZBURA" ÎNCĂ DE PE TIMPUL FARAONILOR ?

Ipoteza pare din aria senzaţionalului. Cum s-a născut ? Dr. KHALIL MESSIHA a descoperit, în urmă cu trei ani, într-o cutie cu diferite obiecte, adusă la suprafaţă încă din 1898, de la Saggara, o pasăre. O pasăre sculptată în lemn de sicomor, datînd din sec. III sau i.e.n. Pînă aici, nimic neobişnuit. Doar că nu are nici o ornamentaţie (ceea ce e uimitor pentru un artist al acelei vremi), nici picioare (ceea ce e şi mai uimitor). In schimb, un profil aerodinamic, o coadă în derivă, pe verticală. Dr. Messiha a reprodus neobişnuita pasăre şi a constatat că lansînd copia în aer, planează. Concluzia : acum 25 de secole, pe cerul Egiptului se înălţau... planoare. E de altfel ceea ce i-a mărturisit unui ziarist — Michael French de la „Times". E adevărat ? Inginerii vechiului Egipt — a fost argumentul — realizau întotdeauna întîi machetele viitoarelor construcţii. Or, dacă, s-a descoperit macheta unui planor — aşa cum a fost considerată această pasăre de lemn — înseamnă că există şi planoare. Macheta are 18 cm lungime şi cîntăreşte 39 grame. Este într-adevăr o ipoteză îndrăzneaţă a dr. Messiha, combătută deocamdată de specialişti. Motivul acestora ? Pe nici unul din bazoreliefurile cunoscute pînă acum, nu este reprezentat vreun planor, în timp ce toate celelalte „minuni ale tehnicii" vremii sînt.

MEDICINĂ

DE LA OCHI LA... INIMĂ

Accidente grave, de neînţeles, sau vindecări ce par de domeniul miracolului îşi găsesc explicaţia. Un sindrom nou cu importante implicaţii terapeutice. Autor dr. Mihai Titus Carapancea de la Institutul „Dr. D. Danielopolu"

In urmă cu vreo 16 ani, un caz de un deosebit dramatism intriga lumea medicală. Un om murea „de inimă" în cabinetul unui medic oftalmolog, azi dispărut. Desigur, se putea replica: „dat fiind că era cardiac..." Şi totuşi oamenii de ştiinţă, mai ales oftalmologii, simţeau că se află în faţa unei întrebări la care nu pot da un răspuns: „ce-i provocase criza cardiacă?"

— Există în orbită — îmi spune astăzi dr. MIHAI TITUS CARAPANCEA **— un plex, a cărui excitaţie poate să producă fenomene grave. Şi de multe ori, supraadăugate altor boli. Şi nu mai înţelegi nimic.**

Răspunsul la această „enigmă" a fost dat. Este vorba de „un sindrom nou cu determinism neurooftalmologic: sindromul plexului ciliar al orbitei sau sindromul zonei reflexogene orbitare". Aşa este cunoscut în lumea medicală răspunsul dr. Mihai Titus Carapancea la o problemă a ştiinţei cu efecte importante terapeutice.

— Ar trebui să amintesc că „startul" acestor preocupări îl am de la profesorul meu, Danielopolu. In 1949. El mi-a dat să studiez reflexul oculo-cardiac. Se ştie că se obţine clasic, prin apăsarea globilor în orbită. Apar atunci anumite modificări în ritmul cardiac. Este o probă vegetativă de foarte mare importanţă.

— De ce să n-o mărturisim. Pentru noi profanii, ne apar surprinzătoare asemenea legături întinse, asemenea ecouri atît de profunde în organism... de la o simplă apăsare pe ochi !

— Pe ochi... da, Dar nu ochiul este punctul de plecare al reflexelor, cum se credea. Chiar dacă globul ocular ar lipsi, apăsarea „aici" ar avea aceeaşi „rezonanţă" în organism. Interesant e că în 1920, doi cercetători francezi — Magitot şi Baylliart — au făcut o asemenea experienţă pe un ciine, afirmînd că reflexele pornesc de la un punct profund orbitar. Dar faptul trece „neluat în seamă". Nimeni nu continuă cercetarea.

Dr. M.T. Carapancea la problema în studiu, experimentează şi relativ recent ajunge la concluzii care stîrnesc interesul. Apăsarea pe globul ocular, arată domnia sa, produce excitaţia acestui plex nervos prin strivirea lui între peretele orbitar dur şi globul ocular care îndeplineşte un rol de „pernă de compresiune". E un plex care se află în spatele ochiului şi ca atare reflexele vor fi numite şi ele, nu oculare, dar... ciliare. Mai demonstrează însă şi că o apăsare poate produce modificări în cantitatea de glucoză în organism. Aşa dar, un nou reflex observat cilioglicemic. Observă de asemenea că tensiunea intraoculară se modifică prin reflex ciliar şi nu prin apăsare. Încă un nou reflex deci : numit ciliooftalmotonic. Dar sînt reflexe care au în acelaşi timp şi efect cortical. Ce înseamnă aceasta ? „Ecoul" face o călătorie „scurtă", directă — de la plexul ciliar al orbitei la viscere. La inimă, de pildă. Dar poate „împrumuta" de fapt, drumul obişnuit al durerilor — prin creier. Prin excitarea centrilor nervoşi superiori. De pildă vom spune : reflexe cortico cardiace. Şi e sigur că o asemenea „reflectare" în creier face ca acţiunea să fie mai puternică.

— Importanţa practică ?

— In orice inflamaţii orbitare sau de vecinătate — ne explică interlocutorul nostru **— cînd volumul orbitar mărit comprimă acest plex, producînd seria de reflexe viscerale amintite.**

Şi vom cita între acestea cazul dramatic de la început : un tuberculom orbitar exoftalminat. (Dar poate fi şi o poliartrită acută reumatoidă cu celulită orbitară exoftalmiantă...). Cunoaşterea acestui sindrom şi a relaţiilor anatomo-funcţionale, fiziopatologice şi terapeutice dezleagă şi altfel de „mistere" în medicină.

— Am văzut bolnavi de ulcer gastric sau ulcer duodenal, care aveau o hipermetropie necorectată. Nu ştiu dacă mai trebuie să spun că o hipermetropie necorelată poate să producă o nevroză care să declanşeze acest sindrom. Or, după ce i-am dat bolnavului corecţia simplă — ochelarii de care avea nevoie — a mărturisit că se simte perfect. Radiografia a arătat că era... vindecat.

— Explicaţia ?

— A fost înlăturat factorul de excitaţie continuă, prin corectarea hipermetropiei.

In vizităm pe dr. Mihai Titus Carapancea după mai bine de o jumătate de an, cu o firească curiozitate: Ceva nou? La care, aşa cum auzi adesea, mi s-a răspuns : „Nou ? Nu. Lucrăm, cercetăm". Şi totuşi... „am primit o invitaţie care mi-a făcut multă plăcere". Mi-o arată. Este rugat să accepte preşedinţia sesiunii „Retina" din cadrul celui de al 5-lea Congres Afro-Asiatic de Oftalmologie de la Tokio, de la 9-12 iulie a.c. Semnat: preşedintele comitetului de organizare : Yukihiko Mitsui. S-ar putea spune că nu este o noutate, în sens de unicat. E a patra oară că i se acordă preşedinţia unor reuniuni prestigioase internaţionale (Preşedenţia celui de a 6-lea Congres internaţional de optică de la München în 1962, cea a simpozionului „Organa Sensum" de la al 8-lea Congres internaţional de anatomie, Wiesbaden, 1965, a sesiunii „Space Medicine and Biology" de la al 7-lea Simpozion Internaţional de Tehnologia şi ştiinţa spaţiului, Tokyo, 1967 (domnia sa este şi vicepreşedintele Institutului Internaţional pentru problemele umane ale muncii — Centrul Mondial de promovare a muncii (Bruxelles) şi delegatul Institutului internaţional pentru România, decorat recent cu medalia de onoare a Institutului.) Or, în spatele acestei recunoaşteri pe plan mondial este sigur o vastă activitate ştiinţifică cu rezultate originale, prioritare.

Catinca MUSCAN

SE CURĂŢĂ IDEAL CU... O RAZĂ LASER

Laserul îşi dovedeşte pe zi ce trece noi calităţi, noi aptitudini practice. Poate cea mai surprinzătoare este aceea de a „curăţa" perfect, de pildă, statuile (dar numai pe cele celebre !) de toate impurităţile, fără însă a le altera preţioasa patină a vremii. Descoperirea a fost făcută, bineînţeles, întîmplător. Se discuta în lumea oamenilor de ştiinţă posibilitatea de protecţie a operelor de artă, ameninţată de ravagiile fie ale timpului, fie ale poluării, fie ale nebunilor, ale vandalilor. S-a propus crearea unui fel de „muzeu imaginar" în care să se afle copiile perfecte ale celebrelor capodopere, realizate cu ajutorul holografiei. Adică fotografii făcute „prin laser". Se obţin astfel copii în trei dimensiuni, redîndu-se însă nu numai volumul şi perspectiva dar şi culorile şi umbrele operei. Procedeul în sine nu constituie o noutate. A fost inventat în urmă cu 8 ani. Dar pînă anul trecut nu se putea aplica decît obiectelor nu mai mari de cîţiva centimetri. Acum — de peste un metru ! Odată cu această posibilitate, s-a emis şi ideea protejării. În dublu sens. Omenirea de astăzi şi din viitor va avea capodoperele în copii, fără să mai riste să se piardă vreuna, victimă a unui accident. Cazul dramatic al celebrei „Pietà". Şi încă, prin compararea a două holograme făcute la epoci diferite, se vor sesiza urmele de eroziune, fisurile, atacul microorganismelor şi... se vor lua la timp măsurile de rigoare. Primul experiment a fost realizat în laboratorul San Gregorio : O copie după statuia lui Donatello : „Ioan Botezătorul". Copiindu-se, s-a descoperit şi surprinzătorul fapt : raza laser a „şters" statuia de lemn de toate impurităţile lăsîndu-i patina vremii.

PĂMÎNT - MARTE, DUS - ÎNTORS : DOUĂ SĂPTĂMÎNI !

Dacă aveţi concediu 28 de zile, vă rămîne timp suficient să vizitaţi în voie planeta Marte ! Nu e o glumă. Nu e ştiinţă fantastică. Celebrul om de ştiinţă EDWARD TELLER, afirmă că folosirea laserului ar putea oferi oamenilor avantaje încă nebănuite. De pildă, o nouă metodă de utilizare ar face ca navele spaţiale să nu „cheltuiască" ca timp, mai mult de două săptămîni pentru a ajunge în planeta Marte şi să se şi întoarcă, a adăugat un colaborator al dr. Teller, de la Lawrence Radiations Laboratory, de la Livermore (California). Pentru aceasta, n-ar mai fi de realizat decît încă două etape : un laser care să dea depline satisfacţii şi o mai bună cunoaştere a proceselor de fuziune. Adică... se spune într-o notă din ziarul Le Monde : totul rămîne de făcut.

GEOLOGIE MARINĂ

OCEANOGRAFIE... INDUSTRIALĂ

În solul oceanelor, mii de miliarde de tone de minerale. În unele zone, o concentraţie de 40 000 tone pe kilometru pătrat. Iată, un „izvor" de materie primă pentru industria viitorului.

Impetuoasa dezvoltare a industriei face tot mai mult simţită „foamea" de metal şi de noi surse de energie. Se caută noi zăcăminte, scoarţa terestră fiind prospectată cu mare atenţie. In ultimii ani, însă, savanţii au ajuns la concluzia că investigaţiile trebuie prelungite şi dincolo de uscat, în mediul acvatic şi în subsolul marin. De mult, nu mai constituie o noutate platformele petroliere ce extrag „aurul negru" din subsolul acoperit de ape. Acum, însă, atenţia se îndreaptă spre alte bogăţii minerale pe care le ascunde apa, care cuprinde mai bine de două treimi din suprafaţa planetei noastre.

Acum aproape doi ani, în urma cercetărilor efectuate de specialişti, în Oceanul Atlantic, în apropierea coastelor Floridei au început operaţii de dragaj, la o adîncime de 900 metri. Au fost scoase la suprafaţă adevărate „pungi" ce conţineau în medie 16—24 la sută mangan, cu proporţii mai mari sau mai mici de fier, siliciu, cobalt şi nichel. Diametrul „pungilor" sau nodulilor este, după cum au anunţat geologii, de circa 25 centimetri, iar cercetătorii britanici au anunţat că au descoperit în largul coastelor filipineze, la 6 000 metri adîncime, un nodul al cărui diametru atinge 1,3 metri, cu greutatea de 800 kg. **O secţiune printr-un asemenea bloc dezvăluie straturi succesive în jurul unui nucleu, ceea ce demonstrează după aprecierile savanţilor, că formarea a avut loc în urma unui proces de depunere. In general, nucleele sînt de origine vulcanică dar, uneori, se descoperă obuze, mine sau... dinţi de rechin.**

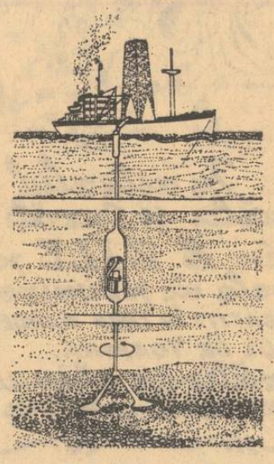

Unul din tipurile de dragă folosit pentru aducerea la suprafaţă a mineralelor de pe fundul oceanelor.

In jurul problemei formării acestor noduli, s-au emis mai multe ipoteze.

Una din acestea a fost emisă de americanii E. D. Goldberg şi G. Arrhenius. Manganul şi fierul, **afirmă ei,** sînt prezente în apele mărilor şi oceanelor sub formă de ioni pozitivi, ajungînd în acest mediu pe două căi : fie prin apele aluvionare ce „spală" rocile terestre, fie datorită acumulărilor de particule meteoritice ce ajung pe Pămînt.

Calculele estimative efectuate în urma sondajelor din diferite zone ale Pacificului indică faptul că pe fundul acestui ocean se află o rezervă de circa 1 500 miliarde tone de minerale. In unele zone, concentraţia atinge 40 000 tone pe kilometru pătrat. Considerînd că „pungile" de pe fundul oceanului ar conţine în jur de 24 procente mangan, se estimează că reprezintă, în fapt, un zăcămînt de peste 300 miliarde tone de mangan, acest element considerat indispensabil metalurgiei moderne.

In cercurile interesate se apreciază că, în unele privinţe, exploatarea zăcămintelor minerale din apele oceanelor ar fi mai atrăgătoare decît zăcămintele terestre. **Pe lîngă faptul că zăcămintele submarine sînt, practic, neexploatate pînă acum, operaţia de dragare — socotită cea mai nimerită pentru aducerea acestor bogăţii la suprafaţă — este o tehnică ce necesită investiţii convenabile, cu venituri mari şi rapide. Totuşi, sînt o serie de dificultăţi ce trebuie înlăturate, legate de adîncimea de patru pînă la şase kilometri, ceea ce necesită o tehnică specială.**

Pe de altă parte, se pune problema statornicirii unor reguli internaţionale precise care să reglementeze activităţile industriale pe fundul mărilor şi oceanelor astfel ca să nu fie afectată libertăţile cunoscute în largul mării şi să se permită participarea şi cooperarea tuturor statelor interesate la valorificarea importantelor bogăţii ascunse în mediul acvatic sau în subsolul mărilor şi oceanelor Terrei.

Ion STOICA

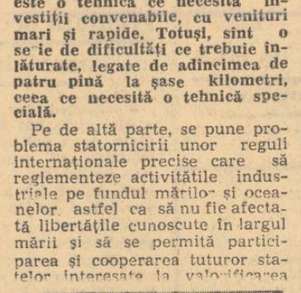

Noduli, pe fundul oceanului, fotografiaţi cu un aparat special

In acest nodul se află mangan, fier, nichel etc.

Calculatorul a făcut... guturai !

Atîtea greşeli cîte a făcut calculatorul din Bordeaux nu i-ar fi fost iertate nici unui om ? Ce se întîmplase ? Rezultatul : pur şi simplu calculatorul a „răcit". Şi cine mai are „capul" limpede cînd e prins de o zdravănă răceală ?! Şi aşa, s-a dereglat. Causa Causorum : timp de cîteva ore nu funcţionase aerul condiţionat. Şi se ştie doar că un calculator nu suportă variaţiile de temperatură. Îi trebuie neapărat aer condiţionat şi frig. Altfel, se îmbolnăveşte şi nu mai „răspunde exact.

STRUCTURA UNIVERSULUI RĂMÎNE ÎNCĂ A FI CUNOSCUTĂ

Unde electromagnetice — vizibile sau invizibile — parcurg în toate sensurile universul nostru. Dar oare universul nu este traversat cînd şi cînd de alte unde, de un alt tip ? De unde gravitaţionale, de pildă ? Studiile teoretice de pînă acum nu dau un răspuns afirmativ acestei întrebări. Totuşi...

La Institutul de fizică teoretică din Kiev, două echipe de cercetători sovietici, sub conducerea profesorilor Alexei Petrov şi Vladimir Braguinski fac, începînd din această lună, o serie de experienţe care vor putea conduce la o mai bună cunoaştere a structurii universului. S-ar putea chiar să dea un răspuns, folosind tehnici de observaţie mult mai bune, ipotezei emise de prof. Joseph Weber de la Universitatea din Maryland. Indiferent dacă concluziile vor fi în favoarea sau în defavoarea „ideii" undelor gravitaţionale, cercetările savanţilor sovietici pasionează în aceeaşi măsură pe astronomi ca şi pe fizicieni.

O STATISTICĂ DRAMATICĂ

Accidentele de circulaţie ! In Franţa s-a calculat că numai în ultimul deceniu — 1961-1971 — au fost două milioane opt sute patru mii nouă sute optzeci şi nouă de răniţi ! Ceea ce înseamnă, aproximativ, echivalentul populaţiei de astăzi a Parisului Sau numărul răniţilor francezi din primul război mondial ! Numai în cursul anului trecut, în accidentele „de maşină" au murit peste 16 000 de persoane iar 353 374 au fost rănite. Citîm această statistică pentru că este bine să meditîm. Ir. cazul că mentalitatea omului de la volan nu se va schimba şi el va fi la fel de ahtiat de viteză, previziunile (calculîndu-se curba de creştere) sînt extrem de sumbre. În următorii zece ani, în Franţa (în acest caz) se vor înregistra 200 000 morţi şi 5 milioane de răniţi !

SĂ FIM ÎN FORMĂ

Fie că veți duce să jucați volei pe o plajă însorită, să înotați în mare, fie că, în concediul dv veți pleca la munte să urcați pe piscuri, sprinteneala dv., mobilitatea picioarelor și brațelor, suplețea întregului trup trebuie pregătite din timp. Fiți deci în formă printr-un mijloc simplu, eficace și recreativ : exercițiile cu mingea. Le puteți face chiar în camera dv Important e să vă găsiți timpul necesar.

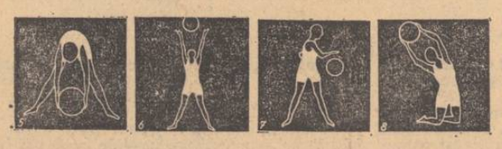

1) Mlădiere înapoi. **Puneți mingea pe o mobilă, plecați vă pe spate, brațele întinse, luați mingea și ridicați-vă. 2) și 3) Cingătoare de oțel Așezați-vă pe podea, genunchii îndoiți, brațele de-a lungul corpului, picioarele țin mingea. Culcați-vă pe spate și duceți genunchii pînă aproape de frunte. Ridicați-vă. E greu ? 4) Pentru abdomen Culcat, brațele în cruce, picioarele ridicate la verticală, mingea între scobiturile tălpilor. Faceți un cerc de la stînga la dreapta apoi invers. 5) și 6) Mlădiere înainte. In picioare, brațele ridicate, mingea în mîini, plecați corpul înainte lucrînd mingea spre sol, apoi ridicați-vă, aruncați mingea cît mai sus posibil, prindeți-o și reîncepeți Atenție la porțelanuri ! 7) Mlădierea taliei In picioare, corpul întors spre stînga, întorcîndu-vă spre dreapta faceți mingea să sară lovind-o cu mîna dreaptă; întoarceți-vă apoi din nou spre stînga și bateți mingea cu mîna stîngă. 8) Tot pentru talie. In genunchi, brațele întinse deasupra capului, mingea în mîini, aplecați corpul spre dreapta apoi spre stînga. 9) și 10) Flexibilitatea genunchilor. Culcat pe burtă, sprijiniți-vă pe mîinile bine întinse, picioarele perfect lungite, mîngea strînsă încați picioarele depărtate, mîna stîngă pe șold. brațul drept îndoit, mingea în mîna dreaptă. Aruncați-o cît mai sus, apoi prindeți-o. Inversați mișcarea.**

tre călcîie. Îndoiți picioarele cît să aduceți mingea cît mai aproape de trup. 11) și 12) Coapsă și gambă Ghemuit, genunchii lipiți, pe vîrfuri, mingea la înălțimea pieptului. Ridicîndu-vă, aruncați-o cît mai sus posibil, brațele înălțate pe verticală, prindeți mingea. Ghemuit, reîncepeți. 13) Mlădierea taliei Așezați-vă pe călcîie. brațele în sus, mingea în mîini. Rotiți-vă spre dreapta, apoi spre stînga, cît mai mult posibil. 14) Coapse și fese Așezați-vă jos, sprijinindu-vă pe partea dreaptă a trupului, picioarele îndoite, mîna stîngă în șold, bateți mingea cu dreapta. Așezați-vă pe stînga, mîna dreaptă în șold, bateți mingea cu mîna stîngă. 15) Echilibrul Piciorul drept îndoit pe podea stîngul întins în spate, brațele ridicate, mingea în mîini, înclinați corpul pe piciorul drept. Inversați mișcarea. 16) Ținută. Ridicați picioarele depărtate, mîna stîngă pe șold. brațul drept îndoit, mingea în mîna dreaptă. Aruncați-o cît mai sus, apoi prindeți-o. Inversați mișcarea.

ÎNGRIJIȚI-VĂ SĂNĂTATEA

V. P. MOS. *Nu credem că fetița dv. ar avea o parazitoză. S-ar fi depistat la investigațiile ce i s-au făcut în cadrul repetatelor internări despre care ați relatat. Este însă important să cunoaștem ce investigații s-au făcut în afara examenelor coproparazitologice. Care era rezultatul hemoleucogramei complete, a probelor de disproteinemie, a examenului de urină (în timpul și imediat după criză) și care era aspectul urinei și al scaunului. De asemenea, ne interesează cifrele glicemiei și ale calcemiei în perioda crizelor. Presupunem că s-a făcut și o electroencefalogramă. Vă rugăm să ne relatați aspectul traseelor electroencefalografice. Este necesar să se facă și o numărătoare de trombocite și să se determine timpul de singerare și de coagulare în perioada în care îi apare erupția.*

A. SUMAN — Piatra Neamț. — *După descrierea dv. sîntem de acord cu propunerea chirurgului de a vă opera pentru a rezolva problema varicelor. Vă dorim curaj și o evoluție bună postoperatorie.*

ARSENE TECULESCU — comuna Cerbureni, jud. Arges. — *Este necesar să vă examineze medicul urolog.*

T.G. Brașov. — *Reproducem cuvintele dv. „blindat de pavaza anonimatului vă solicit concursul". Regretăm că nu este posibil cu cîteva cuvinte de încurajare să vă risipim neliniștea obsedantă. Este necesar să faceți o analiză a lichidului spermatic.*

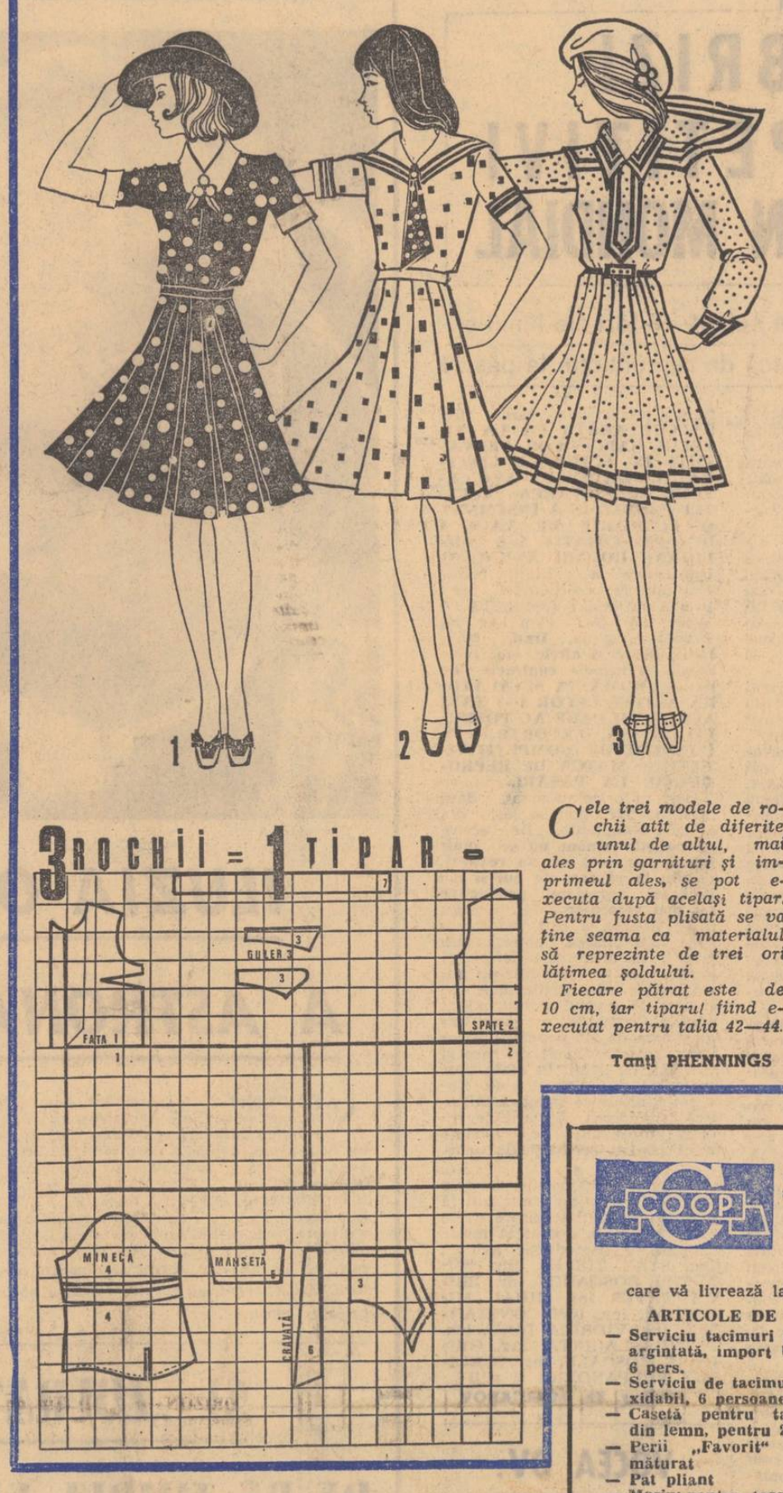

Cele trei modele de rochii atît de diferite unul de altul, mai ales prin garnituri și imprimeul ales, se pot executa după același tipar. Pentru fusta plisată se va ține seama ca materialul să reprezinte de trei ori lățimea șoldului.

Fiecare pătrat este de 10 cm, iar tiparul fiind executat pentru talia 42—44.

Tanți PHENNINGS

UN DECOLTEU FRUMOS

Pentru realizarea unui ansamblu plăcut, ingrijit, spre care aspiră atîtea femei, **este necesar,** printre altele **ca pielea decolteului să fie la fel de frumoasă și îngrijită cum este cea a obrazului și a gîtului, adică să apară fără pete, fără cosuri, fără neregularități.**

În acest scop, nu este suficient să ne spălăm cu săpun ci, **în funcție de natura pielii, să aplicăm și produse adecvate. Dacă pielea este foarte uscată și are tendință de a se rida, se vor face masaje zilnice cu o cremă hrănitoare grasă (poate fi aceeași cremă pe care o folosim și pentru pielea obrazului).** Direcția mișcărilor de masaj va fi de la un umăr la celălalt, fie prin mișcări mîngîietoare, prin alunecarea degetelor, fie prin vibrarea acestora sau simple tatonări.

Dacă simțim sub degete că pielea nu este bine întinsă fenomenul se poate datora unei celulite. În acest caz, se recomandă fricționarea cu o mănușă de baie atît seara cît și dimineața. De asemenea, se vor face mișcări de masaj pianotat și ciupit.

Dacă pielea decolteului este grasă și prezintă puncte negre sau cosuri, acestea se vor loționa cu produsul JUVENAL ori cu următoarea soluție : Acid salicilic 1 g. alaun 1 g. camfor 0,50 g. metol 0,10 g. tinctură de benzoe 2 g. alcool 40 g. apă distilată 60 g.

O piele pătată va fi unsă sau loționată, în funcție de natura pielii, cu creme decolorante.

Este o greșeală să nu fardăm decolteul atunci cînd purtăm o rochie ce îl pune în evidență, deoarece se creează un aspect inestetic între acesta și obraz. După aplicarea fardurilor, se recomandă fixarea lor prin vaporizarea unei ape de toaletă sau pur și simplu prin aplicarea unei bucăți de pînză mulată în apă rece și stoarsă bine.

Importantă este și forma decolteului pe care o alegem la rochii sau bluze. Dacă decolteul prezintă așa-numitele „solnițe", este mai bine să le mascăm purtînd rochii închise pe git. În cazul în care gîtul este gros, se va adopta un decolteu ascuțit, mai adînc. Dacă umerii sînt căzuți, este indicat un decolteu pătrat. Dimpotrivă, cînd umerii sînt largi, puternici, un astfel de decolteu accentuează acest defect. Pentru umerii rotunzi, se recomandă și purtarea rochiilor fără mîneci.

Ludmila COSMOVICI

O îndeletnicire pentru timpul liber:

TRICOTAJUL

Poșeta albă

FURNITURI : 100 gr. bumbac sau lînă albă, o ramă de poșetă din metal sau os, 25 cm dublură din mătase, una croșetă nr. 4.

MASURA : 17 picioruțe simple = 10 cm. lățime.
22 rînduri = 10 cm înălțime

Execuția : Cu firul dublu facem un lanț de 34 de ochiuri pe care croșetăm un rînd de picioruțe simple. Continuăm cu orice model (plin) pe o distanță de 9 cm, avînd însă grijă ca la capătul fiecărui rînd să se lucreze 2 picioruțe simple. După ce am lucrat aceștl 9 cm. croșetăm 10 rînduri de picioruțe simple cu care închidem. A doua parte se realizează întocmai. Se coase apoi fundul poșetei, se întinde perfect pe dublură, se coase pe părți o dată cu căptușeala. Se montează de poșetă rama, pe care o puteți scoate de la o geantă veche.

Poșeta colorată

Furnituri : 100 gr. bumbac sau lînă în culoarea preferată, o ramă de poșetă, dublură 20 — 30 cm., o croșetă nr. 3 1/2.

Măsura : 22 picioruțe simple = 10 cm. lățime
28 rînduri = 10 cm. înălțime

Execuția : Se croșetează, pe un lanț de 40 de ochiuri. 13 rînduri de picioruțe simple. Începînd de la rîndul următor se înmulțește cîte un picioruș, de fiecare parte de 9 ori Tot de aici se continuă 11 rînduri cu un model fantezi plin, de preferință în formă de evantai care se va termina și el tot cu două rînduri de picioruțe simple. A doua parte se croșetează întocmai ca prima, iar asamblarea se face ca și la poșetă albă.

Punguța pentru mărunțiș

Pentru ea aveți nevoie de 50 gr. bumbac sau lînă. Pe un lanț de 16 ochiuri se croșetează un rînd de picioruțe simple după care se continuă cu 10 cm. de model Se termină apoi cu 9 rînduri de picioruțe simple. La fel se execută și partea a doua după care se asamblează Se montează un fermoar sau tot o ramă de poșetă mică.

Conopidă umplută cu cremă de șuncă

Se curăță de cotor și de frunze o conopidă potrivit de mare cu buchetul des. Se spală și se pune la fiert într-un vas cu apă sărată și clocotită, așa încît s-o acopere.

Se fierbe circa 10 minute. Se scoate de la fiert să se răcorească. Cu o linguriță se scobește mijlocul (partea a cotor). Golul se umple cu o compoziție făcută din 150 g. șuncă slabă, dată prin mașina de tocat, un ou întreg crud, un praf de sare, piper și miezul scos din conopidă și zdrobit cu furculița.

După ce a fost umplută, conopida se așează cu buchetul în sus într-un vas de Jena uns cu unt. Deasupra se toarnă 100 g smîntînă și se presară cîteva bucățele de unt. Se dă la cuptor pînă se rumenește ușor. Se servește caldă. **(ELENA RADU — Brașov).**

Falsă budincă de conopidă

În lipsă de conopidă se poate face o budincă din varză nouă care să dea impresia de conopidă.

Cum se procedează. Se curăță, se spală și se taie în patru o varză proaspătă ; cînd e moale, se scurge bine, chiar se stoarce. După ce s-a răcit se dă prin mașina de tocat. Separat se taie mărunt 4 cepe și se prăjesc cu unt (untură sau untdelemn). După ce au prins culoare se adaugă varza și se prăjește puțin.

Deoparte, într-o tigaie, se rumenesc în unt 4 linguri de griș. Cînd încep să se îngălbenească se toarnă cîte puțină apă fierbinte pînă ce amestecul se leagă. După ce toate acestea sînt gata, se unge-o formă cu pesmet și se așază în ea straturi alternative de varză și de griș. Se dă vasul la cuptor și cînd s-a rumenit se servește fierbinte. **(ION AURORA — București).**

Budincă de dovlecei

Se rad, se spală și se taie în felii cîțiva dovlecei tineri. Se sărează. Se zvîntă feliile într-un șervet, se trec prin făină și se prăjesc în ulei sau unt încins.

Pentru o farfurie de dovlecei astfel pregătiți se rad 100 g cașcaval, care se amestecă cu 3 dl de smîntînă, o legătură de mărar mărunt tocat și două ouă bătute ca pentru omletă. Într-o cratiță Jena se așează straturi succesive de pastă și dovlecei, începînd cu pastă și terminînd cu dovlecei. Se bate un gălbenuș cu o lingură bună de smîntînă, se toarnă deasupra și se dă budinca la cuptor 10-15 minute. **(AGNETA PARA — Miercurea Ciuc).**

Legume umplute

2 dovlecei tineri, 3-4 roșii mari frumoase, 4 frunze de varză dulce, 2 ardei grași, 500 g carne de porc, 1/2 pahar de orez, o ceapă, sare, piper, verdeață.

Se pregătesc legumele pentru umplut. Se rad, se spală și se scobesc de miez dovleceii ; se taie un capac de la roșii, se curăță de semințe, se sărează și se lasă cu gura în jos să se scurgă de zeamă ; se curăță ardeii de cotor ; se opăresc frunzele de varză.

Se pregătește o tocătură obișnuită din carne, orez, ceapă tocată, sare, piper și verdeața mărunt tăiată. Se așază pe fundul unei cratițe un rînd de frunze de varză. Deasupra se rînduiesc frumos legumele umplute și se pun la fiert pe foc mic cu puțină apă și sare. După ce sînt pe jumătate gata, deasupra legumelor umplute se toarnă un sos de roșii bătut cu smîntînă, se dă vasul la cuptor ca mîncarea să scadă și să se rumenească. **(MARIA ARDELEANU — București).**

Mîncare de gulii cu smîntînă

Se aleg gulii tinere — celelalte sînt aloase. Se curăță și se taie în felii de circa jumătate centimetru. Se înăbușe în puțin ulei, untură sau unt. La nevoie se mai adaugă cîte o lingură de apă. Separat se bat împreună un pahar de smîntînă, o lingură de făină, un gălbenuș, un praf de sare și o legătură de pătrunjel verde mărunt tăiat. Cînd guliile sînt moi, se toarnă deasupra sosul pregătit. După ce dă în clocot se dă vasul deoparte și se servește fierbinte. **(ELENA SAVU — Timișoara).**

Papanași de dovlecei

4 dovlecei (circa 1 kg), 3 ouă, 250 g făină, 5 g sare, 150 g unt, 150 g zahăr pudră, un praf de vanilie

Se rad, se spală și se trec dovleceii prin mașina de tocat. Compoziția se pune într-o strecurătoare (pînză de tifon) și se scurge bine de zeamă. Se amestecă apoi cu gălbenușurile bătute, sarea, făina și vanilia. Se incorporează ușor albușurile bătute spumă. Se pune untul la încins și cu o lingură se iau din compoziție porții egale, care se pun la rumenit în tigaie. Se prăjesc frumos pe o parte și pe alta. Se servesc calzi, pudrați cu zahăr **(PROFORA PREOTU — sat Hocingi, comuna Moldoveni-Neamț).**

Prăjitură economică cu vișine

2 ouă, un pahar (de apă) cu zahăr, un pahar (de apă) cu lapte, două pahare (de apă)) cu făină, un pahar (de vin) cu untdelemn, un praf de copt, arome (coajă de lămîie, vanilie), 1 kg de vișine

Se freacă ouăle întregi cu zahărul pînă devin spumoase, se adaugă alternativ untdelemnul și laptele, amestecînd în continuare. Se pune făina amestecată cu praful de copt și aromele.

Compoziția se pune în tava de la aragaz unsă cu unt și tapetată cu făină iar deasupra se pun vișinele fără sîmburi, scurse și stoarse. Se coace timp de 45 de minute în cuptorul încălzit în prealabil **(Dr MARIO RAPLEȘA)**

CITITOARELE VĂ SUGEREAZĂ

CÎTEVA REȚETE DIN LEGUME DE SEZON

Adrian ANDRONIC

— Ați înțeles greșit. Eu sînt ginerele iar dumnealui este fiul meu din prima căsătorie ! ! !

Aleidoscop

AȘCHIUȚĂ ȘI „CARLINA"

Am intrat în magazinul „Aschiuță" din Calea Griviței cu gîndul firesc de a descoperi cîteva articole pentru copii. Articole noi sau măcar din cele adecvate sezonului. În afară însă de o bărcuță cu pînze, ingenioasă și ieftină, care plutește într-adevăr pe apă, am descoperit interesante țesături pentru... mămici. Interesante, mai ales prin faptul că se găsesc la Aschiuță, în vreme ce din alte magazine cu destinație specială, lipsesc. De aceea, permiteți-ne să vă semnalăm o foarte reușită țesătură cu aspect de cașmir, denumit „Carlina" (58 lei metrul), un amestec de lînă și fibre sintetice, într-o combinație de mari carouri colorate cu gust. Un pantalon sau o fustă (numai pentru cele slabe), o jachetă (contraindicată, doar pentru cele care au bust mare) asortată la un pantalon uni (într-una din culorile carourilor) ar fi o ținută potrivită pentru răcoarea munților !

BIJUTERII „MODERNE"

Un fabricant vest-german din Essen și-a anunțat intenția de a lansa cele mai moderne bijuterii ale anului : inele și clipsuri de purtat la nas. Vă închipuiți cum vor arăta reprezentantele sexului frumos care se vor încumeta să le poarte...

NOUĂ SURSĂ DE PROTEINE

Savantul englez Roy Grant încerca să găsească un remediu împotriva poluării apelor cauzată de reziduurile uzinelor de congelare a cărnii Și a descoperit o miraculoasă sursă de proteine. Specialiștii afirmă că recuperarea acestor proteine sub o formă comestibilă ar asigura un supliment de hrană, eliminînd totodată, poluarea apelor.

Construind o instalație pilot, Roy Grant a făcut o demonstrație spectaculoasă : proteinele recuperate sînt comestibile (au gust de carne, pot fi ușor pulverizate și amestecate în alimente) iar poluarea apelor a fost redusă cu 90 la sută.

PILULA ANTIALCOOLICĂ

Se pare că pilula antialcoolică introdusă sub pielea celor care iubesc „divina sticlă" dă rezultate. Olandezul Adriaan Visser de 43 de ani ajunsese de cîteva ori musafirul închisorilor din pricina pasiunii sale pentru vin și alte băuturi alcoolice. Încercînd pilula injectată sub piele, el s-a vindecat de această patimă, la fel ca și alți o sută de pacienți, supuși aceluiași tratament, de doctorița Defourney de la spitalul olandez din Jellinek.

COOP

Pentru a vă ajuta în procurarea unor articole necesare căminului dv. cît și pentru economisirea timpului dv. liber adresați-vă

UNIVERSAL COOP

comerțul prin coletărie
Str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12 sectorul 6 București

care vă livrează la cerere produse din următoarele grupe de mărfuri :

ARTICOLE DE UZ CASNIC
— Serviciu tacîmuri alpaca argintată, import U.R.S.S., 6 pers. lei 840
— Serviciu de tacîmuri, inoxidabil, 6 persoane lei 316
— Casetă pentru tacîmuri, din lemn, pentru 24 piese lei 96.25
— Perii „Favorit" pentru măturat lei 70
— Pat pliant lei 300
— Mașini pentru tocat carne, 5, 8, 10 și piese de schimb pentru toate numerele. lei 45-68,50
— Grătare pentru fript carne, rotunde și dreptunghiulare, lei 15,25 lei 27,50

TRICOTAJE, LENJERIE
— Pulovere din PNA pentru femei și bărbați, în diverse culori și mărimi, lei 120-220
— Cămăși de noapte pentru femei, cu imprimeuri în diferite culori, import R.P.U., lei 100
— Furouri din milaneză pentru fete, lei 11.50
— Față de masă cu 6 șervețele, import R.P.P., lei 75
— Față de masă din PVC, import R.P.P., lei 25-27

CONFECȚII
— Cămăși albe din relon, pentru bărbați, import. R.S.C lei 140
— Cămăși „Binița", cu mînecă scurtă, în carouri lei 44,10
— Cămăși „Vucova", din tercot, cu mînecă scurtă diverse culori, lei 78-82
— Pantaloni din tergal, diferite mărimi, lei 191-228
— Canadiene pentru femei și bărbați, diferite mărimi, lei 400-550

COSMETICE
— Săpunuri de toaletă (Romanița, Buchet, Mona lisa etc) lei 2,50-3
— Săpunuri medicinale (Sulf, Borax etc.) lei 2,50-3
— Pastă de dinți (Primăvara, Doina, Cristal etc.) lei 2-5,50
— Parfumuri (Opera, Litoral, Doina, Basm etc.) lei 4-30
— Rujuri (Superb, Pastel, Celia etc.) lei 9-35
— Ape de toaletă (Levănțica, Liliac, Manon etc.) lei 3-10
— Lac pentru unghii (Celia, Eva) lei 15-17
— Creme de față (Maria, Borax, Anca, Nutrin etc.) lei 4-17
— Lame bărberit (Diplomat, Wilkinson etc.) lei 2-4
— Creme de ras (Karo, Călin, Polena etc.) lei 5-14

ELECTRICE
— Radiatoare electrice cu ventilator lei 499
— Aparate de radio cu tranzistori (Zefir, Gold Star, Albatros) lei 500-800
— Fier de călcat „Elegant" lei 120
— Baterii normale 4,5 V lei 3,30
— Baterii rotunde R 20, 1,5 V lei 3
— Baterii rotunde R 6, 1,5 V lei 2
— Baterii 6 F 12, 9 V lei 7

ARTICOLE SPORT TURISM
— Saltea „Turist" din 4 plăci de burete care se pliază într-o sacoșă lei 106
— Spirtiere lei 14-16
— Joc de șah și table lei 89
— Rucsac (sac pentru spate) lei 56
— Sac sport pentru copii lei 23.50
— Sac pentru pescari (și alte articole pentru pescuit) lei 66

Plata se face la primirea coletului.
Unitatea noastră vă pune la dispoziție, în mod gratuit, materiale de informare care cuprind și alte produse.
(5214 F.)

Uzi mai ușor!

În actualul sezon puteți
Spăla și Curăți Chimic
în 8 ZILE prin toate
centrele de primire Rufămul
PREGĂTIȚI ÎN TIMP GARDEROBA PENTRU
SEZONUL DE TOAMNĂ.
Curățirea chimică un
tratament contra moliilor

ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG

IUBIRE STINSĂ?

de Mihai STOIAN

„Stimate curier,

Am 32 de ani și sînt căsătorită de 11 ani. Am un băiețel care la toamnă merge la școală, un soț care trece drept un om bun, un apartament cu tot strictul necesar, o mică rezervă de bani, o calificare medie și un serviciu corespunzător. Se pare că am tot ce-și poate dori o femeie. M-am căsătorit din dragoste, chiar împotriva voinței părinților. Nu pot înțelege cum un om la care te gîndeai cu drag acum 11 ani, îți poate deveni indiferent, așa cum îmi este soțul meu acum. Oare dragostea, atunci cînd ea este cu adevărat dragoste, poate să dispară cu trecerea anilor? Poate chiar să se transforme în antipatie?

Lipsa de afecțiune dintre noi duce la foarte dese certuri (fără bătăi) cu supărări de lungă durată. Nu ne respectăm deloc unul pe altul, ne ironizăm după posibilități și ocazii, ne exprimăm reciproc regretul de a ne fi întîlnit unul pe altul, regretul că ne-am căsătorit și că „dacă am putea sări cu 13 ani în urmă, nu ne-am mai uita nici în glumă unul la altul". Mă ocup de toate treburile gospodăriei. Nu neglijez ațîtul, curățenia sau copilul. Dar nu le fac cu tragere de inimă ci fiindcă „trebuie" să le fac. Am o foarte bună prietenă care s-a căsătorit în același an cu mine, cu un băiat pe care nu l-a cunoscut de loc înaintea căsătoriei, pe cînd eu l-am cunoscut pe al meu, și ne-am căsătorit, după o mare dragoste de doi ani (eram elevă cînd eram prieteni). În discuțiile noastre obișnuite prietena mea vorbește cu mult respect de soțul ei și tot ce face este cu tragere de inimă. Aș dori să fie și la mine așa, dar nu reușesc oricît aș încerca

De multe ori mi-am pus problema despărțirii unul de altul. Nu avem nici unul nimic împotrivă, însă nici unul nu începe. Ne jenăm grozav de lume și ne temem mult de greutățile începutului. Ca în majoritatea căsniciilor am pornit de la nimic și acum avem tot strictul necesar și nici unul nu are chef ca să plece din apartament și să o înceapă cu nevoile de la început.

După cum vedeți dv. eu am scris numai consecințele, nu și cauzele care au generat aceste consecințe. Dacă aș scrie și cauzele cred că aș înclina mult balanța în favoarea mea și nu vreau acest lucru. Și acum, marea întrebare pe care o pun este: SE MAI POATE OARE ÎNDREPTA CEVA ÎN CĂSNICIA NOASTRĂ? CUM? *Așa cum am arătat în cuprinsul scrisorii, acestea sînt niște probleme strict familiale. Nici părinții, nici vecinii, nici prietenii nu bănuiesc existența unei „probleme" în familia noastră. Le păstrăm prin înțelegere în taină. Nu am încredere în nimeni ca să cer un sfat direct și îndrăznesc numai la dv., prin semnarea cu un pseudonim!*

Stimată corespondentă, n-am reprodus pseudonimul, deoarece el este prea „transparent" (numele de familie e de fapt localitatea dumneavoastră de reședință). Deci, doar inițiale: *D.V. — Craiova.* Rîndurile primite m-au pus în vădită încurcătură (și nu-i prima și... ultima dată). În măsura în care singură, atît de clar, precizați c-ați descris doar *consecințele*, fără *cauze*, mi-e aproape imposibil să-mi dau vreo părere (fără a încerca senzația că sînt supus unui „test"). Dar... fie!

Există tot felul de păreri despre rosturile acestei instituții: căsătoria. Evident păreri superficiale, deoarece nici o *căsnicie nu seamănă cu alta*: așezînd față-n față doi oameni, soția și soțul, plus copiii lor, ca într-un complicat sistem de oglinzi paralele, imaginile obținute sînt dintre cele mai diferite, mai neașteptate. La dumneavoastră, ca în destule căsnicii de altfel, s-ar părea că „lipsa de pregătire" (nu zîmbiți ironic!) v-a condus aici, unde vă aflați astăzi. V-ați căsătorit la 20 de ani, însă nu maturitatea fizică ajunge, se cere și o maturitate afectivă (a dv. și a soțului dv.). Ați avut-o amîndoi? Asta nu se dobîndește prin multe iubiri ratate, ca în sport, prin nenumărate antrenamente, ci prin formare, prin ceea ce, în casa copilăriei a fost depus în structura personalității dumneavoastră, de către familia dumneavoastră. Dar cum pregătesc părinții, de regulă, copii, pentru viitoarea căsătorie: dacă-i fată, o învață gospodăria (ceea ce și reușiți perfect la ora actuală), îi dau cîteva... sfaturi mai „dificile" și gata. Și apoi vin greutățile, reale, prea reale, ale unui *trai în doi*, ruperea de casa părintească, în care ai stat 20 de ani, în care te-ai format, în care legăturile sufletești vin parcă din urmă, de mii de ani (aici, în sfera iubirii filiale, accidentele sînt infinit mai puține, puțini copii, deveniți adulți, își reneagă părinții). Dar să-ți păstrezi o iubire apărută nici tu nu-ți dai bine seama cum, pentru un „străin", și culmea, apărută simultan cu o serie întreagă de noi obligații, dintre cele mai dificile, mai obositoare și mai plicticoase uneori e o treabă nemaipomenit de grea. Departe de mine gîndul că spun vreo „noutate", și nici nu doresc să „țin" cu o categorie sau alta. Aș dori însă să reproduc mai jos cîteva rînduri desre iubire (căci în numele *iubirii stinse* mi-ați scris): „Cînd prietenii sau iubiții respectă fiecare libertatea celuilalt, *diferențele* care există între ei, departe de a genera discordia, îi îmbogățesc reciproc" — scria Eugen Schileru în prefața la „Micul prinț", aducînd drept argument însăși cuvintele autorului cărții: „Dincolo de cuvintele mele stîngace, dincolo de raționamentele care mă pot amăgi, tu consideri în mine doar Omul. Cinstești în mine ambasadorul unor credințe, obiceiuri și iubiri deosebite. Dacă mă deosebesc de tine, departe de a te păgubi, te îmbogățesc". Aici, bănuiesc (nu sînt sigur, vai de mine! aceasta e doar *una* din cele *1001* explicații posibile) se află „cheia problemei" multor căsnicii, mai cu seamă ale celor încheiate la debutul primei tinereți: tinerii n-au fost în așa fel formați încît să considere *deosebirile* față de celălalt, față de soț, drept un mijloc de îmbogățire și nu invers. Toată copilăria auzi: ia exemplu de la mine, de la tatăl sau de la mama ta, de ce nu vrei să ne semeni nouă etc. Copilul ajunge să le semene părinților (măcar unuia dintre ei) și rămîne parcă, apoi, dominat de ideea aceasta că *trebuie să semene cu acela pe care-l iubește...* Soțul însă, soția, provoacă *alt fel* de iubire și implicit, pretind *alt fel de comunicare*. Încercați, fiindcă numai dumneavoastră cunoașteți cauzele de fond ai evoluției consumate, să reinterpretați totul în perspectiva pe care v-o propun..

Cît privește soluțiile actuale, una singură, cu sorți de izbîndă, după părerea mea băiatul va intra la școală, la toamnă. Moment crucial pentru el. Dedicați-vă acestei „treceri" și, cu iscusința care vă caracterizează (în scrisoare), implicați-l treptat și pe soț în această „ocupațiune" (cerîndu-i ajutor la lecțiile copilului, la aritmetică sau la nu mai știu ce materie). Porniți acum de la ideea că, în familia dumneavoastră, triunghiul familial s-a răsturnat, că în vîrf nu se află soțul, ci copilul. În interesul său întreprindeți totul. Iar el, băiatul, poate deveni *cimentul* familiei, al căsniciei primejduite.

CURIER SĂPTĂMÂNAL

Cik DAMADIAN

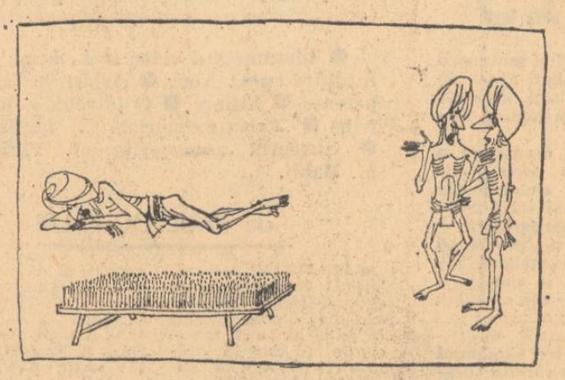

— Trișează !!!

Adrian ANDRONIC

— Sînt bun de cinste, fiul meu a împlinit optsprezece ani. De azi înainte fraților, nu voi mai plăti pensie alimentară!!

G. BADEA

— Eram sigură că ai să încerci și tu să faci pe cascadorul...

— La ora asta, ar fi trebuit să doarmă copilul!
— Nu poate din cauza muzicii.

FLORIAN

— De unde o fi învățat vocabularul ăsta stupid?
— Nici eu nu știu, că stă de vorbă numai cu noi!

I. L. CARAGIALE

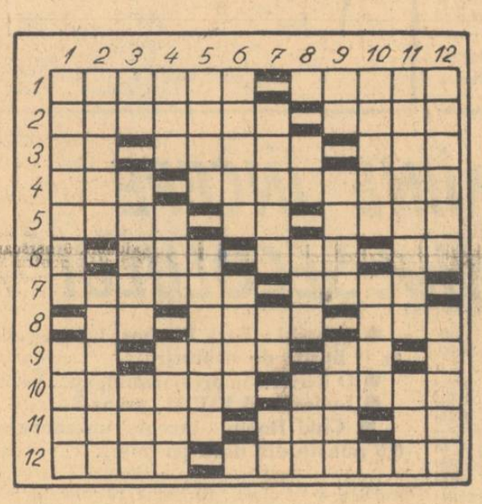

ORIZONTAL: 1) Compoziții literare predominante în creația sa... — ...și amintiri, momente, nuvele, comedii, poezii, la un loc. 2) „Conu..." față cu reacțiunea" — Iubire. 3) Cal dobrogean — Schiță scrisă în 1900, al cărei „eroi" sînt Mache, Lache și Tache — Acesta de pe listă! 4) Un veac în Moldova — Orașul copilăriei și adolescenței lui Caragiale. 5) Poet și publicist român (1866-1954) — Ion Luca — Stat în Asia. 6) Lac în U. R. S. S. — „Ultima...", altă schiță a lui Caragiale — George Topîrceanu. 7) Exprimare satirică în opera lui Caragiale. — Localitate în U. R. S. S. 8) Produs avicol — O luptă dreaptă — Inginer (abr.) 9) Începe umorul!... — ...Cu glume alegorice, a la nenea Iancu — Un leu! 10) O mulțime, ca la alegerile de odinioară — „La...", schiță din periodice scrisă în 1901. 11) A cinsti cum se cuvine — Eroul principal din „Arendașul român" — Locotenent (abr.). 12) Studinte în drept și publicist (Venturiano) — „O scrisoare pierdută", de exemplu, capodopera creației sale literare.

VERTICAL: 1) Scriitor român, care în 1894 a fondat revista „Vatra" împreună cu Caragiale și Coșbuc — Glume și ironii specifice creației sale. 2) Căpitan de haiduci... — „...verzi", satiră la adresa diversiunii naționalist-șovine și cosmopolitismului claselor exploatatoare (neart.). 3) Primele la horă! — Un dar din schițele sale — Și o societate mai mică. 4) În Sinaia! — Figură geometrică — O piesă bună pentru „Șah mat". 5) Ziar conservator unde și Caragiale a fost nevoit să lucreze ca redactor (neart.) — Personaj feminin din „D-ale carnavalului". 6) Mai marii orașelor — Localitate în S. U. A. 7) Arată un loc îndepărtat — La meci! — Nota maximă. 8) Cămașă națională — Veta sau Chiriac din „O noapte furtunoasă" — arbore roditor. 9) Un salut amical — și un cuvînt creator — Trîndăvie. 10) Pusă în circulație — Afluent al Oltului. 11) Pedagogul satirizat de Caragiale — Diminutiv feminin 12) Caragiale în lumea literară — „... și giște literare", conferință în care critică fățiș „Junimea" și teza maioresciană „artă pentru artă".

Radu UDRESCU

Cuvinte rare: DOD, ONSA, EULA, SIUL.

DIN COMERȚ...

ORIZONTAL: 1) Tin de comerțul exterior... — ...și de cel interior (sing.): 2) Dus cu căței la piață — Cornute din nord; 3) Scule! — Sector vînzare-cumpărare. — Bătaia ceasului; 4) Mijloc primar de transport și aprovizionare — Alt nume al zeiței Kali — Om sucit!; 5) Furnizoare a comerțului — A fost supus unei reduceri; 6) N-a cunoscut în viața lui economia (fig.) — Din cale-afară de econom; 7) Pomadă — Dă somn — Cît... se-ntoarce! — În cană!; 8) De valoarea leului (fig.) — Servește — Privește... în piață!; 9) Alimentara, unitatea 23! — Piețe; 10) Reduceri la jumătate... — ...de preț (fem. fig); 11) A brăzda — Cîntare (pl); 12) Informația magazinului... — Provincie în Grecia antică; 13) Cristal de preț — Centru... de pîine — Cal la piață!

VERTICAL 1) Își duce existența numai din economii... — Firul ...în piață!; 2) Sectorul de vite (pl) — Scump...; 3) 50% din preț! — Fluviu în Europa. — Mirțoagă (fam); 4) Debit (pl) — În palton!; 5) Listă de modificări... dar nu de prețuri — Negație — Timpul florilor; 6) Din program — Diftong — Tei! — Fețe întoarse!; 7) Diminutiv feminin — Seve! — Textile — Riu în Irlanda; 8) Sectorul alimentar; 9) Stau la vitrine — Varză... fără foi (fam. pl); 10) Anel! — Sector agrar — Încălțăminte; 11) Rest la cafea — Piața din spate! — Seacă (fig.); 12) Organe (sing.) — Făcută cu economie (fig.) 13) Otravă-n comerț — Usturoiat.

Cornelia ANGHELOPOL

Cuvinte rare: **UMA, MAE, AIAT.**

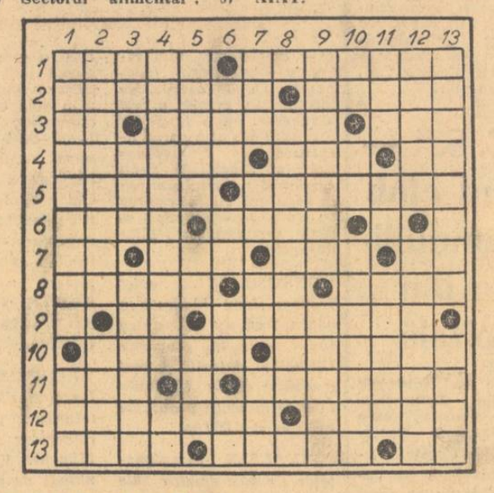

STENOGRAFIA... pe scurt

de prof. Aurel BOIA

11. SUFIXE (II)

Sufixul **ISM (ASM)** se notează printr-un **S** scris la dreapta.

Celelalte sufixe se notează prin semne legate: **ANȚA (ENȚA** etc.), printr-un **N** mai mare și arcuit; **GRAF(—IE)**, printr-un **GF** micșorat, legat cu colț (în forma grafic: **GFK**); **ȘT**, printr-un mic **3**: **(TI)TUDINE**, prin **DD**: **BIL**, prin **B**.

umanism entuziasm	liniște B(ucure)ști
asistență bilanț	altitudine solitudine
monografie telegrafic	arabil sensibil

EXERCIȚIUL 21

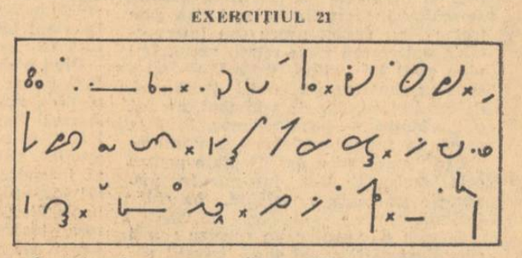

Optimismul este o atitudine pozitivă. — A fost ca în basme — Experiența este mama științei. — Un bun stenograf scrie caligrafic. — Pămîntul rodește unde mîna muncește. — Nu strica orzul pe gîște. — Era pretutindeni și nicăieri. — Nimic nu este imposibil. — Totul este perfecționabil.

ABREVIERI

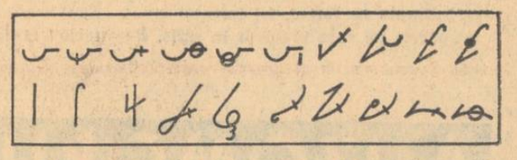

1. Cu totul (toate, toți), cu toate că, cu toate acestea, cu atît mai mult, cu atît mai mult cu cît, cu atît mai puțin, pentru aceasta, din contra, ordine de idei, ordine de zi;

2. Public(a), republică, opinie publică, domeniu de activitate, după cum se știe, alianța dintre clasa muncitoare și țărănime, independență națională, știință și tehnică, tehnico-științific, tehnico-material.

Notă: — În afară de cuvintele întîlnite în cuprinsul exercițiilor, procedeul abrevierii prin suprimarea unor litere se aplică și la alte cuvinte: patr(iot)ism, puter(nic), îndator(ire), prog(re)s, respe(c)tiv, obse(r)vă, rezo(l)vă, su(c)ces, gă(se)sc ce(lă)lalt, contra(c)t, cib(ernetică), rev(oluție), sov(ietic), guv(ern), dezv(olt.-are), jud(eț), o(a)meni, o(a)recare, circu(la)ție, cap(itali)st etc. (a se trece în repertoarul de abrevieri).

EXERCIȚIUL 22

Soci(al)ism, prismă, pleonasm, circumstanță, transparență, înștiințez, glonț, cronograf, radiografie, geografic, nebuneste, conștient), renaste, pajiște, certitudine, longitudine, gratitudine, suportabil, controlabil, influențabil.

EXERCIȚIUL 20 (CHEIA)

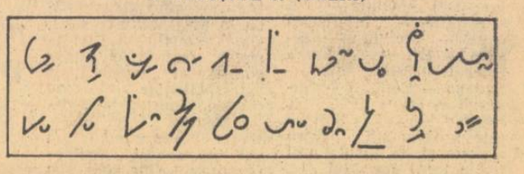

Dezlegarea jocului apărut în numărul trecut

LA CATEDRA

ORIZONTAL: Abecedar — Fe — Catalog — Sol — An — L — Lecție — Scris — Rău — M — Au — Mea — Idee — Toamna — Ian — Catren — Doct — A — Eas — Tus — A — Ral — Tril — Cr — Triere — Alo — Întrerupere.

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

Cea mai veche carte tipărită din lume

Toată lumea știe că cel care a adus perfecționări deosebite tiparului a fost Jean Gensfleisch (1397-1468) care a trăit și a murit în orașul Mayence. Asociat cu Fust și Schoeffer, el a perfecționat presa tipografică și materialele de imprimerie, făcînd astfel posibilă dezvoltarea considerabilă, ulterior, a artei tipografice. Mulți îl consideră pe Gutenberg inventatorul tiparului. În realitate, nu este chiar așa, întrucît au fost tipărite cărți chiar mai înainte de el, cu cîțiva zeci de ani, bineînțeles, folosindu-se mijloace mai rudimentare. Nu de mult, la noi în țară, s-a descoperit o carte tipărită înainte de Gutenberg și, se pare că aceasta ar fi prima carte tipărită, din lume.

Știți despre ce lucrare este vorba și unde se găsește?

Cine avea dreptate?

Stimați cititori, această întrebare v-o pune corespondentul nostru **C. Plămădeală, învățător din comuna Tureni, jud. Cluj**, în rîndurile ce urmează, pentru care noi îi mulțumim:

Terenul de sport este la marginea orașului. Pe lîngă teren șerpuiește calea ferată, care face o curbă, ocolind o stîncă. Cînd trenul ajunge la curbă, sirena lui sună prelung, pentru a fi astfel prevenite eventuale accidente, pe traseul lipsit de vizibilitate.

Costel care venea adesea la terenul de sport, aflîndu-se lîngă curba de cale ferată, a observat de mai multe ori că tonul sirenei locomotivei se schimbă. Cînd trenul se apropia, sunetul sirenei era mai acut, mai înalt. Cînd trenul ajungea în dreptul lui, sunetul era mai grav și cînd se depărta, sunetul devenea și mai grav. Nedumerit, neștiind de ce își schimbă tonul sirena, Costel s-a dus la unchiul Vasile, mecanic de locomotivă, pentru a-l lămuri. Unchiul Vasile i-a răspuns foarte prompt că nu este adevărat, întrucît și el conduce locomotiva pe linia cu pricina, iar sirena are totdeauna același sunet, același ton.

Cine avea dreptate? Costel, sau unchiul Vasile?

Răspunsurile la întrebările publicate în numărul trecut

Contemporan cu Mihai Viteazul

Este vorba despre Giordano Bruno, care a trăit între anii 1548 și 1600. Inițial, călugăr dominican, părăsește acest ordin bisericesc în 1575, colindînd apoi prin întreaga Europă apuseană, unde propagă concepția materialistă despre lume. A fost adeptul sistemului lui Copernic, pe care l-a completat cu o serie de idei noi. El a afirmat că există un număr infinit de lumi, că Soarele nu este nemișcat, ci își schimbă poziția în raport cu stelele, că odată cu Pămîntul se rotește și atmosfera din jurul său etc., idei care, bineînțeles erau în total dezacord cu concepțiile Inchiziției. Cele mai importante lucrări ale sale au fost: „Despre cauză, principiu și unitate" și „Despre infinit, univers și lumi", ambele, scrise în jurul anului 1584. A fost arestat în anul 1592 și, după o lungă detenție, plină de torturi, Inchiziția constatînd că Bruno nu-și renegă ideile, l-au ars pe rug, în 1600.

Din fericire, ideile lui Giordano Bruno s-au răspîndit cu timpul, învingînd absurditatea Inchiziției. Astăzi, el reprezintă unul din personajele istorice cuprinse în lista de aniversări ale U.N.E.S.C.O., numele său devenind un simbol al luptei împotriva scolasticii și obscurantismului.

Bomboanele lui Ionel

Evident, în cutie sînt mai multe bomboane, sau cel puțin două. Dacă ținem seama de cele spuse de Ionel, adică „dacă iau o bomboană, în cutie nu vor mai fi bomboane", rezultă că în cutie ori va mai rămîne o singură bomboană, ori nu va mai exista nici una. Totuși, ținînd seama că Ionel a afirmat inițial că în cutie există „bomboane", înseamnă că nu putea să fie numai una singură. Ulterior, precizînd că „nu vor mai fi bomboane", rezultă că obligatoriu trebuie să mai existe una singură. De aci, se deduce că la început în cutie au fost două bomboane.

Poșta cititorilor

Răspunsurile corecte, sortate din corespondența primită pentru întrebările publicate în rubrica noastră din numărul 754 al revistei, apărută pe data de 18. 03. 1972, ne-au relevat pe următorii cititori:

Prof. Gheorghe Brașoveanu-Urlați, București; **Georgescu Ștefan Alexandru**, București; **Moiceanu Mihai**, elev, clasa a VII-a, Brașov; **Carmen Piticariu**, elevă, Școala generală nr. 1, Suceava; **Spiru Haeiculas**, pensionar, București; **U. Petre**, București; **Elisabeta Sosca**, pensionară, Ploiești.

Aurelia Drăgănești, Timișoara. Dacă dv. ați cunoscut mai de mult o problemă identică aceleia cu „Piticul", propusă de cititorul nostru Tache Ștefan, este foarte bine. Noi o cunoaștem de cîțiva ani, și totuși am publicat-o, considerînd că va interesa pe cititorii care nu o cunoșteau.

Ing. **Panciu Virgil**, Huși, jud. Vaslui. După cum ați constatat ulterior, din răspunsul apărut în nr. 755 al revistei, cele două probleme au soluții foarte exacte. Totul era numai o chestiune de interpretare. De altfel, la una din probleme ați dat și dv. un răspuns corect.

Eugeniu Avesalon-Davescu, Constanța. Din întîmplare, ați nimerit-o cu ziua onomastică destul de bine, ea fiind de fapt la 24 martie. Semnatarul rubricii vă mulțumește pentru urări și aprecieri și regretă că nu v-a răspuns mai curînd dar... dacă ați ști cîte scrisori primim pentru această mică rubrică...

Dumitru M. Țuțuianu, pensionar, satul Nămăești, comuna Valea Mare-Pravăț, jud. Argeș. Sistemul de scriere criptografică pe care ni-l propuneți pentru publicare este interesant dar suferă de următoarele deficiențe: este ușor de descifrat și nu are cifrele grupate.

Am reținut în vederea publicării propunerile făcute de următorii cititori: **Avram Gheorghe**, Sc. generală de 10 ani, Jimbolia, jud. Timiș; **Gheorghe Chesca**, Ploiești; **C. Ionescu**, Drăgănești de Olt, jud. Olt; Prof. **Nicolae Andrei**, Șc. experimentală Movila, com. Movila, jud. Ialomița; **Plesoianu Sergiu**, tipograf, Sibiu, jud. Sibiu și **Olariu Alexandru**, primarul comunei Brănișca, jud. Hunedoara, cărora le mulțumim.

Bălueoni Cornel, profesor, Sălișteа, jud. Alba. Faptul că tînărul nostru cititor Ștefan Fufezan, din Aiud, jud. Alba, ne-a trimis un material preluat din cartea „Matematica distractivă", de B.A. Kordemski, Editura Tineretului 1959, pag. 40, considerăm că nu constituie un aspect negativ, ci pozitiv, pe de o parte, pentru că propunerea se încadra în specificul rubricii noastre, iar în al doilea rînd, întrucît este cert că tînărul în cauză, elev în clasa a XI-a, are și alte preocupări, interesante și instructive. Presupunem că veți fi de acord cu noi...

Ing. Liviu MACOVEANU

FRIGIDERUL „FRIGERO"

Polul gerului vi-l poate aduce acum, în plină vară, în căminul dv., frigiderul „FRIGERO". Temperatura realizată — 12 grade.

Frigiderul cu compresor „FRIGERO" asigură păstrarea alimentelor în cele mai bune condiții.
— „FRIGERO" are un consum foarte redus de energie electrică de numai 0.18 —0.30 lei în 24 de ore
— „FRIGERO" are o funcționare sigură și silențioasă.
— Temperaturile din interiorul frigiderului se reglează prin termostat.
— Prețul de vînzare:
— FRIGERO — 140 l. lei 4.110 și 4.150
— FRIGERO SUPER — 180 l. lei 4.800
— FRIGERO LUX — 240 l. lei 5.740

RECOM
(5 313)

DE VORBĂ CU F.C. ARGEŞ

de Valeriu MIRONESCU

Amiciția este greu de dobîndit, relațiile amicale se cimentează anevoie cînd prin acestea se înțelege altceva decît clinchetul unor pahare sau rostirea continuă de vorbe plăcute orgoliului personal. Prietenia nu presupune obligator identitatea de vederi, mai ales în treburi de natură profesională. Căutarea soluțiilor și rezolvarea problemelor de sport și fotbal n-au caracter matematic. Dezbaterea, confruntarea opiniilor, se adeverește drept cea mai bună cale pentru a te apropia de realitate. Respectul reciproc al părerilor, implicînd vorbe spuse verde în față, pot, cred eu, înălța niște relații dincolo de stringeri de mînă, dincolo de amintiri vechi. Pentru un gazetar treaba se complică. Scrii frumos despre ceva, lauzi o acțiune, ajuți la îndeplinirea ei, oamenii se bucură, pe unii îi mai și cunoști de o groază de vreme, aceștia, în special, obișnuiesc să creadă că a fost un act de bunăvoință față de persoana lor. Iată însă, situația se schimbă, lucrurile nu mai stau cum trebuie, un cuvînt aspru sau interpretabil, cutremură niște relații vechi. Îmi vine să-ți tai mîna dreaptă — mi-a spus cu supărare un amic. Dacă vrei, îți cer iertare, dar de schimbat, nu mă pot schimba — i-am răspuns. Pînă la urmă, în fundul sufletului, am impresia că omul mi-a dat dreptate pentru cele scrise. Dacă e într-adevăr așa, atunci prietenia e salvată, ba chiar întărită.

Ziceam că pentru un gazetar e mai complicat să-ți expui și să-ți susții părerile. Asta fiindcă, profesional, ești obligat față de cititori, să scrii ceea ce crezi și nu să te modelezi în raport cu relațiile tale particulare. Cine cedează cîteodată, și mie, la înghesuială, mi s-a întîmplat așa ceva, regretă toată viața...

Discutînd ani la rînd cu oameni de specialitate, cercetînd mereu ceea ce se întîmplă în fotbal, îți formezi treptat păreri pe care le susții în scris. De pildă, am ajuns la convingerea că, pentru conducerea unui club, perioada cea mai importantă și cu putere de decizie este aceea dintre două campionate naționale. Și, care începe, deci, o dată cu zilele de sfîrșit ale vechii competiții. În aceste zile de trecere de la iunie la iulie și mai departe, se pun bazele performanței. Timp de concediu pentru alții, timp însă, de cea mai intensă activitate de conducere în viața unui club. Conducerea ia prima măsura ca jucătorii să se odihnească fizic, dar, mai ales, psihic, mergîndu-se pînă la amănuntul de a uita ce-i aia o minge de fotbal și cum arată la față coechipierul alături de care a trudit un sezon întreg. Sînt mai multe indicații care se pot da jucătorilor de fotbal în această perioadă de odihnă completă, însă, în ce mă privește, doar una singură mi se pare a avea caracter de contraindicație : cura marină și solară în luna lui iulie, cură ce poate fi prielnică în alte sporturi, dar nu în fotbal.

Cînd o să ajungă să vorbească și cu F. C. Argeș, cum spune în titlu ? Nu vă pierdeți răbdarea, uite acum ! Lui F. C. Argeș i s-a interzis, pe drept, de către F.R.F., să plece în iulie în turneu peste graniță. Ceea ce federația n-avea cum să interzică este petrecerea concediului jucătorilor pitești undeva pe malurile Mediteranei. Știu cît de mult doresc jucătorii din Pitești, și cît au așteptat, un asemenea concediu. Îmi dau seama ce vor zice la adresa mea, dar, să-mi fie cu iertare, concediul acesta nu seamănă cu un concediu de campioni. Într-un fel, el îmi aduce aminte de un șofer, un vecin, care, cîștigînd la loto vreo 70 000 de lei, de prea multă bucurie a dispărut de-acasă (nu mai spun ce-a făcut) și s-a reîntors abia după o săptămînă, cu o mie de lei... datorie ! O datorie și mai mare vor avea de plătit însă conducătorii și antrenorii care vor lipsi de la cluburi exact în plină perioadă de transferări, perioadă cînd, în fond, se decide și lotul și formația viitoare...

În „Regulamentul de organizare a activității fotbalistice" se scrie precis că transferările pentru cluburile din prima divizie se efectuează între 1—21 iulie. În acest timp în care jucătorii se odihnesc, conducătorii și tehnicienii pun la punct treburile complicate ale campaniei transferărilor, în raport cu noile obligații și obiective ale clubului. Asta include și studierea viitoarelor idei de joc în cadrul unei formații modificate. După un minim de trei săptămîni de concediu (altfel să nu vorbim despre „refacere", în special, nervoasă) se întorc jucătorii cărora, concomitent cu pregătirea, zisă fundamentală, li se face și „oxigenarea", printr-o cură montană. Dacă cineva nu e de acord cu această schemă, timp pe care l-aș numi „perioada conducerii", mă rog, să procedeze altfel.

Pînă la urmă, mă gîndesc să fac un apel direct la Dobrin, din două motive : întîi, nu pleacă în susamintita croazieră (se pregătește pentru examene) ; doi, poate înțelege mai bine ce fel de fotbal trebuie să joace echipa lui la toamnă.

În ce mă privește, din capul locului mă oblig să resping viitoarele scuze despre valoarea adversarilor întîlniți (vezi performanța lui Panathinaikos, finalistă europeană în 1971) ca și pe acelea despre calitatea mediocră a jucătorilor din fotbalul nostru (calul de bătaie al tuturor conducătorilor și antrenorilor, atunci cînd vor să-și spele păcatele proprii).

P. S. Salut pe Sportul studențesc, primul club de fotbal bucureștean, nu pentru că formal se intitulează „club de fotbal", ci din cauza seriozității cu care acționează în aceste zile pentru pregătirea performanței fotbalistice.

8, 9, 10... OUT!

• Clasamentul celor mai buni 10 • Întîlnire cu C. Nour • Arbitraje necompetente • Fișiere • O întrebare, un răspuns • „Cupa memorială C. Lăzăreanu" • Succesul antrenorilor I. Pintea și M. Balaș.

de PAUL OCHIALBI

• **FINALELE** „naționalelor"72 de seniori ne-au dovedit, încă o dată, cu excepția citorva partide că de la an la an meciurile în care se întîlnesc cei mai valoroși pugiliști ai țării, pentru obținerea celor 11 centuri republicane, sînt departe de a satisface cerințele unui public competent (din 72 de meciuri 21 s-au încheiat înainte de limită). La ora aceasta, spre regretul nostru, trebuie să arătăm că există un mare decalaj valoric între 8—10 boxeri de prima mînă și ceilalți practicanți ai acestui dificil sport. De ani de zile așternem pe hîrtie critici la adresa conducerii CNEFS în speranța că poate într-o zi și tinerii boxeri vor primi la rîndul lor din partea acestui forum sprijin mai substanțial necesar pregătirii lor. Goana după medalii, după rezultate imediate, a dus la neglijarea „schimbului de mîine", deficitar azi din toate punctele de vedere. Așteptăm ca federația și CNEFS-ul să rezolve problemele care dăinuie de mai mulți ani în boxul nostru. Ca urmare a acestei neglijențe nu mai dispun de rezerve de valoare la nici o categorie, la unele, ca de pildă semi-grea, semimuscă, muscă, mijlocie-mică, semi-mijlocie și cocoș titularii nu corespund unor întreceri de anvergură.

• **IATĂ CLASAMENTUL**, redactat de rubrica noastră, al celor mai buni 10 boxeri români pe luna iulie : 1. **G. Pometcu** ; 2. **C. Cuțov** ; 3. **Al. Năstac** ; 4) **V. Antoniu** ; 5. **Tr. Cerchia** ; 6. **Toni Mircea** ; 7. **I. Györfi** ; 8. **V. Zilberman** ; 9. **Al. Popa** ; 10. **P. Cîmpeanu.**

• **ANTRENORUL** dinamovist C. Nour ne declară : **St. Boboc** și **A. Moraru au pierdut pentru că nu duc o viață sportivă. Poate îl vom recupera pe Sandu Mihalcea, care în prezent își face stagiul militar".**

• **NICI PREZENȚA** a trei oficiali de peste hotare n-a asigurat, în general, pronunțarea unor verdicte valabile. Au fost frustrați de victorii, printre alții, **C. Gruiescu, I. Siliște** și **V. Kiss.** Dintre oficialii noștri sub orice critică s-au comportat **Gh. Stănescu, Fl. Firoiu** și **Gh. Enescu.** Așteptăm măsurile federației.

• **FIȘIERELE** unor tineri boxeri : **M. Peia** (Dinamo) are 19 ani, antrenor E. Fuhresz) și este de profesie electro-mecanic ; **Tr. Cerchia** (Portul Constanța) — mecanic. A fost descoperit de bătrînul antrenor V. Baciu și are 23 de ani ; **St. Băiatu** (Steaua) — mecanic, 20 de ani, a fost inițiat în tainele boxului de L. Ambruș (S.P.C.).

• **LA ÎNTREBAREA :** care sînt boxerii care i-ați trimite la J.O. ? — răspundem cititorului **Norbert Schmetterling** din Capitală următoarele : **C. Cuțov, Al. Năstac, G. Pometcu, V. Antoniu, V. Zilberman** și **I. Györfi.**

• **„CUPA MEMORIALĂ C. Lăzăreanu"** a fost atribuită „cocoșului" **Toni Mircea.** Lăzăreanu a fost o glorie a boxului nostru înaintea celui de al doilea război mondial și a decedat la 8 septembrie 1944 în urma unui accident de tren.

• **CAMPIONATUL** republican de box pe echipe (școli sportive juniori II) a revenit echipei „Liceului Matei Basarab" antrenată de I. Pintea și M. Balaș.

V. TIMOC

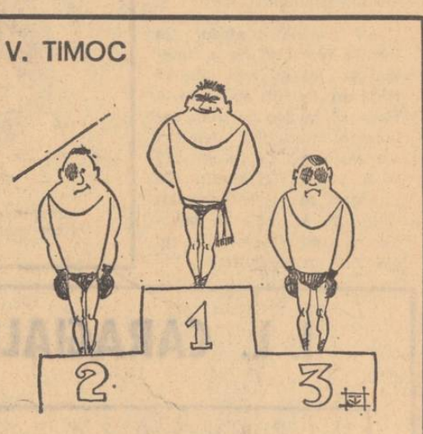

Fără cuvinte

Poșta rotundă

de Ion BĂIEȘU

ION CAZIMIR, București: „Sînt un cititor fidel al „Magazinului" și deci al „Poștei rotunde", care uneori prezintă interes, dar care cred că este redactată în întregime (întrebările, scrisorile, răspunsurile) de către dv. Ca să fac un test, vă propun să publicați măcar ceva din rîndurile de mai jos. În caz contrar testul se va dovedi just fie pentru faptul că rubrica „Poșta rotundă" nu este a cititorilor, ci a redacției, care cel mult se inspiră din unele scrisori de la cititori.

Cu înfrîngerile din meciurile de fotbal cu Ungaria de la Belgrad și cu Danemarca de la București, s-a încheiat încă o pagină tristă din evoluția echipelor noastre reprezentative. Tristețea mare provine din faptul că băieții sînt buni, chiar foarte buni și țara întreagă îi iubește (vorba lui Dabu Emilia din Craiova) dar federația, antrenorii, profesorii și toți cei care au cuvînt de spus (și de impus) în strategia și tactica echipelor în teren, nu mai sînt nici pe departe tot atît de buni.

Nu îi putem bănui că ar face ceva voit contrar intențiilor bune și că nu regretă și ei rezultatele slabe obținute. De asemenea, nu dorim să-i scoatem țapi ispășitori. Am vrea numai să depistăm și să clarificăm în ce constă defecțiunea care rezultă atît de flagrant din cele două înfrîngeri consecutive. Părerea mea este că cei de mai sus (conducerile, antrenorii), nu prea cunosc anumite lucruri, nu știu unele noțiuni elementare (deși foarte simple), nu prea sînt stăpîni pe materia pentru care sînt denumiți oficiali, antrenori și profesori, fie pentru faptul că nu au avut de la cine să le învețe, fie că nu le-au căpătat din propria lor experiență sau că nu le-au izvorît din minte harul și priceperea de a le transmite altora.

Revenind la înfrîngerile suferite remarcăm că ungurii au cîștigat partida pentru că (de ce să nu o recunoaștem ?) au jucat mai bine decît noi.

Cum au jucat deci ungurii și de ce au cîștigat ?

Simplu : au jucat cu 8 (opt) oameni la înaintare și cu cel puțin 7 (șapte) oameni în apărare.

Noi ce am făcut și de ce am pierdut ?

Limpede : am jucat cu 2 (doi) oameni la înaintare și cu 4 (patru) în apărare, restul aflîndu-se mereu la mijlocul terenului.

Aceasta este trista și supărătoarea realitate.

Despre meciul cu Danemarca pentru Olimpiada de la München nici nu vreau să-mi aduc aminte, darmite să mai scriu vre-un cuvînt despre el. A fost lamentabil. Dezesperant. Sînt un vechi jucător de fotbal, încărunțit de mult, din generația lui Albu, Petea Vîlcov, Dobay și Dincă Schileru, cu care am fost coleg de liceu la Iași. Pe vremea noastră se juca fotbal mai frumos decît astăzi. Nu se pomeneau atîtea tumbe și salturi-mortale ale jucătorilor pe gazonul terenului, la fiecare două minute, cum s-a văzut în ultimul meci dintre echipele Steaua și Dinamo, cînd Nunweiler a fost trîntit la pămînt de vre-o 13—15 ori într-o singură repriză.

Era o plăcere să privești un astfel de joc, o luptă sportivă, o întrecere spectaculoasă, ușor de urmărit, o înaintare în spații largi, în combinații și faze măestrite, create de talentul și inventivitatea celor de la înaintare, cu marcări de goluri care dărîmau porțari cu mîngea în brațe sau rupeau plasa și ridicau tribuna în ovații fără sfîrșit.

Se face cam multă filozofie astăzi cu jocul de fotbal Se spune că sistemul folosit în trecut este depășit, că jocul clasic trebuie înlocuit cu unul mai modern, mai hipy etc Se fac tot felul de teorii și se încearcă tot felul de formule, care de care mai năzdrăvană,

Acestea nu mai au nici o valoare (teorii sterile) și pentru mine cu atît mai puțin cu cît știu că astăzi există printre noi oameni care închid aparatul de radio ca să nu mai audă „porcăria" aia de muzică de Beethoven. Dacă se pricep în fotbal tot atît cît se pricep și în muzică ? Ce facem cu ei ? Îi lăsăm de capul lor ?

Jocul practicat astăzi în formația : 1 portar, 4 fundași, 2 mijlocași și 4 înaintași este un joc de apărare, falimentar pentru o victorie, nespectaculos, denaturînd întreaga frumusețe a spectacolului, este *antifotbal* și s-ar putea rezuma în două cuvinte bune românești : îmbulzeală și îmbrînceală cu mingea.

Cu un astfel de dispozitiv al jucătorilor pe teren nu se poate obține aproape niciodată victoria. Cel mult un rezultat de egalitate chinuită. În depistarea și clarificarea defecțiunilor care au stat la baza celor două regretabile înfrîngeri ar fi deci în primul rînd această nesocotință, aș zice *ignoranță* în ceea ce privește dispozitivul jucătorilor pe teren și a unui permanent joc ofensiv, necesar.

Mă îndoiesc dacă măcar vre-un factor de răspundere ar fi de acord să recunoască și această ignoranță. Sînt sceptic de asemenea asupra faptului dacă cei în cauză prețuiesc mai mult frumusețea jocului (chiar dacă pierzi) decît rezultatul. Dar dacă urmărești ca rezultatul să fie o victorie, cum îți este permisă ție, conducător sau antrenor, să impui și să aplici pe teren un dispozitiv și o tactică ce vor avea drept rezultat înfrîngerea ?

În materie de necunoaștere (ca să întrebuințez un termen mai blînd) ar mai fi de spus că micii profesori și antrenorii și deci micii elevi nu știu că lovitura de penalizare de la 11 metri se execută *numai pe jos* în spațiul de maximum un metru de la stîlpul porții, de preferință în stînga portarului. Aceste lovituri astfel executate sînt imparabile și nici un portar din lume nu le poate apăra.

De asemenea, tot din domeniul ignoranței este și faptul că nu se știe nici de către antrenori, nici de către jucătorii noștri că orice lovitură la poarta adversă trebuie executată (de la orice distanță) pe jos, cu latul piciorului (partea dinăuntru) și nu cu partea exterioară și pe sus. Toate ratările și mai ales acelea de la distanțe mici și foarte mici se datoresc acestui sistem defectuos de a bate mingea la poartă. La mijlocul terenului se pasează mingea frumos, pe jos, razant cu gazonul, cu latul piciorului. La poartă însă se trage numai pe sus sau cu partea exterioară a labei piciorului, cu mult peste bara transversală a porții.

Oare să nu cunoască acest „secret" elementar jucătorii reprezentativelor noastre pentru că nici profesorii lor nu le știu ? Sau asta nu se predă ? Și ar mai fi o chestiune în încheierea acestei lungi scrisori pe care nu sînt sigur că o veți citi pînă la capăt și pe care am ezitat să v-o trimit pentru a nu fi tratată cu vreo ironie.

Oare cei 11—15 jucători selecționați în loturile reprezentative ale țării nu au ședințele lor de producție ? Oare ei nu ar avea de spus nici un cuvînt asupra meciurilor jucate sau a celor în perspectivă de a fi jucate ? Ei nu pot adopta nici o atitudine, nu pot contracara nici o dispoziție greșită ce li se impune nu pot lua nici o hotărîre ? Mai ales cînd este vorba de prestigiul țării pe plan internațional ?

Atunci, în numele cărei științe, în baza cărei culturi atotștiutoare, în virtutea cărei voințe li se impune și li se cere să adopte atitudini și o manieră de joc contrară părerii lor și a interesului general ? Poate să răspundă cineva la aceste întrebări ?

Vă mulțumesc mult pentru atenția ce mi-ați acordat și sper că am exprimat cîteva idei care să se audă unde trebuie."

Nu vreau să-mi spun părerea despre opiniile exprimate în scrisoarea dumneavoastră, nu vreau să spun că sînt drepte sau pătimașe. Mă simt, însă, obligat să vă asigur în chip solemn că rubrica noastră nu este măsluită în redacție, cum dați de înțeles că nu-mi scriu eu singur scrisori, pentru ca apoi să mă fac că-mi răspund. Absolut toate scrisorile sînt autentice, iar cine nu crede, se poate deplasa pînă la redacție ca să le verifice.

MÎINE ÎNCEPE „MECIUL SECOLULUI"*)

• Spasski : Fără Fischer, lumea șahistă ar fi lipsită de strălucire... • O carieră impresionantă, cu... șocuri... • Ludovic al XIV și „arena 64". • Cînd Bobby începe un concurs cu 0,5 puncte din două posibile...

La mijlocul lunii iunie, Boris Spasski a luat parte la o conferință de presă ținută la Moscova. Invitat să-și spună părerea despre Robert Fischer — pe care-l va întîlni la Reykjavik, începînd de mîine, într-un meci oficial pentru titlul de campion mondial — Spasski a avut cuvinte de laudă :

— **El este un jucător remarcabil, fără de care lumea șahistă ar fi lipsită de strălucire...**

O caracterizare sportivă, inspirată. Într-adevăr, ultimul deceniu al șahului mondial nu poate fi despărțit de numele lui Bobby. Aparițiile sale la concursuri au contribuit de fiecare dată la amplificarea și înfrumusețarea luptei sportive, au adăugat întrecerii accente dinamice și dramatice. În majoritatea cazurilor, participările sale au fost chiar șocante. La șase ani, copilul născut la Chicago dădea simultane, minunînd pe cei din jur. Istoria șahului a mai cunoscut și alți copii minune — dar toți au avut mai mult de șase ani ! În ianuarie 1958, la 14 ani, a survenit consacrarea definitivă : a cîștigat campionatul Statelor Unite (performanță pe care o va mai repeta de opt ori, o dată, în 1964, cîștigînd titlul cu un punctaj de sută la sută !).

Cartea sa de vizită este impresionantă. Să citîm doar cîteva din performanțele sale. Turneul interzonal din 1962 (Stockholm), l-a cîștigat cu 2,5 puncte înaintea lui Geller și Petrosian. Turneul din Havana — 1965 —, la care a luat parte jucînd din Greenwich Village cu ajutorul teleimprimatorului, l-a terminat pe locul secund, împreună cu Geller și Ivkov, cu jumătate punct după Smislov. O precizare : din cauza dificultăților de transmisie, fiecare partidă a sa a durat, pînă la întrerupere, opt sau nouă ore, adică aproape dublu decît timpul în care au fost solicitați adversarii săi de-a lungul întregului concurs. La a 17-a Olimpiadă de la Havana a obținut la masa întîi 15 puncte din 17 posibile. La turneul din Skoplje (Iugoslavia) în primele două partide a debutat într-un mod de nerecunoscut : din două puncte posibile a realizat doar 0,5 — o remiză la Ilievski și o pierdere la cel mai temut și dificil adversar al său — Geller. Continuarea a fost însă magistrală. Șapte victorii în șir, două remize, o nouă înfrîngere și Bobby a încheiat concursul cu jumătate punct înaintea lui Geller ! În 1967 a ocupat primul loc la Marele Premiu de la Monaco : înfrîngerea suferită în ultima rundă de la... Geller, nu a mai putut modifica primele locuri ale clasamentului. Anul trecut, i-a învins cu 6—0 pe Taimanov și Larsen (maestrul Golombek filozofa în ziarul Times : „E ca și cum Franța ar învinge echipa Angliei la fotbal cu 20 la zero...").

Cariera marelui maestru american este, în același timp, o lungă înșiruire de... șocuri, de hotăriri neașteptate care fac rapid ocolul lumii șahiste. Și nu numai șahiste... La 16 ani a refuzat să mai meargă la școală deoarece, spunea el, nu-l mai ajută la șah... La turneul candidaților de la Sousa a abandonat concursul și lupta pentru titlul mondial în momentul în care se găsea pe primul loc, cu 8,5 puncte din zece posibile. La Olimpiada de la Lugano a refuzat să joace deoarece nu i-a plăcut... lumina din sala de joc. Anul acesta pretențiile sale de ultimul moment au pus sub semnul întrebării meciul cu Spasski. Un comentator scria că suporterii săi îl privesc ca pe un monarh absolut al șahului mondial. ca pe un Ludovic al XIV-lea al „arenei 64".

Puterea de analiză a lui Fischer — o recunosc toți adversarii săi — este magnifică, cu resurse parcă nelimitate. Și dublată de cunoștințe enciclopedice în materie de teoria deschiderilor și a jocului de final. Studierea partidelor-cheie din turneelecheie, nu numai contemporane ci și din secolul trecut, constituie pentru Fischer o muncă obișnuită de fiecare zi și, în același timp, o recreere zilnică. Adăugați imaginația, spiritul creator, pasiunea sa pentru jocul agresiv, temperamentul competitiv, pentru a avea, poate, un portret-robot al șahistului modern de cea mai înaltă performanță. Cu încă o calitate deosebită rezistența fizică și psihică excepțională care explică, după maestrul Horovitz, de ce Bobby nu acceptă remiza în poziții egale. De multe ori, după ceasuri de joc, adversarii nu mai au pur și simplu putere să lupte cu toată capacitatea lor...

În ultimele săptămîni, marele maestru american a continuat să ducă aceeași viață sobră. Retras într-o cameră de hotel, împreună cu partenerii săi de antrenament Gligorici și R. Byrne, se pregătește asiduu și citeva din partidele jucate de el cu acest prilej sînt adevărate bijuterii. Bea numai sucuri de mere și de portocale. Distractie — cînd și cînd o partidă de biliard. La serviciile avocatului său a renunțat. Acesta făcuse gafe care i-au adus prejudicii. Sfaturile pe care i le-a dat, de a emite pretenții la veniturile aduse de televiziune și publicitate, l-au costat o sumă importantă. Nemaijucîndu-se la Belgrad, meciul primește un premiu ceva mai mic. În plus, o remarcă neinspirată a avocatului său a provocat justificată nemulțumire în țara gazdă.

...Așadar, privirile lumii șahiste se îndreaptă în următoarele săptămîni spre Reykiavik. Începe „meciul secolului"...

*) O prezentare a campionului mondial Boris Spasski a fost publicată în „Magazin" din 3 iunie 1972.

U. VĂLUREANU

ȘAH

AUTOMOBILISM

„RALIUL IAȘULUI"—1972

Competiția automobilistică ajunsă la a patra ediție, raliul organizat de filiala din Iași a A.C.R. se anunță a fi o întrecere dificilă, datorită atît traseului lung (peste 1000 km !) care trebuie parcurs în majoritate noaptea, cît și probelor sale speciale.

Astfel, startul va fi dat în ziua de 8 iulie, ora 18, din fața Palatului Culturii din Iași, după care se va parcurge următorul traseu : Iași-Vaslui-Bacău — Or. Gh. Gheorghiu-Dej — Oituz — Sf. Gheorghe — Miercurea Ciuc — Toplița — Reghin — Bistrița — Vatra Dornei — Mestecăniș — Sadova — Rădăuți — Suceava — Botoșani — Tg. Frumos — Iași. Sosirea este programată pentru a doua zi, în jurul orei 10, la locul startului.

Probele speciale se vor desfășura la : Bucium, Bleșca, Oituz, Teaca-Sărățel, Tihuța, Mestecăniș și Obcina Feredeului.

Poate participa orice automobilist care are permis de conducere de cel puțin un an și este membru al A.C.R.

Cîștigătorii vor fi răsplătiți cu numeroase premii, cupe și alte distincții.

Înscrierile se fac pînă la 3 iulie, ora 8, la sediul Filialei A.C.R. din Iași, din Str. Lăpușneanu nr. 13, precum și la celelalte filiale din țară.

Festivitățile de premiere vor avea loc duminică, 9 iulie, de la ora 15 pe stadionul „23 August" din Iași unde participanții la raliu vor efectua și o probă de îndemînare.

★

Toate bune și frumoase. Un singur semn de întrebare : **cine va participa la acest raliu ?** Căci, după cîte sîntem informați, principalii protagoniști ai competițiilor automobilistice interne (Eugen Ionescu — Cristea, Marin Dumitrescu, Florin Popescu etc.) nu vor lua startul, componenții echipelor care au fost trimise de A.C.R. la recent disputatul „Raliu al Nisipurilor de aur" din Bulgaria și-au... scos din uz mașinile în această dificilă competiție (în care nici un sportiv român nu a ajuns pînă la linia de sosire !) și nici măcar participarea gazdelor, a automobiliștilor ieșeni adică, nu este certă !

În sfîrșit centura...

Din inițiativa Automobil Clubului Român a fost omologată la noi centura de siguranță în 2 și 3 puncte de prindere, conform normelor internaționale. Centura va fi confecționată la Întreprinderea brașoveană „Metalochimica" și se va vinde numai prin filialele A.C.R., de la 1 iulie a.c.

„A. C. S." — primul club automobilistic din Capitală

Acestea sînt inițialele noului Automobil-Club-Sportiv, care a luat naștere la „Dacia-Service" din Capitală, unitate condusă de un cunoscut animator al acestui sport (ing. I. Firescu), iar printre salariații căreia se află, de fapt, aproape întregul lot național de automobiliști, multipli campioni (Eugen Ionescu Cristea, Marin Dumitrescu) numeroase „tinere speranțe" (I. Novac, D. Bonjug etc.) și în care a fost realizată prima mașină de curse românească — „Dacia-1300" — Special.

A.C.S. — este astfel primul club automobilistic din Capitală și al treilea din țară, după cel al Universității și cel al uzinei de autocamioane „Steagul Roșu" din Brașov.

I. BUTNARU

CULISELE HIPODROMULUI

• *O ALERGARE de studiere reciprocă, de anticipare a posibilităților pentru proba decisivă — derbiul — are loc mîine dimineața cu prilejul disputării „Premiului de încercare", alergare semiclasică de fond, pe 2 400 m.*

• *UNUL din cei trei „pegași" ai turfului nostru din ultimii ani. Seceris și-a reluat pregătirile publice în vederea concursurilor internaționale. Performanța realizată duminica trecută, 1'24",8/ km, ne dă speranțe.*

• *STATISTICA ne arată că în ultimii 10 ani, cele mai multe sancțiuni aplicate antrenorilor și driverilor s-au datorat „mînjilor" (cai de doi ani) pentru care regulamentul alergărilor prevede că, de la a patra alergare, publică, există restricția ameliorării de recorduri.*

Deci, atenție driveri ! De mîine toți mînjii intră în a patra alergare...

Doru IONESCU

MOZAIC

„VETERANA" Jocurilor Olimpice va fi englezoaica Lorna Johnstone, în vîrstă de... 69 de ani, a cărei specialitate este dresajul cailor. Ea a luat parte în aceeași calitate și la Jocurile Olimpice din 1956 (Melbourne) și 1968 (Mexic).

PRESA vest-germană a relatat cazul a doi atleți, Herman Latzel și Heinfried Birlenbach care au folosit medicamente stimulatorii (doping). După cercetările întreprinse, primul a fost suspendat pe o lună iar secundul s-a ales cu un avertisment. Numeroase ziare și specialiști și-au exprimat nemulțumirea în legătură cu întîrzierea cu care s-au anunțat aceste sancțiuni și blîndețea lor.

CUNOSCUTUL atlet francez Jean Wadoux a anunțat că nu va putea lua parte la Jocurile Olimpice, datorită unei tendinite duble. El conta printre favoriții probei de 1 500 m și 5 000 m.

FINALELE campionatelor de box amator ale Franței — criteriu de selecție în vederea Jocurilor Olimpice — s-au încheiat cu cîteva surprize. Cea mai interesantă : înfrîngerea greului Alain Victor de către Maco Nena. Învingătorul, născut la Paplete (Polinezia) s-a apucat de box la vîrsta de... 27 de ani, după ce a fost jucător de baschet și apoi de fotbal.

— AȘ DORI foarte mult să fac parte din echipa olimpică a S.U.A. — a declarat campionul olimpic la înălțime Dick Fosbury.

G. BADEA

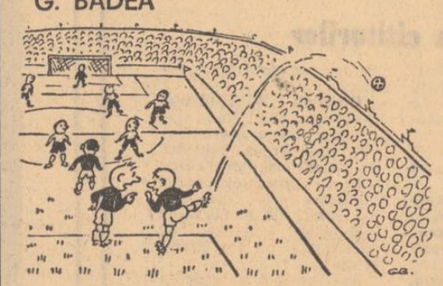

— De ce o dai dincolo de tribună ?!
— Dacă o dau în tribună, o înapoiază prea repede !

PRONOSTIC „MAGAZIN"

—Concursul „Pronosport" din 2 iulie 1972—

6. **LAROMET BUCUREȘTI—T.M. BUCUREȘTI.** Parteneră de antrenament, în două rînduri, a echipei naționale. T.M. București deține o experiență de joc capabilă să-i aducă victoria în meciul de mîine.

7. **FLACĂRA ROȘIE BUCUREȘTI—SIRENA BUCUREȘTI.** Făcînd parte din aceeași serie a diviziei C, Flacăra și Sirena au ocupat locurile 8 și, respectiv 9, în clasamentul final. Jucînd pe propriul teren socotim că Flacăra deține prima șansă

8. **ELECTRICA CONSTANȚA—MARINA MANGALIA.** Și aceasta este un meci între două echipe din aceeași serie a diviziei C. Credem că și în acest caz terenul propriu va fi decisiv.

9. **DUNAREA TULCEA—GRANITUL BABADAG.** Ambele formații s-au salvat în extremis de la retrogradare din divizia C. Sînt epuizate de eforturile și emoțiile prin care au trecut. Probabil că antrenorii vor apela și la cîteva rezerve. Motiv pentru care este dificil de indicat un pronostic. Doar avantajul de gazdă detașează echipa din Tulcea.

10. **OLTUL RM. VILCEA—LOTRUL BREZOI.** Oltul și Lotrul activează în seria a șasea a diviziei C unde au ocupat locuri periferice la sfîrșitul campionatului. Jucînd acasă Oltul își poate apropia victoria.

11. **UNIREA DRAGAȘANI—CHIMIA RM. VILCEA.** Cunoaștem, din „Cupa României", că Unirea este o echipă redutabilă pe teren propriu. Apreciem, totuși, că echipa din Rm. Vîlcea are posibilitatea unui rezultat de egalitate. Cel puțin...

12. **MINERUL LUPENI—CORVINUL HUNEDOARA.** Corvinul, performera ultimei etape din divizia B, realizatoarea acelui incredibil 6—2 la Satu Mare, pornește favorită, dar nu este exclus un rezultat de egalitate

13. **VICTORIA CALAN—C.F.R. SIMERIA.** Clasată mai bine în seria a IX-a a diviziei C, și beneficiind de avantajul terenului, echipa Victoria pornește favorită în acest meci.

1. **UNIREA IAȘI—DANUBIANA ROMAN.** Ambele echipe activează în serii diferite ale diviziei C. Danubiana s-a comportat mai bine în campionat, a ocupat locul al cincilea în seria a II-a în timp ce Unirea s-a plasat pe locul al zecelea în prima serie. Jucînd acasă credem, totuși, că șansele de victorie sînt de partea ieșenilor.

2. **TEXTILA BOTOȘANI—C.F.R. PAȘCANI.** Un meci între o echipă din divizia C, echipa gazdă, și una din divizia B. Socotim că C.F.R. Pașcani are, prin urmare, posibilitatea de a obține cel puțin un rezultat de egalitate.

3. **CIMENTUL BICAZ—OITUZ TG. OCNA.** Aceste două echipe s-au mai întîlnit în campionatul diviziei C deoarece ele activează în aceeași serie. Dacă vor juca cu formațiile complete apreciem că echipa gazdă poate cîștiga meciul.

4. **CEAHLĂUL PIATRA NEAMȚ—TEXTILA BUHUȘI.** Favorită netă echipa din Piatra Neamț, chiar dacă antrenorul său a anunțat că intenționează să folosească cîțiva jucători tineri.

5. **AUTOBUZUL BUCUREȘTI—TEHNOMETAL BUCUREȘTI.** Comportarea acestor două echipe în campionatul diviziei C indică favorită echipa Tehnometal.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" — Abonamentele la revista „Magazin" se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „Rompresfilatelia" — serviciul import export presă, București, Calea Griviței nr. 64—66. P.O.B. — Box 2001.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

Anul XVI Nr. 770 — sîmbătă 8 iulie 1972 — 8 PAGINI 1,50 LEI

CREATORII CURENTILOR TARI

● *Caii-putere de la uzina craioveană aleargă în peste 30 de țări* ● *O bobină — o jumătate milion lei* ● *O inovație alcătuită din 2500 piese, dintre care 900 proiectate și executate în uzină* ● *Vă facem cunoștință cu cîțiva dintre cei ce dau viață cincinalului în uzina „Electroputere"*

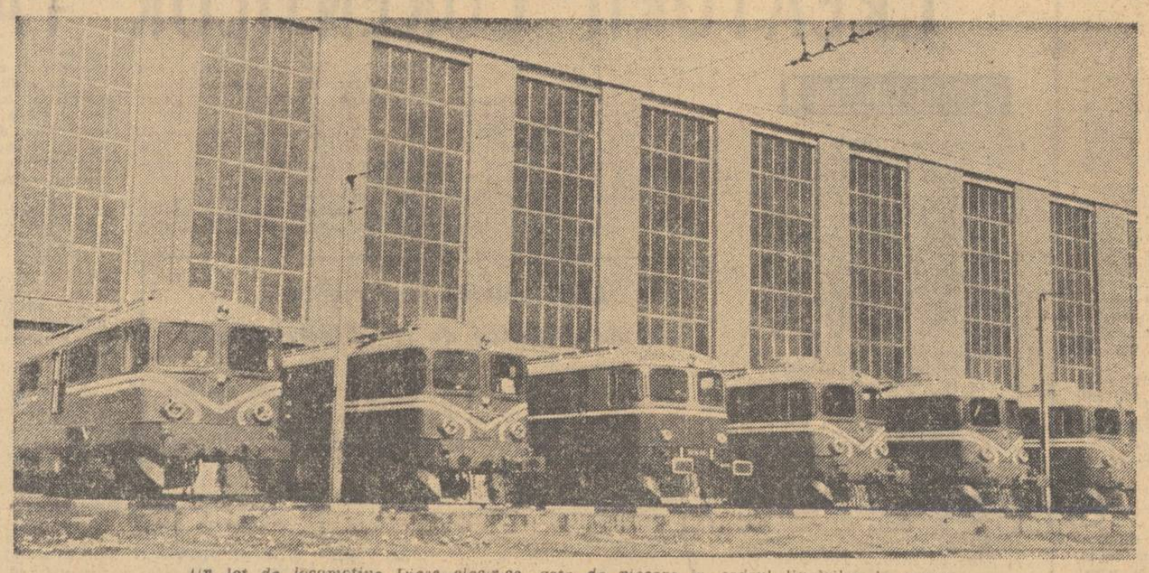

Un lot de locomotive Diese.-electrice, gata de plecare în cadrul livrărilor la export

M-am oprit deseori lîngă planșetele proiectanților, lîngă instalațiile din marile laboratoare ca și în vecinătatea mașinilor moderne cu care lucrează ori pe care le construiesc electro-tehnicienii craioveni. Aparataj și transformatoare, motoare, locomotive, generatoare electrice de cele mai diverse tipuri — multe dintre ele gîndite sau perfecționate de specialiștii de aici — iată, cîteva dintre produsele ce pornesc zilnic din Uzina „Electroputere" nu numai spre alte colțuri de țară ci și spre alte zări de lume, purtînd în peste 30 țări mesajul hărniciei și dorinței de cooperare al poporului nostru.

Această instalație de țăiat tabla silicioasă în benzi este alcătuită din peste 2500 piese. Ea aduce economii de 25 milioane lei valută. Proiectanții ei, inginerii Tudor Popescu și Constantin Căruntu (în imagine)

Făurarii din hala gigan-ților

— Pentru noi — spunea inginerul **ION TEAU** de la serviciul de producție al fabricii de transformatoare, crescut odată cu uzina care l-a trimis la facultate — toate meseriile și toți cei care le practică sînt de prețuit, demni de respect. O meserie care implică răspunderi uriașe, este cea de bobinator. O mică greșeală, o neatenție și se năruiește ditamai bobina de jumătate de milion de lei, remedierile fiind aici aproape imposibile. Iată de ce oamenii de la bobinaj lucrează cu îndeminare și maximă atenție. Așa au fost și sînt crescuți bobinatorii încă de la primele noțiuni asupra meseriei lor.

— Eu sînt unul dintre „bătrînii" secției de bobinaj a fabricii de transformatoare mari, ne

Ion BECHERU

CONTINUARE ÎN PAG. ②

În pagina a 5-a

EXISTĂ VIAȚĂ PE SATURN ?

Probabilitatea nu este exclusă ! A fost detectată o regiune cu o atmosferă și o temperatură similare celor de pe Terra.

DOUĂ INSULE NECUNOSCUTE

Nici o hartă nu le are înscrise, două insule noi în Pacific. Se vor numi probabil Cobb și Bear, după vîrfurile muntoase subacvatice care vor țîșni la suprafață... în curînd !.

În pagina a 8-a

DIN CULISELE MECIULUI SPASSKI-FISCHER

Agendă săptămînală

CONTINUA PERFECȚIONARE A SOCIETĂȚII NOASTRE

Pe măsură ce ne apropiem de data Conferinței Naționale a partidului, devine tot mai evident caracterul larg al întrecerii declanșate în cinstea acestui deosebit de important eveniment și a aniversării Republicii.

Se poate spune cu certitudine că, îmbrăcînd forme specifice fiecărui domeniu de activitate, întrecerea a cuprins unanimitatea oamenilor muncii din patria noastră. Evident, în activitatea industrială rezultatele sînt spectaculoase și sînt, zi de zi, aduse la cunoștința publică prin presă, radio și televiziune. Clasa muncitoare, din rîndul căreia a pornit această minunată emulație menită să ducă la îndeplinirea cincinalului cu jumătate an mai devreme, dă nenumărate dovezi de eroism, de înalt patriotism. Căci ce înseamnă altceva decît un sentiment profund de dragoste de patrie, nenumăratele mărturii ale abnegației cu care se lucrează în aceste zile în uzine și fabrici !? Oamenii știu că lucrează pentru a da țării un nou chip, potrivit idealurilor noastre socialiste, că aceasta se va răsfrînge, în continuare, asupra vieții tuturor și a fiecăruia în parte și activitatea lor, ridicată nu arareori, așa cum spuneam, pînă la înalte pilde de eroism, dovedește o conștiință puternică, o profundă înțelegere a țelurilor nobile pe care partidul le-a ridicat în fața întregului popor.

Alături de clasa muncitoare, în aceste zile, pe cîmp se desfășoară marea bătălie a recoltei. Apărută în rodnicul dialog purtat la sfîrșitul săptămînii de secretarul general al partidului cu lucrătorii ogoarelor dobrogene, lozinca potrivit căreia cincinalul în patru ani și jumătate înseamnă, în agricultură, o jumătate recoltă în plus, a dat un și mai puternic avînt muncii făuritorilor recoltelor, a celor care ne asigură pîinea. Cuprinsă, așadar, în acest imens șuvoi al întrecerii, lumea satelor se preocupă simultan și de o altă sarcină trasată de Conferința Națională din 1967, a cărei îndeplinire se răsfrînge în mod fericit asupra nivelului de trai în localitățile rurale : este vorba de apropierea acestora de viața orașelor, de acțiunea de sistematizare a comunelor, care, prin contribuția patriotică a locuitorilor din aceste așezări, cunoaște o largă desfă-

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Fotografiile cititorilor noștri

„Ornament peste secole"
Emil MUREȘAN — Mediaș

LUMEA CA LUME

de Adrian PĂUNESCU

CHICHESTER NU E COLUMB

Nu știu în ce situație se mai află temerarul călător Francis Chichester, om în toată firea căruia îi place să călătorească pe distanțe lungi și cu ambarcațiuni derizorii. Acum cîteva zile, însă, două nave se ciocniseră în goana lor spre Francis Chichester care nu se simțea bine. S-au înregistrat dispariții în rîndurile echipajelor celor două nave. De fapt nu cazul lui Francis Chichester mă interesează ci semnificația lui. Chichester este un om curajos, fără îndoială. El nu este totuși Columb. Acesta din urmă avea candoarea descoperitorului absolut, a celui care-și asumă riscul unei călătorii în destin, adică acolo unde nu mai pot interveni nave, amiralități, bărci de salvare.

Columb risca, Chichester încearcă să riște.

Drumul lui Columb era înfiorat de fatalitate. Drumul lui Chichester este viciat de istorie. Chichester nu poate fi erou, încercînd să retrăiască azi aventura lui Columb, decît îndrăznind în mod original. Chichester nu e Columb. Columb e mai degrabă cosmonautul care a atins Luna. Chichester încearcă parcă programarea unui vis. Adică o imposibilitate.

Și nici dacă noul călător pe apă ar fi plecat singur, fără nici o posibilitate de a interpela pămîntul, el n-ar fi fost Columb. Pentru că niciodată, nimeni nu poate mima atît de bine o descoperire, nu se poate preface atît de candid a nu o ști, încît să rezulte din imitația lui o descoperire adevărată.

Ne putem așeza în aceeași poziție în care am visat pînă acum un ceas, ne putem gîndi la aceleași lucruri, putem trage pe noi aceeași pătură, dar nu vom mai fi în stare în veci să visăm același vis.

Putem însă visa un alt vis al cărui efect psihologic să fie același, asupra noastră, pînă la urmă.

Și, parcă pentru a infirma repetabilitatea miracolului, iată că din accidentul lui Francis Chichester au rezultat victime. Ceea ce, iarăși, înseamnă un semn de eroare.

Căci victoria lui Columb este, în ultimă esență, victoria celui ce-și ia într-adevăr pe cont propriu soarta. A telefona de pe ocean centralei și a-i spune că te simți rău înseamnă a crede că inima poate fi machiată.

Nimeni n-are dreptul să îndrăznească dacă n-are siguranța că îndrăzneala îl va costa numai pe el.

Sigur, există rațiuni înalte care pot determina pe un om să riște și în numele celorlalți. Nu e însă cazul lui Chichester. Dacă el ar fi plecat spre o altă planetă, adică spre țintele necunoscute ale acestui timp, sacrificiul dragul lui ar fi fost normal.

Așa, însă, toată călătoria lui Francis Chichester e o trufie. Dacă ar fi depins de mine, nu m-aș fi dus să-l aduc înapoi pe călător. Desigur, întîi l-aș fi sfătuit să stea acasă și să iasă din cînd în cînd în parc sau să încerce să plece pe Lună. Dar dacă a plecat pe ocean, ca să întruchipeze ideea „riscului pe cont propriu", atunci să rămînă așa. Nu să strige după ajutorul căpităniei la prima migrenă.

Încolo — sănătate, domnule Chichester !

MUNȚII

Oricît mi-ar place marea, eu sînt al munților. Și sînt al munților pentru că sînt al Munților Carpați. Văd amurgul izbucnind în plîns, la orizontul Apusenilor, și mă apucă o sfîrșeală pe la piept și nu mai am tihnă pînă nu se stinge ziua, de tot, pe lutul cu sate și morminte, pe cerul de piatră cu Doljuri, Bihoruri și Moldove ce se numesc România.

Oricît mi-ar place marea, primul nume al sufletului meu e muntele. Îmi închipui totdeauna că odihna cea mare în munte se află și că izvorul puterii acolo se ascunde.

Mi se pare sau e adevărat :

CONTINUARE ÎN PAG. ②

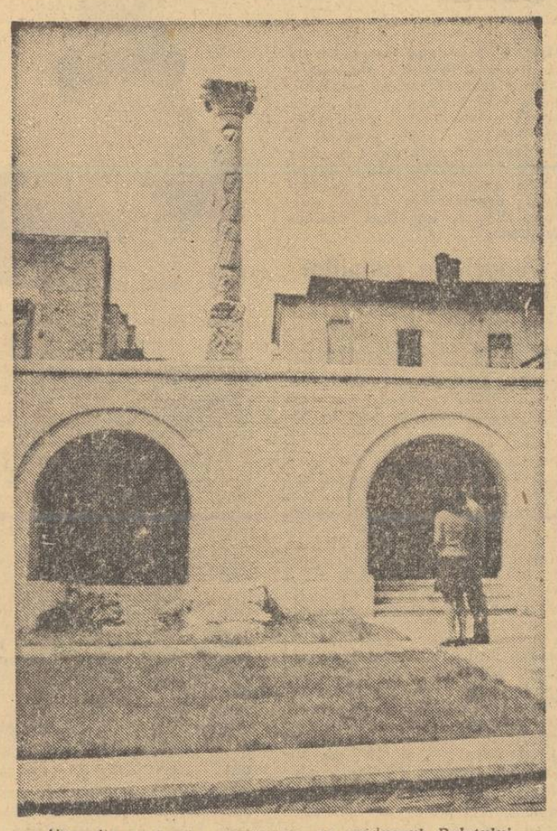

Una din coloanele restaurate pe pridvorul Palatului voievodal

(Relatarea în pag a 2-a)

În pagina a 5-a :

O SOLUȚIE DE MARE INDRĂZNEALĂ TEHNICĂ IMAGINATĂ ȘI APLICATĂ LA IAȘI

În pagina a 3-a

3000 DE CUTREMURE ȘI 44 000 DE FURTUNI, ZILNIC!

NOI ENIGME DEZLEGATE LA CURTEA VECHE

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Contemporani cu noi

SĂ CĂUTĂM ȘI SĂ GĂSIM RESURSE NOI, NEBĂNUITE

Nicolae Anghel

După înfățișare, după gîndurile mărturisite, îl poți socoti un om în plină maturitate, energic și puțin dur. Pare mai tînăr decît este mai pasionat, mai ambițios decît pare. La 53 de ani, maistrul **NICOLAE ANGHEL**, **șeful atelierului turnătorie fontă al Uzinei „Vulcan"** neagă foarte prompt orice întrebare care sugerează oboseala.

— **Nu, n-am obosit...** mă asigură în dimineața în care am stat de vorbă în micul birou al atelierului.

La sfîrșitul dialogului, întrerupt de solicitări administrative pe care nu le prea agreează, știu foarte bine de ce nu dă semne de oboseală. Nu e vorba doar de vigoarea fizică, vizibilă pentru oricine. O vigoare psihică deosebită îi dirijează felul de a fi, de a gîndi.

— **Există un gînd într-adevăr, care mă obsedează,** îmi spune.

— O inovație ? O invenție ? Îl întreb fiindcă știu că o inovație a sa în amestecul de formare a piesei turnate, nu nou proces tehnologic care vizează înlocuirea unor materiale, inovație ce se experimentează în aceste zile, va aduce economii însemnate.

— **Dac-aș putea să rezolv cu o inovație, aș fi cineva. Iar dacă stau bine și mă gîndesc, nici nu e nevoie de o inovație. Simplu, ar fi așa : procesul de producție ar trebui astfel organizat încît să nu permită nici un timp mort, nici un efort în plus de recuperare fiindcă aprovizionarea cu materiale mai scîrțiie.**

— Și nu e ?

— **Încă nu. Eu știu una și bună : dați-mi plan de producție, dați-mi fond de salarii, dar dați-mi și plan de aprovizionare cu materiale cu tot. Să am ce-mi trebuie și să vedeți atunci corelare cu timpul. Muncitorul ar avea totul asigurat și atunci aș fi îndreptățit să pretind ca nici el să nu piardă nimic : timp sau, materiale.**

— Bine, dar, organizarea procesului de producție se îmbunătățește mereu.

— **Păi sigur că se iau măsuri. Se schimbă lucrurile. Să știți, însă, că și mentalitatea trebuie să se schimbe. Și acolo e mai greu...**

— De gîndul acesta nu vă veți despărți nici la Conferința Națională a partidului, unde sînteți delegat. Vă, gîndiți să discutați atunci despre necesitatea îmbunătățirii organizării procesului de producție ?

— **Da. Mi-ar place și să ajut la găsirea unei soluții pentru a reduce numărul prea mare de cadre tehnico-administrative în locurile direct productive.**

— Mai vreau să vă întreb ceva. Credeți că veți reuși să realizați ceea ce v-ați propus ? Mă refer la angajamentele peste plan, la rezultatele pe care le scontați de la această decadă record (1-10 iulie).

— **Atelierul de turnătorie fontă și-a realizat planul semestrului I din 23 iunie. Pînă la sfîrșitul lunii și-a mai depășit planul de producție la piese din fontă cu 167 tone. În decadă, am vrea să depășim și recordul pe care ni l-am stabilit noi : 200 tone piese în loc de 180 ; reducerea cheltuielilor la 1 000 lei cu 20 la sută, în loc de 15 la sută.**

— Un bagaj serios de gînduri și succese.

— **De fapt, nu e mult. Dar e o dovadă că nu ne putem mulțumi cu ceea ce am creat. Că putem îndrăzni să căutăm și să descoperim resurse noi, nebănuite.**

Lucia MANOLESCU

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

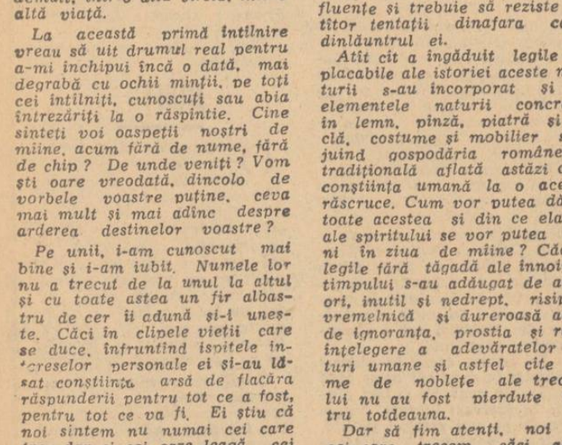

„Pe apă" — **Romeo PHIFFER — Constanța**

CONTINUA PERFECȚIONARE A SOCIETĂȚII NOASTRE

URMARE DIN PAG 1

șurare, îndeplinindu-se deziderатul, formulat de partid, al dezvoltării armonioase a tuturor localităților.

Efervescența creatoare a perioadei pe care o străbatem a cuprins și sectoare a căror activitate nu este, poate, măsurabilă, dar de care ține perfecționarea vieții noastre economice și sociale și, ca atare, importanța lor este departe de a putea fi nesocotită. Ne gîndim, bunăoară, la organismele de concepție, la cele care se preocupă de organizarea mai bună, pe temeiuri științifice, a muncii și producției, organisme create ca urmare a Conferinței Naționale din 1967. Pentru toate acestea, apropierea Conferinței Naționale, care va începe peste mai puțin de două săptămîni, constituie un prilej de analiză și un stimulent spre perfecționarea activității, indiferent de treapta ierarhică pe care se află. Congresul al X-lea, precum și o serie de documente și hotărîri ale partidului, care au urmat, au dat un curs nou, de un dinamism încă nemaiîntîlnit la noi, întregii vieți economice și sociale. Din acest punct de vedere a fost străbătut un drum imens.

Dar viața merge și ea înainte iar tendința de continuă perfecționare a societății noastre cere o atitudine atentă la tot ce este nou și pozitiv, cere tuturor o poziție creatoare față de noile fenomene care apar. Poate că lucrul acesta nu este pe de-a întregul calculabil, dar el devine evident în comparațiile ce se pot face între mai multe unități, de tipul centralelor să zicem, unde se pot distinge net pregătirea bună de mediocritate, buna organizare de tendințele birocratice, operativitatea de tergiversare, înțelegerea fenomenelor economice la zi de opacitate.

Create abia cu cîțiva ani în urmă, asemenea organisme și-au dovedit pe deplin utilitatea ; cele mai multe au contribuit în mod substanțial la marile transformări din ultimii ani. Exigența caracteristic comunistă îndeamnă la căutarea unor noi căi spre perfecționare și în aceste domenii de mare însemnătate. Jumătatea de an în plus, pe care ne-am propus s-o cîștigăm pînă la sfîrșitul cincinalului, implică pretutindeni mari cheltuieli de inteligență și pricepere, stimularea ideilor noi, găsirea unor rezerve încă neexplorate, de natură să ne apropie de marele țel pe care ni l-am propus : dezvoltarea multilaterală a patriei noastre socialiste.

CREATORII CURENȚILOR TARI

URMARE DIN PAG 1

spune maistrul **DINU PAUL**, șeful secției originar dintr-un sat de lîngă Craiova, absolvent „la seral" — al școlii de maiștri și al liceului.

— Cîți ani aveți ?

— **37. Dar să vă spun ceva despre produsele noastre. Secția aceasta se ocupă — de altfel ca întreaga fabrică — de producția marilor transformatoare de 80—400 megavoltiamperi. Ultimele, ca și cele de 190 megavoltiamperi de altfel, sînt creații originale ale specialiștilor de la „Electroputere". Cel puțin jumătate din numărul bobinatorilor noștri urmează cursurile liceului seral, unii au devenit ingineri, alții, ca Nicolae Leu, sînt studenți. Bobinatorul Ștefan Petrișor urmează facultatea de matematică la cursuri de zi, dar în vacanță își reia activitatea între tovarășii lui de la bobinaj. Muncitorii care își încheie cursurile liceale și nu studiază mai departe, la facultăți, nu devin aspiranți la posturi funcționărești. Ei rămîn în continuare, la bobinaj.**

Dacă bobinatorii poartă răspunderi mari pentru asigurarea calității transformatoarelor, în cadrul acestei secții, atelierul de izolat conductori este punctul model al strădaniilor pentru executarea ireproșabilă a marilor transformatoare. Utilat după ultimul cuvînt al tehnicii, atelierul condus de **TUDOR PĂDEANU**, a preluat în mare măsură asigurarea producției de bobine cu conductori izolați. Anterior, acestia erau pregătiți în alte unități și nu o singură dată improprii utilizărilor de aici. **„Acum avem certitudinea lucrului făcut de noi, în deplină cunoștință de cauză. Ne sprijinim cu toată încrederea pe oameni ca Viorel Crețeanu, Constantin Barbu, Ion Martin, Emanoil Foamete și alții calificați aici la noi"**, ne spune șeful atelierului în încheiere.

Spre noi performanțe

În marile laboratoare de înaltă tensiune și mare putere, de curenți tari, în atelierele de proiectare, oamenii de concepție ai Uzinei „Electroputere", cu sprijinul nemijlocit al celor din producție au reușit în ultimii ani o serie de performanțe. **Locomotive Diesel-electrice tropicalizate de cîte 2 500 cai-putere, transformatoare de 190—400 megavoltiamperi pentru Porțile de Fier și București-sud sînt veritabile premiere tehnice la noi în țară.** În programul viitoarei „stagiuni tehnico-științifice" figurează multe astfel de obiective spectaculoase, după cum ne-a informat inginerul **IULIAN ROMEL**, șeful serviciului tehnic al grupului industrial „Electroputere". Printre acestea se numără **transformatoarele-bloc de 400 megavoltiamperi, cu o putere mai mult de cît dublată față de mașinile instalate la Porțile de Fier, locomotive Diesel-electrice de 1 250 și de 4 000 cai-putere, transformatoare de diverse alte utilizări după proiecte noi** (unele pentru export), **o serie de produse specifice care vor fi încredințate spre execuție, în producție de serie, fabricilor nou construite în cadrul grupului industrial craiovean la Băilești și Filiași, generatoare electrice pentru echiparea navelor, motoare electrice pentru sistemele de irigații și altele.**

Cu forțe proprii

În întreg județul Dolj, acțiunile de utilare cu mașini, instalații etc. concepute și produse de fiecare întreprindere în parte pentru nevoile proprii vor totaliza anul acesta valori de 51 milioane lei, cifră superioară cu 34 la sută realizărilor din 1971. Dar mai bine de jumătate din acestea — **aproximativ 27 000 000 lei — revin Uzinei Electroputere.** Zeci de mașini unelte, utilaje de confecționat bobine, de prelucrare a materialelor electroizolante, mașini de ridicat și transport vor fi construite în compartimentul de sculărie și autoutilare pentru nevoile uzinei. **Un succes remarcabil în acest domeniu a fost înregistrat recent, prin punerea în funcțiune a unei instalații complexe pentru tăierea tablei silicioase în fîșii** pînă la 1,2 metri lățime, prima de acest fel din țară. Proiectată de inginerii **TUDOR POPESCU** și **CONSTANTIN CĂRUNTU**, instalația a atins, odată cu punerea în funcțiune, parametrii proiectați. Se cuvine menționat că este alcătuită din peste 2500 piese, din care 900 proiectate și executate în uzină. La construcția sa au luat parte numeroși lucrători din secția sculărie, organizați pe echipe și subansamble. **Se economisesc astfel, aproape 2,5 milioane lei — valută iar tabla silicioasă supusă prelucrării dobîndește o folosire mai economicoasă atît în uzina craioveană cît și în alte unități industriale constructoare de mașini electrice.** Acționată de dispozitive hidraulice, pneumatice, prevăzută cu elemente de mecanică fină, comenzi de la distanță care-i dau o notă de tehnicitate înaltă și complexitate deosebită, instalația pusă recent în funcțiune constituie mîndria realizatorilor, a întregului colectiv al uzinei craiovene.

★

Zilele de întrecere în întîmpinarea apropiatei Conferințe Naționale a Partidului Comunist Român și a celei de a XXV-a aniversări a proclamării Republicii se desfășoară și la „Electroputere" în tumultul muncii avîntate pentru îndeplinirea angajamentelor îmbunătățite : **transformatoare de forță, aparataj electric de înaltă tensiune în valoare de 71 milioane lei și o locomotivă Diesel-electrică de 2 500 cai-putere peste sarcinile de plan ale anului în curs.** Va fi contribuția suplimentară a acestui colectiv la înflorirea patriei, la realizarea înainte de termen a sarcinilor actualului cincinal.

Ion BECHERU

Angajamente suplimentare ale muncitorilor de la „Electroputere"

- **Transformatoare de forță, aparataj electric de înaltă tensiune în valoare de 71 milioane lei ;**
- **O locomotivă Diesel-electrică de 2 500 cai putere**

Florea Cruceru, șef de echipă, electrician, secția de celule electrice de la fabrica de aparataj, unul dintre muncitorii cu rezultate bune în muncă.

Fotografii : Lazăr BRĂTOI

LUMEA CA LUME

URMARE DIN PAG 1

caii de munte trăiesc mai mult. Dar oamenii înșiși, de munte, trăiesc mai mult. Am fost în Carpați. Sînt, și, eu, unul din ciobanii ce intră în munte ori de cîte ori au ceva cu lumea. Turma mea nu se vede, ea e o turmă vorbită. Dar intru în munte și eu, uneori.

Ce sfîntă e noaptea în munți. Se redeșteaptă, acolo, vulturi și urși care au fost contemporani cu strămoșii noștri și care, vai, se vor uita și la scuturarea conurilor de brad din vremurile viitoare. Căci singurele veșnice sînt cele fără nume. Ursul e veșnic și vulturul e veșnic pentru că nu se numesc. Încît parcă același urs și același vultur veghează și echilibrează dintotdeauna Munții Carpați.

Cînd soarele plînge pe Apuseni, atunci mi-e dor de munte. Și văzîndu-i, iarăși, pe oamenii de munte care, și atunci cînd se cocoșează o fac cu toată șira spinării, refuzînd umilința oricărei îndoiri, eu înțeleg încă odată că dorul de munte nu e numai al plăminilor și al gîndului și al inimii, ci și al fibrei mele morale.

Căci munții sînt realitatea bărbătească și sănătoasă a unei poziții morale, pe care ne-am obișnuit să o numim demnitate.

UN CONTEMPORAN: VINUL DE SEGARCEA

Pe undeva, pe aproape de Bârca (de fapt Bârca, satul copilăriei mele) despre care eu vorbesc, din mîndrie, ca despre o metropolă și ca despre un punct de referință („Craiova e o localitate aflată pe undeva pe lîngă Bârca") se află dealurile pline de struguri ale orășelului Segarcea.

Am fost acum cîteva zile în vinoteca întreprinderii de stat de la Segarcea și am văzut vinurile tuturor virstelor, dospind indiferente, înșiruite în cămăși subțiri de sfoiag alb și vinăt.

Afară era cald, mustele băteau aerul iar în vinoteca de la Segarcea virstele vinului se desenau savant în spații de penumbră, de parcă pereții erau sculptați în stil florentin, în așteptarea unui gînd greoi și de durată.

Nicolae Pănuș, șeful fermei viticole, spunea că aceste vinuri din biblioteca de vinuri nu sînt citite, din păcate, decît de bibliotecari. Nimeni nu caută în sticle să vadă, să se convingă dacă, într-adevăr, acolo se află vinul din anul notat bătrînește pe eticheta îngălbenită.

Vinul acela de Segarcea care îmbătrînește sub pămîntul greu, e o comoară în sine, e o pasiune ce-și ajunge, e un miracol de care nu te poți apropia fără a-l fărîma.

Și, pentru că n-am găsit în grabă un vin din anul nașterii mele 1943, m-am mulțumit să salut un vin din anul 1942 și să-l încredințez de toată stima mea.

La 30 de ani, vinul e considerat așa cum ar fi considerați oamenii care ar împlini 300 de ani.

REPRESALIILE POȘTEI

Am criticat poșta, că nu mi-aduce ziarele la vreme, și situația s-a rezolvat : poștașul n-a mai venit, ca pînă acum, să-mi reînnoiesc abonamentul la ziare și reviste. *Frumoasă rezolvare, descurcăreți funcționari ! Nu mai am abonament, nu mai am de ce să mă plîng. Scrisorile chiar îmi sosesc cu trei-patru zile mai tîrziu, tot așa ca să înțeleg autocritica poștei. M-a pus dracu' să-i trimit nevestii-mi 1 000 de lei, la mare, de la oficiul nr. 41 din București. După vreo patru zile, banii nu ajunseseră. Există la noi o conștiință a instituțiilor criticate, o conștiință care acționează rapid și eficace. Am criticat poșta, sînt de acum încolo, falitul poștei. Și mă mai miram de ce n-au oamenii curaj să critice pe față unele instituții.*

În fine, bine că n-am criticat întreprinderea de apă, că-mi întrerupeau probabil canalizarea și îmi trimiteau petrol lampant în baie. Norocul meu e că n-am criticat decît poșta. Pe viitor am să m-astîmpăr. Sau am să critic direcția de împozite din Ministerul de finanțe, că poate se supără și funcționarii respectivi pe mine și refuză să-mi mai ia împozite.

Trăiască poșta, instituție a revanșei !

DIN NOU, ANONIMELE

Dezbaterea despre anonime abia începe. Mi se semnalează, iată, un motiv pentru care unii oameni preferă să nu semneze sesizările pe care le trimit. Mi-a venit o scrisoare cutremurătoare. Semnatarul ei îmi atrage atenția că sesizarea pe care soția sa a trimis-o la niște gazete a fost dată spre verificare chiar celor împotriva cărora era îndreptată. Omul îmi spune că e la ananghie și mă roagă să fac ceva pentru el.

Singura mea posibilitate practică e să denunț acest procedeu inadmisibil, prin care ancheta e dată, auziți, pe mîna celor ce ar trebui să fie anchetați și prin care, în același timp, nerezolvîndu-se nimic, responsabili locali sînt lăsați să-i chinuiască pe cei ce au îndrăznit să-i critice.

Într-adevăr, primejdia e mare, dacă nu se iau măsuri urgente de eliminare a oricărei părtiniri în judecarea sesizărilor. Normele societății noastre sînt clare în această privință. Cei ce sesizează trebuie apărați de orice revanșă (ce poate căpăta forme foarte subtile, nu-i nevoie să fie o revanșă nervoasă, directă, și imediată).

Și din nou și din nou, să refuzăm anonimele ! Adevărul trebuie să poarte semnătură !

Nu — anonimelor !

Adrian PĂUNESCU

GEOGRAFIE SENTIMENTALĂ

de Iordan CHIMET

Iată-mă astăzi la capătul, ar trebui să spun limanul, a trei ani de neîntreruptă drumeție prin locurile știute și, mai ales, neștiute, ale țării. Și îmi adun acum amintirile și le așez în acea ordine, de atîtea ori și pe nedrept, înșelătoare, a scrisului, care va trebui întotdeauna să sacrifice păstrînd atît de puțin și atît de șters din adevărul vieții. În acest colț de pagină voi retrăi din cînd în cînd filmul popasurilor de ieri care acum mi se par trăite de demult, într-o altă virstă, într-o altă viață.

La această primă întîlnire vreau să uit drumul real pentru a-mi închipui încă o dată, mai degrabă cu ochii minții, pe toți cei întîlniți, cunoscuți sau abia întrezăriți la o răspîntie. Cine sînteți voi oaspeții noștri de mîine, acum fără de nume, fără de chip ? De unde veniți ? Vom ști oare vreodată, dincolo de vorbele voastre puține, ceva mai mult și mai adînc despre arderea destinelor voastre ?

Pe unii, i-am cunoscut mai bine și i-am iubit. Numele lor nu a trecut de la unul la altul și cu toate astea un fir albastru de cer îi adună și-i unește. Căci în clipele vieții care se duce, înfruntînd ispitele înțelesurile personale ei și-au lăsat conștiința arsă de flacăra răspunderii pentru tot ce a fost, pentru tot ce va fi. Ei știu că noi sîntem nu numai cei care trec dar și cei care leagă, cei care poartă în timp taina unui popor, care o apără și, uneori, o sporesc.

Noi înțelegem că trăim la o răspîntie a timpurilor cînd, dincolo de bine și rău, o lume se schimbă cu alta. În această cutremurare a conștiințelor, înnoire a formelor și fundamentala prefacere, nu întotdeauna cu rost a naturii înseși, în jocul de lumini și umbre a acestui secol grăbit, cît de lesne se pot șterge mărturiile de sensibilitate și frumusețe ale unui popor. Și ce firave sînt aceste mărturii : cîntece, proverbe, jocuri, credințe și obiceiuri, zămislirile de minune ale limbii, care toate pot trăi doar atît timp cît conștiința le recunoaște, le înțelege și le păzește. Dar conștiința noastră receptează acum atîtea alte influențe și trebuie să reziste atîtor tentații dinafara ca și dinlăuntrul ei.

Atît cît a îngăduit legile implacabile ale istoriei aceste mărturii s-au încorporat și în elementele naturii concrete : în lemn, pînză, piatră și sticlă, costume și mobilier străjuind gospodăria românească tradițională aflată astăzi ca și conștiința umană la o aceeași răscruce. Cum vor putea dăinui toate acestea și din ce elanuri ale spiritului se vor putea hrăni în ziua de mîine ? Căci la legile fără tăgadă ale înnoirilor timpului s-au adăugat de atîtea ori, inutil și nedrept, risipirea vremelnică și dureroasă adusă de ignoranță, prostia și reaua înțelegere a adevăratelor rosturi umane și astfel cîte urme de noblețe ale trecutului nu au fost pierdute pentru totdeauna.

Dar să fim atenți, noi toți cei care trecem, căci aceste lucruri modeste și aceste frumuseți tăcute sînt actele noastre de dăinuire spirituală, sînt, în același timp, certificatele noastre de proprietate asupra pămîntului. Sînt documentele de existență și înnobilare ale trudei de secole și secole. Închideți ochii și veți vedea picăturile de sînge necunoscut care le sanctifică. Aceste podoabe simple, de atîtea ori ignorate, sînt de fapt fără preț. Cu ele venim în fața destinului și la judecățile istoriei.

Dar voi cei necunoscuți, ați înțeles toate acestea fără nici un apel din afara voastră. Ceva s-a pierdut, dar mai sînt multe de cîștigat. Niciodată nu va fi prea tîrziu — și acum nu e prea tîrziu — pentru a vă cunoaște și a zămisli din temeiurile vieților voastre un prilej de speranță.

Îmi aduc aminte, acum aproape de capăt, de versurile unui mare poet aparținînd unei alte culturi, T.S. Eliot, care ar putea încheia aceste rînduri rostite la un nou început de drum :

„Astfel orice nouă avintare-i
un nou punct de plecare
Neînarmat, zvîrlit mereu din șa,
pătruns în necunoscut,
În marea dezordine a simțirii,
în viltoarea emoției,
Ceea ce acolo e de aflat, prin
putere sau prin supunere
Descoperit a mai fost o dată,
și încă o dată, și încă de multe ori.
De oameni pe care nu poți
spera să-i întreci. Dar întrecere
nici nu este
Ci numai luptă spre a regăsi
azi
Ceea ce a fost pierdut, regăsit, și pierdut iar și iar.
Poate nu pierdem nimic și nimic nu-i de cîștigat.
Poate doar a-ncerca-i partea
noastră și numai atît ne e dat.
„Acasă" este doar locul de
unde ai pornit.
Și știm că în orice clină arde
o întreagă viață, și nu doar o
viață de om.
Ci și viața vechilor pietre ce
nu pot fi descifrate.

NOI ENIGME DEZLEGATE LA CURTEA VECHE

de Panait I. PANAIT

șef de secție la Muzeul de istorie a municipiului București

Curtea Veche, această mare necunoscută a istoriei Bucureștilor, își dezvăluie taine ascunse de veacuri. Amenajată încă din 1458—1459 pe latura de vest a Cetății, acolo unde trebuie să fi locuit Vlad Țepeș, Radu cel Frumos și poate Ștefan cel Mare cu ocazia șederii sale la București în noiembrie 1473, camerele domnești, ca și celelalte încăperi cu destinație bine precizată au cunoscut o continuă extindere. Încă de la mijlocul sec. al XVI-lea efortul pentru a obține spații sporite se făcea simțit, mai întîi în perimetrul vechii cetăți și apoi în imediata apropiere. Ceea ce a rămas însă o caracteristică fundamentală a fost menținerea acestui nucleu ca element central și adăugarea pe laturile de est, de nord și mai puțin pe cea de sud a unor edificii impunătoare pentru acea vreme.

Descoperirile din ultimele zile confirmă în mod incontestabil că palatul voievodal este în ultima instanță o grupare de mai multe clădiri care gravitează în jurul zidurilor bolovănite ale cetății, avîndu-și fiecare planul de construcție de sine stătător. Săpăturile arată că întreaga suprafață ocupată de fostul imobil de pe str. 30 Decembrie 29 corespunde unui astfel de edificiu ridicat în a doua jumătate a sec. al XVI-lea. Este o construcție dreptunghiulară, îngustă de 6 m, și prelungă, ocupînd cca. 200 m. p. Pereții făcuți din cărămidă și bolovani de rîu au grosimea de 1 m. Subsolurile sînt realizate din două travee orientate nord-sud. În unul din dublouri fiind construită o mică firidă triunghiulară. Tavanul acestei pivnițe, mult înălțată față de cota curții, era făcut din scînduri prinse pe birne extrem de masive. Legătura dintre camerele vechii cetăți și cele din noul palat se făcea numai prin partea centrală, pe jumătatea de nord aflîndu-se ferestre ce se deschideau într-o mică grădină. Un secol mai tîrziu, fenomenul se va repeta, de data aceasta pe latura de nord.

Îndepărtarea unor mari cantități de moloz a permis precizarea planului unei „case" cu un pridvor larg, cu două rînduri de camere mici înșiruite pe direcția est-vest. Și aici, între zidurile cetății și pridvor, reapare o mică grădină. Lucrările de prospectare întreprinse de colectivul de proiectanți condus de arhitectul N. Pruncu atrag atenția asupra faptului că imobilul din str. Soarelui 4 păstrează pereți înalți de 8—10 m., cu lăcașe de uși și ferestre care aparțin unei alte case domnești de la sfîrșitul secolului al XVII-lea și începutul veacului următor. Astfel pînă în prezent **se poate afirma că palatul domnesc se compunea din cel puțin patru astfel de edificii.**

Cine sînt meșterii acestor palate

Curtea domnească a beneficiat în mod permanent de un grup de meșteșugari specializați în diferite ocupații. În secolele XVII—XVIII aici își desfășurau activitatea zidari, dulgheri, căldărari, fintinari, croitori etc.

Unii dintre acești minunați creatori de frumos au rămas nu numai prin opera lor ci și prin numele lor, alții au dispărut în negura anilor. Două descoperiri făcute la Curtea Veche vin să completeze răbojul meșterilor domnești din secolele XVII—XVIII. **Pe un sfeșnic, expus acum într-una din vitrinele Muzeului de la Palatul Voievodal se află zgîriat numele olarului : MIHAL O a doua inscripție s-a semnalat pe o fișie din tencuiala ce acoperă fațada palatului. Ea o fost așternută în pasta crudă a mortarului, autorul fiind MATEI, zidar probabil la Curtea domnească. Ceea ce este demn de semnalat este faptul că ambii meșteșugari erau oameni care deprinseseră taina scrisului, literele lor fiind frumos realizate.**

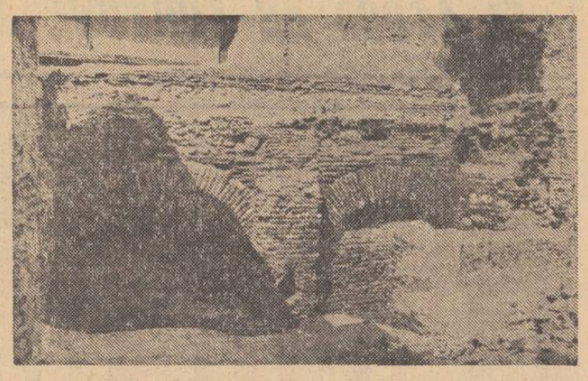

Ziduri ale palatului construit în a doua jumătate a secolului al XVI-lea

Depozitele cuhniilor domnești

Cu ani în urmă cercetătorii Șantierului arheologic București au descoperit pe colina Radu Vodă și la Tinganu încăperi sau gropi umplute cu vase întregi sau fragmentare. Și iată că fenomenul reapare și la Curtea Veche. Mai întîi în colțul de nord-est al Cetății s-a precizat o groapă de mari dimensiuni plină cu ceramică. O a doua groapă de mai mici dimensiuni, a reapărut zilele acestea la cca. 5 m de prima. Este o groapă cu diametrul de 1,50 m, adîncă pînă la pînza de apă freatică. Ea a fost umplută cu vase de diferite dimensiuni, multe dintre ele fiind întregi. Printre acestea se remarcă un borcan sferoidal din caolin cu orificiul acoperit de o placă traforată, resturile unui ou de strut (?), fragmente de farfurii smălțuite. Groapa a fost în parte deranjată de fundațiile edificiului construit în a doua jumătate a sec. al XVI-lea. Întregul material descoperit datează din secolul al XV-lea și a aparținut cuhniei — bucătăriei domnești din acea vreme. Se poate presupune deci că încăperile cuhniei se aflau, în cadrul Cetății, pe latura de est.

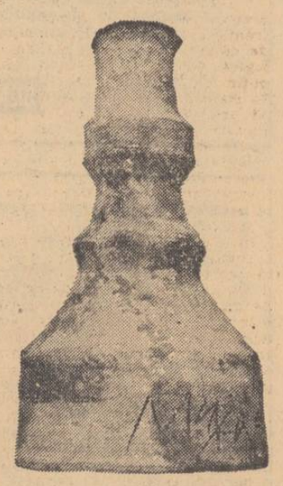

Sfeșnic cu iscălitura meșterului olar Mihai

Procedeul de a arunca vasele bucătăriei în gropi sau încăperi comune s-a menținut și în secolele următoare. Astfel după incendiul provocat în 1659, vesela palatului de data aceasta mult mai variată și mai fină, a fost aruncată în bazinetele de pe latura de nord a Cetății. La începutul sec. al XVIII-lea una din camerele caselor din colțul de N V. al palatului a fost complet umplută cu o imensă cantitate de oale, farfurii, glastre, ulcioare, sfeșnice întregi și fragmentare. **Ce a determinat pe locuitorii Curții domnești să recurgă la această radicală împrospătare a veselei palatului este greu de spus.** Cert rămîne faptul că pentru arheolog o atare situație este extrem de valoroasă. Inventarierea lotului de obiecte ceramice, recuperarea unei mari cantități de vase, contribuie la cunoașterea unor categorii importante din inventarul Curții domnești. Multe din aceste piese sînt expuse deja în vitrinele Muzeului de istorie a municipiului București.

De pretutindeni

Inventatorul acestor originali ochelari, prevăzuți cu ștergătoare de ploaie, acționate de o mică baterie, este un constructor parizian de jucării.

LA STRANDUL din Soci (U.R.S.S.) s-a dat recent alarma: cineva ar fi zărit plutind o mină. Zona respectivă a fost imediat delimitată, scafandri și specialiști genieri intrînd în acțiune. Rezultatul cercetărilor a stîrnit însă rîsul exuberant al celor aflați la odihnă. A fost recuperată din valuri o lampă de gătit cu petrol, plină de scoici și plante de apă...

■

UN DISPOZITIV automat a fost folosit de un grup de oceanologi sovietici pentru cercetarea vulcanilor subacvatici. Dispozitivul, teleghidat, amintește prin modul de funcționare și prin destinația sa, „lunohodul". Cercetătorii oceanologi se află la bordul unei nave de suprafață, dispozitivul subacvatic dispunînd și de o instalație de televiziune.

■

ROBERT BARNES este autorul volumului apărut în S.U.A. și intitulat „Este asigurată casa dumneavoastră față de musafirii nepoftiți?" Recent un spărgător a compărut în fața tribunalului acuzat de spargerea unei locuințe. El a fost găsit vinovat și condamnat la închisoare pe termen de doi ani și jumătate. Numele lui — Robert Barnes, „faimosul" autor...

■

100 DE TONE de melci au fost livrate pînă în prezent de ținutul Litomeric (R.S. Cehoslovacă) în Franța. Pentru a putea onora comenzile, în Boemia de nord se amenajează o pepinieră care va face posibile livrările și în lunile de iarnă. Melcii constituie, precum se știe, delicatese foarte apreciate în Franța.

O noutate: minimotoretele și aceasta mai ales în localitățile pline de automobile din R.F.G. Un avantaj în plus: parcare ușoară și economie de combustibil.

Așa cum se vede în ilustrația pe care o reproducem, o pasăre și-a făcut cuibul chiar în acest semafor amplasat pe o stradă centrală a orașului englez Girvan. La intervenția publicului, cuibul de pe semafor a rămas pe loc pînă la scoaterea puilor, iar pentru a nu fi periclitată circulația, ea va fi dirijată de către un agent.

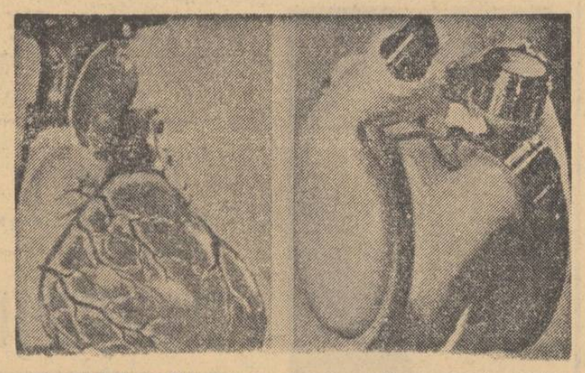

O echipă de cardiologi, ingineri electroniști și nucleari, americani a realizat un nou „model" de inimă artificială. Dotată cu un motoraș, care funcționează grație interacțiunii electromagnetice a materiei la nivelul nuclear, noua inimă... mecanică, nu va avea nevoie să fie periodic schimbată. Fotografia reprezintă în stînga o inimă normală, iar la dreapta modelul noii inimi artificiale.

■

NORVEGIENII au descoperit ciorapii electrici, care împiedică înghețarea picioarelor. O minisursă plasată în elasticul ciorapilor alimentează o rețea fină de rezistențe. Se obține o căldură constantă garantată la nivelul degetelor, chiar la temperaturi sub 20 grade.

COMPUTER, COMPLICE AL UNOR INFRACTORI

● Un ziarist în misiune... fură în mod experimental date secrete ● Un nou tip de infractori, cu avansate cunoștințe tehnice ● Sistemul de locație a biletelor unei companii de aviație dezvăluit concurenților

David Owen, ziarist de la săptămînalul englez „Observer", a făcut cu cîtva timp în urmă o experiență neobișnuită. Instruit de un expert în securitatea mașinilor electronice de calcul, a pătruns într-un birou de computere londonez, a urmărit răspunsurile aparatelor la unele întrebări speciale, a cercetat documente confidențiale găsite pe un birou și, în cele din urmă, a părăsit clădirea purtînd cu el două benzi magnetice care „memorau" date secrete valorînd, pentru societăți concurente, cel puțin 80 000 lire sterline! Un jaf fără împușcături, fără amenințări, fără luări de ostateci. **Tot ce a trebuit să fac**, a povestit Owen, **a fost să mă comport cu multă naturalețe, ca și cum aș fi fost întru totul îndreptățit să mă aflu acolo...**

Evident, Owen a restituit, ulterior, benzile. Dar demonstrația fusese făcută: birourile de mașini electronice de calcul sînt vulnerabile, unele ordinatoare pot fi jefuite cu destulă ușurință de „spioni industriali" avînd chiar și cunoștințe elementare de specialitate. Ideea „experienței" i-a fost sugerată lui Owen de Guy Parker, unul din cei mai cunoscuți experți britanici în domeniul combaterii spionajului economic în materie de computere. Parker a devenit faimos în 1968. După un an de investigații în secțiile de calculatoare din șase birouri de specialitate, Parker a demonstrat că mașinile electronice fuseseră „delapidate" de aproximativ 80 000 lire anual.

Teza lui Parker, ca și a altor experți englezi, este aceea că **furtul prin computere constituie un larg cîmp de activitate pentru un nou tip de infractori înzestrați cu cunoștințe tehnice din ce în ce mai ridicate. Iar activitatea acestui gangster-tehnician este cu atît mai primejdioasă cu cît efectele ei nu pot fi percepute decît de un număr redus de persoane, dotate cu o înaltă calificare.** Obiectul jafului „electronic" poate fi direct, banii — în situațiile cînd se obțin transferuri frauduloase de valori prin „îndoparea" mașinii cu date false codificate corect. Sau, și mai frecvent, poate fi vorba de un cîștig de informații confidențiale cu caracter economic-financiar care țin de resortul spionajului industrial.

...ANUL TRECUT, un tribunal londonez a pronunțat o sentință care s-a transformat în punct de referință pentru istoria judiciară britanică. **Pentru prima dată, a fost condamnat cineva pentru o infracțiune comisă în legătură cu o mașină electronică de calcul.** Totul a început în urmă cu opt ani. Un oarecare Ansari, funcționar la societatea „Fortes", semna bonuri de recepționare a unor mărfuri fictive expediate, chipurile, de firma „Fountain Stores" condusă de un complice al său. Ani de zile, facturile trimise de „Fortes". Banii erau împărțiți de cei doi complici. În 1968, serviciul financiar al lui „Fortes" a fost dotat cu o mașină electronică de calcul. Ansari a reușit să se pună la curent cu mecanismul ei de înregistrare a datelor și, folosindu-se de codul respectiv, a pus pe toate liniile aeriene în funcțiune. Noul sistem a cărui programare costase 40 milioane lire sterline — asigura avantaje considerabile asupra unor companii străine concurente. **Cu cîteva săptămîni înainte de intrarea sa în funcțiune, o știre senzațională a apărut în ziare: secretul noului sistem de locație al lui B.O.A.C. fusese dezvăluit unei companii concurente.** Trei funcționari ai societății britanice copiaseră datele esențiale ale noii rețele. Întrucît din punct de vedere fizic nu au sustras nimic din patrimoniul lui B.O.A.C., ei nu au putut fi condamnați după dispozițiile actualei legislații engleze.

...DEZVĂLUIND PRIMEJDIILE furtului prin computer, Parker atrage atenția și asupra unor măsuri tehnice care ar putea fi luate pentru a preveni asemenea infracțiuni. Mașinile, subliniază el, pot fi programate între altele, pentru a informa pe conducătorii respectivelor birouri asupra orîcăror cereri de informații care nu sînt însoțite de un cod secret.

Una din concluziile lui Parker se referă la **necesitatea unei specializări în mașini electronice de calcul a conducătorilor de instituții.** Expertul a dat și un exemplu amuzant. Serviciul de ordinatoare al unei mari companii utiliza 120 de persoane în loc de 16, cît erau necesare. Explicația? șeful serviciului de computere, abuzînd de nepriceperea tehnică a conducătorilor săi ierarhici, a aranjat angajarea prietenei sale și a altor amici care habar nu aveau de mașini electronice de calcul...

U. VĂLUREANU

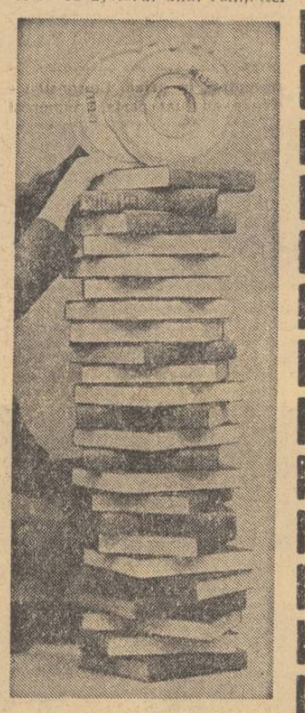

Cele două benzi magnetice din imaginea de mai sus pot conține tot atîtea informații cîte se află și în teancul de enciclopedii. Dar ele sînt și foarte vulnerabile...

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

CRIMA A FOST DESCOPERITĂ DUPĂ ȘASE ANI!

● Gelozia duce la dezvăluirea unui oribil asasinat ● Lovitură de teatru: sora celei ucise îi luase locul dîndu-se drept adevărata soție a criminalului.

Chiar și crimele considerate „perfecte" ajung pînă la urmă să fie descoperite. După, ani și ani, este suficient un amănunt neluat atunci în seamă pentru ca adevărul să iasă la iveală. Este cazul întîmplării pe care v-o redăm.

Deși poliția nu a sesizat, la timpul ei, crima, și nu s-a scris nimic în presă despre dispariția tinerei femei, șase ani după aceea, Ian Reed, un englez în vîrstă de 34 ani, s-a prezentat din proprie inițiativă în fața unui comisariat londonez, pentru a face următoarea declarație: „Mi-am ucis soția. Prin strangulare. Faptul s-a petrecut acum șase ani și ceva, la Singapore, unde lucram. Trupul nu a fost găsit, deoarece l-am aruncat într-un fluviu. Nu mai pot păstra taina"..

★

Într-adevăr, nimeni pe lume n-a bănuit vreodată asasinarea. Sora victimei, Joan Ismail, actualmente în vîrstă de 33 de ani și-a însușit pașaportul, copiii și chiar locul de soție al decedatei. Joan a explicat recent, judecătorilor, cum s-au petrecut faptele:

— Jucam două roluri: pentru colegii de la serviciul lui Ian eram soția. Cînd ne întîlneam cu prietenele Dorotheii, eram sora ei. Mă despărțisem definitiv de soțul meu, de copiii mei.

Puțin timp după aceea, Joan Ismail și-a „recăpătat" copiii. A călătorit spre Singapoore, purtînd o perucă. A luat cu ea documente oficiale, semnate de ea însăși, prin care renunța la drepturile materne în favoarea ...surorii sale. Astfel a reușit să-și adopte proprii ei copii, dar pe numele... dispărutei.

★

De ce se regăsesc acum, cei doi complici, pe băncile tribunalului?

Gelozia este pricina. Ian Reed începuse să facă curte unei prietene a lui Joan. Au urmat numeroase scene de gelozie. Obsedat de amintirea primei sale neveste, amenințat de cea care ține locul victimei de fapt cumnata lui, Ian Reed a preferat să se predea, să-și mărturisească crima. Cei doi „soți" sînt în fața de judecată a diabolicei crime săvîrșite acum șase ani.

Actul final a avut loc în luna mai 1972 în Anglia.

3000 DE CUTREMURE ȘI 44000 DE FURTUNI, ZILNIC!

Cum se apără omenirea de clipele de haos care urmează calamităților naturale?

Pămîntul este o planetă neliniștită. Statisticile seismologilor par greu de crezut: zilnic, solul nostru e frămîntat de mai mult de 3 000 de cutremure! Datele meteorologice sînt, și ele, tot atît de puțin credibile: în decurs de 24 de ore, suprafața pămînteană este bîntuită de 44 000 de furtuni! Desigur, nu toate mișcările seismice și furtunile sînt ucigătoare. Totuși, în medie, la fiecare 23 de zile Crucea Roșie internațională lansează un apel la ajutorare, ca urmare a unui mare dezastru.

În arhivele statisticienilor specializați în demografie există pagini pline de tragism. În ultimul secol, nouă milioane de oameni au pierit ca urmare a inundațiilor. Cutremurele au ucis și ele, în veacul din urmă, un milion de persoane, rănind alte 15 milioane. Jertfele uraganelor nu sînt mai mici — un milion de victime în aceeași perioadă de timp. Dar șirul sumbru al cifrelor ascunde și o altă dramă. O mare parte a victimelor nu au pierit ca urmare a acțiunii directe a catastrofelor. Nu în clipa cînd s-a clătinat Pămîntul, nu în momentul în care au trecut torentele ucigătoare ale apelor sau a izbit ciocanul taifunelor. Mulți, foarte mulți au căzut victime abia în haosul de după dezastru. Ca urmare a lipsei unui ajutor prompt. Sau ca urmare a unui ajutor incompetent...

Cronica solidarității umane, care, și la scară internațională, oferă altfel exemple emoționante, cuprinde și unele file mai puțin cunoscute...

Publicația engleză „Daily Telegraph Magazine" citează următorul caz. În noiembrie 1970, un val uriaș — un zid gigantic de apă — a izbit cumplit insula Bhola și alte regiuni apropiate. Un milion de morți și case fără număr distruse în ceea ce la vremea respectivă a fost numit „cel mai grav dezastru al secolului". În numeroase locuri sinistrate n-au sosit ajutoare nici măcar la o săptămînă după retragerea valului ucigător... Prin organizații internaționale au început să sosească ajutoare — dar efortul internațional de ajutorare nu a fost bine coordonat. Au fost aduse corturi a căror instalare era prea complicată, conserve cu suc de mere, ciorapi de lînă și haine groase (într-o regiune în care tot timpul anului sînt mari călduri!). În schimb, au sosit mult prea puține tablete de purificare a apei, instalații simple de distilare a apei și alte obiecte de care se simțea mult mai mult nevoie. Două tone de orez, pături și medicamente, aduse cu avionul de la mii de kilometri depărtare, au fost parașutate, din eroare, într-o zonă aflată departe de perimetrul sinistrat... Un alt exemplu de deficiență organizatorică — victimelor cutremurului din Agadir li s-au, trimis, între alte ajutoare, mașini... de spălat rufe. Or, în localitatea sinistrată nici măcar nu era apă curgătoare... După gravul cutremur din Peru din mai 1970, mulți oameni care au supraviețuit seismului au pierit ca urmare a haosului de după dezastru. Într-una din localitățile cele mai greu lovite, Caraz, nu sosiseră ajutoare nici după două săptămîni de la cutremur. În acest timp, mari cantități de alimente, medicamente și îmbrăcăminte — ajutoare internaționale — au stat zile întregi pe aeroportul din Los Angeles, în așteptarea unor avioane care să le transporte în Peru. Iar 16 spitale de campanie trimise de Crucea Roșie au ajuns în localități unde nimeni nu avea nevoie de ele.

Cum se poate acționa eficient pentru a micșora cît mai mult posibil pierderile de vieți ca urmare a dezastrelor naturale?

Printre propunerile făcute în acest sens Organizației Națiunilor Unite — în cadrul căreia a fost numit cu cîtva timp în urmă un director coordonator al ajutoarelor — se numără și aceea a creării unei organizații internaționale de ajutor. Misiunea ei ar fi crearea de mari depozite regionale cu ajutoare de primă urgență, organizarea unui serviciu cu experți în variate domenii de activitate care ar putea face recomandări utile în cazul a diferite tipuri de dezastre: organizația ar putea, antrena echipe speciale de prim ajutor care să poată fi parașutate, la nevoie, în zonele sinistrate etc.

Discuțiile sînt în faza de început. Ele vor duce, probabil, în cele din urmă, la îmbunătățirea metodelor de intervenție și ajutorare, pentru a reduce haosul de după dezastrele naturale, pentru a micșora numărul jertfelor omenești și a readuce viața la normal...

UN URIAȘ PRINTRE NOII NĂSCUȚI

● La 17 luni... 55 kg! ● De la vîrsta de trei luni băiețelul consumă de 3—4 ori mai multe alimente decît alți copii de vîrsta lui.

Țăranul Tem Buaphanat din sătucul Thong-en (Tailanda) și soția sa au de făcut față unei probleme care pare să fie unică în lume — mezinul lor, un băiețel în vîrstă de 17 luni, a ajuns la greutatea de loc neglijabilă de 55 kg.

Micul Nui avea la naștere 3,5 kg. În primele săptămîni de viață s-a hrănit și s-a dezvoltat în limitele normale. Dar s-a putut vedea, de pe atunci, că asimilează bine tot ce înghițește. De la 3 luni, Nui nu mai putea fi sătur. După obiceiul locului, la hrana unui prunc de peste trei luni se adaugă și bănane. Dar Nui consuma de 3—4 ori mai mult decît alți copii de seama lui.

Rezultatul: a început să ia proporții. 6—7 bănane într-o repriză reprezenta pentru el un aperitiv. În talie, acum măsoară tot atît cît în înălțime — 90 cm. Nu se știe dacă va putea merge, deoarece membrele inferioare nu vor putea „căra" o astfel de greutate. Nui rîde uneori cu poftă, un rîs mai degrabă al unui adult...

Directorul clinicii medicale de specialitate din Bangkok, dr. Sinthawanon, se interesează de acest caz, fiind de părere că Nui deține recordul mondial în ce privește greutatea celor de aceeași vîrstă cu el. El intenționează ca, împreună cu o echipă de medici să studieze cauzele acestei creșteri anormale.

Între timp, Nui a devenit o atracție turistică a localității: oamenii vin în număr mare să vadă pe micul dar „greul" lor concetățean.

(S-a întîmplat în aprilie 1972).

Kitty Roberts, fiica unui dresor al circului „Roberts Brothers" din Londra are numai 3 ani și jumătate. Acest fapt n-o împiedică să fie cea mai bună amică a celor șapte elefanți ai circului.

Numai astfel se explică că plimbarea celor șapte elefanți este condusă de Kitty, că micuța lor prietenă este primită cu drag oste și gingășie de uriașii patrupezi. Iar aceste imagini vorbesc de la sine

SPIRALE

Ion Gheorghe, autoantologat (I)

de Eugen BARBU

Reluarea colecției „Cele mai frumoase poezii", se face cu volumul antologic al lui Ion Gheorghe. Sînt aici depozitate producțiile unui deceniu, și mai bine o experiență poetică mereu supusă tirului critic de către cine a vrut și cine nu a vrut. Artistul în cauză are în momentul de față un statut propriu, e autonom ca să spun așa, adică nu i se discută *calitatea* de către nici o tabără literară. Gradele lui majore îl scutesc deci de reproșuri sau chiar de atenționări mai dure, ca în alte cazuri. Prefațatorul recunoaște că ne aflăm în fața unui reprezentant de mare calitate al noii generații de poeți ai României. Sigur că o autoantologie stîrnește o curiozitate majoră în rîndul comentatorilor de poezie, mai ales prin ideia de a vedea la ce a renunțat poetul însuși și a distinge mai exact la ceea ce ține cel mai mult.

În cazul lui Ion Gheorghe se poate vorbi cu precizie despre o trăire intensă a propriei opere, despre un moment etic, produs al unei drame interioare. În cazul acestui poet solidaritatea mi se pare că este aceea care naște poezia lui cea mai bună. Ion Gheorghe este înainte de toate profetul purtător de cuvînt al clasei țărănești. Pentru el noțiunile de revoluție socială și cîntarea ei în versuri nu sînt acte formale, el nu poate exista numai pentru că vede în meseria de poet o datorie. Trăind cu carnea și cu singele, cu conștiința, revoluția are dreptul să revendice și celorlalți patosul de care se simte însuflețit. Rare ori mijloace atît de deosebite, o credință atît de pură au fost puse în încercarea harfei poetice care răsună teribil din coardele ei. Iată poemul „Poetul și partidul" dedicat lui Ion Lăncrănjan: *„Vorbesc despre lucruri pe care le cunosc / sute de zile le port în inima de pasăre a cuvintelor / nu cred decît în ceea ce măcar o dată e plătit cu viața / dar nu toate, pentru cîte murim, pot fi adevărate / Urlu ca un viu tînăr, răstorn pietrele / Cînd, altă dată, să mai pot face toate acestea ? / Știu de unde trebuie să smulg și pentru cine / cunosc destul de bine pietrele fundamentale / nu cred în cel ce isbindește dintr-odată / moartea și greșeala curg din aceiași clepsidră / oricare dintre noi greșește / dar noi toți nu putem greși / recunoaște-ți primul adevăr ce mi l-ați dat !"...* Tonul profetic, divinator are o grandoare fără egal, căldura de care sînt însuflețite aceste cuvinte obișnuite, puse într-un șalter electric converg către o mare metaforă interioară. Vreau să spun că Ion Gheorghe nu ar putea scrie fără să simtă neobositul îndemn de a privi viața și oamenii ei, striviți de patimi sau înălțați de grandoarea lor interioară, acolo unde aceasta există.

Faptul de a *dormi pe mare, această neașezare pe veci a materiei* stîrnește sentimente colosale. Un dor care-l trimite spre maica țărînă și spre țăranca ce l-a născut, reintroducîndu-se parcă în matrice, catapultat de uriașa nostalgie a patriei, naște o viziune feroce a unui sentiment intim ce ia proporții incalculabile. Natura toată, acel ocean care are și nume: oceanul Atlantic, devine un urias ogor pe care stau aruncate întîmplător niște pietroaie care sînt de fapt vapoare încremenite într-un drum ce nu se mai distinge. *„Bag capul în apeducte de singe"*, zice poetul și tot acest dor, interiorizare, ziceți-i cum vreți, devine o stare universală de care e afectat globul nostru întreg. Lipsa pămîntului îl face pe Ion Gheorghe să simtă *că-i cresc fire de grîu sub unghii și-aude roțile de foc pustiu ale planetelor întristate* ce scîrțîie în singurătatea omului aflat în plin ocean. Finalul poemului nopții pe întinderile nesfîrșite de ape se încheie senzațional: *„m-am uitat prin vizoarele universului și-am murit"*. În aceiași rătăcire lacustră în care gravitarea pierderii hotarelor pămînteși naște angoase terifiante și poetul aude *orologiile ploii*, poșta de patrie se manifestă prin strigătul mai mult decît dureros: *„dar vreau să mor ca un cîine cu botul pe pragul de acasă"* (Tot mai des visez pămîntul) Sînt hotărît, viziunile unui mare poet, cum în „Vine iarba" același ton profetic de mare tensiune vestește iminente dezastre etnografice: *„Vine iarba, se-nspăimîntă orașele / nemăsurat le-ncearcă din adînc / simt forfotind, mișunînd, năvălind / grăunțele, simburii, spicele uzurpate / păsunile pe care s-au întemeiat / Primăvara se apără uzinele din cîmpie / se simt ridicate de ierburi mustoase / și ele țopesc zi și noapte oțel / ca niște cetăți ne-ncetat încercate / La luptă nasc scuturi și coase / cimentează mașini pentru pluguri / desleagă corăbiile cu semințe și fructe / s-aducă minereu, minereu, minereu / A doua zi ies ziarele să cînte / bărbații ce stau mai mult la cuptoare / pe-aceia cărora iarba nu le citește năframele / unde se-nseamnă mai dinainte-așezarea / focului pentru plămade metalice / Dar nimeni nu recunoaște adevărul / că iarba se scoală primăvara mușchind / hărțile de previziune și calcul"*... sigur că aici există și o doză de prozaism, dar caracterul retoric dispare în nemaipomenitele sentințe: *„Nu rideți cînd iese ploaia în lume"* sau: *„Nu vă jucați niciodată cu iarba / dacă aș pune un maldăr de fire sălbatice / la temelia celui mai trainic palat / într-o noapte s-ar despica toate turlele / ca un depozit de iarbă de pușcă / atins pe-o fereastră de fulger"*.

Și tot așa pe pagini încă, într-o dispoziție de vizionar pe care puțini poeți sînt în stare să o susțină fără riscul de a cădea iremediabil în ridicol.

Fantastica dispoziție de a crea fresce a acestui pictor de cuvinte cum puțini avem este mereu însuflețită de tema muncii din care scoate efecte grandioase. Iată *Pietrele de catedrală* ale Bicazului: *„Pe sacii de ciment mănîncă pîine cu pepeni / pe scările proaspete, suflînd nisipul de pe ziare / pe cămășile desbrăcate stau pietrele / tăcînd de una singură sau două cîte două / din sămînța scuturată pe genunchi / răsar cîte două frunze de sticlă / apoi vîntul suflă în ziduri pînă răsar / Cîte pietre atîția la oraș țăranii / dacă sînt tineri mănîncă o pîine pe zi / cîte-o jumătate de kilogram de roșii / străbat pustiul nașterii cuvintelor / dorm pe ușile de lemn ale circului / în duhoarea apei ce iese pe nările gladiatorului... Mari pietre țăranul și cu toți fiii lui / el a furat stomacul calului / și se laudă-n lume cu poverile rumegate / fluieră și unde fluieră el, crește casa / pune cîte-un fir de busuioc pe gura cheilor / să le stăpînți sănătoși, zice capul lui / și se-ntoarce-n sate odată pe săptămînă / trăgînd de piciorul sacului cu pîine"* și așa mai departe.

Este evident că de la Aron Cotruși și de la Goga nu am avut încă un asemenea cîntăreț al țărănimii, în stare să scoată sunete de Ierihon, cu niște trîmbițe, poate sgrunțuroase și dure, dar cu alămuri pure.

— Ajută cultura la împlinirea talentului ?

— Pentru un actor cultura este, în același timp, condiție și factor determinant.

— Cum traduceți relația actor-cultură ?

— Realitatea aceasta care se numește actorul face parte activă din cultură. Pentru că el, actorul, comunică în modul cel mai direct, idei politice, adevăruri tulburătoare, valori estetice, aspirații umane.

— După modul cum interpretează un rol, puteți stabili dacă un actor este și un om de cultură ?

— Da. Actorul-om de cultură mă va convinge de o înțelegere profundă a personajului, pe care el îl va dezvolta — cu subtilitate — redîndu-l în întreaga complexitate și transmițîndu-i consistența sufletească.

— Cînd sînteți distribuit într-un rol nou, ce probleme vă puneți ?

— Una singură. Descoperirea rolului.

— Împărtășiți părerea că între actor și personaj trebuie să existe un schimb permanent?

— Actorul trebuie să dăruiască personajului, conform personalității și structurii lui sufletești.

— Dar personajul ?

— Personajul are marea obligație de a-l rupe cît mai mult pe actor de el însuși, în scopul de a și-l apropia ființă.

— Credeți că un actor foarte înzestrat poate salva un rol de la mediocritate ?

— Da. Dar și invers.

— Ați simțit vreodată nevoia să puneți mîna pe condei și să vreți să îmbogățiți un personaj ?

— Nu o singură dată. Dar sîntem datori să împlinim personajul. Sensibilitatea, inteligența și talentul, toate acestea în un loc constituie... condeiul cu care îmbogățim personajul.

— Cîte ceasuri din săptămînă vă aflați în intimitate cu „sfînta poezie" ?

— Toată viața trăiesc lîngă poezie. O caut cu înfrigurare în orice. Și o găsesc mereu. Poate mai ușor decît alții, pentru că trăiesc mai mult la țară unde gusturile oamenilor sînt mai simple, mai directe....

— Poate că tocmai asta este singura, marea și adevărata poezie.

— Poate. În orice caz, dacă asta este poezia, atunci eu o am.

— Cum definiți dumneavoastră geniul ?

— Geniul, ați spus ?

— Da.

— Nu m-am gîndit niciodată la asta. Geniul !... Permanența neobișnuitei străluciri.

— Ilustrați-vă definiția cu numele unui dramaturg contemporan.

— Shakespeare. Pentru că prin marile teme, Shakespeare va fi contemporan și cu viitorul.

— Revenind la poezie. Credeți că sfîntul nostru pămînt a dăruit culturii universale și alți poeți de geniu în afară de Eminescu, pe care nimeni nu va mai îndrăzni să-l conteste ?

— Da. Și vă rog să scrieți, pe propria mea răspundere, aceste trei nume: Lucian Blaga, Ion Barbu, Vasile Voiculescu.

— Ce piese ați interzice să fie jucate ?

— Cele care cultivă și aduc triumful vulgarității.

— Cînd credeți că actorul are cu adevărat, dreptul să primească, întreagă și definitiv, stima noastră ?

— Numai atunci cînd el singur se poate considera un om.

— Ce factori determină neîmplinirea sau chiar ratarea unor mari talente ?

— În esențial, nimicnicia actorului ajutată, premeditat sau nu, de nimicnicia celor din jurul lui.

— Cum credeți că trebuie să lupte actorul împotriva omului mic, ascuns înăuntrul lui ?

— Demonstrîndu-și că poate fi om, chiar și după felul cum zîmbește celorlalți, după felul cum strînge mîna altui om...

— Pe care dintre dramaturgii contemporani ați dori să-i cunoașteți personal ?

— Pe unii din dramaturgii români i-am cunoscut și am avut, pur și simplu revelația descoperirii unor oameni extrem de interesanți. Dintre străini ? Anouilh, Becket, Tenesse Williams... dar cîți n-aș dori să cunosc !

— Care este cea mai mare dorință ?

— Aș fi foarte fericit dacă teatrul și implicit actorul, slujitorul teatrului, și-ar recăpăta locul pe care-l merită în acest proces atît de complex și de minunat, care se cheamă cultura unui popor. Cu atît mai mult, cu cît acest lucru depinde numai de modul cum știe să slujească nobletea crezului nostru de actori. În acest sens, cred că teatrul trece printr-o criză.

— Ce vă întristează cel mai mult ?

— Cel mai mult mă întristează trecerea prin viață. Pentru că este totuși, o trecere. Și, mai ales, mă întristează cînd este o simplă trecere.

Vasile POPESCU

ACTORII SE MĂRTURISESC

Constantin CODRESCU:

„GENIUL !... PERMANENȚA NEOBIȘNUITEI STRĂLUCIRI"

MICA ENCICLOPEDIE

Călători români în cel de-al XIX-lea veac

de L. SĂRĂȚEANU

Dacă noțiunea de „turism" își are actul de naștere în secolul nostru, în schimb genul literar al „notelor de călătorie" este mult mai vechi. Reporterii și eseiștii contemporani, care au ridicat acest gen la rang de virtuozitate, iar unii dintre ei, pînă pe cele mai înalte trepte ale artei scrisului, au precursori în timpurile cele mai vechi. Mă voi mulțumi să amintesc doar că literatura română consemnează în capitolele închinate veacului al XIX-lea înfăptuiri ale genului care ne îngăduie să ținem fruntea sus. Într-adevăr, Dinicu Golescu și Dimitrie Bolintineanu, Nicolae Filimon sau Vasile Alecsandri, Ion Ghica, Cezar Bolliac sau Grigore Alexandrescu, au lăsat moștenire viitorimii note de drum dintre cele mai semnificative și pline de valoare. Și dacă la călătorii altor popoare întîlnim, în aceeași perioadă istorică, tie înclinația spre gratuitul exotic, fie tendința spre relatarea de „curiozități", la oamenii de condei români reportajul de călătorie s-a afirmat cu dublul țel al contribuției la ridicarea nivelului de cunoștințe al poporului și al criticii sociale de pe poziții progresiste.

Întors din îndelungata lui călătorie, marele dregător Dinicu Golescu își formulează înalta profesie de credință: „Dar, cum puteam, ochi avînd, să nu văz; văzînd să nu iau aminte; luînd aminte să nu asemăn; asemănînd să nu judec binele și să nu pohtesc a-l face arătat compatrioților mei?" Și în lumina acestei profesii de credință, dregătorul își mustră propria clasă socială pentru că înțelege să huzurească, menținînd poporul în mizerie și întuneric.

Alecsandri la rîndul său, frapat de frumusețea peisajului nord-african nu se poate împiedica să nu demaște și asupririea celor de jos, descoperită în Marocul veacului al XIX-lea. Este interesant de remarcat că la Dinicu Golescu precum și la Alecsandri apare, limpede exprimat, un concept foarte modern: cel al „standardului de viață".

Dar dacă vorbim de călători români, nu se poate să nu amintim, de cel pe care Serban Cioculescu îl socotea poate cel mai înzestrat dintre autorii de note de drum și, în orice caz, cel mai nedreptățit: Ion Codru Drăgușanu. Luminoasă figură a cărturarilor pașoptiști (luase parte la revoluție în vremea în care era profesor la Ploiești), acest transilvănean prin naștere, discipol al lui August Treboniu Laurian, filolog care a redactat și o lucrare intitulată „Rudimentele gramaticii române", a călătorit prin aproape toate țările Europei de la Răsărit la Apus și de la Nord la Sud.

Cartea sa „Peregrinul Transilvan", redactată sub formă de epistole, a avut un destin nefericit. Tipărită mai întîi în periodicul „Concordia" din Budapesta, imprimată ca o lucrare de sine stătătoare la Sibiu în 1865, ea a trecut aproape neobservată. Doar în 1910, spiritul căutător și dornic de a face dreptate al lui Nicolae Iorga a determinat pe ilustrul cărturar să redideze „Peregrinul", lăsînd tipografului Onciu sarcina de a elimina „excesele latinizante" ale textului original. Dar nici ediția scoasă la Vălenii de Munte cu intenția mărturisită de Nicolae Iorga în prefață de „a învia un scriitor", nu a reușit să-l scoată pe fermecătorul și atît de înzestratul cu duh Ion Codru Drăgușanu din uitarea publicului. Mai aproape de noi, ediția critică a lui Serban Cioculescu și apoi ediția îngrijită și prefațată de Romul Munteanu (Editura de Stat pentru Literatură și Artă — 1956) au oferit scriitorului transilvănean ceea ce el ar fi numit o „restituzio in integrum". Astăzi cititorul român îl cunoaște pe Ion Codru Drăgușanu, autorul remarcilor pertinente cu privire la spiritul galic sau la punctualitatea britanică, cu privire la obiceiurile austriecilor sau la frumusețile țărimurilor italiene.

Cartea acestui „veteran vrednic al inteligenței române", cum îl definea unul dintre necrologaele publicate la Sibiu cu prilejul încetării lui din viață, la 26 octombrie 1884, a devenit, în sfîrșit, mai răspîndită. Aceasta pentru a confirma vechiul adagiu latin care spunea că „și cărțile își au soarta lor" și pentru a arăta că acolo unde Drăgușanu vedea cu tristețe că este „bună țară, rea tocmeală", astăzi rînduielile sînt ale dreptății și ale îndreptării chiar și pentru cei plecați demult dintre noi.

ECOURI

Secvență din noul film „Excomunicata", în care Claudia Cardinale apare pentru a treia oară alături de Jean-Paul Belmondo. Regia este semnată de Jose Giovanni.

Andrzej Piatrowski a prezentat de curînd cel de al III-lea lung metraj al său „Drum bun, dragă", film de suspense psihologic, care reunește în fața camerei doar cinci personaje. Unul dintre ele este interpretat de Anna Dziadyk (în imagine).

„DINTR-O ALTĂ LUME" este titlul unui film care se realizează în studiourile poloneze, fiind consacrat problemelor tineretului. Pe generic întîlnim trei nume de scenariști promițători: Tamasz Zygadlo (cunoscut și ca regizor), Piotr Wajciechowski și Stanislaw Czyez.

De la „Ana Karenina", spectatorii n-au prea avut prilejul să o vadă pe ecran pe Tatiana Samoilova. În aceste zile, actrița s-a reîntors pe platourile de filmare și realizează la studiourile „Dovjenko", alături de Nikolai Olialin (cunoscut publicului din filmul „Eliberarea"), rolul principal din pelicula lui Timofei Levcink „Zi scurtă, drum lung").

În vîrstă de 68 de ani, Cary Grant, cunoscutul actor de cinema, a declarat că își va face reapariția (după o foarte lungă absență) pe platourile de filmare. Cu prilejul anunțării acestei știri, el a apărut împreună cu viitoarea sa parteneră, Racquel Welch.

Vittorio Gassman (pe care îl vedem în imaginea de mai jos alături de tînărul actor Enzo Jannacci) este interpretul rolului principal din filmul „Audiență" semnat de Marco Ferreri, „o apologie" a omului, după cum susține creatorul său.

CUNOSCUTUL regizor Francois Reichenbach, autor îndeosebi al unor filme incluse în curentul cinematografului direct și al unor celebre biografii pe peliculă, a realizat un film despre cariera lui „Johnny Hallyday".

Clepsidra

DIALOG DESPRE GRÎU ȘI PICTURĂ

de Constantin VIȘAN

Atelierul pictorului Ion Bitan se află în plin centrul capitalei, în zona de trafic intens din preajma Universității și-a Intercontinentalului. Cel care se așteaptă să întîlnească un decor tradițional va fi cu totul dezamăgit, surprins pășind în spațiul plin de întrebări, de propuneri insolite în care îl întîmpină pictorul pe care un critic englez îl asemăna cu regele Midas. Bitan reușește, într-adevăr, să-și transforme gîndurile, căutările în artă, în aur. Chiar dacă nu e vorba întotdeauna de culoare, de uneltele și materialele tradiționale. Chiar dacă te confruntă cu forme despre care n-ai putea să spui exact ce sînt, iată, se află în fața mea niște ciudate cutii (nicidecum ale Pandorei) închipuind ipostaze moderne de exprimare artistică, niște camere de bicicletă încolăcite enigmatic într-o ramă, niște săculeți albi încărcați cu întrebări al căror răspuns numai autorul îl știe mai aproape de ce s-ar putea numi adevăr. Adevărul despre sine, despre artă sa.

— Între altele în atelierul dumneavoastră mă aduce și dorul de Dobrogea. Nevoia de a mă întîlni cu oameni avînd retina scăldată de același soare, de nostalgia caiilor, a verilor toride, a Mării. Îmi amintesc de o pînză mai veche. Niște cai surprinși în dogoarea unei amiezi dobrogene. Am crezut că preocuparea pentru pictura modernă v-a îndepărtat de peisaj de universul copilăriei. În Expoziția de la Casa Scînteii v-am redescoperit însă același poet al peisajului dobrogean, în dimensiunea lui modernă, contemporană, socialistă. Imense tarlale de grîu și porumb aurealate de curcubeul aspersoarelor, de bucuria omului stăpîn pe roadele pămîntului.

— Pentru mine, Dobrogea este izvorul de unde-mi selectez imaginile. Chiar dacă uneori nu sînt decît eu cel care le poate recunoaște. Pînza de care vorbiți reflectă o Dobroge recognoscibilă. Cutiile și săculeții care vă contrariază poate, vin tot dintr-o sursă dobrogeană, dintr-o amintire a copilăriei mele. Oamenii de la noi din Limanu puneau grîul în casă. Îmi plăcea să mă cufund pînă la gît în grămada de aur. Nu pot uita niciodată plăcerea acestei băi de grîu, bucuria mirosului de pîine caldă, desfătarea de culori a movilei de grîu. Lîngă ea înfloreau apoi verdele pepenilor, roșul și albul dovlecilor, galbenul știuleților de porumb.

Din amintirile acestea îmi compun de multe ori lucrările. Ele îmi dau certitudinea autenticității și marea plăcere de a recompune o lume pe care o cunosc, pe care am trăit-o.

— Ați primit de curînd Premiul criticii plastice. Ce semnificație are pentru căutările dumneavoastră această recunoaștere a criticii ? Venită după unele păreri mai piezișe...

— Totdeauna sînt păreri diverse despre artă și asta e foarte bine. Dar unele din părerile piezișe, de care amintiți, au venit din partea unora care mi-au văzut lucrările doar din auzite. Poate tot. Premiul criticii este un premiu de mare prestigiu. La mine ei subliniază căutările mele de ateliер care au ca punct de plecare și ca finalitate omul. Întîlnirea publicului cu lucrările mele dorese să fie o întîlnire tonică, să-i dea senzația de abundență, de plenitudine, de bine și liniște. Mă gîndesc la pacea și calmul pe care-l creează niște imense silozuri pline cu grîu, la poezia și sensul vieții noastre noi. Mi-ar place să cred că lucrările mele sînt niște efeminate capabile să declanșeze în privitor stările, satisfacțiile pe care le trăiam eu în copilărie în fața grîului proaspăt treierat.

— Cum se simte dobrogeanul obișnuit cu stepa și Marea în fața uluitoarei schimbări de decor pe care-o oferă tăreastra atelierului ? Trepidația vieții moderne vă influențează direct pictura ? De ce într-o epocă în care omul se îndreaptă cu disperare aproape, cu frenezie spre natură, spre oazele de verdeață artiștii ocolesc peisajul, au parcă prejudecăți față de el ?

— Cînd spuneți natură, dumneavoastră vă referiți direct la peisaj. Eu personal, în etapa actuală, mă refer în lucrările mele la o natură în care e implicat omul. Relația lui cu viața contemporană, cu peisajul a modificat mult natura. Peisajul romantic nu-l mai găsim decît în muzeu. Eu doresc să comunic cu spectatorul pe alte unde decît cele supraselicitate. Pornind, bine-înțeles, tot de la viață, de la natură, de la amintirile copilăriei, de la culorile și oamenii care mă înconjoară.

— Tot menestrel ? Tot menestrel ? — Tot. Dar altfel decît la curțile dorului!

de Augustin SANDU

Să recapitulez pe scurt. La 21 de ani neîmpliniți, proaspăt absolvent al I.A.T.C., din clasa Eugeniei Popovici, căruia Teatrul Giulești îi face insistente oferte de angajare și pe care Ion Cojar l-a și distribuit în „Ninge la ecuator", întoarce spatele Bucureștiului și se întoarce acasă, la Craiova. („Dacă ai talent, răbdare, și nu te roade lenevia, oriunde te poți realiza. Mai devreme sau ceva mai tîrziu..."). **Cu poftă de joc, pus pe fapte mari, cu visuri frumoase și calcule realiste. Debutează în roluri de trei-patru fraze în spectacole foarte oarecare. O ține tot așa trei stagiuni la rînd, nu-l remarcă nimeni. Cizelează în taină un recital de versuri („De mult mă furase poezia") — caută o formulă proprie („Îmi treceau prin cap numai lucruri văzute și auzite") — oroarea pentru muzica ușoară mediocră îl ambiționează să calce cumva pe urmele lui Ion Vasilescu — vrea să-și ilustreze recitările cu muzică pe benzi dar renunță („Poezia de mare artă n-are nevoie de cîrjele altei arte") — își reamintește de chitara din facultate („Cîntam în cămin, pe la reuniunile studențești"). La 24 de ani, într-o memorabilă seară din Festivalul național al teatrelor dramatice, entuziasmează publicul bucureștean și obține cu „Menestrel la curțile dorului" premiul I.**

— Și iar ai dispărut, Tudor Gheorghe...

— Uite-așa ! Lumea s-o fi așteptat să mă vadă instalat fulger în București, plantat pe scena de estradă. Nu, nu era de mine. Așa că m-am întors acasă.

— Dar măcar ai jucat în teatru ceva roluri mai de întindere ?

— Vezi că un premiu impresionează ! De la rîndul acela cu „și alții", am șăltat pe afișe cu numele întreg. În „D-ale carnavalului", „Tragedia optimistă", în „Dispariția lui Galy Gay, „Un om=un om" și „Arca bunei speranțe"...

— Dar mi se pare că nu ți-ai luat speranța de la menestrel..

— Numai că m-am cufundat în folclor. Era în sîngele meu; cu el m-am legănat acolo, în Podarii mei. Doi ani de cazne pînă ce m-am întors iar în București cu „7 balade" într-un

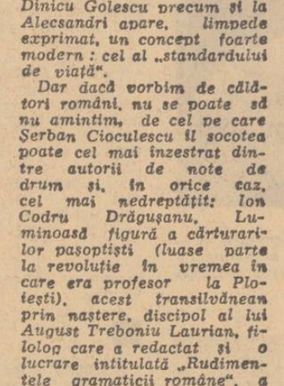

Tudor Gheorghe

mare spectacol sub egida „Săptămînii".

— Vasăzică doi ani către izvor. Ți-a fost greu, ori ți-a fost teamă ?

— Afurisit de greu ! Noroc că am găsit la Craiova un om inimos și obsedat : Aurelian Popescu. Cercetător principal la arhivele Centrului Academiei de științe sociale și politice. Am scotocit prin toate hîrțoagele, am ascultat nu știu cîte benzi cu înregistrări autentice.

— Specialiștii în folclor te-au acuzat de sacrilegiu. Cică ai fi vrut să faci pe rapsodul popular, punînd versuri de la tine...

— Fals. Nici măcar un cuvințel nu e de la mine. Am ales construcțiile cele mai dramatice, de maximă condensare, tensiune și fior poetic, eliminînd cu bună știință diluțiile, vulgarizările de crișmă de mahala. Am mixat elementele cele mai valoroase din mai multe variante, întregindu-le într-un tot fluent.

— Adică ai reconstituit varianta ideală a baladei, curățată de impurități...

— Precum spui. **Avem comori nemaipomenite de frumusețe moștenite de la străbuni, și mă apucă disperarea cînd văd cum le „aranjează" artizani de azi, banalizîndu-le și egalizîndu-le.**

— Ai dreptate, dar nu te înfierbînta. Mai bine spune dacă, după „soarelele" de la Muzeul Literaturii, mai pregătești ceva.

— E aproape gata un program de vechi folclor francez în tălmăcirea lui Romulus Vulpescu. Încă nu știu unde o să-l prezint, dar o să fie. Apoi, lucrez la un recital de poezie umoristică românească : versuri din Topîrceanu, Carol Scrob, Arghezi, Cincinat Pavelescu... Și mai am un gînd care mă muncește rău de tot.

— Spovedește-te. Poate că n-o să-ți fie mai ușor, dar nici mai greu...

— Va să fie un concert-spectacol de suflu patriotic. Dar știi, din acela din adîncul cel mai afund al inimii. Mă gîndesc că într-un ceas și jumătate, să fie două, să evoc existența oamenilor pe pămîntul nostru românesc de cînd există mărturii scrise, pînă astăzi.

— Ai textele de trebuință ?

— Și încă cum ! Scrisori ale călătorilor străini pe meleagurile noastre — versuri ale primilor poeți care au scris în românește — strofe din slova de foc a lui 1848 — pînă la Adrian Păunescu și Romulus Vulpescu. Un spectacol, în care să vibreze credințele și năzuințele alor noștri, cu bucuriile, durerile și încrîncenările lor, cu rădăcinile acelea înfipte în pămîntul ăsta, ca să dăinuie de atunci, din vechime, pînă astăzi.

— Fie voia ta, Tudor Gheorghe.

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 9 IULIE

PROGRAMUL I: 8.15 Gimnastica pentru toți. 8.30 Cravatele roșii. 10.00 Viața satului. 11.20 Mari muzicieni la București. 12.00: De strajă patriei. 12.30 Emisiune în limba maghiară. 14.00 360 de grade. 17.00 „Potcoava de piatră". 17.50 Cîntare patriei. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.10 Ce idee poartă semnătura ta. 20.30 Filmul „Simpaticul Andrew". 22.00 Muzică ușoară. 22.20 Telejurnal. 22.35 Campionatele internaționale de atletism ale României.

PROGRAMUL II: 12.30 Promenadă duminicală. 20.00 Seară de balet. 20.35 Săptămîna culturală bucureșteană. 20.50 Romanțe și cîntece de petrecere. 21.20 Din lumea științei. 21.40 „Schulmeister".

LUNI 10 IULIE

PROGRAMUL I: 17.30 Curs de limba rusă. 18.00 Căminul. 18.40 Scena. 19.00 Săptămîna în imagini. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Cincinalul în patru ani și jumătate. 20.20 Prețuire. 22.00 Salut Germain. 22.35 24 de ore. 22.50 Contraste în lumea capitalului.

PROGRAMUL II: 20.00 Veniți cu noi în... „Țara fanteziei" ! 20.30 Ghișeul. 20.50 Sub cupola circului. 21.05 Romantic-club. 22.30 Cronica literară.

MARȚI 11 IULIE

PROGRAMUL I: 9.00 Telex. 9.05 Teleșcoală. 10.00 Curs de limba engleză. 10.30 Căminul. 11.10 Patru tanchiști și un cîine. 12.05 Telejurnal. 17.30 Curs de limba franceză. 18.00 Cum vorbim. 18.20 Muzicieni de mîine. 18.50 Dinamica societății românești. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Oameni și fapte din marea întrecere. 20.20 „Ziariștii" de Al. Mirodan. 22.10 Teleglob: Aden. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II: 20.00 Telecinemateca pentru copii: „Cenușăreasa". 21.30 Agenda. 21.40 Luminile rampei. 22.15 Telex tehnico-științific. 22.25 Dicționar muzical-distractiv.

MIERCURI 12 IULIE

PROGRAMUL I: 9.00 Telex. 9.05 Teleglob: Aden. 9.25 O viață pentru o idee: Lumière. 10.00 Curs de limba rusă. 10.30 Filmul „Cenușăreasa". 12.00 Dinamica societății românești. 12.30 Telejurnal. 17.30 Curs de limba germană. 18.00 Cu tenorul Valentin Teodorian despre muzica de operă. 18.25 Reflector. 18.50 Timp și anotimp în agricultură. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Oameni și fapte din marea întrecere. 20.20 Prim plan: Ion Armancu. 20.45 Filmul „Frumusețea diavolului". 22.20 Cîntă George Enache. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II: 20.00 România în lume. 20.30 Concursul cinteclui polonez Opole — 1972. 21.15 Viața economică a Capitalei. 21.35 Muzeul „Gh. Tattarescu". 21.50 Mușatinii.

JOI 13 IULIE

PROGRAMUL I: 9.00 Telex. 9.05 România în lume. 9.35 Prietenii lui Aschiuță. 10.00 Curs de limba franceză. 10.30 Ex-Terra '72. 11.00 Filmul „Frumusețea diavolului". 12.35 Telejurnal. 16.00 Teleșcoală. 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.30 La volan. 18.50 Sensul acțiunii — perfecționarea. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Oameni și fapte din marea întrecere. 20.20 A trăi și a munci în chip comunist. 21.00 Aventuri în epoca de piatră. 22.00 Pagini celebre din operete. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II: 20.00 Concert simfonic. 21.00 Agenda. 21.10 Bucureștiul necunoscut: Fîntînile orașului. 21.30 Serialul „Ultima cursă a Albatrosului". 22.35 Cărți și idei.

VINERI 14 IULIE

PROGRAMUL I: 9.00. Telex 9.05 Serialul „Fiul mării". 9.35 Cîtu-i Someșul de mare. 10.00 Curs de limba germană. 10.30 Desen animat. 10.45 Sensul acțiunii: Perfecționarea. 11.15 Pagini de umor. 12.05 Bucureștiul necunoscut. 12.25 Telejurnal. 16.00 Teleșcoală. 17.30 Curs de limba engleză. 18.00 Revista literară TV. 18.30 Satul contemporan. 19.10 Moment folcloric. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Oameni și fapte din marea întrecere. 20.15 Filmul „Facerea lumii". 22.00 Cît costă și cît valorează cercetarea. 22.35 Imagini din Franța. 23.00 24 de ore.

PROGRAMUL II: 20.00 O viață pentru o idee: Nichitin. 20.35 Biblioteca pentru toți. 21.20 Agenda. 21.30 Cluburi sportive bucureștene. 21.50 Film documentar: Cuprul. 22.05 Dans și muzică de pretutindeni.

SÎMBĂTĂ 15 IULIE

PROGRAMUL I: 9.00 Telex. 9.05 Biblioteca pentru toți. 9.50 De vorbă cu gospodinele. 10.05 Teleenciclopedia. 10.50 Cît costă și cît valorează cercetarea. 11.25 Revista literară TV. 11.55 „Luna și trei bani jumate". 12.35 Telejurnal. 16.30 Emisiune în limba germană. 18.15 Ritm, tinerețe, dans. 19.00 Țară de imn. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Oameni și fapte din marea întrecere. 20.15 Teleenciclopedia. 21.00 „Schulmeister". 21.55 Teledivertisment: Marea noastră vedetă: Marea. 22.50 Telejurnal. 23.00 „Într-o seară de vară..."

PROGRAMUL II: 16.30 Agenda. 16.40 Ansambluri folclorice. 17.10 Reportaj bucureștean. 17.30 Pagini muzicale de mare popularitate. 17.50 Filmul „În noaptea spre 13".

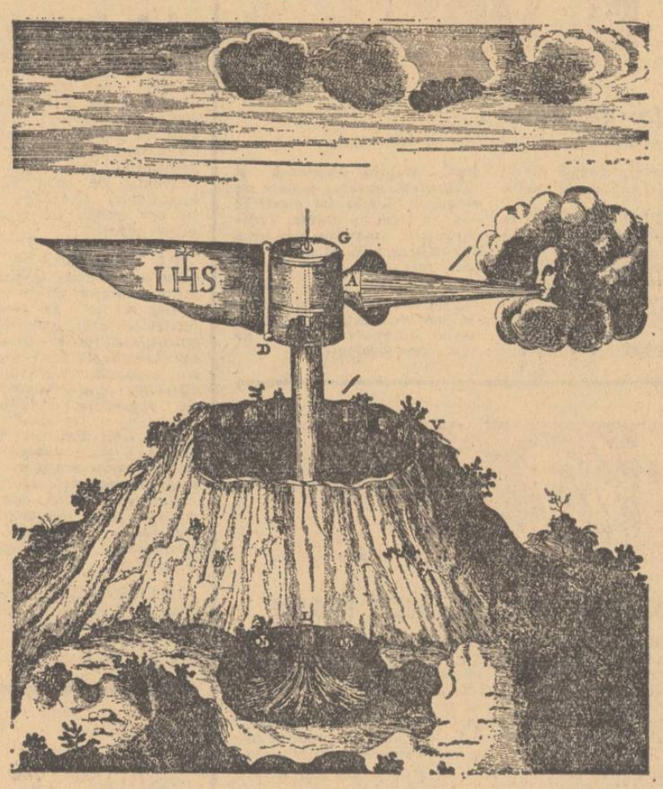

SE NASC DOUĂ INSULE

Geologii prezic: În Oceanul Pacific vor apare în următorii cîțiva ani, două noi insule. Cum știu? Informațiile le-au culeș, în timpul unei campanii de cinci luni la bordul vasului oceanografic „Surveyor". Cercetătorii americani, canadieni și japonezi au observat că în zona de nord-est a Pacificului, doi munți submarini — Juan de Fuca și Gorda „pregătesc" unele schimbări... geografice. Vîrfurile cele înalte, Cobb și Bear sînt „vizate" a deveni viitoarele două insule. Cobb se află, de altfel, la o distanță de numai 35 de metri de suprafața apei. Modalitatea nu este încă precizată. Fie prin propulsare, dată de un puseu vulcanic, fie printr-o ridicare generală a zonelor muntoase respective. Echipa de geofizicieni de la bordul lui, „Surveyor" speră să obțină și alte noutăți, după ce datele culese vor fi complet descifrate. Firesc, au fost investigate 777 000 km² în nord estul oceanului. Așa dar peste cîteva luni, noi vești de la echipa lansată în cadrul decadei internaționale de explorare a oceanelor (finanțată de National Science Foundation).

ENIGMELE „HIBRIDĂRII" LA ANIMALE

Aceștia sînt leoponi. Nu știți ce este un leopon? Priviți acești drăgălași pui. Sînt fii — din a doua generație — unui leopard și a unei leoaice japoneze

Hibridarea, chiar atunci cînd este posibilă în captivitate, nu se întîlnește aproape niciodată la animalele în libertate. Pentru zoologi, studiul hibrizilor este deosebit de interesant. Pentru noi, o curiozitate. Evident, ne referim aici la lumea mamiferelor. A fost creată și o terminologie. Se cunosc „tigrii" produși ai unei tigroaice și ai unui leu; „tigoni", copiii unei leoaice și ai unui tigru. În general, masculii proveniți din astfel de încrucișări sînt sterili, femelele în schimb, pot, uneori, să se reproducă. Printre feline, se poate cita încrucișarea dintre o panteră și o puma, care este cu putință deși cele două animale aparțin la două genuri diferite și sînt deci mai îndepărtate unele de altele decît leii, panterele, tigrii și jaguarii. Printre canide, aflăm diferiți hibrizi. ai cîinelui domestic, acesta fiind, de altfel, un rezultat al mai multor hibridări. Cîinele domestic se încrucișează cu un mare număr de animale: șacalul, coyotul și diferitele specii de lupi. Dar este îndoielnică hibridarea între cîine și vulpe.

Priviți imaginea. Pare un tînăr leopard la pîndă. La prima vedere, nu avem nici un dubiu. Dacă vom fi mai atenți, vom observa însă că urechile sînt rotunde și nu ovale; nasul este lăbărțat, atitudinea e mai puține feroce. E un leu? Ei bine, mama e leoaică și tatăl — leopard.

CONSTRUCȚII

O SOLUȚIE DE MARE ÎNDRĂZNEALĂ TEHNICĂ, IMAGINATĂ ȘI APLICATĂ LA IAȘI

Cu aceasta, s-a atins un nivel maxim de rezolvare a celor mai dificile probleme de consolidare în istoria tehnicii de construcție.

Trebuie consolidată o hală, care are o construcție specială, cu deschideri mari. Structuri de pînze subțiri, cum spun constructorii și în întreaga lume se știe cît sînt acestea de „sensibile". În istoria tehnicii sînt cunoscute cazuri, de altfel celebre prin importanța lor, de accidente de prăbușiri. Iar consolidarea unor astfel de lucrări la care se manifestă defecțiuni este și ea riscantă. Marea sală Fronton Recoletos din Madrid, de pildă, trebuia consolidată ca urmare a avariilor suferite. S-a prăbușit în cursul operațiunilor de consolidare, deși fusese solicitat aici unul dintre marii, recunoscuții specialiști.

Trebuie, așadar, consolidată hala unei filaturi din Iași construită cu decenii în urmă. În anii 1955—59 se face o întărire parțială care să ajute partea cea mai amenințată, întărire condiționată și ea de o urmărire în timp, de întrebarea: cum va reacționa la încărcări mari de zăpezi? Sînt semne însă de slăbiciune. Anumite părți ale clădirii, inițial bune, sănătoase, par a fi „contaminate". De fapt, din cauza zonelor mai slabe, celelalte sînt suprasolicitate, luînd pe seama lor ca într-un organism uman, sarcini în plus, la început egal distribuite. Se cer păreri. Se întrunesc comisii de specialitate. În 1967 se ia hotărîrea de a se trece la o consolidare radicală.

Cine însă își ia o asemenea răspundere? În cele din urmă se apelează la I.P.I.U. Conducerea Institutului acceptă. I se trasează ca sarcină ing. Dan Mărăcine. Are experiență. Și îndrăznească. În 1971 primea pentru „grinda-canal" o medalie de la Juriul Salonului internațional de invenții de la Bruxelles.

— Am făcut 5 variante, apoi pe rînd le-am eliminat pe primele patru, îmi mărturisește ing. Mărăcine, descriindu-mi fiecare idee. Aveam lungi discuții seara cu un prieten, constructor cu mare experiență.

— De unde ați știut însă că v-ați oprit la soluția cea mai bună? Sigur, elimina celelalte dezavantaje, totuși..

— Practic? S-a făcut un prim experiment cu ea pe standul de probă de la INCERC-Iași. S-a construit un element dintr-o hală la scara 1/2. S-a turnat, apoi a fost fisurat, cît se poate de grav, apoi... s-a consolidat prin procedeul nostru.

— Nu seamănă cumva cu metoda torcretării?

— Aparent, s-ar putea. Este însă fundamental diferit. Prin torcretare nu m-aș fi încumetat. Aveam nevoie — și astfel am obținut — un beton compact, omogen, aderent, cu înaltă rezistență, aplicat într-un anume fel. După acest experiment, s-a trecut mai departe. La hală. Un prim șed din cei 16 care deveniseră „martori" în experiență. Timp de un an s-a urmărit, s-au făcut măsurători cu aparatele de armătură... Soluția s-a confirmat practic și s-a trecut la consolidarea întregii hale. Anul trecut a avut loc recepția. Ar trebui să subliniez că la cîștigarea încrederii depline în reușită a contribuit în mare măsură sfaturile tov. **acad. prof. ing. AUREL A. BELEȘ**, reputat specialist în acest domeniu, solicitat pentru expertizarea soluției.

Cît de simplu apare! A fost găsită o idee originală. S-a încercat. S-a aplicat. Sarcina a fost îndeplinită. Dar dacă cuiva i-ar fi venit ideea să realizeze cu adevărat un film tehnic, fază de fază, ar fi fost fără îndoială **o eficientă și frumoasă demonstrație a gradului înalt de competență atins, într-un domeniu de larg interes. O soluție originală, de mare îndrăzneală?** Sigur. Dar numai ideea nu e suficientă. **În domeniul tehnicii, numai ideea realizată își demonstrează întreaga ei valoare.** Rolul ing. Mărăcine era așa dar, nu limitat la proiect, ci el trebuia să se preocupe de realizarea efectivă, **în condiții care l-au opus pe parcurs atît unor dificultăți deosebite din punct de vedere tehnic cît și la depășirea unei neîncrederi, generată prin noutatea și îndrăzneala soluției.** FIECARE EXPERIMENT, FIECARE VERIFICARE CONSTITUIA UN EXAMEN ELIMINATORIU. ÎN FIECARE DINTRE ACESTE MOMENTE S-AR FI PUTUT SPUNE: „IDEEA NU E PROASTĂ, DAR VEZI BINE, NU SE POATE REALIZA ÎN PRACTICĂ". Iar „în practică" mai erau și alte probleme. O filatură. O producție de ordinul a cîtorva zeci de milioane de lei pe an. Orice altă soluție ar fi însemnat închiderea halei pe cel puțin un an. Aceasta a permis ca producția să nu fie tulburată nici o clipă. Or, aici sînt mașini dispuse compact. **Ar fi fost suficient ca o mină de praf de la moloz** (la consolidare se lucrează cu beton, cu apă, tencuiala trebuie desfăcută etc.), **să cadă peste mașini și s-ar fi blocat un ring întreg, s-ar fi stopat fluxul continuu de lucru.** Așa dar pe lîngă soluție, a trebuit imaginat și un procedeu și anume condiții de realizare ca filatura să-și poată îndeplini nestingherită planul și beneficiile. Acum, demonstrația a fost făcută.

— Această soluție originală ar putea prezenta interes și pentru străinătate? l-am întrebat.

— Da, pentru că sînt fel de fel de tipuri de structuri din beton armat, acoperișuri, pînze subțiri, celule de silozuri, rezervoare ș.a.m.d. care au suferit din cauza unor supraîncărcări, presiuni mari, greutăți, cantități mari de zăpadă sau din cauza unor defecțiuni de execuție sau realizare prezentînd fisuri și punîndu-le în pericol. Pentru consolidarea lor procedeul aplicat la Iași ar fi cel mai avantajos.

Catinca MUSCAN

SATURN, O PLANETĂ A VACANȚELOR ÎN VIITOR?

Există pe planeta Saturn o regiune atmosferică similară cu cea de pe Terra și o temperatură unde viața ar putea foarte bine să se dezvolte. Iată noutatea senzațională pe care o lansează radioastronomii Universității Cornell și ai Centrului american de astronomie și studii ionosferice. Cum au ajuns la această concluzie? Ei bine, cu ajutorul aparatelor de radio-astronomie de la observatorul din Arecibo care au străpuns norii saturnieni cu unde de lungime între 50 și 100 cm. Astronomii țin însă să ne avertizeze: Pe Saturn e totuși foarte, foarte cald și atmosfera este bogată în metan și amoniac.

CHIFTELUȚE DE RAPIȚĂ...

De fapt, cercetătorii urmăreau cu totul altceva: să salveze plantațiile de rapiță. O ciupercă parazită a solului — Scerotinia sclerotiorum — devenea în anii foarte ploioși agresivă. Ataca unele plante. Compromitea recolta. Întîrzia creșterea. Arma împotriva lor? Metodele chimice nu au dat rezultate. Biologii au venit cu o altă idee. Din mycoteca Institutului național de cercetări agronomice (INRA) al Franței s-au ales 600 de fișe (din cele 6 000 disponibile). După experiențele făcute, au fost eliminate 494. În competiție au rămas șase care aveau o acțiune eficace față de substanțele anticreștere a turtelor de rapiță contaminate. Cîștigătorul a fost Geotrichum candidum, un ferment deja utilizat în industria alimentară pentru prepararea brînzeturilor și a făinii de pește. Și cu aceasta s-a descoperit un nou mod de fermentare. Și un rezultat nesperat: proteinele solubile pot fi folosite în alimentația animalelor. Ba mai mult decît atît. Solubilizarea elimină poluanții. Procedeul — brevetat — se aplică la fel de eficient la soia, floarea soarelui, lucerna ca și în industrie, în condiții economice competitive, după cum afirmă THADEE STARON de la Laboratoarele antibiotice de la Versailles, în revista L'Express. Așa dar, Geotrichum candidum solubilizează proteinele rapiței. Și noua modalitate de fermentație promite mult în ceea ce privește alimentația viitorului.

O PĂDURE... ÎNCĂPĂȚÎNATĂ!

O fișie de pădure defrișată, s-a refăcut în trei luni! Ambițioasă, de o neînchipuită vitalitate, pădurile Americii de Sud, regiunea Amazoanelor, se opun ideii de a fi cucerite. Deși nimănui nu i-a trecut prin minte să le invite la masa de discuție a proiectului de creare a unor drumuri aici, ele au ridicat un veto demn de luat în seamă. Și pentru orice eventualitate, virginele păduri amazoniene au devenit o redutabilă „rezistență". Sînt 5 500 000 km² contra. Realizarea celor 1 200 000 km² de asfalt se înscrie astfel sub un mare semn de întrebare. La această neașteptată, de necrezut aproape situație, se adaugă încă un fapt emoționant. Citind despre proiectul construcției unei autostrăzi, elevii unui colegiu din Franța, Saint-Michel des Perrais, au trimis redacției Science et Vie, un protest. Este un anunț mortuar: „Clasa a doua a Colegiului Saint-Michel des Perrais, are regretul să vă anunțe moartea Pădurii din Amazonia, producătoare a 50% din oxigenul vegetal pe care îl respirăm în lume".

O POARTĂ SPRE VIITOR NUMITĂ EXCITON

S-a descoperit o nouă particulă elementară, excitonul, a cărui prezență a fost precisă încă în 1930 de către reputatul fizician sovietic Frenkel. Interesul pe care-l prezintă? Multiplu. Lucrările actuale ale fizicienilor sovietici demonstrează posibilitățile uimitoare pe care le deschide în diferite domenii. În biologie s-a consemnat deja că moleculele de clorofilă se comportă la fel ca excitonii în cristale. Este posibil iarăși ca în cancerologie să se înțeleagă acum mai bine modul cum unii compuși chimici inofensivi devin cancerigeni. De asemenea o mai bună cunoaștere a excitonului ar permite construirea laserilor foarte puternici.

LOGICĂ

LA CE FOLOSESC TESTELE DE INTELIGENȚĂ

Există o modă a testelor. O listă de întrebări la care trebuie răspuns într-un timp dat. O serie de jocuri, o infinitate de jocuri la care se testează perspicacitatea, aptitudinile tehnice, imaginative, dexteritatea manuală. O suită de desene, de cifre, de simboluri... cu care se pot afla o mulțime de date despre subiectul supus unui astfel de examen. Dar dacă pînă acum aceste teste foloseau aproape exclusiv lămuririi celor care le propuneau, într-un domeniu sau altul, s-a observat — firesc — că ele pot folosi direct și celor care răspund. Și, ca atare, au început să se introducă în școli și chiar la cursurile post-școală. Fac o educare a gîndirii logice. Pentru că testele moderne nu fac apel la memorie, ci la raționament. La logică. Se pare că asemenea teste fac o bună pregătire pentru cei care sînt chemați să gîndească „informațional", să ia o decizie dintr-o serie de variante posibile. Iată și motivul pentru care oferim astăzi cititorilor noștri cîteva teste, apărute în prestigioasa revistă de popularizare a științei „Science et Vie". Fiți dv singuri și arbitrii rezultatelor. Chiar dacă testele nu pot singure măsura facultățile atît de numeroase și nuanțate ale inteligenței, ele au fost denumite totuși „probe ale inteligenței". Se dă, evident, un punctaj. Pentru fiecare răspuns bun un punct Dacă totalul pe care-l realizați depășește 27 de puncte felicitări. Între 20 și 27 de puncte, e încă bine Sub 20 de puncte însă... Și e din ce în ce mai puțin bine, cu cît numărul punctajelor este mai mic. Timpul de rezolvare: 20 de minute.

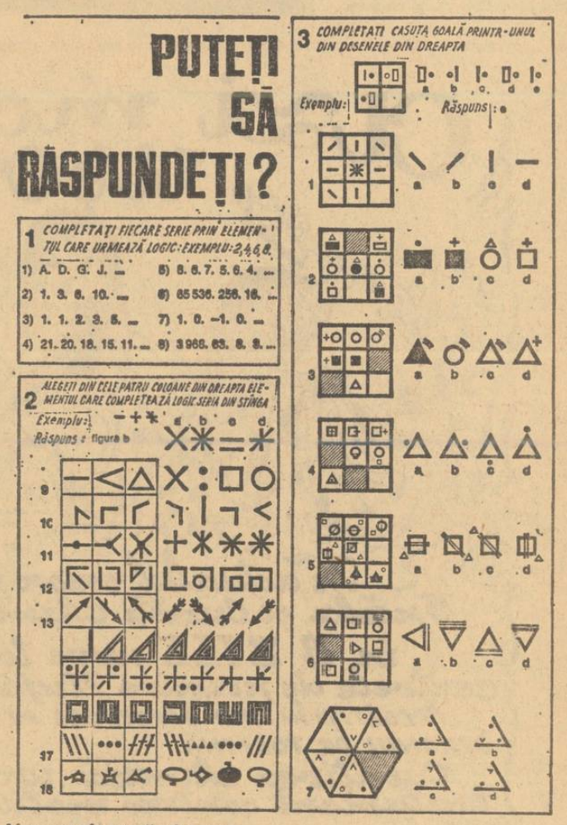

(Soluțiile testelor în numărul viitor)

MEDICINĂ

ELECTRICITATEA MEDICALĂ CALMEAZĂ DURERILE CRONICE

O acupunctură, în variantă electronică, a devenit astăzi marea modă a terapeuticii, înainte chiar de a depăși momentul de experiment. Se încearcă electro-anestezii. Se urmăresc efectele stimulării electrice asupra durerilor cronice. Și se speră ca electricitatea să alunge de pe piață calmantele.

Suferiți de dureri cronice? Aruncați calmantele! Folosiți electricitatea! Nu creează obișnuință și nu are efecte secundare comparabile celor înregistrate la folosirea medicamentelor tradiționale. O asemenea prezentare se va face probabil în viitor electricității medicale, înlocuind sau alăturîndu-se reclamelor obișnuite astăzi în farmacologie. Deocamdată, această terapeutică este doar în faza experimentală. Va da rezultatele scontate? Vom vedea. În fapt, este vorba de implantarea unor stimuli analgezici. Sînt aparate capabile să producă neurostimulări destinate să mascheze durerea, așa cum relatează PATRICK MAGD într-o notă din cotidianul francez Le Figaro. Un american, dr. **BLAINE S. NASHOLD** a experimentat procedeul pe treizeci de pacienți cărora le-a „aplicat" electrozi pe coloana vertebrală, studiind efectele stimulării electrice asupra durerilor cronice. E, dacă vreți, o acupunctură, în variantă electronică. Stimulii electrici „bruiază" informațiile trimise creierului care se vede astfel în imposibilitate de a le decoda, cu alte cuvinte de a percepe senzația respectivă de durere. Este interesant de reținut că această tehnică a fost elaborată, inițial, de ingineri. De ingineri radariști. Medicina nu a făcut decît să extindă domeniul de aplicații. Rezultatele obținute pînă acum de dr. Nashold? Cei care se plîngeau de dureri ce se manifestau: „parcă mă arde", au declarat că „parcă se simt mai bine", în schimb „durerile de origine osoasă sau musculară nu ar fi inhibate într-un mod semnificativ". Experimentele continuă și rezultatele obținute vor trebui, e logic, să fie pe deplin confirmate. Oricum, electricitatea medicală începe să-și facă loc în terapeutica modernă. Electroniștii colaborează cu medicii. Recent, în Franța, o societate oferă cercetătorilor un aparat de stimulare electrică compus dintr-un mic receptor implantabil și un emițător extern care conține sursa de energie, potențiometrul și o antenă. Se preconizează un sistem de comandă la distanță, prin piele, pe diferite organe interne, și, de asemenea, un sistem de control și stimulare a respirației la bolnavii gravi care nu mai au reflexul natural al inspirației-expirației.

În ce privește ceea ce numeam „acupunctura în variantă electronică", cîțiva cercetători francezi au început să practice electro-anestezii. Bolnavii — selecționați (ca și în cazul acupuncturii tradiționale) înainte de a fi operați sînt adormiți, aplicîndu-li-se electrozi la nivelul sprîncenelor și mastoidelor. Această tehnică experimentală mai trebuie completată printr-o acțiune medicamentoasă — în special pentru a se combate efectele secundare ale unei anestezii electrice. Deocamdată, în lumea laboratoarelor, domnește optimismul în ce privește perspectivele electroterapeuticii.

ALCOOLUL ATACĂ MUȘCHII!

Experiența a fost făcută. Leziunile musculare pe care le prezentau alcoolicii cronici sînt datorate alcoolului și nu subnutriției. Așadar nu este suficient să mănînci bine și consistent cînd bei mult, trebuie să bei mult mai puțin! O serie de experiențe făcute pe voluntari sănătoși, bine hrăniți, și tineri — între 21 și 28 de ani — au demonstrat că, deși regimul alimentar era excelent (3900 calorii, 15% proteine, 32% materii grase, 11% hidrați de carbon, vitamine în cantități optime) adăugarea unei cantități de 225 g ethanol, diluate în suc de fructe (cît bea un alcoolic cronic pe zi) era dezastruoasă. După patru săptămîni de observații, teste, examene biologice, fiecare dintre subiecții tratați prezenta oedeme în interiorul celulelor și între altele, elemente de țesut muscular în parte distrus. Experiența, cu rezultate revelatoare, a durat doar o lună. Cîteva săptămîni mai tîrziu, mușchii au redevenit normali. O mai îndelungată experiență „alcoolizantă" ar fi avut efecte ireversibile. Dar ce era de demonstrat, s-a demonstrat. Cercetările au fost făcute la Mount Sinai Hospital din New York. A mai rămas de descifrat mecanismul acestei deteriorări musculare.

CURA DE TEREN

CURA DE TEREN, ca procedură terapeutică, importantă componentă a complexului terapeutic balneo-climateric este indicată în mai toate afecțiunile cronice cu deosebire în nevroza astenică. Ea constă în efectuarea unei mișcări sub formă de plimbare, prin locuri care întrunesc anumite condiții, indicate prin afecțiunea respectivă și respectînd anumite indicații date, în raport cu bolnavul și boala sa.

Elementele cele mai importante care intră în componența curei de teren sînt cele care influențează cel mai mult organismul și boala. Ele țin de natura în care se execută cura, dar și de mișcarea însăși, partea cea mai activă a terapiei. De aceea, **cura de teren se mai numește și „terapie prin mișcare".** Cadrul mișcării, **natura acționează asupra organismului printr-o largă gamă de factori ce compun de fapt, clima: factori fizici** (cosmici, atmosferici, terestri, telurici) **și factori biologici, și sînt** tipici pentru **o anumită regiune.** Prin factori cosmici înțelegem: **radiațiile solare** și cosmice; cei atmosferici sau meteorologici sînt: temperatura aerului, **presiunea** și umiditatea lui, **vînturile** etc.; factorii geografici sînt: altitudinea, forma reliefului, vegetația.

Viața omului, atît în stare fiziologică, dar mai ales în stare de boală este direct și permanent influențată de climă. Influența acestora este **atît de mare,** încît, pe drept cuvînt se spune „climatoterapie", iar ramura din știință, care studiază relațiile dintre climat și om se numește „bioclimatologie".

În climatoterapie, pe lîngă factorii mai sus arătați, un mare rol are și schimbarea mediului obișnuit al bolnavului, al ritmului lui de viață și de muncă, schimbarea preocupărilor sale cotidiene. Nu mai puțin importante sînt diversitatea și frumusețea peisagiilor montane, care influențează psihicul bolnavului, contribuind la potențarea curei balneare.

Climatul subalpin, este specific și excitant prin: presiune atmosferică scăzută, temperaturi mai joase, precipitații mai abundente, corespunzătoare altitudinii și o mare radiație solară, dar mai ales o bogată gamă de frumuseți naturale, minunate priveliști montane, reconfortante, odihnitoare. Pădurile întinse de brazi înalți contribuie la diminuarea vitezei vînturilor precum și la generarea de aerosoli terapeutici, la ozonizarea și ionizarea negativă a aerului.

La altitudinea de aproximativ 8 — 900 m, este necesară o perioadă de aclimatizare, de 3 — 5 zile în care, cura de teren are o **mare importanță. De aceea** se cere să fie bine respectată de către bolnavi.

Nu trebuie uitat faptul că **mișcarea propriu-zisă este cea mai importantă.** În cura de teren, ea constituie partea dinamică a procedurii terapeutice, participarea activă a bolnavului la tratament. Secretul succesului unui tratament constă în colaborarea reciprocă dintre medic și bolnav, în felul în care pacientul îl înțelege și ajută pe medic, prin încrederea, voința și dorința sa de a se vindeca.

În mod special, în nevroza astenică, cura de teren, prin factorii mai sus arătați, ameliorează, și, în contextul terapeutic complex, chiar vindecă, aproape toate simptomele bolii (cefalea cronică, astenia, insomniile rebele la droguri etc.), îmbunătățind respirația, apetitul, oxigenînd țesuturile, tonificînd organismul, combătînd anemia, constipația habituală cronică, astenia și adinamia.

Condițiile reușitei unei cure de teren? Să fie efectuată în cadrul naturii, pe timp frumos; să nu fie obositoare; să se ia mici pauze; să se respire amplu pentru a diminua oboseala provocată de efort; să fie progresivă, ca durată și distanță. Astfel, cura de teren va avea o mare influență asupra bolnavului, reușind să-l readapteze la eforturi susținute, să-l reanimeze dorința de a munci, și să-l redea, astfel, societății, cu forțe reîmprospătate.

Rodica POPESCU
medic specialist la Întreprinderea turism și odihnă din Sinaia

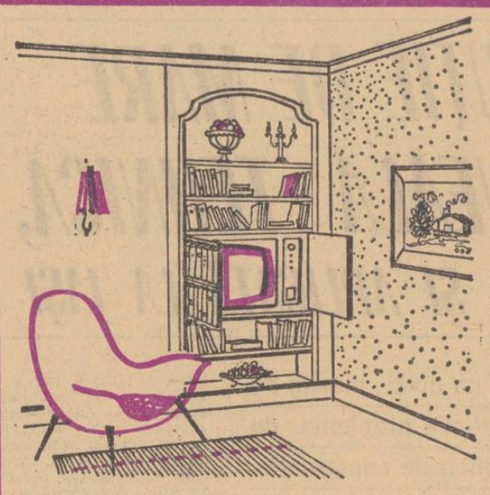

O SUGESTIE PENTRU LOCUINȚA NOASTRĂ

TELEVIZORUL

Apartamentul modern cuprinde în echipamentul său un element nou — televizorul — care-și cere drepturile sale în spațiile rezervate mobilierului

Gabaritul și „gingășia" ecranului său ce trebuie ferit de praf, lovituri, obligă pe cel care dorește să-i admire în tihnă emisiunile, să găsească o poziție corespunzătoare atît în ce privește distanța relativă la locul spectatorilor cît și în raport cu restul mobilierului încăperii respective.

În schițele alăturate să sugerăm soluții ce pot rezolva niște cazuri aparte.

1. În cazul unui mobilier de tip mai vechi, necontemporan televizorului, acesta își poate găsi locul potrivit între rafturile unei biblioteci, unde în timpul zilei va fi protejat și mascat de două ușițe îmbrăcate spre exterior cu cărți butaforate, care se integrează genului.

2. Într-un interior modern, măsuța tip suport cu blatul pivotant este binevenită. Și aici în locul obișnuitului șervețel susținut de un bibelou sau un vas cu flori, putem masca televizorul cu o ramă decorată adecvat emisiunilor preferate (— muzică ușoară, sport, filme etc.).

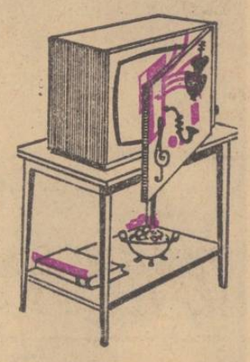

CUM VA FI VREMEA

de Dumitru BACINSCHI

director adjunct științific la Institutul de Meteorologie și Hidrologie

Ca de obicei, referindu-mă la prognoza meteorologică pentru luna iunie, urmărită se pare cu deosebit interes de public, pot afirma că ea s-a dovedit reușită, putîndu-i acorda calificativul de foarte bună. Gurile rele zic chiar, că a fost excelentă. Dar...

Spun că prognoza noastră a fost reușită pentru că ea a prevăzut destul de corect regimul precipitațiilor, răcirea care s-a produs după 18 iunie precum și canicula dinaintea acestei date cînd, chiar dacă nu a fost astfel denumită, s-a contat pe temperaturi mai mari de 34 grade. Așa se face că luna lui Cireșar s-a transformat, poate în mod fericit numai pentru o scurtă perioadă, în luna lui Cuptor. Este de reținut și prognozarea corectă a caracterului instabil și răcoros al timpului pentru intervalul cuprins între 24 iunie și sfîrșitul lunii, cînd mai multe fronturi de ploi ne-au traversat țara.

Din indicațiile pe care le deținem, luna iulie 1972 ar trebui să evolueze asemănător cu luna iulie 1947, lună indicată ca analog.

În general, după un debut ceva mai răcoros, și mai instabil, cu ploi ce pe alocuri au fost mai abundente, avînd în vedere caracterul lor de aversă, din punct de vedere termic restul lunii va fi normal de călduroasă. Regimul precipitațiilor va oscila în jurul valorilor normale, exceptînd cîteva regiuni din sud-vestul țării unde precipitațiile vor fi deficitare.

V-aș ruga să rețineți cîteva intervale caracteristice:

8—11 IULIE: Vreme frumoasă și călduroasă în sudul țării unde ziua temperatura va urca pînă la 33—35 grade. În nord, averse izolate după-amiază și temperaturi maxime apropiate de 28—30 grade.

12—19 IULIE: Vremea devine instabilă și se răcește treptat. Ploi aproape în toate regiunile țării, însoțite pe alocuri de descărcări electrice și furtuni. Temperaturile maxime nu vor depăși 26—28 grade nici chiar în sudul țării.

20—24 IULIE: Vremea se va ameliora, dar va rămîne favorabilă averselor de ploaie după-amiază și seara. Temperatura aerului va marca o ușoară creștere, revenind la valori maxime de 30—32 grade.

25—31 IULIE: Vremea devine, treptat, frumoasă și călduroasă. Averse izolate de ploaie și descărcări electrice doar în zona de munte. Temperaturile maxime vor urca din nou pînă la 34 grade sau chiar mai mult.

Să așteptăm, acum, confirmarea sau infirmarea spuselor noastre. Este vorba doar de o prognoză și încă de una... meteorologică.

Alei Dorcop

EXPOZIȚII BUCUREȘTENE PESTE HOTARE

Potrivit unei tradiții de dată destul de recentă, cunoscutul magazin bucureștean „Victoria" continuă să organizeze expoziții cu vînzare în capitalele unor țări socialiste. Sînt în pregătire astfel de expoziții la Budapesta, Sofia și Berlin, care vor fi deschise, concomitent, în cele mai reprezentative magazine din cele trei capitale, în ziua de 23 august. Ele vor fi la dispoziția publicului timp de 12 zile. În schimb, se vor deschide succesiv, la magazinul „Victoria": expoziții de același fel din R. P. Bulgaria, R. P. Ungară și Republica Democrată Germană. Prima expoziție, cu produse bulgărești, va fi inaugurată la 9 septembrie.

PUȚINĂ OBOSEALĂ NU STRICĂ...

La Hamburg, doi medici vestgermani experimentează o metodă de reeducare a suferinzilor de infarct. Durata repaosului absolut este scurtată substanțial. Coronarienii urmează un riguros program de exerciții fizice. Metoda aceasta de reeducare rapidă înlocuiește tot mai mult repaosul prelungit. Și, după cum o dovedesc statisticile, cu deplin succes! Cinci ani după ce au suferit un infarct, bolnavii care și-au reluat rapid activitatea se simt mult mai bine decît cei care au fost ținuți mult timp la odihnă completă.

RĂSPUNDEM LA ÎNTREBĂRILE DUMNEAVOASTRĂ...

Pe teme juridice

MARGARETA POPESCU, — București. Este necesar să indicați Comitetului executiv al Consiliului popular al sectorului pe raza căruia locuiți persoana care să ocupe suprafața locativă devenită disponibilă în apartamentul în care locuiți. Termenul înăuntrul căruia trebuie să vă adresați Comitetului executiv al Consiliului popular este de 15 zile, de la data cînd ați luat cunoștință că spațiul respectiv a devenit disponibil.

GHEORGHE-PETRE MANEA — Tîrgoviște. Îndrumarea, dată organelor locale este corectă. Potrivit dispozițiilor legale în vigoare, competența de a soluționa în primă instanță acțiunea referitoare la înregistrarea tardivă a nașterii (după trecerea unui an de la nașterea copilului) aparține judecătoriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul reclamantul (art. 10, 18, 33 și 34 Decr. 278/1960. A se vedea și Decizia nr. 1512/3. IX. 1971 a Tribunalului Suprem, Secția civilă).

PETRE LUCA — Botoșani. Dumneavoastră trebuie să vi se achite indemnizația de naștere în cuantum de 1 000 lei. Această indemnizație nu este impozabilă și vi se acordă pe baza certificatelor de naștere ale copiilor născuți anterior și pentru noul-născut. Adresați-vă Comitetului executiv al Consiliului popular al municipiului, referindu-vă la Decr. 954/1966 și Instrucțiunile de aplicare acestuia.

C.G. — Ploiești. Adresați-vă judecătoriei Ploiești pentru rezolvarea litigiului la care vă referiți. În conformitate cu prevederile Codului familiei, bunurile dobîndite în timpul căsătoriei, de oricare dintre soți, sînt, de la data dobîndirii lor, bunuri comune ale soților. Dumneavoastră nu sînteți obligată să dovediți calitatea de bun comun a imobilului cumpărat după încheierea căsătoriei, deoarece — potrivit legii — se prezumă că toate bunurile achiziționate în timpul căsătoriei sînt comune.

Dacă fostul soț pretinde că este vorba de un bun al său, atunci trebuie să facă dovada că l-a dobîndit înainte de căsătorie, ori valoarea investită în acest bun reprezintă echivalentul unui bun propriu pe care l-a înstrăinat tocmai pentru a achiziționa imobilul respectiv. (A se vedea art. 29—31 Codul familiei).

I. M. Rîmnicu-Vîlcea — *Vă înțelegem starea de spirit provocată de repetatele eșecuri terapeutice. Credem că specialiștii Centrului de dermatologie al Ministerului Sănătății, cu sediul la spitalul Colentina, vă vor ajuta în depistarea etiologiei afecțiunii, pe baza unor investigații complexe și vă vor aplica un tratament adecvat.*

T.I. Baia Mare — *În cazul unor varice la nivelul membrelor inferioare, ținînd seama de vîrsta fetiței (16 ani), este obligatoriu să fie examinată de medicul chirurg, pentru a preciza cauza apariției lor și a-i recomanda remediile necesare.*

M.M. MARIA — Tg. Mureș — *Dacă este vorba de o ateroscleroză avansată, nu putem preciza tratamentul fără a cunoaște starea bolnavului (tensiunea arterială, simptomele neurologice și psihice).*

ION NECAJITU — Craiova — *Tulburările care au apărut în ultimul timp fac parte din cortegiul nevrozei astenice pe care o prezentați de mult timp, după cum reiese din descrierea dv. Ele au fost accentuate și de tratamentele hormonale pe care vi le-ați administrat din proprie inițiativă. Cazul dv. ilustrează încă o dată cît de important este ca bolnavul să fie urmărit periodic de același medic și să se ferească de automedicație. Credem că dv. veți beneficia de o psihoterapie competent condusă de către medicul neuro-psihiatru. În ceea ce privește medicația, vă sfătuim să luați Bergonal, o tabletă seara, și vitamina B_6, o tabletă dimineața. Esențialul însă este să vă învingeți reticențele și să vă apropiați cu toată sinceritatea de medicul care vă va îngriji.*

MARGARETA GAIST-București. — *Este dificil să stabilim un diagnostic dermatologic numai după descrierea făcută. Locuiți aproape de clinica de dermatologie a spitalului Colentina și vă sfătuim insistent să apelați la specialiștii respectivi. Și asta, cît mai curînd, deoarece se pare că afecțiunea dv. evoluează.*

U.V.L.-București — *Vă recomandăm sport — înot — și următoarea medicație: Hidroxizin — o tabletă seara. Este un tranchilizant bun care vă va ajuta să căpătați echilibrul psihic pe care îl căutați. Dimineața, veți lua Hematodin, o fiolă și la prînz Fosfobion, tot o fiolă.*

LIVIU — Hunedoara — *Sîntem convinși de corectitudinea diagnosticului secției de chirurgie unde ați fost internat. Există asimetrii care se încadrează în normele largi, fiziologice.*

Dacă era vorba de un aspect patologic ar fi apărut și alte simptome și nu v-ar fi fost permisă practicarea unui sport de performanță.

ÎNGRIJIȚI-VĂ SĂNĂTATEA

Politețea în lumea copiilor

ÎN TABĂRĂ ȘI LA PRIETENI

Atunci cînd concediul părinților coincide cu vacanța copiilor, familia pleacă de obicei împreună la mare sau la munte. Vacanțele școlare sînt însă lungi, așa că mulți dintre elevi își petrec o parte din timp și la rude, la prieteni de ai părinților sau în tabere școlare. E pentru ei o experiență de viață care cere un minimum de disciplină.

IN TABARA

• În primul rînd — ca pretutindeni de altfel — curățenia trebuie scrupulos respectată. Ea începe cu spălatul dinților, mîinilor, obrazului etc., cu grija pentru obiectele și veșmintele personale și continuă cu cea față de lucrurile colegilor, și și mai ales cu respectul față de bunurile comune. Un copil **nu va lua nimic de la** tovarășii săi fără ca în prealabil să **le** ceară voie. Lucrul sau veșmîntul împrumutat va fi înapoiat curat și în perfectă stare.

• Copilul va fi atent și săritor nu numai față de colegii lui de tabără ci și față de conducătorii taberei. Nu va lua în rîs pe nimeni și nu va face glume de prost-gust.

• La masă copilul nu se va plînge mereu de calitatea mîncării comparînd-o cu cea de acasă. Dacă ceilalți „înfulecă" cu plăcere, el n-are nici un motiv să le strice pofta de mîncare.

• Ascultarea și respectul autorității sînt indispensabile pentru buna funcționare a taberei. Copilul va asculta cu voie bună ordinele date, chiar dacă ele nu sînt întotdeauna pe gustul lui. Plîngăreții ca și cei veșnic nemulțumiți **nu se bucură de** simpatia celor ce îi înconjoară.

• Neascultarea poate avea consecințe grave. În timpul excursiilor pe munți, a scăldatului în rîuri sau la mare ea este cauza a fel și fel de accidente.

LA PRIETENI

Părinții vor atrage copilului atenția că oricît de diferită ar fi viața gazdelor de cea cu care e deprins, el va face totul ca să se adapteze.

• Dacă se mănîncă mai devreme sau mai tîrziu decît este deprins, se va abține de la orice fel de remarcă. Nu va face nici un fel de comentarii asupra meniurilor, a orelor de sculare sau de culcare.

• Nu va crea griji și nu va deranja în nici un fel pe cei ce l-au primit, dimpotrivă va face mici servicii: va ajuta la pusul sau la strînsul mesei; va face comisioane; va propune să cumpere el ziarul sau țigările (cumpărături care au fost scăpate din vedere de cei mari).

• Nu va uita să-și stringă patul, să-și facă ordine în cameră, și asta fără să i se ceară. Nu va fi indiscret, cotrobăind prin dulapuri și sertare.

• Își va spăla mîinile și se va pieptăna înainte de a se așeza la masă; nu va uita niciodată să spună: „Vă rog" și „Mulțumesc".

Toate acestea vor fi de ajuns ca șederea lui printre oameni străini să fie deopotrivă de plăcută pentru el ca și pentru gazde; ele nu vor putea să spună decît: **„iată un copil bine crescut".**

CU PUȚINĂ LÎNĂ ȘI UN PIC DE... RĂBDARE

În vacanță, la munte sau la mare vă puteți distra cu folos tricotînd ori croșetînd mici garnituri din resturi de lînă sau bumbac.

1. SACOȘA tricotată din resturi de bumbac sau lînă este formată din pătrate în care se folosesc cît mai multe culori. Se pot schimba culorile la 2—3 rînduri.

2. CRAVATA croșetată din bumbac mercerizat se începe de jos, în piciorușe simple. Facem un lanț de 22 ochiuri pe care croșetăm 22 de piciorușe simple. Primul rînd îl croșetăm cu o singură culoare fă piciorușe mici, iar prin următoarele 3 ochiuri tragem un fir de bumbac (scăzătura) într-un singur ochi. Continuăm să croșetăm ochiurile rămase. La începutul și sfîrșitul fiecărui rînd (pe față) lucrăm 2 piciorușe în același ochi. După ce croșetăm o bandă de o singură culoare, trecem la alta și o dată cu ea nu mai înmulțim în părți, dar numai o singură dată, ca să îngustăm cravata. Scăzămintele le facem în funcție de lărgimea pe care o dorim.

3. CORDONUL este lucrat tot în piciorușe simple, pe lățimea dorită. Putem intercala mai multe culori. Se încheie cu o broșă sau cu o cataramă.

E VREMEA ROȘIILOR

Frumos colorate și apetisante, le prețuim iarna și vara ca un important element decorativ în bucătărie. Acum în plin sezon, cînd sînt mai nutritive, nu putem însă trece cu vederea prețiosul lor aport de vitamine și săruri minerale atît de necesare organismului. Roșiile n-ar trebui să lipsească în nici o zi de pe masa noastră. De altfel Centrala de producție, valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor, ne asigură că în magazinele de desfacere, vom găsi roșii din belșug, care vor satisface cerințele celor mai exigenți consumatori.

De bună seamă fiecare gospodină are rețetele ei preferate. Vă sugerăm și noi cîteva, primite de la cititoare și care sperăm că vor îmbogăți meniurile dv.

Supă de roșii cu găluști de ficat

2 ardei grași curățați de semințe, spălați și tăiați fideluță se călesc în două linguri de untdelemn împreună cu un morcov, o rădăcină de pătrunjel, o jumătate țelină (curățate, spălate și date pe răzătoare). Se toarnă deasupra 2 l. de apă sau zeamă de carne și la dorință se adaugă, o ceapă întreagă. Ceapa poate fi mărunt tocată și călită împreună cu zarzavatul. Se pune vasul pe foc. Separat se prepară găluștile. Se amestecă 300 g. pate de ficat cu un ou întreg și 5 linguri de pesmet, sare, piper. Se fac între palme găluște potrivit de mari, se trec prin făină și se fierb în supa clocotită. (Găluștile se pot prepara și din ficat proaspăt dat prin mașina de tocat). După ce găluștile sînt gata, se toarnă în oală zeama de la 1 kg de roșii fierte și strecurate. Se drege supa cu smîntînă, se presară cu verdeață tocată, se mai adaugă la dorință o lingură de zahăr și sare după gust (CORNELIA BRÎNDEA — București).

Gustări din roșii

I. 1 kg de roșii frumoase, rotunde, egale; 6 ouă, 150 g șuncă fiartă (un rest de friptură, salam); un gălbenuș, ulei, oțet sau zeamă de lămîie, sare, piper, 50 g mușțar, pătrunjel verde tocat.

Se fierb ouăle tari. Se trec sub un jet de apă rece, se cojesc, se taie în două de-a latul, se golesc de gălbenuș.

— Roșiile se spală, se șterg. Li se taie un căpăcel nu prea mare, li se scoate miezul. Interiorul se presară cu sare. Se întorc cu gura în jos să se scurgă de zeamă.

— Dintr-un gălbenuș, zeama de la o jumătate de lămîie sau puțin oțet, sare, piper și 100-150 g ulei se prepară o maioneză bine legată.

— În maioneza preparată se adaugă șunca tăiată în pătrățele, gălbenușurile fierte, zdrobite cu furculița și pătrunjelul verde tocat. Cu acest amestec se umplu roșiile. Peste fiecare se așează o jumătate de ou fiert. Roșiile se pun pe un platou și deasupra lor — fără să murdărim alb — se toarnă un sos preparat din miezul roșiilor, bine strivit și strecurat, muștar, sare și ulei. (ADELA REMER — Timișoara)

II. 7-8 roșii rotunde, egale, bune de umplut, 3-4 cepe potrivite; 500 g ardei gras; 4-5 ouă; ulei; pătrunjel.

Se toacă ceapa și ardeii mărunt și se înăbușe în ulei. Se adaugă miezul scos din roșii. Se ține pe foc pînă scade și devine un sos consistent. În acest sos se adaugă ouăle bătute ca pentru omletă și se amestecă pînă ce compoziția se leagă. Se sărează, se piperează după gust. După ce amestecul s-a răcorit se umplu cu el roșiile golite de miez și care între timp au fost ținute cu gura în jos să se scurgă de zeamă. Se așează pe un platou și se presară totul cu pătrunjel tocat. (ELENA CHIRIAC)

Mîncare de roșii umplute

10 roșii mari, bune de umplut, 300 g carne tocată, o felie de pîine albă (numai miezul), 2 ouă, sare, piper, o ceapă, mărunt tocată, o felie mai groasă de slănină, 100 g smîntînă.

— Se taie un capac din fiecare roșie. Se golesc roșiile de miez. Se sărează și se țin cu gura în jos să se scurgă. Între timp se prepară umplutura. Se amestecă tocătura de carne cu slănină tocată, ouăle bătute, sare, piper, ceapă și miezul de pîine muiat în apă și stors. Se umplu roșiile, se pun la loc capacele tăiate. Miezul scos din roșii, stors și pasat se toarnă peste roșiile așezate în cratiță. Se fierb pe foc slab. La sfîrșit se dă cratița la cuptor cîteva minute. Se dregе sosul cu smîntînă și se servește (GETA POPOVICI — Bîrlad)

(5312)

(5325)

ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG

CURIER SĂPTĂMÎNAL

ECOURI

de Mihai STOIAN

Din cînd în cînd sînt nevoit să ocup spațiul rubricii de față cu ecourile intervenției curierului într-un caz sau altul. Iată o nouă serie de rezultate obținute :

„Stimate curier,

Să fie oare adevărat ? Sînt pur și simplu sufocat de emoție în urma publicării scrisorii mele. Cînd v-am trimis scrisoarea nu m-aș fi gîndit la faptul că astfel voi avea parte de atîta căldură, sinceritate și ajutor moral din partea sutelor de cititori din țară. Am primit foarte multe scrisori și toate mi-au încălzit sufletul prea rece de la o vreme. Scrisori continuă să sosească și am impresia că, dac-aș avea nevoie, toți acești oameni ar sări ca unul într-ajutor, ceea ce-mi aduce aminte de filmul „Dacă toți tinerii din lume"... Îmi este imposibil să răspund tuturor, de aceea vă rog respectuos să le mulțumiți dv. în numele meu, strîng mîna tuturor (minus aceluia care mi-a pus o marcă de 55 de bani, să-i răspund, dar nu mi-a scris și adresa retur).

Cu respect,
EUGEN FORRÓ
str. Petőfi 5
Miercurea Ciuc
jud. Harghita"

„Stimați tovarăși,

Iată că a venit și ziua mult așteptată de mine. Am reușit să primesc ceea ce mi-am dorit, postul. Sper să vă amintiți de mine, fata descurajată, pesimistă care v-a scris mai de mult. Acum știu și eu că e primăvară și că soarele încălzește uniform pe toți oamenii, știu să zîmbesc și să rîd, acum sînt fericită. Aș vrea să mulțumesc public tov. director dr. Gh. Popescu, din Ministerul Muncii, pentru sprijinul acordat, ca și tov. director N. Crișan, de la Școala profesională specială nr. 10 din Bistrița, unde am fost repartizată, pentru căldura și atenția deosebită cu care sînt înconjurată aici. Aș mai mulțumi d-rilor. N. Antonescu, C. Popescu, N. H. Popescu și tov. profesoare de gimnastică medicală Valeria Boroș, care m-au încurajat permanent, asigurîndu-mă că dorințele mele vor fi îndeplinite.

Cu mult respect,
VASILICA NEAGU
Șc. prof. spec. nr. 10
str. Viișoarei 23, Bistrița
jud. Bistrița-Năsăud"

De la Inspectoratul școlar al județului Prahova am primit un răspuns privind posibilitatea internării minorilor *A și M. Comărniceanu* la grădinița Săftica (aștept confirmarea rezolvării definitive din partea părinților). De la Hunedoara aflăm că, pe data de 29 martie a.c. *FLORICA GEORGESCU* — în urma sesizării curierului — a fost repartizată la I.C.R.A. iar *ELEONORA GRECU* la preparația cărbunelui — Lupeni. Consiliul popular al Municipiului Galați comunică : *„Vă informăm că în prezent se perfectează formele pentru încadrarea soției tov. VICTOR LUPUȘOR (prin transfer)* la Spitalul nou ce s-a dat de curînd în folosință, în funcția de soră medicală". Din Tulcea ni se anunță că *ECATERINA EFTODE* (de 70 ani) din com. Mahmudia, deși nu este membră cooperatoare, venită fiind din satul Sarinasuf de peste 15 ani „ținîndu-se cont de situația ei deosebită, și pe măsura posibilităților, conducerea cooperativei agricole intenționează s-o ajute și în viitor" (pe anul 1971 i s-au dat 100 kg. grîu și 100 kg porumb). *ILEANA LASZLO* din Sibiu (Uzinele „Independența") **scrie : *„Mulțumiri pentru rezolvarea situației mele".*** Ministerul Muncii ne trimite copia răspunsului expediat lui *TRAIAN ȘANDOR* din comuna Sintana de Mureș, sat Bărdești, jud. Mureș : *„Ministerul Comerțului Interior importă pentru invalizii care prezintă amputația unui membru inferior autoturisme „Trabant Hycomat". Pentru obținerea unui astfel de autoturism este necesar a depune la C.E.C. suma de 33 250 lei cu o vechime de șase luni".*

POST-SCRIPTUM — Mă văd nevoit să precizez (pentru a cita oară) că, în ciuda dorinței de a menține o legătură cît mai strînsă, mai directă, cu cititorii acestei rubrici, îmi este — literalmente — imposibil să : stabilesc întrevederi la redacție ; să răspund personal la scrisori, la domiciliul corespondentului ; să telefonez celor în cauză ; să primesc fotografii, copii după acte sau chiar originale pe care apoi, după luni și luni de zile, să fiu somat să le restitui expeditorului, fiindcă, firește, mai are ...nevoie de ele. Așadar, rugămintea călduroasă a curierului este de a nu mai introduce în scrisori : plicuri timbrate, acte, poze, de a nu mai solicita întrevederi, telefoane, răspunsuri individuale prin poștă. Îmi permit să socotesc prezentul „post-scriptum" drept ultimul anunț de acest fel. Orice „suplimente" de natura amintită nu vor mai fi restituite.

VACANȚA

Văzută de MATTY

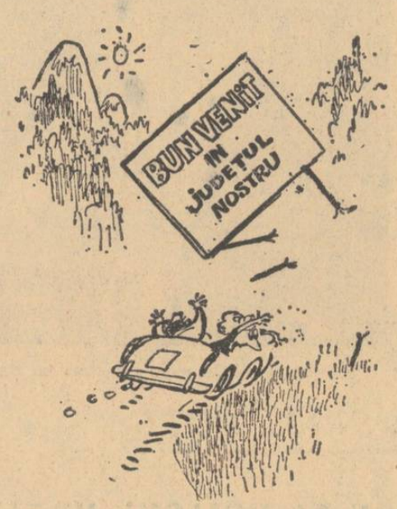

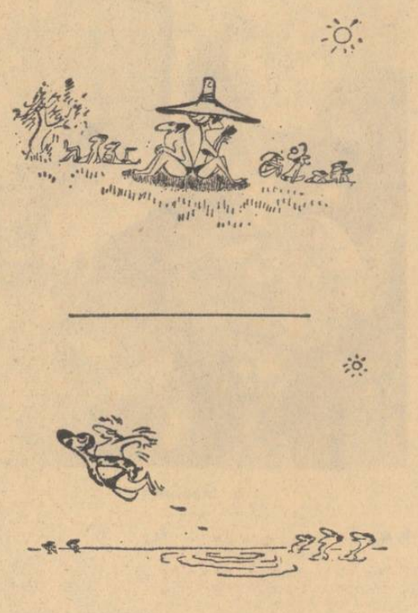

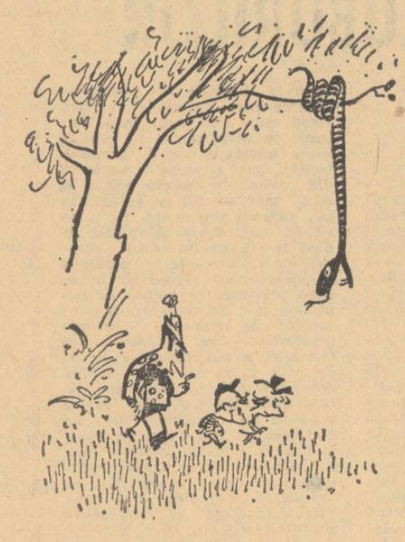

Fiți foarte atenți să nu călcați cumva pe vreun șerpișor

Văzută de Adrian ANDRONIC

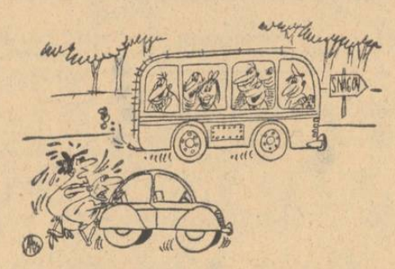

Invidioșii cum mai crapă de ciudă c-am ieșit la iarbă verde cu mașina proprie !!!

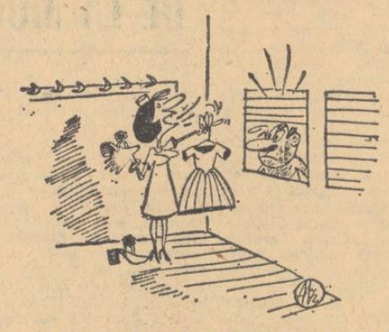

Și sînteți sigur că nu sînt astea hainele dumneavoastră ?

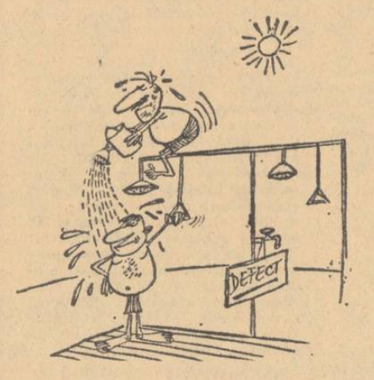

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

Cel mai... Cea mai... Cîți ?... Unde ?

Iată începuturile unor întrebări interesante, pe care le propune corespondentul nostru **NICOLAE BUSUIOC** din Iași, pentru care, de altfel îi mulțumim în numele dv., stimați cititori. Deci...

1. Ce copaci „istorici" sînt mai cunoscuți în țara noastră ?
2. Care este cea mai înaltă clădire din țară ?
3. Care este cea mai întinsă clădire din țară ?
4. Unde se mai păstrează și astăzi crama lui Ștefan cel Mare ?
5. Care este cel mai vechi castel din țară ?
6. Care este cea mai veche localitate descoperită pe teritoriul țării noastre ?
7. Care este cel mai vechi amfiteatru antic din țară ?
8. Care este cel mai vechi pămînt al țării ?
9. Care este cel mai tînăr pămînt al țării ?
10. Unde cade la noi în țară cea mai redusă cantitate de ploaie, anual ?

Quasarii

În anul 1963 au fost descoperite unele corpuri cerești asemănătoare cu stelele dar care prin intensitatea undelor radio emise depășeau orice alte corpuri cerești. La început, s-a propus să fie denumite „radio-surse-cvasistelare" iar ulterior li s-a dat numele de „quasari". S-a constatat că acestea au o variație puternică a intensității emisiunilor lor, ea manifestîndu-se pe durate de cîteva zile sau săptămîni S-au reperat pînă acum cîteva sute de quasari. Ei se prezintă sub forma unor sfere compacte cu dimensiunile aproximative ale unei stele obișnuite, însă conținînd o cantitate de materie cît circa 100 milioane de mase solare. Quasarii nu pot fi observați decît cu instrumente astronomice cu putere de mărire foarte ridicată, întrucît se află la distanțe uriașe în afara Galaxiei noastre.

Cantitatea de energie emisă de un quasar este și ea uriașă, calculele indicînd în medie 10^{47} ergi pe secundă iar, în unele cazuri, chiar și 10^{60} ergi pe secundă. Observațiile asupra quasarilor au arătat că ei se deplasează în spațiu cu viteze de 60% pînă la 80% din aceea a luminii și că distanța pînă la ei este de ordinul miliardelor de ani-lumină.

Știți prin ce procese se presupune că ia naștere energia uriașă a quasarilor și care este structura lor ?

Răspunsurile la întrebările publicate în numărul trecut

Cea mai veche carte tipărită din lume

Cartea cea mai veche din lume, tipărită, a fost descoperită în urmă cu cîțiva ani, la biblioteca „V.A. Urechiă" din Galați. Incunabulul, imprimat la Elischstatt este legat în piele, fiind tipărit cu litere gotice, și nu are foaie de titlu, fapt care, conform specialiștilor, este caracteristic lucrărilor apărute înainte de anul 1481. Pe ultima pagină a cărții este imprimat anul apariției, în cifre latine : MCCCLXVI, ceea ce înseamnă 1366. Cartea a fost tipărită cu cel puțin 70 ani mai înainte de apariția primei lucrări scoase de Gutenberg. Pe coperta volumului se află o stampă vinetă, inconjurată cu frunze de viță ! În desen este reprezentat în prim-plan un om care lucrează la un teasc pentru struguri. Literele de la începutul fiecărui capitol sînt miniaturale, iar cele de la începutul fiecărei fraze sînt dublate sau umbrite. Pe foaia de gardă a lucrării se găsește un text în limba franceză, care atrage atenția bibliofililor asupra raritații operei, presupunîndu-se că imprimarea s-ar datora tipografilor belgieni Pierre Caesaris și Johannes Stoll.

Ținîndu-se seama de numele tipografilor menționați, ar rezulta că volumul s-a tipărit în secolul al XV-lea. Dar, în catalogul unui librar din Frankfurt pe Main, specialist în lucrări foarte vechi, și care ține evidența incunabulelor, este reprodusă descrierea unei ediții a volumului descoperit la Galați, fiind indicat, ca dată de tipărire, același an, 1366.

Numeroși specialiști în materie sînt de părere că data nu este greșită și, în consecință, volumul descoperit în țara noastră a apărut înaintea primei lucrări a lui Gutenberg.

Cine avea dreptate ?

Atît Costel, cît și unchiul Vasile aveau dreptate, dar fiecare în felul său, acesta fiind în funcție de locul din care se interceptează sunetul sirenei locomotivei. De pe locomotivă, unchiul Vasile auzea sunetul sirenei uniform, fără nici o variație de ton, pentru că el se deplasa o dată cu sirena iar aceasta, realmente, avea un ton constant. În schimb, Costel, ce se găsea într-un punct fix, de lîngă terenul de sport, pe unde trecea în viteză trenul, sesizase fără să-și dea seama un fenomen bine cunoscut din fizică, denumit „Efectul Doppler-Fizean", cu aplicații în acustică, optică etc.

Într-adevăr, dacă de exemplu o sursă sonoră se apropie suficient de rapid de un observator fix, frecvența vibrațiilor sonore va fi percepută mai ridicată, întrucît numărul impulsurilor pe secundă ce impresionează organul auditiv este mai mare, în comparație cu cel emis de sursă. În aceste situații, undele sonore suferă o comprimare, întrucît o dată cu sunetele emise de sursă, se deplasează și sursa însăși. Cînd sursa sonoră ajunge în dreptul observatorului, frecvența sunetului este egală cu numărul de impulsuri pe secundă aplicat organului auditiv. În astfel de condiții, în comparație cu sunetul anterior, acesta va avea o notă mai gravă. Dacă sursa sonoră se depărtează, tonul devine și mai grav, întrucît undele sonore nu se mai comprimă, ci suferă un proces exact invers, de rărire, de destindere. Cu alte cuvinte, numărul de vibrații pe secundă se percepe mai redus, adică cu o frecvență mai joasă.

Deci și Costel avea dreptate.

Trebuie să menționăm că efectul Doppler — Fizean are o deosebită utilitate în astronomie, putîndu-se stabili cu ajutorul lui dacă un corp ceresc sau o galaxie se apropie ori se depărtează de Terra.

Poșta cititorilor

La întrebările apărute în rubrica noastră, în nr 756 al revistei din 1.04. 1972, au dat răspunsuri corecte următorii cititori : Anastasiu Șerban-Viorel, București ; ing. **Sergiu Popescu**, Ploiești ; **Lucia Săndulescu**, elevă, cl. a VIII-a, Șc. generală nr 5, București ; ing. **Gheorghe D. Gabor**, Timișoara ; **prof. Paul I. Amzoiu**, com. Grecești jud. Dolj ; **B. Stăncescu și Fl. Stănescu**, salariați ai întreprinderii I.I.B. București ; **prof. Gheorghe Brașoveanu-Urlați**, București.

Am reținut materiale, în vederea publicării, de la cititorii : **T. Marin**, com. Gura Ocniței, jud. Dîmbovița ; ing. **Ioan Olimpiu Luca**, profesor, Liceul agricol, jud. Ilfov ; **Dan Nemțeanu**, elev, anul IV-B, Lic. „Vasile Roaită", Rîmnicu-Vîlcea ; **Cornelia Buga**, București ; **prof. Nicolae Andrei**, Șc. experimentală Movila, jud. Ialomița. Mulțumim cititorilor noștri pentru amabilitatea de a ne fi trimis aceste materiale. Ele vor fi publicate pe parcurs.

Măgărdician Ionel Ninei — radiotelegrafist, Navrom, Constanța. Ne-au amuzat rîndurile dv., scrise aproape în întregime în limba franceză, ca răspuns la întrebările puse în revista nr. 756 din 01.04.1972, cu privire la originile cîntecelor revoluționare „La Marseillaise" și „Internaționala". Probabil că ați făcut o legătură între autorii lor, de origină franceză, și limba pe care o vorbeau. În sfîrșit, ne-am descurcat noi cum ne-am descurcat cu textul, care, să ne fie însă cu iertare.. nu prea era clar, ca o radiogramă.

Ing. Liviu MACOVEANU

STENOGRAFIA... pe scurt

de prof. Aurel BOIA

12. Cifrele. Abrevieri de logică și ocazionale

În stenografie se folosesc cifrele obișnuite, cu unele simplificări.

500 5 000	5 5.	mii și mii 7 la mie	1.. 7.
5 000 000 5 000 000 000	5 5	milionar în primul rînd	1 1"
al treilea însutit	3" 1	400 000 lei 6 800 kg	4. 68
de patru ori un sfert	4X 1/4	90 km 1 mai 1972	90 1/5 72

EXERCIȚIUL 23

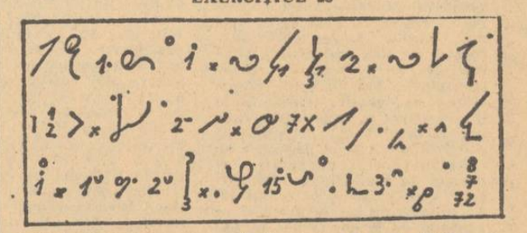

Unde merge mia, meargă și suta. — Lucrul dăruit prețuiește îndoit. — Lucrul bine început e pe jumătate făcut. — Obișnuința este a doua natură. — Măsoară de șapte ori în(ai)nte de a tăia. — Ai dreptate sută la sută. — În primul rînd ascultă, în al doilea rînd vorbește. — A cumpărat 1 500 kg și a plătit 3 000 lei. — Astăzi este 8 iulie 1972.

ABREVIERI

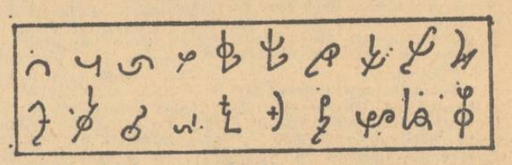

1. Agricultură (agricol), C.A.P., cooperativizarea agriculturii, oraș și sat (de la), bunuri materiale, bunuri de consum, materie primă, preț de cost, reducerea prețului de cost, venit național ;

2. Nivel de trai, productivitatea muncii, forță de muncă, relații de producție, proprietate privată, plusvaloare, exploatarea omului de către om, clasă exploatatoare, burghezo-moșieresc, război mondial.

Notă. — Cuvîntul **socialist** se notează prin tăierea cu litera **S** a cuvîntului precedent ; **de producție**, printr-un **P** plasat la dreapta sus (v. **relații de producție**).

În afară de expresiile curente, se pot abrevia cu ajutorul secantei și alte asociații de cuvinte (abrevieri de logică), uneori întîmplătoare, valabile numai pentru o anumită împrejurare (abrevieri ocazionale), cu condiția însă ca termenii respectivi să fie atît de bine asociați, încît pronunțarea primului să evoce imediat pe cel de-al doilea.

Un procedeu eficace de abreviere este folosirea stilului telegrafic : suprimarea cuvintelor ce pot fi reconstituite.

De asemenea, pot fi suprimați termenii ce se repetă într-o frază, scriindu-se unul sub altul numai elementele noi.

EXERCIȚIUL 24

Cine are drepturi, are și obligații. — Apa trece, pietrele rămîn. — Producția a crescut nu numai din punct de vedere cantitativ, dar și din punct de vedere calitativ. — Expunerea s-a referit atît la probleme interne, cît și la probleme externe. — Vin rînd pe rînd, încet-încet, treptat-treptat, pas la pas, cot la cot, braț la braț, umăr la umăr. — (Am) învățat stenografia (în) anul 1972 (după) cursul (din) „Magazin". — Ștefan cel Mare a domnit 47 ani ; Mihai Viteazul a domnit 8 ani.

EXERCIȚIUL 22 (cheie)

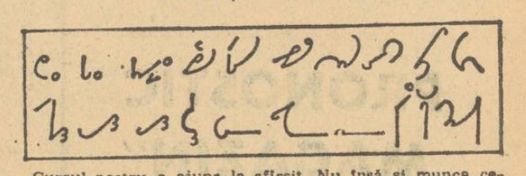

Cursul nostru a ajuns la sfîrșit. Nu însă și munca celor care l-au urmărit. Deprinderea stenografiei cere exercițiu, mult exercițiu. Acesta va fi alcătuit din copieri de texte diferite („Magazinul" oferă, în această privință, un bogat material), dar — și acesta este cel mai bun exercițiu — și din aplicarea practică a stenografiei, în munca personală. Se va folosi, în continuare, scrierea intercalată, căutînd — treptat, dar cu curaj — să se acorde o pondere cît mai mare stenografiei. O atenție deosebită trebuie acordată și de aici înainte lecturii. Nu se va neglija, bineînțeles, nici scrierea. Ea trebuie să fie executată cu aceeași grijă, pentru realizarea unui traseu bine proporționat, caligrafic. Cu timpul se va putea renunța la apăsarea efectivă a unor semne (T, JR, PT etc.). Se va putea de asemenea trece la hîrtie neliniată.

În încheiere, recomandăm, pentru consolidarea cunoștințelor teoretice, reluarea și efectuarea, o dată sau de mai multe ori, a exemplelor și exercițiilor publicate.

Urîndu-vă succes, vă stăm la dispoziție, ca și pînă acum, pentru lămuriri și îndrumări.

REBUS

CĂLDURILE...

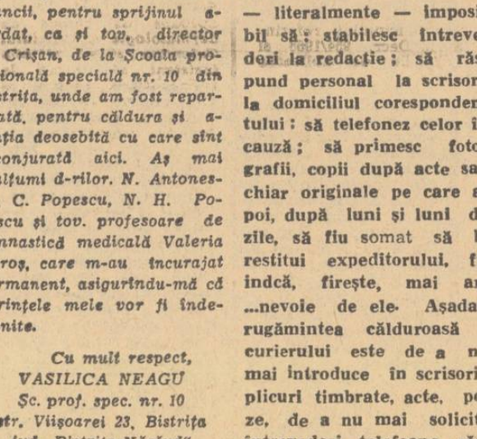

ORIZONTAL : 1. Polul căldurilor (fig.) — 8 iulie. 2. Se usucă pe corp, la soare — Cu cît este mai cald cu atît se găsește mai greu — Pe căldură te gîndești nostalgic la el 3. De neconceput lipsa lor pe o duă. 4. Îl are și vara pe al lui — La table — Cămăși rustice. 5. Expresie la pătrat (algebră) — Vede ! 6. Ilustru violonist italian 7. Scăldate și de apele inspumate și de soarele torid — Fruct răcoritor din țările calde 8. Mersul pe canicule de exemplu — A învăța. 9. Sfîrșit de canicule ! — Individ — Planetă. 10. O ușă mai mică...!! 11. Meșterii înghețatelor — Încălzit la urmă !

VERTICAL : 1. Răcoritoare — Boală a animalelor în toiul căldurilor. 2. Nu prea des — Binevenită pe arșiță 3. Sînt căutate în orice anotimp, la munte — Zăduf spre sfîrșit ! 4. Trăiesc în zonele extrem de călduroase și secetoase ale Australiei. 5. Bară la gimnastică — Din limonadă ! — Latră în deltă. 6. Alt ținut călduros în America. 7. Material subțire (pl.) — În căldură ! 8. În cuptor ! — A te trece apele. 9. Pe căldură trebuie să fie rece — Servite de la frapiere. 10. Superlativ caloric — Pomi ce cresc la căldură și secetă. 11. Umbrite și răcoroase vara — Secat.

Valentin HAIDENFELDER

Cuvinte rare : URAN, RER, ENOT.

LA MUNTE...

ORIZONTAL : 1. Fala munților — Ținut montan. 2. O priveliște de munte, la mare — Lac vulcanic în masivul Harghita. 3. Pregătit pentru excursie — Cete ! 4. Perla munților noștri — Și un vîrf în Munții Rodnei. 5. Peninsulă în Noua Guinee. — Mătușă (pop.) 6. La intrare în Voroneț ! — Vîrf în Înău ! — Rece ! — La poalele Carpaților ! 7. Colț de stîncă ! — Locuitor din Munții Apuseni — Lăstar la rădăcina arborilor 8. În lift ! — Print musulman. 9. Infanterist de munte... — ...și un trofeu cinegetic al Carpaților. 10. Stațiune climaterică la poalele Bucegilor — Locuitori de la munte. 11. Lanț muntos al Alpilor... — ... și un castel în munții noștri.

VERTICAL : 1. Orașul de la poalele Timpei — Stă lîngă chei. 2. Conifer — Comună în Franța. 3. Cărăuși pe cărări de munte — Există și unul muntos. 4. Vulturi în Himalaia. — Și arbori de esență tare ce împăduresc munții noștri 5. A da cu pomadă (mold.) — Nina Munteanu — Bun la biliard. 6. Țară asiatică muntoasă — Pe ponor ! 7. Fir — Arbuști din familia ceraceelor. 8. E un copilaș — Teodor Bratu. 9. La intrare în pădure ! — Niculescu Andrei ! — Are pitoreștile sale chei pe valea Ialomiței, în Bucegi. 10. O bucată din stîncă !... — ... și un popas în munți. 11. Un decor montan... — ...și un conifer din împărăția sa verde.

AL. GHEȚU

Cuvinte rare : ONIN, TAL, IZE.

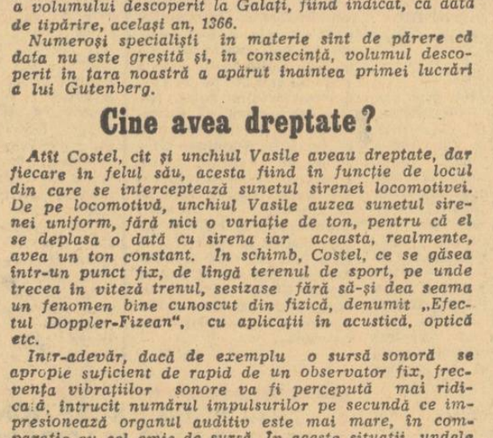

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DIN COMERȚ

ORIZONTAL : Piețe — Magazin — Usturoi — Elani — SL — Taraba — Tic — Căruța — Una — MO — Uzina — Scurtat — Lung — Avar — A — I — IR — Ene — Tic — AN — Tigru — I,a — Iată — A — LI — Tîrguri — Doimi — Iubita — Ara — A — Melodii — Tablița — Itaca — Agat — Felie — AT

I. L. CARAGIALE

ORIZONTAL : Schițe — Opera — Leonida — Amor — AT — Amici — Ist — Vac — Ploiești — Isac — IL — Laos — C — Dod — Ora — GT — Ironie — Onsa — CU — Duel — Ing — UM — Tîlc — LU — A — Mișună — Peleș — Onora — Ion — LT — Rica — Comedie.

JOCURI DISTRACTIVE

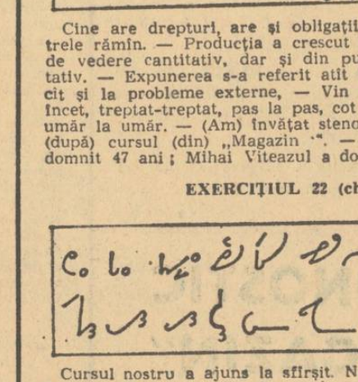

CARE ?

Dacă trageți de cele două capete ale sforilor, care dintre cele cinci găleți se vor mișca ?

(Soluția în numărul viitor).

O TREABĂ A CLUBURILOR

de Valeriu MIRONESCU

Jucătorul azi cel mai la modă în Europa, poate și din cauză că pe Beckenbauer și pe Müller lumea îi cunoștea mai de demult, este Netzer. Povestea spune despre Netzer că are un caracter ciudat, cică e puțin cam independent în păreri, ceea ce nu mă miră deloc, acum după ce l-am văzut jucînd cîteva meciuri în șir. Dar, chestia cu spinarea prea dreaptă i-a făcut cariera foarte sinuoasă. O dată a fost selecționat, apoi îndepărtat din lot și iarăși readus. În Mexic a stat pe tușă, la 25 de ani e greu să stai pe tușă, chiar mai greu decît la 23 de ani. Cînd s-a încheiat turneul final din Mexic, Schön a avut bunul simț să-i întindă mîna și să-i propună lui Netzer să îngroape amîndoi securile de luptă. Totuși, dacă mă gîndesc bine, singura scuză a lui Schön (pe care însă n-au avut-o și alții în situații similare), singura scuză valabilă — zic, a fost prezența în formație a lui... Overath ! Pe scurt, abia la 27 de ani Günther Netzer s-a transformat în stea fotbalistică pentru 700 de milioane de telespectatori. Mă uit prin cîteva ziare occidentale, fotografiile tip „reclamă" și reportajele despre pletosul half, bat de la distanță chiar și pe Esso, cea cu tigrul în motor. Exagerare aproape de idolatrie a fotbalului vorbit și scris, a acelui fel de fotbal care nu se joacă ci se înnoadă de la om la om în pămînțenișul mondial al suporterilor.

Pînă la un anumit punct, acest hobby uriaș prin proporția practicanților lui este pe deplin pașnic. Parcă nici atunci cînd spectatorul intelectual scoate vorbe burlenoase pe gură, încă n-am intrat în zona alienării. Avem încă de-a face cu un fel de manechin japonez al patronului căruia salariații, la ieșirea din fabrică, îi descarcă în față năduful.

Semnele îngrijorătoare ale alienării nu întîrzie însă prea mult și își fac apariția pe cîteva stadioane europene. Rangers din Glasgow își va sărbători centenarul în condițiile suspendării sale din fotbalul european ca plată pentru vandalismul suporterilor săi în interiorul și în afara stadionului din Barcelona. A fost momentul cel mai evident, din cauza petrecerii lui la lumina camerelor de luat vederi, însă nu e nici singular, nici închis în perimetre stricte.

Cazul clasic despre care se povestește cînd vine vorba de alienare e acela întîmplat într-un mare oraș vest-european unde un pacient a sucombat pe masa de intervenție fiindcă întreg personalul, inclusiv cel auxiliar, era plecat să urmărească la televizoare derbiul dintre cele două mari echipe locale. Socotesc, totuși, că întîmplarea aceea rămîne o întîmplare, o excepție crasă de irresponsabilitate umană.

Formele de înstrăinare, criticate adesea vehement în cîteva dintre țările apusene unde fotbalul se bucură de popularitate, sînt însă acelea provocate de politicianism care încearcă să profite de pe urma sportului, aruncînd echipa în campanii electorale și acțiuni propagandistice contrare intereselor maselor. Astfel, fotbalul, care se bazează pe pasiunea populară, este dirijat în folosul exploatatorilor și contra intereselor populației. Concomitent, se exercită asupra jucătorilor, în special, asupra principalilor jucători o acțiune de corupere pe mai multe planuri. Telurile vieții devin meschine, afaceriste, de căpătuială prin fotbal pe spinarea altora. Cazurile de jucători amestecați în scandaluri politice, în trafic ilicite și în escrocherii de proporții se înmulțesc. Jucătorii, oameni foarte tineri, constituie de altfel o pradă relativ ușoară iar procesul de coruție pătrunde pînă și la nivelul juniorilor. Iată aspecte ale fenomenelor legate de fotbal mai puțin discutate în paginile de sport.

Fotbalul românesc a progresat în primul rînd din cauza condițiilor, foarte favorabile, ce i s-au creat la noi în țară. Echipele și jucătorii, beneficiază cu adevărat de pe urma atenției și dragostei susținătorilor din orașe și alte localități, unele echipe și unii jucători și-au atras chiar un mare număr de susținători pe scară națională. Pe acest impresionant suport material și moral, fotbalul nostru a avansat treptat în performanța internațională, fapt ce a produs firesc mari satisfacții printre suporteri. Contactele dese cu echipele puternice din străinătate, confruntările anuale oficiale și amicale, au contribuit decisiv la creșterea eficienței jocului formațiilor noastre, la creșterea tehnică și tactică a jocului. Aceste contacte se vor dezvolta pe mai departe și ele vor stimula atît calitatea jocului cît și ambițiile sportive normale ale echipelor noastre spre rezultate de vîrf. După cum am văzut însă, fotbalul cu care venim în contact n-are numai o latură tehnico-tactică, are și părți negative din punct de vedere etic. Și este inacceptabil ca și acestea să exercite influențe, fie ele cît de mici. Perioada lunilor de pregătire a noului sezon competițional, care este o perioadă a conducerilor cluburilor în a-titea privințe, ar trebui să cunoască și o intensificare a procesului de educație a tuturor jucătorilor și tehnicienilor. Chiar și a susținătorilor fiecărui club în parte. Tot vorbind despre fotbal ca joc sportiv, cam uităm de treburile foarte serioase ale educației. Pînă nu faci foc, nu iese fum. Zvonurile despre meciuri trucate, despre jucători veroși, despre transferări cu iz afacerist, se înmulțesc. Sînt chiar unii care, din contactele cu fotbaliștii profesioniști, în loc să privească spre tehnica înaltă și pregătirea profesională, au prins inclinația de căpătuială. Am convingerea că unitățile noastre sportive, cluburile și asociațiile, conducerile acestora, vor acționa decis pentru extirparea elementelor de mentalitate retrogradă la unii jucători. Totodată aș sugera cluburilor să ia măsuri spre a feri pe fotbaliști de influențe nefaste. Fotbaliștii sînt oameni foarte tineri iar, aproape de la vîrsta adolescenței, sînt supuși nu numai avantajelor popularității ci și atacului „florei microbiene". Indivizi fără căpătîi, de ambele sexe, roiesc în jurul fotbaliștilor și-i atrag, uneori fără putință de întoarcere, pe drumul vieții foarte ușoare. În special, la unele cluburi bucureștene (ce au acuzat contraperformanța), problema pare acută și n-ar fi de mirare fiindcă tocmai jucătorii renumiți sînt primiți expuși asaltului. Deci, conducerile cluburilor au cuvîntul, înțelegînd că...

...fără spirit competițional nu se pot realiza performanțe nici acasă, nici peste hotare. Un jucător a cărui fire de luptă sportivă este subminată, se scoate singur dintre rînduri, în pofida oricăror calități tehnico-tactice. Un jucător care nu se vrea cetățean în rînd cu ceilalți, nu poate pretinde nici dreptul de reprezentare. Excepții de la regula cetățenească n-am vrea să vedem la nici o echipă de-a noastră.

C. Monzon

Urtain după meciul pierdut în fața lui Blin

8, 9, 10... OUT!

DE LA MONZON LA URIAȘUL URTAIN

de Paul OCHIALBI

Cred că în materie de publicitate sportivă, organizatorii de box francezi i-au învins cu scorul de 12—0 pe cei care se ocupă de treburile pugilatului de peste ocean. Niciodată în istoria vreunui meci pentru campionatul lumii nu s-a făcut atîta risipă de hîrtie și de cerneală. În plus, numai construcția ringului de la „Colombes" a costat cîteva zeci de mii de franci iar celelalte pregătiri ale meciului Monzon — Bouttier au depășit cu multe lungimi, mai ales în materie de propagandă, asa zisul meci al secolului Clay — Frazier. Înaintea acestei pasionante partide, fotografii, reporterii, crainicii și funcționarii administrației marelui stadion n-au avut un minut de odihnă. Pentru a-i da un fast deosebit chiar și corzile ringului și-au schimbat culoarea. Ingenioșii organizatori au montat corzi în culorile naționale franceze și argentiniene. Un Paris întreg a „tremurat" pentru Jean Claude de Bouttier, boxerul cu plete, care urma să-l „răzbune" pe Marcel Cerdan și să readucă pe pămîntul „cocoșului galic" mult rîvnita centură mondială a „mijlociilor".

Dar cowboyul din Santa Fè cum este denumit argentinianul Carlos Monzon, a declinat toate declarațiile pompoase. După unii tehnicieni, Monzon nu pornea favorit. Singurul care l-a indicat mare favorit pe Monzon a fost actorul italian Raf Vallone care a spus : Monzon este mult prea tare pentru Bouttier". Declarația nu ne-a surprins. Să nu uităm că Vallone a făcut box în tinerețea sa. Întîlnirea a fost la discreția lui Monzon care de abia în repriza a 7-a și-a permis luxul să stea pe taburetul din colț. Pînă atunci, în timpul pauzei regulamentare, el ședea în picioare și se uita la Bouttier. Francezul, epuizat, și-a dat seama că riscă să se mai bată din repriza a 13-a și, aldoma unui pescar sportiv, care plictisit că n-a prins nimic în ziua aceea, a rămas îngîndurat în scăunel, declarîndu-se învins.

După Benvenuti învins înainte de limită de două ori), pălărierul Emile Griffith (învins și el în rundul 14), Denny Moyer (surclasat în repriza a 5-a) iată că un alt boxer de talent, francezul Bouttier, capotează în fața energicului argentinian. La întrebarea „Și acum ce faceți ?", pusă de un ziarist francez, Monzon a răspuns : „Îmi voi pune titlul în joc în fața lui Biscoe (S.U.A.) sau a danezului Tom Bogs. Am 30 de ani. Nu voi mai boxa prea mult, voi reveni la vechea mea meserie, aceea de fermier.

Dacă Monzon își satisface suporterii obținînd rezultate de prestigiu, în schimb, bascul Urtain, decepționează de la un meci la altul. După ce a reintrat în posesia centurii continentale a „greilor" învingîndu-l pe modestul englez Bodell, care mai avea nevoie de o sumă de bani să-și cumpere cărămizi pentru a-și termina o casă la țară, uriașul spaniol Urtain, venit de peste ocean cu un gen de box „made în S.U.A." a cedat centura la Madrid, vest-germanului Jürgen Blin. Într-unul din fotoliile de ring se afla însă și Yancey Durham, managerul campionului mondial Joe Frazier. Acesta a declarat că Urtain nu poate candida la titlul mondial deoarece nu știe să se pregătească. Durham, care l-a văzut la antrenamente, a spus că Urtain nu face suficientă gimnastică, fiind un mare leneș. „Cînd va deveni un boxer disciplinat în sală și va lucra constiincios atunci Urtain va face progrese deoarece are un upercut de stîngă fantastic".

Poșta rotundă

de Ion BĂIEȘU

VASILE GHERAȚOIU, Sibiu : „Scriu aceste rînduri la cîteva ore după terminarea partidei cu Italia. În cea mai mare parte mi-a plăcut meciul, pe alocuri cu faze de mare spectacol, dar și cu scăderi de ritm vizibile mai ales în repriza secundă. Ceea ce mă nemulțumește profund este atitudinea spectatorilor bucureșteni, care în situația cînd echipa noastră trecea prin momente mai dificile sau anumite pase greșite date de băieții noștri, acest public suprasaturat de fotbal se deda la huiduieli, fluierături etc. Personal consider că ar constitui o lecție pentru bucureșteni ca viitoarele partide internaționale ce se vor disputa să fie programate în provincie, cel puțin pentru un an. În fond, în aceste meciuri de verificare se urmărește formarea de cupluri, încercarea unor elemente de perspectivă și nu rezultatul cu orice preț. Cred că noi toți cei ce iubim cu adevărat fotbalul ar trebui să înțelegem mai bine acest lucru. Și acum, apropo, de Dobrin : de ce oare acest mare jucător joacă cu jambierii lăsați jos ? Așa l-am văzut în toate meciurile.

P.S. Transmisia televizată a meciului a fost destul de slabă. În general, comentatorii vorbesc foarte mult, încît ne astenizează."

Și eu sînt nemulțumit de publicul bucureștean, care nu știe să reziste la încercări grele. Într-adevăr, poate n-ar strica să fie pedepsit, adică să facă drumul pînă la Brașov sau Craiova, cu ocazia unui tentant meci internațional.

Nu știu de ce-și lasă Dobrin jambierii jos. Cum îl văd, cum și întreb.

GETA, Virtoapele, Teleorman : „Iubesc foarte mult sportul, îmi plac aproape toate laturile lui. Fotbalul e subiect de discuție oriunde te-ai afla. Eu cred că ar fi bine să-i lăsăm în pace atît pe jucători, cît și pe Angelo Niculescu, care după mine este un om ideal și știe ce vrea. De ce să comentăm noi meciurile și să facem atîtea aprecieri greșite, cînd sînt atîtia critici de specialitate ai fotbalului nostru. Vă trimit aceste versuri pentru cei care se amestecă :

Să nu-l discuți pe Răducanu,
Pe Iordănescu sau Deleanu,
Că tu nu meriți să vorbești,
Căci dacă trece mingea
pe lîngă dumneata
Nu știi să dai cu piciorul în ea.

Poezia nu e reușită, dar cred că-i accesibilă, mai ales de la o elevă de clasa VIII-a (terminată)."

Într-adevăr, ca să fim cinstiți, poezia nu e de loc reușită (mă întreb cum ar fi arătat dacă o scriați înainte de a termina clasa a VIII-a...), dar ridică o problemă adîncă : adică dacă noi, cei care nu sîntem specialiști în fotbal, avem sau nu dreptul să ne spunem cuvîntul. Păi de ce să nu avem ? Există vreo lege care ne interzice acest drept ? Și apoi, care sînt acei specialiști ai noștri pe care să-i ascultăm în tăcere și cu sfințenie ? Numai eu cunosc cîțiva care spun numai prăpăstii. Așa ed, frați nespecialiști, dați-i înainte

GHEORGHE T., Făgăraș : „Vă rog f. mult să-mi comunicați dacă există în lume vreo echipă de divizia A sau B care să fi realizat recordul de a nu obține nici un punct în deplasare într-un întreg campionat. Acest record l-a stabilit echipa diviziona B „Chimia" Făgăraș".

Nu cunosc un astfel de record, dar în fotbal e posibil orice.

Ing. TITI GH., București : „Colegul dv. ascuns sub un subtil pseudonim a terminat recent „campionatul" cronicarilor de fotbal, încheind ciasamentul, în fruntea căruia se află Eftimie Ionescu (mi se pare că dv. sînteți pe locul doi). Ideea ca atare mi s-a părut amuzantă la început, dar am văzut că apoi ea a creat diferite animozități, mai ales că notele erau puse chiar de către fotbaliști. Mă întrebam de la început dacă acestia au vreun interes să se pună rău cu anumiți cronicari și dacă aceasta nu le va dăuna. Așa s-a și întîmplat. Unul dintre cei care a pus printre primii note a fost Cornel Dinu, component de bază al naționalei noastre. Deși nu sînt dinamovist, personal îl admir foarte mult pe acest fotbalist care joacă neîntrerupt în echipa națională de atîția ani și care a fost și este întotdeauna strălucit și în apărare și în atac, adică ceea ce se cheamă un fotbalist modern, bine dotat fizicește, care joacă în forță, fără să fie brutal. În plus, ori de cîte ori l-am auzit vorbind la televiziune mi-a făcut o impresie foarte bună, adică se dovedește a fi înzestrat și cu o inteligență care-l deosebește de mulți dintre confrații săi. Dar iată că de la o vreme, cronicarul de fotbal Adrian Păunescu (care este o altă slăbiciune a mea, și ca cronicar, și ca scriitor) duce o campanie susținută împotriva lui Cornel Dinu, căruia îi face reproșuri destul de violente, adesea jignitoare, pentru așa-zis joc dur, reproșuri care se vede limpede că pornesc dintr-o patimă personală. Mă întreb dacă acest incident nu a pornit de la mai sus pomenita idee, care, așa cum spuneam, a creat o anumită tensiune între unii cronicari și unii fotbaliști. Era nevoie de așa ceva ?"*

Am citit și eu cuvintele destul de grele scrise de Adrian Păunescu la adresa lui Cornel Dinu și am rămas surprins. Chiar nedumerit. Să nu-i placă, oare, de loc, lui Păunescu, jocul lui Cornel Dinu — m-am întrebat. Și mi-am răspuns în sinea mea : nu cred, la mijloc trebuie să fie altceva. Și am descoperit, imediat, că Penalty îl zgîriase puțin pe cronicarul „flăcărist". Totul pornise, deci, de la o glumă, de la o joacă. Incidentul nu trebuie luat în serios. Atît Adrian Păunescu, cît și Cornel Dinu sînt valoroși și indispensabili în profesia lor. Penalty nu va reuși să ne facă să-i stimăm mai puțin.

Cît privește locul doi, pe care l-am ocupat, după serioase eforturi personale, în acest prestigios clasament, el este răsplata cea mai scumpă pe care am primit-o în întreaga mea carieră. Locul doi este întotdeauna locul meu preferat. Aurul este strălucitor și epatant, dar argintul îmi dă sentimentul sobrietății și al decenței. Dați-mi mie cît mai mult argint, nu sînt un orgolios ! Și apoi, ce să fac eu cu un stilou de aur, eu, care scriu cu pixul de cînd m-am născut ?

D. JURCĂ, Pitești : „Am fost unul dintre spectatorii meciului de cupă dintre Dinamo și Jiul. Meciul m-a pasionat, mai ales că eram și neutru. Un lucru m-a nedumerit : cum au putut internaționali ca Lucescu, Dumitrache și Florian Dumitrescu să rateze lovituri de la 11 metri ?"

Să vă pun și eu o întrebare : cum a putut Dinamo să piardă meciul după ce a condus cu doi la zero ?

RARĂU AUGUSTIN, Cluj : „M-am întrebat de multe ori de ce tovarășii de la federație nu aduc ceva nou în fotbal. Aș veni și eu cu o propunere pentru a face mai interesant campionatul nostru. De pildă, să se dea două puncte pentru meci cîștigat și la fiecare gol marcat în plus față de partenerul de întrecere să se dea 25 de puncte mici, iar cînd se totalizează 100 de puncte mici să se dea un punct mare. În cazul acesta, dacă o echipă cîștigă cu 8-0, atunci poate realiza patru puncte într-un singur meci. În prezent, dacă o echipă conduce cu 2-0, aceasta se mulțumește cu atît și oprește motoarele, iar partida devine neinteresantă. De multe ori se scrie în ziar : raport de cornere 12-1, scor 0-0. Aș propune ca la trei lovituri de colț să se dea o lovitură de la 11 metri".

În ultima vreme apar din ce în ce mai mulți reformatori ai fotbalului. Unii vor să-l simplifice, alții să-l complice. Dacă ne-am lua după varianta dv., campionatul nostru ar semăna cu mițele pe care le jucam cînd eram copii, pe maidan. Eu zic să lăsăm naibii regulamentul așa cum e, dar să jucăm fotbal mai ca lumea. Nu ?

DIN CULISELE MECIULUI SPASSKI — FISCHER

- **Fischer nu putea fi dat în judecată**
- **Un pronostic cu ajutorul mașinii electronice**
- **Regulamentul campionatului mondial va trebui îmbunătățit...**
- **Un record de publicistică șahistă**
- **„Cred că Bobby face o... baie"**
- **Dr. Euwe nu l-a lăsat pe arbitrul meciului să pună în funcțiune ceasurile de control !**

• Cînd Fischer era în „criză de timp" și nu se știa încă dacă va sosi la timp la Reykjavik pentru a juca cu Spasski, organizatorii islandezi ai meciului pentru titlul mondial de șah se aflau într-o dilemă serioasă : ce se va întîmpla cu premiul de 125.000 dolari în cazul în care șalangerul abandonează ? Trebuie să i se dea oare campionului mondial cele cinci optimi ale premiului, deși nu a jucat efectiv nici o partidă ?

• Pentru a-l convinge pe Fischer să vină la meci, unul din organizatori a avut următoarea idee : să-l amenințe că, în caz de neprezentare, va fi dat în judecată, pentru a suporta cei 50 000 dolari cît a investit federația islandeză în organizarea meciului. Poate că — s-a insistat — în fața unui asemenea „argument" Bobby va da înapoi. Dar, atunci, s-a constatat că semnătura lui Fischer nu există pe nici un fel de înțelegere scrisă ! După ce s-a renunțat, în condițiile știute, la desfășurarea meciului la Belgrad și Reykjavik, nu a mai fost semnat nici un nou protocol privind organizarea întîlnirii doar în capitala islandeză !

• Un ziar francez a organizat o anchetă internațională privind „meciul secolului". La întrebarea „Cine va învinge ?", unul din intervievați a dat răspunsuri folosinduse de ... calculele mașinii electronice, pe care se bazează sistemul de clasificare Elo. Conform acestor calcule, ar trebui să învingă Fischer, care este cotat cu 2 760 puncte (Spasski se află la cota 2 690). Folosind același criteriu de calcul, meciul ar trebui să se încheie după partida a 23-a !

• Neprezentarea lui Fischer duminică, la prima partidă, trebuia să ducă la descalificarea sa ? Cei care răspund afirmativ se referă la punctul din regulament care prevede că absența la prima partidă a meciului echivalează cu descalificarea. Cei care contestă acest punct de vedere invocă un alt paragraf, conform căruia fiecare jucător are dreptul să amîne de trei ori cîte 48 de ore, jucarea unei partide, în caz de indisponibilitate.

• Un record în materie de publicistică șahistă : serviciul de presă al întîlnirii s-a organizat în asemenea mod încît oferă spectatorilor un buletin tipărit cu desfășurarea partidei imediat după terminarea ei.

• Spasski nu și-a desmințit buna dispoziție nici în momentele de tensiune care au precedat începerea meciului. Întrebat de un ziarist ce crede că face Fischer în acel moment la New York (discuția se purta luni), Boris a răspuns pe un ton foarte serios : „Cred că face o baie la hotel și că privește tavanul, gîndindu-se la ce mă gîndesc eu acum, așteptîndu-l aici la Reykjavik..."

• Dr. Euwe, președintele Federației internaționale de șah, a fost criticat în mai multe rînduri pentru maniera în care a acționat înainte de deschiderea meciului. Între altele, și pentru că duminică i-a interzis arbitrului să pună în funcțiune ceasurile de control. Unii l-au acuzat că a lucrat tot timpul singur, fără să se consulte cu ceilalți conducători ai F.I.D.E. La care Euwe a replicat că el a fost cel care a aranjat cu bancherul englez James Slater donația acestuia de 125.000 dolari pentru a putea începe întrecerea...

U. V.

Cu și fără... crampoane

DORINȚA LUI BARBU

de Eftimie IONESCU

...PITEȘTI. Orașul-capitală al fotbalului, ediția 1972. Mii de oameni au trenurat aici pentru fiecare minut jucat de F. C. Argeș în campionat și au trăit o seară de neuitat pentru ei, acea seară de miercuri 21 iunie cînd Iordănescu și Tătaru puneau capăt incertitudinii privind campioana. Credeți, probabil, că dacă mergeți acum în capitala argeseană oamenii îți vor declama, fiecare, un poem de laudă pentru „distribuția Dobrin" ? Așa credeam și eu, mai zilele trecute, cînd am poposit cîteva ceasuri în al șaselea oraș apărut pe harta campionatelor de fotbal. Eroare. Suporterii lui F.C.A. — și fenomenul are dimensiuni de masă — au lăsat în urmă campionatul și ochii lor și gîndurile lor și — înțelegeți este firesc doar — speranțele lor se îndreaptă spre „Cupa campionilor europeni". Nu exagerez cînd spun că febra C.C.E. a și pătruns pe barierele orașului, deși doar miercuri vom ști cine va juca sus, pe stadionul din Dealul Trivalei, inaugurînd cupa nr. 1 a Europei la Pitești. Cine va juca ? Prefierința lui Barbu, căpitanul de onoare al argeșenilor, cel mai vechi jucător al lor, este aceasta : „Îmi convine să jucăm cu Ajax sau cu Juventus, cu Ujpesti Dozsa sau cu Real Madrid. În fața unor asemenea case mari nu ai decît de cîștigat chiar dacă tabela de marcaj ar arăta pînă la urmă cifre potrivnice voinței noastre. Dar — cine știe dacă este totdeauna după cum vrea calculul hîrtiei sau faima echipei ? Am pitat ce a făcut U.T.A. din Feyenord și Panathinaikos dintr-un șir de vedete ale Europei ?

A fost, oare, o scenă de teatru ?

BREVIAR OLIMPIC

VREȚI să aflați ce program va avea Shane Gould la München ? Recordmena mondială va lua parte la nu mai puțin de cinci probe individuale și două la ștafetă ! Dar nu numai atît. Ea va fi prezentă la probele de calificare a unora din probe, ceea ce înseamnă 13 curse echivalînd 3,7 km Program, nu glumă !

DR. GOTTFRIED SCHOENHALZER, conducătorul comisiei de control antidoping a declarat că este convins că măsurile care vor fi întreprinse vor împiedica orice încercare de folosire a produselor stimulative. Costul tuturor operațiunilor de control, cadre, verificări, analize etc. se ridică la suma de un milion de mărci. Sportivii supuși controlului vor fi desemnați prin tragerea la sorți și nu pe baza locului ocupat în clasament. Pentru cei aflați în culpă se vor aplica sancțiuni foarte grave.

UN GRUP de 36 de atleți din 14 țări africane a fost invitat de federația vest-germană de atletism pentru a se pregăti în R.F. a Germaniei în vederea Jocurilor Olimpice. Atleții vor fi antrenați de directorul Institutului de cultură fizică și sport din Kiel, Bodo Schmidt.

LOTUL DE SPORTIVI care va reprezenta Australia va sosi în Europa cu mult înaintea începerii întrecerii. Măsura a fost indicată ca necesară în vederea acomodării sportivilor. Pînă la începerea întrecerilor ei se vor stabili în cîteva țări pentru stagiul necesar de pregătire.

DE PE ACUM reprezentantul societății care a construit instalațiile pentru Jocurile Olimpice a și încheiat contracte privind viitoarea utilizare a unor construcții. Orășelul olimpic va fi preluat de o societate care dorește să-l amenajeze pentru salariații săi. Palatul sporturilor va fi transformat într-un velodrom și va fi folosit pentru organizarea de curse cicliste de șase zile.

1 109 MEDALII vor fi distribuite primilor clasați în cele 21 de discipline sportive prevăzute în programul Jocurilor Olimpice. Vor fi 364 de medalii de aur și argint și 381 de bronz. Numărul mai mare de medalii de bronz se explică prin faptul că la întrecerile de judo și box vor exista cîte doi concurenți clasați pe locul trei la fiecare categorie.

IN AUSTRIA a apărut „Enciclopedia Jocurilor Olimpice". Lucrarea (380 pagini) a fost elaborată de Erick Kamper și cuprinde toate datele privind această manifestare sportivă începînd din anul 1896 și pînă în 1968. Volumul, prezentînd un deosebit interes va fi difuzat în întreaga lume.

TRAGEREA EXCEPTIONALĂ
PRONOEXPRES

SE ATRIBUIE
- BANI
PREMII DE VALOARE FIXĂ ȘI VARIABILĂ
- AUTOTURISME
DACIA 1300 și DACIA 1100
- EXCURSII
— În U.R.S.S. pe ruta : Kiev, Leningrad, Riga, Moscova.
— LA PARIS.

Puteți participa cu bilete de 3 lei, 6 lei și 15 lei varianta.

Variantele de 15 lei vă dau dreptul de participare la toate extragerile cu șanse mari de cîștig.

Simbătă 8 iulie ultima zi pentru procurarea biletelor.

PRONOSTIC „MAGAZIN"

— Concursul „Pronosport" din 9 iulie 1972 —

1. GRANITUL BABADAG — ELECTRICA CONSTANȚA. Duminica trecută, Granitul a pierdut cu 3—0 meciul susținut cu Dunărea, la Tulcea, în timp ce Electrica a pierdut acasă, cu 2—1, în fața Marinei din Mangalia. Judecînd prin prisma acestor rezultate credem că prima șansă aparține echipei Granitul.

2. DANUBIANA ROMAN — TEXTILA BOTOȘANI. În prima etapă a „Cupei de vară" Danubiana a reușit un rezultat de egalitate, 2—2, în deplasare, cu Unirea Iași. Socotim că, jucînd acasă, are toate șansele de a cîștiga.

3. C.F.R. PAȘCANI — VICTORIA ROMAN. Favorită netă echipa din Pașcani care primește acasă vizita unei echipe de categorie inferioară.

4. TEXTILA BUHUȘI — LETEA BACAU. Cu toate că duminica trecută a pierdut cu 4—0 meciul susținut la Piatra Neamț cu Ceahlăul, iar Letea a învins, acasă la ea, cu 1—0, pe Trotușul, socotim că șansele de victorie aparțin gazdelor.

5. OITUZ TG. OCNA — CEAHLĂUL PIATRA NEAMȚ. Meci foarte greu pentru echipa gazdă căreia nu putem să-i acordăm decît cel mult șansa unui rezultat de egalitate.

6. SIRENA BUCUREȘTI — AUTOBUZUL BUCUREȘTI. Avantajul propriului teren este singurul argument care pledează în favoarea echipei Sirena. Nu este exclus însă un rezultat de egalitate.

7. TEHNOMETAL BUCUREȘTI — LAROMET BUCUREȘTI. Duminica trecută Laromet a învins cu 7—1 pe T M București iar Tehnometal a pierdut cu 3—0 pe terenul echipei Autobuzul București. Aceste două rezultate ne obligă să înclinăm spre o victorie a echipei Laromet.

8 T. M. BUCUREȘTI — FLACĂRA ROȘIE BUCUREȘTI Învinsă categoric duminica trecută, echipa T M.B încearcă mîine o reabilitare pe propriul său teren. Probabil că o va reuși.

9. MARINA MANGALIA — DUNĂREA TULCEA. Echipa locală, învingătoare în deplasare duminica trecută, deține mari șanse de victorie.

10. CHIMIA RM. VILCEA — OLTUL RM. VILCEA. Un derbi local între două echipe ce activează în categorii diferite. Apreciem că Chimia pornește favorită netă în partida de mîine.

11. LOTRU BREZOI — UNIREA DRĂGĂȘANI. Ambele echipe au pierdut duminică. Lotru în deplasare, Unirea acasă. Gazdele au prima șansă, dar nu trebuie neglijată în întregime posibilitatea unui rezultat de egalitate.

12. C.F.R. SIMERIA — MINERUL LUPENI. Acest meci este deschis, după opinia noastră, oricărui rezultat. Socotim, deci, că pentru a evita neplăcerile, jucătorii la Pronosport trebuie să indice pe buletine cele trei semne.

13. CORVINUL HUNEDOARA — VICTORIA CĂLAN. Activînd în categorii diferite Corvinul deține mari șanse de victorie mai ales că joacă acasă. Este, poate, cel mai sigur solist al concursului.

CULISELE HIPODROMULUI

• Săptămîna viitoare turful nostru trăiește un eveniment deosebit. La sfîrșitul ei, se dispută derbiul de trap. Agențiile se deschid mai devreme, se pregătesc cununi pentru primii clasați, hipodromul are haine noi. Cine va cîștiga întrecerea ? Tradiția spune că cel de al doilea sau al treilea clasat în „Premiul de încercare". În acest an sorții au căzut pe Huluba sau Torpedo...

• Primul derbi de trap din țara noastră, recunoscut ca oficial, a avut loc în anul 1924 pe hipodromul Floreasca și a revenit lui Bătăuș (părinții: Badea Petre și Jitica) El s-a disputat pe distanța de 1 700 m, realizîndu-se performanța de 1'38",2/km.

• Caii antrenorului Tr. Dinu au de la o vreme comportări ciudate : cînd nu galopează, tracnează (merg neregulat) ; cînd sînt favoriți... se claseză printre ultimii. Pentru „ciudățeniile" lor sînt însă „acoperiți" : regulamentul actual nu prevede obligativitatea clasării pe primele locuri, în alergări...

Doru IONESCU

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" — Abonamentele la revista „Magazin" se fac prin oficiile și agențiile P T T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții. Cititorii din str"inătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „Rompresfilatelia" — serviciul import export presă, București, Calea Griviței nr. 64—66. P.O.B. — Box 2001.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

Anul XVI Nr. 771 — sîmbătă 15 iulie 1972 — 8 PAGINI 1,50 LEI

Contemporani cu noi

GALAȚI

LANCEA CARE A VENIT DE HAC „URȘILOR", ADUCÎND ANUAL ECONOMII DE 10 MILIOANE LEI

VALEA JIULUI

2 200 TONE DE CĂRBUNE SUPLIMENTAR ȘI UN RECORD CARE NU SE ȘTIE CÎT VA REZISTA

BACĂU

CÎTE O INOVAȚIE PENTRU FIECARE AN DE MUNCĂ

(Pagina a 2-a)

Agendă săptămînală

SPRE TREPTE TOT MAI ÎNALTE DE PROGRES ȘI CIVILIZAȚIE

Peste cîteva zile la București vor începe lucrările Conferinței Naționale a Partidului — eveniment de excepțională însemnătate în viața social-politică a țării. Ordinea de zi anunțată — și anume analiza modului în care se înfăptuiesc hotărîrile Conferinței Naționale din 1967 și ale celui de-al X-lea Congres al partidului — circumscrie în fapt problematica fundamentală a mersului nostru înainte, problematica întregii națiuni, problematica majoră a fiecărui comunist, a fiecărui cetățean pătruns de simțămîntul răspunderilor sale civice. Căci, este bine știut — și viața de fiecare zi ne-o confirmă din plin — nu poate fi pentru nimeni, pentru nici un cetățean conștient al acestei țări, problemă mai arzătoare, de-o importanță mai mare decît împlinirea destinului socialist al patriei, asigurarea, prin toate forțele materiale și spirituale de care dispunem a progresului său neîntrerupt, progres de care depinde nemijlocit bunăstarea și împlinirea noastră ca oameni, ca cetățeni liberi și demni ai unei țări care-și cucerește pretutindeni în lume, prin muncă plină de abnegație, însuflețită de cald patriotism a fiilor săi, un binemeritat prestigiu. Îmbinarea strînsă, pînă la identificare, a intereselor individuale cu cele ale întregii societăți socialiste, caracterizează viața noastră de fiecare zi, hotărîrile, opțiunile noastre fundamentale ; programul de dezvoltare a societății noastre socialiste, elaborat de partid polarizează voința, gîndurile, energiile fiecăruia dintre noi în parte unindu-le într-un nobil și puternic efort comun.

„Identificarea deplină a poporului cu idealurile socialismului — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — se reflectă în dîrzenia, energia, abnegația și spiritul de sacrificiu cu care el dă viață politicii partidului prin munca sa neobosită pentru ridicarea patriei socialiste pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație".

Excepționala efervescență politică ce-a precedat Conferința Națională, avîntul fără precedent al întrecerii socialiste, amploarea angajamentelor și însuflețirea muncii pentru înfăptuirea lor ne-au oferit zilnic și pretutindeni în țară, mărturii fără număr ale dragostei, ale stimei și nețărmuritei încrederi a poporului nostru în politica Partidului Comunist Român. Aceste simțăminte reflectă convingeri profunde și ferme, reflectă certitudini de neclintit dobîndite în practica socială : fiecare om din această țară s-a putut convinge, din propria sa experiență de viață, că tot ce gîndește, tot ce inițiază partidul comuniștilor nu are alt scop decît binele țării, bunăstarea și fericirea oamenilor. Eforturile spre care ne cheamă partidul sînt spre binele țării și spre binele nostru ; năzuind spre perfecționare — a fiecărui sector de activitate și a activității fiecăruia dintre noi — exprimă calea sigură a progresului ; a progresului întregii societăți și-a fiecăruia dintre noi în parte. De aceea Conferința Națională a Partidului concentrează interesul întregului popor conștient că dezbaterile și hotărîrile Conferinței vor însemna pentru noi toți un puternic șuvoi de lumină îndreptat departe, în viitor, spre a lumina drumurile, nu netede, dar sigure.

CONTINUARE ÎN PAG. ②

EVENIMENTE DE ANVERGURĂ ÎN LUPTA PENTRU „CINCINALUL SCURT"

● Cîteva din explicațiile unor succese ● Cei ce învîng dogoarea cuptoarelor ● O fată care vrea să muncească „unde e mai greu" ● Victor Albu rezolvă problemele celei mai grele secții a fabricii ● Un duo căruia nu-i rezistă nici o problemă tehnică

Povestea inginerul **DUMITRU STOIAN**, directorul general al Centralei industriale a sticlei :

— Mă întrebați care este explicația succeselor din semestrul încheiat în fabrica noastră din București ? Sînt multe explicații și trebuie să mă lăsați un pic să-mi adun gîndurile.

Uite, de pildă, avariile. Nu e poate problema cea mai importantă, dar știu că dumneavoastră, gazetarilor, vă plac lucrurile spectaculoase. Nu de mult televiziunea a dat un întreg film despre o intervenție curajoasă și rapidă a oamenilor noștri în dogoarea cuptorului.

În 1970 reparam o avarie la un cuptor cam în două luni, în 1971 într-o lună, acum numărăm durata în zile. Cum ? Și printr-o mai bună specializare, e drept, dar aș pune mai ales totul pe seama puterii de dăruire, pe atașamentul, aș îndrăzni să spun, pe eroismul oamenilor. Iată, ieri la ora 10 ni s-a semnalat o avarie la un cuptor : ivirea unei pungi de gaze care dărîmase o vatră. Nu era foarte grav și de aceea am estimat repararea la 4—5 zile. Știți că astăzi la 9 problema era rezolvată ? Pur și simplu am încetat să mai putem evalua, aprecia, o asemenea durată. Fiindcă conștiința, atașamentul, nu suportă unități de măsură.

Iată, să vă istorisesc un exemplu din multe altele. Anul trecut, pe cînd eram în concediu, ni s-au repartizat niște tineri ingineri, proaspăt absolvenți. Cînd m-am întors, mi s-a spus că o fată, pe nume Cristina Stoicănescu, absolventă a facultății de chimie industrială, ceruse să fie pusă să muncească în locul cel mai greu. Fusese repartizată la fabrica de amestecuri. Am sărit ca ars : „Cum ați putut să repartizați o fată acolo ?" am zis. „N-o să reziste". Știți dumneavoastră ce e la amestecuri ? E secția unde condițiile de muncă sînt cele mai dificile și unde se aciuiseră încă mulți muncitori necalificați, nedisciplinați, greu de stăpînit. După un timp am aflat că Victor Albu, șeful secției, un om cu mîna de fier, a cărui energie și tenacitate făcuseră deplină ordine în faimoasa secție de amestecuri, se îmbolnăvise. „Pe cine ați pus în loc ?" — am întrebat. „Păi pe fata aia tînără, Stoicănescu. E un om admirabil, toți

Paul MARIAN

CONTINUARE ÎN PAG. ②

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

Un colț din cartierul bucureștean „Titan"

Iulian BOBOLOCU — București

Tipare de monede republicane romane descoperite în cetatea dacică de la Tilișca, județul Sibiu

Mai există enigme ?

ROMANII AU FOST ÎN DACIA CU 200 DE ANI ÎNAINTE DE CUCERIREA EI?

de dr. docent Bucur MITREA
de la Institutul de arheologie

● 300 tezaure compuse din 25 000 de monede republicane romane găsite pe teritoriul țării noastre.

● Numărul descoperirilor întrece pe acela din toate țările europene — semnalează un savant englez.

● Tiparele monetare din cetatea dacică de la Tilișca dezvăluie o parte din enigmă.

● Denarul roman republican — monedă de circulație universală acum două milenii.

(Amănunte în pagina a 2-a)

Fotografiile cititorilor noștri

Poarta de intrare a Palatului Culturii din Iași

Mariana WEISSMAN — București

LUMEA CA LUME

de Adrian PĂUNESCU

DEMNITATEA MUNCII

Cu cîteva zile înaintea Conferinței Naționale a Partidului, o formulă prinde tot mai multă putere în conștiința națională : demnitatea muncii.

Este aceasta asigurarea că România de mîine se va nutri din munca sa și din rădăcinile sale vechi încălzite de suflul unui timp nou.

Demnitatea muncii este temelia demnității naționale.

Demnitatea muncii este tezaurul care garantează demnitatea cetățeanului.

Demnitatea muncii este traducerea în termeni morali a fertilității muncii.

Demnitatea muncii este numele zodiei politice a acestui iulie pe care-l așteptăm.

CHICHESTER E CHICHESTER

Există o concepție atît de tristă și de dezarmantă, o concepție descurajantă de-a dreptul printre unii cititori români ! Această concepție s-a format încet-încet și nu-mi fac eu iluzia că o voi schimba repede. Concepția aceasta sună astfel : „De ce și-a permis cutare să scrie cutare ? Cum de a fost posibil ?"

În loc să se delimiteze urban și să scrie chiar, în termeni calmi, ziarelor, revistelor și altor guri de expresie publică tot ceea ce cred, oamenii respectivi și-au însușit drept profesie de bază indignarea. Reacțiile lor nu sînt firești-le păreri personale (păreri personale în numele cărora acționăm noi înșine în acest colț de pagină!) ci materializarea unei permanente ranchiune în contra oricărui drept la opinie. Cînd zic „cum de a fost posibil ?", ei zic „nu trebuie să fie voie să se exprime nimeni, dacă nu-i de părerea noastră".

Una din indignările lor a fost doctorul Barnard. În zadar am explicat că n-am avut și nici nu am cum să am ceva cu doctorul, *că nu consideram demn să facem sluj în fața unui suris cam grăbit, prin localuri etc. indignații îmi povesteau că am tiignit pe un medic care a făcut bine atîtor pacienți. Pentru ei nu mai existau argumente, ei nu-și vedeau decît ochii proprii, aprinși în capete de ambiții mai mari decît găvanele. În zadar le-aș fi explicat că nu-i civilizat să avem toți aceeași opinie despre toate lucrurile.*

Iată, acum, noua indignare se numește „ce-ai avut cu Chichester ?" Acum, serios vorbind, își închipuie oare cineva că am avut eu ceva personal cu Chichester? Dar, bine, confrați, nu vi se pare normal să gîndim ? Nu vreți să încercăm să ne debarasăm de scobitorile pe care ni le punem sub bărbie, prea des cînd pronunțăm nume mari ale planetei? Eu l-am tratat pe Chichester ca pe un mit. Eu n-am nimic împotriva omului, eu am căutat semnificația faptelor sale.

Și pentru că simt că mă descurajează pînă la tăcere răul mod de a înțelege o opinie (care nu interzice existența celorlalte), voi continua ceea ce am scris despre Chichester, prin a spune că, da, Chichester nu e Columb, dar Chichester e Chichester. Bă-

CONTINUARE ÎN PAG. ②

UN PROIECT FASCINANT :

SOARELE ARTIFICIAL

Cînd ? După oamenii de știință chiar peste numai o jumătate de secol !

SPAȚIILE SUBTERANE... PE CÎNTAR

O extrem de utilă invenție românească dar... cu o extrem de scurtă viață.

(Relatări pe aceste teme în pagina a 5-a)

SPRE TREPTE TOT MAI ÎNALTE DE PROGRES ȘI CIVILIZAȚIE

URMARE DIN PAG. 1

Perfecționarea în continuare a conducerii și planificării activității economico-sociale, dezvoltarea continuă a democrației socialiste prin participarea și mai masivă, și mai eficientă a oamenilor muncii la conducerea societății socialiste sînt citeva direcții majore indicate cu pregnanță de partid pentru determinarea unor profunde transformări calitative în viața întregii societăți, pentru grăbirea ritmului înaintării întregului popor pe drumul progresului. De acest lucru ne-am putut convinge pe deplin în perioada marcată de Congresul al IX-lea al partidului, de Conferința Națională din 1967, de Congresul al X-lea, perioadă pe bună dreptate considerată a fi cea mai bogată în înfăptuiri, cea mai fertilă în viața politică a țării de la eliberare încoace. În acești ani fluxul puternic al perfecționării a cuprins întreaga societate, întreaga națiune. Virstnici și tineri, bărbați și femei, indiferent de preocupări, indiferent de activitatea ce-o desfășoară au fost martorii entuziaști și participanții lucizi la acest proces pe cît de vast, pe-atît de profund. Un suflu nou, viguros și tonic, dătător de încredere, de speranțe s-a făcut simțit pretutindeni și pretutindeni a generat prețioase inițiative, planuri cutezătoare, a imprimat muncii un ritm mai sporit. Perfecționarea a devenit dominanta vieții noastre sociale. Promovarea spiritului înnoitor, la rangul de trăsătură definitorie a activității întregului partid, imprimarea unui dinamism fără precedent întregii activități sociale sînt indisolubil legate de forța moral-politică a partidului, a conducerii sale, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu care polarizează cele mai nobile însușiri, cele mai rodnice aspirații ale poporului nostru.

În acest spirit, însuflețiți de perspectivele pe care le conturează Conferința Națională, oamenii muncii din țara noastră, muncitori și țărani, intelectuali, fără deosebire de virstă și de naționalitate, fiecare la locul său de muncă așteaptă marele eveniment cu un legitim simțămînt de încredere, cu voința nestrămutată de-a înfăptui, ca și pînă astăzi, hotărîrile partidului. Această atitudine, aceste simțăminte, sînt probate de fapte: de realizările în producție, de roadele inițiativelor, de seriozitatea investigării mijloacelor în stare să asigure înfăptuirea înainte de termen a prevederilor actualului cincinal. Oamenii muncii știu că aceste strădanii înseamnă atingerea mai devreme a țelurilor propuse, și că atingerea acestor țeluri înseamnă crearea unei baze trainice pentru ridicarea nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Marele forum al comuniștilor va delibera asupra acestor probleme de interes vital pentru țară concentrînd astfel gîndul și voința poporului. Delegații la Conferință care întruchipează cele mai nobile trăsături moral-politice ale oamenilor societății noastre, comuniști cu bogată experiență care se bucură de înalt prestigiu în rîndurile tovarășilor de muncă și de viață vor exprima în cuvîntul lor năzuințele comuniștilor, vor fi cei mai autorizați purtători de cuvînt ai aspirațiilor poporului nostru. Cei ce i-au propus delegați, toate colectivele de muncă din mijlocul cărora au plecat îi vor însoți cu gîndul. Și-n acest fel la forul comuniștilor va fi prezentă toată țara. Conferința Națională a Partidului va exprima voința țării, gîndul țării, simțămintele țării. Hotărîrile sale vor fi decizia responsabilă a țării asupra propriului ei destin. Conferința Națională exprimă astfel încă odată, cu excepțională elocință, forța conducătoare a partidului în societatea noastră, unitatea indestructibilă dintre poporul român și partidul său comunist. Această unitate conferă Conferinței Naționale dimensiunea unui eveniment de importanță excepțională, la care, liber și entuziast, participă toată țara, tot poporul conștient că asistă la clipa solemnă cînd cu litere de aur se scrie o nouă pagină a istoriei noastre socialiste.

ROMANII AU FOST ÎN DACIA CU 200 DE ANI ÎNAINTE DE CUCERIREA EI?

de dr. docent Bucur MITREA

de la Institutul de arheologie

Este în general cunoscut că romanii au cucerit Dacia abia în anul 106, după crîncene lupte care au cerut imense jertfe din partea lor și în care dacii au dat dovadă de eroism legendar. Oastea dacilor, poporul dac și-au apărat libertatea cu sacrificiul vieții, iar conducătorii lor, în frunte cu Decebal, după ce au încercat cu disperare o ultimă împotrivire în fața forțelor romane devenite copleșitoare, au constatat că nu există decît una din următoarele alternative: moartea sau robia. Și căpeteniile dacilor au ales-o pe cea dintîi. Scriitorii antichității și coloana lui Traian ridicată de Apollodor din Damasc în centrul Romei imperiale a imortalizat în marmură înalta poziție morală a dacilor.

Faptele acestea sînt cunoscute încă de multă vreme. Cercetările recente pun însă o nouă problemă, deosebit de interesantă. Oare romanii pătrund în Dacia abia după cucerire? Nu cumva pătrunderea lor este anterioară? Iată un aspect, nu lipsit de importanță majoră, a istoriei noastre vechi și care mai păstrează și va mai păstra încă un caracter enigmatic.

Denarii Romei republicane prezenți în Dacia

Încă din secolul trecut învățații au semnalat descoperirea pe teritoriul întregii Dacii a unui număr tot mai mare de monede de argint bătute de statul roman republican în secolul I î.e.n. Monedele acestea de argint se datează în mod foarte precis pe baza numelui magistraților monetari — șefii monetăriilor — care figurează pe ele. Rolul lor, semnificația mai adîncă a prezenței acestor monede pe meleagurile dacice rămînea însă învăluită în mister. Și prezența monedelor romane cu două sute de ani înainte de cucerirea Daciei devenea mai tulburătoare cu cît daco-geții și-au avut propriile lor monede în cursul veacurilor III, II î.e.n. Ce s-a întîmplat între timp? Istoria n-a înregistrat nici o știre documentară de natură literară care să ne vină în ajutor.

Mai mult, cercetările ultimilor cincizeci de ani au dus la înregistrarea pe teritoriul Daciei a unui număr din ce în ce mai mare de monede de argint ale Romei republicane, încît Vasile Pîrvan le socotea pe multe din ele îngropate în pămîntul Daciei de către negustorii romani în jurul anului 44 î.e.n. cînd Caesar se pregătea pentru lupta cu Burebista. Alți învățați români, printre care și Const. Moisil, s-au mulțumit să constemneze numai faptul... Explicația întîrzia, se lăsa așteptată!

Dezvăluirile unui savant englez

Recent, un învățat englez, Michael H. Crawfort, de la Christ's College din Cambridge, Anglia, a publicat volumul „Roman Republican Coin Hoards" (Tezaure de monede romane republicane). În această lucrare sînt strînse la un loc toate tezaurele de monede romane republicane ce-au fost descoperite în fostele provincii ale imperiului roman. Trebuie s-o spunem de la bun început că autorul acestei erudite cărți, un cunoscut cercetător în domeniul numismaticii, a făcut un laudabil efort pentru a cunoaște cît mai multe descoperiri de pe pămîntul țării noastre. Ele sînt menționate cu toată acuratețea.

De pe urma acestei lucrări ne-am fi așteptat ca vălul de care este înconjurată prezența acestor monede în Dacia să fie dat la o parte și să avem o explicație științifică acceptabilă. Dar, în loc ca lucrurile să se simplifice, ele devin mai complicate și tulburător de enigmatice. Și iată de ce. Din statistica pe țări, întocmită de Crawford, a acestor descoperiri, aflăm că în Spania sînt semnalate 46 de descoperiri, în Franța 37, în Germania 10... iar din țările vecine nouă. Ungaria figurează doar cu 4, Cehoslovacia cu 2, Bulgaria cu 4, Iugoslavia cu 22, iar **România figurează cu nu mai puțin de 58 de asemenea tezaure!** Numărul acestor descoperiri întrece pe acela al tuturor țărilor din Apusul Europei, întrate mai devreme cu un secol, două și uneori chiar mai mult în cadrul statului roman.

25 000 de monede romane republicane descoperite

Pleçînd de la cifrele comparative pe care le oferă lucrarea lui Crawford, cercetătorii români au căutat să precizeze în studiile lor date cît mai precise în legătură cu descoperirile de denari romani republicani în Dacia independentă. Și rezultatele la care au ajuns sînt de-a dreptul tulburătoare! **După unele calcule pînă în anul 1969, denarul Romei republicane a fost găsit în nu mai puțin de 250 de localități din Dacia. Mai mult, cercetările au ajuns să aprecieze cu destulă aproximație și numărul monedelor aflate. El a fost estimat, pe bază de informații, la circa 20 000 exemplare. De atunci, numărul acestor descoperiri a crescut la peste 300, iar numărul monedelor ar fi în jur de 25 000 exemplare.**

Și parcă pentru a complica și mai mult lucrurile, se constată că moneda geto-dacică emisă în cursul secolelor III și II î.e.n. își încetează și ea emisiunea pe la începutul secolului I î.e.n.

Enigma începe să se destrame

După ce mai bine de un secol s-au făcut eforturi, desigur lăudabile, dar fără a se putea lămuri lucrurile, o descoperire făcută în ultimii ani destramă, dacă nu total, cel puțin în bună parte, enigma prezenței monedelor republicane romane în Dacia. **Este vorba de descoperirea tiparelor monetare din cetatea dacică de la Tilișca, județul Sibiu, tipare care reproduc în mod foarte fidel denarii Romei republicane din secolul I î.e.n.** Astfel de descoperiri de tipare monetare s-au mai făcut și în alte cetăți daco-getice.

Aceasta înseamnă că strămoșii noștri daco-geți, încă cu două secole înainte de cucerire, au adoptat denarul Romei republicane, care devenise monedă de circulație universală și au bătut-o în cetățile lor. În felul acesta, în cadrul monetăriei geto-dace se deschide un nou capitol: monetăria geto-dacă de tip roman republican. Este sigur că odată cu denarul Romei republicane avem de-a face și cu o influență romană, care a pregătit și, în parte, pînă la un punct, va explica organizarea de mai tîrziu.

Cîteva dintre cele 25 000 de monede republicane romane descoperite pe teritoriul țării noastre

CONTEMPORANI CU NOI

LANCEA CARE A VENIT DE HAC „URȘILOR", ADUCÎND ANUAL ECONOMII DE 10 MILIOANE LEI

STOICA ALEXANDRU. Un nume de oțelar de pe platforma siderurgică Galați. Unul dintre oamenii sub a cărui supraveghere și dirijare prometeică convertizoarele, adevărate vulcane în miniatură în erupție, create de inteligența și forța omului, se supun docile procesului fascinant de naștere a oțelului. În acest cadru dominat de temperaturi înalte, de răspundere și pricepere își consumă mai mult de jumătate din timpul său Eroul Muncii Socialiste, oțelarul Stoica Alexandru. Și această muncă de oțelar nu se desfășoară așa de simplu cum pare la prima vedere. Au fost nenumărate situații periculoase atît pentru oțelărie cît și pentru propria viață. Dar Stoica, omul acesta înalt, parcă sculptat în piatra cea aspră de Dobrogea, de pe meleagurile căreia vine, a ieșit învingător. Un singur exemplu: lupta cu „ursii" (niște aglomerări de zgură ce se depuneau cu regularitate la hahota convertizoarelor) a fost cîștigată datorită unei invenții la care Stoica a gîndit luni de zile. Este vorba de lancea metalurgică cu 4 duze, care le-a venit de hac „ursilor" și a contribuit la prelungirea vieții convertizoarelor. Aplicarea invenției a dus la obținerea unui oțel de calitate superioară și la mărirea durabilității zidăriei convertizoarelor. Eficiența economică a acestei invenții: 10 milioane lei anual.

Și, încă un amănunt: numărul șarjelor a crescut de la 194 la 230. Și aceasta nu înseamnă limita la care se poate ajunge. Comunistul Stoica Alexandru, ascultînd și privind cu ochii minții fascinanta metamorfoză din interiorul convertizoarelor găsește alte și alte metode, soluții de mărire a durabilității convertizoarelor, de scurtare a perioadelor de elaborare a șarjelor etc.

Discutînd cu el în aceste zile premergătoare marelui forum al partidului, la care va participa în calitate de delegat, Eroul Muncii Socialiste ne-a împărtășit faptul că pregătește, în cinstea acestui important eveniment din viața partidului și a poporului, o adevărată premieră în siderurgia românească. Este vorba de o nouă invenție pe care nu a vrut să mi-o destăinuiască, la care lucrează de aproape doi ani de zile și care va aduce economii însemnate oțelăriei.

Viorel CHIURTU

2 200 TONE DE CĂRBUNE SUPLIMENTAR ȘI UN RECORD CARE NU SE ȘTIE CÎT VA REZISTA

Cu un an și cîteva luni în urmă n-aveam dreptul, legiferat, să-i spunem erou, **PETRE CONSTANTIN,** renumit șef de brigadă, la exploatarea minieră Lupeni, a primit înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste în preajma momentului solemn cînd Partidul Comunist Român și-a serbat semicentenarul.

Petre Constantin este unul dintre minerii Văii Jiului care spun puțin, dar fac mult. A trecut mai bine de un deceniu de cînd brigada pe care o conduce n-a rămas datoare față de plan. Dimpotrivă. În aceste zile fierbinți de căldura muncii creatoare care a cuprins toată țara, eroul din Lupeni a lansat chemarea: „Să realizăm în fiecare lună două cicluri complete peste plan!" Este o vibrantă chemare la recorduri adresată brigăzilor minerești din Valea Jiului, care lucrează în abataje frontale. Din primele momente după lansarea ei, abatajul lui Petre Constantin a devenit un fel de școală a muncii și a bunei organizări. Fiecare miner știe că un ciclu de lucru înseamnă cîteva sute de tone de cărbune și contribuie la respectarea angajamentului luat. O nouă verificare a forțelor și îndrumărilor s-a făcut în luna iunie. Brigada care a inițiat întrecerea „frontaliștilor" din Valea Jiului a realizat trei cicluri complete peste prevederile planului lunar. Acest lucru echivalează cu circa 2 200 tone de cărbune date suplimentar. Este un mare record mineresc dar nu se știe cît va rezista. Răspunzînd chemării lansate, toate brigăzile din abatajele frontale ale Exploatării miniere Lupeni sînt în întrecere pentru a realiza lunar două cicluri complete peste plan. Valoarea acestei pasionante întreceri a însemnat luna trecută 12 000 tone de cărbune peste plan. Un alt record colectiv pe care l-au înscris brigăzile conduse de Petre Constantin, Remus Pădureanu, Vasile Caila, Ion Solomon, Mihai Blaga, Cristian Pompei și altele.

— Se poate și trebuie să facem mai mult!

Poate că de la tribuna Conferinței Naționale a Partidului va vorbi și Petre Constantin. Organizația județeană de partid Hunedoara i-a acordat cinstea de a fi delegat la Conferință. Dar organizația respectivă a întărît doar recomandarea unor valoroase fapte de muncă și viață ale eroului din Lupeni.

I. COJOCARU

CÎTE O INOVAȚIE PENTRU FIECARE AN DE MUNCĂ

Pentru **FLORIN BOCA** strungăria nu este numai o meserie ci și o artă: arta de a modela metalul. Poate că tocmai de aceea și-a ales ca loc de muncă atelierul de modelărie metalică. Aici, la Uzina metalurgică din Bacău și-a petrecut mai bine de 20 de ani din cele trei decenii de activitate. Aici a pătruns cele mai ascunse taine ale meseriei și tot aici a cucerit cei dintîi lauri de inovator. Spirit creator, în continuă căutare a noului, el este autorul a 30 de inovații, cîte una de fiecare an de activitate. Acum, în atelierul unde lucrează este animatorul marii bătălii pentru gospodărirea cît mai judicioasă a metalului. La propunerea lui colectivul secției s-a angajat să reducă consumul specific cu unu la sută, ceea ce reprezintă o economie de peste 150 tone de metal. Inițiată sub deviza „Din aceeași cantitate de materii prime, mai multe produse finite", acțiunea a căpătat un larg răsunet în întreaga uzină.

Dar strungarul Florin Boca s-a dovedit nu numai un neîntrecut modelator al metalului ci și a oamenilor. Peste 20 dintre strungarii uzinei îi datorează lui inițierea în secretele acestei frumoase meserii. Unii dintre aceștia: Anton Dodan, Mihai Pătrașcu, Petru Laslo sînt astăzi strungari de înaltă clasă. Ei sînt mîndri și satisfăcuți că celui care le-a fost profesor în meserie i s-a încredințat mandatul de a-i reprezenta pe comuniștii din uzină la Conferința Națională a Partidului.

Const. AZOIȚII

EVENIMENTE DE ANVERGURĂ ÎN LUPTA PENTRU „CINCINALUL SCURT"

URMARE DIN PAG. 1

o ascultă și o stimează". Am hotărît să o cunosc și am găsit-o lucrînd în schimbul de noapte. Un dop de fată, scundă și slăbuță, de nici n-ai fi crezut că a avut timp să treacă printr-o facultate. Din vorbă în vorbă am aflat că-și terminase studiile cu media 10 și că obținuse tot 10 la examenul de admitere pentru doctorat. „Apreciez activitatea dumitale aici, i-am spus atunci, dar socotesc că ai fi mai utilă în sectorul de cercetare pe care tocmai îl înființăm în centrală" — „Ba eu vă rog să mă mai lăsați o perioadă de timp aici, să mă rodez" — mi-a răspuns. După o perioadă am transferat-o la cercetare și mai deunăzi o văd la mine în anticameră. „Pierd timpul acolo, tovarășe director, zău — mi s-a plîns — pînă s-or pune lucrurile la punct. Vreau să mă întorc la amestecuri".

Iată ce fel de oameni avem. Și sînt mulți la fel. Iată chiar Victor Albu, de care am amintit. Dacă ar fi să propun pe cineva pentru titlul de Erou al Muncii Socialiste, pe el l-aș numi. De ce? Fiindcă puțini oameni ar fi putut transforma, cred eu, așa de curînd o secție cum e cea de amestecuri din spaima fabricii într-o unitate de frunte. Datorită lui productivitatea muncii în secție a crescut cu 40 la sută, disciplina e acum impecabilă. Și nu doar atît. Are o minte ce gîndește necontenit și descoperă necontenit. Ultima lui creație, închinată Conferinței Naționale a Partidului, este de-a dreptul remarcabilă: a descoperit o metodă de granulare, cu ajutorul unui liant a amestecului de praf — sodă, nisip etc. Știți ce înseamnă asta? Șase tone de praf pe zi recuperat. Și curățenie perfectă într-o secție unde praful era suveran. Și condiții de muncă bune într-un loc ce era cam ocolit de oameni. Acesta este Albu al nostru.

Sau să vă povestesc despre inginerul Aurel Smărăndoiu și maistrul Ștefan Dumitrescu. Numele lor se rostesc adesea împreună. Primul cu teoria, al doilea cu experiența, au devenit un cuplu ce nu cunoaște nici o piedică, nici o dificultate tehnică. Datorită lor numeroase piese din import, foarte dificile, au fost înlocuite cu altele de fabricație proprie. Datorită lor, sînteți pe cale de a obține, prin autodotare, o mașină de fabricat butelii, un agregat deosebit de complex pe care ei singuri l-au proiectat și tot ei îl realizează.

Ascultam cele povestite de director și gîndeam cite alte lucruri asemănătoare, cîte fapte neobișnuite, cîte pilde de eroism muncitoresc ar fi putut cita zeci și sute de alți directori, mii și mii de oameni din toate întreprinderile țării. În aceste zile de „foc continuu" în munca și conștiința oamenilor, zile care au precedat Conferința Națională a Partidului, nu a fost zi care să nu marcheze evenimente de anvergură în lupta pentru realizarea „cincinalului scurt", obiectiv nobil al întregului popor. Oamenii Rovinarilor ar putea povesti fapte neobișnuite din marea acțiune încheiată la sfîrșit de iunie cu punerea „în paralel" a primului grup de 200 MW. La Filiași, localitate ce apare pentru prima oară pe harta economică a țării, constructorii au dat în producție cu patru luni înainte de termen prima capacitate a fabricii de transformatoare. Ultima zi a lui iunie a văzut născindu-se prima șarjă a celui de-al treilea furnal gigant al Galaților, de 1700 mp. La alt gigant industrial al țării, cel de la Borzești, oamenii au găsit căi pentru a realiza cu aceeași capacitate un spor de producție de peste jumătate miliard lei. Și astfel de evenimente, de fapte memorabile pot fi citate cu sutele, spre cinstea oamenilor ce muncesc în industria românească. Raportîndu-le în acest an de mare eveniment politic, colectivele fabricilor și uzinelor minelor și șantierelor de construcții dau gir hotărîrii lor de a realiza, spre binele țării și al poporului, planul cincinal cu șase luni mai devreme.

Paul MARIAN

LUMEA CA LUME

URMARE DIN PAG. 1

trimul și tristul navigator (al cărui gest devine sublim, dacă într-adevăr el e mînat afară, pe mări, de o boală necruțătoare, după cum se spune) nu poate reînvia mitul lui Columb, dar creează, iată, prin sinceritatea de sfîrșit a călătoriei, prin împrejurările create de infinita lume a oceanului, „mitul Chichester".

Pînă a fi un mit pur, mitul acesta conține totuși noutatea că lupta cu boala lăuntrică a fost mutată în exterior. Transferul luptei cu cancerul pe terenul mărilor și oceanelor înseamnă, în același timp, că totuși fuga de noi înșine este posibilă, pentru un timp.

Iar Chichester poate deveni Chichester dacă reținem că el călătorește pe cea mai rudimentară corabie a timpului său, în vreme ce Columb călătorea pe cea mai modernă corabie a timpului cînd trăia.

Doar voința de performanță a lui Chichester continuă să mă țină departe și azi de țărmul unde contemporanii se închină bătrînului curajos.

Atît ne-ar mai lipsi în acest veac cu atît de puține cuvinte noi să începem să lingușim miturile.

Chichester e Chichester și prin reacția de refuz pe care o stîrnește în contemporani.

Căci, repet, nici o performanță nu plătește moartea nimănui. Dacă nu dispărea nimeni de pe navele care i-au sărit în ajutor lui Francis Chichester, m-aș fi numărat eu însumi printre cei ce-l admiră fără condiții.

PENSIILE INEGALE

Intr-un cadru social ca al nostru, ce-și propune în mod clar și răspicat un ideal de dreptate și echitate, este de-a dreptul șocant, dacă nu chiar inacceptabilă sub orice raport, denivelarea pensiilor.

Au avut loc, mai ales în anii din urmă, creșteri substanțiale ale pensiilor tuturor categoriilor de salariați ai statului, li s-a dat astfel siguranța unei vieți liniștite bătrînilor, s-a creat în bună măsură climatul moral pe care-l impune viața în socialism.

Iată însă un lucru cel puțin straniu. Adresăm o întrebare publică (la care firește așteptăm și un răspuns formal și un răspuns al faptelor) Casei de Pensii și tuturor celor răspunzători, în cvreun fel, de această situație: de ce pensiile cadrelor didactice spre exemplu, sînt diferențiate în funcție de anul cînd au ieșit la pensie? De ce la exact aceleași condiții de vechime, de specializare etc. pensiile atîtor categorii de oameni ai muncii nu sînt identice? Ce importanță are anul cînd s-a ieșit la pensie?

Li se vinde cumva pîinea mai ieftin celor ce au ieșit la pensie în 1966 decît celor ce au ieșit în 1970? (Exemplele sînt intîmplătoare).

Pensiile trebuie să intre sub zodia echității și dreptății.

CÎMPIILE ÎN FLĂCĂRI

Cîmpiile sînt în flăcări! Miriștile se prefac în cenușă, de dragul viitoarei rodnicii. Un invățător determină cîmpia să se hrănească din ea însăși. Ca o plantație de muguri, ca o oglindă de scrum, ca o vatră la care se coace soarele însuși mult similar cu o pîine, iată-l!

Cîmpiile sînt în flăcări! Un mister nou îndulcește pîinea anului viitor, misterul cenușii ce îmbogățește pîinea curată.

Acum e momentul să înțelegem din nou că, dacă nici o idee n-a putut învinge fără sacrificii, dintre care arderea pe rug a purtătorilor acelor idei n-a fost cel din urmă sacrificiu, atunci nici pîinea cea de toate zilele, pîinea noastră nu se putea sustrage acestei reguli dureroase.

Cîmpiile ară o dată în fiecare an, ca să-și cîștige dreptul la o pîine eternă.

Iar cenușa cîmpiilor noastre nu e mai puțin sfîntă.

RABLELE

Circulă prin București niște rable care și-au făcut demult datoria față de lumea celor vii (ele au 300 000 km, 400 000 km, 500 000 km la bord), niște rable prin ale căror podețe îți cad picioarele în stradă, niște rable cu carburatoarele mirositoare pînă la cer, niște rable care parcă au, la toate încheieturile Parkinson (tremură, tovarăși, asta înseamnă Parkinson!), niște rable numite taxiuri, aparținătoare de Getax și, în ultimă instanță, de I.T.B.

Rablele acestea sînt oprite, citeodată, de miliție să mai circule, din lipsa unei elementare siguranțe tehnice. Rablele acestea sînt pirite de toți clienții care fac otită după o călătorie de cinci minute la bordul acestor căruțe de doi bani.

Rablele acestea au plan la fel de mare ca și taxiurile aflate în stare bună iar șoferii reclamă mereu situația deplorabilă în care se află.

Rablele acestea trebuie scoase de pe piață. Rablele și-au făcut datoria, rablele trebuie să se retragă.

CINISMUL FAPTULUI DIVERS

Aproape că nu există ziar care să nu fi deschis, în ultimele perioade, paginile sale faptului divers. Să recunoaștem, cititorii sînt ahtiați după fapte comunicate simplu și comentate viu. Cititorilor le plac și încheierile morale care își asumă, în mod deliberat, un rol educativ. Tuturor ne place să învățăm, cînd nu ne vine cumva să-l luăm la palme pe profesor pentru eventualitatea că face bancuri proaste, sau pentru și mai tristă eventualitate — că rîde cînd ar trebui să plîngă.

Îmi fac o datorie, întîi de toate morală și, după aceea, profesională să notez aici că rubricile respective ating, uneori, un incalificabil și un insuportabil cinism. Se vede cît de colo că unii dintre redactorii respectivi n-au mai văzut de mult un om murind sau suferind și că s-au profesionalizat pînă la a nu mai sesiza ameițitorul înțeles al cuvîntului moarte. Iată un exemplu de banc prost! Ni se spune, într-un fapt divers, că — aflat într-un dud la cules frunză — un elev a atins cu toporul conductorul rețelei electrice și a murit. Bineînțeles că redactorul (de altfel gazetar serios) nu s-a putut abține să nu pună un titlu ce n-are nici o tangență cu aerul tragic al știrii: „Craca de sub picioare"

Sînt numeroase exemplele formalismului, care prezidează din păcate, de multe ori, aceste rubrici.

Cînd vorbim despre moarte sau cînd dăm cu sic unor oameni care o pățesc, să încercăm să ne punem, pentru o clipă, în locul lor.

Adrian PĂUNESCU

Monolog interior despre...

DINAMISM

de Victor BÎRLĂDEANU

Un sentiment acut și tonifiant al timpului, o neabătută voință de a-i accelera pulsațiile și de a-i fructifica resursele de înnoire și perfecționare — iată ce se degajă din atmosfera societății românești în această perioadă dominată de evenimentul istoric al Conferinței Naționale a Partidului.

— Pentru cei mai mulți dintre oamenii noștri — îmi relata recent un vechi prieten, secretar al comitetului de partid dintr-o întreprindere legată de cele mai noi perfecționări în domeniul tehnicii transporturilor — timpul nu mai reprezintă o valoare abstractă, exterioară individului, ci o coordonată lăuntrică, un stimul personal spre continuă autodepășire. Să mă explic pornind de la un exemplu concret. Avem în uzină unele sectoare ce păreau, pînă mai deunăzi, mai puțin sortite schimbărilor spectaculoase, mai rigide prin însăși menirea lor oarecum tradițională în ansamblul producției. Bunăoară, sectorul de întreținere. Iată însă că, zilele trecute, l-am văzut pe unul dintre cei mai buni mecanici ai noștri de întreținere studiind cu osîrdie o carte despre automatizări. N-a trebuit să-mi dea prea multe lămuriri, era limpede că omul se simțea obligat, fără a fi îmboldit de nimeni, să țină pasul cu dezvoltarea întreprinderii în întregul ei dîndu-și seama, cum spunea el, că altfel nu se poate.

Transferul acesta de mobiluri ale perfecționării din zona largă a generalului în perimetrul intim al individualului — transfer pe care l-am observat și în numeroase alte împrejurări — mi se pare încărcat de adînci și nobile semnificații. Impetuoasa propășire a societății, dinamismul mersului nostru înainte devin probleme de conștiință ale fiecăruia, etaloane ale unor confruntări definitorii între ceea ce ești astăzi și ce vei fi mîine.

Neîndoielnic că aceste confruntări interioare nu decurg întotdeauna lin și nemulburat, că în nu puține cazuri ele reprezintă sursa unor dramatice desprinderi din chingile inerției și rutinei, unor bătălii acerbe, cu nebănuite reverberații etice, între confortul lăuntric, aparent consolidat, egal cu sine însuși, și chemarea exigentă și lucidă a neîmpăcării cu stagnarea. Am întîlnit oameni pentru care această raportare necruțătoare la imperativele dinamismului s-a soldat cu mutații de profunzime nu numai în sfera orizontului profesional, a cunoștințelor de specialitate, ci și în cea, infinit mai subtilă și cu mai ample consecințe, a atitudinii față de muncă și față de cei din jur. E vorba, în fond, de configurarea unui sens al existenței, de racordarea întregii activități la o viziune modelată de prezența viitorului.

În această vară clocotitoare, membrii colectivității noastre socialiste au simțit, poate mai pregnant ca oricînd, că stă în puterea lor să redimensioneze timpul, că de ei, de hărnicia și competența lor depinde, în primul rînd și înainte de orice, să pună în valoare virtuțile inepuizabile ale orei, minutului, secundei. Că timpul este — atunci cînd știi să-l pui la treabă — o unealtă nu mai puțin eficientă decît cele mai senzaționale cuceriri ale tehnicii. O unealtă care se află la îndemîna oricui, pe care oricine o poate folosi, cu condiția să te simți nu robul, ci stăpînul ei. Cu condiția să faci din legile generale ale dinamismului social propriile-ți legi de conduită. Forța motrice a întregii tale activități.

PE FIRUL EVENIMENTELOR

POULSON ȘI ALȚII

de Nicolae LUPU

Vor avea loc alegeri anticipate în Anglia ? Întrebarea pare că vine din senin și totuși. Majoritatea conservatoare este destul de confortabilă deși criza lirei sterline și dezbaterile în legătură cu intrarea Angliei în Piața comună au supus-o la grele încercări. Dar de la o vreme s-au înmulțit semnele. Ultimul este ceea ce presa britanică numește cazul Poulson.

Domnul John Poulson a fost supus anchetei judiciare cu prilejul declarării firmei sale în stare de faliment. În timpul cercetărilor, nu se știe din ce motive, John s-a pus pe confesiuni. El a declarat că a înmînat diferite sume de bani unor membri ai parlamentului „pentru că îi puteau aduce anumite servicii". Că actualul ministru de interne, Reginald Maudling, ar fi obținut subvenționarea cu 22 000 lire a unui teatru în stare de faliment în conducerea căruia se afla doamna Maudling. Reporterul ziarului „Times" se referă la șase cadouri substanțiale acordate unor oficialități, oameni politici care se aflau în situația de a asigura contracte avantajoase unor firme particulare. Se spune că fostul președinte al Consiliului de planificare economică a nordului Angliei, Dan Smith, a primit 155 000 lire.

S-a încercat mușamalizarea afirmîndu-se că aceste dezvăluiri nu necesită o anchetă corespunzătoare. Dar ziarul „Times" scrie că „este necesară o explicație mai profundă și o anchetă" pentru că se pune problema : „cît de multe alte cazuri există care nu au fost aduse la lumină ?". Partidul liberal a și prezentat o moțiune în parlament intitulată : „Afirmații despre corupție în viața politică". Afacerea este de natură să evolueze după toate regulile artei specifice vieții politice americane care implică o legătură strînsă între apariția a tot felul de scandaluri publice și campania electorală.

Și lucrurile nu rămîn numai în domeniul cazului Poulson. Comentatorul politic al săptămînalului englez „Observer", Nora Beloff, a dat în judecată pe redactorul-șef al revistei „Private Eye" pentru că a publicat fără aprobarea ei un memoriu confidențial despre activitatea lui Reginald Maudling, care fusese scris numai pentru redactorul-șef al lui „Observer", David Astor, și colegiul editorial. Memoriul cuprindea între altele și cele aflate de ziaristă cu prilejul unei convorbiri intime avute cu William Whitelaw, pe atunci (luna februarie) lider al Camerei Comunelor. Cum a ajuns memoriul la „Private Eye"? Cineva din cei ce-l primiseră l-a trimis mai departe. Evident că desfășurarea procesului va oferi noi dezvăluiri care nu pot rămîne fără consecințe politice. De pe acum, miniștrii conservatori apreciază, după cum relatează ziaristul Michael Hatfield, cu nemulțumire că se desfășoară o „speculație excesivă" în legătură cu „corupția în viața publică". Mai trebuie adăugat că sezonul vacanței politice, cînd ziarele înregistrează pierderi din cauza crizei de subiecte, le determină să adulmece cu nesaț senzaționalul care pică din seninul estival.

O renumită casă de modă din Londra a prezentat recent noua sa colecție de modele, văzît inspirată din... ținuta de zbor a cosmonauților. Vă prezentăm mai sus un model sportiv, și o rochie de seară, realizată cu țesături speciale din plastic... termoizolant.

UN CRANIU descoperit de arheologi pe malul lacului Burtinieku din Lituania a stîrnit multă vîlvă. Oamenii de știință au descoperit pe el semne evidente ale unei trepanații. Ea a salvat, după toate probabilitățile, viața omului operat. Prin metoda analizei anatomice, cu ajutorul roentgenului și altor metode moderne, cunoscutul paleontolog sovietic Vilis Derums a stabilit și unele amănunte ale operației efectuate în urmă cu 4 000 de ani. Savantul este de părere că medicul din antichitate a realizat o operație strălucită.

Automobilul electric este considerat în unanimitate drept vehicolul viitorului : ușor de condus, nezgomotos și nepoluant.

Inginerii americani au reușit să realizeze un nou tip de baterii, datorită cărora această mașină electrică poate parcurge 200 de kilometri, fără a le schimba.

DE PRETUTINDENI

Cercetătorii sovietici au pus la punct un nou aparat pentru automatizarea lucrărilor de proiectare. Este vorba de un „desenator electronic" care ușurează activitatea proiectanților și înlocuiește munca cîtorva zeci de persoane. Calculele de proiectare — exprimate în coduri, sînt executate de un modern calculator electronic. Acesta este legat cu un ecran de televiziune, care furnizează, imediat, grafice și desene. Aparatul „desenează" mai mult de 100 de elemente grafice pe secundă, și este condus de către un singur operator.

Imaginea reprezentînd soluția optimă dată de către calculator, apare pe ecran și este fotografiată automat.

PENTRU a crea cinefililor o nouă „dimensiune senzorială" se va construi în S.U.A. un cinematograf pe ecranul căruia se vor rula filme... parfumate. Fotoliile turnante vor fi înconjurate de un ecran de 180 de grade. Treizeci și unu de proiectoare și diferite complexe instalații vor reproduce, nu numai mireasma camerei unei mari vedete, dar vor face sensibile ceața sau căderea frunzelor într-o seară de toamnă. Primul film experimental este în curs de realizare.

MAREA MOARTĂ, considerată încă din epoca romană drept cel mai mare rezervor natural de săruri minerale, existente în lume, este pe cale de a deveni... însuflețită, prin construirea primei instalații de extragerea magneziului și a potasiului.

În plus, pe țărmurile sale, se vor amenaja un număr însemnat de centre sanatoriale pentru hidroterapie.

Medicii unui spital din Riga au elaborat o nouă metodă pentru tratarea afecțiunilor intestinale : introducerea în stomacul bolnavului a unei mari cantități de... oxigen. Totuși, entuziasmul pacienților a scăzut la gîndul de a fi umflați ca niște... baloane. Tînărul medic Modris Eiksnis a găsit imediat o variantă mai... ademenitoare a tratamentului, obținînd un amestec de oxigen, proteine, sucuri de fructe. Bolnavii vor înghiți noua doctorie, care are aspectul unei înghețate, precum și un gust... delicios, deși este o originală înghețată cu... oxigen.

CÎTEVA MII *de hectare de pădure din sudul Angliei vor fi puse la dispoziția publicului contra unei taxe de 10 lire. Membrii acestui nou model de club vor avea dreptul să se plimbe, să vineze, să pescuiască și să călărească ca și cum s-ar afla pe propriul lor teren. Este pentru prima oară cînd au fost puse la dispoziția publicului din Anglia terenuri atît de vaste.*

„MONELINA" este un element natural, de trei mii de ori mai dulce decît... zahărul. Substanța a fost recent descoperită într-o plantă originară din Africa de Nord. Monelina prezintă și marele avantaj de a putea elimina apariția cariilor dentare.

ISTORICUL *literar indian Nefara Iru a scris un amplu articol în care afirmă că celebrul autor dramatic englez Shakespeare n-ar fi fost englez, ci indian. După teoria lui, Shakespeare era brahman și se numea Shsappa Iyer. Cînd s-a mutat în Anglia, numele său s-a transformat în Sheick Pir.*

COPIII din timpurile noastre manifestă o mare lăcomie de jucării. Pentru a rezolva problema, o întreprindere engleză a inaugurat zilele acestea un nou soi de serviciu : „biblioteca" circulantă de jucării. Fiecare familie poate să se „aboneze" periodic pentru noi jucării, pe care le înapoiază îndată ce copilul s-a plictisit de ele, pentru a împrumuta... altele.

O SEAMĂ de coincidențe caracterizează pe doamna Wilhelm în vîrstă de 27 ani din Waadaniling lîngă Perth (Australia de vest). Dînsa a născut în familia sa o fată la 8 aprilie, aceasta fiind ziua ei de naștere, ziua de naștere a mamei și a bunicii sale.

În R.F. a Germaniei a avut loc o expoziție internațională Camping '72, unde s-a demonstrat în acest fel neobișnuit stabilitatea și securitatea unui nou tip de rulotă.

UN GRUP de cercetători vienezi au ajuns la unele constatări interesante asupra creierului omenesc. Ei afirmă că acesta îmbătrînește mult mai repede dacă nu se află într-o activitate constantă. Bătrînețea diminuează viteza însușirii unor noi cunoștințe, însă nu și capacitatea, în genere, a însușirii acestora.

RADIODIFUZIUNEA *daneză are o uriașă fonotecă de efecte sonore, fiind considerată printre cele mai bogate din lume. În catalogul fonotecii figurează peste 13 000 zgomote naturale sau produse cu ajutorul diferitelor mijloace tehnice.*

CARE VA FI SOARTA ELEFANȚILOR ?

Printre ecologii africani e tot mai frecventă părerea că trebuie uciși vreo trei mii de elefanți, pentru salvarea celorlalți. Situația este într-adevăr gravă, în marile parcuri naționale din Kenya, Uganda, Zambia etc., trăiesc prea mulți elefanți, iar apa și hrana sînt insuficiente.

În problema salvării elefanților, specialiștii s-au împărțit în două tabere. Prima susține că omul nu trebuie să intervină în natură, pentru că natura a știut întotdeauna să păstreze echilibrul între diferite animale și mediul înconjurător. De cîte ori a intervenit omul să rezolve asemenea probleme, totul s-a terminat nefericit. În schimb a doua tabără e de părere că de vreme ce omul a început demult să intervină în natură, gonind animalele din locurile lor și îngrădindu-le le-a pus în imposibilitatea de a se mai întoarce acolo, el este obligat să găsească soluția ca specile să poată supraviețui.

Parcul național din Kenya, cînd a fost înființat în 1948, era acoperit din abundență cu verdeață și copaci înalți. Ploile fiind foarte rare în această regiune, s-au construit rezervoare cu apă. Dar și acestea sînt insuficiente și elefanții s-au grupat în jurul lor distrugînd treptat vegetația pe o rază de 30 km. Astfel, problema hranei elefanților a devenit tot mai dificilă : dacă stau lîngă apă, nu au hrană, iar dacă se îndepărtează în căutarea hranei, suferă de absență apei. Ca nenorocirea să fie mai mare, elefanți din alte regiuni au aflat de aceste rezervoare și s-au mutat masiv în jurul lor. Un mare număr de elefanți au fugit și din cauza prigoanei vînătorilor. În anii de secetă, cînd se usucă și iarba, hrana este absolut insuficientă. S-a observat că elefanții din rezervații au început să se îmbolnăvească de inimă și diferite tulburări cardiovasculare din cauza expunerii îndelungate la soare în locurile cu vegetație distrusă, fie din cauza hranei inconsistente și uniforme, fie pentru că stau în grupuri exagerat de mari.

În această regiune, unde trăiesc aproape zece mii de elefanți, se mai află și vreo șapte mii de rinoceri care consumă din cantitatea și așa mică de apă și hrană. Unii specialiști în acest domeniu susțin că s-a comis o mare greșeală că elefanții n-au fost la timp ocrotiți. Se consideră că elefanții devin din ce în ce mai slabi și că vor degenera dacă nu se vor lua măsuri urgente. Se propune cu insistență uciderea masivă a elefanților pentru a nu-i condamna pe toți la o lichidare lentă. Se înțelege că un mare număr de specialiști și de iubitori ai animalelor se ridică împotriva unor măsuri atît de drastice și caută alte soluții.

DE CE ȘI UNDE A DISPĂRUT HOWARD HUNT ?

- **Spionaj electronic la sediul partidului democrat din S.U.A.**
- **Lawrence O'Brien cere un milion dolari despăgubiri...**
- **Pe urmele lui „Eduardo".**

Pe lista persoanelor „wanted", căutate de poliția americană, a fost trecut săptămîna trecută un nume nou : Howard Hunt. Eliberați de alte sarici, 150 de agenți ai F.B.I. îl caută cu înfrigurare în întreaga țară. Pe fișa sa se află o precizare : Între 1949 și 1970, a lucrat în Agenția Centrală de Investigații (C.I.A.). Împotriva lui Hunt nu este adusă învinuirea de crimă și nici de furt. De fapt, acuzațiile ce i se aduc sînt destul de imprecise. Numele său este implicat într-o afacere de spionaj politic. Cinci bărbați, foști colaboratori ai F.B.I., au fost prinși în noaptea de 17 iunie în sediul central al partidului democrat. Aveau asupra lor echipamente electronice de ascultare și aparate cu care fotografiau documente privind campania electorală democrată. Pe agendele pe care le aveau asupra lor doi din cei cinci, s-a găsit numele lui Howard Hunt...

Faptul că Hunt a putut dispare se datorează, aparent, unei întîmplări. Un ziarist, care urmărea ancheta poliției, a aflat de existența numărului de telefon din cele două agende. Imediat, l-a chemat pe Hunt să-i solicite un interviu. „Cum de a ajuns numărul dv. în agenda a doi din cei arestați la sediul partidului democrat ?" a întrebat ziaristul. Hunt a scos o exclamație de surpriză și apoi a rămas pe gînduri. Într-un tîrziu, a răspuns : „Intrucît se desfășoară ancheta, nu pot să fac nici un comentariu". A închis telefonul și, de atunci, a dispărut...

Lawrence F.O Brien, conducătorul Comitetului național al partidului democrat, a acuzat pe unii organizatori ai campaniei electorale a partidului republican de a se fi aflat în spatele acțiunii de spionaj din noaptea de 17 iunie și a anunțat că a intentat un proces, cerînd daune un milion de dolari. Republicanii au respins acuzația, condamnînd astfel de procedee care, au afirmat ei, le-au provocat și lor, în alte ocazii neplăceri Din surse ale poliției s-a anunțat că unele firme juridice cunoscute pentru legături cu lideri ai partidului democrat — între altele și cu fostul vicepreședinte Hubert Humphrey — au comunicat că birourile le-au fost forțate. Una din „forțări" a avut loc în noaptea de 28 aprilie. În acea noapte, a precizat poliția, „cei cinci" arestați la sediul partidului democrat fuseseră înregistrați la hotelul „Watergali" din localitate...

Hunt, s-a dezvăluit, avea unele relații cu Charles W. Colsoni, funcționar al administrației, care-l folosea colaborator, cu un salariu zilnic de 100 dolari, la clasificări de informații cu privire la narcotice. În afară de aceasta, el mai avea un oficiu în biroul de relații publice „Robert Muuen and Co" din Washington, firmă condusă de Robert F. Bennett, fiul senatorului de Otah, Wallace Bennet.

După dispariția lui Hunt, poliția a deschis biroul său de la oficiul lui Colson, descoperind... un pistol neîncărcat și un aparat de radio emisie-recepție de tipul celor folosite de poliție. Cît despre firma lui Bennet, unul din colaboratorii ei a declarat că ar colabora cu C.I.A. Un reporter al ziarului „New York Times" s-a deplasat la Miami, unde a aflat că Hunt are vaste legături cu cercurile contrarevoluționarilor cubani (trei dintre cei cinci arestați în noaptea de 17 iunie aparțin acestor cercuri). El a obținut informații interesante cu privire la activitatea lui „Eduardo" — numele de cod folosit de Hunt în perioada în care, din însărcinarea C.I.A., a colaborat la încercarea contrarevoluționară de invadare a Cubei din 1961. Între altele, ziaristul a fost informat că, în urmă cu două săptămîni, Hunt fusese văzut la Miami în compania lui Bernard Barker, unul din cei cinci arestați. Au fost dezvăluite legături ale lui Hunt, ca și ale celor cinci, cu cercuri extremiste care se împotrivesc oricăror acțiuni de destindere în politica internațională...

După părerea unor observatori, Hunt este suspectat că ar fi un personaj principal al acțiunilor de spionaj electronic de la sediul comitetului național democrat. El ar fi fost ajutat să dispară de unele cercuri politice cu legături la F.B.I. interesate în mușamalizarea întregii afaceri, de teama că dezvăluirile lui Eduardo ar putea amplifica într-un mod spectaculos întreaga afacere, dînd o mai mare amploare scandalului politic care, și așa, a ocupat primele pagini ale presei americane.

În orice caz, se consideră că afacerea spionajului electronic nu este încheiată...

U. VĂLUREANU

„CENTURA DE ARAMĂ" A ZAMBIEI

Pentru mulți neafricani și mai cu seamă pentru cei ce se interesează de piața cuprului, **ZAMBIA** era asociată sau sinonimă cu vestitul „copperbelt" sau centura de aramă. Pe turist, Zambia îl atrage mai ales prin rivala africană a Niagarei, cascada Victoria sau „Musi ea tunyo" — „fumul care tună", cum o numesc localnicii.

Zambia și-a luat numele ei vechi ca țară a fluviului Zambezi dar ea este și țara centurii de aramă —, este tot atît de mult țara umanismului zambian. Dacă nu beneficiază de briza mării, Zambia își scaldă totuși hotarele la nord în undele „Crocodilului de argint" sau lacul Tanganica și Mheru. La sud meleagurile zambiene sînt martore involburărilor valurilor fluviului Zambezi, în timp ce la răsărit, apele riului Luangwa fac din valea acestuia o regiune mănoasă și-i potolește arșița cu umiditatea mlaștinilor sale.

Legăturile Zambiei cu drumurile mării sînt realizate pînă acum mai ales prin porturile Beira din Mozambic și Lobito din Angola, dar menținerea deocamdată a acestor țări sub dominația colonială portugheză stînjenește ritmul și siguranța utilizării lor Construcția, pînă în 1974 a magistralei feroviare Tan-Zam, adică Tanzania — Zambia, care va lega capitala Zambiei, Lusaka, de portul Dar es Salaam, va asigura accesul la mare, mai sigur și pe mai multe căi. Marele proiect al infrastructurii va dinamiza dezvoltarea și a altor sectoare economice.

...Vizitatorul care se apropie de cascada Victoria noaptea, este întîmpinat de tunetul valurilor fluviului. Imaginea și ambianța valurilor furioase rostogolindu-se în adîncuri, capătă sub lumina razelor de lună proporții fantasmagorice După ce admiri unicatul de curcubeu compus de razele palide ale selenei, spectacolul nocturn al cascadei se estompează în umbre și vise cu măști, tam-tamuri, scuturi și săgeți ornamentale. Ziua, sub razele soarelui, evantaiul umed al „fumului care tună" desenează pe fondul albastru al cerului infinite curcubee. Acceptăm cu plăcere o scurtă croazieră pe liniștitul Zambezi, cel care aidoma unui atlet, înainte de zig-zagurile falezelor uriașe, își pregătește calmul și concentrarea pentru fantasticul asalt al cascadei. Pe alocuri oglinda albastră a fluviului este punctată de boturile și nările

Călătorind prin Africa

de abia ivite de sub apă a numeroaselor familii de rinoceri care-și trec veacul bălăcindu-se în răcoarea valurilor domoale ale fluviului. Pe mal, într-o rezervație naturală de proporții mai reduse, printre palmieri, baobabi și cocotieri, familii de elani, elefanți, zebre, se zbenguiesc sau trîndăvesc în voie. În văzduh se rotesc în ronduri elegante cîrduri de berze moțate, flamingo și vulturi.

...A doua zi urcăm spre nord, la Livingstone. Ne oprim la centrul cultural Marambo, un mic muzeu al satului, unde admirăm cîteva dansuri locale ale triburilor nyanja, dansuri redînd mimetic încleștări ale omului cu adversitățile lumii înconjurătoare, dialoguri, zurgălăi, dansuri de ritual imitînd vulturii dansul cobrei, în care un exemplar autentic de cobră este minuit de un „îmblînzitor". Sînt dansatori ai tribului nyau sau ai tribului barotsc, în frumoasele cămăși kitenge răspîndite de altfel în toată Africa de răsărit. Ritmul vertiginos al tam-tamului, strigătele spontane și pasionate, animația dansatorilor mărturiseau setea și dragostea de frumos ale unui popor dornic și capabil să-și făurească o viață mai bună și mai frumoasă. În incinta muzeului, fierari, olari, sculptori de măști și alți artizani locali sau aduși de pe alte meleaguri lucrează sub ochii vizitatorului.

...Limbile vorbite de populația locală se identifică cu cele ale principalelor triburi : Pemba, tonga, lozi, lunada, luvale, nyanja ș.a. Dialectul pemba este răspîndit în „copperbelt", în timp ce în zona Lusakăi este răspîndită limba nyanjo. Limba oficială în administrație și școli este limba engleză.

...Sensul noțiunii safari — de călătorie în scopul de a vîna în rezervațiile și parcurile de animale sălbatice din Africa — și-a restructurat radical conținutul, „pensionarii" acestor rezervații fiind sub ocrotirea unor legi severe. Safari capătă în zilele noastre înțelesul de călătorie în scopul vizionării animalelor sălbatice în cadrul lor ecologic, fotografierea și filmarea lor. Și safari-ul la fiecare rezervație naturală îți dă satisfacția întîlnirii unor unicate ale florei sau faunei africane. În rezervația de la Luangwa Valley, în nordul Zambiei, este unicul loc în lume unde se poate vedea impala albă, firește, alături de „cei cinci mari" ai vieții sălbatice de pe continent : leul, elefantul, rinocerul, hipopotamul și tigrul, sau în vecinătatea crocodililor din eleștele și mlaștini.

...O vizită pasageră la Lusaka îmi dezvăluie alături de bulevardele largi și verzi, case de tipul bungalow în curți cu garduri de flori. Pe o colină cu spații largi și pajiști — noua universitate de la Lusaka etalează un edificiu cu pauze și prospecte de lărgire și dezvoltare intensă. Spre nord, drumul duce printre pilcuri de accacia, printre întinderi de ierburi uscate și ogoare rare spre Kabwe, un nume local dat englezescului Broken Hill. În împrejurimi, renumita stîncă de la Mulungushi, unde din octombrie 1964 se țin conferințele U.N.I.P. și se iau deciziile de orientare a politicii zambiene.

...Sînt doar cîteva însemnări fugare din călătoria din frumoasa și ospitaliera Zambie.

Gh. DRAGOȘ

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Neobișnuitul caz de la o închisoare braziliană

Ani de-a rîndul brazilianul Pinto Bosa, condamnat pentru furt și recidivist, a stat în închisoarea din Nitera. Prin comportarea sa în dosul gratiilor el și-a cîștigat bunăvoința gardienilor cu care uneori juca și cărți. Ca „veteran" al așezămîntului el avea permisiunea să umble prin întreaga clădire a închisorii, ba i se permitea uneori chiar să iasă în oraș pentru unele mici cumpărături. Iată însă că într-o zi au fost numiți doi gardieni noi care obișnuiau să sforăie tare. Atît de tare încît deținutul despre care este vorba nu-și mai găsea somnul cît era noaptea de lungă Nemaiputînd îndura, Bosa s-a decis să evadeze. Ceea ce nu i-a fost greu. În drumul său a luat armele gardienilor care dormeau adînc și le-a aruncat într-o gură de canal, apoi a ușurat casa închisorii de cîteva mii de cruzeiros și s-a făcut nevăzut, nu înainte de a lăsa gardienilor un bilet. El conținea următoarele: „M-am simțit bine aici, v-am îndrăgit, dar sforăitul celor doi gardieni noi m-a dat gata".

Vinovata are... 89 de ani

Pe un drum din Oklahoma o mașină gonea cu foarte mare viteză. Un polițist îi făcu semn să oprească, dar conducătoarea autoturismului refuză. O cursă lungă și polițistul reuși să blocheze mașina. În timp ce reprezentantul legii dresa procesul verbal, mașina porni brusc și cursa de urmărire reîncepu. În fine, polițistul reuși, pentru a doua oară, să oprească autoturismul. La prima judecătorie „șoferiței" Bilie Beeds îi fu retras permisul de conducere. Vinovata este în vîrstă de 89 de ani...

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

ADORMISE PE... CALEA FERATĂ

Etienne Unfer este un băiețaș de doi ani, tare năstrușnic. Cînd îl cauți prin grădină, să-l chemi la masă, sau la dormit, nu-l găsești... nicăieri. S-a născut cu o aprigă dorință de a... călători. Oriunde, el știe să găsească ceva nou, interesant, nemaivăzut pînă acum. La copii, curiozitatea s-a dovedit a fi un aspect al inteligenței. Și Etienne este un mare... as în acest domeniu.

La frageda sa vîrstă, o reușit prin „mijloace" proprii să-și îmbogățească micul lui orizont interior. Dacă întîlnește în poarta casei un cățeluș se ține după el. Vrea să vadă ce face. Așa uită că este... așteptat. Părinții micuțului s-au obișnuit cu firea lui originală, independentă.

Deși e o întreagă poveste găsirea copilului — în cele mai ciudate locuri — nu au reușit să-i înfrîngă setea de plimbare.

O clipă dacă scapă de sub supravegherea bunicii. Etienne o ia la picior. Cu o mare viteză, invers proporțională cu micile lui membre inferioare.

În ziua aceea, băiețașul — conform obiceiului — era dat... absent. Părinții fiind la serviciu, bunica nu și-a făcut prea mari griji. Pînă după-amiază, îl va găsi prin vecini, sau, se va întoarce singur, înfometat.

★

Trenul abia părăsise gara Raves, situată în panoramicul ținut muntos al Vosgilor. A luat-o din loc lent, apoi a prins viteză. Graficul de circulație trebuia respectat. Este o lege inflexibilă de care ascultă orice bun conducător de tren. Atent la manipulare și, în același timp, privind înainte drumul, care se întinde ea o panglică printre munți, D. Jacquot trece printr-un puternic moment de emoție. La mai puțin de 100 de metri, pe balastul liniei se află un trupșor. Un copil blond. Culcat.

Conducătorul apasă cu disperare pe semnalizatorul sonor. Din ce în ce, mai puternice, sunetele se răspîndeau în atmosferă. Dar micuțul nu se mișcă. Nu aude. Continuă să doarmă.

Mecanicul frînează îngrozit de ceea ce ar putea urma. Trenul se oprește lîngă copil, însă în ultimii centimetri ai cursei, treptele lovesc capul micuțului. Îl rănesc.

Etienne, obosit, după o lungă plimbare, adormise pe balast. Strania lui aventură s-a terminat totuși cu bine. Internat de urgență la spital, are acum timpul să se gîndească mai „serios" și oarecum să-și frîneze în viitor pasiunea pentru ...necunoscut.

Principalul este că trăiește...

(S a întîmplat recent în Franța).

SPIRALE

Ion Gheorghe, autoantologat (II)

de Eugen BARBU

Poetul refuză a se recunoaște balcanic, autodefinindu-se : *trac-megalitic*, lucru care-l privește, cu siguranță pentru că pe noi ne interesează mai ales efectele ideologiei sale lirice, răsfrînte în poemele strînse la un loc în recentul volum. În „Acolo șezum" este cîntat universul rustic, dominat de muncile zilnice : *„La izvoarele Styxului spală mama și plînge / pe două pietre, albia de scăldat grîul / mocirla de pleavă și mălură încearcă să țină lotca / rațele se mușcă una pe alta culegînd ce mai e de mîncare / neghina, boabele de măzăriche și grîul / ce nu s-a mai putut lupta cu apa / Rogu, cu picioarele de lebădă / grîul e uscat în pielea goală pe rogojină / ca un mort frumos, acoperit cu pînza de lacrimi / i se sbicește mustața de haiduc / îl duc țăranii în racla de sticlă a silozului / sau îl lasă pe cîmp, ca pe un cal la păscut / ceea ce scapă de șoareci și păsări / se-ntoarce acasă de zece ori înmulțit / N-are timp să-și mai tragă sufletul pe-o lespede / în aceeași albie spală mama purcelii și oile / apoi o stropește cu zeamă de piatră vînătă / și-n fiecare simbătă pune căldarea cu apă pe foc / fierbe o strachină de cenușă de floarea-soarelui / și cînd se dă clopotul bisericii peste cap / schelălăind cu piciorul rupt și omorît de furcile țăranilor / stăm pe mal cu ulcioarele frecate cu nisip / Aceste lucruri îmi pare că nu se mai întîmplă / la izvoarele Styxului e casa de nașteri a satului..."* Dramaturgia poemului mi se pare grandioasă. Undeva se notează *este a treizecea noapte a lui Iulie și din copilărie mi-e rău de dorul de a fi singur*, universul rustic este dominat de personaje statuare, fetele poartă *nume de oameni de stat și sînt tunse ca femeile de pe medaliile romane*, în jur se întîmplă lucruri extraordinare : caii sînt sacrificați și dați la pești, după ce sînt măcuiți și aruncați în cazane, se petrece o crimă împotriva unui mit, o suferință atroce, augmentată de amintirea minjilor din copilărie face faptul și mai teribil. Totul, în jur, pare un peisaj irresponsabil de infern în care pînă și *luna pare un cap de cal ghilotinat.* În peisajul terific gesturile umane au cadența gravă și sacadată a unor statui, totul se face după un ritual amînat, descris cu o pană violentă. E clipa cînd *privirea peste lucruri scapă* și țăranii cad trudnic în somnul de la amiază. Totul arde în arșiță și o mie de sori se răstoarnă din fiecare brazdă abia scoasă din matca pămîntului. *Omul își șterge sudoarea de pe frunte cu o frunză* care poate să fie o batistă celestă și *în lumina ca o exaltare*, cum spune formidabil Ion Gheorghe, porii feței descoperă niște gropi mărunte. Mersul subiectului liric pare al unui uriaș, el trece peste brazde ca peste imense șanțuri. Porumburile culese, pentru că ne aflăm probabil într-o amiază de toamnă, prevestitoare a muncilor anilor viitori, sînt întunecate și se despică ca niște valuri în fața acestei ființe conduse de un orar uranic. Vine femeia cu de mîncare, este găsită fîntîna de piatră în jgheabul căreia are loc operația sacră a spălării mîinilor și pe urmă *lumina îi desparte pe om și pe femeia lui* pentru că pe bărbat îl așteaptă cîmpul ce se cere lucrat. În „Elixirul verde", cu aceeași forță se descrie lupta a doi iubiți ca o teribilă încleștare. *„Li se face dor unul de altul și se adulmecă / noaptea pe lună urlă de frica de a nu se despărți / se iubesc singeros, din sila de-a nu se iubi / se ghiftuie sterp unul pe celălalt / li se acresc pe nisipuri bîrlogurile de transpirație / lungi fire de păr de sălbăticiune femelă / fură berzele pe țărmuri căptușindu-și culburile"* / Dragostea lupească poate să pară unora imaginea naturalistă a unor ființe ce se conduc după instinct dar aici nu poate fi vorba decît despre uriașa imagine și personificare a poetului care urcă personajele sale la dimensiuni ne mai văzute.

Despre culegerea „Zoozofia" am mai scris cu alt prilej, nu aș vrea să mă repet. Lăsînd la o parte tonul profetic, exultarea lirică extraordinară a lui Ion Gheorghe, nu pot, totuși, să nu reproduc lunga capodoperă „Buna vestire" care alături de alte poeme ca *Foto, Fuga, În Pomul, La Mărul cu virvorul* întregesc imaginea unui poet cu totul excepțional pe care comentatorii de poezie nu l-au pătruns îndeajuns. Dar iată textul : *„Mult melanholică-i duduia Marghiolița / repede-i se-nfioerează pielița / cînd printre genunchi bucălăi / ce n-au fost văzuți de hîndrălăi / faldul de mătase rece / i-l vîntul mișcă-și-l petrece / Ea stă la masa din balcon / și se joacă prin marele lexicon / într-o numai de dînsa știută cabală / deslușind soarta universală / după cum își pune privirea cuminte / pe-anumite cuvinte / Ce-n dulcea-i voluptate / brațele-i cu nimenea luptate / i se încrucișează peste șal / de i se văd blănițele de caracal / prin care vîntul zefir / merge cu coarnele pe frunze de calomfir / Pe masa înclinată ca orice pupitru / se vede ghiveciul în care crește-un chitru / precum și lexiconul ce s-au uitat deschis / de către biruita de plictis / Deodată se aude bătaie repede / de aripi de giște sălbatice sau lebede / filele lexiconului se scuturâ de curent / cît cerul s-au făcut fosforescent / și s-au văzut chipul unei columbe / făcătoare de tumbe / Și-au coborît ca acvila de steag de-mpărat / peste lexiconul vînturat / acoperindu-i toate cuvintele-acele / c-o batistă de our, fără tighele / apoi se făcu nevăzut porumbelul cel craun / cît fata se sculă de pe scaun / ridicînd batista din condica de cuvinte / într-o iute aprindere de minte / Văzu pieirea voroavelor din catastif / de parcă fuseseră scrise pe nisip / ce numai cîteva litere / erau în zvircoală ca-ntr-un cuib de vipere / însă s-au așezat ca-ntr-o icoană de mănăstire / făcînd cuvîntul Bu-na-ve-sti-re / Mult plăcîndu-i fetei jocurile de litere / după cum o-nvățaseră niște măicuțe presbitere / nerăbdătoare așteaptă, ce alt cuvînt / vor mai face semnele vinzolite de vînt / Ci, iată, că-n cerdac / văzu bărbat ca un rege dac / era palid, statuie de var / în veșmînt roșu ca piatra de chinovar / un fel de chepeneag / de sub care vîntul ă-an vileag / albastra căptușală din pînză de Cambrai / și-acele garnituri negre și corai / pe pantaloni albi ca ai unui arnăut / peste care-și trăsese ciorapii, culoarea cafelei de năut / Vădoaiele pingelite la nedumeri / le spărseseră degetele cu unghiile mari / Părul cîrlionțat și noros / era negru negrului de abanos / omul palid, cel mai frumos dintre truveri / avea două aripi de aur pe umeri / ridicînd mîna ca un cavaler din Ivir / făcu semn fetei la clavir / căci masa cu cartea-n piele de animal / se prefăcuse-n instrument muzical / ce simțea cu pedalele călcătura lină / a piciorușelor acoperite de crinolină / din care făceau oarecare contur / Virjurile de aur ale fiecărui condur / de mijloc o strîngea un colan / ce nu era de punga oricărui golan / la piept se cutremura lumina pe-un colier / de care-nchidea ochii, cerescul curier / Dar pe cutia clavirului ca un pupitru / înflorea-n ghiveciul lui acel chitru / avînd imaculate două mari flori / de culoarea culorii neculori / Florile creșteau din cîntecul curatei fecioare / la care îngerul se uita în picioare / el avea în mînă trei crini / de pe care curgea roua cerească / grădini / ridicînd luțerli, sfîntul arhanghel Dumitru / atinse cele două flori de chitru / ce se-nvîrtiră ca niște virtelniți / rupîndu-se din balconul acelei magherniți / și făcînd mare flamă și fulgere / arzîndu-și luțerli în greaua smulgere / ce s-au făcut pe boltă doi cometi / fugărîndu-se-n căutarea propriei vieți / Pe cînd stelele ca niște cruci de flacără / una lîngă alta le țin și le apără"*.

O mai evidentă dovadă că Ion Gheorghe aparține, vrea, nu vrea, balcanismului literar, nici nu poate exista. El este cel mai autorizat ilustrator al mitologiei rurale, în sublima formă a naivității, în extrema cealaltă găsindu-se Ion Barbu, umblînd la dogmele acestui teritoriu spiritual atît de strălucit artistic.

ECOURI • ECOURI • ECOURI • ECOURI

Sextetul vocal „Cantabile", condus de Smaranda Toscani (ceilalți membri : Magda Buciu, Ani Molla, Mircea Mihalache, Mihai Ionescu și Titus Andrei) a prezentat de curînd un microrecital în cadrul „Studioului de muzică ușoară" patronat de Universitatea Populară București, acompaniind, de asemenea, o serie de cunoscuți soliști. Tema „studioului" („Cum și cînd poate fi muzica ușoară act de cultură ?") a fost expusă de compozitorul Alexandru Mandy. Între ultimele realizări ale grupului se numără emisiunea T. V. „Recital în șase" (regia : Anca Sandu), în programul căreia a figurat și o compoziție a lui Mihai Ionescu („Foc de artificii"), precum și două prelucrări ale unor lucrări ale lui Dem. Mihăilescu-Toscani („Dimineața" și „Pastel") — aranjamentele muzicale aparținîndu-i lui Dimitrie Inglessis, care a scris aranjamentul și pentru un alt cîntec recent înregistrat de „Cantabile", „O dată, un copil" („Un jour, un enfant" al Fridei Boccara). Desigur că, pe lîngă aceste realizări independente, sextetul continuă să aibă ca activitate principală acompaniamentul vocal al unor vedete.

Peste cîteva zile, valoroasa formație vocal-instrumentală timișoreană **Phoenix** va începe să cînte la barul „Continental" din Timișoara. Programul prezentat va cuprinde și cele mai noi creații ale grupului, ce vor apare în toamnă pe două discuri Electrecord: un L.P. și un E.P. Pe această din urmă va figura și „uvertura" la noul spectacol (în pregătire) al formației Phoenix. „Meșterul Manole".

Mihai Constantinescu s-a întors de curînd dintr-un turneu prin țară, cu care ocazie a cîntat în fața publicului din Cluj, Arad, Timișoara, Drobeta — Turnu-Severin (la Timișoara a susținut și un micro-recital în calitate de invitat în cadrul unui spectacol de varietăți, televizat) ș. a. Printre cele mai recente cîntece înregistrate de el se numără „Un vapor" (varianta, semnată Ovidiu Dumitru, a unei melodii din repertoriul lui Claude Francois, „Qu'il fait beau, qu'il fait bon"), „Ce faci tu" (compoziție proprie, pe versurile lui Minulescu), „Am adunat flori" (de Serge Prisset, cu un text ce-i aparține), „Strada conservatorului" (piesă lansată în cadrul concursului „Cînzonissima"). În pregătire are o serie de noi compoziții proprii, ce speră să placă la fel de mult ca „Păpușa", „Anotimpuri", „Fluturele" (de altfel, este aproape nelipsit din „Top 10", la „Săptămîna"). În cadrul „Tele-Top"-ului nr. 12, melodia sa „Fluturele" a fost premiată, fiind a doua laureată a acestei emisiuni concurs T. V. (după „Timpul" de Margareta Pîslaru). De remarcat că o serie de prestigioși compozitori i-au încredințat lui Mihai Constantinescu lucrările lor, pentru a le prezenta în cadrul concursului național de creație de la Mamaia (de la sfîrșitul lunii iulie) — unele dintre ele în duet cu Olimpia Panciu. Nu este, de altfel, exclus ca el să dețină recordul melodiilor interpretate pe scena festivalului...

După apariția (excelent primită de critică și public) pe scena celebrei săli Olympia din Paris, **Jacques Hustin** a întreprins un turneu de 3 săptămîni în Belgia. Recent, el a fost distins cu Marele Premiu al orașului Cannes. De altfel, melodiile incluse pe ultimul său disc se bucură de un foarte mare succes în Franța și Belgia. Între 17 iulie — 1 august, Jacques Hustin va întreprinde un turneu în țara noastră, împreună cu o altă cîștigătoare a „Cerbului de aur", Thérèse Steinmetz (Olanda), în acompaniamentul unei orchestre române, conduse de Petre Firulescu.

ȘANTIER CINEMATOGRAFIC

Regizorul Manole Marcus despre viitoarele sale filme

— Sînteți într-o suită cu Sergiu Nicolaescu și Iulian Mihu, dar pînă acum auzind despre aceste filme nu m-am putut lămuri dacă faceți unul sau două ?

— Sînt al treilea din suită și fac două filme independente ale căror titluri provizorii sînt „Conspirația" și „Fuga".

— Această suită de filme este în fond o reconstituire istorică a unei anumite perioade privită din unghiul celor destinați să apere ordinea publică. Am înțeles exact ?

— Destul de exact, ținînd seamă de faptul că la un moment dat caracterul activității eroului principal (Ilarion Ciobanu) se schimbă. El iese din activitatea strict polițienească (așa cum apare în „Mîini curate" la Sergiu Nicolaescu) și trece într-o activitate politică. („Panică la mănăstire" în regia lui Mihu, „Conspirația", „Fuga" și probabil altele).

— M-ar interesa dacă porniți de la niște fapte și evenimente reale, ducînd adevărul despre epoca respectivă spre profunzimi, neoprindu-vă numai la definirea atmosferei și a situației generale ?

— Ne-am bucurat de sprijinul organelor securității statului care ne-au pus la dispoziție niște cazuri a căror anchetare s-a terminat de mult și care ne-au inspirat pe noi (în special, bineînțeles, pe scenariștii Titus Popovici și Petre Sălcudeanu). Deci pornim de la niște evenimente reale, încercăm să reconstituim o epocă deosebit de frămîntată, în care lupta pentru putere atinsese punctul maxim și în care personajele erau deseori puse în situații limită.

— Ce vi se pare mai important de revelat din existența personajului principal spre deosebire de celelalte filme din suită, pentru că, bănuiesc, că nu aveți de gînd să ne prezentați cu monotonie același erou variind doar situațiile în care este pus ?

— Întrebarea dv. reprezintă una dintre cheile concepției regizorale, una, subliniez. Evoluția, procesul de devenire, de construire a unei personalități mă interesează în primul rînd. Personajul Mihai Roman pornește de la zero și sper să ajungă la sfîrșitul acestor filme un foarte bun lucrător al organelor securității statului.

— Acest zero se referă probabil la cunoștințele sale în domeniul profesiunii noi, pe care este pus s-o exercite. Aș vrea să-l definiți totuși ca entitate umană, în afara acestei progresive profesionalizări.

— Așa cum se întîmplă în epoca respectivă, cînd era o mare foame de cadre, criteriul de selecționare era criteriul devotamentului. Mihai Roman avea toate datele necesare îndeplinirii acestui criteriu. Fiu de muncitor, muncitor el însuși într-o mare uzină, dotat cu oarecari aptitudini pentru munca ce urma să o depună, el a făcut parte din primele eșaloane de comuniști care au intrat întîi în poliție și apoi în securitate. Mare timid, stingaci, însă cu o imensă poftă de învățătură și perfecționare, cu un instinct foarte precis al adevărului și al demnității umane, acest personaj, după părerea mea cel mai interesant, venind în contact cu prieteni și cu dușmani, sfîrșește prin a învăța, a se rafina, a cîștiga în inteligență și dibăcie.

— Cine-i sînt dușmanii ?

— Salvator Varga (Fory Etterle), fost senator, Horia Baniciu (Victor Rebengiuc), unul dintre conducătorii mișcării legionare, plus suitele respective de complici și oameni afiliați ale căror interese de clasă îi făceau să lupte de partea celor amintiți mai sus. Din subiect nu vreau să dezvălui nimic pentru că sînt niște filme epice, construite în jurul unor evenimente, care prefer să rămînă o surpriză pentru spectatori.

— Atunci să-i informăm pe spectatori asupra celor care le pregătesc această surpriză, respectiv echipa de filmare.

— Imaginea : Nicu Stan, scenografia : Relu Ionescu, costume : Lidia Luludis, director : Vlad Nicolau, muzica : Dorin Liviu Zaharia.

— În afară de scenografa de costume nu mai există nici o prezență feminină pe generic ul acestor două filme ?

— Rolul Iuliana Varga se va bucura de interpretarea actriței de film Maria Clara Söbök al cărei debut în cinematografie a fost tot într-un film de-al meu, „Cartierul veseliei". Alt rol feminin va fi interpretat de către Maria Rotaru al cărei debut, de asemenea, a avut loc tot într-un film regizat de mine, „Canarul și viscolul".

Florica ICHIM

Clepsidra

DARURILE COPIILOR

de Constantin VIȘAN

Munții erau acolo de cînd lumea. Cu brazii lor drepți și înalți. Cu stîncile prăpăstioase. Cu piraiele limpezi și reci. Cu poienile îmbietoare. Și casele Taberei internaționale de la Timișul de Sus, alcătuite gospodărește din piatră și lemn se aflau tot acolo, de multă vreme. Numai omul care are mereu grijă de toate bunurile acestui cuib de bucurii, a venit mai tîrziu. Cu toate acestea, copiii nici nu și-ar putea închipui că nenea Rădulescu n-a apărut aici o dată cu munții, o dată cu brazii, o dată cu apele. Cînd au sosit la Timișul de Sus, el le-a ieșit primul înainte, el le-a urat „Bine ați venit !".

Din prima clipă au înțeles că se vor înțelege, că omul înalt, cu părul ca neaua munților, le va fi prieten. În zilele următoare, nenea Rădulescu i-a dus în Dumbrava minunată a taberii, le-a arătat iazul și piticii, statuia lui Eminescu și sobele pictate cu povești, ursul de aramă și vizuina ciinilor ciobănești, i-a lăsat să folosească după voie terenul de fotbal și volei, scrinciobul și aparatele de gimnastică, le-a organizat focuri de tabără și expediții pline de peripeții. Dar cea mai frumoasă și mai de neuitat surpriză pe care o rezervă nenea Rădulescu pionierilor veniți în tabăra de la Timișul de Sus este camera sa. Pășindu-i pragul ai impresia că te afli într-un muzeu în care au fost adunate cele mai neașteptate obiecte. Căci ce poate fi mai plin de surprize ca imaginația, ca dragostea, ca recunoștința copiilor... Acuarele înfățișînd peisaje din toate colțurile țării, sau de pe alte meridiane, sculpturi în lemn ori compoziții turnate în bronz, brichete și fluiere, mănuși împletite, ouă încondeiate, lulele și servicii de cafea, un aparat de ras și un briceag, cusături cu motive viu colorate, vaze și cărți, fotografii și scrisori. 15 000 de scrisori primite de la copiii care, trecuți prin tabăra internațională de la Timișul de Sus nu-l uită pe nenea Rădulescu. Iar dumnealui, prieten credincios, păstrează cu statornicie aceste dovezi de dragoste. Ele îi umplu cu prospețime, cu căldură, casa. Alături de ozonul munților aceste mesaje, aceste semne de prietenie sînt vinul lui de viață lungă, marea sa satisfacție sufletească, mîndria sa, comoara sa cea mai de preț.

„Darul copiilor este, pentru mine unul dintre cele mai prețioase tezaure din lume". Aceste cuvinte, semnate de Dumitru Rădulescu și afișate ca o deviză fundamentală printre amintirile copiilor, dau strălucire uneia dintre cele mai emoționante și originale colecții pe care le-am văzut vreodată. O colecție a candorii. A prieteniei. A recunoștinței. Înconjurat de aceste mesaje primite de la copii, Dumitru Rădulescu nu se simte niciodată singur. Nici chiar în zilele cînd în scrinciobul din curtea Taberei de la Timișul de Sus nu se mai leagănă decît singurătatea.

MICA ENCICLOPEDIE

PROVENȚA ȘI OAMENII EI

de L. SĂRĂȚEANU

O recentă călătorie în însoritul sud al Franței mi-a confirmat cu noi exemple cît de aproape, cît de înrudiți cu românii sînt localnicii acestui îmbelșugat tărîm denumit familiar „Le midi" și care păstrează, încă, în vorbirea uzuală, denumirea istoric-geografică de „Provence". Foarte latini, prin căldura sufletească, spiritul de ospitalitate, înclinația spre umor, dar și spre duioșie, aceștia sudici pe care un etnolog francez îi descrie „de talie mijlocie, cu temperament plin de nerv, muncitori, cu spiritul viu și cu înclinație spre elocință", îl fac pe românul sosit în mijlocul lor să se simtă ca la el acasă. Există, neîndoios, și o similitudine de destin istoric. Și aici, ca și la noi, a existat o populație băștinașă pe care cucerirea romană a asimilat-o fără să-i fi stins principalele trăsături. Și aici, pe țărmul Mediteranei, ca și pe coasta Mării Negre au existat colonii și comptuare de comerț grecești. Nisa se numea „Nikè". Antibes era: „Antipolis", Marsilia era „Massalia". Denumirea de „Provence", care vine desigur, de la latinul „Provincia" a definit de-a lungul veacurilor, zone de dimensiuni variabile geografic este dar, întotdeauna a inclus porțiunea sau cel puțin o parte însemnată din porțiunea litoralului acelei „mări latine" care era Mediterana occidentală. Prin denumirea de „Provence" se înțelege azi o regiune unitară, atît economic este cît și pe plan spiritual și care corespunde cu departamentele Vaucluse, Gurile Ronului, Alpii de Jos, Var și Alpii Maritimi. Un anumit tip de civilizație, pe cît de veche pe atît de vestită în anumite perioade istorice, s-a dezvoltat aici. Limba Provenței, cea mai importantă varietate a „limbii lui Oc" (vorbită în 37 de departamente franceze de la Bordeaux la Alpi și din Auvergne pînă la Mediterana) este poate una dintre cele mai interesante limbi latine, prin puritatea ei.

Strălucita activitate literară a trubadurilor făcuse ca limba Provenței să devină, în veacurile al XII-lea și al XIII-lea, limba literară a Europei occidentale, a Angliei regelui Richard Inimă de Leu, a Siciliei și a Florenței. Poezia Provenței inspirase direct vestitul curent literar italian „Il dolce stil nuovo", cu exponenți de frunte ca: Cino Da Pistoia, Cavalcanti, Guinizzelli și cu un ultim dar și cel mai de vază reprezentant : Dante Alighieri. Și dacă autorul „Divinei Comedii" a statornicit limba toscană ca limbă literară a întregii Italii, nu e mai puțin adevărat că el a ezitat un timp între această limbă și limba provensală. Cine știe care ar fi fost destinul acestei limbi a suduiul francez dacă Dante și-ar fi făurit capodoperele, folosind-o.

Dar literatura trubadurilor provensali și-a avut sfîrșitul ei și către mijlocul celui de-al XVI-lea veac prin edictul din 1539 franceza era instaurată și în Provența ca limbă administrativă. Aceasta, n-a făcut însă ca ea să dispară din conversația uzuală a localnicilor. Un moment de renaștere l-a marcat veacul trecut, cînd un număr de scriitori, în frunte cu Mistral, (autorul vestitei epopei „Mirèio" sau „Mireille", în versiune franceză) au demonstrat că limba provensală poate îngădui realizarea de capodopere. Dintre acești scriitori voi aminti pe Theodore Aubanel Roumanille, Felix Gras, Charles Rieu. Dicționarul provensal-francez (realizat între 1878 și 1886) în două volume in-folio, lucrare monumentală și în care Mistral a dovedit o erudiție demnă de cele mai înalte elogii, rămîne și azi instrumentul clasic de lucru pentru filologii și literații doritori să cunoască o limbă de mare bogăție, capabilă să exprime cele mai fine nuanțe, și al cărei destin secular pîn de înălțări și de coborîșuri, permite gîndul că, poate, într-o zi, va cunoaște un nou moment de glorie ca cel din secolul al XIX-lea sub impulsul cine știe cărui Mistral al unor vremuri viitoare.

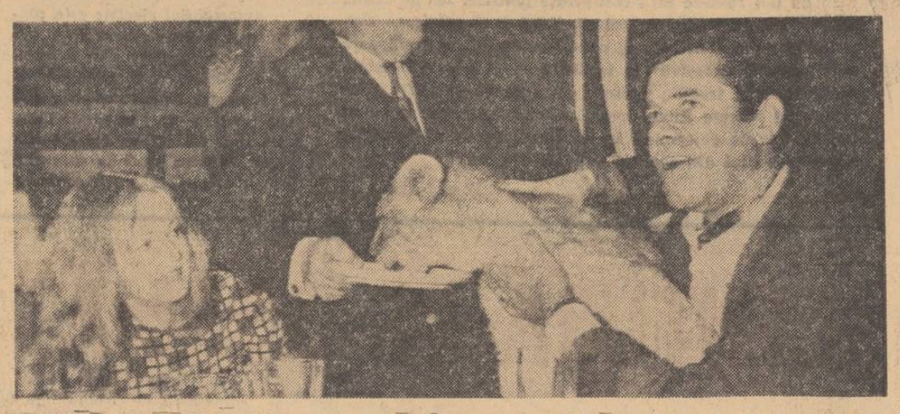

Jerry Lewis, — celebrul regizor și actor american de comedie, pe care îl vedem în imagine alături de Jeanne Moreau, va începe în curînd la Paris un film în care protagonist va fi un alt as al comediei : Pierre Etaix.

După „Cartouche" și „La Viacca", Claudia Cardinale și Jean Paul Belmondo se reîntîlnesc pentru a treia oară, după 10 ani, în filmul lui José Giovanni „La Scoumoune". Este o poveste de dragoste a cărei acțiune se petrece la Marsilia și Paris între 1935 și 1945.

DUPĂ ROMANUL lui Mamin Sibiriak *„Milioanele lui Privalov"*, regizorul Iaropolk Lapșin turnează în studiourile din Sverdlovsk o ecranizare al cărei principal interpret este actorul Leonid Kulaghin.

REGIZORUL Vladimir Monahov turnează în aceste zile un film de război al cărui titlu este *„Cîntecele nu mor"*, avîndu-i ca interpreți principali pe Andrei Miagkov, Alina Pokrovskaia, Ivan Lapikov.

ECOURI

UN RALIU automobilistic internațional, eveniment ce evocă o ambianță efervescentă și sonoră ; acestuia i se mai adaugă, în filmul *„Marea victorie"*, un element ascuns pe care mulțimea de spectatori nu-l bănuiește — drama ce se desfășoară în sufletele acestor eroi ai volanului, tăcuți în mașinile lor în plină viteză. Acest microunivers plin de tensiune asupra căruia planează permanent primejdia morții l-a inspirat pe scriitorul bulgar Dancio Toncev pentru debutul său în film și pe regizorul Vasil Mircev pentru realizarea celui de al V-lea lung metraj al său.

DUMINICĂ 16 IULIE

PROGRAMUL I : 8.30 Cravatele roșii. 10.00 Viața satului. 11.25 Mari muzicieni la București : dirijorul Paul Klecki. 12.00 De strajă patriei. 12.30 Emisiune în limba maghiară. 14.00 Postmeridian „360°". 17.10 Potcoava de piatră. 18.00 Patriei, partidului, Spectacol coral în cinstea Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român. Transmisiuni directe de la Baia Mare, Timișoara, Brăila. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Avanpremieră. 20.05 Reportajul săptămînii : „Ea". 20.30 Vino pe aleea... varietăților. 22.30 Telejurnal. 22.45 Duminica sportivă.

PROGRAMUL II : 12.30 Promenada duminicală. 20.00 Mari orchestre simfonice. 20.45 Săptămîna culturală bucureșteană. 21.00 Romanțele inimii. 21.20 Din lumea științei. 21.40 Film serial : Schulmeister (reluare).

LUNI 17 IULIE

PROGRAMUL I : 17.30 Curs de limba rusă. (Lecția a 4-a). 18.00 Căminul. 18.40 Scena. 19.00 Săptămîna în imagini. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Reportaj Conferința Națională a Partidului. Oameni și fapte din marea întrecere. 20.20 Roman foileton : Moș Goriot. 21.10 Reportaj TV. La temperaturi înalte 21.30 Steaua fără nume. Stele cu și fără stea. Concert-spectacol de muzică populară. 22.30 24 de ore. 22.40 Contraste în lumea capitalului.

PROGRAMUL II : 20.00 Veniți cu noi în... Țara fanteziei — emisiune pentru copii. 20.30 Ghișeul. 20.50 Sub cupola circului. 21.05 Romantic club. O invitație cu 100 de semnături. 22.30 Cronica literară.

MARȚI 18 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 Melodii și jocuri populare românești interpretate de ansamblul „Tulnicul" din Baia Mare. 9.20 Căminul (reluare). 10.00 Curs de limba engleză. (Lecția a 3-a) 10.30 Reportaj TV. La temperaturi înalte (reluare). 10.55 Film serial : Salut Germain (reluare). 11.35 Selecțiuni din emisiunea „Promenada duminicală" (reluare). 12.20 Telejurnal. 17.30 Curs de limba franceză. (Lecția a 4-a). 18.00 Steaua polară. 18.30 Festivalul „Zilele muzicale Tîrgumureșene". 19.00 Panoramic științific. Din laboratoare în uzine. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.15 Omagiu partidului și patriei socialiste. Spectacol festiv de versuri inedite și cîntece dedicat Conferinței Naționale a Partidului. 21.30 Floarea de stîncă. 22.00 Vedete ale muzicii ușoare. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II : 20.15 Luminile rampei. Tineri interpreți. 20.45 Agenda. 20.55 Telecinemateca pentru tineret. „Gaudeamus igitur", regia Gh. Vitanidis. 22.25 Telex tehnico-științific. 22.35 Dicționar muzical-distractiv (reluare).

MIERCURI 19 IULIE

PROGRAMUL I : dimineață : Transmisiuni de la lucrările Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român. 17.30 Curs de limba germană. (Lecția a 4-a). 18.00 Emisiune de actualitate muzicală. 18.25 Noutăți cultural-artistice. 18.50 Timp și anotimp în agricultură. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.30 Filmul artistic „Serată", producție a Studioului cinematografic București. 22.10 24 de ore. 22.40 Recital Doina Badea 23.00 Buletin de știri.

PROGRAMUL II : 20.30 Portativ '72, revista muzicii ușoare TV. 21.00 România în lume. 21.30 Arta plastică. Muzeul Simu. 21.45 Muzică ușoară. 22.10 Film artistic : Haina de piele.

JOI 20 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 România în lume (reluare). 9.35 Prietenii lui Așchiuță. 10.00 Curs de limba franceză. (Lecția a 5-a). 10.30 De la alfa la omega. Enciclopedie pentru elevi. 11.00 Film artistic : Serata (reluare). 12.40 Telejurnal. 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.30 La volan. 18.50 Zilele Conferinței — zile record în producție. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.15 Interpreți îndrăgiți de muzică populară. 20.35 Tuicea își zidește cetatea. 21.00 Noi aventuri în epoca de piatră. 21.50 Universitatea TV. Istoria civilizației 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II : 20.15 Concert de muzică simfonică românească. 21.00 Agenda. 21.10 Bucureștiul necunoscut : Podul Tîrgului de afară. Calea Moșilor de azi și de mîine. 21.30 Film artistic „Ultima cursă a Albatrosului" (III) — o producție a televiziunii sovietice. 22.35 Seară de balet.

VINERI 21 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 Universitatea TV (reluare). 9.45 Instrumente și virtuozi. 10.00 Curs de limba germană. (Lecția a 5-a). 10.30 Desen animat. 10.45 Reportaj TV : Tulcea își zidește cetatea (reluare). 11.10 Noi aventuri în epoca de piatră (reluare). 12.00 „Fiul mării" (reluare). 12.30 Telejurnal. 17.30 Curs de limba engleză. (Lecția a 4-a). 18.00 Pentru sănătatea dv. 18.15 Oameni ai recoltelor bogate. 18.30 Ex-Terra '72. 19.00 Imagini din Bruxelles. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.30 Avanpremieră. 20.35 Film artistic „Statornicia rațiunii" cu Catherine Deneuve, Sami Frey, Enrico Maria Selerno. 22.00 Stele ale baletului românesc. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II : 20.00 Seară a televiziunii poloneze. 20.30 Secvențe din ciclul documentar POLONIA. 21.10 Arii celebre în interpretarea baritonului Bernard Ladysz. 21.15 Industria poloneză — film documentar. 21.30 Recital Ewa Demarczyck. 21.50 Povestire — film artistic.

SÎMBĂTĂ 22 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 Biblioteca pentru toți (reluare). 9.30 De vorbă cu gospodinele. 9.45 Teleenciclopedia (reluare). 10.30 Stele ale baletului românesc (reluare). 11.00 Bucureștiul necunoscut : Podul Tîrgului de afară (reluare). 11.20 Emisiune de divertisment : „Luna și trei bani jumate" (reluare). 12.00 În slujba sănătății — emisiune de educație sanitară. 12.15 Telejurnal. 16.30 Emisiune în limba germană. 18.15 Ritm, tinerețe, dans. 19.00 Arta plastică. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.10 Teleenciclopedia. 21.00 Maxi-șoltițu de vară. Emisiune muzical-distractivă. 22.25 Telejurnal. 22.40 Somnoroase păsărele...

PROGRAMUL II : 16.30 Agenda. 16.40 Cîntece și jocuri de nuntă din Bihor 17.10 Reportaj bucureștean. 17.30 Pagini muzicale de mare popularitate din muzica lui Maurice Ravel 17.35 Film artistic : „Cînd copacii erau mari".

Săptămîna la TELEVIZIUNE

HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS

ASTRONAUTICĂ

UN PROIECT FASCINANT: SOARELE ARTIFICIAL

de col. ing. Dumitru ANDREESCU

membru în Comisia de astronautică a Academiei Republicii Socialiste România

Se poate spera în dirijarea climei pe planeta noastră? Vom izbuti oare vreodată să ne măsurăm forțele cu furiile oarbe ale naturii și să le supunem voinței noastre?

— DA, CATEGORIC DA! ȘI ACEASTA MAI CURÎND DECÎT VĂ IMAGINAȚI; BUNĂOARĂ PESTE NUMAI O JUMĂTATE DE SECOL — a răspuns recent, propriilor sale întrebări, cunoscutul om de știință originar din România, Herman Oberth, astăzi în vîrstă de 78 ani (i-a împlinit la 24 iunie, cu care prilej Universitatea din Cluj i-a decernat titlul de „doctor honoris causa").

Încă din anul 1922, H. Oberth prezentase Universității din Heidelberg o dizertație cu tema „Racheta spre spațiile interplanetare", care i-a fost respinsă pe motiv că deși „calculele sînt exacte, undeva există o ipoteză falsă". Firește, hotărîrea menționată reflecta gradul de nepregătire al epocii pentru a înțelege și accepta un proiect temerar. Spre mîndria noastră, trebuie să subliniem că după un an de la faptul relatat, H. Oberth își trece în mod strălucit examenul de diplomă la Universitatea din Cluj, unde, pe baza aceleiași lucrări i se acordă titlul de profesor. În felul acesta o școală românească are meritul de a fi consacrat un mare vizionar în domeniul științei și tehnicii spațiale și, în același timp, de a fi atribuit atestat de încredere domeniului însuși.

Încurajat astfel în pionieratul său îndrăzneț, profesorul de la Mediaș promovează una după alta idei avansate (racheta în trepte, motorul rachetă cu combustibili lichizi, construcții spațiale și altele) într-un cîmp de preocupare care, abia după un sfert de secol, avea să-și asigure creditul epocii.

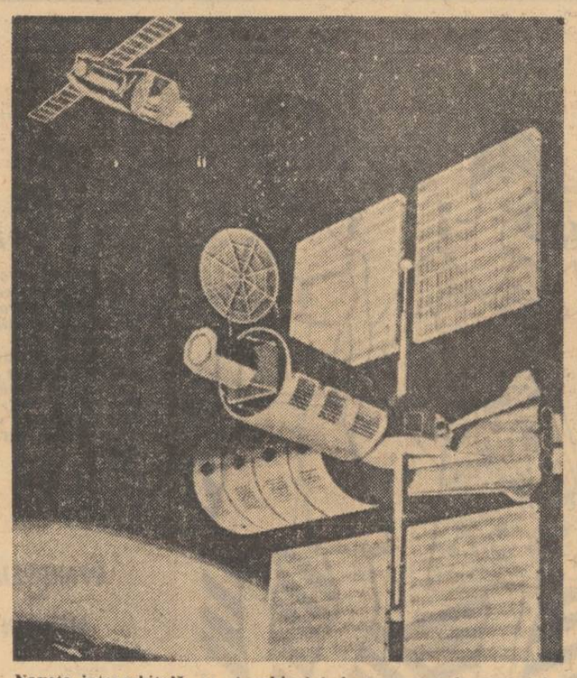

Naveta interorbitală, ca și vehiculul de transport de materiale de la uzinele selenare pe șantierele cosmice, după părerea profesorului Oberth, vor trebui propulsate electric, cu ajutorul energiei solare. În partea de sus a ilustrației deslușim un astfel de tip de vehicul spațial.

Stațiile orbitale, o mare promisiune

După opinia savantului citat, în viitorul apropiat se va pune acut problema construirii vehiculului celui mai adecvat pentru transportul de persoane și materiale de la o stație la alta (navete interorbitale) și de la acestea la bazele selenare. Or, soluția optimală o oferă aici propulsia electrică asigurată prin intermediul oglinzilor captatoare de energie solară. În focarele acestora se pot obține temperaturi înalte, necesare activării fluidelor de lucru.

O oglindă uriașă în jurul Pămîntului

Cu navele de transport speciale de mare capacitate, devine posibilă explorarea industrială a Lunii. Generatoare electrice de tip solar și instalații adecvate vor fi transportate de pe Pămînt pe Lună și vor constitui primele uzine selenare construite de pămînteni. Se știe că rocile lunare conțin, pe lîngă siliciu, aluminiu, mangan, titan, natriu, kaliu etc., și cantități însemnate de oxigen. Încît, baza prelucrării unor materiale de construcții de înaltă calitate are premise excelente de realizare.

Se susține cu argumente, că în următorii 40—50 ani, va fi practic posibil, economic și extrem de avantajos ca materialele de construcții pentru edificiile orbitale speciale să fie produse de uzinele selenare. Iar un asemenea edificiu se propune a avea înfățișarea unei oglinzi parabolice, cu diametrul, la început mai modest, de... 15—20 km (!), iar ulterior tot mai mare, prin extinderea construcției.

A doua condiție impusă prin același proiect, se referă la scoaterea economicoasă a materialelor din uzinele selenare și aducerea lor pe șantierul cosmic orbital (în jurul Pămîntului). Savantul propune să se folosească o metodă de transport prin zbor fracționat: start de pe Lună cu asigurarea vitezei de 2.300 metri pe secundă și abordarea unui punct de pe orbita Lunii, astfel stabilit ca acesta împreună cu Luna și Pămîntul să definească un triunghi echilateral. Navele de transport vor aborda acel punct cu cel mai mic consum de energie, continuîndu-și „căderea gravitațională" absolut gratuită spre Pămînt, respectiv spre șantierul cosmic din jurul planetei noastre.

După estimările autorului proiectului, abordîndu-se în acest mod problema construcției oglinzii spațiale, costul programului va fi de aproximativ 1 000 ori mai mic decît dacă materialele s-ar aduce de pe Pămînt.

Și acum, să vedem la ce ar putea folosi o astfel de oglindă uriașă.

Mai întîi pentru dirijarea climei pe Pămînt, prin concentrarea energiei solare reflectate de oglindă asupra diferitelor regiuni, după un program strict calculat. Creîndu-se zone puternic depresionare în anumite părți ale globului, se va putea modifica, după voința oamenilor, întreaga circulație a maselor noroase, provocîndu-se ploi acolo unde este nevoie, dispersîndu-se nori de grindină și menținîndu-se timpul frumos pe cîmpiile cultivate în sezonul de recoltare. În aceleași modalitate, pot fi dirijate masele de aer care nasc uragane și cicloni spre zone unde descărcarea lor să se facă fără prejudicii pentru omenire. Se pot topi ghețarii și ghețurile polare pentru menținerea căilor oceanice nordice navigabile pe tot timpul anului. Sahara și alte deșerturi pot fi transformate în grădini înfloritoare. Se poate asigura iluminatul nocturn al marilor orașe etc., etc.

Iată un proiect cu adevărat grandios, crainicie generoasă a uneia dintre cele mai fantastice împliniri ale primelor decenii ale veacului următor.

În deceniile viitoare Luna va deveni, în mod neîndoios, un important continent cosmic industrializat. Fabrici, laboratoare, stații științifice și baze felurite vor servi omenirii la dezvoltarea în ritm susținut a explorărilor spațiale, inclusiv la asigurarea cu materiale a șantierelor orbitale. Se pare că aceasta este singura cale economică, acceptabilă pentru construirea de edificii cosmice mari.

TOPOGRAFIE

SPAȚIILE SUBTERANE... PE CÎNTAR!

Cum poți măsura — și cît de repede — „negativul" unei construcții geologice? Răspunsul îl dă o extrem de utilă invenție românească brevetată în urmă cu cinci ani, dar aplicată doar o singură dată!

Cînd speologii se întorc din expedițiile lor subpămîntene, asculți parcă povestiri dintr-o lume necunoscută. Sub un „cer" de stîncă, o geografie fascinantă, nu arareori înfricoșătoare. Dar dincolo de întîmplările privind viața și timpul rocilor, o altă întrebare a început să se profileze: cum poți măsura — și cît de repede — acest spațiu închis din adîncuri? Tot acel „negativ" cu tîrmuri sinuoase? Un „gol" care poate să ucidă, fiind umplut cu gaze toxice, un „gol" care poate să fie însă extrem de prețios. Sînt „cămările" cu gaze. Un inginer s-a gîndit să răspundă întrebării, imaginînd un aparat. O invenție brevetată, de altfel, în 1967. A folosit la măsurarea golurilor de la sondele experimentale de exploatarea sării.

Autorul acestei invenții este ing. ALEXANDRU GUȚU, unul dintre cei mai vechi și mai activi inovatori ai Institutului de proiectări miniere, IPROMIN. O curioziztate mereu vie, care i-a transformat timpul liber într-o pasionantă căutare a răspunsurilor. Pentru a realiza aparatul de măsurare a golurilor subterane, multe, foarte multe după-amieze a cercetat, a imaginat soluții, a simulat goluri pe terasa Institutului, în spatele lui... „Răspunsul" său are o fantastică actualitate și utilitate. Se pot măsura astăzi goluri subterane de depozite de gaze. Și este poate, suficient, să spunem aceasta pentru a înțelege. Din păcate însă, aparatul său a rămas doar în faza de prototip, folosit o dată și gata. **„Bineînțeles,** ne spunea ing. Guțu, **aparatul ar trebui încă perfectionat acum, miniaturizat, tranzistorizat. În general, în tehnică e nevoie de o permanentă preocupare de „aducere la zi" a aparaturii. E una dintre preocupările secției noastre".**

„Una dintre". Împreună cu colegii săi, ing. Guțu și-a pus problema autoutilării încă din 1964. Pentru a o rezolva, evident, au făcut un plan de acțiune. Iar din acest plan s-au născut multe idei noi. Invenții, inovații. Urmarea? Economii prin realizarea unor aparaturi ce înainte trebuiau să se importe. Între acestea ar fi, de pildă, înregistratorul automat de coordonate pentru suprafețele necesare de ocupat din investiție.

Interlocutorul meu este proiectant și l-am întrebat ce legătură are proiectarea cu cercetarea științifică?

— Este adevărat, mi-a răspuns, **că în general, prin proiectare se înțelege alegerea unei soluții optime din mai multe variante posibile. Dar nu poți crea dacă nu cercetezi. Și mai mult decît în alte institute de proiectare, în sectorul minier cercetarea tehnologică și proiectarea sînt strîns legate.** Cu tot sprijinul de care ne-am bucurat din partea conducerii Institutului, nu ne este ușor. Cît de mult ne-ar veni în ajutor accesul nostru la o serie de ateliere, de uzine. Ne preocupă foarte mult problema înlocuitorilor de materiale. Ea trebuie să constituie o cercetare a tehnologiei. Ori... unde faci cercetarea? Cu ce experimentezi? Sigur, nu ar fi nici rentabil ca fiecare institut să fie dotat cu laboratoare. Iar beneficiarii, de obicei angrenați în problemele lor de producție nu pot efectiv de multe ori să ne acorde tot ce dorim, tot sprijinul pe care îl-l cerem.

— Soluția?

— Poate și la Minister ar trebui înțelese aceste aspecte. Mă gîndesc în materie de organizare și dotare. Mă gîndesc la necesitatea de a se crea o unitate de prototipuri. Soluții se găsesc dacă...

— ...dacă există interes și pasiune.

— În ce ne privește, există. Dacă n-ai pasiune în meserie... Efectiv nu poți avea rezultate fără să pui pasiune în ceea ce faci.

Îi întrebasem la un moment dat: cum se nasc întrebările. Cum apare ideea nouă? Mi-a răspuns: **„Din nevoia de a rezolva o problemă tehnică care ți se ivește în lucru sau îți se propune de alții. Și gîndindu-te, cercetînd, preocupîndu-te... A spune: nu se poate face, e o rușine în meserie. Principial, un asemenea „nu" trebuie scos din vocabularul inginerilor, tehnicienilor, al meseriașilor".**

Dar astăzi, mai pregnant decît oricînd, un rezultat util tuturor nu depinde doar de un singur om. De la ideea nouă, originală pînă la a ușura munca altor oameni, pînă a le servi efectiv, concret, este nevoie de un „flux" continuu de competențe. Ing. Guțu îmi dădea, în acest sens, un exemplu. A oferit o inovație. Era vorba de extinderea posibilităților de folosire a unei aparaturi străine pe care o avea Institutul. Dar aceasta înseamnă nu doar găsirea unor multiple aplicabilități ci o serie de noi tipuri de aparate, de fapt, care măreau ele capacitatea și aria de lucru. Firma străină respectivă a înțeles imediat ce specialitate pentru ea, recomandînd însă Industrialexportului să profite, valorificînd-o pe piața externă. Cereri erau. S-au manifestat. Dar „cursa" s-a pierdut. De ce? Pentru că era clar că nu se poate pretinde pentru un dulap cît pentru toată casa în care ai pus acel dulap. Era o inovație adusă. Și cum îmi spunea „după cîte știu, nu este singurul caz în care se pierde mult", pentru că nu „s-a cîntărit totul exact". Trebuie să fii bun comerciant. Poate ar trebui să existe o lege a valorificării inovațiilor, așa cum există o lege pentru valorificarea invențiilor. Și mai trebuie ceva: o propagandă tehnică comercială, bine făcută. De către competențe tehnice care cunosc foarte bine și piața. „După părerea mea — și poate din experiența avută, o asemenea propagandă lipsește". Da, „releul" competențelor este mult mai lung decît apare la prima vedere.

Catinca MUSCAN

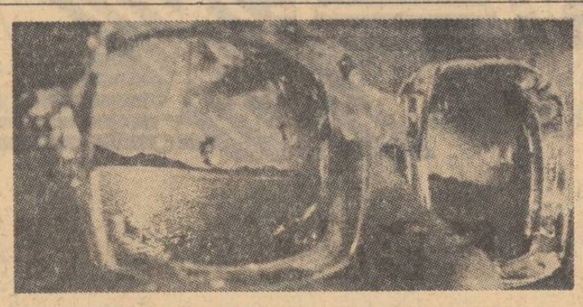

Cine știe să înoate?

Întrebarea este „de sezon". S-a constatat (o situație asemănătoare în toată lumea) că jumătate din cei care merg la mare, din cei care „iubesc marea la nebunie", da, doar jumătate știu să înoate. Statistica accidentelor a înecaților a devenit îngrijorătoare. De aceea, întrebăm: știți să înotați? Să nu vă închipuiți că știți dacă reușiți să înaintați 25, sau chiar 50 de metri, fără să înghițiți apă, cu capul „afară". În realitate — Martine Allain-Regnault are dreptate în articolul său din ziarul „Le Monde" — cine nu știe să înoate 100 de metri, respirînd sub apă, cine nu știe să plonjeze de la o înălțime de un metru, să deschidă ochii sub apă și să caute un obiect situat la doi metri adîncime..., ei bine acela are doar iluzia că știe să înoate. Este unul din candidații la înec. Dar întrebarea pusă în titlu nu urmărește doar să atragă atenția asupra necesității practicării acestui sport complet. Chiar de la vîrsta de trei luni (ați citit bine: 3 luni) pînă la... 100 de ani. Este și o problemă medicală. Astăzi nici un centru de reeducare funcțională pentru handicapații motori, inclusiv infirmitățile motorii cerebrale, nu se mai poate imagina fără o piscină. În ce privește pe deficienții sensoriali (tinerii surzi și nevăzători), exercițiul cu totul deosebit al înotului, condițiile create, le permite să-și dezvolte la maximum capacitățile fizice și mintale. Am menționat doar cîteva aspecte ale unei probleme în același timp sociale și medicale.

OMUL ÎN CĂUTAREA ARBORELUI SĂU GENEALOGIC

În 1973 va avea loc la **Nairobi** o întîlnire a tuturor paleontologilor care au cercetat „timpul omului" în jurul lacului Rodolphe, lîngă lacul Baringo și pe malurile rîului Omo. Recolta cercetărilor este de pe acum foarte bogată, dar marea întrebare rămasă încă în suspensie este: care sînt adevăratele origini ale omului? Și de aici, evident: leagănul omenirii este Africa orientală? Se știe, la ora actuală, că în regiunea rîului Omo și pe malul estic al lacului Rodolphe au fost scoase la lumină cele mai vechi unelte ale îndepărtaților strămoși. Ele datează de acum două milioane și jumătate de ani. Am dori însă să reținem aici, din comentariul publicat de **Yvonne Rebeyroi,** două aspecte esențiale puse în evidență de descoperirile făcute în ultimii cinci ani. Ne referim la faptul că în regiunea cercetată — Africa orientală — au coabitat timp de două milioane de ani (în urmă cu 3,3 milioane de ani) două tipuri diferite. O ființă deosebit de solidă, masivă, care era... ierbivoră. Tînărul și deja celebrul fiu al savanților Louis și Mary Leakey, **Richard Leakey** afirmă despre această că deși putea sta în două picioare îi era mult mai lesne să meargă sprijinindu-se pe falangele degetelor de la mîini, așa cum fac gorilele și urangutanii de astăzi. În același timp, trăia aici o ființă cu mult mai gracilă, după toate semnele (forma craniului, a fălcilor, a dinților, a membrelor) omnivoră și bipedă, prezentînd o evoluție mult mai avansată. Iată-ne așadar, în fața celui mai ciudat arbore, a unui arbore încă necunoscut. Arborele genealogic al omului.

CHIMIE

„DIN MOTIVE TEHNICE UMBRELELE DE SOARE SÎNT STRICT INTERZISE!"

O plajă din... „tergal". Primii 8 000 de metri pătrați de acest gen de pe coastele Mediteranei. Știința și tehnica salvează vacanțele! Aici, oamenii se bronzează mult mai repede!

Un asemenea anunț a apărut recent pe o plajă. La Hyères, pe Coasta de Azur. S-ar putea crede că e o glumă, o extravaganță sau pur și simplu o reclamă pentru vreo cremă „bronz rapid, uniform, cu..." etc., etc. Motivele sînt serioase. E o înțeleaptă măsură de protecție. A cui? A plajei, a nisipului, evident. Nu veți înțelege însă exact, dacă nu cunoașteți „istoria" acestei plaje, în care știința și tehnica au avut un rol — un dublu rol — hotărîtor.

În urmă cu cîteva luni, înaintea, deci, a „sezonului" estival, plaja Clubului nautic aproape dispăruse. Vinovatul? Betonul. Construirea la Hyères a unui nou port a avut, așa cum relatează corespondentul ziarului „Le Monde", consecințe absolut nebănuite. Betonul perturba ciclul curenților marini. Micile plante care fixau nisipul pieriseră. Marea invadase... Salvarea va veni din partea chimiei și tehnicii. O plajă artificială. O plajă care va folosi un material nou: „bidim tergal". E prima experiență de acest gen în Mediterana. E o idee a ergonomiei. Societatea europeană de studii și experimentări pentru mediul înconjurător a propus această metodă. E vorba de o dună de nisip amenajată aici și... îmbrăcată cu o suplă „cuvertură" din elemente textile tratate chimic. O fibră sintetică ce îndeplinește rolul micuțelor plante: fixează nisipul. Mai precis, îl reține. Și mai mult decît ele, joacă rolul de recif, de obstacol, de paravan în care valurile izbindu-se, se sparg, întorcîndu-se înapoi în mare. Inaugurată cu o săptămînă înainte de 1 iulie, noua plaje, lungă de 350 metri și lată de 22 metri, poartă numele de Hippodrom (și acest lucru nu știm să-l explicăm). Bine, veți spune dv., frumos din partea științei că a redat o plajă iubitorilor de bronz marin. Dar ce legătură au toate acestea cu umbrelele de soare? Trebuie să arătăm că deși motivele care au dictat o asemenea măsură sînt de ordin tehnic, vina nu e a tehnicii. Nisipul acestor plaje artificiale provine din carierele de la Sainte-Anne d'Evenas. E un nisip extrem de fin și, implicit, extrem de sensibil. Emoția primarului de la Hyères este legată de „statornicia" nisipului. Dacă fina cuvertură „din tergal" va fi deteriorată, ce se va întîmpla cu această și mai fină pulbere aurie? De aici măsuri de precauție. Interziceri riguros respectate. Vasele n-au voie să acosteze lîngă prețioasa „saltea" și **mai ales,** nimeni nu are voie să înfigă în ea micile, marile, coloratele umbrele de soare! Pe plajă oamenii vin să se bronzeze iar pe plaja H'ppodromului se bronzează, bineînțeles, mult mai repede. Tehnica modernă nu cere sacrificii prea mari pentru o plăcere reală.

RĂBDAREA CALCULATORULUI E FĂRĂ MARGINI

S-ar părea că nu aflăm nici o noutate. Un calculator care examinează? Banal. Și totuși este vorba de o premieră mondială. La spitalul Saint-Louis din Paris, în secția prof. Jean Bernard, citologia sanguină (deci o disciplină medicală completă) este predată, se afirmă, ideal. Trei cabine insonorizate. În fiecare dintre ele, două ecrane, pe unul apar diapozitivele celulelor sanguine (între care, unele sînt anormale), pe celălalt, testul întrebărilor și explicațiilor la imagini ca și întrebările și răspunsurile pe care studentul le transmite calculatorului pe clapele unei „mașini de scris". Cu ajutorul imaginilor și textelor, calculatorul întreabă, așteaptă răspunsurile, reia problema, corectînd și explicînd cu o răbdare infinită. El detectează și insistă mai ales pe greșelile de logică și percepție. Tot în domeniul învățămîntului medical, calculatorul este folosit în educația „logicii diagnosticului". Se urmărește raționamentul studentului în analiza pe care o face a semnelor clinice, în pretențiile pe care le formulează privind examenele de laborator ș.a.m.d. Fiecare etapă este pusă în discuție de calculator. S-a constatat că această metodă face ca studentul nu numai să se obișnuiască să gîndească logic, dar îl învață să nu ceară examene de laborator inutile. Și doar acest singur element și ar fi suficient, se comentează, pentru ca un astfel de învățămînt să se justifice.

ARTA NATURII SE NUMEȘTE VIAȚĂ

S-ar putea face un joc: ghiciți ce reprezintă aceste două imagini? S-ar putea strica acest joc: vă spunem soluția de la început: nu, nu este o sculptură modernă, nu este un fruct. Simplu: un roi de albine. În cea de a doua fotografie, nu vă necăjiți, nu aveți un lapsus în legătură cu numele muntelui. Este „castelul" unor termite. Dacă o serie destul de mare de întrebări a fost bifată de știință, ceea ce „a rămas" de știut pare să fie cu mult mai mare. Și nu arareori știința a trebuit să revină în urmă, pe „datele" inscrise pentru a aduce corecturi masive. Celebrul naturalist Konrad Lorenz scria în ultima sa lucrare apărută: „Pentru savant este un excelent exercițiu matinal să-și „lichideze" chiar înaintea micului dejun, în fiecare zi, una dintre ipotezele sale preferate!" Se știe că în domeniul său, Lorenz a provocat o revoluție arătînd cît de greșite au fost unele concluzii construite pe observațiile făcute asupra animalelor în condiții de laborator, demonstrînd necesitatea observării lor în libertate, în natură.

LOGICĂ

ȘTIȚI SĂ RĂSPUNDEȚI?

Vă oferim astăzi pentru un nou exercițiu de logică, încă două teste și ca premiu pentru interesul acordat, rezultatele exacte ale testelor din numărul trecut și de acum.

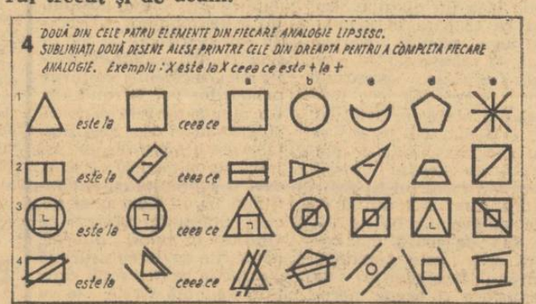

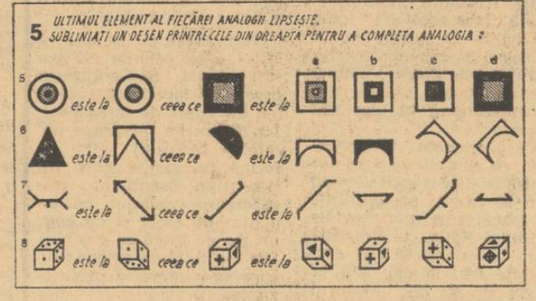

Răspunsurile corecte

I.
1) : M
2) : 15
3) : 8
4) : 6
5) : 5
6) : 4
7) : 1
8) : 2

II.
1) = e
2) = b
3) = d
4) = d
5) = d
6) = c
7) = c
8) = d
9) = b
10) = a

III.
1) = b
2) = c
3) = c
4) a
5) c
6) d

IV.
1) = ad
2) bc
3) ad
4) bd

V.
1) = d
2) e
3) b
4) c

SOARE, AER, CURĂȚENIE!

de dr. Elena BARNEA

de la Institutul de igienă și sănătate publică

Acolo unde este prezent omul, unde trăiește mai ales timp îndelungat, mediul înconjurător se încarcă cu microbi proveniți din căile respiratorii, de pe tegumentele și mucoasele acestora. Nici în absența omului sau a oricărui alt animal, mediul nu este steril. El conține bacterii, levuri, ciuperci. De la 20 km, în atmosferă, pînă la 3 km în adîncimea pămîntului, se găsesc bacterii, e drept însă în cantitate mai mică și numai de anumite feluri.

Desigur, există în mediul înconjurător multe bacterii, care sînt necesare anumitor procese naturale. Cu totul alta este situația microbilor eliminați de om. Aceștia sînt frecvent patogeni, adică produc îmbolnăviri. Cei care au diferite boli, de la cele mai grave (tuberculoza, hepatita epidemică etc) pînă la banalul guturai, reprezintă surse de microbi pe care îi răspîndesc în jurul lor, mai ales cînd nu respectă regulile de igienă individuală (utilizarea numai a prosopului și lenjeriei personale, folosirea batistei, a scuipătoarelor, spălarea mîinilor ori de cîte ori este necesar etc.)

Esențial este să știm că microbii se acumulează mai ales acolo unde găsesc condiții: lipsa de curățenie, de aer, însorire insuficientă, căldură și umiditate etc. În acest mediu, microbii își păstrează viabilitatea un timp destul de îndelungat. Deci, există un risc de îmbolnăvire incomparabil mai mare, decît eliminarea acelorași microbi în condiții neprielnice supraviețuirii lor. Să insistăm pe aceste condiții și să căutăm a face din ele un mijloc permanent de apărare a sănătății familiei.

Organismul omului dispune de mecanisme de apărare foarte complexe împotriva microbilor cu care vine în contact. Dacă acestea sînt prea mult timp solicitate pot obosi. Iată de ce, de multe ori, microbii din mediul înconjurător își ajung țelul, reușind de obicei nu dintr-o dată, ci cu timpul — să ne îmbolnăvească.

Este firesc să nu putem evita orice contact cu microbii, căci ei sînt omniprezenți. În schimb, putem să ajutăm foarte mult organismul, scutindu-l de solicitări de apărare continuă, menținînd condiții cît mai igienice în mediul nostru personal de viață. Și nu este greu. Iată cîteva condiții.

1. ÎNSORIREA LOCUINȚEI, DOUĂ-TREI ORE PE ZI. Radiațiile ultraviolete au o puternică acțiune de distrugere a microbilor. Însorirea nu are eficiență maximă dacă geamul este murdar, dacă perdeaua e prea compactă (deoarece sînt reținute radiațiile ultra-violete) și camera nu este suficient de curată. Praful poate proteja microbii de acțiunea razelor ultra-violete și să-i mențină vii, în ciuda faptului că în casă este soare suficient.

Un obicei străvechi de a zugrăvi în alb pereții casei primăvara, contribuia la dezinfectarea anuală a locuinței, căci varul este o puternică substanță bactericidă. În prezent, în orașe, casele sînt zugrăvite mai rar, la cîțiva ani odată, dar ferestrele mari ale clădirilor noi permit, prin compensație, o însorire puternică (cu condiția ca geamul să fie lăsat descoperit).

2. A DOUA CONDIȚIE ESTE DECI, CURĂȚENIA. În praf, microbii pot persista mult timp și tot cu praful sînt purtați în timpul activităților din casă, a mersului, sau pur și simplu de către curenții de aer. Îndepărtînd deci praful, îndepărtăm în bună măsură și microbii. Orice lucru lavabil, spălat, fiert sau călcat nu mai conține microbi.

3. O altă condiție este PRIMENIREA FRECVENTĂ A AERULUI. Într-o cameră neaerisită, aerul însumează mai mulți microbi eliminați de om. Mai mult chiar, prin creșterea temperaturii și umidității le permite un timp mai îndelungat de supraviețuire. Sîntem în plin sezon de vară și putem sta mult timp cu geamul deschis, putem profita din plin de însorire. Avem, de altfel și toate condițiile pentru a spăla și curăța mai des obiectele din locuința noastră.

4. Pentru a preveni riscurile de îmbolnăvire prin alimente să NU UITĂM SĂ SPĂLĂM BINE ORICE ZARZAVATURI SAU FRUCTE ÎNAINTE DE CONSUMARE (mai ales, dacă nu sînt pregătite termic). SĂ FIERBEM BINE ALIMENTELE (laptele de două ori, ouăle 10—15 minute, carnea prăjită sau friptă, să nu fie tăiată cu același cuțit sau pe același tocător care s-au folosit la produsul crud). Păstrați alimentele la temperaturi scăzute, la cel mult 2 -3 grade în frigidere sau la gheață.

5. În timpul îmbolnăvirii precum și în orice împrejurare păstrați regulile de igienă individuală pe care nu ne îndoim că le cunoașteți.

ZILE DE VACANȚĂ

1. **ROCHIE-PANTALON** executată din material flausat sau din orice alt material uni, avînd două buzunare aplicate.

2. **HALAT CU GLUGĂ** din același material flausat. Cordonul, bordura și manșeta sînt executate din material dintr-o culoare contrastînd cu cea a halatului.

3. **ROCHIE DE PLAJA** închisă într-o parte. Materialul este înflorat iar garnitura care bordisește decoltelul și răscroiala mînecilor este din material uni.

4. **COSTUM DE PLAJA** format din fustă și corsaj. Atît corsajul cît și fusta se încheie cu trei nasturi iar butonierele sînt încadrate într-un motiv cu trei colțișori.

Tiparul acestor modele este astfel calculat încît fiecare pătrățel are latura de 10 cm și reprezintă măsura 46—48. Pentru persoane mai mici de statură, se poate micșora tiparul, fiecare pătrățel avînd latura de 8 cm.

Tanți PHENNINGS

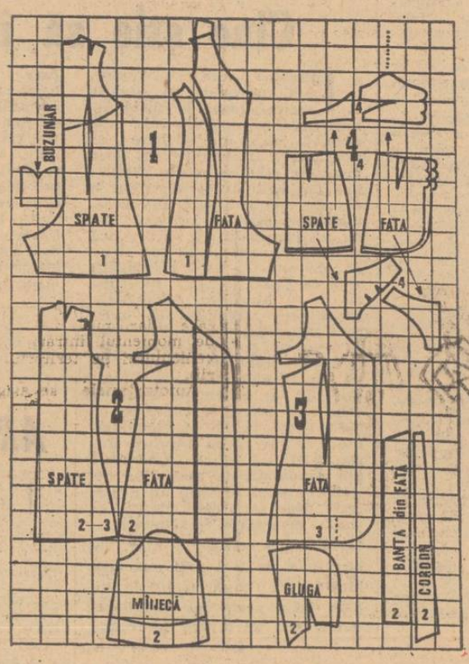

Ale-i de-ale-cop

ÎN ATENȚIA GOSPODINELOR

Amatorilor de sucuri de fructe proaspete la domiciliu le-am recomanda două articole casnice: o presă pentru fructe (42,50 lei) și o altă presă pentru citrice (44,50 lei) de mare utilitate în gospodărie.

Semnalăm și apariția unui foarte practic sac pentru haine cu o legătură sigiliu, destul de încăpător, avînd costul de 8 lei. Ne permitem o întrebare adresată Uzinei de prelucrare mase plastice din București, care a fabricat respectivul sac: nu s-ar putea realiza și huse pentru mobilă? Ce bine ne-ar prinde cînd plecăm în concediu și putem lăsa astfel, toată mobila acoperită! Sau cînd ne mutăm!

AVANPREMIERĂ AUTUMNALĂ

Pentru o seară specială de toamnă, petrecută la teatru sau la restaurant, o rochie din voal alb cu spatele decoltat, mineci și fustă foarte ample. Singura garnitură: panglică de catifea verde pentru cordoane și manșete. Căutați prilejul și voalul. Modelul din fotografia alăturată vă stă la dispoziție. Dacă, bineînțeles, v-a plăcut.

TRANDAFIRUL ANULUI

O medalie de aur pentru cel mai frumos trandafir al anului. Cultivatorul francezul Alain Meilland, a cîștigat-o în cadrul Concursului internațional al trandafirilor — organizat la cea de a opta sa ediție — la Monza, de Asociația italiană a trandafirului. La arome însă, medaliatul cu aur a fost întrecut de „cel mai parfumat trandafir" creat de doi cultivatori americani, care au cîștigat premiul special instituit în acest sens.

NE VOM PARFUMA CU FLORI DE LĂMÎI?

Chimiștii din Kazahstan, care au studiat cei 37 de componenți foarte rari ai uleiului eteric conținut în florile nepolenizate ale lămîiului, îl recomandă călduros creatorilor de parfumuri. Așa că, în curînd vom aprecia calitățile lămîiului și sub acest aspect...

JUPPI...

...este numele unui original parc din centrul orașului vestgerman Colonia. De fapt, micul parc ambulant începe într-o mașină de mutat mobila, transformată astfel ca să poată adăposti o istalație de cățărat, un tobogan, leagăne, un mic bazin transportabil patine, coșuri pentru jocuri cu mingea și o tablă pentru pictat.

Pe timp frumos, din mașină apar rînd pe rînd diversele instalații de jocuri, care sînt montate în jurul mașinii. Dacă plouă, copiii se pot distra în mașină asistați de un animator de jocuri.

RĂSPUNDEM LA ÎNTREBĂRILE DUMNEAVOASTRĂ...

Pe teme de învățămînt

Ca să fii ghid de muzeu sau chiar pe autocar, îți răspundem elevei **MARIA ION din Bărcănești-Prahova,** se cer studii superioare. Numai cu opt clase ale școlii generale nu realizezi nimic. Chiar și pentru funcția de recepționer de hotel se cere să ai bacalaureatul. Asemenea profesie nu se poate învăța decît urmînd cursurile unei școli de specializare postliceală. Nu o spunem ca să te descurajăm, ci să te stimulăm a continua studiile.

Ceea ce ne scrieți, tovarășe **ION OPREA din Potcoava—Olt,** nu ni se pare limpede. Ca să vă răspundem am vrea să știm la ce fel de liceu vă gîndiți să dați diferențele. Prin pregătirea dv. am vedea posibilă numai îndreptarea către o școală medie industrială, în specialitatea în care v-ați profilat în școlile urmate pînă acum.

Stimate tovarășe **NELU OANCEA din Pitești,** pentru examenul pe care vreți să-l dați, studiați temeinic la obiectul „economia politică". Noțiunile de comerț exterior, despre care ne scrieți și în care vreți să vă inițiați, ar fi pentru dv. destul de dificil de învățat, într-un timp atît de scurt. Luați aceste rînduri drept un sfat practic ce vi-l dăm. Cît privește manualul amintit, vedeți dacă nu-l găsiți pe la un liceu economic.

Există un plan amplu de pregătire a maiștrilor-instructori, tovarășă **VALERIA PREDESCU din com. Telciu, județul Bistrița—Năsăud.** Credem că aveți șanse să reușiți în ceea ce vă preocupă, dar pentru aceasta este nevoie să vă adresați inspectoratului școlar al județului dv.

Același răspuns îl dăm și cititoarei noastre **CARMEN IACOB din Deva.**

Lui POP IOAN domiciliat în orașul Dej, îi recomandăm să caute răspunsul la întrebarea ce ne-o pune, în numerele anterioare ale revistei noastre, întrucît am scris de mai multe ori despre problema respectivă.

La vîrsta dv., stimate S. MIHAI din Vatra Dornei, nu puteți să vă înscrieți la cursurile de zi. Dacă aveți prin preajmă o școală cu cursuri seral sau fără frecvență lucrurile stau cu totul altfel.

Mai scrieți-ne o dată pe la începutul lunii septembrie, tovarășă **MIOARA DOBRE din Pitești.** După cum știți, concursurile de admitere la școlile de specializare postliceală se dau în toamnă. Mai tîrziu se vor ști mai bine, deci, amănunte în legătură cu rețeaua lor.

Nu căutați școlile postliceale în broșura cu admiterea în învățămîntul superior, tovarășă **ELENA HARABAGIU din Vaslui,** întrucît aceste școli nu fac parte din categoria institutelor superioare. Ne cereți să vă dăm adresa cîtorva școli din Iași, dar nu știm ce anume doriți. Există, în acest oraș, școala postliceală comercială (str. Max Wecsler 9), școala de construcții (str. Bucium 17), școala de industrie chimică (str. Sf. Sava 16), școala energetică (str. Socola 188—190), școala sanitară (str. N. Bălcescu 28). Acestea sînt cele care au funcționat în anul care s-a încheiat. Deocamdată, pentru anul viitor nu știm care va fi situația. De aceea, vă rugăm să citiți și să vă conformați răspunsului ce l-am dat cititoarei Mioara Dobre.

Tovarășe **FLORIN BARBU din Buzău,** după absolvirea institutului pedagogic de trei ani este posibilă urmarea cursurilor la o facultate cu același profil, de la universitate. Trebuie însă îndeplinite unele condiții stricte, privind trecerea unor examene de diferență, în cazul cînd sînteți avantajat de o anumită medie, dacă vă aflați la locul unde ați fost repartizat după absolvire etc. Dar aceasta numai pentru cursurile fără frecvență. La cursurile de zi nu vedem cum veți putea face transferul. Situația e mai complicată.

Nu vi se cere stagiu de producție, tovarășă L. PETRESCU din Dîmbovița. Numai pentru institutele de învățămînt tehnic și agronomic se pune problema practicii.

TREI PIEPTĂNĂTURI MODERNE

Pentru început, o scurtă recapitulare a premianților tradiționalului Concurs de coafură și frizerie 1972: pe primele locuri s-au clasat echipele reprezentînd cooperativele Igiena-București (premiul I) „Igiena"-Constanța (premiul II), „Igiena"-Arad (premiul III). Echipele coooperativelor „Igiena" din Cluj, Timiș, Iași, Galați, Brăila, Harghita, Bihor au obținut mențiuni.

Ce tendințe există în moda pieptănăturii? Domină părul scurt în nuanțe deschise, calde, de blond, castaniu auriu, castaniu roșcat. Pieptănăturile sînt foarte puțin voluminoase în creștet. În general, se evită exagerările, extravagantele. Sînt preferate onduleuri mari, suple, amplasate deasupra frunții și lateral precum și buclajele vaporoase, executate la ceafă și chiar de jur împrejurul obrazului. Fotografiile de mai sus ilustrează această orientare modernă.

Foto 1: *Coafura executată de CORNELIA SOARE (cooperativa „Igiena"-București), clasată pe locul I în cadrul concursului, se remarcă printr-un buclaj simplu, orientat spre figură, foarte puțin voluminos. Este o coafură cu o linie elegantă, pentru după-amiaza.*

Foto 2. *„Practică și elegantă în orele de lucru"* este îndemnul coafezei MARIA TOTHVURA (cooperativa „Igiena"-Cluj) care s-a prezentat cu o coafură compusă din bucle mari, amplasate mai ales lateral și spre spate. Poate fi adoptată și de fetele tinere, care au părul ceva mai lung.

Foto 3. *Onduleuri mari, urmărind îndeaproape forma capului caracterizează coafura executată de LADISLAU BOROS (cooperativa „Igiena"-Arad). Este practică, ușor de întreținut, potrivită tuturor vîrstelor.*

Fotografii: Constanța NESTOR

ÎNGRIJIȚI-VĂ SĂNĂTATEA

VALENTIN MIRONESCU — Sibiu. *Cicatricele de pe tegumentele feței nu pot fi îndepărtate cu cremă.*

ȘTEFAN UNGUREANU —Tg. Neamț. *Este dificil de precizat prin corespondență dacă este într-adevăr o conjunctivită alergică. Specialiștii Spitalului de boli de ochi din str. Bolintineanu 9 (lîngă Piața Rosetti) vă vor ajuta printr-un examen competent și un tratament adecvat. Referitor la cealaltă problemă nu ați precizat ce virstă aveți ca să putem estima posibilitatea de a mai crește cîțiva centimetri.*

NICOLETA INGRID — *Și dv. vă faceți griji inutile. Nu este nimic patologic. Nu este cu nimic justificat gîndul că s-ar putea să fie o tumoră. Este o reacție perfect normală.*

MIRCEA CORBU — Cluj. *Nu ne-ați relatat explicit cazul dv. În principiu, vă informăm că în unele cazuri acuitatea vizuală poate crește prin exerciții ortoptice.*

C. A — Petroșani, jud. Hunedoara. — *Tulburările digestive pe care le prezentați sînt expresia distoniei neurovegetative în cadrul unei nevroze pe care nu ați tratat-o. Afirmațiile noastre se bazează pe relatările dv. că toate investigațiile efectuate (inclusiv electroencefalograma) nu au descoperit nimic organic. Credem că lecitina este indicată pentru dv., dacă o tolerați bine. Vă sfătuim să asociați și Bergonal, o tabletă seara. Sportul, excursiile în grup vă vor ameliora mult starea de spirit.*

SORIN POPESCU — Loco. — *Nu fiți neliniștit referitor la grupa sanguină.*

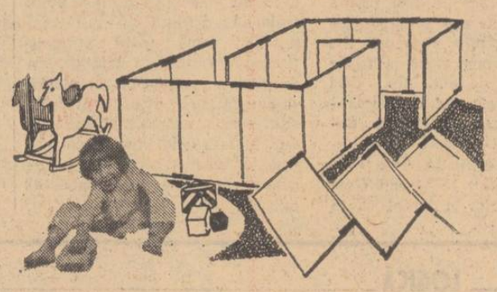

UN LOC DE JOACĂ ÎMBIETOR

Atît timp cît copilul nu a ajuns încă la vîrsta școlară pentru a folosi garnitura „Școlar" compusă dintr-un mic pupitru și un taburet tapisat — ambele cam șubrede însă (în opoziție cu ceea ce se cere în primul rînd unor mobile pentru copii — rezistența) — mai tîrziu frumoasa garnitură „Doru" (preț 840 lei), formată din birou furniruit cu nuc și scaun cu șezut și spătar tapisat, sau și mai tîrziu un elegant birou „Răzvan" furniruit cu palisandru (preț 934 lei), trebuie să avem grijă de locul său de joacă din camera ce-i este destinată. Comerțul face eforturi de a satisface și aceste necesități. Amintim piesa intitulată „țarc copil V1" (preț 300 lei) — o mobilă destul de ingenios concepută din cîteva foi de placaj — două curbate și trei plane, care se asamblează în țarc sau pupitru.

Vă propunem în același sens, ca din cîteva mici panouri de placaj gros de 8-10 mm să lărgiți posibilitățile de joacă și de manevră ale copilului. Foile, în dimensiuni de circa 90 x 60 cm., așezate cap la cap sau în unghi drept, cu ajutorul unor foarte simple piese din tablă de 1,5—2 mm sau chiar prin simpla lor chertare (a dinții unui pieptene), pot deveni, rînd pe rînd, țarc pentru cei mai mici, un mic labirint pentru copii de 2-3 ani, un loc de joacă din planuri înclinate, pupitru etc. Chiar posibilitățile de îmbinare pot constitui pentru copil un joc în sine. Pentru a evita eventualele mici accidente, colțurile panourilor vor fi rotunjite. Un număr de 9-14 panouri, de altminteri ușor depozitabile, pot acoperi un loc de joacă de circa 1,80 x 2,40 m, deci o suprafață curent întîlnită în mijlocul unei camere obișnuite. Desigur că vopsite în culori diferite, panourile devin cu ușurință o atracție pentru copil care, la o anumită vîrstă, le va combina cu plăcere pentru a face noi asamblări.

Se înțelege de la sine că atît dimensiunile (90 cm sînt dictați de înălțimea peretului labirintului pentru un copil de circa 3 ani, iar 60 cm de înălțimea peretelui țarcului) cît și forma panourilor sînt orientative. Esențialul este să creăm copilului, cu un minim de efort și de cost, un loc de joacă cu posibilități multiple de amenajare, care să-i dezvolte ingeniozitatea.

Arh. Mihai KROCHMALNIC

PREPARATE CU CAISE ȘI PIERSICI

Marmeladă din caise

2 kg de caise cîntărite fără sîmburi, 4 dl de apă, zeama de la o lămîie, 2 kg de zahăr.

Puneți caisele (bine coapte și fără sîmburi) în vasul în care veți fierbe marmelada. Adăugați apă, sucul de lămîie și cîteva miezuri de sîmburi, cojite de pieliță. (vor da marmeladei o aromă deosebită). Fierbeți totul pînă ce fructele se înmoaie bine (circa 15 minute). Amestecul poate fi pasat printr-o sită inoxidabilă. Marmelada va fi mai fină. Puteți însă adăuga zahărul și fără s-o pasați. Amestecați pînă ce se topește. Fierbeți din nou 20 minute socotite de la primul clocot. Verificați consistența și la nevoie mai fierbeți-o puțin. Puneți-o de caldă în borcane bine spălate, opărite și uscate (nu ștergeți).

Înghețate de preparat în frigider

1/2 l pireu de caise sau de piersici crude, 100 gr. zahăr pudră, 250 g frișcă. (pentru piersici o linguriță zeamă de lămîie).

Cojiți fructele. Se cojesc mai ușor dacă sînt mai înainte cufundate cîteva minute în apa clocotită. Fructele trebuie să fie bine coapte. Treceți-le printr-o sită fină. Adăugați zahărul și amestecați-l pînă se topește. Dacă folosiți piersici adăugați zeama de lămîie. Incorporați frișca. Puneți compoziția în tăvițele frigiderului. Ca să împiedicați formarea acelor de gheață, după 30 de minute, cînd înghețata începe să se prindă, amestecați cu o lopățică de lemn de-a lungul tăviței. După alte 30 minute repetați amestecul. De data asta faceți mișcarea de-a latul tăviței. Lăsați să se prindă.

★

1 l de înghețată de vanilie cumpărată gata preparată. 250 g. de bezele (din comerț), cîteva piersici bine coapte, mari, frumoase, 250 g frișcă.

Două ore înainte de a servi, cojiți piersicile, tăiați-le în două, scoateți sîmburele și puneți-le în frigider. Puneți în frigider și castronașele sau cupele în care veți servi înghețata.

În momentul cînd serviți, acoperiți fundul cupelor cu bezele. Puneți deasupra un strat de înghețată și peste înghețată jumătăți de piersică. Aranjați de jur împrejur bezele, iar la mijloc puneți una-două linguri de frișcă.

Caise în halat

Se aleg 10—12 caise mari, frumoase, nu prea coapte. Se taie în două, se scot sîmburii. Se pun într-un castron cu 2—3 linguri de rom și 2 linguri de zahăr. Se țin o oră.

Separat se prepară un aluat dintr-o ceașcă de făină, 2 gălbenușuri, o jumătate de ceașcă de apă, o lingură de unt frecat spumă, un praf de sare și puțin zahăr. Se lasă să se odihnească o oră. Înainte de a fi întrebuințat se încorporează albușurile rămase, bătute spumă tare. Fructele scurse de zeamă se moaie în aluat, se prăjesc în ulei încins și se servesc fierbinți pudrate cu zahăr. La fel se pot pregăti piersici.

Șarlotă cu piersici

Frecați 3 gălbenușuri cu 175 g de zahăr, coajă rasă de lămîie și un praf de sare. Turnați deasupra o cană mare de lapte fierbinte (300 g). Puneți pe foc mic sau pe aburi și amestecați pînă se îngroașă — nu trebuie să clocotească. Adăugați 2—3 foi de gelatină topită în puțină apă caldă. În timp ce se răcește, cojiți cîteva piersici frumoase. Scoateți-le sîmburii, tocați mare fructele și amestecați-le cu albușurile bătute spumă.

Cînd crema începe să se prindă încorporați amestecul de piersici cu albuș. Turnați totul într-o formă rotundă, clătită mai înainte cu apă rece. Răsturnați după ce s-a răcit. Serviți-o simplă sau înconjurată cu pișcoturi de șampanie unse cu marmeladă de caise. Decorați cu frișcă.

Prăjitură cu caise

Se freacă spumă 100 g de unt cu două linguri de zahăr pudră. Se incorporează pe rînd 4 gălbenușuri, apoi puțin cîte puțin o ceașcă de lapte în care a fost pusă la dospit o nucă de drojdie de bere. Se adaugă 300 g făină. Se unge o tavă, se presară cu făină, se întinde uniform aluatul. Se lasă o oră să dospească. Se desfac caisele în două, se scot sîmburii și se așează jumătățile cu miezul în sus. Se dă la cuptor cu foc potrivit.

După ce e aproape coaptă se toarnă deasupra albușurile bătute spumă tare cu 250 g zahăr pudră și un praf de vanilie. Se face focul mai slab și se dă din nou prăjitura la cuptor pînă se rumenește ușor.

Olimpia ȘTEFĂNESCU

TURIȘTI,

Pe litoral zilele trec repede!

Rezervați-vă, totuși, o zi pentru a vizita

BAZARUL NEPTUN

Veți găsi într-un singur loc o mare diversitate de articole frumoase și utile, expresie a talentului și fanteziei creatoare a meșterilor artizani din unitățile cooperației de consum de pe tot cuprinsul țării.

Vase din lut smălțuit, obiecte decorative din lemn încrustat, cergi și covoare, cusături naționale, împletituri din papură și nuiele, bundițe, cojocele și alte sute de produse adevărate minuni de îndemînare și simț artistic.

Pentru amatorii de frumos

Pentru colecționarii de unicate artizanale

O atracție a litoralului:

BAZARUL NEPTUN

organizat de cooperația de consum în stațiunea Neptun — Mangalia Nord

COOP

(5284)

ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

Cloșca cu pui

Sub această denumire, ca și aceea de „Tezaurul de la Pietroasa", se cunoaște în țara noastră unul dintre marile tezaure din lume, expus în prezent la Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România.

Despre acest tezaur s-a scris și s-a vorbit destul de mult, de cînd a fost descoperit, mai cu seamă de către specialiști, dat fiind faptul că, în fond, nici pînă în zilele noastre nu se cunoaște cu precizie cui a aparținut în trecutul îndepărtat.

Știți în ce constă tezaurul, și care sînt ipotezele cu privire la originea lui ?

Un răspuns cu tîlc

Tînăra noastră cititoare **CLAUDIA NELI AVRAM,** elevă la Liceul nr. 3, din Bîrlad, ne trimite următoarea povestioară, care ni s-a părut suficient de plină de... tîlc :

Un senior, pe timpul feudalismului, aflase că într-un orășel nu prea îndepărtat trăia un om de arme — foarte isteț. Dorind să-și alcătuiască o oaste puternică s-a hotărît să-l cheme la el pe acel om, pentru a-i propune să-l angajeze drept comandant al oștirii. Omul răspunse chemării însă, spre surprinderea seniorului, acesta constată că vestitului oștean îi lipsește un ochi. Atunci, seniorul se adresă șefuncului său, reproșîndu-i că i-a adus un astfel de om. Ostașul, auzind discuția, îi puse seniorului următoarea întrebare :

— Sîntem aici trei oameni. Cîți ochi vedeți ?

— Trei ochi, răspunse seniorul.

— Dar dv., mărite sfetnic, cîți ochi vedeți ?

— Tot trei, se grăbi să precizeze sfetnicul.

— Da? Ei bine, înalte senior, reluă oșteanul, deși eu nu am un ochi, și poate că vă temeți că aceasta ar fi un cusur, vă asigur că văd mai bine decît dv. amîndoi. În consecință, eu văd patru ochi, nu trei, ca dv.

În urma neașteptatului răspuns, seniorul se bucură înțelegînd istețimea ostașului și-l angajă în funcția de comandant al oștii.

Dv. stimați cititori, dacă ați fi fost în locul seniorului, l-ați fi angajat pe oștean ? Dacă da, de ce oare ?

Mulțumim, Claudia, pentru material !

Răspunsurile la întrebările publicate în numărul trecut

Cel mai... Cea mai... Cîți ?... Unde ?

1. Copacii „istorici" mai cunoscuți din țara noastră sînt : teiul lui Eminescu ; gorunul lui Mihai Viteazul ; stejarul lui Ștefan cel Mare.

2. Cea mai înaltă clădire din țară este hotelul „Intercontinental" din București.

3. Cea mai întinsă clădire din țară este „Casa Scînteii".

4. Crama lui Ștefan cel Mare se păstrează și astăzi la Odobești.

5. Cel mai vechi castel din țară este „Castelul Bran" (clădit între anii 1212—1382).

6. Cea mai veche localitate descoperită pe teritoriul țării noastre este Histria (existentă în secolul VII î. e. n.).

7. Cel mai vechi amfiteatru antic din țară este „Amfiteatrul roman" de la Sarmisegetuza (construit în secolul II e. n.).

8. Cel mai vechi pămînt al țării îl reprezintă Munții Măcin, din Dobrogea.

9. Cel mai tînăr pămînt al țării este în Delta Dunării, unde se află în curs de formare.

10. Cea mai redusă cantitate de ploaie, anual, cade la Mangalia, unde deși pare paradoxal, media este de numai 365 mm pe metrul pătrat.

Quasarii

Se presupune că un quasar este alcătuit dintr-un nucleu central, foarte compact (ce conține o parte importantă de materie), în jurul căruia se află, o zonă mai puțin densă, în care se deplasează electroni, cu mare viteză, într-un cîmp magnetic, generînd undele radio printr-un proces analog celui din sincrotroanele din laboratoarele de fizică nucleară. În partea dinsvre exterior a quasarului se găsește o pătură destul de largă asemănătoare unei membrane care este traversată de șuvoaie de gaze fierbinți, generate din nucleul central. Se pare că întreaga energie a quasarilor este produsă de nucleu fără a se ști însă ce tip de proces are loc. S-ar putea să fie un colaps gravitațional — o prăbușire gravitațională — sau o interacție între materie și antimaterie.

Deocamdată nu știm prea multe despre quasari dar, aceasta nu exclude posibilitatea să le deslegăm tainele într-un viitor nu prea îndepărtat, cu toate că unii s-ar putea ca în prezent să nici nu mai existe ca atare, ținînd seama de enormele distanțe ce ne despart de ei, sosindu-ne doar razele de lumină și undele radio emise cîndva, în urmă.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările apărute în rubrica noastră din numărul 757 al revistei, din 08.04.72, am sortat răspunsurile cele mai bune primite de la următorii cititori: **Frăsinaru Mihai,** pădurar la Ocolul Silvic Tulgheș, jud. Harghita; **Rogoveanu Nela,** elevă, cl. a VII-a A, care locuiește pe un ponton dormitor, în Tulcea; **Ion Vega,** Voineasa, lot Hoteagu, jud. Vîlcea, **Doina Baciu,** elevă, cl. a III-a B, Șc. Generală nr. 4 Vaslui; **Bărbuță Tudor,** pensionar Tulcea ; **Adriana Crăciunescu,** Craiova; **Crișan Octavian,** Brăila.

Cîrjoescu I, Turnu Severin. Scrisoarea dv. foarte scurtă de altfel, constituind răspunsul la „Povestea cu cocosul", din revista nr. 757/08.04.72, ne-a amuzat. De aceea, ne permitem să o reproducem textual aici, presupunînd că va amuza și pe alți cititori : „Dacă cocoșului i se taie capul nu va mai cînta dimineața (Foarte just ! N R) Mecanizatorii nu se vor mai scula la timp și vor întîrzia cu lucrările" Dar ce ne facem cu ceasurile ?

Mioara Zanet, București Ați dat un răspuns corect la problema „Criptarimetrie" pentru care vă felicităm, cu atît mai mult cu cît scrisoarea pe care ne-ați trimis-o constituie un început pentru dv. Nu este cîtuși de puțin obligatoriu de a se răspunde la toate întrebările pe care le publicăm în cuprinsul rubricilor noastre

Kraken H. Quintilian, Brașov. În ceea ce privește originea și modul în care a apărut sistemul nostru solar, se pot face fel de fel de ipoteze. Dacă a existat cîndva și o planetă, denumită „Olymp", din care s-ar fi născut acest sistem solar, nu vă putem garanta. Firește, este o ipoteză; ca multe altele, pe care, pe parcurs, știința o poate întări, sau înlătura.

Bordea Grigore, Timișoara. Va părea curios, dar, în ceea ce privește datele referitoare la populația diverselor mari orașe de pe glob aveți dreptate și dv. dar și noi, cu toate că, valorile numerice sînt flagrant diferite. Datele indicate de noi se referă exclusiv la orașele menționate, fără suburbii. Dacă se ține seama și de suburbii, numărul locuitorilor este, evident mult mai mare. De pildă, dacă orașul Londra număra în anul 1969 un total de 7.703.400 locuitori, fără suburbii, în prezent are aproximativ 16.000.000 locuitori, dacă se ține seama și de suburbii. Din păcate, în unele materiale nu se menționează la ce se referă numărul de locuitori, ai diverselor orașe, adică dacă este vorba numai de orașele propriu-zise, sau și de suburbiile lor. De aceea pot să apară date contradictorii, deși în realitate nu este nici un fel de contradicție.

Am reținut pentru publicare materialele trimise de cititoarele **Mariana Dăneț,** din Iași și **Elena Petrescu,** din București, pentru care le mulțumim.

Ing. Liviu MACOVEANU

UN PENSIONAR ȘI DOUĂ PROPUNERI

de Mihai STOIAN

„Stimate tovarășe,

Evident, specificul satului e agricultura. Copiilor de aici, în școală, li se țin însă prea puține cursuri aplicative în acest sens. Unde sînt terenurile, agricole, cît de restrînse, pentru experimentare, în absolut toate școlile rurale ? Cred că nu i-ar displace inginerului agronom, tehnicianului sau oricărui specialist din domeniul agriculturii, dacă ar fi să dea și ei o mînă de ajutor la însuflarea, în mintea și sufletul copiilor satelor, pe lîngă dragostea — să-i zicem totuși pe un fond nativ — față de pămînt, și a științei lucrării pămîntului, la nivelul momentului actual, al progresului înregistrat în acest domeniu milenar de activitate umană. Prin existența obligatorie a terenului experimental, lucrat de specialiști, de cadre didactice și mai cu seamă de către copii, s-ar crea o mini-școală de agricultură și poate și mai important, o maxi-școală a muncii (deși pensionar, am folosit o terminologie „modernă", ca să arăt că sîntem și noi, ăștia mai vîrstnici, la... curent cu „moda"). Ar fi — existența obligatorie, și nu numai pe hîrtie, dar reală, în practică, a terenului experimental — un ajutor de mare preț dat satului de mîine, lucrătorilor ogoarelor de peste un deceniu și mai mult.

Mai departe : învățarea nu se cuvine să se limiteze doar la perimetrul școlii, ci trebuie să țină seama de cerințele din viață, ale terenului, ale colectivității satului. Exemplu : pomii. În apropierea fiecărei grădini de zarzavat a cooperativei agricole de producție ar fi de neapărată cerință să se simtă prezența copiilor (desigur îndrumați de aceeași specialiști, de cadrele didactice), prin plantarea de pomi. Și nu exclusiv pomi fructiferi. De ce ? În satele de șes cîmpurile. în majoritatea lor, au cam dispărut. Dintre izlazuri și pămînturile cultivabile, parcelele de salcîmi (cei mai indicați pentru plantare ar fi salcîmii, cu creșterea lor rapidă) nu prea mai sînt. Lemnul se consumă astăzi cu mult mai mult, în sate, decît înainte. Cuptoarele pentru încălzire iarna, cu paie și tulei de porumb, lemn de floarea soarelui etc. au dispărut din foarte multe case. Sătenii își zidesc sobe de teracotă. Regenerarea fondului lemnos e un obicei vechi și reprezintă, actualmente, o necesitate stringentă. În maximum zece ani salcîmul poate fi sacrificat, lemnul său fiind suficient de dens și cu destule calorii. Dacă nu se face acest lucru și la șes, nu numai la deal și munte, fondul pădurilor sătești scade. Natural că printr-asta s-ar crea peste tot perdele de protecție, extrem de necesare

În altă ordine de idei, mă întreb dacă n-ar fi posibil (problema merită să fie studiată, bănuiesc), avînd tocmai în vedere specificul locului lor de activitate — la țară — unde tot omul, în afara muncii sale în colectivitate, dispune și de un lot individual, să se încerce același lucru și cu cadrele didactice. N-ar fi acesta un mijloc sigur de înghebare a unui cuib acolo unde esti repartizat, tînăr celibatar sau familist ? Și, totodată, asigurarea că unul din intelectualii satului se integrează total „specificului local", că el nu așteaptă să municească alții, ca să i se vîndă o găină, niște ouă și așa mai departe ? Se înțelege că n-ar fi vorba decît de un minimum de teren, care să-i dea posibilitatea de a însămînța cîteva brazde cu porumbul necesar creșterii unei păsări pe lîngă casă, a cultivării legumelor... Ca să nu mai spunem că un astfel de învățător, de profesor, văzut și la sapă, nu exclusiv la catedră, ar constitui și un admirabil exemplu, un model, pentru elevii săi .

Cu stimă, ION MUNTEANU pensionar,

str. Cetății nr. 43 — Caransebeș"

Stimate tovarășe Ion Munteanu, într-adevăr, propunerile făcute de Dv., merită să fie studiate cu atenție de către cei în drept (cea de-a doua necesitînd, fără doar și poate, o cercetare multiplă, complexă, dar și un răspuns pe măsură). Prima propunere, legată de eficiența loturilor experimentale școlare din mediul sătesc, are de asemenea implicații nenumărate. Este firesc ca elevii de la țară, mai ales cei înzestrați cu gustul pentru carte, să privească, relativ „fascinați", către oraș, acolo unde, li se pare lor, există *totul*, unde setea lor de a ști de a cunoaște, are șanse de a se împlini. Munca la țară le apare lor, multora, drept o rămînere pe loc, un pas pe loc, și *prejudecata* (infinit mai complicată decît am schițat-o doar) capătă proporții înlăuntrul copilului devenit adolescent; și iată cum ne pomenim cu un tînăr, absolvent de liceu, mai degrabă dispus să „putrezească" patru decenii — cît ține o viață de muncă — într-un birou de beton și sticlă, decît să lucreze în mediul de bastină. Să fie limpede : tendința mutării unei părți a populației rurale la oraș este normală, avîndu-se în vedere mecanizarea agriculturii în socialism și, paralel, dezvoltarea industriei urbane. Dar — la aceasta mă refeream, în fond, în cele afirmate anterior — ar fi dureros să stim că un *singur* tînăr care ar fi avut aplicație, ar fi fost înzestrat pentru munca la țară, în agricultură, să fi renunțat la propriu-i „talent", numai și numai din pricina prejudecății amintite, care funcționează „automat". Așadar, pe lotul experimental de care pomeneați, s-ar forma, în primul rînd, o *viziune realistă, temeinică*, asupra prezentului și viitorului agriculturii, rămînînd să se insiste pe latura introducerii celor mai avansate tehnici agricole și mecanice, electronice etc. Lotul experimental n-ar fi, deci, doar un excelent prilej de trezire a *simțului muncii*, de respect implicit pentru munca părinților proprii (chiar dacă au... mai puțină carte), ci și o garanție pentru sat, pentru colectivitate, că nici unul dintre cetățenii săi nu va părăsi vatra doar pentru că „la oraș e totuși la oraș", că fiecare om își va prefigura destinul în raport strict cu aptitudinile și înclinațiile sale. Mai pe scurt : văd în lotul experimental (dincolo de cîștigul concret, direct, practic, de toate ordinele) o zonă indispensabilă, în care să se exercite — pe circuite subtile, moral- etice mai ales — o influență hotărîtoare asupra definirii personalității copiilor din mediul rural. Desigur, cine simte că-i atras de industria grea, de minerit sau de construcția de vapoare, drum fericit și succes deplin în însușirea profesiunii visate ! Dar cînd nu există acest „accent anume", de ce nu ne-am asigura că omul născut aici, la țară, cu rădăcini sufletești adînc înfipte în pămîntul natal, nu va cădea „pradă" unor criterii mărunte, fie și atractive la început, apucînd-o pe un drum care nu duce, în nici un caz, la desăvîrșirea, la împlinirea maximă a unei personalități ? În acest spirit, tovarășe Ion Munteanu, mi-am permis să interpretez eu prima dumneavoastră propunere. Cît privește a doua propunere, repet, ea necesită studii complexe, diverse, să fim optimiști și să sperăm că va fi luată măcar în cercetare de către toți cei interesați. Vă doresc multă sănătate.

POST-SCRIPTUM : **„Cea mai nenorocită mamă"** — Prima dv. scrisoare nu mi-a parvenit. Scrieți-mi totul din nou.

CURIER SĂPTĂMÎNAL

ÎN ATENȚIA TURIȘTILOR ROMÂNI CARE CĂLĂTORESC ÎN STRĂINĂTATE

Pentru protejarea prin asigurare a automobiliștilor care au autovehicule înmatriculate în România, pe timpul cît acestea circulă în afara teritoriului țării noastre. ADAS aplică o asigurare auto de factură specială, și anume asigurarea facultativă a autovehiculelor cu valabilitate numai în afara teritoriului țării.

Această asigurare poate fi încheiată numai pentru autovehiculele înmatriculate în R.S. România.

Asigurarea se poate încheia pe o perioadă de cel puțin o lună.

Răspunderea Administrației Asigurărilor de Stat începe din momentul ieșirii autovehiculului de pe teritoriul României (dar nu mai devreme de data cînd s-au plătit organului ADAS primele de asigurare și s-a întocmit contractul de asigurare).

Răspunderea încetează la ora 24 a zilei în care expiră perioada pentru care s-au plătit primele de asigurare (dar nu mai tîrziu de momentul intrării autovehiculului pe teritoriul țării).

Autoturismele se asigură pentru avarii la valoarea lor fără stabilirea de sume asigurate.

Asigurarea de răspundere civilă se încheie, de asemenea, fără stabilire de sume asigurate, în caz de pagubă acordîndu-se despăgubiri în conformitate cu legislația de răspundere civilă, din țara unde s-a produs evenimentul asigurat.

În caz de producere a evenimentului asigurat, asigurații sînt obligați să înștiințeze neîntîrziat Centrala Administrației Asigurărilor de Stat, precum și :

— în caz de pagube la asigurarea pentru avarii, organizația de asigurare, prevăzută în contractul de asigurare, din țara respectivă ;

— în caz de pagube la asigurarea de răspundere civilă, Biroul asigurărilor de autovehicule prevăzute în documentul internațional de asigurare care are aplicație în țara în care s-a produs accidentul.

— în caz de pagube la asigurarea pentru avarii, despăgubirile reprezentînd costul reparațiilor necesare pentru continuarea călătoriei, inclusiv cheltuielile de transport la atelierul de reparații cel mai apropiat de locul accidentului care poate face reparația sau locul cel mai apropiat de adăpostire a autovehiculului (dacă aceasta nu se poate deplasa prin forță proprie), se plătesc în străinătate, prin organizația de asigurare din țara respectivă care efectuează aceste operațiuni din însărcinarea Administrației Asigurărilor de Stat, iar restul, dacă este cazul, în România.

În cazul în care călătoria nu poate fi continuată cu autovehiculul avariat, persoanelor care au efectuat voiajul ca pasageri li se plătesc, în străinătate, și cheltuielile de transport pe calea ferată (clasa a II-a), de la locul producerii evenimentului asigurat pînă la domiciliul asiguratului.

Prin persoane care au efectuat voiajul ca pasageri în autovehiculul asigurat, se înțeleg : asiguratul, celălalt soț și persoane care se află în întreținerea asiguratului.

La asigurarea pentru avarii, primele de asigurare se stabilesc în funcție de felul autovehiculului și de capacitatea cilindrică a acestuia, iar la asigurarea de răspundere civilă — pentru o perioadă de o lună — primele de asigurare sînt de : 170 de lei pentru statele socialiste (în afară de Iugoslavia și Cuba) și de 430 lei pentru celelalte state.

În asigurare pot fi cuprinse și pagubele produse în legătură cu utilizarea autovehiculelor la concursuri, întreceri sau antrenamente pentru acestea, precum și cazurile cînd autovehiculul este condus de alte persoane decît asiguratul, plătindu-se prime de asigurare suplimentare.

În cazul asigurării de răspundere civilă, despăgubirile plătite de ADAS se recuperează de la persoana răspunzătoare de producerea pagubei, respectiv conducătorul auto asigurat, numai în următoa ele cazuri :

— cînd accidentul a fost produs cu intenție ;

— cînd accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiuni săvîrșite cu intenție (chiar dacă aceste fapte nu s-au produs pe astfel de drumuri) sau în timpul comiterii altor infracțiuni săvîrșite cu intenție ;

— cînd accidentul a fost produs în timp ce autorul infracțiunii săvîrșite cu intenție încerca să se sustragă de la urmărire ;

— cînd persoana răspunzătoare de producerea pagubei a condus autovehiculul fără consimțămîntul asiguratului. (5311)

OREBUS

CONCERT INSTRUMENTAL

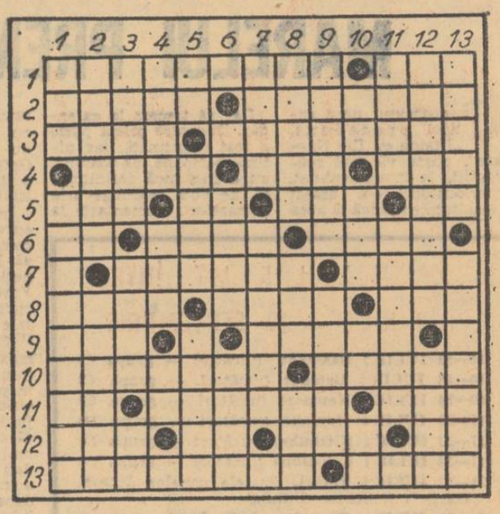

ORIZONTAL : 1. Instrument muzical cu trei coarde — În orice timpan ! ; 2. Aliaj utilizat la fabricarea instrumentelor de fanfară — Ansamblu de instrumente de percuție (pl.). 3. Local destinat concertelor — Un fel de chitară ; 4. Localitate în Japonia — Rase ! — În bănani ! ; 5. Cap de staroste ! — Locotenent (abr.) — Cîmp semănat — Vasilescu Elena ; 6. Numai una și una ! — Riu în R.P. Chineză — Nu scoate o vorbă ; 7. Instrument muzical de percuție cu multe coarde — Vezi ; 8. Instrument pentru suflători cu ancie dublă — Riu în Africa — Fibre folosite la argușuri ; 9. Participă la fugă ! — Colectiv de actori (pl.) ; 10. Instrument popular din pămînt ars — Piesă auxiliară la viori ; 11. La nai ! — Strună — Diviziune administrativă în Danemarca ; 12. Lemn folosit la fabricarea unor instrumente — Bile ! — Acela, din Călan ! — Diftong ; 13. Autorul versului : „Sara pe deal bucsimul sună cu jale" — Instrument muzical de suflat.

VERTICAL : O voce cu timbru jos — Un fel de clarinet, dar mai voluminos (pl.) ; 2. Instrument muzical al lăutarilor de odinioară — Tulnicul păstorilor ; 3. Flori imortalizate pe portativ de T. Popa (sing.) — Mantie romană — Primele de la cimpoi ! ; 4. A pictat tabloul „Petrecere cu lăutari" — Animale de tracțiune — Rece ! 5. Nota balalaicelor ! — Riu în U.R.S.S. — O vioară mai mare (pl.) ; 6. Un instrument muzical bătut din pasiune... — Comună în Italia ; 7. Afluent al Moravei — Face parte din taraf ; 8. Marele doinaș de la stînă — În floră ! — Nu primesc ; 9. Trimis diplomatic — Ține de gură ; 10. Dinșii — Cu el se zice „Ciocîrlia" — Ultima clapă ! — Stă pe placă ; 11. Stat asiatic — Mică orchestră ; 12. O flașnetă mică de odinioară... (mold.) — ...și un sprijin pentru vioară ; 13. Instrument muzical cu coarde și claviatură... (pl.) — ...și patofonul bunicilor noștri.

Ion ZADAROJE

Cuvinte rare : UENO, CIOL, AUOB, AMT, OLIM, NALS, IBAR.

ZILE

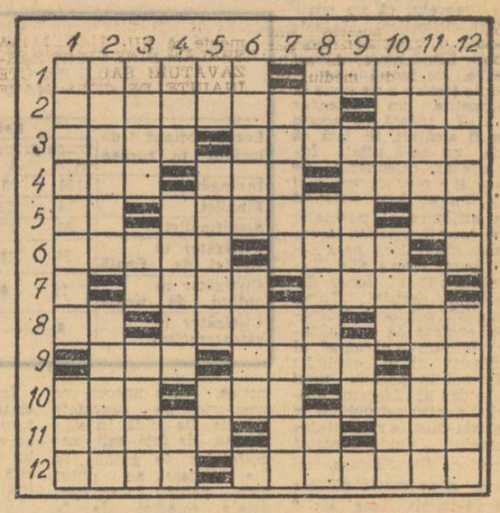

ORIZONTAL : 1) Manta de vreme rea — Opt ore pe zi... 2) Sfîrșitul zilelor (pl.) — Gen de arbore. 3) Masă de seară — Scriere cu însemnări zilnice sau periodice. 4) Zile și iar zile (pl.) — Purtat de femei în zilele friguroase — Abis. 5) Lună ! — Nu e de zi — Azi... pînă la prînz ! ! 6) Zi sportivă — Grădină de vară... 7) A-și isprăvi zilele — Ca lumina zilei (pl. fig.). 8) În timp ! — Unele care caută ziua de ieri (fig.) — Mai curînd decît azi. 9) Un noian de zile (pl.) — Ceașcă — În zori ! 10) „Fiicele" zilei — Nu te lasă să stai cît e ziua de mare — Sora soarelui. 11) Vînd... cotidiane și altele — După masă ! — Nostalgie. 12) Ziua dorită... — Cu ziua-n cap.

VERTICAL : 1) Vin de-ntîi aprilie — Lipsit de lumina zilei. 2) Lăsat de pe o zi pe alta — Zi de zi. 3) Prima zi ! — Înainte de masă ! — Diviziune în natură. 4) Silabă de refren — Zi ! — Servește ! 5) În vogă ! — La sfîrșitul zilei — Luni sau marți sau.. etc. ! 6) 365 ! — De pe o zi pe alta (fig.). 7) Zi fără... reprezentație — Zile de vară. 8) Actor mut — Lasă treaba de azi pe mîine — 1 005 la romani. 9) Ordinea de zi (pl.) — La începutul almanahurilor ! 10) Gratii — Leagă... viața ! — Pline de apă. 11) Un „atom" dintr-o zi — Stringe bani albi pentru zile negre. 12) În miezul zilei — Bună ziua...

Marius PACHIȚA

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LA MUNTE

ORIZONTAL: Brazi — Alpin — Răsărit — Ana — Asigurat — CT — Sinaia — Înău — Onin — Nana — R Vo — In — Rc — Ca — St — Mot — Tal — I — If — Nabab — Vinător — Tap — Azuga — Ițani — Retici — Bran.

CĂLDURILE...

ORIZONTAL: Sahara — Data — Ir — Bere Pol — — Răcoritoare — Orar — Zar — II — P — Binom — VD — Paganini — A — Dane — Ananas — Alene — Educa — La — Ins — Uran — A — U — O — Ușita — Cofetari — It.

CARE ?

(Soluția jocului din numărul trecut).

Se vor mișca ațele 1 și 3.

Adrian ANDRONIC

— Și ți-am spus doar că dacă mai stai mult în fața oglinzii n-o să mai găsim niciun locșor liber pe iarbă ! ! !

M. OPROIU

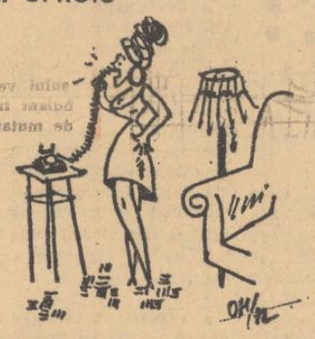

— Da, dragul meu, eu sînt ; dar acolo cine e ?

V. TIMOC

— Cum îți explici că nu singerează ? ! — Dacă nu e „invadator", înseamnă că nu i-ai nimerit vena !...

G. BADEA

— Cu procedeul ăsta, nu văd bine... ! — Cred și eu : prin norul ăsta de praf.

Alo, miliția?...

„SUVEICA"

● Amorul intempestiv al Luciei H... o căsătorie pripită și un deznodămînt nu tocmai nepreväzut. ● Despre o „metodă" de delapidare care poate rămîne nedescoperită dacă cei ce fac inventarele sînt... legați la ochi! ● În sfîrșit, proverbul cu „ulciorul care nu merge de multe ori la apă..." se adevereste încă o dată.

În comuna Ighiu, județul Alba, se află un oficiu poștal, care oficiu are se înțelege un șef, adică un gestionar, avîndu-se în vedere că aici se manipulează valori. Cu vreo șase ani în urmă, pe postul de șef al oficiului poștal din Ighiu a fost numită Lucia Haneș, o femeie pe atunci în jur la 25 de ani, despre care sătenii aveau părerea că e „o fată foarte cuminte, serioasă și muncitoare". Pe măsură ce trecea vremea părerea sătenilor despre șefa oficiului lor poștal era tot mai bună și multora parcă le părea rău că fata nu reușește să-și găsească un bărbat pe potrivă și să-și întemeieze și ea o familie în rînd cu oamenii. Au trecut astfel cîțiva ani fără ca la oficiul despre care vorbim să se întîmple ceva deosebit Poate doar necazul că fata tot nu se măritase, că era tot singură și își vedea liniștită de treabă, deși anii care treceau îi iscaseră unele griji.

Iată însă că într-o bună zi s-a întins în sat vestea că șefa oficiului ar fi în mare dragoste cu un bărbat, cu care e pe punctul să se căsătorească.

— Dar cine e bărbatul, vecine ? a fost întrebat de careva factorul poștal, care era bănuit că știe mai multe.

— Apoi, unul de-i zice Iuga, și-o venit el știe de pe unde, că-i străin de comună — ar fi răspuns acesta.

— Și unde lucră ?

— Păi nu lucră nicăieri — a mai adăugat factorul — că toată ziua îi numa acasă... Da Lucia noastră nu mai poate de dragul lui, îl iubește foarte tare !..

— No, las' că-i bine ! a zis omul parcă mulțumit, și-a adăugat cu convingere : De lucrat, numa să vrea, că are el unde...

Cam atît s-a știut în localitate despre Constantin Iuga, cu care Lucia H. s-a căsătorit foarte curînd, deveninid astfel Lucia Iuga. Nici după aceea nu s-au aflat mai multe. Se știa doar că acest Iuga tot pleca din comună și revenea apoi după cîte o perioadă, cînd rămînea în Ighiu mai mult timp, ca unul care n-are nici un fel de obligații profesionale.

Nimeni nu-și închipuia că noul consătean al celor din Ighiu era de fapt un infractor notoriu, vechi client al justiției, avînd vreo 15 condamnări la activ pentru cele mai diverse infracțiuni. Lucia însă...

Prin 1970 organele de miliție din județul Alba sînt sesizate că „cea mai cuminte și mai conștiincioasă" șefă de oficiu poștal, Lucia Iuga, deși singură salariată a familiei își permite cu soțul ei niște cheltuieli mult mai mari decît unicul salariu legal care le intra în casă. În scurtă vreme ei își mobilează casa, cumpără diferite lucruri de valoare și între timp își petrec concediile făcînd circuite turistice și prin stațiuni de odihnă.

Dintr-un singur salariu ? !

Locotenentul Ilie Ivana, de la miliția județeană a avut simpla curiozitate să facă un calcul sumar al cheltuielilor (minime) probabile făcute de cei doi și a ajuns, la fel de simplu, la concluzia așteptată că acest lucru nu era posibil, salariul femeii neacoperind nici măcar o treime din aceste cheltuieli ! De unde proveneau totuși banii ? Prezența lui Iuga, recunoscut infractor era un indiciu că se produc ilegalități. Nu era însă și o probă. Iuga își ispășise ultima condamnare și-acum era liber ca oricare cetățean ; despre el organele de miliție nu dețineau nici un indiciu de vinovăție. Firesc, cercetările au fost canalizate către șefa oficiului poștal care avea gestiune și deci — ipotetic — și posibilitatea de a sustrage bani. Dar și aici verificările, care au pornit de la Direcția județeană a poștelor și telecomunicațiilor, s-au oprit definitiv în fața bunei aprecieri de care se bucura Lucia Iuga, ca urmare a repetatelor inventare ce i se făcuseră și care au găsit-o de fiecare dată bine. De altfel, situațiile de inventar, întocmite pe baza unui sistem de evidență bine pus la punct și practicat de ani de zile în acest domeniu nu dădeau loc nici unei urme de îndoială.

Sub aspect general situația aceasta era îmbucurătoare (pentru că dovedea într-un fel nevinovăția respectivei pe linie profesională), deși pentru locotenentul Ivana care se ocupa de acest caz se anula una din ipotezele pe care pusese bază în aflarea sursei suplimentare de venituri a celor doi soți din Ighiu.

Hotărît să facă lumină în „cazul Iuga" ofițerul a continuat meticulos verificările, paralel cu supravegherea respectivilor. Și astfel noi date s-au acumulat la dosar A aflat de exemplu că prin 1967 Iuga Lucia această „cea mai conștiincioasă șefă de oficiu" cum o caracterizaseră cei de la direcția județeană, fusese găsită cu o lipsă în gestiune de 2 000 de lei, fiind condamnată pentru neglijență în serviciu la o amendă judiciară ! Totodată, el a a fost informat că respectiva continuă să facă cheltuieli mari (cumpără zilnic băuturi de la bufetul din comună) și că la un moment dat îi mărturisise unei vecine că soțul ei a avut niște încurcături și a trebuit să-i facă rost de 5 000 de lei pe care acum trebuie să-i restituie celui care o împrumutase.

Au fost cîteva informații care l-au determinat pe miliția să-și îndrepte din nou atenția către gestiunea șefei de la oficiul poștal, în ciuda inventarelor anterioare, care-i dovedeau deplina corectitudine. Se impunea deci efectuarea unui nou inventar al gestiunii, făcut, se înțelege, cu mai multă atenție. În acest sens în echipa C.F.I. de la direcția județeană a fost inclus și un ofițer de miliție specializat în astfel de verificări.

În momentul în care echipa a ajuns la oficiu, Lucia Iuga a încercat o mișcare, aparent obișnuită, de aranjare a unor hîrtii și de distrugere a altora, (chipurile pentru a-și ușura sarcina ce-i revenea de a prezenta controlului toate actele justificative. Această mișcare n-a scăpat însă atenției ofițerului, care a întrerupt-o din acțiune :

— Ce rupi dumneata acolo ? și i-a smuls, pur și simplu, hîrtiile din mînă Șefa oficiului s-a schimbat brusc la față, amuțind, căci respectivele hîrtii nu erau altceva decît mandate telegrafice recente, care în scripte apărea ca achitate (acea parte din mandatul telegrafic care se înmînează destinatarului o dată cu banii). Nesperat de simplu, echipa de control a intrat direct pe firul cel mai important, fără să mai piardă vremea cu alte verificări. Ofițerul a procedat la o percheziție amănunțită a locuinței și a găsit în cele din urmă, ascunse într-un loc ferit, cîteva mii de lei, bani care nu puteau proveni decît din delapidări.

Lucia Iuga a fost arestată și trimisă în fața instanței de judecată. Cu acest prilej s-a aflat că ea folosea o metodă foarte simplă de delapidare. Cînd se prezenta cîte un client cu o telegramă, Lucia Iuga, în loc să-i dea banii, îi cerea să-i completeze el însuși formularul de primire, pe care îl semna apoi ea, ca și cum ar fi achitat-o. Cu banii, bineînțeles, rămînea ea. Cînd clientul se interesa de ce nu i-a sosit banii, Lucia Iuga îi răspundea că a fost o greșeală a oficiului de unde a fost trimisă telegrama și că va fi rectificată. Și, într-adevăr, era rectificată, dar numai în sensul că Lucia Iuga își trecea în dreptul sumei respective o cifră mai mare, pentru a-și acoperi delapidările anterioare. Metoda era simplă, dar eficace, deoarece cei mai mulți clienți nu mai reveneau să se intereseze de soarta telegramei, considerînd că totul a fost în ordine.

Lucia Iuga a fost condamnată la 10 ani închisoare corecțională, pedeapsă pe care o execută în prezent în penitenciarul de femei din Miercurea Ciuc.

Ion VLAICU

TENIS

RĂSFOIND CALENDARUL MARELUI PREMIU

În contextul unui articol precedent, „Dialog cu Ilie Năstase", poate vă mai reamintiți, la un moment dat, interlocutorul s-a arătat nemulțumit fiindcă la acea dată încă nu se definitivase un calendar al „Marelui Premiu" — F.I.L.T., care să indice atît turneele respective, cît și grupele în care acestea au fost incluse. Mai mult, cu ocazia revenirilor în țară care au urmat, ocazionate de întîlnirile din cadrul Cupei Davis, o dată cu regretul că nu poate oferi cititorilor „Magazinului" o informare completă, Iliuță ne-a făgăduit că se va face lumină și punte pentru a ne pune la dispoziție un calendar F.I.L.T., îndată ce acesta va fi alcătuit. Și iată că Ilie nu ne-a uitat. Într-adevăr, calendarul pe care îl reproducem mai sus, împreună cu sistemul de atribuire al punctelor (pe care îl repetăm la cererea cititorilor), ne-a sosit acum cîteva zile. Expeditor: C. M. Jones, directorul revistei „Lawn Tennis", oficiosul federației engleze de specialitate. Într-un paragraf al scrisorii ni se explică: „Întrind în posesia unui calendar al „Marelui Premiu" pentru a-l publica în revista mea, la rugămintea marelui dumneavoastră jucător Ilie Năstase, îmi face o deosebită plăcere să vă trimit, Dear Mr..." etc., etc.

Dar să trecem la calendar. Deoarece prima parte a fost consumată, iar ultima perioadă, de toamnă, nu a fost încă definitivată, ne vom restrînge aria sumarelor comentarii la perioada 10 iulie—10 septembrie. În acest răstimp, care totalizează de fapt nouă săptămîni de competiții, vor avea loc 18 concursuri, 13 dintre ele suprapunîndu-se, participanții avînd însă latitudinea să aleagă chiar între cinci campionii suprafețelor cu zgură, ca Ion Țiriac, au putut evolua la Gstaadt, la cea de a 68-a ediție a internaționalelor Elveției.

În rîndul acestor concursuri se află și ultima competiție a anului inclusă la categoria AA, internaționalele S.U.A. de la Forest Hills. Ea conferă cîștigătorului, ca și recentele internaționale de la Wimbledon, gratificația maximă a „Marelui Premiu", 100 de puncte. Și, în plus, un loc superior în clasamentul primilor 10 jucători din lume. Trebuie să subliniem faptul că cei mai mulți comentatori îl dau ca favorit încă de pe acum pe Ilie Năstase, fapt deosebit de semnificativ luînd în considerare că, în urma recentului acord intervenit între liderul grupării profesioniste W.C.T., Lamar Hunt, și federația internațională, prezența pe gazonul de la Forest Hills a unor jucători ca Laver, Rosewall, Okker, Ashe, Newcombe este aproape o certitudine.

În calendar mai figurează, de asemenea, ultimele trei acte ale „Cupei Davis", finalele zonelor, semifinalele interzone și finala. Să-mi fie permis aici un amănunt. Începînd cu etapa semifinalelor zonale, fiecare jucător selecționat în echipa țării sale și în turnirile precedente va primi un număr de puncte după următorul criteriu: dacă în timpul desfășurării întîlnirii pentru „Cupa Davis" are loc un singur turneu contînd pentru „Marele Premiu", jucătorul primește același număr de puncte care i s-ar fi acordat dacă ar fi fost prezent la un turneu și ar fi fost eliminat în sferturile de finală. Acest turneu, precizează regulamentul, poate fi cotat la categoria maximă (A A) dacă la data desfășurării etapei respective a „Cupei Davis" au loc turnee care se suprapun.

CALENDARUL F.I.L.T. ÎNTRE 10 IULIE — 10 SEPTEMBRIE

16—16 IULIE: Baastadt (jucători — grupa C)
16—16 IULIE: Gstaadt (jucători — grupa C)
16—16 IULIE: Newport (jucători — grupa C)
17—23 IULIE: Hoylake (jucători — grupa D)
17—23 IULIE: Kitzbuhel (jucători — grupa D)
17—23 IULIE: Colombus (jucători — grupa D)
21—23 IULIE: Tbilisi, finalele zonelor „Cupei Davis" România—U.R.S.S.
24—30 IULIE: Tangelwood (jucători — grupa D)
4—6 AUGUST Semifinalele interzone ale Cupei Davis
1—6 AUGUST: Cincinnati (jucători și jucătoare — grupa C)
7—13 AUGUST: Indianopolis (jucători și jucătoare — grupa C)
7—13 AUGUST: Budapesta: Campionatele europene ale jucătorilor amatori, (jucători și jucătoare — grupa nu s-a hotărît)
10—20 AUGUST: Toronto (jucători și jucătoare — grupa C)
14—20 AUGUST: Chicago (jucători și jucătoare — grupa C)
18—20 AUGUST: Finala Cupei Davis
21—27 AUGUST: Newport (jucătoare — grupa C)
21—27 AUGUST: Colombus (jucători și jucătoare — grupa C)
21—27 AUGUST: Haverford (jucători și jucătoare — grupa C)
21—27 AUGUST: Orange (jucători — grupa D)
21—27 AUGUST: Merion (jucători — grupa D)
28 AUGUST — 10 SEPT.: Forest Hills (jucători și jucătoare — grupa A A)

SISTEMUL DE ATRIBUIRE A PUNCTELOR

Locul obținut de jucător în turnee	Felul turneelor				
	grupa A A	grupa A	grupa B	grupa C	grupa D
Învingător	100	75	50	30	20
Finalist	75	52	36	20	12
Semifinalist	50	37	25	10	6
Cîștigător în sfertul de finală	25	18	12	5	4
Cîștigător în optimi de finală	12	9	6	3	—
Cîștigător în șaisprezecimi	6	—	—	—	—

În încheiere, credem că sîntem în asentimentul tuturor cititorilor noștri adresînd pe această cale lui Ilie Năstase, mulțumirile noastre pentru amabilitatea pe care a avut-o.

Paul CERNESCU

MARGINALII LA MECIUL SPASSKI — FISCHER

• Fondul de premii este, de fapt, de 300 000 dolari
• În piscină, la ora două noaptea...
• „Chester Fox" pune condiții...
• Schimbarea scaunului — un moft ?
• Tigran Petrosian a primit doar 2 500 dolari...
• Interviu în... lift
• ... și între timp au loc tratative diplomatice cu privire la pescuit

• ZIARIȘTII care urmăresc activitatea extrașahistă a celor doi mari maeștri nu au întotdeauna o misiune ușoară. Cînd nu analizează, Spasski joacă șah pe un teren din curtea hotelului, de obicei cu marele maestru iugoslav Gligorici. Sau se plimbă pe străzile Reykjavikului, unde locuitorii, mai ales tinerii, îl salută cu simpatie. Programul lui Fischer este însă mai dificil de urmărit. Pentru că obișnuita sa partidă de înot începe la ora... două noaptea. În schimb, campionul american se scoală dimineața extrem de tîrziu...

• DESPRE FONDUL DE PREMII pus la dispoziția „meciului secolului" se spune că este de un sfert de milion de dolari. În realitate, el este mai mare: 300 000 dolari. În afara premiului de 250 000 dolari, Spasski și Fischer primesc încă 50 000 dolari, cotă parte din beneficiile obținute de organizatorii islandezi în urma concesionării dreptului de televizare și filmare a întîlnirii.

• SOCIETATEA „CHESTER FOX" din New York, care a dobîndit concesiunea, a refuzat să divulge prețul plătit. Se consideră însă că afacerea realizată de ea este excepțională. Pentru transmisiile televizate, ca și pentru fotografiile pe care le difuzează, „Chester" pretinde prețuri ridicate. Societatea a subconcesionat dreptul de fotografiere altor companii și ziare, islandeze și străine. Unele gazete din Reykjavik sînt obligate să plătească societății pentru fotografiile din sala de joc pe care le publică. În schimb, pentru a atenua nemulțumirea presei islandeze, „Chester" a permis televiziunii din Reykjavik să reia gratuit emisiunile din sală, dar după dispulatarea primelor partide...

• CORESPONDENȚII STRĂINI acreditați la „meciul secolului" au protestat în numeroase rînduri împotriva condițiilor dificile în care sînt siliți să lucreze. Ca urmare a exclusivităților acordate companiei „Chester", ei au la dispoziție în apropierea sălii doar un singur telefon (pentru peste 200 de ziariști!) și li s-a impus să transmită redacțiilor lor maximum trei corespondențe pe zi (unii au dorit să transmită redacțiilor de radio și T.V. mutare după mutare).

• INTERESUL CU TOTUL EXCEPȚIONAL pe care-l stîrnește în întreaga lume „meciul secolului" este evidențiat de următoarea comparație: în timp ce la Reykjavik sînt puse la dispoziția celor doi jucători 300 000 dolari, cu numai nouă ani în urmă Tigran Petrosian a primit pentru victoria obținută la Botvinnik, cînd a devenit campion mondial, suma de... 2.500 dolari!

• A CERE SCHIMBAREA SCAUNULUI pe care joci este un „moft"? Aparent, da. Cu toate acestea, un scaun prea moale poate favoriza o moleșeală fatală de-a lungul a cinci ore de joc, iar un scaun prea larg, sau prea strîmt, poate stînjeni. După ce a încercat mai mult de zece modele de scaune, pe care le-a respins, Fischer a obținut aducerea unui fotoliu din... altă țară! Fotoliul pe care a jucat cu șase ani în urmă la Olimpiadă. Cît privește obiecțiile aduse tablei de joc, înaintea primei partide, atît Spasski cît și Fischer au fost de acord că pătratele sînt prea mari, distonînd cu cele pe care ei sînt obișnuiți să joace.

• „RĂZBOIUL NERVILOR" care a precedat deschiderea întîlnirii a avut un efect neașteptat în Statele Unite: a crescut rapid și masiv vînzarea de materiale șahiste: jocuri obișnuite, șahuri de buzunar și magnetice, table de demonstrații și, mai cu seamă, cărți. Iar între volumele cele mai cerute se numără „Cele 60 de partide memorabile ale mele". Autorul: Robert Fischer.

• UN PRONOSTIC INTERESANT al maestrului englez Harry Golombek, reprezentant la Reykjavik al Federației internaționale de șah: în liniile de joc pe care le vor adopta cei doi mari maeștri nu vor surveni, probabil, schimbări majore. Vor putea surveni eventuale surprize în jocul de mijloc. Sînt probabile tentative de a amplifica unele avantaje minime, Fischer încercînd, ca deobicei, să adopte o linie strategică lucidă iar Spasski răspunzînd cu mutări complicate, menite să-și ducă adversarul în desișurile obscure ale partidei. Va fi o intensă luptă psihologică...

• INTERESUL pentru confruntarea dintre Spasski și Fischer este atît de mare la Reykjavik încît tratativele islando-britanice cu privire la pescuit — o problemă de extremă importanță pentru economia Islandei — sînt eclipsate pur și simplu de lupta ce se dă pe arena celor 64 de pătrate...

• UNUL DIN INTERVIURILE date de Spasski unui corespondent străin a avut loc în... liftul hotelului în care locuiește campionul mondial.

• ÎNTR-UN EDITORIAL publicat de un săptămînal britanic se afirmă că „meciul secolului" demonstrează pentru prima dată că șahul poate rivaliza cu fotbalul în ceea ce privește capacitatea de a capta atenția publicului și de a polariza o amplă publicitate, reflexul unor afaceri vaste pe fundal șahist...

8, 9, 10... OUT!

de Paul OCHIALBI

• Boxeri retrași din activitatea competițională • Programul olimpicilor • O declarație a lui P. Cîmpeanu • C. Nour despre I. Olteanu • Boxul la Cîmpia Turzii • Tunney despre Frazier și Clay • Mitri încarcerat • Olandezul „zburător" • George Foreman în actualitate • Nu neglijați sezonul de vară.

• MAI MULȚI pugiliști care și-au făcut pe deplin datoria în „careul magic" și-au anunțat retragerea definitivă. Printre aceștia figurează: **M. Lumezeanu (semimuscă)** și **C. Buzuliuc (pană)**, fost campion național. Pînă la ora cînd așternem pe hîrtie aceste rînduri nu ni se confirmă retragerea din ring a internaționalului **I. Covaci.**

• DUPĂ 5 ZILE pe care le-au petrecut în Delta Dunării la Maliuc, unde s-au bucurat de lecțiile de pescuit ale apreciatului inginer Puiu Voinescu, membrii lotului republican au plecat la Piatra Arsă pentru a-și continua pregătirile. Apoi, la 23 iulie, ei vor „coborî" la ges și vor intra în alt program inițial programat pe ringul de la Snagov.

• CEL MAI în etate boxer în activitate, Petre Cîmpeanu (semigrea), care face parte din clubul sportiv „Metalul" ne-a declarat: „Am 33 de ani. Intenționez să mai boxez încă doi ani. Paralel cu sportul și activitatea din producție îmi pregătesc și diploma de bacalaureat". I-am urat succes acestui sportiv ambițios.

• UNUL din cei mai buni antrenori ai țării noastre, C. Nour (Dinamo), ne declară: „Mijlociul dinamovist Ion Olteanu care se află la sfîrșitul carierei va deveni în scurt timp unul dintre cei mai valoroși tineri antrenori pe care-i va avea țara noastră. Olteanu are calități excepționale și sînt sigur că va produce mulți campioni".

• ÎNTÎLNIRE cu tînărul antrenor Fr. Ambrus de la Industria Sîrmii. Iată ce ne spune el: „La Cîmpia Turzii tineretul este îndrăgostit de box. Păcat că organizațiile sportive locale nu ne acordă un sprijin substanțial. Reprezentanții federației ar trebui să vină la fața locului să la legătură cu organizațiile din orașul nostru".

• FOSTUL CAMPION al lumii, Genne Tuney, în vîrstă de 72 de ani, învingătorul celebrului Dempsey, arată într-un articol publicat în revista „The Ring" că Frazier și Clay nu pot figura printre cei mai buni 10 grei ai tuturor timpurilor. El spune că acești doi pugiliști nu au clasa lui Joe Louis, Rocky Marciano, Jack Dempsey, John Sullivan sau a altor corifei din trecut ai acestei categorii.

• ITALIANUL Tiberio Mitri, fost campion european la categoria mijlocie, învingătorul lui Charles Humez, neavînd nici-o meserie la sfîrșitul carierei a acceptat să lucreze cu o bandă de traficanți de droguri. El a fost întemnițat pentru o perioadă de doi ani.

• JAN LUBBERS, învins de I. Monea ca amator, a trecut la profesionism. El a încercat fără succes să devină campion al Europei fiind învins prin K.O. în repriza a 8-a de englezul Chris Finnegan. Se pare că înainte de a cădea la podea Lubbers a zburat pur și simplu în urma unui croșeu la bărbie.

• CAMPIONUL olimpic de la Ciudad de Mexico, americanul de culoare George Foreman, neînvins în carieră ca profesionist, a acceptat să-l întîlnească la 25 septembrie la San Francisco sau New York pe argentinianul Bonovena. Foreman a cîștigat în cariera sa de „pro" 36 de meciuri.

G. Foreman

• NE AFLĂM în plin sezon de vară, credem că spre deosebire de anii trecuți, bucureștenilor li se va oferi prilejul să urmărească reuniuni de box amicale și în aer liber la Dinamo, Giulești, Republicii, „23 August" și alte stadioane din Capitală.

DIN CULISELE HIPODROMULUI

• *MIINE DIMINEAȚĂ hipodromul ploieștean este gazda celui de al 48-lea derbi de trap. Cu această ocazie se întrec cele mai bune produse ale generației de patru ani (derbiul de trap este rezervat exclusiv acestei generații). Din rîndul concurenților distingem pe* Torpedo, Senior, Huluba, Struna, Filtru, *cai cu prima șansă și pe care-i vedem trecînd în această ordine linia de sosire.*

• *CELE MAI BUNE performanțe înregistrate pînă acum, în derbi, raportate și la distanța parcursă, aparțin lui:* Monte Carlo *(în 1948-1'26", 7/km — 2 800 m),* Luptător *(în 1963—1,26", 6/km — 3 300 m),* Talion *(în 1970 - 1'26", 1/km — 2 800 m),* Raport *(în 1971 - 1' 25", 8/km — 2 800 m); dintre ei unul singur (Raport), a cărui performanță din derbi a și fost mult „comentată" în rîndul amatorilor de hipism, nu a fost utilizat ca pepinier.*

• *UN SINGUR DERBI s-a terminat „death-heat" („cap la cap"), cel din anul 1939, între Petruș și Adda-Worthy.*

• *PE LITORAL, la baza hipică de la herghelia Mangalia, turiști români și străini urmăresc zilnic interesante probe de dresaj, obstacole, galop. Nu lipsite de farmec sînt „punctele turistice" de la Venus, Jupiter și „Popasul Căprioarei", unde cei curajoși pot închiria cai pentru plimbări de agrement. Se pare că de aceste realizări nu este străin doctorul veterinar I. Oteanu de la herghelie, ale cărui idei au găsit un larg sprijin la organele locale și la O.N.T. Pe cînd reluarea vechilor alergări cu cai dobrogeni? Existența unui valoros material cabalin pur sînge arab și numărul foarte mare de amatori ai întrecerilor de galop, sînt argumente care pledează.*

Doru IONESCU

PRONOSTIC „MAGAZIN"

— Concursul „Pronosport" din 16 iulie 1972 —

1. UNIREA IAȘI—C.F.R. PAȘCANI. În primele două etape ale „Cupei de vară" ambele echipe au obținut cîte o victorie și un rezultat de egalitate, aflîndu-se pe locurile doi și, respectiv, trei în prima serie. Cel mai posibil ni se pare un rezultat de egalitate.

2. TEXTILA BOTOȘANI—VICTORIA ROMAN. Un meci între două echipe din divizia C care s-au mai întîlnit în campionat. Avantajul terenului ne obligă să înclinăm spre Textila.

3. LETEA BACĂU—OITUZ TG. OCNA. Echipa gazdă, alături de Ceahlăul, este singura neînvinsă din grupa a II-a, în timp ce Oituz a pierdut ambele partide susținute. Avantaj clar de partea echipei Letea.

4. TROTUȘUL—TEXTILA BUHUȘI. Duminica trecută Textila a pierdut acasă cu 2—0, rezultat care a dus-o pe ultimul loc în grupa a II-a. Trotușul deține, incontestabil, 99 la sută din șanse.

5. AUTOBUZUL—T. M. BUCUREȘTI. Prima echipă conduce în clasamentul „grupei bucureștene" și credem că mîine nu va putea fi detronată din poziția de lideră.

6. TEHNOMETAL—SIRENA. Tehnometal se află pe locul șase, Sirena pe locul cinci, fiecare cu cîte un singur punct. Jucînd acasă prima echipă are șanse mai mari de cîștig, dar poate interveni și un rezultat de egalitate.

7. LAROMET—FLACĂRA ROȘIE. Laromet se află în cursă pentru ocuparea primului loc în grupa a IV-a. Nu a pierdut, pînă acum, nici un meci și nu credem că Flacăra va reuși să-i producă neplăceri. Mai ales că în primele două etape s-a comportat modest.

8. ELECTRICA CONSTANȚA—DUNAREA TULCEA. Prima șansă aparține echipei Electrica. Un rezultat de egalitate este însă foarte posibil orientîndu-ne după comportarea acestor echipe în primele două etape.

9. MARINA MANGALIA—GRANITUL BABADAG. Marina conduce în grupa a III-a, grație celor două victorii obținute consecutiv. Mîine deține mari posibilități de a realiza cea de a treia victorie.

10. OLTUL RM. VÎLCEA—UNIREA DRĂGĂȘANI. Neînvinsă în primele două meciuri, echipa din Rm. Vîlcea pornește favorită netă în această partidă în care întîlnește o echipă care a pierdut ambele partide susținute în „Cupa de vară".

11. LOTRU BREZOI—CHIMIA RM. VÎLCEA. Echipe de categorii diferite și cu comportări diferite în primele două etape. Chimia a obținut o victorie și un rezultat de egalitate, Lotru doar o victorie. Chimia poate obține mîine un rezultat de egalitate sau chiar victoria.

12. MINERUL LUPENI—VICTORIA CĂLAN. Socotim, bazîndu-ne pe ceea ce au arătat aceste două echipe în etapele inaugurale ale competiției, că Minerul este favorită netă.

13. CORVINUL HUNEDOARA—C.F.R. SIMERIA. Un alt meci între echipe de categorii diferite. Beneficiind și de avantajul terenului, Corvinul se recomandă ca „solist" sigur în jocul de mîine.

G. BADEA

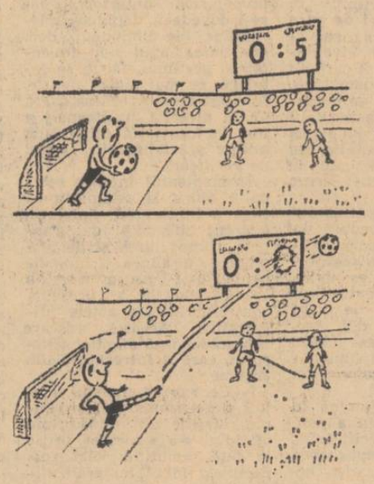

Fără cuvinte

TRAGEREA SPECIALĂ A VACANȚEI

LOTO
18 iulie 1972

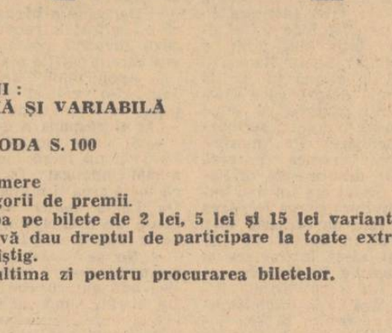

SE ATRIBUIE

• PREMII ÎN BANI:
DE VALOARE FIXĂ ȘI VARIABILĂ
• AUTOTURISME
DACIA 1 300 și SKODA S. 100

Se extrag 36 de numere
Se atribuie 25 categorii de premii.
Puteți participa pe bilete de 2 lei, 5 lei și 15 lei varianta. Variantele de 15 lei vă dau dreptul de participare la toate extragerile cu șanse mari de cîștig.
Luni 17 iulie, ultima zi pentru procurarea biletelor.

(5331)

Poșta rotundă

de Ion BĂIEȘU

GH. POPICĂ, elev, Buzău: „Știind că sînteți buzoian de origină, nu am nici o îndoială că veți fi de acord să anunțați în „Poșta rotundă" marele eveniment pe care l-a trăit orașul nostru. După atîția ani, avem și noi o echipă de fotbal în divizia B! O echipă care joacă un fotbal cînd dîrz, cînd spectaculos și pe care noi, spectatorii, o iubim și facem totul pentru ea. Am însoțit-o la Ploiești, la meciurile de baraj, am susținut-o din toată inima și, așa cum spunea Ioan Chirilă, după victorie eram în stare să ne întoarcem pe jos pînă acasă de bucurie. Antrenorul echipei, P. Dragomir, a fost jucător la Petrolul Ploiești, se ocupă cu foarte multă grijă de jucători și avem toată speranța că el va rămîne încă mulți ani aici. Vă invit de pe acum să veniți la noi și să scrieți o cronică despre echipa noastră. Sînt convins că nu vă va dezamăgi".

Evident, bucuria mea a fost, practic, fără margini la auzul succesului buzoienilor mei. Intrarea „Gloriei" în B plasează Buzăul pe harta fotbalului românesc, ceea ce era și timpul. Adică orașul care a dat fotbalului nostru pe Angelo Niculescu și doctorul Tomescu, medicul națională, nu merita o astfel de cinste? În ceea ce-l privește pe Petre Dragomir, antrenorul echipei, mă bucur pentru el, mai ales că e printre puținii fotbaliști care au pus mîna pe condei, fiind autorul a două cărți. În plus, el e o ființă exemplară ca seriozitate și moralitate, sînt convins că echipa va merge bine și de acum încolo. Cu alte cuvinte, pe cînd în A?

I. POPOVICI, Iași: „Nu sînt ieșean dar îmi fac studiile aici, fiind student, și mă simt legat de acest oraș. Retrogradarea echipei „Politehnica" în divizia secundă este subiectul scrisorii mele. Evenimentul este de necrezut și pentru mine, de neexplicat. Echipa are valori individuale de necontestat, pe care diferite loturi naționale le-au folosit de atîtea ori, are un antrenor experimentat și de prestigiu. Ziarul „Sportul", într-un articol recent, caută cauzele în accidentările suferite de cîțiva jucători de bază și în conflictul intervenit la un moment dat între jucători și antrenor. Desigur, și acestea au putut scădea forța echipei, dar asta nu e suficient. Cred că lucrurile sînt ceva mai complicate. Eu personal consider că anumite echipe din divizia A au făcut un fel de coaliție împotriva ieșenilor, cu scopul precis de a salva de la retrogradare pe C.F.R. Cluj, fapt care s-a petrecut și în campionatul trecut, cînd victimă a fost Progresul. Nu am date sigure și verificate, pentru că nu le poate verifica nimeni, dar acesta este adevărul. Probabil ați observat și dv. că în ultimul meci, ceferiștii clujeni nu s-au străduit cîtuși de puțin să cîștige la Brașov, pentru că știau că la Tg. Mureș A.S.A. joacă pentru ei. Mureșenii au făcut tot ce le-a stat și nu le-a stat în putință, folosind toate mijloacele, inclusiv arbitrajul părtinitor, plus brutalitățile, pentru a învinge. Avea oare A.S.A. nevoie cu orice preț de acele puncte sau juca pur și simplu în contul celor din Cluj? Acum faptele s-au consumat, dar este regretabil că Iașul a ieșit din divizia A, unde atîția ani a jucat un rol important".

Mă îndoiesc de dreptatea spuselor dv. Credeți cumva că U.T.A. sau „U" Cluj, care luptau pentru primele locuri în clasament, erau dispuse să facă concesii cuiva? Cît despre mureșeni, aceștia aveau, într-adevăr, nevoie de cele două puncte pentru a putea intra în rîndul formațiilor care vor juca în cupele europene. Arbitrajul? După cîte mi-aduc aminte, Aurel Bentu a anulat un gol gazdelor și, deci, trebuie scos de pe lista „vinovaților". Adevărul este că Politehnica a avut un retur foarte slab și nu a sesizat din timp primejdia care o pîndea, așa cum s-a întîmplat și cu Petrolul Ploiești sau Jiul Petroșani. A fost poate și un joc al întîmplării și al nenorocului, dar vina principală trebuie căutată acasă. Îmi pare sincer rău pentru ieșeni, dar ei au toate șansele să se întoarcă repede în prima divizie, au mai trecut prin astfel de împrejurări și s-au descurcat. Curaj!

I. SIMA, București: „Am urmărit cu tot interesul știrile privind transferurile de jucători și am constatat că s-au făcut destul de puține și lipsite de importanță. Probabil că regulamentul, rămas același de ani de zile, nu îngăduie mai mult. Cred că asta nu e bine, deoarece transferul unor jucători de la o echipă la alta putea înviora anumite formații și dădea posibilitatea unor jucători nefolosiți să se pună mai bine în valoare, să se afirme. Este cazul lui Oblemenco, care la Rapid era rezervă și care, odată ajuns la Craiova, a ajuns jucătorul nr. unu și golgeterul campionatului mai mulți ani la rînd. Auzisem zvonul că Dumitru va primi dreptul să joace la Dinamo, în primul rînd în interesul naționalei, pentru a putea fi alături de Radu Nunweiller și Dinu pe linia de mijloc. Probabil că nu s-a putut, deși rapidistul dorește aceasta. Încă o întrebare: este adevărat că Lupescu va pleca de la Rapid pentru a juca alături de Dan Coe într-o echipă străină?"

Nu cunosc nimic despre transferări în plus decît dv. Probabil că regulamentul a rămas același, adică înghețînd orice mișcare. O fi bine, o fi rău? Nu știu. Despre Lupescu, da, am aflat și eu că va pleca, avînd acest drept odată cu împlinirea unei anumite vîrste. Oricum, el va rămîne pentru noi același om admirabil, care a luptat cu eroism pentru succesul fotbalului nostru. Îi dorim succes în continuare.

ION PANAIT, Mangalia Nord, Neptun: „Sînt fost component al clubului „Steaua", unde am activat în secția de haltere, pînă acum cîțiva ani. Am fost coleg de club cu Ilie Năstase și sîntem buni prieteni, încă de cînd era un debutant. Deși rubrica dv. se ocupă numai de fotbal, cred că veți găsi cu siguranță spațiu pentru cîteva rînduri în care vreau să-mi exprim satisfacția pentru stilul magistral în care tenismenul nostru numărul unu a urcat pe cele mai înalte trepte ale gloriei sportive. Am trăit fiecare clipă a meciului cu o asemenea intensitate de parcă ar fi fost pus în joc propriul meu destin, propria mea viață și cred că aceleași sentimente le-au avut și celelalte milioane de telespectatori. El a pierdut, cum se spune, „la mustață", dar vina este, desigur, a arbitrilor, care i-au furat pe față un ghem extrem de important. M-a impresionat faptul că Năstase n-a încercat să dea apoi vina pe nimeni, el s-a dovedit, ca întotdeauna, un băiat modest care știe că orice victorie se obține, în cele din urmă, prin muncă și calm. Toți specialiștii îi recomandă lui Ilie să fie mai calm, să se concentreze mai mult în momentele decisive. Cred că el va cîștiga și aceste calități în curînd și va deveni tenismenul numărul unu al lumii. Ilie, prietenul tău, Jean Panait, te îmbrățișează, te felicită din inimă și-ți urează noi succese!"

Pentru că a venit vorba de Ilie Năstase și de emoții, trebuie să mărturisesc aici că, după primele ghemuri ale celui de al doilea set, emoțiile mă covîrșiseră într-atîta, încît am plecat din fața televizorului. Fibrele și nervii mei svîcneau la fiecare lovitură de rachetă, simteam că fac explozie, iar atunci cînd românului nostru i s-a furat, într-adevăr, un ghem, mi s-au încleștat fălcile. Ilie a fost un învins glorios și nu mă îndoiesc că de aici începe o nouă etapă în cariera lui.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" — Abonamentele la revista „Magazin" se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „Rompresfilatelia" — serviciul import export presă, București, Calea Griviței nr. 64—66. P.O.B. — Box 2001.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul XVI Nr. 772 — sîmbătă 22 iulie 1972 — 8 PAGINI 1,50 LEI

„Preocuparea fundamentală a partidului, țelul suprem al politicii sale, rațiunea însăși a construcției orînduirii socialiste și sensul a tot ceea ce înfăptuim este creșterea bunăstării materiale și spirituale a maselor, satisfacerea cît mai deplină a nevoilor întregului popor, asigurarea condițiilor pentru manifestarea plenară a personalității umane".

NICOLAE CEAUȘESCU

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI

Cînd apar aceste rînduri, lucrările Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, începute miercuri, 19 iulie, au luat sfîrșit. Acest eveniment politic, de importanță istorică, a dominat opinia noastră publică, a trezit, după cum se știe, un puternic ecou peste hotare.

Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în următorii ani și în perspectivă, la perfecționarea conducerii planificate a societății și dezvoltarea democrației socialiste, la creșterea rolului conducător al partidului în edificarea socialismului și comunismului, la activitatea internațională a partidului și statului a fost urmărit cu profund interes și legitimă mîndrie patriotică, de întregul nostru popor. Întreaga țară a luat cunoștință, prin cuvîntul secretarului general al partidului, într-o viziune de ansamblu de o excepțională forță cum s-a muncit și cum se muncește pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea al P.C.R. A luat de asemenea cunoștință pe larg, de perspectivele ce se deschid în anii ce vin țării și poporului nostru, activității partidului și statului în vederea dezvoltării economico-sociale în ritm mai susținut a patriei noastre, ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. În același timp, au fost înfățișate amplu principalele caracteristici ale vieții internaționale și hotărîrea partidului și guvernului de a participa tot mai activ la viața internațională, de a dezvolta colaborarea cu toate statele lumii, de a-și aduce contribuția activă la triumful politicii de egalitate între toate statele, la instaurarea unei colaborări largi între toate popoarele.

În numele partidului, al țării întregi, al nostru al tuturor, marele forum al comuniștilor, spre care au fost îndreptate gîndurile poporului întreg, a dezbătut, cu înaltă responsabilitate partinică, programul perfecționării noastre, al înfloririi națiunii, al bunăstării cetățenilor României socialiste. Încă odată în fața țării și a lumii întregi, partidul nostru și-a afirmat cu strălucire rolul său conducător în societatea românească contemporană, înalta sa înțelepciune, arzătoarea sa dragoste de patrie, marile sale responsabilități internaționaliste.

Marea bogăție de idei, de-o excepțională importanță teoretică și practică, cuprinse în Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu au o importanță decisivă pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate — obiectiv fundamental al politicii Partidului Comunist Român, constituie o strălucită contribuție la fundamentarea științei conducerii societății, a politicii înțelepte interne și externe a partidului și statului nostru.

Poporul nostru a dobîndit, prin concluziile de însemnătate istorică ale Conferinței, învățăminte de neprețuit, a dobîndit noi certitudini, a putut aprecia mai bine atît dimensiunile realizărilor — de care avem tot dreptul să fim mîndri — cît și marile perspective și răspunderi ce ne stau în față.

Mai puternic prin aceste convingeri, dornic să transpună în viață hotărîrile luate, sarcinile grandioase, de istorică importanță trasate de partid, poporul nostru este hotărît să muncească și mai

CONTINUARE ÎN PAG. ③

Fotografia: Mihai POPESCU

REPORTAJE

DIN SALA CONFERINȚEI

ÎN SPIRITUL SUPREMEI RESPONSABILITĂȚI COMUNISTE

PREZENT — VIITOR

GRÎUL ȘI ARBORII DE REZONANȚĂ

VETERANUL

(Relatările în pagina a 2-a)

UN MOMENT CRUCIAL

de Adrian PĂUNESCU

De multă vreme nu m-am bucurat și nu m-am entuziasmat, în fața unor cuvinte, ca în fața epuizantei și neuitatei zile-muncă a tovarășului Ceaușescu, ziua-muncă de 19 iulie 1972. Faptul că noi toți ne exprimăm deseori adeziunea, față de drumul țării noastre, îi derutează pe cei care sînt obișnuiți să conteste *tot*, în țările lor. Există însă un anumit limbaj pe care-l pricepem mai ales noi, cei din această parte a lumii. E firesc să înțelegi necesitatea și să aderi la ea, dar e înălțător să pleci cu entuziasm, la o treabă de mare importanță și de lungă durată...

...Viața unei națiuni nu e compusă numai din momente fericite și nici măcar numai din momente inspirate. Între ora 11 și ora 12 pe care pendula le bate și le cîntă și le marchează, sînt minute, care nu ies din comun dar care au harul de a constitui ora care se va impune. Desigur, și noi, ca obște avem minute și avem ore. Eu cred că — tradusă în viață în litera și în spiritul rostirii ei emoționante — joia de 19 iulie 1972 a bătut una din orele mari ale României. Privit din punctul de vedere al gravei răspunderi față de spațiul pentru care a fost rostit acest „acum!" adresat de tovarășul Ceaușescu Patriei, este acel ceas în care viitorul este în puterile noastre. Pentru ca acest document cutezător — întru totul tulburător și vibrant și curat și revoluționar — pe care l-am auzit în acea zi de joi a veacului, ne mobilizează, ne mobilizează într-adevăr... De cînd n-au mai fost rostite în România cu-atîta suflet, cu-atîta ardoare, cu-atîta bărbătească îndrăzneală și cu-atîta voință de dreptate, cuvinte ca acestea: *„Sîntem chemați ca în următorii 10—15 ani să lichidăm cu desăvîrșire rămînerea în urmă pe care am moștenit-o, să ridicăm poporul român la un înalt nivel de dezvoltare economică, științifică, culturală, să-i asigurăm un nivel de trai superior. Problema se pune în felul următor: sau vom realiza acest obiectiv și ne vom înscrie pe orbita civilizației moderne, sau vom continua să rămînem în urma țărilor dezvoltate, condamnînd națiunea noastră să se mențină în această situație în decursul a mai multor generații".*

Sînt unii — și justificări au și ei, în lume! — care se tem de cuvinte ca: „de asta depinde" sau „moment crucial".

Bineînțeles că viața nu e compusă numai din momente cruciale, însă e tot atît de adevărat că fără momente cruciale viața nu mai e viață ci mineralizare moliie Momentele cruciale au darul de a trezi toate celelalte momente și de a le ordona, de a le da liniștea care le trebuie și care le caracterizează

Ziua de 19 iulie 1972 este un „moment crucial", un „moment de care depinde". Nu s-a schimbat, de la acea dată încoace, politica Partidului, dar aspecte importante ale acestei politici au fost supuse analizei și nevoii de îmbunătățire.

Viața unei națiuni nu e compusă numai din momente fericite ori din momente cruciale. Știm asta. Știm și că adjectivarea atîtor substantive cu „fericit, fericită" a obosit anumite urechi, dintre care — unele — de bună credință și de corectă audibilitate. Însă, trebuie spus din convingerea că durata și existența unui popor nu sînt accesorii ale unui aparat de pompat estetica, trebuie spus din același omenesc entuziasm, trebuie spus, din patriotism și din apartenența la Partidul acestor idei și înnoiri, trebuie spus că 19 iulie 1972 reprezintă una din cele mai fericite date din istoria contemporană a României și în orice caz cea mai mobilizatoare dintre zilele de vară ale anilor noștri Este cel mai curat și mai revoluționar iulie pe care l-am trăit Este, parcă, născut acest iulie ca să-l reamintească pe celălalt iulie iulie 1965, cînd se desfășura istoricul Congres al IX-lea

CONTINUARE ÎN PAG. ③

...ATIZA, ABONAMENTE
01 61 12

„Transpunerea în viață a acestui însuflețitor program va marca parcurgerea unei etape istorice de importanță decisivă pentru viitorul poporului român, asigurînd crearea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, așezarea temeliilor trainice pentru edificarea comunismului în România".

NICOLAE CEAUȘESCU

REPORTAJE DIN SALA CONFERINȚEI

ÎN SPIRITUL SUPREMEI RESPONSABILITĂȚI COMUNISTE

Bărbătește, înțelepțește, gospodărește, în spiritul supremei responsabilități comuniste, un număr de 2 220 delegați ai organizațiilor de partid, cărora li s-au adăugat aproximativ 500 de invitați au pus la cale, timp de trei zile în Sala Palatului și în alte locuri desemnate să găzduiască lucrările pe comisii ale importantei lor întruniri, cele mai stringente treburi ale țării, în ordinea dezvoltării economico-sociale a României în următorii ani și în perspectivă. S-a statornicit astfel, prin repetarea unui eveniment analog celui de la sfîrșitul anului 1967, practica convocării între congresele partidului, atunci cînd probleme de importanță majoră o cer, a conferințelor naționale ale partidului, înalte foruri de conducere și, în același timp dinamice organisme de lucru, în măsură să asigure tuturor comuniștilor, întregului popor, participarea la elaborarea hotărîrilor privind prezentul și viitorul națiunii noastre socialiste.

Raportul prezentat în fața Conferinței de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, măsurile adoptate în acest cadru referitoare la orientările și direcțiile dezvoltării economico-sociale ale României în cincinalele următoare reprezintă un tezaur de idei și un îndreptar al căilor de urmat pentru toți cetățenii țării, indiferent dacă au fost de față aevea, sau numai cu gîndul la marele forum. Cei ce au avut fericirea să se găsească în sala Conferinței — și autorul acestor rînduri s-a numărat printre ei, în virtutea îndeletnicirilor profesionale — au însă privilegiul de a adăuga acestui tezaur și zestrea de impresii personale, așa cum au agonisit-o în acele clipe memorabile.

Dacă aș fi întrebat care a fost prima impresie în contactul cu sala, înainte de deschiderea Conferinței, aș spune că prezența în incintă, ca delegați și invitați, a unui număr cu mult mai mare de Eroi ai Muncii Socialiste decît au putut fi întîlniți vreodată împreună. Majoritatea dintre ei au fost investiți cu acest titlu după Congresul al X-lea, și faptul acesta mi s-a părut a avea valoare de simbol. Din ce în ce mai mulți oameni ai muncii de la noi, în chipul cum își desfășoară activitatea justifică aprecierea supremă concretizată într-o distincție pe care o rîvnesc și o obțin în număr din ce în ce mai mare: steaua de erou.

După ce Conferința a intrat în ordinea de zi, momentul cel mai important, pe care nu vom pregeta să-l socotim istoric a fost prezentarea Raportului secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Despre interesul și satisfacția cu care au primit documentul milioanele de oameni ai muncii din țara noastră au făcut și fac mărturie paginile ziarelor, emisiunile de radio și televiziune. Ca unul ce m-am aflat de față în timpul lecturii Raportului am avut posibilitatea să-mi dau seama de concentrarea cu care a fost urmărit constant în timpul celor aproape șapte ore de expunere. La capătul lecturii, bloc-notesurile participanților deveniseră adevărate caiete de conspect, cărora frecventarea repetată a textului va veni să le adauge noi și noi concluzii și învățăminte.

...Îmi răsună în minte și acum uralele nesfîrșite, aplauzele care au urmat emoționantului apel al secretarului general pentru înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială a țării: „Dragi tovarăși și prieteni, să facem totul pentru a fi demni de istoria glorioasă a poporului nostru, să putem spune întotdeauna că nu am precupețit nimic pentru a făuri un viitor demn națiunii noastre socialiste. Să lăsăm generațiilor viitoare, urmașilor urmașilor noștri, o viață liberă, înfloritoare, un viitor minunat, comunist".

Aceleași aplauze viguroase, repetate minute în șir, scandarea numelui conducătorului iubit al partidului și al statului, îngemănat cu rostirea scandată a inițialelor partidului au răsunat și după ce tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a reînnoit încă o dată legămîntul — cu cîtă strălucire confirmat și pînă acum! — de a închina întreaga activitate, întreaga viață, cauzei socialismului și comunismului, viitorului fericit al întregii noastre națiuni.

În rînd cu primul cetățean al țării, cu cel ce este astăzi primul comunist al Partidului Comunist Român, angajamentului de a-și închina fără precupețire viața nobilului țel al ridicării patriei spre culmile civilizației și progresului, o dată cu indicarea căilor și metodelor concrete pentru îndeplinirea acestui deziderat, i-au dat glas zecile de vorbitori participanți la Conferință delegați și invitați, de la tribuna ședințelor plenare sau în cadrul celor zece secțiuni. Este de fapt angajamentul solemn al întregului nostru popor.

Boris BUZILĂ

GRÎUL ȘI ARBORII DE REZONANȚĂ

Constantin Cătrună, președintele de la Voivoda, s-a gîndit că trebuie să povestească întîi cum a fost cu grîul. Fraza lui este precipitată, mustoasă, cuvintele se cam rostogolesc, dar cînd aduce vorba despre grîu, îl simți cum se însenînează și cum are răbdare să lase o undă de liniște să plutească peste cuvinte. Este un țăran ciudat, președintele. Limbajul lui s-a tehnicizat, universul său s-a colorat cu elemente citadine, este un amestec de agronom și de țăran, ochii îi sînt ațintiți spre civilizația cea mai modernă — este o plăcere să-l asculți cu cîtă voluptate își descrie el comuna în mersul rapid spre urbanizare —, dar rădăcinile, se înțelege, i-au rămas în sat. De cîte ori caută un cuvînt greu de înțelesuri, știe el unde să-l găsească. Folosește înțelepciunea lui de țăran cu măsură și observi cu ușurință cum își controlează ideile, cum își dozează accentele. A avut ceva de spus despre îngrijitori, care stau toată ziua „pe linia grajdului", adică își văd cu mare atenție de menirea lor, și s-a folosit atunci imediat de o scurtă pildă și apoi s-a grăbit să ajungă la concluzii, lăsînd să cadă vreo trei cuvinte grele ca o sentință. De fapt, chiar asta conțineau, o apreciere fără echivoc a vredniciei.

Dar ce era cu grîul? Cine a văzut anul acesta grîul unduindu-se în Bărăgan, va ști imediat cîtă valoare au cuvintele lui Constantin Cătrună, cît aur închid în ele. S-a obținut o recoltă de 3 500 kg la hectar, evident mult peste prevederile inițiale. Recolta de porumb se anunță și ea bogată, încît sufletul președintelui se simte deschis spre mărturisiri, spre întoarceri în trecut pentru comparații, tratînd totul cu îndrăzneală și o certitudine calmă. Sporurile de recoltă permit ca și agricultura să înfăptuiască cincinalul în patru ani și jumătate.

Am auzit în zilele Conferinței nu o dată vorbindu-se despre spiritul novator, despre atitudinea creatoare, despre circulația ideilor. Nu se poate acționa nicăieri fără o pricepere foarte înaltă, fără discernămînt rapid și capacitatea de a înțelege cuprinzător direcția de dezvoltare.

I-am urmărit pe delegați în orele cînd se expunea Raportul, cînd secretarul general al partidului înfățișa edificiul impresionant al societății noastre socialiste multilateral dezvoltate, așa cum va arăta ea la capătul citorva cincinale. I-am ascultat apoi pe delegați în pauze și rostindu-și cuvîntările. M-am gîndit că dacă cineva ar transpune în dialoguri exacte fluxul de idei din sala Conferinței, dacă o asemenea întreprindere ar fi posibilă, s-ar obține un fascinant tablou al României contemporane, ar rezulta ceea ce s-ar putea numi spiritul unei epoci. Și știm cu toții ce reprezintă această epocă pentru înălțarea patriei. Într-un apel vibrant, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sublinia în cuprinsul raportului că trăim epoca de uriașă însemnătate cînd se decide locul poporului nostru în rîndul popoarelor lumii. Cel chemat să decidă este poporul român.

Constantin Cătrună a venit cu gîndurile la grîul Bărăganului și cu idei despre o organizare superioară a producției. Din Nord, Vasile Sava, în numele unor oameni învățați să vorbească puțin și să le placă munca, a venit cu pasiunea unei demonstrații despre valoarea în milioane a priceperii. Vasile Sava este azi director general al celui mai mare combinat de exploatare și industrializare a lemnului din țară. Jumătate din pămînturile Țării de Sus sînt acoperite de păduri. Ce imensă bogăție! Nu se poate măsura cu ea, în acele locuri, decît prețul de a o gospodări. Și uite că la sfîrșitul acestui cincinal nu vor mai exista în pădurile Bucovinei resturi lemnoase care să nu intre în circuitul spectaculos al industrializării. Deșeurile toate, pînă și nimicurile de la exploatare vor parcurge un drum nebănuit și vor căpăta o înfățișare cu totul neașteptată. De altfel, rețeaua industrială modernă pentru metamorfoza lemnului a fost în întregime pregătită în nord, ultimul bastion s-a ridicat la Fălticeni. Rămîne acum numai acțiunea, continuarea acelui drum care a făcut ca din 1965 valoarea produselor rezultate dintr-un metru cub de masă lemnoasă exploatată să se dubleze, iar dacă ținem seama și de producția de celuloză și hîrtie, să se tripleze.

Delegații au vorbit în plenul Conferinței, și-au spus cuvîntul în cele 10 secții, ideile lor sînt conținute în rezoluții, dar pe deasupra tuturor acestora a existat atmosfera de lucru a sălii, care nu poate fi transcrisă în nici un document. Ea este expresia unei stări de spirit, ea reprezintă gîndurile înflăcărate ale lui Constantin Cătrună și ale lui Vasile Sava, modul lor specific de a le rosti, universul lor. În atmosfera sălii intră într-o conexiune surprinzătoare grîul Bărăganului și arborii de rezonanță ai Țării de Sus, vibrează ideile și sentimentele se transmit direct.

Pan SOLCAN

PREZENT — VIITOR

Primul sentiment pe care l-am intuit în cuvintele celor ce au luat la tribuna Conferinței sau ale celor cu care am discutat în pauzele lucrărilor a fost orgoliul. Un orgoliu în cel mai bun sens al cuvîntului, acel orgoliu pe care poate să-l dea numai munca și care este, de fapt, cel dintîi catalizator al progresului. Pentru ca, dacă ne gîndim bine, în întrecerea aceasta generală, menită să cîștige un semestru în acest cincinal ne-am prins cu toții, din furori și de pe ogoare, din transporturi sau din proiectare, în fine de peste tot de unde se produc valori materiale, concrete pentru economia noastră. Și fiecare este dornic nu numai să ajungă el primul, ci să-i facă și pe alții să ajungă tot primii. Este un altruism cu puternice rezonanțe morale al unor oameni în mentalitatea cărora pe zi ce trece se sedimentează tot mai mult pluralul noi. Noi sîntem aceia care decidem asupra destinelor țării, noi sîntem cei chemați să găsim soluțiile pentru a accelera tot mai mult progresul economic, noi sîntem cei care, în cuvîntul și fapta noastră, hotărîm cum este prezentul, dar mai ales cum va fi viitorul.

Această conștiință a deciziei a fost proprie fiecăruia dintre cei 2 220 delegați prezenți în sala Palatului Republicii. Sub impresia puternică pe care a lăsat-o în mintea și inima tuturora Raportul prezentat de secretarul general al partidului, cu bogata sa încărcătură de idei, ce face din el un document de excepțională însemnătate pentru viitorul României Socialiste, fiecare a simțit nevoia să gîndească, să-și reevalueze forțele înaintea asaltului pentru cucerirea unui loc în rîndul țărilor dezvoltate ale lumii.

„Sîntem chemați să creăm o Românie socialistă cu un excepțional potențial pe toate planurile — ne spunea într-una din pauze Valeriu Gabrian, directorul general al Centralei minereurilor neferoase Baia Mare. Sîntem, aș spune, fiecare dintre noi, cei ce am luat loc în această sală martoră a atîtor reuniuni de vitală importanță pentru soarta țării, adevărați luptători pentru nou, împotriva a tot ceea ce e vechi și rutinat. Și în mîinile noastre stă posibilitatea de a valorifica superior materiile prime, de a introduce tehnologiile avansate, de a economisi uriașe valori pentru economia națională".

Îl ascultam pe directorul general vorbind în numele minerilor din Baia Mare. Mineri care, astăzi, lucrează 6 ore zilnic, cu același randament, sau chiar unul mai ridicat. Și nu puteam să nu admir competența și curajul său în abordarea unor probleme legate de cooperarea internațională, de ritmul de modernizare a unor utilaje, de planificarea industriei miniere. Un curaj izvorît efectiv din dorința de mai bine a unui om pe care-l simțeam legat de sectorul, de munca lui. Tot așa de legat cum am simțit că este Adela Gagiu, inginerul șef al Întreprinderii textile „Dunăreana" — Giurgiu. O întreprindere nouă în care 90 la sută din salariați încearcă pentru prima dată contactul cu industria. „Mă întrebați ce greutăți are o întreprindere nouă? Destule legate de utilaje, de atingerea parametrilor. Dar, fără îndoială, cele mai mari probleme le avem cu oamenii. Să-i calificăm, să-i atașăm de întreprindere, de munca lor. Pentru că de ei depinde însuși modul cum lucrează întreprinderea. Degeaba avem o dotare modernă, fără oameni buni nu vom scoate indicatorii prevăzuți. E o problemă pe care a ridicat-o tovarășul Ceaușescu și nu pot decît să salut cu bucurie atenția cu care sînt privite problemele legate de calificare, de pregătirea cadrelor pentru noile obiective ale acestui cincinal".

Din țara Făgărașului a venit, printre alții, Teodor Șuteu, director general al Combinatului chimic. Are o frunte înaltă, și o privire dreaptă de om obișnuit să judece imediat pe cine are în față. „Pentru noi cea mai importantă sarcină este reducerea importului. Cum să asimilăm noi tehnologii, cum să creăm noi produse, utile economiei naționale? Iată întrebările care ne frămîntă permanent, care ne solicită din plin gîndirea și energia noastră creatoare. Și nu putem spune că nu am obținut și o serie de succese. De pildă, anilina pe care o fabricăm acum la noi la Făgăraș și care are la bază un proces tehnologic original, obține un preț eficient, competitiv pe piața internațională".

Ideea de competitivitate au reluat-o și alți delegați la Conferință. „Să producem mai mult, mai ieftin și la parametri cît mai ridicați". Din acest unghi de vedere, devenit un veritabil imperativ, au vorbit mulți. Ei au adus în discuție probleme din cele mai diverse, începînd cu reducerea consumurilor specifice sau creșterea indicelui de schimburi și terminînd cu relațiile între întreprinderi, centrale și ministere, adesea încă greșit înțelese. În acest perimetru de idei au intrat foarte multe lucruri și nici nu este cazul să insist asupra unor detalii.

Ceea ce însă s-a desprins cu certitudine, ca un sentiment tonic, a fost că la marele forum al comuniștilor au venit oameni călăuziți de dorința de mai bine, plini de încredere în viitorul acestei țări. Gîndind la acest viitor, ei au analizat și redimensionat prezentul pe măsura orgoliului nostru, al tuturora.

Constantin VRĂNCEANU

VETERANUL

Martor la lucrările Conferinței Naționale a Partidului, am trăit puternic, s-ar putea spune copleșitor, sentimentul de a fi fost de față la un moment de mare relief al istoriei noastre contemporane, un moment de considerare amplă, lucidă și înțeleaptă a trecutului, de analiză competentă și profundă a datelor prezentului, de prefigurare a viitorului. Am cunoscut, în cursul celor trei zile, cît a durat acest eveniment, atîția oameni pe care îți este cu neputință să-i uiți. Chipuri aspre de muncitori, înfrățiți cu dogoarea furnalelor, călîți la marea tensiune a șantierelor, purtînd ca pe un blazon bluza simplă de constructori. Chipuri de țărani, care au venit în sala Conferinței direct de pe cîmpurile de pe care abia au strîns recolta. Chipuri de savanți, încărunțiți în amfiteatre sau în laboratoare. Un caleidoscop uman de o neasemuită frumusețe morală. Pe toți îi rezumă și tuturor le exprimă gîndurile bătrînul veteran din Drobeta-Turnu Severin, Virgil Balaure. Un bărbat scund, negricios, extrem de viol, în pofida anilor, scrutîndu-și atent interlocutorul, punînd în cuvînt și în priviri atîta înțelepciune.

— De cînd sînteți comunist?

— După acte, din 1921, pentru că atunci s-a înființat partidul. De fapt, de cînd mă știu.

— Ce impresie v-a produs Conferința?

— Sînt un om vîrstnic. În viața mea am trecut prin multe, am cunoscut viața sub toate aspectele ei. Ca militant al partidului n-am fost scutit, în anii ilegalității, de arestări, de cumplitele privațiuni la care era supus orice revoluționar. De aceea pot să-mi rostesc, în deplină cunoștință de cauză, părerile. Să vă spun mai întîi că am ascultat profund emoționat Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu.

— Prin ce anume credeți că se impune în conștiința românească acest document?

— Sînt mai multe lucruri, fiecare avînd însemnătatea sa. Raportul este, înainte de toate, un model de analiză marxist-leninistă — o carte care fundamentează strălucit căile de dezvoltare a societății noastre în contextul și după rigorile civilizației moderne. Am avut în mai multe rînduri fericirea să-l cunosc personal pe tovarășul Nicolae Ceaușescu. Foarte recent cu prilejul inaugurării complexului hidroenergetic de la Porțile de Fier a fost la noi la Drobeta. A discutat nu numai cu mine ci și cu alți oameni din oraș de la hidrocentrală. Simțămîntul nostru unanim este că în persoana secretarului general al partidului se concentrează, ca într-o chin-

tesență, patriotul înflăcărat, internaționalistul de înaltă principialitate, bărbatul de stat care aduce în îndeplinirea răspunderilor încredințate o impresionantă clarviziune, un spirit de profundă înțelegere a legilor dezvoltării sociale.

— Trebuie să admiteți, că după anii îndelungați de luptă, viața v-a rezervat nu puține bucurii. La care dintre ele vă gîndiți în aceste clipe?

— Însăși lupta pe care o duceam ne procura nebănuite bucurii. Ne dădeam seama că ne aflăm pe linia cea mai înaintată a înfruntărilor pentru progres, pentru înnoiri sociale și economice, pentru o societate întemeiată pe dreptate. Nimic nu se poate însă asemui cu simțămîntul pe care ți-l dă conștiința că ideile pentru care ai făcut atîtea sacrificii biruie, se impun.

— Mîndria de a vă fi numărat printre precursori, e moștenirea pe care o lăsați în urma dumneavoastră...

— Aaa, deși am aproape optzeci de ani, e prea devreme să vorbim despre moștenire. Despre zestre, da, căci ea poate fi împărțită încă în viață fiind. Am crescut nouă copii. Opt dintre ei fac parte, ca și mine, din rîndurile partidului. Uneori, la ocazii deosebite, cînd ne întîlnim în jurul aceleeași mese, spun în glumă — dar gluma veți vedea că are un substrat serios — că mica noastră colectivitate este o copie la scară redusă a însăși societății românești. Printre noi se află și muncitori, și agronomi, și economiști. Cum s-ar zice, este reprezentată și baza și suprastructura. Aș dori ca fiecare om să trăiască ceea ce trăiesc eu, adică mulțumirea de a-și vedea feciorii și fetele răspunzînd fiecare comandamentelor sociale actuale, căutînd să devină cît mai util. A fi util țării — iată zestrea pe care le-o las eu copiilor.

— Cu ce gînd vă întoarceți acasă?

— Cu unul singur. Și el poate fi formulat foarte simplu. Am luat parte la punerea temeliilor României de mîine. Credeți că e puțin lucru să asculți și să-ți dai seama că aceste proiecte se vor transforma în fapte, și anume că peste mai puțin de douăzeci de ani România va produce 20—25 milioane de tone de oțel 150—200 de mii de autocamioane, circa o jumătate de milion de autoturisme?.. Eu care am trăit epoca în care despre patria noastră se spunea că este o țară bogată în care te mănîncă sărăcia n-am nevoie de prea multe argumente pentru a înțelege ce semnificații cuprind toate aceste obiective. Am trăit clipe istorice — iată pe scurt gîndul cu care mă întorc acasă.

Ion PAVELESCU

„Avem răspunderea faţă de viitorul copiilor noştri, faţă de viitorul întregului popor, faţă de cauza socialismului şi comunismului în România, faţă de naţiunea noastră socialistă — de a face totul pentru dezvoltarea în ritm susţinut a patriei, pentru crearea unei societăţi socialiste moderne, dezvoltate".

NICOLAE CEAUŞESCU

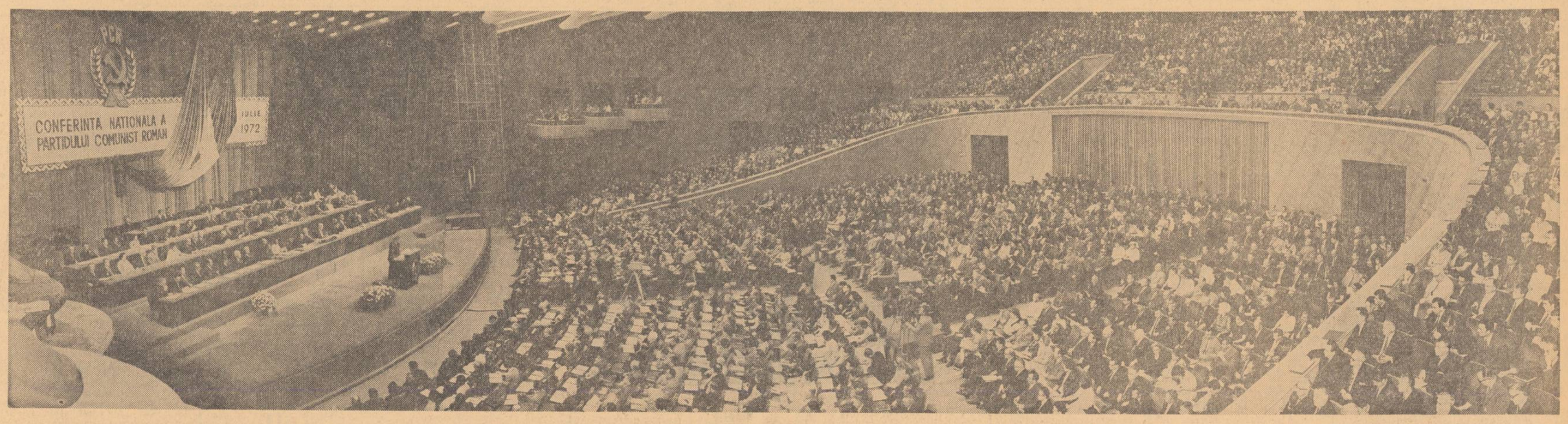

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI

URMARE DIN PAG. 1

bine, cu abnegaţie, punînd în slujba cauzei socialismului întreaga sa pricepere, toate energiile sale. Acest lucru a fost exprimat în sutele de mii de scrisori şi telegrame adresate Conferinţei Naţionale, personal tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a fost exprimat în faptele de fiecare zi, în succesele întrecerii socialiste, în realizările de laudă pe care mii şi mii de oameni ai muncii le-au consacrat Conferinţei Naţionale.

Puternica efervescenţă politică caracteristică vieţii noastre publice, a cunoscut astfel, prin Conferinţa Naţională a Partidului, o deosebită intensificare. Ea se exprimă prin atenţia specială acordată ideilor cuprinse în Raportul tovarăşului Nicolae Ceauşescu, prin profunzimea cu care sînt studiate, prin preocuparea de-a folosi ideile acestui document pentru analizarea problemelor fiecărui sector de muncă. Bogate teme de meditaţie sînt oferite oamenilor de cultură, tuturor celor care într-un fel sau altul sînt direct sau indirect angajaţi în făurirea omului, cu o conştiinţă înaintată, la înălţimea vremurilor pe care le trăim.

Excepţionalul răsunet în conştiinţa opiniei publice româneşti a Raportului tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a lucrărilor Conferinţei Naţionale a Partidului, demonstrează încă o dată dragostea şi stima pe care poporul nostru le nutreşte faţă de Partidul Comunist Român, faţă de secretarul său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, nețărmurita încredere în capacitatea partidului de a conduce destinele României socialiste, destinele poporului român.

„LUCRĂRILE CONFERINŢEI NAŢIONALE — aşa cum arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu — VOR MARCA UN NOU ŞI IMPORTANT PAS ÎNAINTE ÎN DEZVOLTAREA MULTILATERALĂ A PATRIEI, VOR EXERCITA O PUTERNICĂ INFLUENŢĂ POZITIVĂ ASUPRA ÎNTREGII VIEŢI ECONOMICE, POLITICE ŞI SOCIALE A ROMÂNIEI SOCIALISTE, VOR DEMONSTRA CU PUTERE FORŢA ŞI UNITATEA PARTIDULUI NOSTRU, VOR ASIGURA ÎNDEPLINIREA CU TOT MAI MULT SUCCES A MISIUNII SALE ISTORICE DE FORŢĂ CONDUCĂTOARE A NAŢIUNII NOASTRE, VOR PERMITE DECLANŞAREA ŞI MAI IMPETUOASĂ A CAPACITĂŢII CREATOARE A POPORULUI ROMÂN ÎN FĂURIREA PROPRIULUI SĂU DESTIN, A VIITORULUI SĂU COMUNIST.

SÎNT FERM CONVINS — arată secretarul general al partidului în încheierea Raportului — CĂ ÎNTREGUL PARTID, ÎNTREGUL POPOR VOR ÎNFĂPTUI, CA ŞI PÎNĂ ACUM, NEABĂTUT POLITICA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A PARTIDULUI ELABORATĂ DE CONGRESUL AL X-LEA, PRECUM ŞI HOTĂRÎRILE CONFERINŢEI NAŢIONALE. ASTFEL VOM PARCURGE ÎNCĂ O ETAPĂ IMPORTANTĂ PE CALEA FĂURIRII SOCIETĂŢII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ÎN ROMÂNIA, PE CALEA PROGRESULUI ŞI CIVILIZAŢIEI."

În faptele noastre această convingere îşi găseşte şi-şi va găsi mereu confirmarea.

„PRIN MUNCA TUTUROR CREĂM O NOUĂ VIAŢĂ"

Gîndul cutezător şi fapta care înflăcărează

În zilele Conferinţei, printre muncitorii uzinei „Timpuri Noi"

Îndrăzneala gîndurilor dă forţă, îndeamnă la acţiune. Tăria realităţii faptelor înflăcărează. Prezentul aparţine răspunderii, judecăţii competente, inteligenţei creatoare. Viitorul se reazemă pe puterea noastră de a visa lucid, exact, cutezător. În dimineaţa aceasta, oamenii se caută pentru un schimb de păreri. Se simt mai aproape. Se socotesc mai răspunzători. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a vorbit parcă pentru fiecare în parte, deschis, de la suflet la suflet.

Uzina de motoare şi compresoare „Timpuri Noi" din Bucureşti trăieşte în aparenţă, o zi cu aceleaşi frămîntări, cu aceleaşi gînduri. Oamenii au însă un aer mai grav, mai solemn, atunci cînd stau de vorbă.

Ce discută, ce crede un muncitor de înaltă calificare cum e mecanicul **CORNEL NEDELCU ?**

— O primă şi puternică satisfacţie mi-a dat-o afirmaţia conducătorului nostru, potrivit căreia suma rezultatelor de excepţie dobîndite în economia ţării noastre reflectă şi un înalt grad de conştiinţă al poporului. Pentru a ajunge să obţii rezultate record, trebuie să înţelegi necesitatea străduinţei ce ţi se cere, trebuie să fii pregătit profesional, să ai un grad larg de cunoaştere. Nu e vorba aici de mii de oameni, ci de milioane, de o conştiinţă a milioane de cetăţeni ai patriei, care au urcat pe o treaptă mai înaltă.

— Şi cel mai bun exemplu ?

— Ideea realizării cincinalului în patru ani şi jumătate, care a înflăcărat conştiinţa ţării întregi.

— Ce socotiţi că este esenţial pentru activitatea dumneavoastră de muncitor de înaltă calificare, pentru a valorifica din plin rezerve, posibilităţi ?

— Organizarea exemplară a producţiei, a fluxului tehnologic. Reflectez de mai mult timp la faptul că anumite îmbunătăţiri în această organizare ar scoate la iveală rezerve de timp care ne-ar permite, după socoteala mea, să realizăm încă o jumătate normă peste norma obişnuită.

Întreb de **ION DANEŞ**, de harnicul şi mereu inventivul Danes.

— Cu ce v-aţi îmbogăţit gîndurile, visele ?

— Cu multe, tare multe idei.

— Mărturisiţi-mi una dintre ele...

— Ba vă spun două din ele. Una e, de pildă, cea referitoare la folosirea gîndirii tehnice. Ce aproape m-am simţit de spusele tovarăşului Ceauşescu ! Specialiştii de înaltă calificare tehnică să fie lîngă maşini, lîngă cuptoare, lîngă strunguri. Să cîştige producţia din ştiinţa lor. N-aţi văzut ce accent se pune pe dobîndirea, de pildă, a unor creşteri a productivităţii muncii, nu pe seama efortului fizic ci a muncii de concepţie ? Deci să gîndim tehnic mai bine, ca să realizăm produse de care avem nevoie şi de calitatea care se cere, să depăşim sarcinile, dar nu aşa, de dragul depăşirilor. Toate acestea sînt legate de o altă idee pe care vreau să v-o împărtăşesc. Aseară, azi de dimineaţă, mai mulţi tineri mi-au pus o problemă interesantă : legătura directă dintre prevederile actuale ale cincinalului şi ale programului de dezvoltare economică şi socială în perspectivă şi reducerea zilei de muncă. Le-am explicat eu că programul redus, generalizat în producţie este semnul unor mari succese, unor sporuri şi ritmuri înalte, este semnul dezvoltării economice şi a unui nivel de trai ridicat. Nu este doar un vis ci concluzia logică a muncii noastre bine organizate, ştiinţifice, raţionale pe care sîntem pregătiţi s-o desfăşurăm spre binele poporului şi al nostru.

— Pasiunea dumneavoastră numărul unu rămîne însă spiritul inventiv, noul, mereu noul !

— Păi mă întreb, gîndirea tehnică înaintată poate fi concepută fără o astfel de pasiune ?

— Cum vedeţi pe specialistul (inginer sau tehnician) anilor care vin ?

— Ca pe un om cu un nivel de gîndire şi de cunoştinţe foarte largi, cu o mare capacitate de descoperire a noului, cu o mare doză de îndrăzneală.

— Dar tînărul muncitor al zilelor noastre, cum l-aţi caracteriza ? îl întreb pe strungarul **MIHAI ION** de la secţia sculărie.

— Tovarăşul Nicolae Ceauşescu vorbea de încrederea în tineret. Aceasta stimulează, ambiţionează, îndeamnă la cunoaştere, la perfecţionare. Eu aş adăuga — şi nu cred că greşesc — răspunderea pe care o dovedesc din ce în ce mai mulţi tineri, în munca lor. Dacă m-aş referi numai la numeroasele posturi importante pe care le deţin tinerii în uzina noastră şi tot aş avea un argument convingător.

Însufleţind mereu convorbirea noastră **ION BREAZU** preşedintele comitetului sindical al uzinei, ţine să sublinieze în încheiere :

— Chemările adresate poporului de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, de partidul nostru, m-au mişcat sufleteşte. Asemenea forţă ar trebui să aibă şi chemările noastre. Mă preocupă mult ideea de a îmbunătăţi legătura cu oamenii muncii din uzină.

★

Îndrăzneala gîndurilor dă forţă, îndeamnă la acţiune. Tăria realităţii faptelor înflăcărează. Prezentul aparţine răspunderii...

L. MARINA

Un moment crucial

URMARE DIN PAG. 1

Nu mi-e teamă de cuvinte, pentru că am în mine tot aurul posibilităţilor şi al credinţei, ca să plătesc valoarea superlativă pe care o acord respiraţiei mele cuvîntătoare despre acestea toate.

Nu mi-e teamă de cuvinte, pentru că (pe cont propriu expunîndu-mă severei judecăţi pe care o presupune exercitarea pînă în ultima consecinţă a oricărei meserii publice), mi-am cîştigat încrederea unora din contemporanii mei care ştiu că acest condei, care se entuziasmează astăzi, se exprimă ori de ori un drept al omului e călcat ; bineînţeles, în măsura puterilor lui şi a necesităţilor obştei.

Nu mi-e teamă de cuvinte pentru că mă apără de orice eroare puternica realitate căreia îi adresez întregul meu entuziasm de azi.

Şi iată, spun, cuvintele!

Raportul înfăţişat ţării de către tovarăşul Ceauşescu este, după opinia mea, cea mai adevărată, mai curajoasă, mai lucidă şi mai revoluţionară pagină de analiză şi sinteză, socială şi politică pe care Partidul Comunist Român a oferit-o vreodată ţării lui de rădăcină.

Şi, iată, spun cuvintele ! Raportul tovarăşului Ceauşescu reprezintă toate acestea în el însuşi dar el va rămîne ceea ce este — adică o pagină crucială din istoria românilor — cu condiţia să avem ţăria şi onestitatea de a face *toţi*, în fiecare zi a viitorului ceea ce promitem acum.

Poate că — nu „poate că" sigur că — noi nu avem cîteodată destulă atenţie pentru cuvintele care ne ies de pe buze şi, astfel, găsim uneori cuvintele mari niţel cam ocolite exact în clipa care ar cere, cu necesitate, cuvinte mari. Atunci e nevoie de credinţă. Numai credinţa mai poate împrospăta cuvintele supreme aflate în prea rapidul uz al zilei. Dar să ne gîndim : nu ne mai emoţionează oare, Coloana lui Brâncuşi, pentru că întîlnim imaginea ei şi pe obiecte aflate în comerţ ?

Eu cred că actele mari şi oamenii mari merită cuvinte mari pe care sinceritatea e în stare să le înviorezе şi să le readucă la starea lor fierbinte, de început.

Sîntem, tovarăşe Ceauşescu, în deplin acord şi în înflăcărată contopire cu tot ceea ce aţi spus. V-am urmărit din ţară, de la locurile de muncă ori din case. Acest popor crede în dumneavoastră şi în politica pe care o face Partidul care v-a ales. Dar dacă e cazul să spunem pînă la capăt gîndurile noastre (şi faptul acesta — aviz scepticilor ! — aparţine tocmai politicii de azi a României), dacă e să cîntărim totul, pentru a preţui viitorul şi pentru a vă convinge dumneavoastră însivă ce fel de oameni sînt cei care v-au ales, ce corecţi şi morali sîntem noi, vă spun, tovarăşe secretar general, că niciodată, dar absolut niciodată, nu m-a emoţionat mai mult un text al politicii interne a Partidului, o luare de cuvînt a dumneavoastră, ca acest Raport.

Este un Raport deschis, fără a ocoli precizări intransigente, este un Raport concret, fără a uita importanţa unor teoretizări pline de acuitate, este un Raport cutremurător de sincer şi de clar, fără a uita că orice efort al naţiunii descinde din demnitatea naţiunii, este un Cuvînt Crucial

Ştiţi, vă e mult mai limpede decît nouă, tuturor, cît de greu va fi drumul. Ştiţi, dar trebuie să v-o confirme fiecare dintre noi, că vom străbate acest drum. Şi că ne veţi avea lîngă dumneavoastră. Şi mai trebuie să ştiţi că tot ceea ce aţi spus în ziua de 19 iulie 1972 ne-a dat curajul de care aveam nevoie la bordul acestei angajări.

Acum sau niciodată ! Aşa am simţit cuvintele dumneavoastră şi asta nu pentru că în mintea vreunui om normal ar încăpea, într-un acelaşi gînd, „niciodată" lîngă „poporul român", ci pentru că din clarificarea unei posibile negaţii vehemente iese afirmaţia cea mai înflăcărată: *acum, acum, acum...*

Însă, trebuie să vă spun, tovarăşe Ceauşescu, avem de pus o singură condiţie : nu ne îngăduiţi să uităm acest legămînt, nu ne lăsaţi să ne lenevim şi să ne molipsim de scepticismele de serviciu care sînt ale oricărei generaţii umane.

Nu ştiu, tovarăşe Ceauşescu, cine ar putea fi considerat Kogălniceanu şi cine Alecsandri dintre cei care scriu astăzi. Dar ştiu că intelectualitatea însăşi vi se încredinţează, dumneavoastră, ca la o Unire la care nu o cîrmă e în joc, ci un destin naţional.

Aţi reuşit să deprindeţi obiceiul de a-i asculta pe alţii, pentru a fundamenta corect ceea ce însivă spuneţi

Aţi străbătut România în fiecare an şi am fost mîndri să vă vedem călcînd cu nobilă demnitate şi categorică mîndrie, pe multe din treptele planetei.

Aţi întemeiat un simbol şi, iată, astăzi reînnoiţi pofta de lucru a unei naţiuni.

Nu ne îngăduiţi să uităm legămîntul că vom face totul...

Nu ne îngăduiţi să transformăm vreodată acest legămînt într-o competiţie a cuvintelor.

Şi nu îngăduiţi nimănui să închidă, în vreun fel, larga deschidere spre viitor şi dreptate a acestui Raport. Căci, repet, acest Raport va rămîne *istoric* prin realitatea pe care o va genera, prin viaţa mai bună căreia-i va da naştere.

Istoria ne-a dus la acest ceas. Dar el a bătut bine, şi fertila lui rezonanţă e garanţia unui drum de neoprit.

Aş vrea să vă mărturisesc, tovarăşe Ceauşescu, că de cea mai mare importanţă, lîngă înflorirea multilaterală a economiei, mi s-a părut a fi accentul pe care-l puneţi pe lărgirea democraţiei. Subliniez asta pentru că sînt convins în intimitatea mea că democraţia socialistă e una din condiţiile esenţiale ale dezvoltării economice. Instituţia democraţiei constituie marele sprijin moral al oricărei întreprinderi economice.

Mă uit acum la cuvintele mele şi observ că, de la un punct încoace, ele au început să se adreseze de-a dreptul tovarăşului Ceauşescu. De fapt, una din semnificaţiile acestui moment crucial e tocmai stabilirea unui raport mai direct între toate nivelele societăţii.

Viaţa noastră cea mare ţine prea puţin cont de amănuntele vieţilor obişnuite. Viaţa cea mare este esenţa cea mare, nu puzderia amănuntelor. Însă un amănunt din viaţa mea are, acum, puterea unui legămînt. În seara zilei în care mă entuziasmam. de lupta la care mă simţeam chemat. şansa făcuse să împlinesc 29 de ani ! A fost ca o nouă naştere acest 19 spre 20 iulie, cînd sîngele meu tînăr a vibrat la chemarea de a participa, adresată de Conferinţa Naţională a Partidului.

Ştiu că nu vom merge la cules lalele, ci la o luptă. Dar conştiinţa mea de scriitor comunist găseşte în această Conferinţă o adîncă justificare a existenţei sale publice.

Şi spun şi eu, acum, şi repet: *„va trebui să depunem eforturi mari, dar nici un efort nu poate fi considerat prea mare cînd este vorba de viitorul patriei socialiste, de viitorul copiilor noştri".*

E un legămînt.

Adrian PĂUNESCU

INDICI DE SĂNĂTATE SUPERIORI PENTRU ÎNTREAGA POPULAŢIE

Cu paşi uriaşi, România socialistă se îndreaptă spre comunism, sub conducerea partidului comunist. A fost primul meu gînd după citirea Raportului prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Conferinţa Naţională a P.C.R., gînd pe care îl întregesc afirmînd că pentru orice om, locuitor al acestor meleaguri, este o mîndrie să trăieşti într-o astfel de epocă.

Mă simt chemat, alături de întregul popor, să particip la transpunerea în viaţă a unui program cu o densă şi pretioasă încărcătură de idei de mare rigurozitate ştiinţifică, de profundă umanitate. Prezentul şi viitorul ţării se împletesc. în acest program, avînd drept scop final bunăstarea oamenilor muncii. Un indice important în configuraţia dezvoltării de amploare a României este asigurarea unei creşteri mai susţinute a populaţiei. factor esenţial pentru a aprecia dinamismul şi forţa productivă a societăţii. Se estimează în Raport că, pînă la sfîrşitul deceniului viitor, populaţia României poate să ajungă la 24—25 milioane locuitori. Această prevedere presupune, printre altele, asigurarea unor indici de sănătate superiori. Or, în înfăptuirea acestui ţel sînt solicitat ca medic, ca cercetător, în calitate de cadru didactic şi mai ales, în aceea de comunist.

Mă gîndesc, de pildă, la participarea noastră, a medicilor. la aplicarea unor măsuri luate pe linia organizării sanitare de profilaxie a bolilor cronice degenerative şi de diagnostic precoce a unor boli cum sînt cardiopatiile ischemice. diabetul zaharat, obezitatea, reumatismul cronic etc., care sînt menite să asigure o medie de viaţă prelungită şi activă din punct de vedere social În acelaşi timp, alte preocupări cum ar fi depistarea şi tratamentul unor boli ale copilăriei, creşterea unui tineret sănătos psihic şi fizic sînt condiţii care, datorită unei supravegheri permanente şi calificate din punct de vedere sanitar şi pedagogic, ne pot garanta îmbunătăţirea continuă pe plan naţional a dezvoltării armonioase a cetăţenilor patriei noastre.

Să nu uităm că participare, înseamnă pentru noi, cadrele didactice din învăţămîntul medical, şi datoria de onoare de a forma medici cu o înaltă calificare, ataşaţi politicii partidului nostru, luptători pe tărîmul apărării sănătăţii poporului, continuatori ai tradiţiilor umaniste a şcolii medicale româneşti. Şi apoi că, atît organizarea reţelei sanitare cît şi calitatea activităţii medicale, în general, comportă perfecţionări corespunzătoare.

Prof. dr. docent Iulian MINCU,
Şeful Catedrei de Nutriţie şi Boli Metabolice I.M.F. Bucureşti, Decan al Facultăţii de Specializare şi Perfecţionare a Medicilor şi Farmaciştilor Bucureşti

ÎN ORELE ŞARJEI SPECIALE GĂLĂŢENE

Oţelarii schimbului A au avut deosebita cinste de a elabora şarja de oţel în orele în care secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu dădea citire istoricului Raport prezentat în faţa delegaţilor la Conferinţă. Emoţia care ne-a cuprins în acest moment a fost dublată de convingerea că tezele expuse sînt menite să imprime un ritm nou activităţii economico-sociale, să marcheze o cotitură în istoria naţiunii noastre. În timp ce secretarul general al partidului citea raportul, convertizoarele de la Galaţi elaborau şarja specială pentru tablă navală, un produs ce reprezintă o mîndrie a oţelului nostru, a întregului colectiv de oţelari de pe platforma Combinatului siderurgic gălăţean. Prin eforturile oţelarilor pentru realizarea calităţii oţelului pentru acest produs destinat construcţiei navelor româneşti, oţelarii din schimbul A s-au gîndit să aducă un fierbinte salut înaltului forum al partidului.

În aceste momente istorice oţelăria noastră a început să producă la parametrii proiectaţi. Este dovada străduinţei întregului colectiv de oţelari pentru a trece la o producţie de oţel la nivelul capacităţii de producţie proiectată.

Ceea ce ne propunem pentru a face mai eficientă activitatea noastră de producţie viitoare, este să situăm performanţele oţelului gălăţean — care are deja, la ora acttuală, asimilate peste 130 de mărci de oţeluri — la nivelul performanţelor oţelurilor similare din lume.

Ing. Nicolae POP
şeful schimbului A de la oţelăria Combinatului Siderurgic Galaţi

SPIRALE

„Deschiderile" lui Dimov

de Eugen BARBU

Dacă Dimov ar fi fost muzician ar fi scris sonate în genul celor dedicate de Ravel și Debussy copiilor, spiritul său carnavalesc l-ar fi îndreptat în pictură spre maniera Magdalenei Rădulescu, arhitect fiind ar fi ridicat *Biserica Fecioarei* din Dubrovici, în care catapetesmele ar fi semănat cu aceea a catedralei din Polotsk, plină de coloane solomonice sau altare ca al bisericii San Esteban din Salamanca al lui Churriguera. Citindu-i poemele mă gîndesc totdeauna la acel straniu Monsu Desiderio și la tabloul său *Nimicirea Sodomei* din Colecția Sanfelice di Bagnoli de la Napole și-l asociez și cu straniul pictor engiez Spencer pe care mai puțini îl cunosc, cu toate invențiile lui spectrale, infinite, supranaturale. Despre el se poate spune ceea ce Călinescu afirma despre Quevedo : are un condei savant și jovial și eroii săi sînt caricaturi umflate baroc. Caligrafia poetică a lui Dimov ar fi, ca să-l citām încă o dată pe divinul critic, formidabilă, cultivînd amănuntul picaresc, acele asociații teribile de personaje, aglomerate în spațiul lungilor sale cantilene. Există o voluptate a pensulei încărcate aruncate în tablourile fantastice pe care le alcătuiește cu desinvoltură. La nimeni nu am găsit o mai mare plăcere de a spune cu gura grasă atîtea lucruri, toată poezia lui e o debordare de amănunte eteroclite, un joc de sticloanțe superbe care cîntă singure, cuvintele te amețesc, poemele se nasc unul din altul, cum spunea careva despre Rubens : un tablou cheamă pe celelalte ! La Dimov nu se poate vorbi despre trepte sau salturi valorice, el are o erupție homerică de imagini. O piață, spre pildă, este *plină de crăițe, gentilomi și jaguari*, ceea ce dă dintr-o dată măsura barochismului său care a mai fost pomenit. În poezia lui Dimov nu se întîmplă nimic, ea este o imensă jubilație, livresc balcanică. Într-o atmosferă de panopticum, de bilci, de iarmaroc, de circ, de defilare bahică, de cortegiu afrodisiac, de alegorie sud-americană, în incredibile decoruri pline de neașteptat coloristic, în care, să nu te miri, ai să găsești personaje incasabile, clovni acrobați și savanți trași de lanț, precum ciinii de rasă. O lume în delir înfățișată într-o uriașe mistificație de cuvint. Pusă pe pînză, și nesupravegheată, această lume plină de mișcare și de nuanțe sălbatice, ar izbucni din șevalet și ar inunda realitatea cu teribilele ei riuri de culori, sufocînd totul. O elucubrație fantastică stăpînește paginile lui Dimov, narația sa, pentru că tot ce a scris acest poet este o nesfîrșită narație în rime, acoperă un spațiu incalculabil și distruge orice previziune. Burlesc, suferind de o demență bizantină, Dimov face din alcătuirile sale cele mai îndrăznețe ceva de ordin păpușeresc ; lumea lui e o lume de manechine de lemn, mînuite cu sfori abile, un univers oriental, plin de sdrențe și de chiote, o paiațerie subtilă infinită însoțește actul său poetic. Histrion, bufon, scamator, ziceți-i cum vreți acestui Dimov, el se repetă, nu mai e nou de mult, dar se poate citi cu aceeași curiozitate pentru că din mineca sa fermecată ies mereu alte marionete. Iată „Rîde Euridice" ca să aveți imaginea felului de a alcătui poeme a acestui mag : *„E o cafetă / Cît o casă, dar de pe altă planetă / E careta unor principese / Necunoscute, dar alese / De-un, urcat la spate, paj / De ceară. N-are atelaj / N-are cai, e o ruină / Doar înăuntru e lumină / Iar afară : noapte cu diamante / Înăuntru : tapiserii cu vechi rozuri vivante / Adică retractîndu-se la orice atingere / Devenind viorii și începînd să singere / Fără rost, în niște recipienți lunguieți / Înșirați lîngă pereți / În caretă / Printre faldurile de plasmă violetă / E și risetul tău copilăresc / Ascuns, ca să nu te găsesc / Eu, dacă-mi dați voie, voi intra / În careta luminată, așa / Ca să sorb din recipienți și să strig / Să-i dea drumul că mi s-a făcut frig / Și mi-e dor de peizajele generale / Cu golfuri și ținuturi goale / Din cartea mea de geografie / Și pe urmă, ce-o fi să fie"*.

Nu se poate să nu remarcați construcția savantă a poemului, elevația sa, acele *tapiserii cu vechi rozuri vivante care retractează la orice atingere ca niște ființe vii și care devin viorii și singeră !*

„Bun rămas" este o stampă argheziană de cea mai bună ciasă, dar mai agravat personală : *„Vine o clipă de ceară / Cînd suntem chemați pin-afară / Și bineînțeles, nu ne mai întoarcem înapoi / Cam așa e tot. Apoi / După cum bine știm / Începem să plutim / În neguri lăptoase, prin canale / Pline de dodecaedre romboidale / Așezate din loc în loc / Drept în mijloc / E Cuvîntul : fără îndoială ! / Cu peizaje de mintuială / Și fete desculțe apucînd peste șine / În direcții cristaline / Pe urmă dispar, departe / Furișați între arșiță și moarte / Printre sîrme ce se desfată / Ceferiști de ciocolată / Ori tot felul de alte ființe / Minate de porunci și dorințe / Iar noi nepăsători lîngă lavabou / Privim cum se clătește sufletul cel nou"*.

În alt poem găsim această imagine nebună, rococo : *„Oprise-n noaptea ca de rai / Un dric gigant cu scuipătoare"*, cum *Stampa* de mai încolo mi se pare superbă : *„E amiază / Paradis / Duce vintul la vecini / Galben, cu mașini de scris / Și-un canon la clavecin / Cîrîită, ce galerii / Ai săpat să scapi de sapă ? / Vin fecioare în dimii / Și Iisus călcînd pe apă"*.

Disponibilitatea invenției este demonstrată generos și de „Păcat în alb" : *„Sunt pungi de ne-soare-n dantele / Cu Paradisul lui Dante-n ele / Și tot mai ninge de ere / Și totu-i alb în încăpere / Doar mantia ta de monahină / O văd cum plutește-n grădină / Neagră, să culeagă ninsele fructe / Și-un pui de vifor năucite / Urmează cîntînd din armonică / Un bocet de ciumă bubonică / Te-așteptcu zaimf de mireasă / Nu mai zăbovi, intră-n casă"*.

Căprioarele de porțelan mi se pare o feerie delicată, de o mare și dulce invențiune, un peisaj de turtă dulce dintr-o lume magnifică de pitici și jucării în care *seara e de acum un an și copiii sînt bolnavi de raze din Aldebaran*. Șamani și negrișori, căprioare de sticlă fierb ierburi diabolice și dansează goi, zorile sînt semnalate de mici clopoței într-o pustietate plină de tristețe... În alt poem, *pisici trandafirii punctează dimineți ireale*. Iată acum și această mică capodoperă : Iterație : *„De sus de tot, dinspre mansarde / S-a auzit un jurămînt / E medicul de halebarde / Omul cu paseri pe veșmînt / E domnul care a tăiat / Mărul domnesc în părți egale / Cu șiș de aur încrustat / În urma sfaturilor tale / Și-acum nu vrei să mergem sus / Rostești pe nas neologisme : / Etcaetera, exact, exclus / Jucînd în pălmi de fildeș prisme / Nu te mînia, nu rătăci / Prin fenomene secundare / Privește-ne de vizavi / Venim întru întîmpinare"*.

Dimov poate fi citat în întregime pentru că are un farmec al lui, inexplicabil, poate tocmai pentru că știe ce importanță au cuvintele puse în relații surprinzătoare, tocmai pentru că este un perfect calofil ale cărui unelte sînt tocmai sunetele rare. Acesta-i secretul lui Polișinel, ca să scriem și noi cum ar scrie el un cuvînt gras pe care încă nu l-am găsit în vitrina lui plină de giuvaeruri rare...

Ciudată senzație aceea de a te ști vizitator de muzeu într-o casă în care ai intrat odinioară ca oaspete ! Ții minte odaia în care ai stat de vorbă, în împrejurarea aceea de serviciu : de-abia cutezai să tragi cu ochiul la lucrurile din jur ; te bucurai doar la gîndul că l-ai văzut, că ți-a strîns mîna, reținîndu-ți-o într-a lui, că ți-a oferit o țigară... („Nu fumezi ? Ești plin de virtuți ! Eu unul sînt nărăvaș !").

...Iată-te acum schimbînd cuviința timidă a musafirului măgulit cu curiozitatea impudică a conștiinței revendicative : te afli într-un muzeu ; totul îți stă la dispoziție, stai cît poftești, vezi cît poți !

Mă simt ca un fur, un fur de „cele sfinte", cum ar zice poetul „Psalmilor", dar mă și bucur că sînt printre cei dintîi înaintea cărora această casă își deschide tainele, că pot privi cu ochi scormonitor, cu ochi eretic...

Sîntem în camera de lucru, nu în birou, rețineți... Arghezi nu avea „birou", ci odaie de lucru, nu compunea „opere", ci scrieri, nu era „maestru", ci meșter.

Un intelectual care se respectă își proiectează biroul pe un fundal de bibliotecă... În această încăpere masa este în dreptul ferestrei iar în stînga ei un singur perete este plin cu rafturi de cărți. O bibliotecă constituită, în principal, din donațiile autorilor. Cine va alcătui odată antologia dedicațiilor cu care confrații își salutau prietenul, își omagiau magistrul, își înfruntau adversarul ? În rest enciclopedii, lexicoane, dicționare, manuale de învățarea limbilor străine, „fără profesor" (daneza, de pildă !), ediții Rabelais, una dintre pasiunile de traducător ale poetului, puzderie de cărți de gospodărie, lucru manual, „Grădinăritul și horticultura", „Grădinăritul și creșterea animalelor mici", „Tehnologia ceramicii"...

O seamă de volume datînd din perioada helvetă a scriitorului poartă parafa „Théodoresco-Arghezzi". Pe unul din rafturile de sus ale bibliotecii descopăr mai multe numere din revista franceză „Les cahiers du sud". În toamna lui 1943, în timp ce Arghezi era internat în lagărul de la Tirgu-Jiu pentru pamfletul „Baroane", scris probabil chiar în încăperea în care ne aflăm, revista a publicat două grupaje de traduceri din poezia lui Arghezi și, respectiv, Blaga. Tălmăcitorul, nesemnat din

AȘEZĂMÎNTUL MĂRȚIȘOR

motive de conspirativitate, — B. Fundoianu.

Îmi arunc privirea pe pereții odăii, examinez obiectele de pe masă, răsfirate într-o sugestivă dezordine — cu toate că regizată ! — cît mai fidelă timpului cînd jilțul din dreptul mesei era ocupat de ilustrul său

În odaia de lucru

titular. Un tablou de Dărăscu („Imagini din St. Tropez") refuzat la prima expoziție a artiștilor. Un briceag cu efigia lui Bismarck. Un ceasornic demontat de la un vechi automobil. Un șfeșnic de la Pompei. O medalie comemorativă Tzigara-Samurcaș. O tabacheră, darul soției în 1910, obiect de care poetul nu s-a despărțit niciodată, ca de un al doilea nobil simbol al alianței conjugale („Fără ciorba Paraschivei, literatura mea nu făcea multe parale"). Un caiet plin de schițe tehnice însoțit de mici demonstrații și legende explicative. Îl deschid la întîmplare : „Cum funcționează bateria". Iată și o imagine a lui Arghezi „fermier" (sic !) de patru pogoane : „Carnetul de predare al producătorului". Un aparat de radio „Blaupunkt" din timpul războiului. Un receptor „Atwaterkent", cu difuzorul aparte, unul din primele de acest fel. Cînd se transmiteau meciuri de fotbal sau programe de muzică populară, Arghezi scotea năzdrăvănia în balcon, spre uimirea și delectarea locuitorilor mahalalei. Un bust al stăpînului casei, făcut după natură de un sculptor semi anonim, Băieșan, mort de tînăr ; lui Arghezi îi plăcea să se recunoască în acest portret. Darul Grupului școlar petrol de la Cîmpina : o trusă cu unelte : clești, ciocane, foarfeci... Un geamantan de pribegie, așa cum se purtau la începutul secolului. Se spune că l-ar fi avut în Elveția, că l-ar fi însoțit și la Tirgu Jiu...

Toate acestea într-o singură încăpere ? Nu, desigur ! De obicei, vizitatorul de muzeu nu prea reține încăperile prin care își poartă pașii, ci obiectele văzute. Ele, obiectele, dau fizionomia unei camere, de aceea le-am și numit, însirîndu-le fără a ține seama de locul unde sînt așezate.

Cîteva odăi își au totuși propria lor identitate. De pildă, dormitorul. Cu ușile lui îndreptate spre parmalicul de sticlă, spre umbra deasă a teilor, spre gardul cu mormîntul lui Zdreanță, spre strada Mărțișor.

Sau camera-laborator dedicată unei pasiuni de dincolo de literatură : obținerea de esențe parfumate. Alambicuri, retorte, eprubete, din nou manuale : „La lavande française" (rostesc în minte „ca o lavandă sonoră"...), „Les parfums et les médicaments", „L'alcool de menthe". Poetul extractor de esențe ! Sună ca-n Baudelaire, numai că la propriu !

Condus spre ieșire îmi aduc aminte că n-am văzut „foișorul". Știam că există o încăpere în locul cel mai de sus al casei. La drept vorbind nu aveam informații asupra denumirii acestei camere, în toponimia casei, îmi închipuiam însă că așa trebuie să se cheme. N-a publicat Arghezi „Dintr-un foișor", cel mai sugestiv și mai complet autoportret al personalității sale literare ? N-a scris el faimosul monolog al Bucureștilor de odinioară, a cărui panoramă de unde aiurea putea fi văzută decît de aici ? Mă pomenesc întrebind :

— Arghezi își împărțea probabil orele de scris între camera de lucru și „foișor", nu ?

— Arghezi n-a scris aici un rînd.

— Cum, nu acesta e „foișorul" ?

— Nu. Noi îi ziceam „în vîrful casei".

Afară în curte. — „Potigraful Mărțișor". Cînd și-a durat micul stabiliment tipografic, autorul „Cuvintelor potrivite" devenit „scriitor și meșter tipograf" l-a botezat cu această denumire glumeață. Îl amuza etimologia populară dedusă din istoria apocrifă, a călugărului tipograf care părăsind mănăstirea Căldărușani, de dragul unor ochi frumoși, ar fi întemeiat comuna Potigrafu de pe șoseaua București — Ploiești...

Paznic de suflet al „așezămîntului Mărțișor" este alături de Baruțu și Mițura, moș Costache Bene, de 45 de ani omul de încredere al casei, fost lucrător tipograf la „Cartea medicală" unde a văzut lumina tiparului prima serie a „Biletelor de papagal". „Nea Costache cunoaște istoria Mărțișorului mai bine decît noi toți, zimbește Baruțu... Tătuțu i-a spus : „să ai grijă de noi, Costache, să ne stropești florile"...

Mi se povestește cum s-a clădit Mărțișorul, azi o parte, pînă la burlanul de colo, mîine alta, cît ține țigla, poimîine, restul, „după cum scotea tata cărțile"...

— Dar la început, întreb, la început ce-a fost cînd v-ați mutat aici ?

— La început a fost casa de lut, și la sfîrșit (suris trist) tot casa de lut... Pe locul celor două morminte a existat o înjghebare provizorie căreia i-am spus „casa de lut", pe urmă am dărîmat-o. Cu cîtva timp înainte de moartea mamei a fost dorința tatei să fie îngropați amîndoi acolo. Ne-a lăsat vorbă cum să fie rînduite mormintele, cu lespezi și cu pisanie, în piatră de Albești. Inscripția mamei este compusă chiar de tata : „Paraschiva T. Arghezi, născută din răzeșii Bucovinei la 20 iulie 1890, stinsă și înhumată aici în grădina și priseaca ei din Mărțișor la 26 iulie 1966". Pe-a tatei am făcut-o noi, așa cum ne gîndeam că și-ar fi dorit-o".

Ne pare rău că în afara instructivei și interesantei expoziții „Mărțișorul — univers arghezian" deschisă săptămîna trecută, cei ce vor fi ispitiți acum să facă urcușul colinei nemurite de poet n-ar avea prilejul să viziteze și casa în care a trăit, a visat și a scris poetul, vreme de peste un sfert de veac (1930—1958). Dar porțile casei, ale „așezămîntului Mărțișor" (denumirea ne aparține, ea nevrînd să semnifice o instituție de administrație ci una de suflet) se vor deschide nu peste multă vreme, și atunci aceste rînduri grăbite ar putea fi o invitație de a le trece pragul.

Valentin BALTAG

PREZENȚE ROMÂNEȘTI ÎN ITALIA

de Cicerone THEODORESCU

Manifestări remarcabile au pus în lumină în ultima vreme o activă și prestigioasă prezență românească în Italia.

Iată cîteva dintre cele mai recente și mai ilustrative.

Decernarea premiilor de publicistică **„Columna lui Traian"**, într-una din somptuoasele săli de festivități de la Campidoglio, a însemnat un fericit prilej de afirmare și întărire a relațiilor de prietenie italo-române. Participarea unor înzestrate pene de ziariști italieni a confirmat din plin răsunetul stîrnit de această competiție jurnalistică stimulatoare. De altminteri, astfel de concursuri răspund în chip natural concepției fundamentale a statului nostru privind extinderea pe toate planurile a colaborării internaționale.

De asemenea, paralel cu intensificarea schimburilor economice, științifice, turistice, o întreagă activitate culturală se desfășoară în Italia în sensul unei cunoașteri mai bune a noilor realități românești.

Ziarele italiene, la rîndul lor, au relevat de curînd, cu ocazia încheierii lucrărilor Conferinței naționale a scriitorilor, pasagii însemnate din cuvintarea tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ziarele au subliniat astfel poziția ideologică fermă a partidului, citînd între altele din cuvintele președintelui Consiliului de Stat : „Țara noastră, societatea noastră au nevoie de opere literare militante, cu un profund conținut revoluționar, care să contribuie la marea epopee a edificării lumii noi în România". Ele nu au ezitat pe de altă parte, să înregistreze și larga înțelegere ce se acordă de către partid condițiilor progresului în arta literară, citînd deopotrivă din cuvintarea tovarășului Ceaușescu pasagii ca acesta : „Căutările creatoare, efortul de a diversifica și perfecționa mijloacele și formele de expresie în vederea cuprinderii universului uman specific epocii contemporane, reprezintă fără îndoială o condiție fundamentală a progresului în artă". Sintem, se pare, destul de departe de perioada în care presa străină prefera adevărului, în ce ne privește, publicitatea mistificărilor sau fanteziilor senzaționale, unul din caii de bătaie fiind scriitorimea. S-au făcut așadar pași înainte și în sectorul justei oglindiri peste hotare a fenomenului literar și artistic de la noi.

În acest sens, zilele acestea, cînd — la „Accademia di Romania" din Roma — Giancarlo Vigorelli a vorbit despre literatura română cu ocazia apariției volumului de poeme **Tachicardia di Atlante** (Tahicardia lui Atlas) de Dragoș Vrănceanu, ne-am amintit opiniile criticului italian rostite în cadrul unei conferințe din ianuarie și notate atunci de noi cu îndreptățită satisfacție : „Luînd contact — spunea Vigorelli — în România, aș zice de la om la om, întîlnind scriitori virstnici și tineri, frecventînd poeți, eseiști, pictori, sculptori din diferite medii și generații, am înțeles că nici unul nu-și simte stingherită propria libertate de expresie... N-am văzut nici în Italia, nici în alte țări europene, mese rotunde ale oamenilor culturii și literaturii atît de animate, n-am asistat la discuții atît de deschise, atît de franc exprimate".

Și în ultima sa conferință de la „Accademia di Romania" — care, prin osîrdiile lui Al. Balaci, a devenit un atractiv centru de cultură românească unde un public de intelectuali romani și români își dă în mod frecvent întîlnire — criticul italian s-a referit cu aceeași perfectă informare la literatura noastră, la climatul ei de dezvoltare, la succesele ei. El a găsit, totodată, cuvinte de emoționantă recunoaștere și aprecieri de-a dreptul sărbătorești cu privire la Dragoș Vrănceanu și la volumul acestuia, publicat de altfel în tălmăcirea citorva poeți italieni dintre cei mai valoroși (Mario Luzi, Pierro Bigongiari, Andrea Zanzotto, Lino Curci — premiul „Taormina" — Roberto Sanesi, Elio Filippo Accrocca) și cu o prezentare de Carlo Bo, el însuși un autentic fruntaș printre criticii literari ai Italiei contemporane.

Apariția cărții „Tachicardia di Atlante" a fost întîmpinată și la Florența (prezentator : Mario Luzi) și la Milano (prezentator : Roberto Sanesi) prin manifestări asemănătoare celei de la Roma, încoronate laolaltă de un veritabil nimb al prețuirii și al amiciției, deosebit de semnificativ pentru primirea de care se pot bucura în străinătate operele literare românești. A fost înfățișată figura scriitorului nostru încadrată în modernismul românesc (Arghezi și Blaga), legat prin strînse filiații de cel european dar încorporînd o vibrație puternică, distinctă, originală, venită din cele mai profunde rădăcini autohtone ; s-a vorbit despre tabloul liricei noastre de azi și de ecourile ei peste granițe ; iar poetul român însuși a evocat printr-o serie de „amintiri literare florentine" epoca în care a luat ființă la Florența, curentul poetic al modernîștilor italieni în sinul căruia a debutat în timpul studiilor sale universitare.

Oricît de succint relatăm toate acestea, nu ne putem împiedica de a reproduce textual măcar un crîmpei, dar atît de concluziv și mișcător, din opiniile lui Giancarlo Vigorelli : „Lui Dragoș Vrănceanu — a spus distinsul prieten al țării și scriitorilor noștri — i s-ar cuveni pe drept cuvînt titlul de cetățean de onoare al Florenței, atît prin formația sa intelectuală cît și prin poeziile pe care le-a dedicat cetății lui Dante unde de altminteri, în ultimii ani, a reușit să trezească un viu interes din partea publicului florentin pentru numeroase aspecte ale literaturii române de azi".

Este, desigur, un elogiu puțin obișnuit. Este un elogiu care justifică o emoție și o mîndrie pentru noi toți, nu numai pentru poetul român elogiat de italieni la un asemenea nivel și cu o asemenea participare, sensibilă și expresivă, a unor poeți și critici de întîia mînă.

Clepsidra

U.A.P.

de Constantin VIȘAN

Industria noastră dăduse suficiente probe de capacitate tehnică. Și totuși, atunci cînd s-a hotărît construirea Uzinei de Autoturisme din Pitești, vechiul complex de neîncredere s-a manifestat din nou : Autoturisme ? Asta e o treabă fină, prețioasă. N-avem specialiști.

Dar specialiștii nu s-au lăsat așteptați. Pe un pămînt pe care milenii de-a rîndul au crescut numai pruni și meri a fost înălțată prima uzină de autoturisme din România. Străbat halele uzinei pitești. Fiecare gest al meșterilor de aici sugerează munca modelatorilor de viori. Cei mai mulți dintre ei sînt tineri. S-au calificat în uzină. Absolvenți ai școlilor profesionale și de cultură generală, tineri ingineri, eliberați de toate complexele părinților s-au îndreptat spre Pitești, cerînd să li se îngăduie să devină constructori de autoturisme. Uzina e asaltată în permanență de cereri sosite din toate colțurile țării. „Îi atrage mirajul automobilului — explică inginerul Teodorescu. Și ca obiect fizic, ca prezență de prim plan, a secolului vitezei, dar și ca o chestiune spirituală. Constructorii de aici sînt mîndri că se numără printre cei care dau naștere autoturismului românesc. De fapt, pasiunea noastră pentru automobil se împletește cu dorința de a realiza ceva util, de a lăsa urme viabile ale trecerii prin uzină și credem că acesta este sensul profund al activității pe care o desfășurăm cu toții", își continuă explicațiile inginerul Teodorescu. De fapt, o adevărată profesiune de credință.

Il ascult dar trag mereu cu ochiul la metamorfozele pe care le suferă pasărea de oțel care pînă la urmă se va numi „Dacia-1300". Cărăbușul cenușiu este cufundat într-un Argeș de culori. Culoarea albă a zăpezii, culoarea roșie a trandafirului, galbenul grîului, albastrul mării și al cerului. Urmează șlefuirea, înfrumusețarea, mingîierea. Nimic nu iese frumos din mîna omului, dacă nu e mîngîiat cu dragoste.

Acum, libelulei de argint, cărăbușului de aur, i se pune motorul. Meșterii ascultă motorul cu atenție, așa cum ascultă doctorul bătăile inimii. Mașina e vie. Domnițele Pitештiului se pregătesc de nuntă. Sînt gata să pornească în lume. Au pornit. Lin. Au mersul grațios, silueta elegantă. Ce invidioase ar fi Domnișoarele din Avignon pe suratele lor de pe Argeș ! După ce sînt încercate pe pista uzinei fac primul drum pe viaductele de la Vidraru. Pe drumul îndrăznelii. După această primă promenadă, după această Nuntă în Carpați, sînt trimise în lume. În lumea largă. La mii de kilometri depărtare de țară unele dintre ele. Și pretutindeni se comportă frumos. Directorul comercial al uzinei, tovarășul Bușu, ne înfățișează cu explicabilă mîndrie itinerariul Daciei pe meridianele globului. Hărții țărilor care cumpără autoturismul pitештean i se adaugă scrisori, articole de ziar privind comportarea autoturismului „Dacia", calitățile sale tehnice. Aflăm amănunte despre intențiile de a construi un automobil complet românesc. Constructorii pitești sînt convinși că va fi o reușită. U.A.P. este o garanție. Emblema aceasta s-a impus deja între mărcile de autoturisme.

„Mă bucur cînd văd o mașină purtînd cele trei inițiale amintind de tablouri și sculpturi, de Uniunea artiștilor plastici, mărturisește unul dintre inginerii Uzinei din Pitești. Îmi vine să întorc capul după ea. Deși e cam greu să întorci capul după peste 60 000 de automobile cîte am făcut pînă acum".

Constructorii pitești și-au îndeplinit cu 8 zile înainte de termen sarcinile de plan pe primul semestru. În cinstea Conferinței Naționale a Partidului au dat o producție suplimentară de 80 000 000 de lei. Totodată și-au luat angajamentul ca toți muncitorii să se recicleze după modelul fruntașilor.

Calitatea producției de pînă acum este o garanție că vor îndeplini cincinalul în patru ani și jumătate, că nu peste multă vreme nivelul mediu al tuturor muncitorilor va fi la nivelul actualilor fruntași ai uzinei.

ECOURI • ECOURI

Cecile Aubry, mama lui Mehdi și creatoarea lui Sébastien și a aventurilor sale, pregătește o nouă serie pentru televiziunea franceză, în care fiul și eroul său va trăi prima dragoste. „O vară pentru Sebastién" va fi turnat în curînd în Ungaria, fiind așteptat probabil cu interes de toți admiratorii micului erou, acum un adolescent de 16 ani. În imagine : Mehdi-Sebastién împreună cu mama sa, Cecile Aubry.

LUCHINO VISCONTI termină în aceste zile noul său film : *„Ludwig"* consacrat vieții lui Ludovic al II-lea de Bavaria de a cărui existență regizorul explică că s-a ocupat datorită actualității pe care o prezintă acest personaj, recunoscut ca un adversar al războiului. Deși filmul ar fi trebuit să fie prezentat în august la Festivalul de la Veneția, faptul că versiunile engleze și italiene vor fi terminate abia în toamnă, îl împiedică să participe.

DUPĂ luni de pregătire, un grup de cineaști, sub conducerea regizorului Jerzy Hoffman, a început realizarea „Potopului", un film istoric asupra luptelor împotriva suedezilor în secolul al XVII-lea. Primele secvențe au fost realizate la mănăstirea de la Czestochowa și în împrejurimile orașului. Filmul acesta este inspirat de partea a doua a „Trilogiei" lui Henryk Sienkiewicz. În film vor juca 70 de actori de prim plan și 350 în roluri episodice. În plus — 3 000 de figuranți, 500 cai și se vor folosi 50 000 de accesorii diverse.

„FOTOGRAFUL AMATOR" este titlul unui film pe care îl realizează pe malul Mării Negre regizorul bulgar Dimitar Petrov, pe un scenariu semnat de Frații Mormarev. Este o comedie în care se amestecă și un grup de copii. Fotograful evadat la mare va fi interpretat de actorul Gheorghi Partalev.

„CEA MAI FRUMOASĂ ZI DIN VIAȚA NOASTRĂ", film datorat regizorului Gordon Davindsohn, urmărește procesul politic intentat unor militanți pacifiști, proces care încearcă să urmeze fidel desfășurarea judecății „celor nouă din Catonsville" ce a avut loc de curînd în Statele Unite. Este o pledoarie împotriva războiului din Vietnam.

MIHAEL VILARD a realizat cu orchestra sa un disc care cuprinde înregistrarea scrupuloasă a tuturor benzilor de sunet originale cuprinzînd melodiile din filmele lui Charles Chaplin. Discul este aproape un document, pe el fiind înscrise de la faimoasa „Polcă a piinișoarelor" din „Goana după aur" la „Violetter"...

LA ALMERIA în Spania se reconstituie din nou (pentru a cita oară ?) un colț din vestul sălbatic american, în care evoluează, sub îndrumarea lui Tonino Valeri, Carlo Pedersoli (fost campion de înot) alături de James Coburn și Telly Savalas. Titlul *„Un motiv pentru a trăi, un motiv pentru a muri"*.

PALMARESUL pentru această stagiune pe care l-a întocmit Secția de critică a sindicatului teatral și muzical din Franța consemnează drept cel mai bun spectacol „Richard al III-lea" de Shakespeare pus în scenă la „Comedia Franceză" de Terry Hands și drept cel mai bun actor pe interpretul rolului titular : Robert Hirsch.

PE ECRANE va apărea în curînd o nouă versiune a *„Jucătorului"* dostoevskian (după ce publicul a mai putut vedea alte șase anterioare versiuni, din care cea mai cunoscută cu Gérard Philippe) ce se datorează cunoscutului actor și regizor Alexei Batalov. În rolurile principale : Nicolai Buriaev și Tatiana Ivanova.

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 23 IULIE

PROGRAMUL I : 8.30 Cravatele roșii. 10.00 Viața satului. Hotărîrile Conferinței Naționale a P.C.R. 11.15 Mari muzicieni la București. 12.00 De strajă patriei. 12.30 Emisiune în limba maghiară. 14.00 „360 de grade". 18.00 Potcoava de piatră. Ultimul episod. 18.50 Vetre folclorice. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Avanpremieră. 20.05 „Prima poartă a țării". Documentar despre portul Constanța. 20.30 Film artistic : „Legea e lege", cu : Fernandel și Toto. 22.00 Vedete ale muzicii ușoare. 22.15 Imagini din Republica Arabă Egipt. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II : 12.30 Promenada duminicală. 20.00 Filmul „Alice în Țara minunilor". 20.50 Săptămîna culturală bucureșteană. 21.00 Romanțe. 21.25 Din lumea științei. 21.45 Selecțiuni din opera „Aida" de G. Verdi.

LUNI 24 IULIE

PROGRAMUL I : 17.30 Curs de limba rusă. 18.00 Căminul. 18.40 Ecranul. 19.00 Săptămîna în imagini. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Hotărîrile Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român — cauză a întregului popor. 20.20 Efigii contemporane. 20.30 Roman foileton : „Moș Goriot" (II). 21.15 Oamenii care aduc ploaia — film. 21.35 Să înțelegem muzica. 22.30 24 de ore. 22.45 Contraste în lumea capitalului.

PROGRAMUL II : 20.00 „Veniți cu noi în... Țara fanteziei". 20.30 Ghișeul. 20.50 Sub cupola circului. 21.05 Romantic-club. 22.30 Cronica literară.

MARȚI 25 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 Melodii și jocuri populare românești 9.20 Căminul (reluare). 10.00 Curs de limba engleză. 10.30 Oamenii care aduc ploaia (reluare). 10.50 Film serial : Salut Germain (reluare) 11.25 Selecțiuni din emisiunea „Promenada duminicală" (reluare). 12.00 Telejurnal. 17.30 Curs de limba franceză. 18.00 Cum vorbim. 18.20 De la debut la marele rol. Basul Constantin Gabor. 18.50 Imagini din Cuba. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Hotărîrile Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român — cauză a întregului popor. 20.20 Festivalul național de muzică ușoară 1972. Transmisiune directă de la Constanța. 21.15 Fotbal : Campionatul european universitar. 22.00 „Concert în haine de lucru". Un film de Petre Sava Băleanu și N. C. Munteanu. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II : 20.00 Telecinemateca pentru tineret : Istoria unei capodopere (VI). „Omul cu camera" de Dziga Vertov. 21.30 Agenda. 21.40 Luminile rampei. 22.15 Telex tehnico-științific. 22.25 Dicționar muzical-distractiv (reluare).

MIERCURI 26 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 Concert în haine de lucru (reluare). 9.35 Muzicieni de mîine. 10.00 Curs de limba rusă. 10.30 „Omul cu camera" de Dziga Vertov (reluare). 12.00 Telejurnal. 17.30 Curs de limba germană. 18.00 Interpretul săptămînii : Gheorghe Roșoga. 18.15 Oameni și fapte. 18.30 Noutăți cultural-artistice. 18.50 Timp și anotimp în agricultură. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.15 Festivalul național de muzică ușoară 1972. 21.05 Telecinemateca ; Menajeria de sticlă. Cu : Jane Wyman și Kirk Douglas. 22.45 24 de ore.

PROGRAMUL II : 20.00 România în lume. 20.30 Selecțiuni din spectacolul prezentat la București de Ansamblul Berlin-Variété din R.D.G. 21.00 Viața economică a Capitalei. 21.20 Arta plastică. 21.35 Teatru foileton : „Mușatinii" (reluare).

JOI 27 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 România în lume (reluare). 9.35 Prietenii lui Așchiuță. 10.00 Curs de limba franceză. 10.30 Ex-Terra '72. 11.00 Menajeria de sticlă (reluare). 12.40 Telejurnal. 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.30 La volan. 18.50 De la decizie la acțiune. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Festivalul național de muzică ușoară 1972. 21.00 Tinerii despre ei înșiși. 21.40 Aventuri în epoca de piatră. 22.30 24 de ore.

PROGRAMUL II : 20.00 Concert al orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. 21.00 Agenda. 21.10 Bucureștenii necunoscut. 21.30 Film serial : Ultima cursă a albatrosului (IV). Producție a televiziunii sovietice. 22.35 Cărți și idei.

VINERI 28 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 De la decizie la acțiune (reluare). 9.35 Viul mării (reluare). 10.00 Curs de limba germană. 10.30 Desen animat. 10.45 Melodii distractive. 10.55 „Prima poartă a țării" (reluare). 11.20 Aventuri în epoca de piatră (reluare). 12.10 Telejurnal. 17.30 Curs de limba engleză. 18.00 Imagini din Peru. 18.15 Revista literară TV. 18.50 Satul anului 2000. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Festivalul național de muzică ușoară 1972. 21.00 Film artistic : Îndrăgostitul. Cu : Pierre Etaix. 22.25 24 de ore. 22.35 Fotbal : Campionatul european universitar.

PROGRAMUL II : 20.00 O viață pentru o idee : Nikitin (II). 20.30 Biblioteca pentru toți. 21.15 Agenda. 21.25 Cluburi sportive bucureștene. 21.45 Film documentar : La ea te-ai gîndit ? — producție a studioului cinematografic „Alex. Sahia". 22.00 Dans și muzică de pretutindeni.

SÎMBĂTĂ 29 IULIE

PROGRAMUL I : 9.00 Telex. 9.05 Biblioteca pentru toți : 9.40 Dans și muzică de pretutindeni.. 10.10 De vorbă cu gospodinele. 10.25 Tele-enciclopedia (reluare). 11.10 Emisiune de divertisment (reluare). 12.00 Telejurnal. 16.30 Emisiune în limba germană. 18.15 Ritm, tinerețe, dans. 19.00 Arta plastică. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Teleenciclopedia. 20.30 Festivalul național de muzică ușoară 1972. 21.40 Apartamentul. (I) Serial distractiv 22.30 Telejurnal. 22.40 Romanțe.

PROGRAMUL II : 16.30 Agenda. 16.40 Ansambluri folclorice. 17.10 Reportaj bucureștean. 17.30 Pagini muzicale de mare popularitate 18.00 Film artistic : Doi ori doi fac uneori cinci. O producție a studiourilor din R.P. Ungară.

Însemnări de spectator

C

HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS

METROLOGIA RADIAȚIEI

ETALOANE ROMÂNEȘTI PENTRU RADIAȚII

O activitate la nivel mondial, de o extremă utilitate astăzi și în viitor cînd izotopii radioactivi își găsesc un cîmp din ce în ce mai larg de aplicare.

Institutul de fizică atomică a fost distins cu Ordinul Muncii clasa a II-a, ocupînd locul II în întrecerea dintre institutele de cercetări în anul 1971. Dar în 1972 ?

— Ar fi cu totul absurd să încercăm să cuprindem în cîteva rînduri o activitate de întinderea celei realizate la I.F.A. De aceea vă propun tovarășe director științific al I.F.A., dr. **DANILA BARB**, să ne oprim doar asupra unui singur sector, de altfel și el vast : al cercetărilor aplicative, vizînd direct economia națională în actualul cincinal. Și de aici, doar o secțiune. Privind de astăzi mai departe, ce v-ați propus peste sarcinile de plan și ale angajamentelor luate pînă acum ?

— Să realizăm o serie de contracte de cercetare extraplan, contracte cu un pronunțat caracter aplicativ. În același timp, s-a întocmit un studiu extrem de prețios care vizează contribuția specialiștilor de la I.F.A. la realizarea cu un semestru mai devreme a sarcinilor de plan din prezentul cincinal.

— Știu, că între altele, vă preocupă extinderea aplicării tehnicilor nucleare. Spre ce „teritorii" ?

— În special în următoarele direcții principale : a) folosirea surselor de radiații în aparatele pentru controlul și măsurarea diferiților parametri fizici ce intervin în procesele tehnologice sau pentru automatizarea unor asemenea procese ; b) folosirea radiațiilor nucleare pentru determinarea defectelor de materiale și controlul calității unor produse ; c) folosirea trasorilor radioactivi ca mijloc de investigație a unor fenomene ce apar în procesele industriale ; d) folosirea radiațiilor ionizante pentru procese de iradiere în scopul influențării calității materialelor, precum și sterilizarea și conservarea de produse agro-alimentare. Aceste cercetări se vor putea desfășura în condiții mult mai bune avîndu-se în vedere prevederile cincinalului de a se înființa în cadrul platformei Măgurele două noi subunități ale institutului : un centru de producție radiochimică și un centru de aparatură nucleară. Crearea lor vizează nu numai cantitatea ci și calitatea. Aceasta implică de asemenea o anumită schimbare a felului de a privi, pe de o parte de către unitățile industriale a avantajelor rezultatelor științifice, pe de altă parte, de către cercetare a necesităților economiei. De felul cum vom reuși să rezolvăm această problemă și de modul în care vom orienta tematica noastră de cercetare către soluționarea unor nevoi stringente, în special ale industriei, va depinde, în fond, sporul de eficiență al muncii noastre și, în final, contribuția efectivă la dezvoltarea economiei naționale.

—Marea noastră satisfacție, ne mărturisește tov. **IANCA STANEF,** cercetător la I.F.A., **este în momentul cînd se fac comparările pe plan internațional. Din 1960 pînă astăzi am participat la 11 asemenea comparări organizate de Biroul internațional de măsuri și greutăți și de grupul de lucru C.A.E.R.**

De ce să n-o spunem, ne place cînd munca de cercetare și de materializare a cercetării devine și ea un etalon al inteligenții tehnice, al unui profesionalism de înaltă calitate.

E vorba de metrologie. S-ar părea că este ceva foarte simplu și ușor. Dar fiecare izotop radioactiv se dezintegrează în mod diferit. Pentru fiecare, așa dar, e nevoie de o metodă și, în primul rînd, de o cercetare. Nu realizezi un metru și-l compari cu metrul-etalon. Metrologia radiației este complet diferită de metrologia clasică. Pentru radiații nu poți avea un etalon universal. Metode absolute de măsurare, ecuații proprii fiecărui radionuclid, forme chimice și fizice stabile.

— Nu mai este nevoie să mai subliniem cred, ne spune tov. Stanef, **cît de mare este și cît de mult crește necesitatea folosirii izotopilor radioactivi în agricultură, industrie, biologie, medicină, electronică, fizică nucleară... Piața internă solicită produse radioactive, iar laboratorul de metrologia radionuclizilor, prin activitatea sa, înțelege să se facă util economiei naționale. Sarcina principală a laboratorului nostru este producerea de soluții și surse radioactive etalon cu caracteristicile similare celor livrate pe piața mondială, realizîndu-se astfel reducerea importului. Ne mîndrim cînd, cu mijloacele de care dispunem, am reușit să ne facem cunoscuți și apreciați în laboratoarele similare din străinătate prin prezentarea rezultatelor noastre.**

Catinca MUSCAN

ONDULAȚIILE PERMANENTE ȘI MENIUL ZILEI

Un păr frumos înseamnă, fără îndoială, un păr îngrijit. Dar nu este suficient și nu cred că mai trebuie să insistăm asupra evidenței și anume că sănătatea întregului organism se poate „citi" și în firul de păr. O carență în alimentație, un dezechilibru glandular, o boală... se răsfrîng și în calitatea părului. Recent a fost făcută în Anglia o experiență care urmărea însă un alt aspect. Economic. Iar domeniul care interesa : lîna oilor. Nu se punea sub semnul întrebării faptul că alimentația influențează calitatea lînii, ci se voia a se ști care sînt anume elementele nutritive necesare pentru a se obține un fir de lînă cît mai lung, mai rezistent, mai creț ș.a.m.d. Timp de trei luni, mai multe loturi de oi au fost supuse unor regimuri alimentare diferențiate. S-a constatat astfel că, de pildă, trifoiul face ca lîna să fie mai ondulată ! Urmează acum o serie de alte experiențe de laborator pentru a înțelege „de ce ?" și care anume din „componentele" trifoiului este mai activ. S-ar putea, așadar, în viitor — nimic nu este imposibil — să se prescrie „picături, de trei ori pe zi, pentru ondulații permanente!".

Controlează funcționarea bujiilor, a bobinei de inducție, delcoului, disjunctorului, depistează scurtcircuitele... deci tot ceea ce și-ar putea dori un automobilist. „Bancul universal pentru încercat echipamente electrice la automobile și carturi", realizat de 6 pionieri băimăreni, a primit pentru performanțele sale premiul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini.

Bricul „Mircea" (bineînțeles în miniatură) și navomodelul telecomandat „Ines", două din cele peste 100 de lucrări navale, sînt gata să pornească în întrecere.

Foto : Mihai POPESCU

„MINITEHNICUS'72"

• 634 de participanți cu 176 de lucrări la prima ediție în 1968 ; 25 697 de participanți, cu peste 10 000 de lucrări astăzi ! • Vehicule cu pernă de aer : 100 de km./oră pe apă, 80 de km./oră pe teren accidentat. • Nu faceți gălăgie ! Detectorul de zgomot intră în acțiune ! • „Farfurii zburătoare", „cosmonautul electric", roboți, navomodele telecomandate, „Zdreanță" — cățelul electronic...

Dacă ar fi să aleg un motto pentru Expoziția „Minitehnicus' 72", aș opta atunci pentru cele cîteva cuvinte pe care un vizitator, mai exact o vizitatoare, Maria Chiriac, le-a așternut — cu o caligrafie care-i trădează vîrsta școlărească — în cartea de impresii de la intrare : **„Vizitînd această expoziție am avut permanent senzația că împreună cu eroii „minitehnicus" sînt pe o altă planetă, unde am ajuns cu cîteva secunde înaintea timpului. Totul este o încîntare !"**

Dar ceea ce mi se pare mai interesant este faptul că, această devansare a timpului nu înseamnă totuși că micii constructori s-au mulțumit numai să creioneze vag, ca o joacă copilărească și fantezistă, lucruri care aparțin unor decenii viitoare. Caracterul dominant al exponatelor îl constituie aplicabilitatea lor actuală, acum, azi, în 1972. Și ceea ce mai apare evident pentru oricine pătrunde în sălile expoziției este PASIUNEA cu care a fost gîndit și conceput fiecare lucru. Bucuria cea mai mare pentru micii purtători ai cravatelor roșii care fac — cu brio — oficiul de ghizi, este ca atunci cînd te oprești, chiar numai cîteva secunde, în fața unui aparat, să-ți demonstreze cum funcționează el. Numai gîndul că mai ai de văzut încă alte sute și sute de exponate te poate hotărî să-l părăsești pe elocventul și documentatul prezentator. În fond, veți întreba poate dumneavoastră, care sînt aceste lucruri atît de atractive încît să te facă, așa cum spunea cineva, **„să intri cu intenția de a sta doar 10—15 minute și după trei ore să nu-ți vină încă să pleci" ?**

Dacă aș încerca chiar și numai o simplă trecere în revistă — evident, nu a tuturor celor 2 000 de exponate, selectate din cele 10 000 pe care le-au creat un număr de 25 697 de participanți, dar măcar a celor premiate — și tot nu ar fi posibil ; numărul premiilor acordate de cele două jurii — al specialiștilor și al copiilor — precum și de ministerele Industriei Construcțiilor de Mașini și cel al Comerțului Interior (o inițiativă lăudabilă care ar putea servi ca exemplu și pentru alte ministere) se ridică la cifra de 150. Deci, nu-mi propun să fac o descriere a expoziției pe de o parte pentru că ar fi prea multe de spus iar pe de altă parte pentru că ar fi păcat ; exponatele se cer văzute și nu povestite. Totuși pentru a vă incita curiozitatea am să amintesc despre **„aerotransportorul O 24 E"** sau cum îi spun familiar pionierii, **„roaba pneumatică". Pentru lucrare, colectivul de elevi din Galați de sub conducerea profesorului Matei Kiraly a primit „Marele premiu colectiv".** Despre ce este vorba ? Un ventilator centrifugal acționat de un simplu și minuscul motor electric, de la un aspirator de praf, cu o putere de numai 0,4 KW, permite — folosind efectul pernei de aer — ca un muncitor să transporte fără efort o greutate de 150 kg. Constructorii ne-au făcut o demonstrație ad-hoc, urcînd pe platformă trei pionieri. Și nu este de loc exclus ca în curînd asemenea „roabe" să scutească de efort fizic pe mulți care lucrează în diferite sectoare ale economiei naționale... Sau cine nu știe cît de neplăcut este ca, mergînd cu autoturismul noaptea pe șosea să fii orbit de luminile puternice ale mașinilor cu care te întîlnești. Eleva **Elena Achim** din Sibiu propune o soluție interesantă : o fotorezistență montată la masca motorului și... automat se trece de la faza mare pe cea mijlocie. Astăzi am văzut-o doar ca o machetă dar mîine cine știe... ? Pentru că sîntem la capitolul autovehicule să mai spun că veți putea vedea și un dispozitiv antifurt. Iar dacă elevul din clasa a VII-a, arădeanul **Gh. Topoș,** s-a gîndit cum să protejeze de infractori automobilele, **pe cei 5 elevi de la școala generală din orașul Victoria** i-a preocupat să găsească un sistem de avertizare electronică asupra prezenței unor musafiri nedoriți în obiectivele industriale...

Nu riscați să vă apropiați cu foc de aparent-inofensivul aparat al **elevilor din Rîmnicu Sărat.** Se dă imediat alarma : aveți de a face cu un detector de incendii. Aparatul nu numai că dă alarma dar declanșează automat și sursele de apă împotriva focului. Citeodată însă și excesul de apă e dăunător. Pentru a evita aceasta, elevul **Florentin Dumitriu** din orașul Gh. Gheorghiu-Dej a realizat un sistem de reglare a instalațiilor de irigații în funcție de umiditatea solului. Să nu vă închipuiți că veți întîlni numai lucruri foarte „sobre". Vă vor delecta mierlele și privighetorile electronice, tobosarul mecanic care bate „adunarea", „farfuriile zburătoare", roboții... ; gospodinele vor găsi o mașină de spălat farfuriile, amatorii de muzică își vor putea încerca talentul la orgile electronice, iar... Dar nu, risc să nu mă țin de promisiune ci să încep să povestesc totul. Or, farmecul expoziției constă în a vedea singuri toate acestea.

Unde le puteți vedea ? În sălile Muzeului de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România (șos. Kisseleff nr. 3). Cînd ? Oricînd pînă la 15 august între orele 10 și 19. O expoziție a celor mici, a celor care — așa cum spunea academicianul **Henri Coandă** — vor **fi creatorii valorilor materiale și spirituale din anul 2 000 ;** o expoziție adresată celor mici dar în egală măsură și celor trecuți de vîrsta copilăriei. Și tot Henri Coandă continua : **„De sîrguința lor — a actualilor pionieri — de dragostea lor față de nou depinde cum va arăta mileniul III"...**

L-am întîlnit la expoziție, în vizită, pe ministrul comerțului interior, Nicolae Bozdog, (căruia, organizatorii — după cum ne-au declarat — îi sînt recunoscători pentru permanentul și eficientul sprijin acordat). „Adresez pe această cale — ne-a spus domnia-sa — o invitație deschisă producătorilor, de a trece la fabricația de serie a unora din lucrările prezentate aici. Noi, cei din comerț, le vom contracta cu siguranță !"

Pe cînd o întîlnire de lucru, la fața locului, între conducătorii ministerelor interesate ?

Marian DUMITRESCU

Robotul „Ilie 2", deținător al premiului I colectiv, într-o discuție amicală cu un confrate, în prezența a doi din micii constructori.

La start : „Săgeata 13", mașina de curse a pionierilor de la Școala generală nr. 1 Codlea (atinge o viteză de 120 km/oră) și ambarcațiunea cu motor a ploieștenilor. (cu o viteză de deplasare pe apă de 15—20 km/oră). Cine va învinge... ?

La școală... via Cosmos

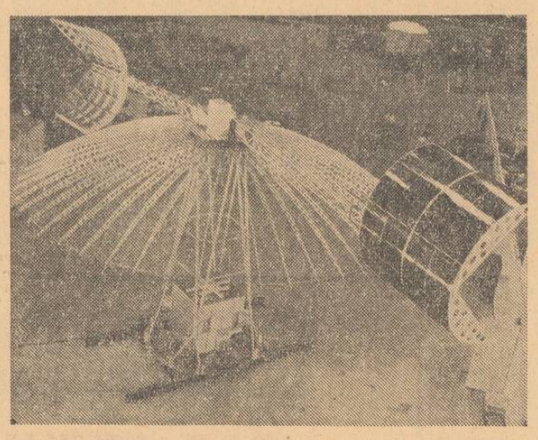

La congresul de astronautică de la Belgrad s-a ajuns la o concluzie, care, cu puțin timp în urmă, ar fi apărut de domeniul irealului: școala cu ajutorul sateliților este mijlocul cel mai economic de învățămînt! Difuzarea programului nu ar costa mai mult decît prețul unui singur număr de revistă (chiar mai puțin decît atît) pe an, pentru fiecare școlar. De altfel, a fost făcută recent o experiență. Avînd recomandarea experților internaționali acreditați de U.N.E.S.C.O., satelitul A.T.S.-1 a fost folosit pentru transmiterea unui program școlar în Alaska. Experiența — așa cum afirmă și Albert Ducrocq într-un comentar privind situația actuală și în viitor a învățămîntului în lume — a decurs excelent, Cosmosul trecînd fără probleme examenul de profesor! Problema învățămîntului este deosebit de acută și actuală. S-a calculat că în ritmul accelerat al necesităților creșcînde de a ști, în ritmul vertiginos de creștere a populației globului ar trebui ca în anul 2 000 numărul profesorilor să fie echivalent cu actualul număr al locuitorilor de pe glob ! Da, lipsesc profesorii necesari pentru învățămîntul obișnuit. Dar mai e nevoie și de profesori pentru profesori... Or, prin satelit se pot transmite cursuri pentru milioane de oameni în același timp. Dezvoltarea astronauticii permite o astfel de performanță.

Digul Leningradului

Inginerii sovietici proiectează un dig de protecție al orașului Leningrad împotriva inundațiilor pe care le suportă. Este un proiect gigant, construcția va începe peste 5 ani. Un tronson al bulevardului periferic în curs de amenajare în jurul Leningradului va fi chiar digul.

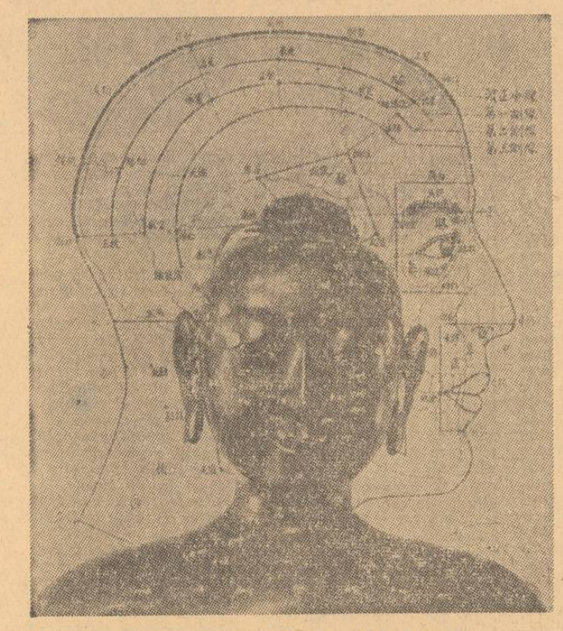

ACUPUNCTURA ȘI... MEDICINA EUROPEANĂ

„Prin acupunctură se evită bine-știutele inconveniente ale unei anestezii clasice" ! ! Afirmația poate fi considerată senzațională, prin faptul că vine de la un medic european, occidental. Și ne amintim cum, nu de mult, savanții europeni, de indubitabil prestigiu, considerau medicina tradițională a Asiei drept „fantastică". Mecanismul ei, neputînd fi elucidat în întregime părea... obscur. Astăzi, cele mai reputate cercuri științifice din Europa văd în acupunctură o metodă de elită, printre cele mai... „moderne". Ziarul „Le Figaro" anunță ca pe o premieră medicală reușita de la serviciul de cardiologie a spitalului Boucicaut din Paris. Era necesar un tratament pentru normalizarea ritmului cardiac — tulburat — al unui pacient al spitalului. Prin șoc electric. Aproximativ 4 000 de volți ! Un risc imens, dublu, trebuia evitat. S-a hotărît ca șocul electric să-i fie administrat sub anestezie făcută prin acupunctură. Comentariile ? Anestezia clasică, cu ajutorul barbituricelor ar fi putut avea un efect nedorit. Aceasta, fără a mai socoti și neplăcutele senzații ce urmează după operație, după medicamentele date. Avantajele însă sînt mai mari și pentru medic și pentru pacient. Medicul lucrează mult mai ușor cînd are un bolnav conștient pe masa de operație. Iar bolnavul e oricum mai bine dispus, cînd nu se află după cîteva zile de nemîncare.

POLUARE

UN COMBUSTIBIL IDEAL: HIDROGENUL

O soluție surprinzătoare pentru că răspunde întru totul ...așteptărilor noastre. Un combustibil, al cărui singur produs al combustiei este absolut inofensiv : apa ! Costul transportului e mai mic decît cel pretins de energia electrică. Randament : aproape de trei ori mai bun decît al benzinei, sau gazului. Pe șosele, automobilele cu hidrogen lichid nu vor face zgomot și nu vor polua atmosfera ! Așadar, în viitor hidrogenul !

Lumea contemporană este în alertă : „Poluare ! Natura este în pericol ! Implicit, omenirea, Viața !" Mulți, contemplînd o realitate — sigur, poluarea există — pun civilizația sub semnul întrebării și, ca de atîtea ori, trimit știința și tehnica pe banca acuzării. Vina e a lor. Nu au îndrăznit prea mult ? În fața situației actuale, ce mai pot face ? Iată-le în impas, pentru că... ș.a.m.d. Dar de cîte ori nu s-a crezut asta ? Și oamenilor de știință li se pune o problemă, a cărei rezolvare nespecialiștii o plasează (iarăși) în sfera „imposibilei soluții", propunînd „fuga înapoi". Dar viitorul nu se ghicește în palmă sau în cafea. Niciodată spaima sau indiferența nu au fost materiale de „construcție". În timp ce viitorul se construiește. Soluțiile, surprinzătoarele, imposibilele soluții au început să apară. Știința propune : folosirea mai bună a științei și tehnicii, printr-o extindere a domeniilor de lucru, printr-o colaborare între discipline, care pînă acum păreau că se „privesc doar pe ele". Orizontul se lărgește. Metodele se schimbă. Și atitudinea. Și mentalitatea. Iată una dintre întrebările pe care chimia o pune astăzi : de ce nu s-ar folosi hidrogenul drept combustibil ? E ușor de procurat, asta e evident. Depozitarea lui nu pune probleme, fie că este vorba de hidrogenul în stare lichidă sau gazoasă. Transportul lui ? În cantități mici, necesare distribuirii consumatorilor-automobiliști, de exemplu, încălzirii locuințelor sau industriilor de mică capacitate, tehnicile cirogenice (de refrigerare) au făcut astăzi asemenea progrese încît nimeni nu mai poate afirma că este o problemă insolubilă. Sub formă de gaz, hidrogenul poate fi trimis în oricare parte a țării prin conducte, ca și gazul natural.

Nu ne propunem să intrăm în amănunte tehnice, ci doar să enunțăm o problemă, care nu ridică dificultăți nici de ordin tehnic, nici economic. Randamentul, cu privire la masă : 29 000 calorii pe gram (față de benzină care are 11 500 calorii pe gram). Și apoi, stocajul hidrogenului și transportul lui se pot face nu numai sub formă lichidă sau gazoasă, ci și solidă : hidruri metalice ușor de descompus. Intermediar ideal între centrala producătoare de energie și beneficiarii potențiali, constituie deja, cum afirmă Renaud de la Taille într-un amplu articol din revista „Science et Vie" — singurul combustibil total inofensiv : nu poluează atmosfera (nici hidrosfera), arde în aer, combinîndu-se cu oxigenul și rezultînd... apă. Da, H_2O este singurul produs al combustiei. Imaginați-vă circulația automobilelor în viitor. În locul motoarelor cu explozie, zgomotoase, în locul aerului îmbîcsit de miros de benzină, de fum, de oxid de carbon, de gudroane cancerigene etc... liniște și proaspătul miros al naturii înconjurătoare. Posibil ? E suficient să se înlocuiască carburatorul obișnuit cu un sistem dozare-detenție idoină. Experiențele făcute pînă acum, și încă nu de azi, au dat rezultate excelente. Stațiile de alimentare vor livra nu benzină ci hidrogen. Un dispozitiv automat, de pildă, va asigura transferul hidrogenului lichid, de la pompă la mașină, fără intervenția omului, adesea neglijent.

Un vis ? Să spunem, mai degrabă, una dintre posibilitățile oferite de știință. Iată că nu este nevoie să se renunțe la civilizație. La încălzire centrală, la lumină electrică, la avioane sau automobile, ș.a.m.d. Lupta antipoluare își atinge scopul, victoria, folosind „armele" științei.

DUPĂ 2473 DE ANI!

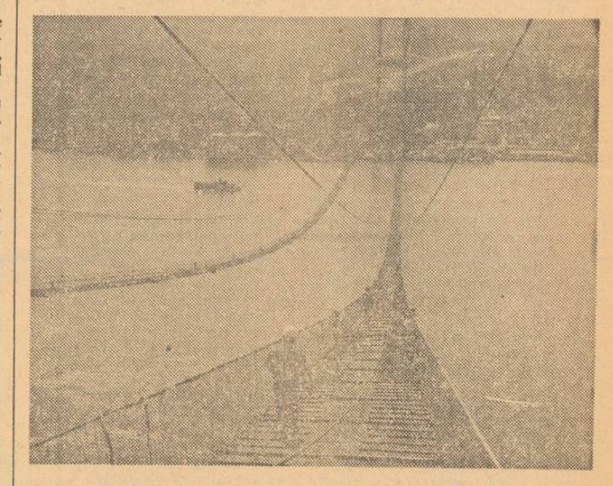

De curînd sînt doar două benzi de lucru. Dar pe atunci, între 1 octombrie 1973 și 1 octombrie 1974, vor circula șapte milioane și jumătate de vehicule, după calculele făcute. Este primul pod care va lega permanent Europa și Asia de Sud peste Marea Neagră de la Darius, cu al său pod de vase, construit în anul 500 i.e.n. El va avea o milă, în lungime și șase culoare. Va fi deci la Bosfor, al patrulea ca mărime din lume. Data inaugurării : la cea de a 50 aniversare a Republicii Turcia.

FRUMOSUL INDUSTRIAL

Este încă un început de drum. Un început de transpunere a unor gînduri nobile. Gînduri care întregesc noțiunea de frumos așezindu-l sub ochiul exact, matematic al științei, dăruindu-i însușiri de mare aplicabilitate în sfera economică, rentabilitate, competitivitate, determinîndu-l să populeze cotidianul, înzestrîndu-l cu puterea de a umaniza îndeletnicirile noastre cele mai obișnuite.

În cîteva cuvinte, acesta este țelul pe care un colectiv de entuziaști și-l propune pentru a promova creația industrială de bun gust, pentru a găsi locul potrivit esteticii industriale.

Ing. IULIAN CREȚU, director la Institutul de creație industrială și estetica producției a Ministerului Industriei Ușoare îmi sintetizează încă de la începutul discuției, țelul acestei instituții noi: **„promovarea științei frumosului în producția industrială".**

— Cine sînt creatorii care și-au propus să ne înfrumusețeze lumea obiectelor ce ne înconjoară la locul de muncă, acasă, pe stradă?

— Un colectiv care militează pentru frumos, care și-a propus să lupte cu arme simple dar eficace, împotriva uritului, un colectiv format din oameni de profesii foarte diferite: arhitecți, artiști plastici, ingineri, economiști, ergonomiști, psihologi, grafi cieni, stiliști de modă etc.

— O echipă bine utilată pentru o concepție de ansamblu...

— Da, mai ales că activitatea noastră este, prin excelență, o muncă de echipă.

— Mi-ați vorbit de țeluri, de căutări. Dar rezultatele?

— Sînt cîteva.

— Idei aplicate deja?

— Am omis să vă spun că Institutul nu dă doar idei bune de aplicat în creația industrială. O idee care sugerează o formă nouă pentru un obiect este întregită cu soluția completă necesară aplicării ei în producție.

În forme și mărimi diverse, noile termosuri au o linie elegantă, modernă

— Destul de bune, aș zice. În primul rînd, fiindcă formăm adevărați stiliști de modă care încearcă să întroneze o linie originală, o concepție proprie. Cataloage, indicații despre tendințele modei, (ca linie sau culori) trimise fabricilor de confecții și textile, întîlniri cu creatorii, contracte cu case de modă de peste hotare sînt cîteva dintre formele de activitate pe această linie.

— S-a vorbit, se vorbește despre marca de estetică și calitate „Frumos industrial". Este o inițiativă promițătoare. În ce constă de fapt și cînd sperați s-o puteți acorda?

— Stimularea, promovarea, popularizarea celor mai reușite produse ale întreprinderilor Ministerului Industriei Ușoare: acesta e scopul mărcii de care ați amintit. Cele mai reușite produse vor fi distinse cu eticheta de estetică și calitate „Frumos industrial" acordată de institutul nostru.

— Condițiile?

— Destul de multe. Exigența este foarte mare. Pentru a primi eticheta, un produs trebuie să corespundă ca utilitate, din punct de vedere estetic, să răspundă cerințelor de calitate prevăzute, să aibă eficiență economică sporită, în comparație cu alte produse similare din țară și străinătate.

— În afară de specialiști, publicul va putea opta și el pentru produsele demne a primi această etichetă?

— Firește. Se vor organiza expoziții de grup sau de ramură și se vor face sondaje în rîndul publicului.

— Îmi amintesc de reușita expoziție a unor produse din sticlă, organizată în primăvară. Putem spera să asistăm și la altele de acest gen?

— În orice caz, vom începe să acordăm eticheta „Frumos industrial" încă din această toamnă.

— Eticheta frumosului se poate și retrage?

— Categoric. Ea poate fi retrasă oricînd, dacă timp de șase luni nu mai sînt îndeplinite condițiile prevăzute în regulament.

— E o prevedere înțeleaptă care obligă. Așteptăm cu interes, primele produse premiate.

Lucia MANOLESCU

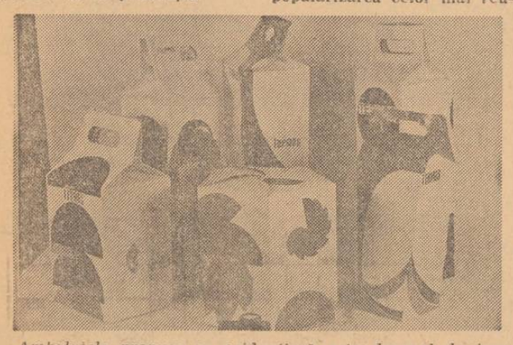

Ambalajele propuse se evidențiază prin desenul de bun gust și coloritul lor vesel

— Deci, un model cu toată documentația tehnică adecvată. După cîte știu, Institutul lucrează pe bază de contracte cu o seamă de beneficiari. Care sînt domeniile sale... preferate?

— Preferate, deocamdată. Ne-am ocupat, de pildă, de forma termoselor care se găsesc în comerț, greoaie, învechită, după părerea noastră. S-au găsit soluții apreciate atît pentru forma modernă cît și pentru utilitatea lor. Am propus chiar și ambalaje originale pentru vinderea lor.

— Le vom vedea curînd în magazine?

— Depinde. Filiera intrării în producție nu este încă atît de rapidă încît să-mi permit a face precizări de acest gen.

— ...Păcat că filiera aceasta e încă greoaie. Ce alte obiecte vă mai reține atenția?

— Tricicletele și trotinetele pentru copii, soba de încălzit cu cărbuni, o seamă de jucării, obiecte din sticlă, corpuri de iluminat.

— Cu moda în ce relații vă aflați?

— În orice caz, vom încerca să întroneze o linie originală, o concepție proprie. Cataloage, indicații despre tendințele modei, (ca linie sau culori) trimise fabricilor de confecții și textile, întîlniri cu creatorii, contracte cu case de modă de peste hotare sînt cîteva dintre formele de activitate pe această linie.

— S-a vorbit, se vorbește despre marca de estetică și calitate „Frumos industrial". Este o inițiativă promițătoare. În ce constă de fapt și cînd sperați s-o puteți acorda?

— Stimularea, promovarea, popularizarea celor mai reușite produse ale întreprinderilor Ministerului Industriei Ușoare: acesta e scopul mărcii de care ați amintit. Cele mai reușite produse vor fi distinse cu eticheta de estetică și calitate „Frumos industrial" acordată de institutul nostru.

— Condițiile?

— Destul de multe. Exigența este foarte mare. Pentru a primi eticheta, un produs trebuie să corespundă ca utilitate, din punct de vedere estetic, să răspundă cerințelor de calitate prevăzute, să aibă eficiență economică sporită, în comparație cu alte produse similare din țară și străinătate.

— În afară de specialiști, publicul va putea opta și el pentru produsele demne a primi această etichetă?

— Firește. Se vor organiza expoziții de grup sau de ramură și se vor face sondaje în rîndul publicului.

— Îmi amintesc de reușita expoziție a unor produse din sticlă, organizată în primăvară. Putem spera să asistăm și la altele de acest gen?

— În orice caz, vom începe să acordăm eticheta „Frumos industrial" încă din această toamnă.

— Eticheta frumosului se poate și retrage?

— Categoric. Ea poate fi retrasă oricînd, dacă timp de șase luni nu mai sînt îndeplinite condițiile prevăzute în regulament.

— E o prevedere înțeleaptă care obligă. Așteptăm cu interes, primele produse premiate.

Lucia MANOLESCU

O indeletnicire pentru timpul liber: tricotajul

BOLEROUL ÎNFLORAT

FURNITURI: 150 g bumbac alb, 30 g bumbac verde, 30 g bumbac portocaliu și 20 g bumbac galben.

TALIE: 42.

SPATELE: Se montează 110—115 ochiuri bumbac gros sau garofiță pusă în două pe andrele nr. 3—2 1/2. Se lucrează în punct de jerse și la fiecare al șaselea rînd, de cinci ori, se înmulțește, în fiecare parte, cîte un ochi. Continuăm în acest fel pînă la răscroitură (înălțime 14—15 cm) după care începem să scădem. De fiecare parte a spatelui scădem odată patru ochiuri, la al doilea rînd, trei ochiuri, de trei ori cîte două ochiuri, de patru ori cîte un ochi. Mai departe tricotăm drept. Pentru umeri, în amîndouă părți, la fiecare al doilea rînd scădem: prima dată de cinci ori cîte trei ochiuri, după aceea de trei ori cîte trei ochiuri. În același timp, facem și răscroiala gîtului. Scădem mijlocul (20 de ochiuri), continuăm cu scăzăturile la fiecare al doilea rînd de două ori cîte trei ochiuri.

PIEPTUL — partea stîngă. Se montează 42—45 ochiuri care se tricotează în punct de jerse. La marginea stîngă, pentru rotunjime, se înmulțește, la fiecare al doilea rînd de șase ori cîte două ochiuri; de opt ori cîte un ochi. În același timp, să nu uităm să facem răscroiala mînecii și umerilor, la fel ca la spate. Pentru răscroiala gîtului, la o înălțime de aproximativ 24 cm se rotunjește astfel: o dată patru ochiuri la fiecare al doilea rînd; o dată trei ochiuri; de două ori cîte două ochiuri; de zece ori cîte un ochi.

Partea dreaptă se lucrează întocmai ca cea stîngă. Se întind apoi pe planșetă cele trei bucăți tricotate, se aburesc și se calcă. Cele două flori se brodează după schemă. Separat, se montează aproximativ 470 ochiuri, pe andrele nr. 3, bordura verde, care se tricotează în punct de elastic, șapte rînduri. Pentru gît, se montează aproximativ 470 ochiuri, la fel și pentru mîneci. Toate se prind cu acul, de bolero.

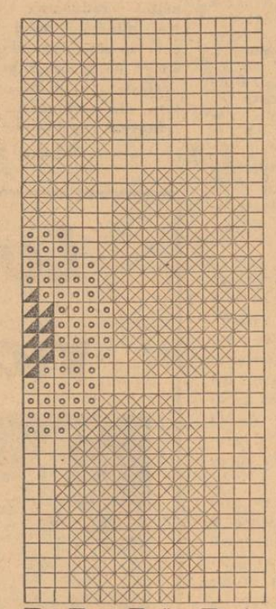

alb ⊠ oranj ⊡ galben ◪ verde

Schema modelului

Politețea în lumea copiilor

PE STRADĂ, ÎN TRAMVAI, ÎN AUTOBUZ

În lumina tuturor regulilor de bună comportare există copil ideal? Poate da, poate nu. Cert este însă că educația părinților poate fi judecată după cea a copiilor și nicăieri mai bine ca pe stradă.

Fiecare dintre noi își poate aminti o întîmplare în care viața cuiva a fost pusă în pericol de copii care în loc să meargă atent pe stradă, aleargă, îmbrîncesc trecătorii, se urmăresc unii pe alții, se joacă, bat mingea sau pornesc s-o culeagă dintre tramvaie și autobuze în plin mers. Riscă ei, riscă alții din pricina lor.

Iată de ce, dacă e nevoie ca un copil să știe să se spele, să spună bună ziua și mulțumesc, să fie ordonat, să mănînce frumos, cu atît mai mult e necesar să cunoască și să respecte regulile de comportare pe stradă, în tramvaie, în autobuze.

E bine însă ca educația copilului să nu fie făcută de părinți sub chipul unor palme răsunătoare date în mijlocul străzii. Această „educație" întoarsă, traumatizează, dar nu convinge.

Cu răbdare, cu blîndețe, cu vorbă bună el va învăța mai bine că:

● strada e făcută să mergi și nu să alergi pe ea;

● ea trebuie traversată:

● nu oriunde, ci în locurile anume marcate;

● nu oricînd, ci atunci cînd semnalizatoarele sînt pe verde;

● nu oricum, gonind, ci liniștit, în pas normal privind în jurul tău, nu speriat, ci firesc.

Dacă ignorarea regulilor menționate pune în pericol viața lui și a altora (statisticile cuprind un număr însemnat de accidente datorate tocmai nerespectării regulilor elementare de comportare pe stradă), necunoașterea altora poate atrage observații foarte neplăcute atît copilului cît și părinților.

Învățați-l, de pildă, pe copilul dv. să nu se întoarcă după trecători și să-și exprime păreri ireverențioase, să nu maimuțărească pe nimeni, să nu pufnească în rîs cînd vede pe cineva căzînd oricît de plină de haz i s-ar părea scena. Dacă poate, să-l ajute pe cel căzut să se ridice sau măcar să-i adune lucrurile risipite și să i le înmîneze.

Multe sînt de zis și în domeniul transportului în comun. Vă amintiți desigur că nu o dată ați privit cu spaimă copiii care aleargă să ia tramvaiul din mers și ajung să că ătorească cu un picior pe șeară și altul în văzduh ca într-un exercițiu de echilibristică. Ați fost și dv. rău impresionat de școlarii care dau din coate și se împing în stații pentru ca o dată ajunși în vehicul să ia cu asalt locurile libere. Totuși, în afară de cazul cînd sînt bolnavi, copiii rar sînt obosiți. E un spectacol neplăcut să-i vezi confortabil așezați, cînd oamenii vizibil obosiți rămîn în picioare. Privești însă cu simpatie un copil care din proprie inițiativă se ridică și oferă locul.

Cînd copilul e mic și stă în brațele mamei, e de datoria acesteia să evite ca ghetele copilului să atingă rochia sau pantalonii călătorilor așezați în fața lor. Va fi de asemenea atentă ca copilul să nu se joace cu geanta vecinei de scaun și nici să i se cațere pe genunchi. Unii călători pot fi amuzați, alții dimpotrivă, deranjați. Părinții vor fi atenți să nu urce copiii pe scaune cu încălțămintea murdară.

Toate aceste reguli de elementară politețe ni se par așa de cunoscute, așa de banale, așa de multe ori repetate copiilor noștri! Nu îndeajuns probabil, de vreme ce sîntem într-una martori ai unor manifestări de lipsă de politețe din partea lor, care uneori ne lasă fără replică.

OCHELARII DE SOARE

PROPRIETĂȚILE FILTRANTE ALE STICLELOR SOLARE VARIAZĂ ÎN FUNCȚIE DE CULOARE

Culorile calde, maron și verde, încălzesc peisajul. Culorile reci, albastru și gri, atenuează luminozitatea. Verdele odihnește și denaturează puțin culorile. Griul și griul albăstrui sînt dulci. Brunul este luminos.

Sticlele galbene, vesele, dau peisajului o aparență însorită, dar eficacitatea lor e redusă și suprimă orice contrast de albastru.

Sticlele negre, aduse la modă de Greta Garbo, obosesc ochii obligîndu-i la un efort excesiv de acomodare.

De recomandat, în general, un gri ușor fumuriu pentru vederea normală, verdele pentru presbiți sau hipermetropi, brunul pentru miopi. Dar aceste sfaturi n-au nimic imperativ și pot sau nu fi urmate, după dorință. Orășenii, de obicei, preferă verdele, iar oamenii de la țară, cafeniul.

Intensitatea tonurilor comportă cinci gradații de la A la D: cu cît tonurile sînt mai închise cu atît ochelarii absorb razele vizibile (între 10 la sută și 80 la sută). Deci cu cît ochii dv. sînt expuși unei străluciri mai intense cu atît veți alege un ton mai închis.

MONTURILE

Monturile trebuie să conserve un cîmp de vizibilitate maxim și bine protejat pe părți ca să opreacă razele oblice. Moda actuală a ochelarilor mari cu brațe late e mai rațională decît cea precedentă: ochelari îngușți ovali sau rectangulari.

UNDE ȘI CÎND SĂ-I PURTĂM

● Pe suprafețe unde lumina se reflectă violent (nisip, mare, cîmpuri de zăpadă).

● Ca să conducem pe timp senin sau la apusul soarelui.

● Ca să practicăm unele sporturi: sporturi nautice, ski, alpinism, tenis, ping-pong.

● Niciodată la lumina electrică sau ca să conducem noaptea.

VEDEREA ȘI TELEVIZIUNEA

E firesc ca ochii să obosească atunci cînd stai timp mai îndelungat în fața televizorului. Dar dacă această oboseală survine imediat sau aproape imediat, vederea e foarte slabă. Ochelarii colorați evită „oboseala normală", dar nu purtați orice fel de sticle, mai ales pe cele prea întunecate.

Există sticle speciale care nu absorb decît 15—20 la sută din radiații. Ochelarii pot fi purtați, la nevoie, și la cinematograf.

DACĂ NU PURTAȚI OCHELARI...

...cînd trebuie, riscați ca o lumină prea puternică să vă provoace, în funcție de intensitate, fie o iritație a țesutului conjunctiv, să aveți ochii roșii; fie o iritare a corneei, cu tulburări momentane de vedere; fie o iritare a retinei, mai rar, cu o scădere sensibilă a vederii, uneori ireversibilă.

DACĂ ABUZAȚI...

...de sticle întunecate sub o lumină insuficientă sau artificială în oraș, în interiorul apartamentelor, măriți sensibilitatea ochilor și îi obosiți.

COSMETICA

FARMECUL UNUI SURÎS

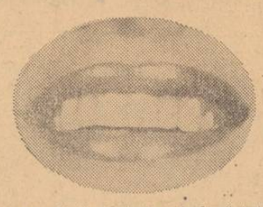

Natura nu a înzestrat pe toți oamenii cu dinți impecabili, imaculați și aranjați într-o ordine perfectă. Cu atît mai necesară este deci îngrijirea danturii. Avînd în vedere faptul că în prezent există o multitudine de posibilități pentru a redresa dinții inegali ai copiilor, pentru a remedia diferite defecte de conformație și a urma tratamente complexe și eficace, este greu de înțeles cum totuși unele persoane ajung să-și piardă dinții de timpuriu.

Putem preveni asemenea situații? Firește. Cu condiția însă de a cunoaște și respecta cîteva reguli elementare pentru o corectă îngrijire a danturii.

Îngrijiri cotidiene. Resturile de alimente care rămîn printre dinți duc la apariția cariilor. De aceea, să nu ne spălăm pe dinți la repezeală sau oricum. S-a spus de nenumărate ori că mișcarea cu periuța va fi de sus în jos, și de jos în sus. S-a trecut însă cu ușurință asupra timpului necesar acestei operații. Acesta nu va fi mai mic de trei minute. Pasta de dinți va fi de cea mai bună calitate. Pastele conținînd fluor sînt excelente pentru preintimpinarea formării cariilor. Cele care conțin substanțe speciale pentru albirea dinților pătați de nicotină, nu vor fi folosite mai mult de o dată pe săptămînă. Persoanele ale căror gingii sîngerează le pot masa cu sare.

Îngrijiri speciale. Inestetic și periculos, tartrul de pe dinți trebuie îndepărtat periodic la cca 6 luni, cu care ocazie medicul stomatolog va verifica starea dinților și va depista eventualele carii. Masajul gingiilor în cazul în care acestea sîngerează sau hidromasajul stimulează circulația și tonifică gingia.

Îngrijirea buzelor. Mucoasa buzelor este o prelungire a mucoasei cavității bucale. Ea este sensibilă, fragilă și rezistă greu la atacul intemperiilor, la vînt, soare ori frig. De aceea, mucoasa buzelor va fi protejată cu creme care se aplică înainte de machiaj.

Unele persoane prezintă alergie la machiaj, manifestată sub formă de umflături, descuamări sau fisurări. Este vorba de așa-numita „cheilită" provocată de una dintre substanțele componente ale rujului.

În asemenea situații calitatea rujului este indiferentă deoarece fenomenul se datorează unei incompatibilități între organism și o anumită substanță. Renunțarea la produsul respectiv este suficientă pentru vindecare.

O gură frumoasă poate fi realizată cu ușurință cu ajutorul machiajului care corectează linia buzelor fie micșorînd-o, fie mărînd-o.

Pentru ca machiajul să fie perfect și să dureze trebuie ca înainte de aplicarea rujului, buzele să fie bine curățate. În acest scop se va folosi o cremă adecvată. Înainte de a vă ruja aplicați pe buze puțin fond de ten și lăsați să se usuce. Această bază scoate în evidență culoarea rujului și îl împiedică să se întindă. Procedeul care preconiza pudrarea prealabilă a buzelor a fost abandonat căci dă o matitate prea accentuată.

Ludmila COSMOVICI

RĂSPUNDEM LA ÎNTREBĂRILE DUMNEAVOASTRĂ...

Sfaturi pentru horticultorii amatori

E. MATEI — Rădăuți, jud. Suceava. Zeama bordeleză poate fi preparată în gospodărie din piatră vînătă, var și apă în concentrație de 0,5 : 0,75 ; 1 la sută.

Concentrația zemei arată cîtă piatră vînătă trebuie folosită la 100 litri de apă. De exemplu, cînd se prepară zeama bordeleză în concentrație de 0,75 la sută, folosiți 750 grame piatră vînătă.

Cantitatea de var se stabilește în funcție de felul varului. Cînd se folosește var nestins raportul dintre cantitatea de piatră vînătă și var este de 2 :1 (2 părți piatră vînătă și o parte var), iar cînd se folosește var stins, acest raport este 1 :2.

Piatra vînătă se pune într-un săculeț de pînză rară și se cufundă în apă pentru a se dizolva. Într-un vas se obține zeama de piatră vînătă, iar în altul laptele de var, după care urmează amestecarea lor.

NICOLAE DATCU — comuna Brazi, jud. Ilfov. Doriți să cunoașteți măsurile de combatere a păianjenului roșu care atacă vinetele cultivate în grădină, provocînd uscarea frunzelor.

Vă indicăm un produs care se poate procura de la un Centru de protecția plantelor: Tedion V18. Această substanță chimică se utilizează în concentrație de 0,15—0,2 la sută.

Plantele sînt stropite la apariția primelor colonii de păianjeni.

IOAN ȘERBAN — Lupeni, județul Hunedoara. Iată cîteva sfaturi în legătură cu folosirea îngrășămintelor chimice sub formă de soluție, la îngrășarea legumelor în timpul verii: îngrășămintele chimice se dizolvă în apă. Pentru roșii, ardei, vinete, cartofi, varză, soluția hrănitoare se prepară din 10 litri apă, 20—30 grame azotat de amoniu, 70—80 grame superfosfat și 20 grame sare potasică. Pentru ceapă, castraveți, morcovi, dozele de îngrășăminte se reduc la jumătate.

Soluția hrănitoare se pune în gropi mici (circa 10 cm adîncime) făcute în jurul plantelor, dîndu-se 0,5 — 1 litru la fiecare tufă.

Pentru îngrășarea cepei și a legumelor rădăcinoase, se deschide un șănțuleț adînc de 8—10 cm, la o distanță de 10 cm de rîndul de plante. În acest șănțuleț se toarnă soluția hrănitoare cu o stropitoare (1 litru de soluție la 1 metri liniar de șănțuleț).

CONST. COJAN — Tîrgoviște și GH. CUPCIC — Drăgănești, jud. Olt. Putregaiul fructelor este o boală denumită monilioză și se întîlnește la meri, peri, gutui, pruni, caiși, piersici, cireși și vișini. Dacă vremea este uscată, fructele bolnave se usucă, se sbircesc și rămîn astfel atîrnate în pom. O parte din ele, cad.

Pentru combatere, aplicați următoarele măsuri:

— strîngerea fructelor mumifiate și arderea lor, întrucît reprezintă focar de infecții viitoare;

— stropiri în timpul înfloritului (și apoi repetat) cu unul din produsele: Captan 0,2 la sută, Ortofaltan 0,2 la sută, Poliram 0,2 la sută. Pentru stropirile ce se fac după înflorit se poate folosi și zeama bordeleză în concentrație de 0,5 la sută. Trebuie să știți, de asemenea, că stropirile de iarnă au eficacitate și împotriva moniliozei.

Ing. Ștefan BĂLĂNESCU
profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad" Roman, jud. Neamț.

ERATA

Dintr-o regretabilă eroare fotografiile 1 și 2 apărute în nr trecut la articolul Pieptănături moderne", au fost inversate între ele.

Ac-ei-de-cop

INFORMAȚII UTILE

Iată pe scurt, informațiile pe care le-am considerat folositoare:

a) Într-un magazin mic dar bine asortat cum este Tehnometalul (strada Gabroveni) am reținut ETAJERA SUPORT PENTRU PANTOFI **(încăpătoare și practică, la prețul de 297 lei) precum și** RAFTUL MOBIL PENTRU ZARZAVATURI, 259 lei). **Pentru realizatori o sugestie: să încerce îmbunătățirea aspectului lor. Estetica industrială nu interesează?**

b) Vizavi de magazinul „Victoria" — de altfel ca sucursală a acestuia — s-a deschis un mic magazin, cu autoservire gen boutique, pentru desfacerea produselor cosmetice. În curînd, alături, un alt mic magazin de galanterie. Bună idee!

SOL DIN MASĂ PLASTICĂ

Roșiile sau alte legume pe care le consumăm cu atîta plăcere în lunile de vară pot crește și pe un pămînt artificial. Experiențele oamenilor de știință sovietici în acest sens au dus la realizarea unui sol din masă plastică, (care are aspectul unor granule de celuloid) îmbibat cu săruri minerale. În afară de faptul că înlesnește dezvoltarea rapidă a răsadurilor de legume sau a puieților de pomi fructiferi, solul artificial poate fi refăcut după cîțiva ani de folosință, prin încorporarea unei soluții minerale de substanțe nutritive.

PENTRU O PICĂTURĂ DE PARFUM

Un parfum care ne incintă prin rafinamentul său are o istorie sbuciumată. Cel puțin o sută de ingrediente diferite își armonizează calitățile pentru a crea sinteza cea mai reușită a unui parfum. Cîteva exemple: ambra cenușie — secreție a cașalotului, castoreum — secreție a castorului mascul, moscul de Tibet — substanță provenind dintr-o glandă a iedului. Dintre flori: iasomia și trandafirul din provincia franceză Grasse, trandafirul de Bulgaria, geraniumul nord african, iinabolul brazilian. Apoi, hesperidele (extras din coajă de lămîie, portocală etc.) alte extrase din scoarța copacilor (canela) din lemn (santalul), din rășini (tămîia), sau din frunza unor arbuști (paciuli și opoponax).

ÎNGRIJIȚI-VĂ SĂNĂTATEA

„S. L." — Cluj. *Din numeroasele diagnostice care vi s-au atribuit în timp, considerăm cel mai corect — psihastenia. Tulburările neurovegetative sînt secundare. Credem că ele pot fi ameliorate în urma tratamentului cu Bergonal și Nilfan. Vă sfătuim să vă preocupați mai puțin de studiul tuturor simptomelor dv.*

C. ARITON — București. *Sîntem de aceeași părere cu medicul urolog care v-a indicat intervenția chirurgicală. Este momentul potrivit. Mai tîrziu, pot apare unele complicații.*

EUGEN FROMENTIN — Orașul dr. Petru Groza. *Infecțiile de focare dentare vor fi eliminate cît mai curînd, pentru a preintîmpina unele afecțiuni ale căror prime simptome v-au avertizat (dureri articulare), precordiale.*

Referitor la deprinderile dv. negative, vă solicităm un efort de voință pentru a vă restructura modul de viață. Veți asocia și medicație: epifizan 2 fiole la două zile — diazepam o tabletă seara și folcisteină — o fiolă la două zile — injectate intramuscular.

NOVAC CANTEMIR — Bucecea. *Vă recomandăm vitamina B_6 o tabletă pe zi, timp de 20 zile — meprobamat o tabletă seara.*

DEJUN LA IARBĂ VERDE

Încă acum o jumătate de veac în urmă, scriitorul Paul Reboux, protesta, în cuprinsul unui articol gastronomic, împotriva monotoniei deplorabile a mesei la iarbă verde.

Reboux își punea întrebarea: „Ce se ia deobicei cu acest prilej?" Și, constata cu un surîs ușor ironic că răspunsul e mereu același: salam, pui sau altă friptură rece, cîte o dată sardele și întotdeauna ouă fierte tari. Se uită sau nu se uită sarea. „Dacă dv. ați fi al șaselea participant la un picnic veți fi fără îndoială al șaselea care a adus șuncă".

Scriitorul își exprima părerea că o înnoire se impune. Au trecut 50 de ani de atunci Faceți dv. acum testul pe care îl făcea atunci Reboux și veți vedea că în componența dejunului la iarbă verde nu s-a schimbat aproape nimic. El e la fel de monoton.

În excursii ești destul de rău instalat ca să mănînci, mai spunea Paul Reboux și îi sfătuia pe cei interesați să renunțe la alimentele care necesită folosirea farfuriilor și a fel de fel de tacîmuri. Ele îngreunează coșul de picnic și se mînuiesc anevoie. Pornind de la observația că străbunica farfuriilor era o bucată de pîine scobită, care se punea dinaintea fiecărui comesean și servea drept suport pentru bucățile de carne și sosuri, scriitorul sugera ideea că în excursii aluaturile ar putea foarte bine înlocui farfuriile.

Priceput, ba chiar rafinat gastronom, Reboux propunea pentru excursii cîteva soluții: mici sandviciuri cu sos alb și cașcaval. Cașcavalul se întărește și lipește cele două felioare de pîine care-l încadrează, pateuri sau chifle scobite de miez umplute cu un amestec de pui și de șuncă. În felul acesta — spunea el — „nu vom mai fi obligați să luăm copanul cu mîna și să mușcăm din el, ca și cum am vrea să întinerim cu trei mii de ani". Salate de legume? Da, bineînțeles! E foarte simplu să umplem roșii mici cu o salată oarecare, ele vor forma o gamelă comestibilă și vor putea fi foarte ușor aranjate într-o cutie.

Fantezia și priceperea gospodinelor noastre vor găsi de bunăseamă o sumă de alte soluții mai adaptate gustului nostru. Chiflele sau roșiile se pot umple bunăoară cu jumări de ouă, cu urdă frecată cu mărar tocat, cu telemea sfărîmată și amestecată cu unt și în cazul că e prea sărată cu adaus de brînză proaspătă de vaci.

Pentru cei care pornesc la drum cu piciorul și sacul în spate, mîncarea trebuie să fie consistentă și cu volum mic. Vă reamintim rețeta cititoarei noastre ELENA MATEI din Pitești.

O PÎINE BOGATĂ: 1 kg. făină, 30-40 g drojdie de bere, 3/4 l lapte, o lingură de ulei, o linguriță bună de zahăr, o linguriță rasă de sare, 250 g slănină afumată cu fîșii de carne prin ea, 200 g cașcaval, 2-3 ouă, 50 g zahăr pudră.

Se înmoaie drojdia cu puțin lapte îndulcit cu lingurița de zahăr și se amestecă cu 1-2 linguri de făină. Se cerne făina, se face în mijlocul ei un cuib, se pune în el plămădeala și se lasă la dospit. Se adaugă apoi sarea, uleiul și restul de lapte (la temperatura camerei) Se frămîntă totul pînă ce aluatul se desprinde de pe mîini Nu trebuie să fie prea vîrtos Se lasă la crescut Se unge o tavă lată de plăcintă și se așează în ea aluatul întins în foaie groasă. Se împănează cu slănină și cașcaval tăiat în cuburi. Se bat ouăle cu zahărul pudră, se toarnă deasupra și se dă tava la cuptor cu foc potrivit. După ce s-a copt se taie în pătrate mari (circa 15/15 cm).

Iată-ne astfel înarmați la drum cu un preparat hrănitor și ușor de transportat căci, întocmai ca în recomandările mai susmenționatului gastronom, aluatul a devenit farfurie pentru slănină, cașcaval, ouă.

Evident echipamentul modern pentru excursii, amenajarea numeroaselor locuri de popas, transportul cu automobilul, măresc confortul excursionistului de azi.

Amatorii de prînz cald preparat acasă și-l pot duce în oala de fiert sub presiune. Etanșă, ea poate fi foarte ușor transportată în portbagajul mașinii. Pusă fierbinte, învelită bine în cîteva ziare, va rămîne caldă 2-3 ore și chiar mai mult.

Vesela din plastic, pahare speciale pentru excursie, de tipul celor pentru înghețată, nu mai pune problema greutății lor la transport și nici cea a unei manipulări anevoioase

Prăjituri uscate: foi de napolitane cu diverse creme consistente între ele (de nucă cu zahăr ars, de exemplu), checuri, biscuiți de casă după rețete preferate pot îmbogăți dejunul dv. la iarbă verde.

Olimpia ȘTEFĂNESCU

ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG

SEMNE BUNE (I)

de Mihai STOIAN

Am primit o serie întreagă de scrisori, din partea cititorilor, în care sînt consemnate fapte demne de toată lauda, ale unor medici, ale unor profesori (și nu numai ale lor), **semne bune** ale raporturilor noi, profunde și într-adevăr umane, stabilite de la **om la om.** Reproduc aici doar o parte dintr-acestea, considerînd totodată că **semnificația** tuturor scrisorilor primite depășește categoric cazul particular descris de corespondent :

„Stimată redacție,

Cu pași grăbiți, cu inima bătîndu-mi mai puternic decît de obicei, alergam către spitalul de copii din orașul Galați, ducînd-o pe fiica mea, **Monica.** Voiam cu orice preț ca fetița să fie salvată. Sinceră să fiu, aveam o oarecare neîncredere. Dar la spital am găsit un om mărunt de stat, cu o privire ageră și zîmbetul pe buze : acesta este directorul spitalului, dr. **Romulus Cighir.**

— Vă spun diagnosticul prezumptiv — mi-a declarat dînsul, dar în cel mult o jumătate de oră o să aflăm precis despre ce este vorba.

Nu se înșelase, era așa cum spusese de la bun început : fetița mea avea meningită. M-a cuprins teama, deșnădejdea. Monica a fost încredințată doctoriței **Elena Popescu** (îmi permit de asemenea s-o descriu : tot mărunțică, dragută și la propriu și la figurat). M-a asigurat că, în două săptămîni, copila va fi complet vindecată și nu va rămîne cu nici un fel de urmări.

Cu medicamentele pe care statul nostru le-a pus la dispoziția acestor oameni care muncesc din toate puterile, cu întreaga lor capacitate, nevinovații copii sînt vindecați și redați căminelor din care provin. Părinții disperați își regăsesc, prin dînșii, liniștea, echilibrul sufletesc. Puțin lucru ? Nu vreau să uit nici surorile și asistentele din secția respectivă, și din întreg spitalul, gata să înțeleagă spaimele fiecărui copilaș, să-i dea nu numai îngrijire, ci și o părticică din sufletul lor de femeie. Dacă-mi îngăduiți, le mulțumesc tuturor și pe această cale.

LUCIA VINTILĂ
str. Partizanilor bloc 25 ap. 29
Tiglina I — Galați"

CURIER SĂPTĂMÎNAL

Ne face o deosebită plăcere să fim „intermediarii" dv. stimată **Lucia Vintilă,** transmițînd astfel public cele cuvenite destinatarilor. Dar o scrisoare asemănătoare am primit și din Ploiești :

„Dragi tovarăși de la redacție.

Am 25 de ani și un singur copil de 3 ani și jumătate, pe care îl iubesc ca pe lumina ochilor. Fiind părinți tineri, am dorit să mai avem un copil, dar în luna a opta de sarcină m-am îmbolnăvit grav. Internată de urgență la Maternitatea din Ploiești, am stat timp de 3 săptămîni sub îngrijirea directă a d-rului **Eugen Predoiu,** de la reanimare. Astfel mi-a fost dată viața „a doua oară" de către acești oameni minunați, ca să-mi pot crește copilul pe care îl am și cînd s-o face mare, am să-l educ așa ca și el, toată viața lui, să facă numai bine, cum mi s-a făcut și mie. N-am să uit asta toată viața ! N-am să uit în ce condiții am stat la spital, ce medicamente mi s-au dat și toate astea prin condițiile pe care conducerea statului nostru le-a creat pentru oamenii muncii.

CRISTEA VASILICA
str. Ștefan Gheorghiu nr. 148".

„Stimate curier,

Sînt **Maria Iaurum,** cea care vă scriu acum, cea pe care curierul a ajutat-o anul trecut, publicîndu-i adresa pentru a primi vederi din țară. Între timp am fost internată, de o săptămînă m-am întors din spitalul Brâncovenesc (secția ortopedie), situația mea este mult ameliorată (voi mai merge, peste 3 luni, la un control). Pentru că acum mă simt infinit mai bine decît anul trecut, și fizic și psihic (am primit 300 de vederi și 200 de scrisori), țin să le mulțumesc din suflet tuturor, și medicilor (dr. Stan), asistentelor, surorilor, cît și sutelor de corespondenți. Din păcate, scrisul mă obosește, îi dictez de obicei surorii mele, elevă în clasa a XII-a, așa că tot la bunăvoința dv. apelez. Cu salutări optimiste,

MARIA IAURUM
Com. Peretu, jud. Telorman"

„Tovarăși,

Sînt din orașul Vulcan, jud. Hunedoara, mă numesc **M. C.** În luna februarie am plecat la Alba Iulia, la o soră de-a mea. Cînd am coborît din tren mi s-a făcut rău. În mai puțin de zece minute „Salvarea" a fost acolo. Toată după amiaza am fost îngrijită la spital, mi s-au făcut injecțiile necesare, în sfîrșit, cînd m-am simțit mai bine, pe la ora 8 seara, aceeași „Salvare", chemată acum prin bunăvoința tovarășului doctor **Luca Ghițulescu** (îi știu numele de pe rețeta pe care mi-a dat-o), m-a dus chiar pînă la ușa casei surorii mele. Acum, aici, la Vulcan, alt doctor are grijă de sănătatea mea și mă simt mult mai bine. Vă rog să nu-mi dați numele întreg, căci soțul meu, dac-ar afla ce-am pățit, n-ar mai fi de acord să mă duc singură să-mi văd sora".

Mă opresc, deocamdată, cu reproducerea epistolelor care, după cum limpede se remarcă (și subliniam încă de la început) ilustrează natura **binevoitoare** și **responsabilă** a raporturilor stabilite, în anii noștri, între oameni, indiferent de treapta ierarhică, profesională etc, pe care aceștia s-ar situa. **Omul e om !** Și cel dințîi care-o poate dovedi nu-i decît fiecare față cu sine și față cu Celălalt. Undeva, într-un spital din Alba-Iulia o femeie venită să-și revadă sora, nimerește cu totul întîmplător, nimeni n-o.., cunoaște (fără „pile"), conștiinciozitatea celor care-și fac acolo serviciul (de la medic la șoferul ambulanței) ajută nu numai la punerea pe picioare a bolnavei, ci și la crearea unui climat general de încredere, de stimă, de mulțumire. La fel la Galați, la București, pretutindeni (situațiile acestea pozitive neținînd de geografia propriu-zisă, cît de „geografia spirituală").

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

Cifra 1 poate genera probleme ?

Sigur că da. Iată de exemplu una: Cum se poate exprima valoarea 1, prin fracții, utilizînd toate cifrele de la 0 pînă la 9, fiecare însă o singură dată ?

Sculptorul Dimitrie Paciurea

Primul sculptor român cu viziune monumentală și care a influențat puternic generațiile de sculptori ce i-au urmat, a fost Dimitrie Paciurea, născut într-o familie de oameni săraci, în 1873. A urmat primele studii la Școala de arte și meserii din București unde, sub îndrumarea profesorului Vladimir Hegel, capătă îndeminarea practică necesară tratării materiei prime. Puțin mai tîrziu, cu ajutorul profesorului Hegel a obținut o bursă în Franța, unde urmează să se perfecționeze, timp de patru ani, cam în aceeași perioadă cu Brâncuși. În Franța el a fost impresionat și influențat în mare măsură de operele lui Rodin, de altfel, ca și Brâncuși. După terminarea stagiului în Franța, Paciurea s-a întors în țară, unde a creat cîteva opere. El a fost numit ulterior profesor la Școala de arte frumoase, din București. În 1927 i s-a decernat Premiul național de sculptură. A murit în anul 1932.

Știți care a fost cea mai mare creație a lui Paciurea, și cînd a terminat-o?

Și, pentru că am demonstrat că cifra 1 poate genera probleme, vă propunem să ne trimiteți și dv., stimați cititori, „un" răspuns, la exemplul dat.

Tînînd seama de zbuciumata istorie a țării noastre, nu este exclus ca pe teritoriul său să existe și alte tezaure, vestigii ale trecutului mai mult sau mai puțin îndepărtat, poate tot atît de valoroase. Cine și cînd le va descoperi?

Un răspuns cu tîlc

Ostenul se dovedise a fi isteț. Într-adevăr, seniorul nu putea vedea decît trei ochi: doi ai sfetnicului său și unul al ostenului. De asemenea, sfetnicul vedea trei ochi: doi ai seniorului și unul al ostenului. În schimb ostenul vedea patru ochi: doi ai seniorului și doi ai sfetnicului. Prin urmare, deși ostenul era fără un ochi, se putea spune că nu vedea „mai bine" decît ceilalți interlocutori ai săi? Vedea, dar cu „ochii minții" foarte necesari unui bun conducător de oști! Deci, de aceea seniorul l-a angajat.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările puse în rubrica noastră din revista nr. 758 din 15.04.72 am selectat răspunsurile primite de la următorii cititorii : **Odoroabă Aurel,** elev, anul II A, Lic. Jimbolia, Lenauheim, jud. Timiș ; **Stelea Constantin,** București : **Sava V. Dan,** elev anul II RA, Liceul nr 2, Tecuci ; **Ileana Drăgănescu,** elevă, cl. a VIII-B, Lic. Buziaș, Buziaș, jud Timiș, prof. **Gheorghe Brașoveanu — Urlați,** București ; **Pervulescu Pavel,** Brașov ; **Pleșoianu I. Dumitru** pensionar, Craiova.

Am reținut pentru publicare materialele primite din partea cititorilor : **Volcinski Emil,** București, **Mihai Apăteanu,** Oradea ; **Florin Vrînceanu,** Mediaș și **Augustin Alexandrescu,** elev anul III Lic. teoretic Săveni, Săveni, jud. Botoșani, pentru care le mulțumim.

La întrebările din rubrica noastră, apărute în revista nr. 759, din 22.04.72, am primit răspunsuri corecte de la cititorii : **Mircea Berechet,** elev, cl. a V-a Focșani ; **Latiș Ioan** Uzina „Tehnofrig", Cluj ; **Emilian Volcinschi,** învățător pensionar, București ; **Gruescu Bianca,** elevă, cl. a VII-a D, Sc. generală nr. 70, București ; **Roșoga Silvia,** elevă, Șc. generală Stîngăceaua, jud. Mehedinți ; **Mircescu Emilian,** Suceava (Sigur că există mai multe soluții la problema la care vă referiți, dar nu este necesar să fie prezentate toate) ; **Mihai Ionescu,** elev lic. „Nicolae Bălcescu", anul I B, Pitești (La problema propusă nu ați indicat și răspunsul. Nu rețineți pentru publicare decît probleme la care se anexează și rezolvările respective).

Monica Ostoin, Timișoara. Dacă vă interesează radioamatorismul și procurarea „Codului internațional al prescurtărilor radioamatoricești" vă puteți adresa la Radioclubul județean Timiș, prin Căsuța Poștală nr. 100, Timișoara, sau la unii dintre radioamatorii mai activi de acolo.

Rădulescu Horia, elev cl. a VI-a, Lic. „Nikolaus Lenau" Timișoara. Am primit un răspuns bun la „Recreații din... lumea cifrelor", care a apărut în nr. 759 al revistei, însă nu înțelegem de ce atîta „revoltă", împotriva tinerei noastre cititoare Adrienne Dan, din Gheorgheni, jud. Harghita, căreia i s-a publicat materialul respectiv în coloanele rubricii noastre. Adrienne nu a avut deloc pretenția că a imaginat personal ceea ce ne-a trimis.

Ing. Liviu MACOVEANU

Răspunsurile la întrebările publicate în numărul trecut

Cloșca cu pui

„Cloșca cu pui", sau „Tezaurul de la Pietroasa", a fost descoperit din întîmplare, în aprilie 1837, într-o carieră de piatră, de pe coasta dealului Istrița, în apropiere de satul Pietroasele, din regiunea Vrancei. La epoca în care a fost descoperit, a reprezentat unul dintre cele mai importante tezaure din lume. El constă din 12 piese de aur masiv, încrustate cu pietre prețioase, totalizînd o greutate de 18 kg aur.

Împrejurările în care a fost descoperit nu au putut însă furniza nici un fel de indiciu în ceea ce privește originea, apartenența și vîrsta tezaurului. Studiindu-se însă ulterior fiecare componentă a tezaurului, în mod comparativ, s-a constatat că piesele sale au o origine eterogenă, nefiind confecționate din același aur, și nici de aceeași mînă. Unele piese prezintă influențe stilistice romane, sarmatice și sasanide, iar altele, influența meșterilor greci de pe țărmurile peninsulei Crimeea.

Un indiciu în ceea ce privește apartenența tezaurului l-a furnizat o inscripție runică, de pe un colan, cu următorul conținut: „Al goților stăpîn ereditar. Fie el sacrosanct".

Majoritatea specialiștilor sînt de părere că piesele tezaurului au fost realizate în secolele al III-lea și al IV-lea, fiind adunate încetul cu încetul, și reprezentînd avuția unor mari uniuni de triburi germanice. S-ar părea că ultimii deținători ai tezaurului ar fi fost vizigoții, pe vremea regelui Atanaric, în secolul al IV-lea al erei noastre.

Vizigoții s-au văzut siliți să ascundă la un moment dat tezaurul, care avea un caracter sacru tribal, pentru a-l feri de huni. Aceștia i-au constrîns pe vizigoți, după înfrîngerea ostrogoților, în 376, să-și părăsească locurile unde trăiau, trecînd peste Dunăre, în Imperiul roman. Și astfel, tezaurul ascuns, a fost pierdut pentru totdeauna de Atanaric. Foarte probabil că cei care știau locul ascunzătorii tezaurului, neputîndu-se întoarce acolo și murind cu timpul, au luat această taină cu ei, în mormînt. Poate, că și astăzi tezaurul ar fi rămas ascuns, dacă însă întîmplarea nu ar fi făcut să iasă la iveală.

OREBUS ESTIVALĂ...

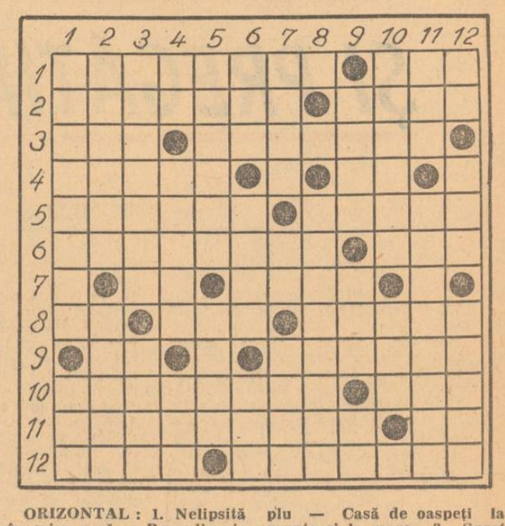

ORIZONTAL : 1. Nelipsită în orice vară — Remediu citadin pe arșiță. 2. Cel mai solicitat răcoritor (2 cuv.) — Și un sport la bazin. 3. Baston de promenadă montană — Dau farmec și sonorizare idilelor pastorale. 4. A bronza — Merg la Roma (lat.). 5. Se prezintă în toată splendoarea ei în zilele de vară — Atribut al sărităriilor de pe trambulină. 6. Program de vilegiatură — Refren folcloric. 7. În piețe ! — Mini pentru plajă. 8. Rădulescu Horia — Stă în bătătură textilă. — Plaja prichindeilor. 9. La mare înălțime (neart.)... — Din elita stadioanelor. 10. Oaze de odihnă asaltate în sezonul estival — Revine mereu în poziția inițială. 11. Refugiu pentru bucureșteanul supraîncălzit — Vara la munte, iarna în deltă... 12. În fine și niște artere de circulație cu umbră și flori — Maestru al padelelor.

VERTICAL : 1. Primitoare gazdă pe plaiuri cu răcoare și ozon — Orășel în Cipru. 2. Ventilatorul spre exemplu — Casă de oaspeți la munte și la mare. 3. Sport estival de masă — Imens teren de practicare a sporturilor acvatice și de relaxare estivală. 4. Pentru tenul candid al moldovencei — Oferă diverse cote de aer răcoros, după preferințe — Nici ai mei, nici ai lui. 5. Lectură (pop.) — Pădurice de tei. 6. Specie de crustaceu — Mai mult decît bronzată — Organizează tabere de vacanță pentru elevi și studenți. 7. Leliță — Aluminiu — Insulă în Pacific. 8. Doi munți mult căutați vara de brașoveni, dar și de bucureșteni. 9. Cameră... cu mult aer — Iată și cel mai rădăcoros punct — Udrea Oprescu. 10. A bate cu săgeți de foc în zilele lui Cuptor — Letiția (dim.). 11. Dă iama în pui — Simbolul mării și al litoralului. 12. Răsare soarele ! — Lac folosit și vara și iarna și la munte și la mare... — Răcorit, nu glumă.

L. COȘNIȚĂ-RUPEA

Cuvinte rare : SHA, IR, UCA, ANRA, LEA.

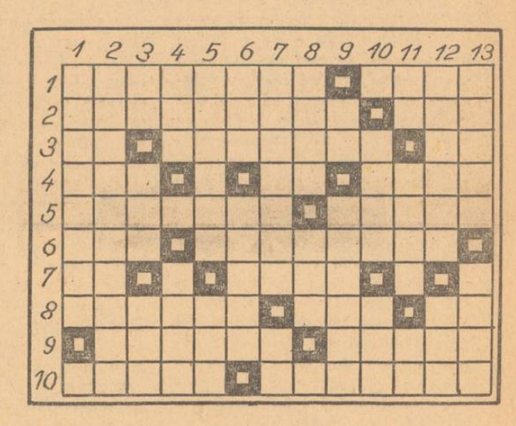

...ȘI REMEDIUL EI

ORIZONTAL : 1. Servită ... cu înghețată la pahar. — E bună... cu șpriț. 2. „Topite"... pe căldură. — Rece (fig.) 3. Din limonadă ! — Băutură cu gust plăcut. — Ci-co la jumătate ! 4. Omogen la început ! — Cep răsucit !! — Cu gust acru. 5. Te răcește pe moment,.. — Din cînd în cînd. 6. Primii — Servite cu sifon rece. 7. Dat pe margini ! — Vara înregistrează temperaturi ridicate (pl). 8. Răciturі (reg.) — A iubi cu înflăcărare (înv.) —Val la maluri !! 9. O bere ... la mare !! — În toiul verii. 10. Ține aburul în loc — Are-n permanență apă rece (pl.).

VERTICAL: 1. Băutură răcoritoare și acrișoară. 2. Ceai... la zile mari ! 3. Petre Gheață !! — Răcoritor la inimă ! — Nu poate servi o halbă-întreagă... 4. În pahar! — Crapă de căldură și de sete. 5. Răcitor la purtător... — Din brici ! 6. Întreprinderea de transporturi Oradea. — Un borviz de la noi. 7. Un fel de gin italian, servit cu cuburi de gheață. — În coadă ! 8. Înaintarea... „Farului" (apropo de fotbal) — În colac ! 9. Țin de sete ! — Îmbuteliază ape minerale (abr.) 10. Ca braga... — ... afară. 11. În cădă ! — Răcoritoare la început și la sfîrșit !! — În slip ! 12. Răcoritoare de sezon — E bun rece, la pahar. 13. Secetoase. — Cărări răcoroase...

Silvia DUMITRESCU

Cuvine rare: AITURI, AMA.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ZILE

ORIZONTAL : Palton — Munca — Amurguri — Ulm — Cina — Memorii — Ani — Sal — Ripa — La — Serala — Az — Etapa — Sera — A — L — Muri — Nete — Im — Năuce — Acu — Ere — Tasa — Or — Orez — Zel — Luna — Regii — Dm — Dor — Buna — Devreme.

CONCERT INSTRUMENTAL

ORIZONTAL : Balalaică — Imp — Alamă — Baterii — Sală — Havaiană — Ueno — Ras — Nan — Sta — Lt — Lan — Ve — Aa — Ciol — Tace — X — Țambal — Iață — Oboi — Auob — Par — Fug — V — Trupe — I — Ocarină — Căluș — Ai — Coardă — Amt — Nuc — Ll — Ala — Ao — Eminescu — Corn.

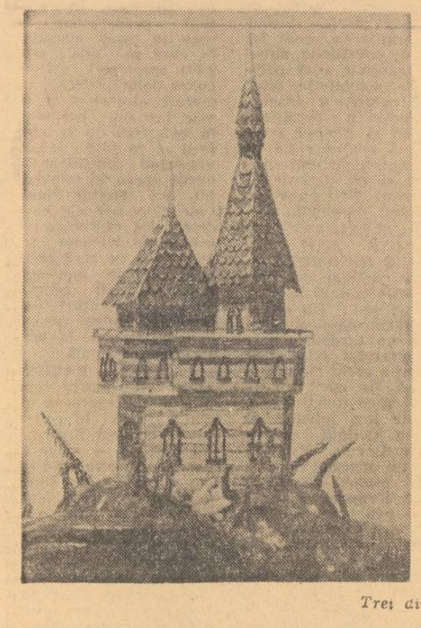

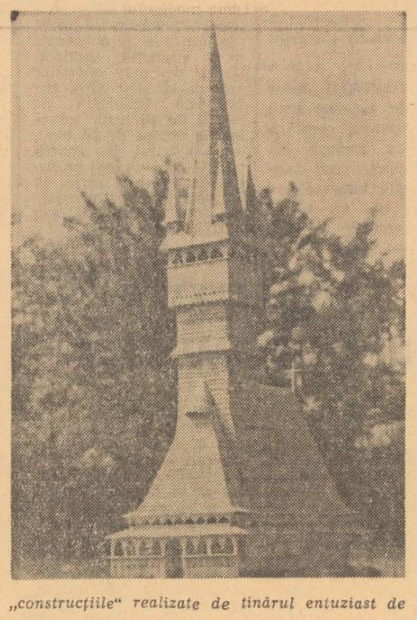

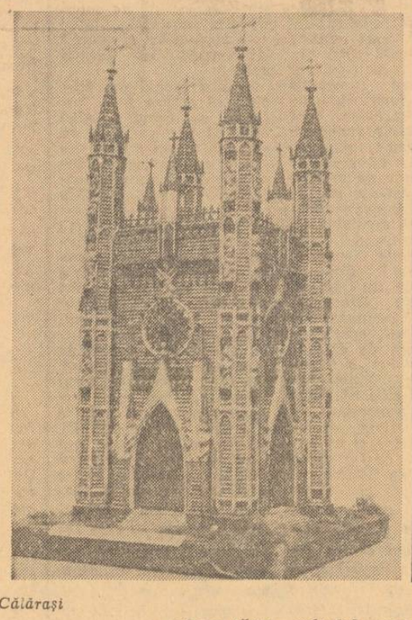

Trei dintre „construcțiile" realizate de tînărul entuziast de la Călărași

„DEOCAMDATĂ AM PREA MULTE DE CONSTRUIT"

Ua pasionat care folosește cutiile și bețele de chibrit drept materie primă pentru... construcții miniaturale. Cînd, cum și de ce această pasiune ? Vom afla în rîndurile ce urmează :

Mărturisesc: îmi plac pasionații. Atît de mult, încît îi ocolesc vreme îndelungată după ce aflu de existența lor. O pasiune sau un pasionat atrage după sine imagini incendiare de calibre diferite. De fapt, pasiunile nu sînt nici mari, nici mici. Ele sînt pur și simplu. Apar și se consumă într-o solitudine orgolioasă. Uneori flacăra lor este rece mărcînd sever și drept spațiul dintre cel care poartă povara pasiunii sale și cel care nu este decît un simplu spectator. Acest spațiu trebuie să aparțină bunului simț. Să crezi că știi foarte multe despre pasiunile semenilor tăi, nu este nici măcar o iluzie.

Bineînțeles Gheorghe Tănăsescu este un pasionat. El construiește din bețe și cutii de chibrit. A străbătut în zece zile drumul de la anonimatul cel mai desăvîrșit la curiozitatea, uneori interesată a concetățenilor săi. După șase ani de muncă migăloasă tînărul fochist de la Combinatul de Celuloză și Hîrtie din Călărași a devenit autorul a două expoziții — Călărași și Slobozia — în a căror cărți de impresii, vizitatorii cei mai diferiți au lăsat rînduri dintre cele mai măgulitoare. Așadar, Gheorghe Tănăsescu, tînărul din ale cărui mîini au țîșnit micro-construcții uluitoare este cel mai proaspăt candidat la glorie. Nu fac altceva decît să-l rog a ne spune cîte ceva despre el.

— Vă rog să mă scuzați că n-am putut veni ieri. A fost ziua mea de naștere.

— Și ce-ai făcut ieri Gheorghe Tănăsescu ?

— Am fost la serviciu, am împlinit 25 de ani și-am început să-mi aranjez un nou atelier

— Ce înseamnă pentru dumneata un atelier ?

— Am făcut mai mult loc într-o cameră profitînd că lucrările executate pînă acum se aflau la expoziție. Nimic deosebit. Niște loc.

— Gheorghe Tănăsescu, ești un pasionat?

— Și ce dacă ? Așa sînt de cînd mă știu. Întîi a fost radiofonia. Cam pînă prin 1965. Atunci m-am potolit. Realizasem tot ce-mi trebuia pentru construirea unui tonomat. M-am înecat la mal.

— Ce înseamnă acest „m-am înecat" ?

— Adică n-am putut să-mi procur un braț metalic și o placă rotativă.

— Ce a urmat ?

— Ciclismul. Vreo 10 000 de kilometri. De cînd lucrez în trei ture, nu prea am mai putut să fac drumuri ca lumea.

— Ce înțelegi prin „drumuri ca lumea" ?

— Călărași — București —

GHEORGHE TĂNĂSESCU

Ocna Mureș în 2 zile. Sau drumuri la București de unde să aduc mușchi de copac. Și baieurile sînt scumpe. Așa că, încet, încet m-am apucat de lucruri mai ieftine.

— Cam cînd ?

— De prin armată. Am văzut un vapor scos pe doc. Eu credeam că vaporul are o burtă lină ca vaca. Cînd colo, el e ascuțit. Dacă te prinde în larg, te taie ca briciul. Dar primul lucru pe care l-am construit n-a fost vaporul, ci o casă. Vaporul era greu de realizat din cauza bordajului. Pînă la urmă tot am făcut un vapor, Bricul Mircea.

— De ce tocmai „Bricul Mircea"?

— Pentru mine, ca militar la marină, Bricul Mircea a fost un fel de fata morgana. N-am apucat să-l văd niciodată de-aproape. Cel mai mare și mai mare l-am văzut cît un caiet. Făceam tot timpul desene. Cei care-l văzuseră mai de-aproape îmi spuneau cîte un amănunt. Cînd a fost să leg vergile mi-a fost cel mai greu.

— N-aș spune că știu Bricul Mircea pe dinafară, dar parcă aș zice că seamănă cu cel făcut de dumneata

— E chiar el. Doar partea vie — cea care intră în apă — e imaginară.

— Cum lucrezi dumneata Gheorghe Tănăsescu ?

— Logic. Zic așa : nu se poate să fie decît astfel.

— Bine, bine, dar ai nevoie de anumite calcule pentru a respecta proporțiile. Ai nevoie de anumite scheme

— Uitați pentru hotelul acesta imaginat de mine mi-am făcut calculul cam cît ar reprezenta o cameră, un etaj. La lucrările executate după ilustrate, calculez după înălțimea omului, dar mi-e greu. Depinde mult și de unghiul din care e făcută fotografia, de adîncimea ei. Cel mai mult mă ajut de regula de trei simple. Iau dimensiunea la bază și pe urmă mă descurc cu. Îmi fac o scară de lucru.

— În cît timp ai executat „Domul din Milano" ?

— În opt luni. M-a ajutat și o fată. Îi plăcea pictura. M-am gîndit că poate să-mi facă schemele.

— Îți place meseria dumitale ?

— Eu am vrut să mă fac electronist. Am vrut să intru la școala „Electronica" dar n-aveam buletin de București.

— Îți place arhitectura ? Ți-ar place să termini liceul ?

— Nu prea cred c-aș putea să-l termin. Dacă ar fi numai materii tehnice, poate.

— Citești cărți tehnice ?

— Atît cît pot înțelege din ele. Dar mai bine mă descurc singur. Am mai multă încredere în mine decît în altcineva.

— Oricum, ai putea să ai încredere în niște oameni cu prestigiu.

— Aș putea, dar mi-e mai la îndemînă să cred în mine decît în alții. Mi-e foarte greu uneori, dar voi reuși.

— S-ar părea că nu-ți place să primești sfaturi.

— Înainte de a organiza expozițiile acestea, am încercat la București. Am fost cu un prieten de-al meu la o casă de creație. Directorul mi a zis că-i plac lucrările, că am o răbdare de cîine, că-mi poate organiza o expoziție dar că nu poate asigura paza ei ?! Pe urmă mi-a dat un sfat care m-a dezamăgit la maximum : „Lucrările sînt ele frumoase dar nu prea interesează. Numai mănăstiri și de-alde-astea. Construiește și dumneata ceva din „Punguța cu doi bani", din „Capra cu trei iezi" din povești populare". L-am întrebat ce aș putea construi de-acolo și de ce mănăstirile la care năvălesc turiștii de pretutindeni nu-s interesante. N-am mai înțeles ce-a zis.

— Ce ai de gînd să construiești în continuare ?

— Deocamdată am prea multe de construit. Întîi fac toate mănăstirile. Pe urmă restul monumentelor de artă. Tot ce e mai complicat. După aceea am niște proiecte de lucrări pe care nu le-a mai făcut nimeni în lume. Sînt secrete. O să mai găsesc și un calcul după care să aflu toate înălțimile și adîncimile unei construcții numai judecînd după o vedere sau o ilustrată.

— Și dacă acest calcul a și fost inventat ? De ce nu încerci să afli?

— Nu există. Și chiar dacă ar fi undeva, eu vreau să-l am pe-al meu. Îi dau eu de cap.

— Ce-ți spui dumneata, Gheorghe Tănăsescu, după ce termini o lucrare ?

— Nimic. M-apuc imediat de alta. Numai în timpul lucrului sînt mulțumit.

— În afară de faptul că nu costă mult, de ce ai optat pentru bețe și cutii de chibrite ?

— Bețele au un colorit natural în multe nuanțe. Pe de altă parte poți reprezenta cu ele ușor zidăria. Sînt ușor de modelat. La fel și cutiile.

— Ai primit vreo ofertă de cumpărare pentru lucrările dumitale ?

— Destule dar nu mă interesează, deși sumele pe care le-am auzit sînt tentante : 40 000, 55 000 de lei. Poate peste doi trei ani. Nici nu știu cam cît poate face cu adevărat o lucrare de-a mea. Aflu eu și asta.

Dorin TUDORAN

ANTRENORII ȘI PREGĂTIREA

de Valeriu MIRONESCU

La Bayreuth, probabil în așteptarea festivalului wagnerian, s-au întîlnit specialiștii fotbalului. Vreo 250 la număr, din toată lumea, strînși sub căpitănia lui Helmuth Schön. De-ai noștri pare-se n-au fost, era la început de vacanță, poate vor veni la Bayreuth, mai tîrziu, cînd se va prezenta vreo parte din Aurul Rhinului la somnolele baghetei lui von Karajan.

De fapt — explica Schön la acea consfătuire — bagheta cu ajutorul căreia a cucerit nu numai aurul Rhinului ci și pe cel al Europei era lipsită de puteri magice, în schimb, ea s-a bucurat de ascultarea conștientă a jucătorilor și de participarea lor voluntară la pregătiri. S-a dus vremea jucătorului robot, din punct de vedere tactic, — susținea Schön — s-a dus și vremea jucătorului pe care trebuia să-l împingi de la spate spre a-i asigura condiția fizică necesară succesiunii meciurilor de fotbal. Avem de-a face — conchidea Schön — cu o democratizare a procesului de pregătire tactică și fizică.

Așa o fi, nu zic nu, la cîteva echipe și la un anume nivel al fotbalului european, totuși, e preferabil să considerăm aceasta drept o tendință pozitivă și nu ca o stare generală în toate campionatele. E într-adevăr posibil ca elita fotbalului vest-german să fi ajuns la conștiința necesității de pregătire fizică și de aport la planul tactic al echipelor. Pentru mine o dovadă de conștiință și de ambiție profesională n-ar fi în primul rînd alcătuirea unei formații admirabile, nici succesul ei european, ci mai degrabă capacitatea de a se opune și de a infringe o conjunctură sumbră. Toată lumea a auzit despre scandalurile în lanț din fotbalul vest-german, cluburi care au cumpărat meciuri, cluburi care au vîndut meciuri, precum și jucători ce s-au mînjit pe viață transformîndu-se ei înșiși în negustori de puncte. Sancțiunile — retrogradări de echipe și altele, suspendări de jucători, chiar pe viață, și chiar dintre internaționalii celebri — și-or fi avut efectele pozitive, dar ele n-au împiedicat o parte a publicului să se retragă de pe stadioane. La încheierea campionatului, media spectatorilor a fost de departe cea mai scăzută din toată istoria de nouă ani a Bundesligii (deși calitatea propriu-zisă a fotbalului era, evident, în creștere !).

Și, totuși, în această conjunctură, scandal și pierderi de efective și de public, elita fotbalului vest-german, adică echipa reprezentativă, a reușit să se impună în întrecerea continentală, depășind toate performanțele precedente din acel campionat. E o dovadă de forță psihică a jucătorilor, de ambiție în pregătire ca și de conștiință în joc ? Mie așa mi se pare, și mai am impresia că măsurile de izgonire a escrocilor și afaceriștilor, dincolo de tușă, dincolo de zidurile stadioanelor, nu dăunează fotbalului, nici înaltei performanțe, cum bine se poate constata din cele petrecute cu echipa lui Schön.

Condițiile diferă de la fotbal la fotbal, o metodologie e valabilă undeva și mai puțin eficace altundeva, cîteva reguli bune într-un campionat se dovedesc dăunătoare într-altul. Cred că nu e greșeală mai mare decît aceea de a adopta după ureche o măsură străină în loc să cercetezi propria realitate, să te inspiri din ea, să inovezi în conformitate cu ea. Asta privește și „experiența Schön", în toate aspectele ei. În săptămînile care au trecut am fost obligați să ascultăm logosurile lui Covaci de la „catedra Ajax". Cică așa e bine, cică așa e rău, și așa mai departe, într-un stil fără acoperire. Să mă ierte Ștefan Covaci dacă îl întreb : cine l-a împiedicat să-și educe cum se cuvine jucătorii la echipele pe unde a fost antrenor ? Cine l-a împiedicat să fie exigent cu ei în viața de toate zilele, și la antrenamente, și la jocuri ? Cine l-a împiedicat să le facă o bună pregătire fizică în antrenamente (fiindcă n-am văzut-o la nici o echipă pe unde a trecut !) ? Cine l-a împiedicat să construiască o echipă și să-i dea o idee de joc ca lumea ? Dacă cercetez colecțiile publicațiilor pot să-i mai pun o duzină de întrebări cum sînt cele de mai sus și să-i scriu o listă de jucători care i-au trecut prin mînă iar azi sînt ratați, sau de mîna a treia în fotbal. Și, în definitiv, pentru ce să nu ne întrebăm, mai înainte de a da vina pe jucători și pe alte condiții, care a fost atitudinea profesională a antrenorului, cît a fost el de interesat și de ambițios ca treburile să meargă bine, în trecutul apropiat și astăzi...

Sînt de părere ca din procesul de educare a jucătorilor nostri să fie puși de-o parte nu numai antrenorii nepricepuți, lenești și dezinteresați, ci și cei lipsiți de exigență antrenorii „mame" care trec îngăduitori peste păcatele fiilor, antrenorii în stare să promită marea cu sare cu tot.

În fotbalul nostru pregătirea rămîne mult deficitară prin raport cu acei cu care ne întrecem. Concepția „ușor, că li se rup firele la ciorapi" trebuie dezrădăcinată de la echipa națională pînă la ultima echipă de club. N-avem nevoie chiar atît de mult să facem apel la experiențe străine cînd e vorba de punerea la punct a rezistenței generale. O transferare rațională, de metodologie, de pildă, de la handbalul nostru, ar avea, probabil, influențe bune. Între rezistența generală a unui handbalist din lot și a unui fotbalist din echipa reprezentativă e o diferență de cel puțin un grad în favoarea primului...

Totul e să se înlăture piedicile de mentalitate. Iar asta porneste de la antrenori. Avem nevoie de antrenori pricepuți și severi care să impună un proces de pregătire bazat pe cerințele fotbalului modern, ale sportului modern. Sigur, vor ieși dintre rînduri mulți jucători, unii poate renumiți, dar vor veni în loc alții tineri care vor rezista cerințelor pregătirii, iar de-abia atunci fotbalul nostru va progresa cu adevărat.

În ordinea ideilor de mai sus, cred că biroul federal a greșit luîndu-se după cîțiva jucători cu ifose și interese deasupra fotbalului, limitînd unele dintre condițiile de pregătire pe care le aveau pînă în prezent cluburile. Multe dintre acestea s-au opus, verbal, Steaua, în scris, dar cuvîntul cluburilor e încă facultativ la federație. Iar din măsura luată, care sînt de părere că înseamnă un mare pas înapoi, nu va ieși cu siguranță nici un fel de Ajax, nici Dinu nu se va transforma în Beckenbauer...

8, 9, 10... OUT!

de Paul OCHIALBI

• Ce au... „pescuit" olimpicii la Maliuc. • Un nou scandal în boxul „pro". • Dr. I. Drăgan și „cazul" Dobrescu • A murit „Domnul box". • Joe Frazier despre Clay. • O întrebare — un răspuns. • Tineri școlari evidențiați. • Jean Paul Belmondo boxer ?

• **OLIMPICII** au petrecut excelent prima parte a concediului lor de odihnă înaintea dificilelor pregătiri, care urmează înaintea „maratonului" olimpic de la München. După cum am aflat de la un martor ocular care a urmărit ședințele de pescuit de pe canalele din jurul Maliucului, a fost un insucces pe toată linia, cu o singură excepție. Am aflat că din cauza „apelor tulburi" (scuza fiecărui pescar) peștele n-a ...mușcat. Totuși, antrenorul Ion Popa, un maestru de necontestat al lansetei, a reușit să prindă cîteva exemplare frumoase de somn. Campionul țării la categoria semimijlocie V. Zilberman deși a dispus de cele mai moderne scule a reușit să piardă cam un săculeț de plumbi, deoarece aruncările sale au cam nimerit în pietroaie sau bălării. El a fost însă acela care a cerut porție dublă de ciorbă pescărească oferită cu prilejul unei întîlniri organizată de localnici.

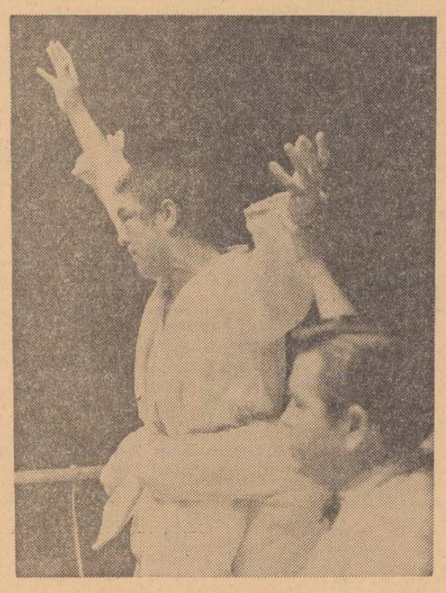

Noul campion mondial, Mandos Ramos

• **CALIFORNIANUL** Mandos Ramos învingătorul spaniolului Carassco în gala de la Madrid este acuzat că s-ar fi dopat. Noul campion al lumii la categoria ușoară versiune WBA are toate șansele să piardă titlul la masa verde ca și filipinezul Erbito Echeverria, fost campion al lumii la „mușcă".

• **APRECIATUL** medic I. Drăgan ne-a declarat următoarele : **„Cred că Paul Dobrescu este un ușor sută la sută. După părerea mea el ar trebui să continue să evolueze la această categorie".**

• **DOMNUL BOX**, cum era denumit ziaristul american Nat Fleischer care a inițiat editarea primei Enciclopedii mondiale a pugilatului, a decedat la New York în vîrstă de 84 de ani. El și-a început cariera la vîrsta de 18 ani. Se spune că în cursul carierei sale Fleischer ar fi scris... 50 de milioane de cuvinte despre box. Una din declarațiile sale. **„Toată viața mea am ținut în mînă creionul. Niciodată n-am pus în mîini mănușile de box".**

• **O „PROVOCATOARE"** declarație a lui Joe Frazier, campionul lumii la categoria „grea" : **„La ora aceasta, Cassius Clay este un simplu clown. Nu merită să dați pentru un bilet decît 3 dolari pentru a-l urmări la circ".** Să fi început oare propaganda meciului revanșă ? Nu de altceva dar îl știam pe Frazier mai ponderat și mult mai modest decît Clay.

• **RĂSPUNDEM** cititoarei Brîndușa Dîrjea, elevă din Rădăuți : **„Frații Quarri au pierdut prin KO meciurile susținute în aceeași gală în fața lui Cassius Clay și respectiv Foster. În țara noastră doi frați au evoluat în cadrul aceleiași reuniuni însă au luptat între ei. Este vorba de semigreii N. Bătrînu și Tănase Bătrînu care cu ani în urmă s-au întîlnit la circul vechi. Culmea, Bătrînu Tănase nu și-a iertat fratele mai mic pe care l-a făcut KO".**

• **CU PRILEJUL** campionatelor de box ale școlilor sportive (juniori II) s-au remarcat **N. Anghel** (București) cel mai tehnic pugilist, **T. Constantinescu** (București), **C. Constantinescu** (București), **C. Cristoreanu** (Sibiu) și **Vladu Corneliu** (București).

• **CUNOSCUTUL** actor francez de cinema Jean Paul Belmondo, care a susținut ca amator cîteva meciuri, nu admite să fie înlocuit cu cascador în secvențele în care trebuie să lovească sau să fie făcut... ko.

Cu și fără... crampoane

Noaptea albă a lui Petre Dragomir

de Eftimie IONESCU

În zilele astea de pauză ale fotbalului, cînd terminăm cu un sezon și ne pregătim pentru altul, fără să vrem sîntem contaminați de epidemia retrospectivelor. Citim, de altfel, pretutindeni aceste observații asupra lui „ce a fost", ne întîlnim mereu cu „privirile înapoi". Fotbalul nu-i niciodată sec în subiecte. Și, uite așa, în zilele astea cînd ne lăsăm prinși de mrejele retrospectivelor mă gîndeam : ce meci m-a răscolit mai mult ? Vă închipuiți că după săptămînile acelei triple dispute cu selecționata Ungariei puteam foarte bine să spun că seara Belgradului deține recordul intensității emoționale. Da, asta nu pot s-o neg. Să știți însă că jocul care m-a uimit pur și simplu e ultimul pe care l-am văzut : dar nu prospetimea impresiilor mă influențează în verdict. Nu. Nu pot uita ce am văzut la Ploiești, cu trei săptămîni în urmă, la acel meci de baraj pentru Divizia B dintre Gloria Buzău și Flacăra Moreni. M-am întors de două ori mai optimist în privința viitorului fotbalului nostru, pentru că aproape douăzeci de mii de pătimași din tribunele stadionului Petrolul m-au convins că forțele pasiunii pentru el sînt încă imense, că în pofida semnelor de oboseală ale unor centre, avem încă multe și multe zone ahtiate după spectacolul de pe gazon.

Impresionat deci de atmosfera cu totul deosebită a jocului de la Ploiești, am crezut că e bine să intrăm puțin în intimitatea acelui meci de mare dramatism, de o severitate prin verdictul său cum nu mai întîlnești multe pe parcursul unui întreg sezon competițional. Am aflat de marea cursă, începută cînd zorile nici nu se iviseră bine, dintre suporterii celor două formații, pentru ocuparea celor mai bune locuri ale stadionului ploieștean ; intrasem, pentru cîteva clipe, în cabinele apăsate de emoție. Ce-ar fi, mi-am zis, să aflu cîte ceva despre ziua de dinaintea meciului cel mare ? Pe cine să-l prind în întrebările meului interviu ? Hai să vedem cum au trecut, pentru Petre Dragomir, antrenorul învingătorilor de la Ploiești, sutele de minute lungi de dinaintea partidei lui „a fi sau a nu fi în Divizia B" Trebuie să știți că Petre Dragomir reprezintă o mare promisiune pentru fotbalul nostru și ca antrenor după ce l-a servit cu pasiune ca jucător sub tricoul Petrolului. Preocupările lui sînt multiple și lăudabile. Printre altele, el e unul dintre colaboratorii apreciați ai editurii „Stadion" unde a și publicat două interesante cărți cu subiecte de sport. Asta, ca să-l cunoașteți cît de cît. Sperăm să mai avem ocazia să vorbim despre el... Acum să-i ascultăm scurta povestire. Cum au fost orele de dinaintea fluierului de începere al arbitrului mureșan Ioan Rus ?

— ...Niciodată, nici ca jucător, n-am trecut prin emoții așa de mari. Mai cu seamă că trebuia să fac orice ca echipa să nu le simtă. Am ajuns la un motel de lîngă Ploiești simbătă spre seară. O plimbare, o șuetă cu toată lumea la cină, iarăși o plimbare și am comandat stingerea. Lupta noastră era să învingem insomnia. Spre marea mea bucurie, toți jucătorii au adormit neașteptat de repede. Pot să vă spun că mi s-au părut mai liniștiți decît în seara de dinaintea primului joc din seria barajului, cu Electronica București.

— Și d-ta ce ai făcut ? Ai reușit să închizi ochii ?

— Să-i închid am reușit... să adorm însă, nu. Dacă am văzut că nu-i chip să fac un pact cu somnul, m-am ridicat din pat și am început o lungă plimbare prin împrejurimile motelului. Cîte nu mi-au trecut prin minte în orele acelei nopți ! Am revăzut cu ochii minții pe fiecare dintre oamenii lui Blujdea. M-am întors în camera mea, am mai luat o dată planul tacticii mele. N-am mai găsit vreo idee nouă, lîngă cele cu care speram să învingem pe Flacăra Moreni. Pe la 3 dimineața, unul dintre cei mai mari suporteri ai echipei noastre a apărut la motel. Ei timpul mi-a trecut mai ușor, apoi. Cînd s-a făcut șase, am pornit-o spre casă. Eu locuiesc la Ploiești. Acolo am luat vasele cu ceaiul pe care soția mea îl pregătise, așa cum o rugasem în ajun, am revenit la motel. I-am deșteptat pe băieți. Se făcuse șapte. Micul dejun, apoi. Și, din acel moment și pînă în clipa cînd jucătorii mei s-au repezit spre a mă îmbrățișa, după victorie, mi s-a părut că totul a durat doar un minut. Un minut ca să intrăm în Divizia B !

Aceasta a fost mica poveste a celei mai lungi nopți din viața tînărului antrenor Petre Dragomir Am vrut s-o așezăm aici, drept neînsemnată atragere aminte asupra muncii și străduințelor celor din campionatele mai mici de care ne ocupăm prea rar și prea în fugă...

PRONOSTIC „MAGAZIN"

Concursul „Pronosport" din 23 iulie 1972

1. **VICTORIA ROMAN — UNIREA IAȘI.** Echipa ieșeană atacă șefia primei grupe a „Cupei de vară", în timp ce Victoria se găsește pe penultimul loc. Neînvinsă în trei etape, Unirea are posibilitatea de a obține cel puțin un rezultat de egalitate.

2. **C.F.R. PAȘCANI — DANUBIANA.** Un meci între două echipe de categorii diferite. Șanse nete de victorie de partea echipei din Pașcani.

3. **CEAHLĂUL PIATRA NEAMȚ — LETEA BACĂU.** Un alt meci între o echipă din divizia B și una din C. Jucînd acasă Ceahlăul nu poate rata victoria.

4. **FLACĂRA ROȘIE BUCUREȘTI — AUTOBUZUL.** Prima echipă a avut o comportare modestă în trei etape consecutive. Nu a reușit nici o victorie și deține ultimul loc în grupa a IV-a în timp ce Autobuzul se află pe locul secund în cel mai fericit caz Flacăra poate obține un rezultat de egalitate.

5. **T. M. BUCUREȘTI — TEHNOMETAL.** Gazdele țintesc primul loc în „grupa bucureșteană" și au azi posibilitatea de a se apropia de acest țel deoarece joacă pe propriul lor teren.

6. **SIRENA — LAROMET.** Ultima echipă deține șefia în grupa a IV-a după două victorii și un rezultat de egalitate, în timp ce Sirena nu a reușit încă nici o victorie, suferind o înfrîngere și terminînd două partide la egalitate. Nu credem că avantajul terenului îi va permite să obțină mai mult decît o nouă egalitate.

7. **POIANA CÎMPINA — PRAHOVA PLOIEȘTI.** [illegible] beneficiind și de un plus de experiență, deține mari șanse de victorie.

8. **CARPAȚI SINAIA — VICTORIA FLOREȘTI.** În trecutul campionat, rezervat echipelor din divizia C, echipa Carpați a avut o comportare mult mai meritorie decît aceea a echipei din Florești. Prin prisma acestei comportări acordăm credit echipei Carpați.

9. **CARAIMANUL BUȘTENI — METALUL PLOPENI.** Echipa gazdă se află în fața unui meci dificil, avînd de făcut față unui adversar ce și-a dovedit valoarea în campionatul diviziei B. Un rezultat de egalitate ar însemna un succes pentru echipa Caraimanul.

10. **U.M. TIMIȘOARA — VULTURII LUGOJ.** După un an de activitate în divizia B echipa din Lugoj a acumulat o experiență suficientă pentru a-i permite să obțină la Timișoara un rezultat de egalitate.

11. **VITROMETAN MEDIAȘ — U.P.A. SIBIU.** Două echipe de valori sensibil egale. Probabil că terenul propriu va decide victoria în favoarea echipei gazdă.

12. **METALUL COPȘA MICĂ — C.F.R. SIGHIȘOARA.** Și în cazul acestor două formații este valabilă remarca de mai sus, și anume că fiind foarte apropiate ca valoare terenul propriu va fi decisiv.

13. **C.S.M. SIBIU — GAZ METAN MEDIAȘ.** Echipa gazdă are o valoare mai bună, demonstrată și în recentul campionat. O vedem capabilă de a obține victoria.

FILATELIE

„JOCURILE OLIMPICE"

Poșta Română a emis o serie specială de mărci poștale cu subiecte sportive, în întîmpinarea „Jocurilor Olimpice" de la München — 1972, alcătuită din 6 valori, ale căror desene înfățișează diferite discipline sportive la care vor avea loc întreceri la această olimpiadă : canoe, fotbal, lupte, sărituri în

înălțime-femei, box și handbal.

Marca de pe colița seriei are ca subiect trecerea ștafetei cu flacăra olimpică prin țara noastră, în desenul acesteia fiind silueta unui purtător al flăcării olimpice, proiectată pe harta țării noastre, pe care este în-

semnat traseul ștafetei. Mărcile sînt tipărite în culori, pe hîrtie cromodantelată, după machetele graficianului Aurel Popescu, avînd următoarele tiraje : valorile de 10 și 20 bani cîte 4 milioane bucăți ; valorile de 55 bani și 1,55 lei în cîte 1 015 000 bucăți ; valoarea de 2,90 lei într-un milion

bucăți ; ultima, de 6,70 lei, în 350 000 bucăți, iar colița — valoare de 6 lei — are un tiraj de numai 100 000 bucăți.

Se pun în circulație și „Plicuri prima zi a emisiunii", francate cu mărcile acesteia și obliterate cu o ștampilă specială. Dintre desenele mărcilor arătăm că disciplina canoe este înfățișată pe marca de 20 bani, fotbalul pe marca de 55 bani, iar handbalul pe marca de 6,70 lei, cea mai scumpă din întreaga serie, ca un omagiu adus succeselor pe plan mondial ale handbaliștilor noștri.

Pompiliu VOICULEȚ LEMENY

CULISELE HIPODROMULUI

• *AȘADAR, anticiparea făcută de „culise" s-a adeverit. Derbiul de trap, ediția 1972, a revenit lui Torpedo, care a realizat cu această ocazie performanța de 1'27", 3/km*

• *DUPĂ frumoasele reluări ale unor importante alergări hipice din Anglia, Cehoslovacia, Franța, televiziunea noastră a transmis pentru prima oară în direct o alergare de pe hipodromul ploieștean. Prilejul, derbiul de trap. Interesul manifestat de public, pentru acest sport, ne determină să credem că „performanța" televiziunii nu se va opri aici ; pînă la sfîrșitul stagiunii mai sînt cîteva alergări importante : „Premiul Victoriei" (27 august), „Premiul Arcul de Triumf" și „Criteriul cailor de doi ani" (30 septembrie) „Premiul de închidere" (3 decembrie).*

• *EMOȚIONAT și curios am deschis prima scrisoare adresată „Culiselor hipodromului" Ea aparține pensionarului Radu Georgescu din București care face entuziasta propunere de a se organiza pe Hipodromul din Ploiești alergări deschise amatorilor, remarcînd faptul că în trecut a existat chiar un campionat cu o desfășurare spectaculoasă, dintre amatori detașîndu-se Florian Popa, actorii Horia Căciulescu, Rozalia Avram, Gh. Buznea și alții.*

Tovarășe Georgescu, noi facem precum vedeți această propunere. Rămîne de văzut cît de sensibilă va fi conducerea hipodromului pentru realizarea ei.

Pentru a ilustra și mai mult spectacolul sportiv oferit de amatori ne-ați trimis și o frumoasă fotografie. Deoarece condițiile tehnice de prezentare nu permit publicarea ei, poate o valorificăm cu ocazia unei expoziții inaugurată o dată cu darea în exploatare a noului hipodrom, cu care ocazie vă promit că am să reiau cu înverșunare frumoasa dv. idee de a se organiza curse pentru amatori.

Doru IONESCU

ȘAH

MARGINALII LA MECIUL SECOLULUI

- „Arma secretă" a lui Spasski
- Șahul — sport spectaculos
- „Opriți ventilatorul !"
- Dr. Euwe — pro și contra-Fischer
- A avut emoții și... Petrosian
- Atmosferă de carnaval cu șahuri magnetice
- „Bursa" pariurilor și a... simpatiilor

• **ȘI FISCHER A FOST FERICIT DE PARCĂ AR FI SCĂPAT DE SCAUNUL ELECTRIC !** Astfel relata un corespondent din Reykjavik bucuria lui Fischer după ce a scăpat din menghina ofensivei lui Spasski în cea de-a patra partidă a meciului pentru titlul suprem la șah. Campionul mondial a angajat în această manșă în primul rînd o bătălie psihologică, dorind să-l întreacă pe șalanger chiar în deschiderea în care abilitatea lui Fischer a intrat în domeniul legendei : în atacul Sozin din Siciliană. Deși Spasski a jucat rar în trecut această variantă, s-a văzut imediat, din rapiditatea cu care a efectuat mutările, că el se pregătise special, avînd în rezervă inovații cu care să-l surprindă pe adversar. Dar și calitățile acestuia, unanim recunoscute, de apărător de mare forță, nu s-au dezmințit.

• **„MECIUL SECOLULUI"** dovedește într-un mod convingător că șahul poate fi un sport foarte spectaculos agreat chiar de mase foarte largi care nu cunosc la perfecție tehnica jocului ! O mare parte a ziariștilor prezenți în capitala islandeză nu sînt jucători puternici. Dar maniera în care transmit partidele reușește să fie atît de captivantă încît faptul că agențiile de presă își întrerup emisiunile, chiar cînd transmit știri politice de actualitate imediată, pentru a anunța că **„Spaski a sacrificat un pion și Fischer continuă să mediteze de 20 de minute"**, nu mai surprinde și nu deranjează pe nimeni. Nici chiar pe redactorii nesahiști...

• **„ALERGIA" LA ZGOMOTE SAU LA SCAUNE INCOMODE** în timpul partidei nu este o „boală" izolată în materie de șah. Un cititor al revistei ne-a povestit că, la un turneu, maestrul sportului Mișu Rădulescu a cerut cu stăruință să fie oprit ventilatorul care funcționa în sala de joc, întrucît îl deranja. Ceilalți parteneri susțineau însă că dacă nu merge ventilatorul atunci atmosfera devine insuportabilă și nu se mai poate juca. Arbitrul a avut de furcă pentru a-i împăca pe toți.. Iar fostul campion național Petre Seimeanu ne povestea, mai de mult, că, dacă vrei să cîștigi, oferă-i partenerului un fotoliu cît mai comod și după cîtva timp toropeala îl va împiedica să joace cu toată capacitatea sa.

• **Dr. EUWE**, președintele Federației internaționale de șah, a făcut unele declarații oarecum contradictorii cu privire la personalitatea lui Fischer. Într-un interviu, și-a exprimat părerea că ar fi o tragedie dacă titlul mondial ar încăpea pe mîinile șalangerului, ținînd seama de comportarea sa. Dar, într-un alt interviu, acordat ziarului olandez „Teelegraph", președintele F.I.D.E. a opiniat că menținerea lui Fischer în cadrul competițiilor oficiale, inclusiv în finala de la Reykjavik, este în interesul major al întregii mișcări șahiste. În legătură cu modul în care interpretează regulamentul dr. Euwe, a stîrnit unele nedumeriri decizia sa, în sensul că dacă Fischer nu se prezintă la partidele a treia, a patra și a cincea atunci i se dă meci pierdut. Or, în asemenea situație ar fi trebuit — deși ar fi fost o rezolvare absurdă — să se procedeze conform regulamentului : să se continue înregistrarea forfaiturilor pînă Spasski obține 12 puncte necesare menținerii titlului. Un motiv în plus pentru îmbunătățirea substanțială a regulamentului campionatelor mondiale.

• **EMOȚIILE LUI... PETROSIAN.** Înaintea reluării meciului a avut emoții și fostul campion mondial Tigran Petrosian. Dacă Fischer ar fi abandonat, ar fi existat posibilitatea — menționată la Reykjavik — ca meciul să se anuleze. În acest caz, conform regulamentului în vigoare, Spasski ar fi trebuit să-și pună titlul în joc în fața ultimului învins al lui Fischer în meciurile candidaților — adică în fața lui Petrosian.

• **ATMOSFERA DE CARNAVAL** în incinta Sălii sportului din capitala islandeză. În afara sălii propriu-zise, în care se joacă meciul și în care se află peste 2 500 spectatori plătitori (cinci dolari biletul), numeroși spectatori se găsesc într-un hol mare, în cofetăria de la etajul întîi și în alte incinte, urmărind partidele pe micul ecran al televiziunii cu circuit închis. Cele cinci ore ale partidelor sînt petrecute cu șahuri de buzunar sau magnetice pe care se urmăresc și se analizează mutările, cu băuturi, gustări și prăjituri tradiționale islandeze pe care turiștii străini le apreciază foarte mult.

• **„BURSA PARIURILOR"** este foarte sensibilă la desfășurarea meciului. Dacă în general cotele au fost favorabile lui Fischer — chiar și după înfrîngerea din prima partidă — în timpul partidei a treia, cînd Spasski a obținut atac cu prețul unui pion, cotele au devenit imediat favorabile campionului mondial.

• **„BURSA SIMPATIILOR"** are și ea oscilațiile ei. Înaintea începerii meciului, islandezii țineau, în general, cu Fischer În timpul prologului plin de peripeții, locuitorii Reykjavikului l-au criticat cu asprime pe șalanger pentru pretențiile pe care le emisese cu privire la condițiile de joc. În același timp, i-a cucerit șarmul personal al lui Spasski, comunicativitatea sa, sportivitatea de care dă dovadă. Ulterior, după ce Fischer a cîștigat partida a treia, balanța s-a echilibrat. Acum, publicul îi aplaudă pe amîndoi, mai ales pe cel ce animă jocul și reușește să se impună..

U. VĂLUREANU

V. TIMOC

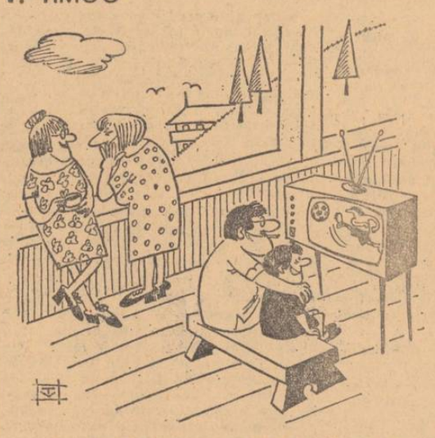

— Cu greu i-am smuls de pe stadioane, ca să le mai schimb preocupările!..

BREVIAR OLIMPIC

• ÎN TIMPUL Jocurilor Olimpice vor fi realizate circa 110 000 convorbiri telefonice zilnice și 800 convorbiri externe. În afara angajării în plus a peste 4 000 de funcționari care să deservească cererile de convorbiri, au fost instalate cabine de unde se pot căpăta lecături directe cu străinătatea cu ajutorul unor telefoane automate.

• EDIȚIA 1972 a loteriei olimpice s-a încheiat cu vînzarea unui număr de 33 milioane bilete în valoare de peste 167 milioane mărci. Peste un milion dintre posesorii biletelor au cucerit premii.

• UN INSTITUT din München a întreprins o anchetă în rîndul tinerilor în vîrstă de 14—25 ani. La întrebarea : „Sînteți de părere că la Jocurile Olimpice să participe și sportivi profesioniști ?" rezultatul a fost următorul : 57 la sută au răspuns negativ, iar 41 la sută afirmativ (2 la sută n-au avut opinii).

• MARTY LIQUORI, unul dintre cei mai buni semifondiști americani, a anunțat oficial că nu va putea lua parte la Jocurile Olimpice de la München, întrucît o veche rană la un picior nu s-a vindecat. În vîrstă de 22 de ani, Liquori era considerat unul dintre favoriții probei de 1 500 m.

• UN RECENT sondaj întreprins în R.F.G. în privința Jocurilor Olimpice a dat următorul rezultat : 7 la sută dintre cetățeni au declarat că vor pleca la München pentru a urmări întrecerile, 86 la sută vor rămîne acasă, iar dintre aceștia, 79 la sută vor urmări Jocurile la televiziune. 74 la sută au indicat reprezentativa U.R.S.S. drept cîștigătoare a celor mai multe medalii.

• DUPĂ INFORMAȚIILE care au parvenit pînă acum se pare că cea mai numeroasă delegație la Jocurile Olimpice va fi cea a Statelor Unite : 686. Urmează în ordine R. F. a Germaniei (640) și U.R.S.S. (603)

• FALSIFICAREA biletelor de intrare la concursurile din cadrul Jocurilor Olimpice este practic imposibilă în afara faptului că biletele au fost imprimate pe o hîrtie specială cu filigram, ele sînt tipărite în cîteva culori deosebite care nu pot fi reproduse.

• COMITETUL de organizare a Jocurilor Olimpice de la München a luat hotărîrea ca în interiorul orășelului olimpic să nu fie permisă circulația vehiculelor obișnuite. La dispoziția sportivilor vor fi puse mașini de transport... electrice. În același scop, pentru evitarea poluării aerului, concurenții probei de maraton vor fi însoțiți numai de automobile electrice.

• ÎNTRUCÎT se află în imposibilitate practică de a participa la cele două probe la care dorea să ia parte (finalele la 1 500 și 5 000 m se dispută în aceeași zi) cunoscutul atlet Keino și-a exprimat dorința de a participa la Jocurile Olimpice la probele de 1 500 m și... 3 000 m.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" — Abonamentele la revista „Magazin" se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „Rompresfilatelia" — serviciul import export presă, București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — Box 2001.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

Anul XVI Nr. 773 — simbătă 29 iulie 1972 — 8 PAGINI 1,50 LEI

AGENDA săptămînală

ÎNALTA RĂSPUNDERE A VIITORULUI PATRIEI

Există evenimente în viața popoarelor care, atunci cînd se petrec, luminează sensul unei întregi epoci istorice. Un asemenea eveniment în viața poporului român este Conferința Națională a Partidului. De la tribuna Conferinței, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în aprobarea unanimă a națiunii noastre, a înfățișat metodic, într-un program de o amploare fără precedent, dezvoltarea României socialiste în acest sfîrșit de veac. Construirea societății socialiste multilateral dezvoltate a căpătat, în urma Raportului tovarășului Nicolae Ceaușescu, atît pe plan teoretic cît și pe planul activității practice revoluționare, o mare limpezime, angajînd, cu tot ce au mai bun, conștiințele a douăzeci de milioane de oameni. Cît de minunat au răsunat cuvintele secretarului general al partidului : „În fața unei națiuni apar momente unice, hotărîtoare pentru destinul și viitorul său. Istoria adevărește că nu o dată în fața poporului nostru s-au ivit asemenea momente, dar el a știut întotdeauna să fie la înălțimea vremurilor, să acționeze cu fermitate și hotărîre pentru a-și clădi viitorul. Se poate spune că astăzi trăim momente de care depinde locul pe care îl va avea România socialistă în marea familie a țărilor socialiste, a tuturor națiunilor lumii"

Iată, așadar, cît de înaltă răspundere are înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale a Partidului. Uriașa angajare a energiilor umane și resurselor materiale are urmări decisive asupra viitorului. În următorii 10—15 ani sîntem chemați să lichidăm cu desăvîrșire rămînerea în urmă pe care am moștenit-o, să ajungem la o dezvoltare economică, științifică și culturală superioară, la un înalt nivel de trai, să ne înscriem printre țările dezvoltate ale lumii. Ce program poate fi mai plin de măreție decît acesta ? Perspectiva ce o deschide înfăptuirea lui are dimensiuni istorice, aparținînd de pe acum patrimoniului sacru al istoriei noastre naționale.

Nimic nu caracterizează mai bine vastul program conturat de Conferința Națională decît caracterul său profund realist. Sîntem în plină acțiune pentru înfăptuirea acestui program, deși nu a trecut decît o săptămînă de la Conferință. Proiecția asupra viitorului a plecat de la ceea ce înfăptuim în prezent, de la posibilitățile noastre reale, de la avîntul pentru intensificarea ritmului dezvoltării economice și sociale înregistrat în lunile dinaintea acestui mare eveniment politic. Nu survine nici o întrerupere, continuitatea se accentuează doar prin cerințe de ordin superior în domeniul perfecționării întregii activități. Lunile dinaintea Conferinței au adus în centrul vieții noastre politice înfăptuirea cincinalului înainte

CONTINUARE ÎN PAG. 2

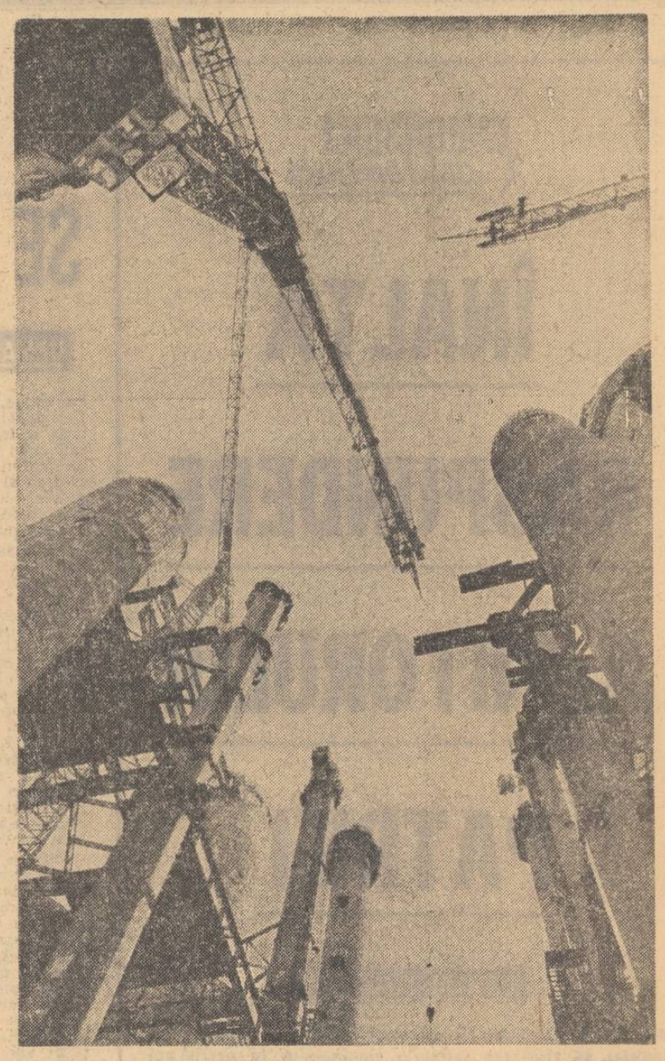

La Rogojelu, pe șantierul celei mai mari termocentrale din țară, constructorii și montorii vor trece în această vară unul dintre cele mai dificile examene : montarea cazanului 3, primul din seria celor de 1035 tone abur/oră, pentru grupurile de 360 MW. Fotografia vă înfățișează locul în care va fi montat cazanul 3, stîlpii de susținere din beton, cu o înălțime de 92 m., fiind o soluție care s-a aplicat aici pentru prima oară în lume. Între acești stîlpi puternice macarale vor manevra piese care ajung pînă la 45—46 tone, asamblarea lor făcîndu-se pe verticală, de sus în jos. Alături, se va înălța coșul de fum pentru grupurile 3 și 4 cu cota finală + 220 m.

Foto : Nicu VASILE

„...măsurile pe care le preconizăm nu se pot înfăptui și nu dorim să fie înfăptuite prin eforturi fizice, ci prin stimularea gîndirii, a spiritului novator, prin dezvoltarea mișcării de inovații și a cercetării științifice, prin lupta hotărîtă împotriva a tot ce este vechi și perimat, pentru triumful noului în toate domeniile de activitate".

NICOLAE CEAUȘESCU

GÎNDIREA CREATOARE SE MATERIALIZEAZĂ ÎN FAPTE

● Ce se întîmplă la uzinele „23 August" în zilele Conferinței Naționale a Partidului. ● Izvorul celor aproape două milioane obținute în plus : nu eforturi fizice suplimentare ci eforturi de gîndire și de organizare. ● Semnificația unor mii de tone de metal economisit ● Toate instalațiile Borzeștilor, la parametrii proiectați !

În ziua fierbinte a deschiderii lucrărilor Conferinței Naționale a Partidului mă aflam în mijlocul constructorilor de mașini de la „23 August". Nu venisem acolo întîmplător. În ajun, Eroul Muncii Socialiste Vasile Iscru, veteran al marii uzine din estul Capitalei, îmi spusese textual : **„Oamenii noștri de la „23 August" au hotărît să transforme ziua deschiderii Conferinței Naționale în zi de muncă record în producție, în care să depășească orice realizare de pînă acum".**

Firește, o asemenea promisiune este extrem de atrăgătoare pentru un reporter. Și iată-mă cu bloc-notesul în mînă prin halele imense. În asemenea ocazii te poți aștepta la o atmosferă neobișnuită, febrilă, eventual la o agitație și forfotă ieșite din comun. Nimic din toate acestea. Părea la prima vedere că ziua e la fel ca oricare alta. Fiecare muncitor își vedea de treaba lui. Cu siguranță, cu liniște, cu precizie. Doar megafoanele ce transmiteau din incinta Sălii Palatului deschiderea marelui forum al comuniștilor, atenția cu care oamenii ascultau cuvintele venite prin unde, aminteau că ziua aceasta nu e la fel ca oricare alta.

— Nu-mi dau seama că asist la o „zi record", i-am mărturisit celui ce mă invitase în uzină.

— **Atunci e bine**, mi-a răspuns zîmbind acesta. **Căci nu era în intențiile noastre să-i facem pe oameni să depună eforturi mai mari decît cele necesare. Recordul, în intenția noastră, înseamnă o pregătire minuțioasă a producției, o aprovizionare perfectă a locurilor de muncă, o disciplină impecabilă. Considerăm că realizarea sa cinstească ceea ce ne-am propus-o — îndeplinirea planului în întregime de termen — este o chestiune de gîndire tehnică și organizatorică și nicidecum una de efort fizic suplimentar.**

Aveam să-mi amintesc de aceste cuvinte cîteva ore mai tîrziu asistînd la intrarea în producție a cuptorului electric de încălzire a aluminiului pentru matrițarea pistoanelor. Simplul anunț al acestui eveniment

Paul MARIAN

CONTINUARE ÎN PAG. 2

ERGONOMIE MENAJERĂ

...sau ce trebuie să facem pentru ca activitățile casnice să devină cît mai ușoare

(Pagina a 6-a)

Corespondență specială din Japonia

„PREDEALUL" — 16,5 noduri pe oră

Un comandant de cursă lungă se confesează cititorilor „Magazinului"

(Pagina a 3-a)

MILENARA VATRĂ CARPATICĂ A TRACILOR

de prof. univ. dr. docent Dumitru BERCIU
Membru al Academiei de Științe Sociale și Politice

● Interesante concluzii desprinse în urma dezbaterilor din cadrul primului Congres internațional în domeniul tracologiei ● Tracii din epoca bronzului au creat o civilizație unitară de o parte și de alta a Carpaților ● Cultura acestor strămoși oglindește raporturi strînse cu lumea miceniană și cea greacă ● S-a dovedit originea locală a artei tracice și tracogetice

(Pagina a 2-a)

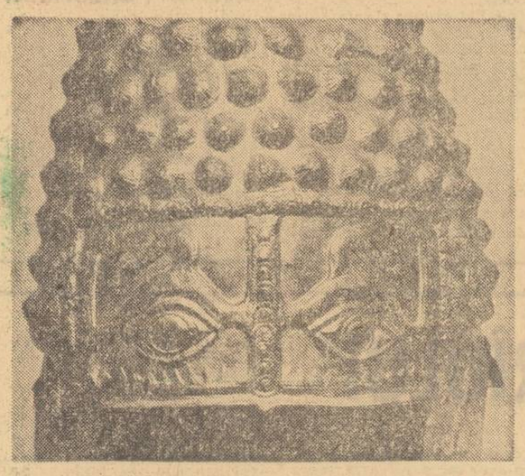

Coiful de aur de la Poiana — Cotofenești

Aplică de argint din tezaurul de la Craiova

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

Meleagurile Voronețului — Francisc FINTA — Timișoara

LUMEA CA LUME

de Adrian PĂUNESCU

TRONURILE DE PÎINE

În ciuda tuturor temerilor, a tuturor intemperiilor, găsind punctul de echilibru între secetă și umezeala excesivă, în cea mai mare parte a țării, grîul s-a întemeiat în acest an ca niciodată. Din punctul de vedere al grîului, a fost — se pare — anul cel mai bogat al istoriei țării. Grîul celebrează efortul nostru, voința noastră de mai bine.

Aceasta e o garanție, acesta e un semn. Grîul e un noroc și grîul e un merit. Grîul are lumina lui sfîntă. Grîul are stilul lui de viață, ritmul lui. De la grîu învățăm multe, noi care-l învățăm atîtea.

De prea puține ori, noi, cei din orașe, ne aducem aminte de grîu. Noi preferăm pîinea. Însă recolta fericită a acestui an, ne pune în situația de a ne gîndi la grîu, nu doar ca la un element component al pîinii de toate zilele, ci și ca la o periodică aducere aminte a duratei noastre de țărani mai mult sau mai puțin disimulați.

Căci, dacă ne gîndim mai bine, acum, Munții Carpați par într-adevăr tronurile de pîine infinită ale unei eternități, ce se numește România.

ANONIMELE ÎN SCĂDERE

Semnalez un fapt senzațional : în ultimele două săptămîni n-am primit nici o anonimă. Și chiar dacă aș fi primit-o (conform promisiunii publice pe care am făcut-o) aș fi rupt-o înainte de a o citi.

Invit pe toți aceia — în ale căror răspunderi intră și primirea de scrisori — să procedeze, măcar experimental o perioadă, astfel. Ar avea satisfacția unui dialog întru totul motivat și responsabil cu oameni-cu-identitate.

Există o lege, în România, legea 18, care se referă la controlul averilor ilicite.

Această lege stabilește o importantă obligație pentru cei care sesizează organele competente despre existența unei averi ilicite : *sesizarea nu poate fi anonimă.*

Este, oare, legea aceasta mai puțin eficientă ? Eu cred că nu, chiar cred că, dimpotrivă, legea care-l obligă și pe reclamant să aibă identitate este o lege a perfectei responsabilități.

Cum am putea ajuta climatul social să scape de acest microb poluant, anonimele ? E timpul să încercăm împreună tăria noastră de caracter și tăria de caracter a instituțiilor noastre.

JOS BIBEROANELE

Am trăit aproape opt luni în Statele Unite ale Americii. Jumătate din an, am locuit într-un hotel studențesc, în Iowa City. În cartea la care lucrez „America, America" încerc, *din punctul meu de vedere*, să surprind viața americanului, viața lui plină de contradicții, de particularități.

Vreau, însă, astăzi, să ofer publicului românesc povestea unui obicei curios legat de felul cum își cresc americanii copiii.

Chelner la micul restaurant al hotelului unde locuiam, era un băiat de 25 de ani, numit Mike, un băiat destul de umil și de tăcut, care primea cu bucurie micile bacșișuri pe care i le puteai oferi un român. Am vorbit cu el deseori, dar lucruri fără importanță. Mi-era milă de el, îl vedeam

CONTINUARE ÎN PAG. 2

AGENDA săptămînală

ÎNALTA RĂSPUNDERE A VIITORULUI PATRIEI

URMARE DIN PAG 1

de termen. Mari colective industriale, județe întregi s-au angajat să realizeze sarcinile cincinalului în patru ani și jumătate. Aceasta înseamnă că s-a declanșat o acțiune de proporții necunoscute pînă acum pentru punerea în valoare a resurselor de care dispunem, o bună parte dintre ele rămase neutilizate.

Niciodată forța creatoare a națiunii noastre nu a fost solicitată mai mult ca astăzi să participe la opera de construcție. A ajuns un adevăr cunoscut și popular în întreaga țară că nu ne propunem — așa cum specifica Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu — să intensificăm efortul fizic, ci să obținem creșteri economice pe baza cheltuirii mai intense a inteligenței. Gîndirea creatoare este chemată să-și intensifice la maximum participarea, fie că este vorba de tehnologie, de organizare sau de orice acțiune cu consecințe în domeniul dezvoltării. Ne putem da seama ce urmări are acest fapt, pe un plan mai larg, pentru dezvoltarea personalității umane. Omul societății noastre urcă vertiginos treptele afirmării sale, într-un climat de dezvoltare multilaterală a personalității umane.

Trăim zile de entuziasm creator. Hotărîrile Conferinței Naționale a Partidului au intrat în faza rezolvării lor practice. Toate domeniile vieții noastre sociale, dar în primul rînd economia, cunosc profunde procese înnoitoare. Este un titlu de mîndrie pentru fiecare om al muncii să-și aducă o contribuție distinctă la făurirea a ceea ce istoricii vor numi, fără îndoială, epoca celui mai înalt efort creator din viața poporului nostru. Nu există absolut nici un domeniu în care Conferința Națională a Partidului să nu fi deschis noi căi de acțiune. În gîndirea fiecăruia dintre noi au fost operate largi deschideri, dispunem de instrumente de lucru, mai cu seamă în domeniul conducerii vieții sociale, cu o eficacitate ridicată și, ceea ce este deosebit de important, de posibilitatea continuă de autoperfecționare.

În viața statului se face adînc simțit spiritul participării oamenilor muncii la conducerea societății. Profundul democratism al orînduirii noastre, viața politică deosebit de bogată, marele avînt al inițiativei pornite din mase, suflul patriotic al întrecerii socialiste sînt componente definitorii ale societății românești contemporane. Stăpîni pe știința viitorului, douăzeci de milioane de oameni, sub conducerea Partidului Comunist Român, înfăptuiesc societatea socialistă multilateral dezvoltată, iar bucuria muncii creatoare luminează chipurile lor, proiectîndu-se adînc în viitor.

GÎNDIREA CREATOARE SE MATERIALIZEAZĂ ÎN FAPTE

URMARE DIN PAG 1

nu spune, poate, mare lucru. Dar dacă vom adăuga că instalația a fost în întregime realizată prin autodotare în cadrul serviciului mecanic-șef, că prin crearea ei s-a înlăturat o strangulare importantă în procesul tehnologic, faptele capătă alte dimensiuni.

De altfel nu e vorba de o treabă singulară, întîmplătoare. Gîndirea tehnică a specialiștilor de la „23 August" a dus și la crearea, cu forțe proprii, și a altor utilaje deosebit de importante pentru succesul activității constructorilor de mașini. Să citățm, de exemplu, **instalația, pntru sablare hidraulică, unică în țara noastră ca parametri : realizează o presiune de 135 de atmosfere, față de instalațiile de 60—80 de atmosfere realizate la Reșița sau Călan.** În zilele Conferinței Naționale și acest rod al gîndirii creatoare a trecut cu succes probele tehnologice.

Știți ce a reprezentat pentru constructorii de mașini bucureșteni această „zi record" în care, cum spuneam, eforturile fizice nu au fost de loc supradimensionate ? **O producție suplimentară, repetăm, într-o singură zi, de 1,8 milioane lei. O opțiune promițătoare pentru zilele și lunile ce urmează, perioadă în care vor începe să prindă viață importantele hotărîri ale Conferinței Naționale a Partidului.**

Am insistat asupra înfăptuirilor oamenilor de la „23 August" nu pentru că acestea ar avea cumva caracter de excepție, ci pentru că sînt tipice acestor zile de mare tensiune creatoare. Vești ce sosesc necontenit din toată țara dovedesc pe deplin că perioada imediată ce a succedat evenimentului istoric petrecut la sfîrșit de iulie în Capitală a fost deplin folosită de toate colectivele pentru a răspunde prin fapte înflăcăratei chemări a partidului. În fiecare din aceste fapte se ascunde o idee, o inițiativă, o măsură de ordin organizatoric. Iată. **IN JUDEȚUL DOLJ, oamenii din fabrici, uzine și de pe șantiere raportează economisirea a 2 547 tone de metal, cu 72 tone mai mult decît prevăzuseră angajamentele.** De unde acest metal suplimentar ? Prin adunarea laolaltă a propunerilor devenite fapte ale colectivelor. Este vorba de tehnologii îmbunătățite, de adoptarea unor planuri combinate, raționale, de croire a laminatelor, de reproiectarea unor produse, de înlocuirea metalelor cu materiale sintetice. Un singur exemplu : **la uzina constructoare de mașini și utilaj agricol „7 Noiembrie" din Craiova, întreprindere ce a înscris în evidențele sale economii de metal din care se pot confecționa 56 de mașini de plantat răsaduri și 40 de freze pentru prășit în grădinile de legume, specialiștii au reproiectat o parte din subansamblele de la mașina de împrăștiat îngrășăminte și două tipuri de greble, obținînd o reducere de o cincime a consumului de metal.**

Tot pe seama intensificării procesului gîndirii tehnice, a găsirii unor soluții mai eficiente pe toată scara tehnologiilor de fabricație trebuie pus faptul că **IN JUDEȚUL ALBA colectivele din șase mari unități industriale au realizat înainte de termen planul de producție pe 7 luni la toți indicatorii.** Aceste succese constituie premisele înfăptuirii cu rezultate tot mai bune a hotărîrilor Conferinței Naționale a Partidului privind sporirea continuă a eficienței activității economice. Datorită avansului creat, **colectivul uzinei de produse sodice din Ocna Mureș, de exemplu, va realiza și livra pînă la finele lunii iulie unităților beneficiare din țară și la export o producție suplimentară în valoare de peste 3 500 000 lei. La rîndul lor, lucrătorii celei mai tinere întreprinderi industriale din județ — Fabrica de utilaje pentru materiale de construcții din Alba Iulia — vor intra în cea de-a opta lună a anului cu un spor de producție de peste 2 200 000 lei..**

O altă veste, sosită de astădată de pe plaiuri moldovene, necesită și ea atenția cuvenită : **la marele combinat petrochimic de la Borzești toate instalațiile lucrează acum la parametrii proiectați.** Poate că pe un neinițiat să-l lase rece faptul că instalația de **alchilamide, bunăoară, produce acum mai mult decît fusese prevăzut. Dar dacă acesta ar afla că aceste amide — 7 la număr — sînt indispensabile în industria detergenților, a coloranților, a insecticidelor, în cea farmaceutică, probabil că ar deveni mai puțin indiferent.** Manifestate de mai multă vreme, eforturile de gîndire ale chimiștilor din Borzești, menite a sili mașinile să producă mai mult și mai repede decît se prevăzuse inițial, dobîndesc acum întreaga plenitudine, întreaga lor semnificație.

Cincinalul în patru ani și jumătate ! Această magistrală inițiativă a oamenilor muncii, consfințită prin hotărîrea Conferinței Naționale a partidului, dobîndește forță materială în toate întreprinderile, în toate județele țării. Zilele pline ale acestei veri apropie pas cu pas poporul nostru de înfăptuirea acestui obiectiv nobil îndreptat spre crearea progresului rapid al patriei noastre.

Paul MARIAN

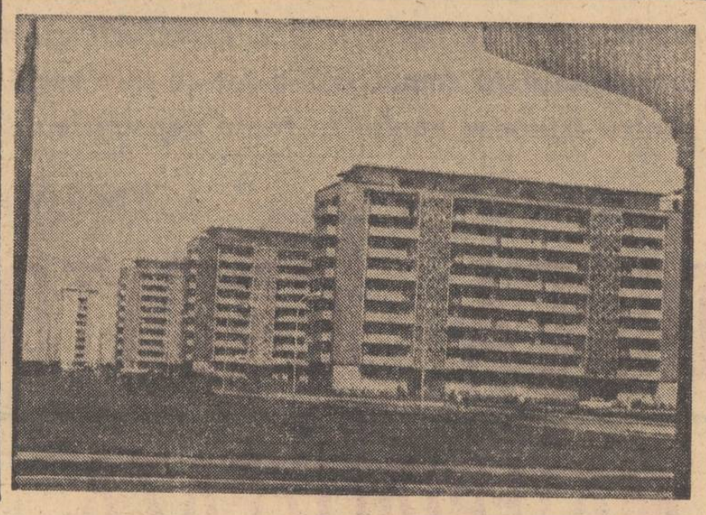

Fotografiile cititorilor noștri

Vedere din Ploiești. Cartierul Nord

Constantin ȘTEFAN — Ploiești

MILENARA VATRĂ CARPATICĂ A TRACILOR

de prof. univ. dr. docent Dumitru BERCIU
membru al Academiei de Științe Sociale și Politice

Tracii au creat o civilizație superioară, pe ale cărei bogate moșteniri aveau să se dezvolte popoarele din Europa sud-estică. Pentru noi, această moștenire are o valoare cu totul deosebită, fiind vorba de strămoșii noștri îndepărtați. Problemele fundamentale referitoare la originea tracilor, la istoria lor, cultura materială și spirituală, arta, răspîndirea dincolo de vatra lor de baștină, însemnătatea substratului tracic pentru toate popoarele ce locuiesc azi în sud-estul european — sînt ideile care au stat la baza dezbaterilor din cadrul primului Congres internațional în domeniul tracologiei de la Sofia. Lucrările lui s-au desfășurat recent, fiind organizate de Comitetul național bulgar în cadrul Asociației internaționale de studii sud-est-europene, asociație cu sediul la București.

Se înțelege că în privința limbii, civilizației, folclorului, artei populare substratul tracic reprezintă pentru noi substratul ancestral, multimilenar. Se știe că preocupările istoriografiei românești de a descoperi, studia și de a sublinia semnificația reală a componentei tracice, respectiv traco-geto-dace în procesul etnogenezei poporului român au în urma lor aproximativ un secol. Teoria formulată de marele B.P. Hașdeu referitoare la strat și substrat și la circulația cuvintelor este valabilă și azi, iar îndemnul pe care-l făcea ziaristul cu vederi înaintate Cezar Bolliac de a studia și pe daci, dînd el însuși exemplu prin descoperirea așezării și necropolei getice de la Zimnicea, a găsit un ecou favorabil nu numai în mijlocul entuziaștilor amatori, dar și la fondatorii școlii arheologice românești — Gr. Tocilescu, Vasile Pârvan sau Ioan Andrieșescu.

Din dezbaterile Congresului — unde a participat o numeroasă delegație românească — a reieșit cu toată claritatea vechimea studiilor întreprinse în țara noastră despre traci. S-a arătat că încă din epoca bronzului tracii au creat o civilizație unitară de o parte și de alta a Carpaților și în regiunea pontică. S-a subliniat, pe de altă parte că vatra străveche a tracilor a fost în spațiul carpatic și că cei din acest spațiu au jucat un rol important în cristalizarea definitivă a tracilor de la sudul Dunării și Balcanilor. S-a recunoscut că de o parte și de cealaltă a Dunării — de la nord la sud și invers —, au avut loc mișcări și întrepătrunderi de populații de aceiași etnicitate. Unii oameni de știință au prezentat o documentare arheologică foarte interesantă care dovedea răspîndirea dacilor pînă pe teritoriul de astăzi al Slovaciei de est și de sud, precum și pe acela al Ungariei.

În ceea ce privește cultura tracilor epocii bronzului (2 000-1 200 î.e.n.) și primei epoci a fierului (1 200 - 500 î.e.n.), aceasta a reprezentat în toată zona carpato-danubiano-balcanică o manifestare superioară față de aceea a neamurilor înconjurătoare și oglindește raporturi strînse cu lumea miceniană și apoi cu cea greacească.

De un interes deosebit s-a bucurat arta tracică și tracogetică, a cărei arie de răspîndire pornește de la poalele munților Rodope și pînă în spațiul carpatic. S-a dovedit originea locală a acestei splendide arte, care, pe vremuri, era considerată pe nedrept ca aparținînd sciților — idee care a circulat și în arheologia românească pînă acum 15 ani.

Cercetătorii români au vorbit despre operele de artă traco-getice descoperite în țara noastră, cu deosebire inventarul bogatului mormînt de la Agighiol al unui reprezentant al aristocrației traco-getice, precum și acelea de la Peretu, Craiova și Coțofenești, jud. Prahova. Important mi se pare a sublinia și aici caracterul aristocratic al acestei arte, care se dezvolta, desigur, paralel cu arta tradițională populară, sătească. Prima se găsea, evident, sub influența artei și civilizației superioare grecești, dar mai ales a celei persane. Este aceasta o concluzie nouă și deschizătoare de noi orizonturi pentru înțelegerea artei traco-getice de pe teritoriul țării noastre. Într-adevăr, în piesele de la Medgidia (sabia-emblemă), Agighiol etc. întîlnim elemente persane din vremea regilor achemenizi, care aproximativ o jumătate de secol au stăpînit în estul Balcanilor.

Multe probleme vor mai fi lămurite cu ocazia celui de al II-lea Congres internațional de tracologie care se va ține la București, în 1976. Ne gîndim la originea, evoluția, cronologia și continuitatea civilizației traco-geto-dace, legate de romanizarea și romanitatea noastră.

LUMEA CA LUME

URMARE DIN PAG 1

seara, tîrziu, plecînd cu mașina lui dar faptul că avea mașină încetase să-mi mai producă vreo impresie, nu mă mai uitam la aceste amănunte spre a-i putea măsura sărăcia. Destui săraci nu încetează să mai fie săraci dacă au mașini.

Spre sfîrșitul șederii mele acolo, într-o după-amiază, am jucat biliard (cu 15 bile) cu Mike. A juca biliard costă iar Mike, deși el încasa banii tuturor, nici nu se gîndea să nu încaseze și banii din buzunarul său, cînd juca însuși...

— De ce ? l-am întrebat.

— Jocurile neplătite nu au nici un haz, mi-a răspuns.

— Dar ai dumneata bani pentru biliard ?

— Am pentru orice, mi-a răspuns Mike sfidător și enervat.

— Familia dumitale e săracă probabil, am țișnit eu cu majestate din prima groapă în care căzusem.

— Da, exact, familia mea e foarte săracă : tata e unul din cei mai cinici miliardari din Vestul Mijlociu, a răspuns tînărul chelner din Captain's Cove.

— Și-atunci dumneata de ce ești chelner ?

— Eu sînt chelner tocmai de-aia, că tatăl meu e miliardar.

— Nu te înțelegi cu tatăl dumitale ?

— Ba mă înțeleg foarte bine. Cînd eu am fost în clasele mici, el m-a chemat și mi-a spus : „Dacă vrei dulciuri, vinzi la colțul străzilor ziare". Am început să vînd ziare, dimineața, înainte de școală, și seara. Mai tîrziu am spălat vase într-o prăvălie mare. Cîștigam 6 dolari pentru 6 ore de muncă de noapte.

Cînd am terminat liceul, tata m-a chemat și mi-a spus, ca și cînd pînă atunci aș fi ținut-o numai într-o distracție : „Mike, gata. Din această clipă s-a terminat cu distracțiile, cu amuzamentul. Te apuci de muncă. Intri la universitate. Eu îți voi plăti toate taxele, pînă o termini. Însă atît. De-acum încolo, tu te îmbraci, tu mănînci. (Pînă atunci mîncam împreună cu părinții). Mike, nu-i bine să te înveți cu viața ușoară. Tu știi prea bine valoarea a o sută dolari și prea puțin valoarea unuia singur. Să știi Mike : un dolar nu înseamnă a suta parte dintr-o sută de dolari". De-atunci încoace, nu mai am nici o relație cu tatăl meu. El îmi plătește numai taxele școlare. Muncesc tot timpul.

— În afară de vara...

— Vara, două luni, muncesc din greu. Merg la Wisconsin, la combinatul frigorific de carne și car 10 ore pe zi carne congelată. De-acolo îmi iau banii pentru haine, pentru excursii și pentru chiria pe care o plătesc anual.

— Ce-ai să faci după facultate ?

— Am să continui cursa de urmărire a tatălui meu. Ei vrea să vadă cît de timpit sînt eu și dacă merit sau nu să-i fiu părtaș.

— Vă lasă în condiții de mizerie...

— Cu excepția faptului foarte important că-mi plătește taxele. Asta nu-i pun lucru și-n acest sens eu nu mîmez pînă la capăt sărăcia.

— Și probabil, în caz de boală...

— Pot să mor și tata nu-mi dă un dolar să-mi iau un pachet de Alka-Seltzer. Am și fost bolnav, acum doi ani, și nici n-a vrut să audă. Spune că e obligația mea să lupt.

*

Cititorul înțelege, desigur, că idealul meu de viață nu are nimic comun cu idealul de viață al unui miliardar din America (și, de fapt, de nicăieri). Nici chiar în povestea (absolut adevărată) pe care am reprodus-o, eu nu pot să nu văd și o doză de cinism și de spartanism ce nu încap, în nici un fel, în mintea și în inima mea. Știu bine că pe miliardar îl interesează ca băiatul lui să nu fie un bleg și să știe ce e banul, *și* pentru că vrea să aibă siguranța că acest ban al lui va încăpea pe mîini călite și bine dresate pentru scopurile lui.

Însă un fapt se impune cu evidență și anume că *nicăieri* puful și banul-gata (chiar dacă, în ultimă instanță, se ajunge la ele) n-au ce căuta între ustensilele educației.

La întîlnirea cu tovarășul Ceaușescu, a tinerilor americani care au vizitat România, Harry Morgan spunea : „Este interesant să remarc că acești tineri au venit aici fără să fie subvenționați de guvernul nostru. Ei au muncit, au adunat fonduri, au venit aici pe cheltuială proprie..."

Ei au muncit. Fără asta nu se poate. Gustul de biberon e otrăvitor și la 10—12 ani, darmite la 20 de ani.

În lumea noastră, pentru țelurile noastre, cu puterile noastre, aici — unde principiul muncii este drept sacru și necesitate lăuntrică a dezvoltării —, e cazul mai mult decît oriunde și decît oricînd să facem din educarea copiilor în spiritul muncii o lege. Trebuie știut *încă din copilărie, încă din familie* că nimic valoros nu se poate obține în viață decît prin muncă.

DISPARIȚIA UNEI ÎNTREPRINDERI

Ai gaze la sobă. Folosești gazele. Contorul de gaze merge. Vine funcționarul de la I.D.G.B. și-ți lasă aviz de plată. Spre exemplu, avizul nr. 352/21, din 25 iulie 1972. Te prezinți, așa cum scrie pe aviz, în Calea Victoriei nr. 56, să plătești.

Acolo, ți se spune că **s-a** mutat întreprinderea.

S-a mutat întreprinderea ? zici tu.

S-a mutat întreprinderea ! zic fantomele.

Unde ? cricnești tu.

Tăcere conspirativă.

Dacă ai relații, dar relații serioase, poți afla într-un tîrziu că I.D.G.B. nu s-a desființat ci s-a mutat. Totuși, o îndoială există și în acest caz asupra existenței I.D.G.B.

Cu capetele în piept, plini de pioșenie, după 80—90 de zile de alergătură, în care avizele de plată continuă să te îndrume spre Calea Victoriei nr. 56, unde era sediul acestei întreprinderi, cu capetele în piept, consemnăm, astăzi, aici, dispariția I.D.G.B.-ului, între marile dispariții ale timpului nostru.

Unii afirmă că ar fi descoperit noul sediu al instituției, undeva în str. C-tin Mille. Dar, se pare că dacă te duci acolo, imediat după primirea avizului, sau în primele 4—5 zile după primirea avizului, trebuie să ai răbdare încă vreo săptămînă ca să ți se încaseze banii. Nu le-or place ideghebiștilor banii noștri ? Ce-o fi cu dînșii? Și ca dispăruți, și ca prezenți, ei nu fac figura cea mai normală cu putință.

CULMEA GAZETĂRIEI

Miercuri, 26 iulie a.c. a fost ultima zi a transferărilor la fotbal. Cititorul e rugat să ghicească, dacă poate, ce ziar n-a suflat o singură vorbă, a doua zi, joi, 27 iulie, despre transferări ? Ei bine, tocmai „Sportul", care a realizat astfel o culme aproape intangibilă a operativității gazetărești. Așa da !

Adrian PĂUNESCU

În miezul vieții sociale

de Ionela CORNESCU
judecător la Tribunalul Suprem, vicepreședinte al Consiliului municipal București al Frontului Unității Socialiste.

În nou, cu mare putere de convingere, slovele Raportului prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, rezoluțiile și concluziile Conferinței Naționale a Partidului, mi se adresează și mie ca jurist, ca activist obștesc, ca femeie, ca cetățean al acestei țări.

Sentimentul de participare totală la acest program vast care ni se dezvăluie, confundîndu-se cu dorințele, cu țelurile noastre intime, mă determină să dau glas cîtorva reflecții.

Esențial mi se pare, pentru munca magistraților, oamenilor de lege, să convingă. Și ca să convingi pe altcineva asupra justeței unor deprinderi de comportare și acțiune la nivelul țelurilor societății în care trăim, este imperios obligatoriu să fii tu însuți un exemplu de cinste, de corectitudine, de modestie, să arzi la flacăra dragostei de adevăr și dreptate, să te înfățișezi ca un om competent, cu un dezvoltat simț al onoarei. Nu e suficient să îmbraci roba și să creezi o atmosferă solemnă. E nevoie, repet, să convingi pe cel care a greșit, pe toți cei din jur că vii cu toată încărcătura ta de pricepere și pasiune, de obiectivitate, pentru a găsi soluția justă. De fapt munca preventiv-educativă a judecătorului începe cu justețea soluției juridice pe care o găsește într-un caz sau altul, respectînd și aplicînd cu sfințenie legea.

Pentru aceasta, e nevoie însă de o bună cunoaștere a fenomenelor vieții, de o largă informare în toate domeniile, de o privire dincolo de dosare și texte, în miezul vieții sociale. Nu poți, nu trebuie să omiți faptul că o soluție dreaptă are un puternic ecou social și e menită a preveni alte infracțiuni. Dacă îți lipsește informarea, dacă în locul pasiunii pentru adevăr ai pus buchiseala unor date formale, poți greși. Iar în domeniul juridic, greșeala are consecințe grave. Stîrbești prestigiul ideii de justiție, afectezi negativ domeniul valorilor morale specifice orînduirii socialiste.

Vorbeam de activitatea preventiv educativă ce reprezintă de fapt sensul concentric al activității noastre. Din Raportul prezentat la Conferință de secretarul general al partidului se degajă ideea pe care o îmbrățișez cu toată căldura — că ea nu trebuie lăsată doar pe seama unor date festive sau întîmplătoare, ci transformată în activitate cu continuitate. Această activitate trebuie să aibă un dublu sens. Pe de o parte — aici mă refer și la calitatea mea de deputat — informarea periodică a oamenilor muncii asupra unor cazuri de infracțiuni, de încălcări ale legilor, precum și punerea în discuția maselor a unor cazuri mai flagrante trebuie să însemne operă de popularizare a legislației noastre socialiste. Pe de altă parte, ea trebuie să tindă la atragerea tuturor factorilor interesați a preveni, a surprinde faptele negative, înainte ca ele să devină încălcări flagrante ale legii. Aș adăuga, necesitatea — în carență încă la noi — ca omul de lege să nu păsească într-o întreprindere, într-o instituție pentru a vorbi despre legile țării, fără a fi perfect informat asupra problemelor, frămîntărilor colectivului respectiv, astfel ca fiecare vorbă rostită, fiecare caz relatat să fie un argument puternic în acțiunea nobilă ce revine juristului în educarea omului, în prevenirea unor încălcări ale legii.

Fotografiile cititorilor noștri

„După pescuit"

Georgeta BORDIERU — Brăila

POPAS LA GURA RÎULUI (I)

de Iordan CHIMET

Sînt unele locuri, puține din lumea celor multe, care par înzestrate cu un fel de magnetism ciudat, a cărui irezistibilă forță de atracție nu se lasă surprinsă și tălmăcită în cuvinte de călătorul grăbit. Poate nici de cel molcom, capabil de un popas mai îndelungat și de o meditație mai adîncă. E la mijloc un har, o vocație, uneori un destin. Sigur însă, o taină. De ce trecînd de atîtea ori pe păminturile sibiene, gîndul a rămas fixat, parcă imposibil de a ne dezlipi de imaginea Gurii Riului ? Căci toate acestea le-am văzut de atîtea ori, acolo și aiurea : drumuri călătorind blajin pe un orizont de mătase, amurguri gălbui ca mierea pustnicilor, carele cu boi venind din noaptea vremii, cîntecul ierbii, gospodarii descoperiți pe cîmpuri departe, ca niște insecte colorate, ceremoniile paserilor, munții încingînd ca un brîu ciobănesc satul. Și vorbe fără glas, și vuietul furtunii, și tăcute sfaturi de bătrîni la poartă, și lina alunecare a duminicii spre noapte.

Și cu toate astea care este taina — și care este, mai ales, explicația acestei taine — că imaginile altor locuri s-au prăfuit și s-au stins și chipul Gurii Riului a rămas ademenitor și proaspăt, chemîndu-ne mereu înapoi de pe alte drumuri ? Cînd voi ști răspunsul la această întrebare înseamnă, desigur că voi fi aflat mai înainte și care este secretul iubirii, așadar niciodată.

Dar dacă nu-mi pot explica farmecul locului, îmi pot tălmăci, cred eu, farmecul oamenilor. Maria Hanzu, de pildă, este o femeie vajnică și hotărîtă ca o viitură de ape. Oaspetele, cunoscut sau necunoscut, este luat pe sus și așezat la masă înainte de a cuteza să rostească un singur cuvînt. Apoi, împreună cu însoțitorul ei de o viață, Petre Hanzu, îi dau drumul călătorului să se miște în voie prin curtea caset, asemeni unui pui proaspăt ieșit din găoace. Gospodăria prin care mă învîrtesc uimit e ca vitrina unei farmacii. Încerc zadarnic să găsesc undeva, în jur, ur fir de praf. mă îndîrjesc, iscodesc prin toate colțurile, cercetez hambarul, staulul vitelor, cotețul păsărilor, bucătăria și pivnița — cu îngăduința înțeleaptă a gazdelor care au văzut în viață nebunii și mai mari, dar totul e așezat cu rost și cu dragoste față de lucrurile care însoțesc omul prin treburile și întîmplările vieții. E ca o școală a obiectelor în care fiecare lucru, îmbrăcat de sărbătoare, e așezat în banca lui. Artă veche, aceasta aplecare a trudei însoțită de iubire asupra stăpînirii omului : casă, ogor, unelte, păseri și vite, prieteni și oaspeți — toți și toate cu drepturi egale la afecțiunea

GEOGRAFIE SENTIMENTALĂ

lor, cu tainice legături care-i unesc.

Este adevărat că pe drumurile mele nu am întîlnit de prea multe ori asemenea prilejuri de uimire, dar atunci cînd s-au ivit, m-am trezit oarecum descumpănit și m-am învîrtit stingher într-o lume evocatoare construită din ecouri și amintiri, robotind, nu pe picioarele mele dintotdeauna ci, parcă, pe cataligele unei berze, încălțată omenește.

Ar trebui să adaug acum că Maria Hanzu este un mare meșter al acestei arte care se pierde, portul popular. Poate am uitat că nu foarte de mult femeia de la țară, în modestia existenței ei, de atîtea ori înrobitoare, își crea interiorul cu un talent care astăzi mi se pare aproape de neînțeles. Îmbrăcămintea pentru întreaga familie, prezentă dar și viitoare, în funcție de anotimpuri și virste, fețe de perne, ștergare, traiste, covoare, fețe de mese, perdele. Sufletul omenesc așezîndu-se pe lucruri ca un fel de aburе de frumusețe și cu ambiția tăcută a duratei.

Acest privilegiu nu aparținea în exclusivitate femeii căci ce lecție asemănătoare de sensibilitate, situată în afara efemerelor mode, ne dă și anonimul etern stăpîn al acestor locuri, de veacuri și veacuri, care înnobila cu rafinat simț artistic tot ceea ce întîlnea și folosea. Nu numai obiect de sărbătoare, pentru care podoaba se potrivea firesc, dar toate uneltele vieții de fiecare zi, de fiecare clipă, pentru orice trudă și trebuință. Și nu a existat un lucru, oricît de umil, de nebăgat în seamă, care să fie ignorat sau exclus de la masa frumuseții. Jugul, furca pentru fin, furca de tors, vasul pentru brînză, spărgătoarea de nuci sau de alune, bătătorul de spumă, pieptenele pentru cînepă, fundul de mămăligă, răzătoarea, sărarul, chiar și aceste instrumente supuse parcă trudei eterne au primit din partea stăpînului lor anonim un însemn de frumusețe, o podoabă, o culoare festivă. Morala care se insinuează în noi odată cu tăcuta uimire în fața acestui inventar domestic transformat în faptă artistică este : întreaga lume stăpînită de om trebuie să fie frumoasă și absolut nimic să nu fie lăsat în afara frumuseții.

Corespondență specială din Japonia

"PREDEALUL" — 16,5 NODURI PE ORĂ

• Marinarii duc o viață ușoară? Este o părere care nu corespunde realității

• Furtunile și uraganele pot fi prevăzute și evitate

• Cum „aleargă" scrisorile pe mări și oceane în întîmpinarea celor dragi

• Acolo unde lanțul ancorei nu atinge fundul oceanului

La începutul anului, la unul din cheiurile portului Chiba din Tokio a ancorat nava „Predeal". Am dorit să fim măcar cîteva ore printre marinarii noștri curajoși, să-i auzim vorbind familiar în limba noastră. Tricolorul ne-a fost cel mai bun reper. Oameni veseli, ospitalieri ca tot românul, fețe zîmbitoare, un miros de ciorbă românească, comenzi scurte la care în pîntecele vasului coboară baloturi uriașe de tablă de oțel, ne fac să ne simțim într-adevăr, ca acasă. Cîțiva copii ai familiilor de români aflate la Tokio cu misiuni diverse, aleargă prin vas spre destinderea marinarilor cu gîndul la copiii lor rămași în țară.

În acest timp ne vorbește căpitanul de cursă lungă, **DANIEL NISTORESCU**, comandantul vasului.

— Cînd ați plecat din țară?

— La 25 februarie 1972.

— Ruta?

— Am descărcat unele mărfuri la Dar Es Salam, în Tanzania și apoi la Aden. Pentru completarea bunkerului și proviziilor am făcut escală și la Singapore.

— Și din Singapore ați venit aici...

— Am mers mai întîi la Shanghai, unde am descărcat o parte din mărfuri, apoi la Sinkang, tot în R. P. Chineză. La venire am avut mărfuri românești, mărfuri generale pentru China.

— În Japonia cu ce ați ajuns?

— Aici am venit în balast. Numai pentru încărcare. Inițial trebuia să încărcăm o parte din mărfuri la Sinkang. Necesitînd o așteptare de zece zile am obținut aprobarea să venim pentru încărcare direct în Japonia, cîștigînd astfel cele zece zile, adică o sumă importantă, întrucît la acest tip de navă profitul pe care se contează este în medie de peste o mie de dolari pe zi.

— Și cu ce plecați din Japonia?

— Am încărcat mai întîi la Iwata, în Kyushyu, o parte din mărfuri, circa 3 200 tone de tablă cositorită și tablă specială pentru diferite utilizări. De aici, din China încărcăm tot tablă, circa 6 112 tone.

— Veniți pentru prima oară în Japonia?

— Da.

— A corespuns imaginea pe care o aveați din presă și din cărți despre Japonia cu ce vedeți?

— Da. Sînt pentru prima oară în Extremul Orient și sigur că unele lucruri au fost și mai edificatoare pentru mine, confirmînd ceea ce cunoșteam dinainte. Japonia este o țară dezvoltată industrial și surprinde organizarea, ordinea, felul de a se lucra.

— De cînd sînteți căpitan de navă?

— Din 1962 și de atunci am schimbat cinci nave, asta fiind a șasea.

— Vă place meseria de marinar?

— Ar fi prea tîrziu să spun că nu-mi place.

— Cum v-ați hotărît să deveniți marinar?

— Dacă vreți să vă fac o confidență, visul meu, cînd eram în liceul militar, era să devin aviator. Pe vremea aceea, ca să intru în școala de aviație, aveam nevoie de consimțămîntul părinților. În viață era numai mama, care, deși neștiutoare de carte, trebuia să se declare de acord. N-a vrut s-o facă. Aviația pe atunci era considerată foarte periculoasă. A trebuit să-mi schimb ideile și cea mai apropiată profesiune, legată de visurile mele, era aceea de marinar.

— Se spune că aviația și marina sînt legate într-un fel de aventură. Vi se pare că nu?

— Dar nu aventura m-a condus spre această profesiune ci dorința de a vedea noi lucruri.

— Cum simțiți lipsa familiei?

— E foarte greu să vă explic dv. care aveți familia aici. Am la activ o îndelungată lipsă de acasă și o atît de săracă posibilitate de a căpăta știri de la familie. Spre exemplu, în cursul acestui voiaj, abia în portul Sinkang, deci la aproape două luni de la plecarea din țară, am reușit să primesc prima scrisoare. O scrisoare care fusese adresată pentru a-mi parveni la Aden și care m-a ajuns, pe căi ocolite, abia în portul Sinkang.

— Cum a ajuns?

— Corespondența este dirijată în raport de porturile în care nava urmează să încarce sau să execute operațiuni. În general agenții navali se ingrijesc de corespondență și dacă ea nu poate ajunge nava, este în cele din urmă returnată și o primim la sosirea acasă.

— Cu familia aveți legături numai prin scrisori?

— Natural, nu există altă posibilitate.

— Dar cu țara, cu Navromul?

— Cu țara avem legături prin radio, prin stația navei.

— Des?

— În fiecare zi, dar pentru că nava nu e dotată cu o stație suficient de puternică aceste legături sînt limitate datorită condițiilor de propagare radio. În general, noaptea putem avea legături bune cu țara.

— Din orice punct al globului?

— Da. Uneori rezolvăm problema și prin releu, făcut prin altă navă. Trimitem radiogramele noastre acesteia, întrucît se află mai aproape de țară, și ea le retransmite.

— Țineți legătura permanentă cu toate navele românești de pe oceane? Știți în orice moment unde se află navele noastre?

— Sigur, este în general interesul fiecăruia să ne ajutăm reciproc.

— Cîte nave românești sînt permanent pe mări și oceane?

— Dacă lăsăm la o parte pe cele ce se află în diferite porturi, în medie cam 45 de vase navighează în larg. Vorbesc de nave mari maritime.

— Deci aveți cu cine convorbi?

— Da. Pe noi ne interesează, în primul rînd, navele care se găsesc în zona de navigație apropiată nouă. Celelalte mai puțin.

— De la Navrom obțineți numai informații strict de serviciu?

— Numai de serviciu.

— Atunci cum vă informați despre ce se întîmplă în țară?

— Din presa ce ne parvine organizat, atît prin oficiile noastre consulare, cît și prin Agerpres.

— De cînd sînteți marinar ce aventuri ați avut? Furtuni deosebite, întîmplări interesante?

— Asta e întrebarea pe care o pun toți tovarășii reporteri.

— Poate vă amintiți vreuna?

— Dacă pe noi ne-ar impresiona aceste evenimente am renunța să mai plecăm pe mare. Furtuna vine, dar după ea vine și vreme mai plăcută. Mai ajungem și în port, ne reîntîlnim familiile și toate neplăcerile voiajului se uită. Sigur, pentru lumea de pe uscat aventurile fascinează, creează marinarilor aureola de eroi. Furtuni într-adevăr sînt, dar dacă luăm pe altcineva, cu altă profesie, ce se ocupă de o problemă pregnantă, el este tot atît de agitat și, poate din punct de vedere al periclitării, tot atît de solicitat ca și noi, marinarii.

— Nu vi se pare că navele de astăzi sînt mult mai sigure în curse lungi și o furtună, oricît de mare ar fi ea, nu ridică atîtea probleme?

— Fără discuție și în afară de aceasta serviciul de supraveghere a ciclоanelor, de avertizare, este mult mai bine organizat și se pot evita catastrofele.

— Cînd plecați din Japonia?

— Mîine dimineață ieșim în radă să asigurăm marfa prin operația de arimare, cum o numim noi, ca marfa să nu se deplaseze în timpul voiajului. Mergem în China, la Shanghai, unde încărcăm în continuare pentru țară.

— Ce?

— Mărfuri generale, textile, țesături, bumbac, laminate, dacă ar fi să vă înșir toată lista ar fi vreo sută și ceva de articole.

— La Constanța pe unde ajungeți?

— Desigur, pe la Capul Bunei Speranțe, ocolind toată Africa.

(La ora cînd apar aceste rînduri „Predealul" se află în portul Constanța).

Fl. ȚUIU

DE PRETUTINDENI

UN FERMIER australian a avut ingenioasa idee de a-și supune găinile sale unui strict regim... vegetarian. Nici o rimă, numai grăunțe. Rezultatele au fost uimitoare. Ouăle sînt mai mari, iar procentul de vitamină E este mult mai ridicat decît înainte. În plus ouăle sînt mai sărace în grăsimi dăunătoare, fapt care îndepărtează primejdia colesterolului și, bineînțeles, a riscului de ateroscleroză. Concluzia: mîncați deci numai ouă de la găini... vegetariene.

■

ÎNTR-O SALĂ de conferințe a unei întreprinderi americane, scaunele tapisate au fost înlocuite cu scaune obișnuite. Efectul a fost cel așteptat — durata medie a ședințelor a scăzut cu 40 la sută.

■

FRIZERII din R.F. a Germaniei sînt supraaglomerați. Motivul îl constituie ordinul Ministerului Apărării prin care se fixează un termen limită în cadrul căruia toți soldații sînt obligați să renunțe la bărbi și la părul lung.

■

În prezența unui grup de oameni de știință din numeroase țări, la Hydebarad (India) a avut loc o interesantă experiență a unui fachir, Shri Ramanand. Acesta a fost „îngropat" la o adîncime de trei metri, acoperit cu pămînt, situație în care s-a aflat apoi timp de 24 de ore. În toată această perioadă petrecută sub un sever control, „mormîntul" lui Ramanand a fost stropit din cînd în cînd cu apă. După 24 de ore „mormîntul" a fost deschis și Ramanand a fost găsit în perfectă stare de sănătate. Oamenii de știință au explicat această performanță prin faptul că fachirul a reușit să reducă aproape la zero necesitatea oxigenului.

RECENT s-a realizat în U.R.S.S. o pupilă de material plastic, care poate înlocui cristalinul ochiului. Este de fapt o lentilă cu un diametru de 5 mm și a cărei grosime depășește abia 1 mm. Cine are vederea atacată de o cataractă o poate recupera, grație acestui cristalin artificial. Forța sa optică este asemănătoare cu 20 de dioptrii.

Experimentările au dovedit că 80 la sută din cei care pierduseră vederea au reușit s-o recupereze total.

■

TREI MILIOANE de kilometri fără nici un accident este, fără îndoială, un record, pe care l-a realizat șoferul francez Edgar Bois, în vîrstă de 58 de ani. De 40 de ani el lucrează într-o întreprindere de transporturi, fără ca autovehiculele pe care le-a condus în acest timp să fi avut nici cea mai mică zgîrietură. Pentru a-i se răsplăti prudența, Edgar Bois a primit medalia de aur a Federației franceze a transporturilor rutiere.

■

INDUSTRIA FARMACEUTICĂ, ramură dezvoltată a economiei R.P. Ungare produce 1,5 la sută din totalul medicamentelor ce se fabrică în lumea întreagă. Iar în ce privește exportul de medicamente, R.P. Ungară, care-și acoperă în proporție de 97 la sută necesarul intern se situează pe locul 7—8 în lume. 6 la sută din valoarea devizelor realizate de pe urma exportului, adică un miliard de forinți, provin din exportul de produse farmaceutice.

DE PRETUTINDENI

OAMENII DE ȘTIINȚĂ sovietici au construit o instalație originală pentru extragerea apei în regiunile de deșert din subteran cu ajutorul soarelui. Principiul funcționării instalației este simplu. La o adîncime de 20 metri se instalează un agregat compus din trei pompe, un refrigerator și o instalație de distribuție. La suprafață se află un sistem de conducte umplute cu un lichid special care își mărește mult volumul în cazul creșterii temperaturii. Acest lichid pune în mișcare pompele. Instalația poate pompa o cantitate de 800 de litri de apă pe oră de la adîncimea de 25 metri. Ea poate fi folosită în orice regiune a pămîntului, unde temperatura nu coboară sub 30 grade Celsius.

■

PRINTRE strămoșii omului — neanderthalezi, nu au existat stîngaci. Este concluzia la care a ajuns doctorul Jonathan Musgrave de la Universitatea din Bristol. Savantul este de părere că strămoșii noștri se foloseau cu aceeași îndemînare de ambele mîini.

■

ELECTRONICA a venit în sprijinul ...bîlbîielii. Un nou tratament aplicabil prin ordinator reușește să elimine bîlbîiala, în circa trei săptămîni. Metoda a fost realizată de dr. Webster (S.U.A.), care a programat în așa mod computerul său, încît să permită diagnosticarea defectelor de vorbire, și în același timp, prescrierea tratamentului indicat și chiar... tratarea pacienților care sună la telefon.

Nu este nici vedetă de cinema, nici manechin, nici o miliardară și totuși, conform unui recent sondaj, este cea mai populară femeie din Anglia. Numele ei este Juliette Scott-Gunn, iar celebritatea și-a cucerit-o în urma participării la marile curse automobilistice, unde a uimit pe toți datorită curajului și îndemînării cu care conduce bolizii. Specialiștii o apreciază drept unul dintre cei mai buni piloți de automobile din lume.

■

PENTRU prima oară în Europa, centrul spitalicesc din orașul Nancy (Franța) a fost dotat cu un aparat de telediagnosticare. Bolnavii de inimă — care au implantat un stimulator cardiac — nu mai sînt nevoiți să facă periodicul control al funcționării „inimii lor artificiale". E suficient să formeze numărul telefonic al spitalului, și, imediat, se pun în legătură cu microfonul telefonului. Ritmul cardiac va fi controlat de noul aparat pentru diagnostic la... distanță.

---

remember ● remember ● remember

MUNCHEN (II)

Orașele germane cunosc o viață comercială foarte intensă, lume multă prevăzătoare, magazine enorme prin care rătăcesc simultan mii și mii de oameni, mărfuri etalate în standuri sau în coșuri mari te întîmpină la toate intrările, cu o ostentație ingenuă, reclama folosind drept unice registre, cantitatea și abundența, fără subtile preocupări pentru savanteria etalajului ori a vitrinei. Există însă în München o arteră comercială: Neuhauser și Kaufingerstrasse situate una în prelungirea alteia, unde aglomerația atinge paroxismul, și îndată ce ai urcat din pasajul subteran ce te ajută să traversezi Karlsplatz, te trezești luat pe sus de o imensă masă de personaje bruegeliene, foarte ours mal léché, cărînd sacoșe imense de plastic, viu colorate și lucioase dar, din cauza dimensiunilor, părîndu-ți saci grosolani ca în evul mediu... și totul are ceva fabulos, ireal prin exacerbarea realității, peisaj uman văzut printr-o lupă care dilată și anamorfozează, animat de beția frustă a produselor ca într-o toamnă alegorică și deșănțată... Pays de Cocagne se numește o pînză celebră pe care voi vedea-o aici la Alte Pinakothek, prezentă simbolic în metropola acestei Flandre germane care e Bavaria.

Aglomerația urbană mă orripilează, îmi dă senzații de captivitate și de lanțuri, care însă aici se atenuiază miraculos poate datorită acestei ambianțe euforizate capabilă să te contamineze. Fluviul se revarsă în Marienplatz, inima orașului, dominată de masiva primărie neogotică, neutră sub raport estetic dar impunătoare prin dimensiuni și prin elanul volumelor. Ca marea majoritate a clădirilor centrale, a fost ridicată sub domnia acelui popular și unanim iubit prinț regent care a fost Luitpold, fiul lui Ludovic I, mare protector al artelor ca, de altfel, toți regii Bavariei începînd cu Maximilian I. Acești prinți electori de Wittelsbach, foști duci ai Bavariei medievale cînd strămoșul lor Otto de Wittelsbach ajutîndu-l pe Frederic Barbarossa să-și învingă rivalul, Alberich de Verona, pe la 1180, a primit drept răsplată, ducatul, și apoi ridicați la rangul de regi sub obîrșuirea lui Napoleon căruia îi fuseseră aliați, au fost principalii ctitori ai tradiției artistice din München. Nu știu dacă au excelat prin viteție, dar mecenatul lor îi ridică în rîndul celor mai străluciți principi europeni. Celebrele muzee münchineze și viața muzicală inegalabilă și prezența atîtor scriitori obișnuiți să poposească îndelung în acest oraș, de la Thomas Mann la Rilke, Stefan George sau americanul anglicizat T. S. Eliot, își au originile în secole revolute cînd în cincuecto la curtea Bavariei trăia cel mai mare compozitor al renașterii, Roland de Lassus, precursor al lui Monteverdi, și erau invitați să picteze artiști de talia unor Altdorfer sau Burgkmair. Fără pasiunea și înțelegerea factorilor politici, artele n-au înflorit niciodată... oamenii, cînd au fost, s-au risipit aiurea optînd între exil și ratare, între ingratitudine, sărăcie sau cătușe de aur... și cărți nescrise, opere neîmplinite rămîn să apese memoria fără memorie a acestui continent bătrîn și echivoc căruia nici o istorie nu va izbuti vreodată să-i epuizeze deopotrivă mizeria și grandoarea...

a. e. baconsky

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

A SALVAT VIAȚA A 5000 DE COPII

O liniștită cetățeană din Hertfordshire, Anglia, descoperă din întîmplare că sîngele său conține un element foarte rar, fapt care îi permite să salveze viața copiilor amenințați de icter cînd sînt încă în pîntecele matern. De atunci donează trei sferturi de litru de sînge pe săptămînă.

Cînd cu doi ani în urmă Alice Malone s-a prezentat prima oară la un centru de tranfuzie oferindu-și sîngele, medicii i-au explicat că în acel moment nu i-l puteau prelevа deoarece suferea de o răceală puternică. Au invitat-o deci să revină după ce va fi vindecată complet, nu însă înainte de a-i recolta o mică cantitate pentru analiză. Puțin dezlumată, Alice Malone se întoarse acasă și timp de cîteva săptămîni nu se mai gîndi la această întîmplare.

Într-o seară, întorcîndu-se de la lucru se văzu cu surprindere înconjurată de un grup de medici care o așteptau de ore întregi: doreau neapărat să-i mai examineze o dată sîngele. La început dînsa se sperie închipuindu-și că suferea de cine știe ce misterioasă și mortală maladie. Dar lucrurile se lămuriră repede și medicii o încunoștiințară că sîngele său conține un extrem de rar element (prezent într-o proporție de unu la cinci milioane de cazuri) numit factor Anti-S, care constituie unicul remediu cunoscut pentru salvarea copiilor atinși de icter înainte de a se naște.

Asigurîndu-se de prezența factorului Anti-S, medicii îi făcură lui Alice Malone propunerea de a dona circa trei sferturi de litru de sînge pe săptămînă, o cantitate incredibilă ținînd cont că un donator obișnuit nu depășește jumătate de litru la două luni.

Medicii îi garantară totuși că, luîndu-se toate precauțiile de rigoare, sănătatea sa nu va avea de suferit. Dînsa acceptă fără ezitări. De atunci în fiece săptămînă Alice Malone se prezintă la un centru pentru a ceda trei sferturi de litru de sînge.

Din sîngele recoltat se separă plasma (care constituie circa 25 la sută), iar din aceasta se extrage faimosul factor Anti-S. Restul de 75 la sută din sînge este conservat și... injectat din nou în venele donatoarei, în săptămîna următoare. Altfel, dînsa ar risca să moară de anemie, dată fiind cantitatea și frecvența cu care i se ia sînge.

Extraordinara donatoare declară că nu suferă din pricina acestei operațiuni deoarece după tot sîngele îi revine, cu excepția, bineînțeles a prețiosului factor Anti-S care se extrage. Mai mult decît atît, cantitatea extrasă de factor S se regenerează în corpul donatoarei într-o proporție care crește mereu.

Medicii centrului de transfuzie au calculat că sîngele doamnei Malone a contribuit deja la salvarea a cinci mii de copii. Dînsa nu primește nici un penny pentru prețioasa ei contribuție, deși i s-au oferit milioane pentru a trece oceanul și a furniza sîngele ei unui centru american. „Trebuie să admit că oferta m-a tentat, dar nu mă simt în stare să-mi părăsesc familia și să emigrez într-o țară necunoscută la 56 de ani", declară Alice Malone.

VÎRSTELE POZNANULUI

Insemnări de călătorie din Polonia

O umbră ilustră, umbra micului corsican devenit mare împărat, stăruie solitară în preajma vechii piețe a Poznanului, Stary Rynek. Se spune că împăratul francez s-a oprit aici, pentru scurt timp, între două marșuri prin Europa, pentru a tranșa probleme politice care priveau direct soarta Poloniei. Și se mai spune că o foarte tînără contesă varșoviană își pusese în joc toate darurile cu care natura înzestrase frumosu-i chip, spre a obține favorurile teribilului Napoleon pentru țara sa. La Poznan, Bonaparte a venit însoțit de ostași și s-a instalat într-o clădire scundă și austeră, preferînd-o palatelor fastuoase ce împodobeau orașul, poate pentru a nu-și dezmînti reputația cazonă. Contesa Maria Walewska, intrată în istorie ca „soția poloneză" a lui Napoleon, avea să fie de două ori dezamăgită în speranțele ei de a juca un mare rol în viața publică și particulară a celui care va sfîrși pe o insulă pustie. Ciudățenie a soartei, frumoasa Marysa va fi, totuși, o ultimă și blîndă consolare pentru proscrisul care răspundea din nou la titlul simplu de... general. Dar, la Poznan amintirea celebrului bărbat rămîne în planul al doilea al istoriei, pentru că această istorie poartă aici un alt nume, mai puțin notoriu însă legat de un act fundamental. El aparține lui Mieszko I, omul care punîndu-și acum mai bine de o mie de ani, coroana de rege, a ctitorit Polonia ca stat, devenind simbolul statorniciei și strălucirii sale. Mieszko a rămas să se odihnească veșnic la Poznan, în capela lui de aur de la Ostrow Tunski, cartierul a cărui origine este legată de însăși nașterea statului polonez și unde se înălțau odinioară două opere reprezentative ale acelui sfîrșit de mileniu, palatul ducal și catedrala.

A fost dat Poznanului să-și întemeieze faima pe inițiative constructive; care l-au făcut să reziste în timp, 1000 de ani, martor și participant la atîtea evenimente care au frămîntat lumea. Debutînd ca fortăreață, devenit capitală în epoca primilor prinți din dinastia Piast, aflat la confluența unor drumuri ce străbăteau continentul, locuit de mai multe naționalități, orașul lui Mieszko a descoperit de secole înțelepciunea unei formule de viață care astăzi devine deviză mondială: a pașnicei coexistențe între popoarele pămîntului, bazată pe reciproca înțelegere și cunoaștere. Poznan vrea să zică — în traducere — „să ne cunoaștem!" și el are meritul de a-și fi transformat numele în renume.

În plin ev de mijloc, bîntuit de războaie, orașul ce-și făcea o glorie din înțelepciunea sa, construia o academie, care va fi unul din centrele de vază ale culturii umaniste și tot el este cel care a acreditat în Polonia tradiția organizării de mari tîrguri. De 700 de ani dăinuie această tradiție inspirată la Poznan. De 41 de ani, o „vîrstă" de asemenea respectabilă, tîrgul de la Poznan are loc ca o manifestare internațională. Ceea ce altădată era un nume și un deziderat, „Să ne cunoaștem!" este acum un fapt concret, a cărui anuală reeditare are loc într-un cadru tot mai larg. La ultima sa ediție tîrgul a reunit participanți din peste 40 de țări ale lumii, dintre care 35 au organizat pavilioane proprii și a fost vizitat de mai mult de 11 000 de reprezentanți ai industriei și comerțului exterior din cinci continente și de un public însumînd aproximativ o jumătate de milion de persoane. Prezentă pentru a 21-a oară la acest mare tîrg, România a etalat produsele a 20 de întreprinderi comerciale. După cum ne-a declarat Zygmunt Wegrzyk, directorul „Miedzynarodowy Targi Poznanski", a fost un adevărat succes. Acest succes a fost asigurat, după cum ne spunea interlocutorul nostru, de însăși orientarea ce a stat la baza organizării pavilionului românesc, care a răspuns și a corespuns obiectivului principal al tîrgului, care s-a declarat reuniune pentru progresul tehnico-științific al lumii. Acest Forum internațional tinde să devină astfel mai mult decît o manifestare comercială. Caracterul său științific a fost marcat și de desfășurarea unor sesiuni pe specialități, consacrate noutăților apărute pe plan mondial. Larga audiență pe care tîrgul a aflat-o deschide perspective deosebit de favorabile pentru extinderea colaborării economice dintre țara gazdă și celelalte țări ale lumii — în primul rînd, cu țările socialiste, principalii săi parteneri.

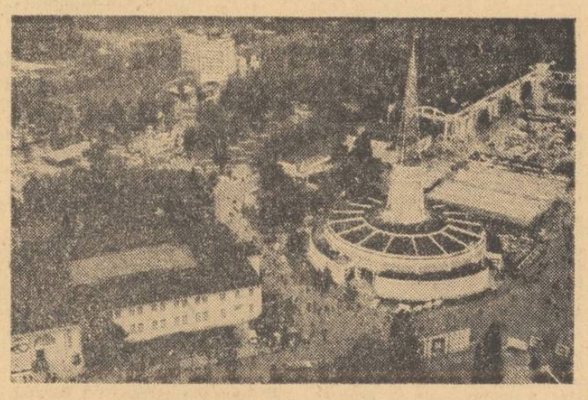

O imagine caracteristică a Poznanului

Veștile care ne-au parvenit de la Poznan vorbesc de pe acum despre extinderea pe care o va lua tîrgul, care va deveni bianual, profilîndu-se în două direcții: bunuri industriale și bunuri de larg consum. Această orientare corespunde noii politici economice a țării prietene, în contextul căreia extinderea comerțului exterior este văzută ca o contribuție la realizarea unei dezvoltări intensive a economiei și a unei creșteri rapide a nivelului de trai. Reevaluîndu-și vocația sa de oraș care acționează pentru buna cunoaștere și înțelegere între popoare, Poznan-ul își propune să devină unul din centrele promotoare de inițiativă în acest sens.

Cornelia PREDA

DE FAPT... NU ERA O EXPLOZIE!

Un pilot reușește să salveze atît pe cei 56 de pasageri cît și avionul, aterizînd fără frîne și fără cîrmă.

În ziua aceea luminoasă de început de vară, avionul Companiei American-Airlines decolase de pe aeroportul din Detroit (S.U.A.). Cursa începuse sub cele mai bune auspicii. Vreme favorabilă, vizibilitate. Și, în plus, buletinul meteorologic anunța o zi frumoasă, liniștită, fără surprize.

B. E. Cormick, pilotul, era mulțumit. Fluiera încetișor, ca pentru sine, la gîndul că e ultima cursă din vara aceasta. A doua zi, intra în concediu și se bucura anticipat de clipele de libertate. Se vedea pe plaja însorită, alături de soție și de cei doi copilași...

★

În liniștea marii altitudini a izbucnit brusc explozia. Venea dinspre remiza de bagaje. Ciudat. În ultima vreme controlul pasagerilor și al valizelor era strict, la fiecare nouă escală. Aparatelor electronice li se încredințase sarcina de a „vedea" orice armă. Sau explozibil. Cum reușise oare să se strecoare bomba, tocmai acolo, în remiză? Gîndul a trecut fulgerător prin mintea pilotului.

Avionul a început să coboare vertiginos. Sub efectul exploziei, unul din motoare se defectase. De asemenea, cîteva aparate de control și de comandă. Situația devenise disperată. În orice caz, nu trebuiau înspăimîntați pasagerii. Totul trebuia efectuat cu multă chibzuință, cu calm, cu deosebit curaj!

Catastrofa plana în preajmă. Trebuiau cu orice preț salvați pasagerii, personalul și chiar... avionul. Explozia reușise să găurească podeaua, proiectînd mai mulți călători în remiza de bagaje. Fără frînă, fără cîrmă și fără radio salvarea părea iluzorie. Totuși, trebuia încercat orice, repede...

Pilotul a realizat un tur de forță. Întîi asupra lui. Nepierzîndu-și cumpătul. Mai întîi, a privit ceasul. Trecuseră exact 30 de minute de la decolare. Să se întoarcă din drum și să aterizeze pe aeroportul din Detroit. Dar cum? Va reuși oare cutezătorul gest? Îi va salva pe toți? Dar, dacă între timp, mai înainte de a ajunge pe pistă, avionul se va prăbuși în flăcări, căzînd pe o arteră de circulație intensă, pe o autostradă, făcînd alte noi victime: cele de pe pămînt?

Într-o clipită, ca un fulger, a făcut calea întoarsă, dirijînd avionul cu maximă viteză spre Detroit. Nu știa încă dacă curajosul plan va izbuti. Totul depindea de fracțiuni de secundă. Și de rezistența avionului...

Era deasupra aeroportului. Trebuia găsită modalitatea optimă de a îndulci șocul aterizării. Fără frîne și fără cîrmă, operația se arăta plină de primejdii. Cu o precizie matematică, pilotul a reușit un mare tur de forță. A așezat unul dintre trenurile de aterizaj pe pistă, iar celălalt pe iarbă, astfel încît să evite eventuala rănire a pasagerilor din șocul opririi.

Avionul s-a oprit, aterizînd la 300 de metri de o șosea supraaglomerată. Reușise. Izbutise.

Dintre cei 56 de pasageri numai 9 persoane și două stewardeze au fost ușor rănite. De fapt, contuziunile se datorează învălmășelii în timpul evacuării pe toboganurile de ajutor.

★

Finalul întîmplării are o coloratură îmbibată cu umor. Ancheta a dovedit că explozia nu se datora unei bombe, așa după cum se crezuse la început. Deschiderea accidentală a unei uși de la remiza de bagaje a provocat o puternică decompresiune în coada avionului, care, la rîndul său a distrus și aparatele de bord.

★

Așadar, curajosul pilot, B. E. Cormick, a putut pleca mulțumit în concediu. Îl merita din plin!

(S-a întîmplat în iunie 1972, la Detroit)

SPIRALE

VISUL ŞI VEGHEA

de Eugen BARBU

Poet al temelor majore pe care nu de mult Dan Deşliu le-a uitat în ranița sa de combatant, iată-l incercînd pe un violoncel liric cîteva melancolice teme intimiste de cel mai bun efect. Din toată gestica sa veche a păstrat numai o ironie amară care-i stă bine, un zîmbet sarcastic şi cîte un cuvînt dogit care sdroncăne în contratimp, scoţînd efecte splendide. Bardul a recăpătat o voce mai puţin profetică, o voce omenească, suferind şi bucurîndu-se cu îndoială, cu un elan mereu cenzurat. Cîntecele sale au ceva şăgalnic, o nostalgie subţire : *„Ce toamnă beată de tutun / a lunecă de tot alene / ca sufletul uitat în gene / al domnişoarei Malcatun / Şi totuşi toamna ce-are-a face / a rugini a descinta / cu ochi şi aripe fugace / din stele de-a-ndaratelea / Dar e o toamnă fără noi / făr-de-a putea măcar să cearnă / ornduitul roi de foi / de solzi meniţi să ni se-aştearnă / spre a ne lămuri că vine / răceala timpului neverde / să-nchege-o brumă de suspine / pe ce-am visat că nu se pierde“.* Sigur că există ici şi colo cîte un vers stîngaci, dar asta nu supără prea mult pe cititor. Iată „Ibi bene“ : *„Cocorul necălătorit / tardiv ostrov de primăvară / din patru zări̦ste pîndit / de vreo explozie solară / Pretimpuriu al ierbii zvon / întemeindu-se pe aer / precum o boare de ciclon / amestec pur de ris şi vaier / Colinda gemene-n auz / cu ditirambice chimvale / melancolie de cobuz / printre turbine triumfale / Frînturi de zei momîi de lut / divinităţi utilitare / O raiul meu neînceput / Tărîm de vis şi neuitare !“*

Aici perfecţiunea formală este exemplară, dar sincer vorbind, nu simt acel fior autentic care ar fi trebuit să-mi dea senzaţia rece a ideii.

Frumoasă este „Zvon de iarnă“ : *„Imi place valul uneori / prăpastia întotdeauna / şi papagalul dintre flori / şi dintre stele totuşi luna / Iar dintre luni îmi place mai / ales aceea care plînge / petale mari de pupregai / peste cărările de sînge / pe unde trecem cînd şi cînd / cu sufletul de astă vară / cum trece vîntul şuierînd / printr-o grădină funerară / poate vreun înger somnuros / atunci se va trezi să sboare / uitînd în frunza de prisos / aripile obositoare“*, unde începutul este niţel căznit, dar finalul atinge o mare elevaţie.

Un poem care ar aminti oarecum de Dimov este „Suvenir“ : *„Ciorapii tăi de portocală / în toamna galbenă de miere / cînd navigam fără escală / prin delta strîmbelor cartiere* (rău vers, supărător, stîngaci !) / *Părul de morcov leşinat / pe braţul meu ce-nremenise / unde-l împovărau treptat / păienjenişuri de abise / Fără habar de monocord / un lînced cîntec adia / pe strunele de către nord / ale castanilor abia / desprinşi din verdele suav / ca dintr-o patimă banală / Şi-n toamna surîzînd bolnav / ciorapii tăi de portocală“*, în care numai culoarea aminteşte de poetul recentelor „Deschideri“.

„Pavană pentru iluziile moarte“, al cărui titlu aminteşte o cunoscută piesă muzicală, mi se pare un nobil poem : *„Nimic şi totul inclusiv / acel convoi de gînduri triste / ca fluturarea de batiste / uitate-n aerul fictiv / Şi lacrimile care-n vis te / mai năpădesc fără motiv / din vina ochiului naiv / prea solitar ca să existe / şi sufletul intempestiv / elanurile altruiste / în foi de veşteede reviste / încremenind definitiv / pe cînd visează ametiste / de foc Pegasul costeliv / pe cînd surîd contemplativ / heralzii paşnicei conchiste“* unde din nou putem remarca perfecţiunea formală despre care am pomenit la începutul acestui articol şi unde aceeaşi absenţă a emoţiei autentice se resimte fără a diminua totuşi valoarea poeziei.

Excelentă mi se pare „Match“: *„Dă-mi adversar un heruvim / cu duh de ceaţă şi cu zale / alcătuite din petale / de flori pe care nu le ştim / De-a pururi pretutindene /să-mi bată-n suflet din tării / frînturi de pene străvezii / ca nişte solzi de grindene / Din pînda veşnică-ntre noi / să crească ura ca un dor / pustiitor şi roditor / pînă la ceasul de apoi / cînd voi sbura pe asfinţit / c-un ciot de lance drept făclie / rămînd rotunda armonie / a stelelor la infinit!!*

Poate că descătuşat de tirania rimei acest poet ar fi cu mult mai autentic şi odată degajat de hamurile regulei, îndrăzneala sa l-ar duce în zonele cele mai înalte ale liricii către care încă tinde. Iată poemul „Tristă“: *„De noi se trece mai ades / cînd ceasul toamnei bate rar / şi plouă lung fără habar / şi fără nici un înţeles / Se trece lesne de la noi / către tărîmul celălalt / cum trece sufletul de doi / în constelaţii din asfalt / Vrăjita pasăre ce fum / cu noi aidoma trecea / Şi trece-n brumele de-acum / cu alţii neasemenea / nemaiştiindu-ne măcar / dacă există dacă exist / Şi plouă lung fără habar / Şi asta-i parcă foarte trist“.* El, acest poem are totul, dar nu ştiu însă de ce mi-am adus aminte de o frază a lui Gide, iată, o reproduc : „Voi susţine că un lucru îi trebuie artistului: o lume specială a cărei cheie s-o deţină numai el. Nu ajunge să aducă un lucru nou, deşi aceasta ar putea să fie enorm, ci mai degrabă în această lume toate lucrurile să fie sau să pară noi, aşa încît în spatele unei idiosincrazii de o mare putere de a colora, el trebuie să aibă o filosofie, o estetică şi o morală particulară. Toată opera să nu tindă decît să le arate. E ceea ce se cheamă de fapt : stilul său. Am găsit ce-i trebuie de asemenea: o glumă particulară a ei“. La toate astea m-am gîndit cînd încheind lectura volumului „Visul şi vegheа“ m-am întors la frumosul poem „Nefastă“ : *„O înger animal rănit / de obiectele din noi / recăzît în parcul părăsit / prin cîngi de crengi prin mîl de foi / Pe maldărul de pene moi / sleită fruntea să-mi cobori / iluminînd atît noroi / şi-atît văzduh interior / Aşa de frig să-mi fie ca / într-o colindă de strigoi / de unde nu vom încerca / nici o potecă înapoi / Şi totul să se facă sloi / de neuitare şi să crezi / că penele se-ntorc în ploi / şi ploaia plînge cu zăpezi“.*

Încă aşteptăm de la Dan Deşliu marele său poem, dar asta cere o scrutare severă a propriei conştiinţe sau cum spunea atît de frumos Bossuet : să te lase Dumnezeu să ieşi din fîntîna abisului...

LITORAL 1972

O nouă confruntare a creaţiei româneşti de muzică uşoară cu publicul

de George SBÂRCEA

Legat de complexul de frumuseţi al litoralului, Concursul naţional de muzică uşoară a afirmat din nou, cu cea de a VII-a ediţie a sa, organizată între 25 şi 28 iulie la Constanţa, dorinţa compozitorilor, poeţilor şi interpreţilor de a oferi publicului cîntece variate, cîntece frumoase şi pe înţelesul tuturor. Oraşul în al cărui port vapoarele obosite vin mereu, din toată lumea, să-şi caute odihna sub cerul nostru de mărgean, a adăpostit timp de aproape o săptămînă o echipă de artişti creatori, vocali şi instrumentişti, plini de insufleţire, hotăriţi să înfrunte emoţiile şi riscurile concursului anual de creaţie şi, implicit, de interpretare, organizat de Consiliul culturii şi educaţiei socialiste, în colaborare cu Uniunea compozitorilor şi Comitetul de stat al radio-televiziunii.

Juriul, destinat să selecteze şi să premieze cele mai izbutite cîntece a fost sporit, în acest an, cu cinci reprezentanţi ai publicului — muncitori, ingineri şi studenţi. Vor fi, astfel, cincisprezece voturi — fiindcă e nevoie de majoritate absolută pentru atribuirea Marelui Premiu al concursului — în loc de unsprezece, numărul membrilor juriului de specialitate. Vor avea loc discuţii mai îndelungate probabil, dar şi mai lămuritoare în vederea stabilirii cît mai efective a celor mai bune cîntece.

Cîntece bune au fost şi în acest an în concursul de pe litoral. Compozitorii George Grigoriu şi Radu Şerban au participat cu cîte patru, Temistocle Popa cu trei, Aurel Giroveanu şi Gelu Solomonescu cu cîte două, Camelia Dăscălescu, Richard Stein, Adalbert Winkler, Florin Bogardo, Sergiu Mandi, Robert Flavian, Elly Roman, Horia Moculescu, Edmond Deda, Petre Mihăescu, Liviu Marcovici şi Ion Stavăr cu cîte un cîntec. Unele din ele au găsit îndată calea la public, la fel de cald ca şi sala Teatrului constănţean, unde — din cauza capriciilor meteorologice — au fost organizate concertele ultimelor trei ediţii ale concursului. Altele vor cuceri simpatiile ascultătorilor după mai multe audiţii sau vor fi date uitării, fiindcă aceasta este soarta multor cîntece, chiar dintre cele cărora nu le lipseşte nici frumuseţea melodiei, nici noblеţea simţirii.

Pe scena concursului, ingenios decorată de Dan Jitianu, interpreţii au izbutit nu numai să se facă auziţi, dar să se şi audă pe sine. De la Doina Badea, Mihaela Mihai, Anda Călugăreanu, Corina Chiriac, Dida Drăgan, Marina Voica, Stela Enache, Ioana Iliant, Olimpia Panciu şi Livia Munteanu, la Aurelian Andreescu, George Enache, Sergiu Mandi, Mircea Şerban şi Mihai Constantinescu, toţi cei ce şi-au cîştigat un nume sau sînt pe cale de a-l cîştiga în difuzarea muzicii uşoare s-au străduit să simtă la fel cu compozitorii, să se facă înţeleşi şi apreciaţi de public şi telespectatori.

Regizorul care a comandat această echipă de entuziaşti ai melodiilor de muzică uşoară a fost de fapt litoralul, capabil să dăruie muzicii un suflet şi să releve în acelaşi timp afinitatea ei cu omul, corespondenţa veşnică între om şi cîntec. Marea conferă muzicii o acustică sporită, acele complexe de lumină şi adîncimi de orizonturi în care armoniile dobîndesc luminozitate şi licăriri neaşteptate.

Cele mai bune din cîntecele concursului din acest an de pe litoral le va alege juriul. Pe cele mai durabile le va stabili, ulterior, publicul, care este judecătorul fără greş al frumosului pus în slujba oamenilor şi a dragostei lor de viaţă.

MICA ENCICLOPEDIE

Originea instrumentelor muzicale

de L. SĂRĂŢEANU

Pentru iubitorul de muzică preocupat să tălmăcească sensurile acestei fermecătoare limbi internaţionale şi să le trăiască frumuseţea, utilizarea instrumentelor apare atît de firească, încă nu se mai gîndeşte cînd au apărut ele şi de ce au fost plăsmuite. Specialiştii îşi pun, totuşi, astfel de întrebări şi — cu aproximaţia pe care cei mai valoroşi dintre ei o invocă pe bună dreptate — cred a fi aflat şi răspunsurile. Astfel, într-un substanţial studiu închinat „Genezei instrumentelor muzicale“, criticul francez André Schaefner observă că, înainte de a simţi nevoia instrumentelor, omul a cîntat din gură. Muzica vocală s-a dezvoltat în aşa măsură, încît şi azi popoarele zise „primitive“ uimesc prin ornamentarea liniei melodice, subtilitatea intervalelor sau arta suprapunerii vocilor, domenii în care dovedesc şi fantezie şi siguranţă în execuţie.

Dar, dacă în arta corală străveche, se găsesc, la un înalt nivel de rafinament, poliritmia, contrapunctul şi armonia, nu e mai puţin adevărat că omul a căutat din timpuri imemoriale deopotrivă să producă sunete şi prin alte mijloace decît vocea. Aşa s-au născut instrumentele destinate, la început, doar acompaniamentului, pentru ca, treptat, ele să devină apte să înlocuiască pe deplin vocea omenească.

Primele instrumente au avut mai ales scopul de a realiza ceea ce vocea umană putea să facă mai puţin bine şi anume — ritmul. Printre instrumentele străvechi, unul a avut destinul de a releva, abia în secolul nostru, multe dintre secretele sale şi ale fraţilor săi. Este vorba de lira sumeriană. Intr-adevăr, în 1928, se descopereau în mormintele princiare din cetatea sumeriană Ur mai multe exemplare de asemenea lire. Evenimentul a fost epocal, deoarece, pînă atunci lira sumeriană nu era cunoscută decît printr-o schematică reprezentare pe o stelă funerară. Or, piesele găsite în mormintele de care vorbesc, erau suficient de bine conservate pentru a îngădui stabilirea incontestabilă a cel puţin trei elemente. Intîi că factura acestui tip de instrumente de coarde atinsese un nivel ridicat încă de acum cinci mii de ani; în al doilea rînd, că luxul deosebit cu care ele erau ornamentate atesta funcţia lor religioasă şi în sfîrşit, că ele constituiau un moment intermediar între harpă şi lira de mai tîrziu.

Intr-adevăr, senzaţionala descoperire a lirelor sumeriene, dovedea că ele derivă din harpă. Prin aceasta, se proba şi un alt fapt, anume că unul dintre cele mai vechi instrumente ale lumii, ar fi harpa. De altfel, studiul iconografiei preistorice a multor popoare confirmă prezenţa suavului instrument în Egipt, în Africa Neagră, în India, în Asia Centrală, în Cambodgia, în Iava, în Birmania ca şi în nordul Europei. Totul denotă, nu numai apariţia timpurie a harpei, dar şi rezistenţa ei tenace, ca şi întinderea considerabilă a ariei geografice de răspîndire a ei. Să mai adaug faptul că registrul harpei s-a întins de la trei la cincizeci de corzi, permiţînd astfel o mare creştere a posibilităţilor ei de expresie. Să fie oare harpa primul instrument făurit de om ? La întrebarea aceasta a răspuns acelaşi muzicolog francez de care aminteam mai sus. El arăta că harpa e descendenta instrumentului primitiv denumit „arcul muzical“ şi pe care unele populaţii din Africa şi Oceania îl mai folosesc şi astăzi. Acest instrument compus din materiale perisabile (o coardă de lemn şi o liană întinsă între cele două extremităţi ale acestei corzi) n-a lăsat nici un vestigiu al existenţei lui preistorice. In schimb, dispunem de o reprezentare grafică a arcului într-o gravură rupestră din perioada paleoliticului superior. Gravura, înfăţişînd un dansator mascat, care interpretează o melopee la arcul muzical, este considerată mărturia cea mai veche a unui instrument de coarde. Dacă studiem formele mai „evoluate“ ale „arcului muzical“ folosite azi de melanezieni, constatăm că într-adevăr e vorba de o harpă sub cea mai simplă expresie.

Avem astfel cîteva date sumare despre începuturile mai mult decît modeste şi pierdute în noaptea timpului ale acestor graţioase plăsmuiri — care sînt instrumentele muzicale destinate unei dezvoltări glorioase în ascensiunea omului spre virtuozitate, spre frumos, spre sublim.

ŞANTIER CINEMATOGRAFIC

Regizorul Geo Saizescu despre viitorul său film

— De ani de zile te pregăteşti să faci acest film şi mereu s-a aminat. Al cîtelea interviu despre „Păcală“ ar fi acesta ?

— Nu le-am numărat, dar în orice caz au fost multe. Atît de multe încît în această primăvară am refuzat de la bun început să mai dau interviuri pentru că începusem să am senzaţia că nu se mai termină acest drum chinuit pînă la intrarea filmului în producţie. Acum am acceptat această discuţie deoarece mai am numai puţine zile pînă la începerea filmărilor.

— După atîţia ani de cînd ai pornit să realizezi filmul, imaginea despre „Păcală“ s-a transformat sau, credincios propriilor gînduri, te-ai menţinut la conceptul iniţial ?

— Am fost statornic conceptului iniţial. Mă rog, mici broderii de scriere, care apar normal după o gestaţie îndelungată, se pot găsi. Intervenţiile vizibile de la an la an ţin de faptul că iniţial au fost trei filme despre Păcală, apoi două, iar acum unul singur.

— Aşadar, cum arată acest Păcală gîndit de D. R. Popescu şi Geo Saizescu ? Care este lumea lui, cît de aproape de ceea ce ştim sînt întîmplările prin care trece ?

— Personajul gîndit trebuie să fie pe peliculă într-adevăr un personaj de mitologie românească, un personaj-erou, un fel de Făt-Frumos luminat din alt unghi. Aşa îl vrem : Păcală şi totodată Făt-Frumos. Snoavele publicate sau circulînd necunoscute sînt extrem de contradictorii şi cei care s-ar ocupa de acest personaj, aşa cum nu s-a ocupat nimeni pînă acum, şi-ar da seama de multitudinea de faţete a eroului popular. A trebuit din tot materialul faptic să selectăm pe acela care subliniază ideea de erou (de aceea am pomenit de Făt-Frumos) care este totodată chintesenţa de umor şi inteligenţă naţională, inventînd acolo unde a fost nevoie momente care să probeze ideea dar menţinîndu-ne în spiritul popular, pacalesc. De pildă naşterea lui este fabuloasă şi are ca punct de pornire un element din mitologia românească, dar nu există ca atare în nici una dintre formulele cunoscute.

— Cînd şi unde aţi situat acţiunea ?

— Am căutat să nu o localizăm în timp şi în spaţiu, folosind de exemplu ideea generală de sat românesc. Am căutat să avem şi o unitate de loc, de timp, de acţiune într-o formulă care să servească personajului. Dacă ne opream la o formulă cu peregrinări ar fi fost numai o varietate exterioară. Aşa că am fixat nişte locuri-idee centrînd atenţia doar pe erou.

— Vasăzică Păcală e chintesenţă de umor, deci depozitarul hazului. Cum este orînduită, în raport cu el, lumea înconjurătoare ?

— Intrucît Păcală se luptă şi are adversari duri, va răspunde şi el cu duritate. Filmul este dramatic, doar modalitatea de rezolvare a conflictelor dintre Păcală şi adversarii săi este comică.

— Şi mă rog cu cine se luptă?

— Cu prostia, cu lăşitatea, cu hoţia.

— Şi finalmente învinge ?

— Prostia nu se termină cu una cu două, ca se multiplică ca balaurul cu şapte capete. Păcală este purtător al ideii justiţiare, dar nu va putea să le înlăture definitiv.

— In afară de personajele cunoscute ale snoavelor aţi mai introdus prezenţe noi ; sînteţi părinţii unor personaje ?

— Categoric. Păcălita, de exemplu pe care o va întrepta Mariela Petrescu, Tîndală, care la noi devine fiul lui Păcală nu prietenul său, apar perceptorul, care reprezintă o anumită oficialitate, pădurarul, un fel de vătaf boieresc, şeful bandei de hoţi şi chiar mama lui Păcală.

— Cîteva vorbe despre umorul filmului.

— De esenţă populară ; vreau categoric să se inscrie în umorul românesc — împletire de liric şi batjocură, de poezie şi sarcasm. Deci filmul va avea tonalitate lirică şi satirică.

— Ce filiaţie poţi stabili între „Păcală“ şi filmele făcute pînă acum ?

— Ca personaj se leagă de Făniţă din „Suris în plină vară“ şi cu Papă-Lapte din „Balul de simbătă seara“, filiaţie care ţine şi de interpretul principal — Sebastian Papaiani — şi de genul de erou. Deşi Păcală ar putea fi personaj de excepţie, rămîne tot omul simplu din popor ca şi personajele anterioare pomenite.

— Colaboratori ?

— Echipa este cam aceeaşi : imaginea — George Cornea, scenografia — Virgil Moise, costume — Ileana Oroveanu, muzica — Radu Şerban. Actori : Octavian Cotescu (perceptorul), Ştefan Mihăilescu-Brăila (pădurarul), Ion Besoiu (şeful bandei), Aurel Cioranu şi Cosma Brăşoveanu (fraţii lui Păcală), şi două neveste: Mariana Mihuţ şi Vasilica Tastaman.

Florica ICHIM

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICA 30 IULIE

PROGRAMUL I : 8.15 : Gimnastica pentru toţi. 8.30 : Cravatele roşii. 10.00 : Viaţa satului. 11.15 : Mari muzicieni la Bucureşti. 12.00 : De strajă patriei. 12.30 : Emisiunea în limba maghiară. 14.25 : Fotbal feminin — meci internaţional între echipele „Elan“ — Belgrad şi „Venus“ — Bucureşti. 15.25 : Itinerar european — Italia. 15.40 : „Patetica“ de P. I. Ceaikovski. 15.45 : Povestea unei vieţi. 16.00 : Impotriva lui Hitchcock. 16.15 : Moment amoristic. 16.30 : Ediţie specială : Paris — Bucureşti — via O.R.T.F.—T.R.V. 18.30 : Cei trei muschetari. 19.20 : 1001 de seri. 19.30 : Telejurnal. 20.00 : Tulcea îşi zideşte cetatea. 20.20 : Aventuri în epoca de piatră. 20.45 : Finala Campionatului european universitar de fotbal. 21.30 : Festivalul naţional de muzică uşoară 1972. Gala laureaţilor. PROGRAMUL II : 12.30 : Promenada duminicală. 20.00 : „Aida“ de Verdi. 20.45 : Săptămîna culturală bucureşteană. 21.00 : Seară de romanţe. 21.30 : Din lumea ştiinţei. 21.50 : Filmul „Nuvelă de toamnă“.

LUNI 31 IULIE

PROGRAMUL I : 17.30 : Curs de limba rusă 18.00 : Căminul la Timişoara. 18.40 : Scena. 19.00 : Săptămîna în imagini. 19.20 : 1001 de seri. 19.30 : Hotărîrile Conferinţei Naţionale a Partidului — cauză a întregului popor. 20.00 : Avanpremieră. 20.05 : Reflector. 20.20 : Moş Goriot. 21.05 : Prim plan : Tudor Morar : 21.35 : Steaua fără nume — floarea din grădină. 22.40 : 24 de ore. 22.55: Contraste în lumea capitalului. PROGRAMUL II : 20.00 : Reîntîlnire cu „Năzdrăvanii“ 20.30 : Ghişeul. 20.50: Sub cupola circului. 21.05 : Romantic club. 22.30 : Cronica literară.

MARŢI 1 AUGUST

PROGRAMUL I : 9.00 : Telex. 9.05 : Cîntece şi jocuri populare. 9.30 : Căminul. 10.00 : Curs de limba engleză. 10.30 : Prim-plan : Tudor Morar. 11.00 : „Salut Germain“. 11.45 : Promenada duminicală. 12.30 : Telejurnal. 17.30 : Curs de limba franceză. 18.00 : Steaua polară. 18.30 : „Hercules '72“. 18.50 : Muncă, demnitate, integrare socială. 19.20 : 1001 de seri. 19.30 : Hotărîrile Conferinţei Naţionale a Partidului — cauză a întregului popor. 20.00 : Întoarcerea tatălui risipitor“. 22.20 : Itinerar elveţian. 22.40 : Telejurnal. PROGRAMUL II : 20.00: Filmul : Corabia „Pasărea albastră“. 21.30 : Agendă. 21.40 : Luminile rampei. 22.15 : Telex tehnico-ştiinţific. 22.25 : Dicţionar muzical distractiv.

MIERCURI 2 AUGUST

PROGRAMUL I : 9.00 : Telex. 9.05 : Itinerar elveţian. 9.25 : O viaţă pentru o idee : Nichiţin. 10.00 : Curs de limba rusă. 10.30 : Steaua polară 11.00 : Filmul : Corabia „Pasărea albastră“. 12.30 : Telejurnal. 17.30 : Curs de limba germană. 18.00 : Muzică. 18.25 : Timp şi anotimp în agricultură. 18.55 : Noutăţi culturi-artistice. 19.20 : 1001 de seri. 19.30 : Hotărîrile Conferinţei Naţionale a Partidului — cauză a întregului popor. 20.00 : O floare din Bihor. 20.15 : Filmul „Frica iese din ascunziş“. 21.55 : Secretele tinereţii. 22.30 : 24 de ore. PROGRAMUL II : 20.00 : Romînia în lume. 20.30 : Portativ '72. 21.15 : Viaţa economică a Capitalei. 21.35 : Colecţia Garabet Avakian. 21.50 : Muşatinii.

JOI 3 AUGUST

PROGRAMUL I : 9.00 : Telex. 9.05 : Romînia în lume. 9.35 : Prietenii lui Aschiuţă. 10.00 : Curs de limba franceză. 10.30 : De la Alfa la Omega. 11.00 : Filmul „Frica iese din ascunziş“. 12.40 : Telejurnal. 17.30 : Emisiune în limba maghiară. 18.30 : La volan. 18.50 : De la decizie la acţiune. Îndeplinirea hotărîrilor Conferinţei Naţionale a Partidului. 19.20 : 1001 de seri. 19.30 : Hotărîrile Conferinţei Naţionale a Partidului — cauză a întregului popor. 20.00 : Avanpremieră. 20.05 : Reflector. 20.20 : Drumul tînărului spre muncă. 21.05 : Aventuri în epoca de piatră. 21.55 : Variaţiuni pe mai multe teme muzicale. 22.40 : 24 de ore PROGRAMUL II : 20.00 : Concertul viodelor. 20.40 : Agenda. 20.50 : Desen animat. 21.00 : Bucureştiul necunoscut. 21.20 : Filmul „Cei trei muşchetari“ 22.10 : Intermezzo muzical. 22.35 : Cărţi şi idei : Octavian Paler — Drumuri prin memorie.

VINERI 4 AUGUST

PROGRAMUL I : 9.00 : Telex. 9.05 : Universitatea TV. 9.50 : Instrumente şi virtuozi. 10.00 : Curs de limba germană. 10.30 : Desen animat. 10.45 : De la decizie la acţiune. 11.15 : Pagini de umor. 12.05 : Filmul „Fiul mării“. 12.35 : Telejurnal. 17.30 : Curs de limba engleză. 18.00 : Pentru sănătatea dv 18.15 : Satul contemporan. 18.55 : Intre ateliţe şi... neatenţie. 19.20 : 1001 de seri. 19.30 : Hotărîrile Conferinţei Naţionale a Partidului — cauză a întregului popor. 20.00 : Avanpremieră. 20.05 : Pe Someş — luminile. 20.40 : Filmul „Staţia Union“. 22.00 : Aspecte de la al VIII-lea Festival naţional de folclor. 22.20 : 24 de ore. PROGRAMUL II : 20.00 : O viaţă pentru o idee : Nichiţin. 20.30 : Dramatizarea schiţelor : „Simburele“, „Un om în toată firea“, „Pe drezină“. 21.15 : Agendă. 21.25 : Cluburi sportive bucureştene. 21.45 : Filmul documentar „Noaptea bărbaţilor“. 22.00 : Dans şi muzică de pretutindeni.

SIMBATA 5 AUGUST

PROGRAMUL I : 9.00 : Telex. 9.05 : Biblioteca pentru toţi. 9.50 : De vorbă cu gospodinele. 10.05 : Teleenciclopedia. 10.50 : Pe Someş — luminile. 11.25 : Timişoara pe adresa dv. 12.05 : În slujba sănătăţii 12.20 : Telejurnal. 16.30 : Emisiune în limba germană. 18.15 : Ritm, tinereţe, dans. 19.00 : Prin expoziţii. 19.20 : 1001 de seri. 19.30 : Hotărîrile Conferinţei Naţionale a Partidului — cauză a întregului popor. 20.10 : Avanpremieră. 20.15 : Teleenciclopedia. 21.00 : Apartamentul — serial distractiv. 22.00 : Mari vedete ale muzicii uşoare. 22.30 : Telejurnal. 22.45 : Săptămîna sportivă. 23.00 : Seară de romanţe PROGRAMUL II : 16.30 : Agendă. 16.40 : Ansambluri folclorice. 17.10 : Reportaj bucureştean. 17.20 : Pagini muzicale de mare popularitate din literatura pianului. 17.50 : Filmul „Soarele alb al pustiului“.

FESTIVALUL DE COMEDIE AL TEATRULUI RADIOFONIC

Şi în acest an teatrul radiofonic organizează o manifestare devenită tradiţională sub titlul „Festivalul de comedie“, ce se va desfăşura între 30 iulie — 13 august şi va cuprinde unsprezece emisiuni, dintre care şase lucrări dramatice se vor difuza în premieră, dintre care amintim : **Şedinţa**, de Alexandru Mirodan, **Profesorul de franceză** de Tudor Muşatescu, **Intre filologi**, de D. D. Pătrăşcanu. O emisiune intitulată „Mari umorişti ai literaturii universale“, cuprinde trei transpuneri radiofonice după povestirile : **Cele trei zeiţe şi mărul**, de Lucian de Samosata, **Conversaţia cultă şi politicoasă a clanţăilor la ceai**, de Jonathan Swift şi **Insurătoarea lui Panurge**, de François Rabelais. Din dramaturgia altor ţări : **Vine un trompetist**, de Wolfgang Koohlaase, scriitor din Republica Democrată Germană şi **Colesi de birou** a scriitorilor sovietici Braghinski şi Riazanov.

La realizarea acestui bogat program de premiere radiofonice au fost prezenţi, în faţa microfoanelor studiourilor teatrului radiofonic, actori de frunte ai scenelor bucureştene, precum Radu Beligan, Toma Caragiu, Octavian Cotescu, Fory Eterle, Carmen Stănescu, Dem. Rădulescu, Nicolae Gărdescu, Ştefan Mihăilescu-Brăila, Mariana Mihuţ, Ileana Stana Ionescu, Mircea Şeptilici, Vail Voiculescu-Pepino, Rodica Popescu, Gina Patrichi, Gheorghe Oprina, Zizi Şerban ş.a., iar regia artistică a emisiunilor este semnată de : Constantin Moruzan, Mihai Pascal, Gheorghe Rada şi Ion Vova.

In studiourile din Roma s-au turnat primele secvenţe ale unui nou film în care protagonişti sînt Gianni Morandi şi Ottavia Piccolo. Noua peliculă, cu o temă contemporană (regia E. Rinaldi) se intitulează „O vară neobişnuită“.

Clepsidra

UN RÎU ÎN DOBROGEA

de Constantin VIŞAN

Deasupra capului cer senin. Soarele dogoreşte cu raze de foc pămîntul dintre Dunăre şi Mare. Şi totuşi, plouă. Cu nădejde, gospodăreşte. Nu o ploaie obişnuită, căzută din cer. Ci o ploaie inversă. Sorbită din riul care traversează Dobrogea.

Un riu în Dobrogea ? La geografie am învăţat, într-adevăr, numele cîtorva riuri : Taiţa, Teliţa şi Casimcea. Dar ele se aflau numai în carte, numai pe hartă. De cîte ori le-am căutat pe pămîntul ars de secetă, am găsit doar albia lor uscată. Pentru că, deşi mărginită de ape, Dobrogea era un pămînt care suferea de sete. Norii nu prea se arătau des pe cerul ei. Dacă se întîmpla să plouă o dată pe vară, repede. vijelios, veneau vînturile uscate şi în cîteva ceasuri luau înapoi apa pămîntului, lăsîndu-l în continuare cu buza arsă de sete. Acum Dobrogea este fertilizată de un riu tînăr. reînviat pe vechea Vale Carasu. Un riu creat de mîna oamenilor. Cei mai mulţi dintre demiurgii acestei Dunări dobrogene sînt tineri. Ei au înălţat impunătoarele palate ale apei în care pulsează energia uriaşă a staţiilor de pompare. ei au împinzit pămîntul Dobrogei cu 3 104 km de conducte, care vor iriga o suprafaţă totală de peste 187 000 ha. Vastul complex de irigaţii amenajat de-a lungul Văii Carasu a impus lucrări hidrotehnice de o mare complexitate. Constructorii au folosit soluţii tehnice unice în Europa

Tinerilor constructori ai complexului de irigaţii Carasu li se spune oamenii care aduc ploaie. Ei au transformat Dobrogea, iar Dobrogea i-a transformat pe ei, le-a modelat caracterele, conştiinţa.

N-a fost deloc uşor. Pentru că nu e atît de simplu să schimbi geografia unui ţinut. S-a dat aici, pe Valea Carasu, o adevărată bătălie cu pămîntul.

Căldura din soare a trecut în sîngele acestor tineri. În visele şi în gîndurile lor. S-a transformat în îndrăzneală. Ei au învăţat meserii noi, au crescut văzînd cu ochii, s-au maturizat.

E greu de delimitat gradul de dificultate impus de diferitele etape ale acestei complexe construcţii. Ce-a fost mai greu ? Săparea albiei noului riu ? Construirea staţiilor de pompare ? Instalarea miilor de kilometri de conducte ? Învingerea gerului, a arşiţelor, a oboselii ? Dificultăţile primei etape au trecut.

Au venit însă altele. Punerea în mişcare a vastei reţele de conducte pe care aleargă apa nu este deloc o chestiune uşoară. A uda în fiecare zi e un verb dificil. Agricultura irigată cere o muncă permamentă, solicită meserii noi, capacitatea de a acţiona prompt.

Dintr-o ţară de foc Dobrogea s-a transformat într-o grădină. Peste livezile de piersici, peste terasele de viţă de vie, peste săgeţile oştirilor de porumb, peste lanurile de floarea-soarelui, peste straturile de roşii se arcuieşte reţeaua apeductelor. Cîmpia dobrogeană brăzdată de canale, împodobită de jeturile aspersoarelor conturează imaginea unei agriculturi moderne, intensive. Complexul de irigaţii Carasu este un laborator al recoltelor înalte. Cu o singură condiţie. Ca uriaşa reţea de canale, de conducte ingropate sau suspendate să fie în permanenţă supravegheată, exploatată cu pricepere

Imaginea de mai sus reprezintă un cuplu celebru de actori polonezi : Maia Komorowska (cunoscută publicului nostru din „Viaţă de familie“) şi Zbigniew Zapasiewicz, care după succesul ce l-au cunoscut cu telefilmul lui Zanussi „Casa de alături“ (premiat la Bergamo) interpretează rolurile principale din lung metrajul „Salvarea“, regizat de Edward Zebrowski.

Însemnări de spectator

LA BOEMA

de Al. CORNESCU

Nu ştiu de ce s-au simţit obligaţi autorii să dea spectacolului un titlu care zgîrie auzul : „Trămitul meu drag“ ! Mai ales că, în afara unui vag pretext, care trece neobservat pe la început, nimic nu duce cu gîndul la ceea ce exprimă titlul ; reprezentaţia nu este deloc trăznită, ci compusă cu deplină ştiinţă de a face o revistă de către Saşa Georgescu şi Puiu Călinescu, regizor fiind Biţu Fălticeneanu

Ceea ce se petrece timp de trei ore la Boema, seamănă mai mult a serbare populară, veselă şi coloratâ, distribuită pe mai multe estrade şi la diferite nivele : interpreţii răsar din cele mai neaşteptate colţuri ale grădinii, se amestecă în public, revin pe scenă în ipostaze, nu arareori, surprinzătoare. Pare că a existat o grijă continuă de a nu lăsa nici o clipă pe nimeni să amorţească, obligîndu-ne să ne rotim mereu capul spre a nu pierde un moment comic sau un balet, spre a urmări o fanfară care-şi face loc cu greu prin aglomeraţia din staluri. Se ride mult, chiar dacă uneori glumele nu sînt tocmai proaspete, ba chiar, mi se pare, fezandarea, pe alocuri, le prieşte : cei mai tineri le gustă fiindcă nu le cunosc iar cei mai virstnici le ascultă cu simpatia binevoitoare a readucerii în memorie. Dar ce importanţă are dacă, una peste alta, ambianţa este plăcută...

Ca de obicei un adevărat suflet al spectacolului, Puiu Călinescu se dovedeşte şi aci un exceptional comic de revistă şi cum spuneam altădată, poate mai mult decît atît. Aproape fiecare din replicile sale stîrneşte hazul tar ca mîm este de-a dreptul irezistibil. Un alt interpret excelent, din păcate într-o singură apariţie, este Fărămiţă Lambru cu un cuplet care-i aduce multe aplauze binemeritate. E demnă de salutat, de asemenea, reapariţia la acest teatru a lui Mihai Ciucă, foarte, foarte bun, mai ales după o relativ penibilă trecere prin arena circului. Zizi Şerban aduce cu sine o clipă de vervă, urmată de o alta de emoţie, întrunind aşa cum a făcut totdeauna, adeziunea publicului. De reţinut, de asemenea, un interpret cu mult aplomb : Alexandru Arşinel şi un altul avînd darul de a lansa cu candoare glume seci : Mişu Stoenescu.

Fără a realiza, de astă dată, performanţe extraordinare, corpul de balet, condus de Adriana Dimitrescu, se constituie ca o prezenţă permanentă, spirituală şi foarte agreabilă de-a lungul întregului spectacol soliştii săi, în deosebi Cristina Dan, Mihai Diaconu, Sandi Pătraşcu şi Doina Ursu, dînd nu puţine dovezi de virtuozitate.

O revistă, este ştiut, lansează şi şlagăre muzicale. Nu putem spune că aici şlagărele lipsesc, dar sînt dintre cele lansate cu alte prilejuri. Celelate melodii care se cîntă, au probabil alte scopuri : şlagăre e greu de crezut că vor deveni vreodată. Altminteri, excelent microrecitalul Margaretei

HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS • HOMO SAPIENS

TRANSPORT

PENTRU O CIRCULAȚIE MODERNĂ

Un procedeu și o instalație nouă ale unor ingineri români aduc milioane de lei. A cîștiga înseamnă a îndrăzni. E nu numai îndrăzneala creatorului dar și a celui care refuză rutina

Imaginați-vă că trebuie transportată o încărcătură oarecare Un „munte" de nisip, de pietriș de cărbune, de orice vreți dv. Drumul este îngust uneori, impropriu, dificil. Timpul este întotdeauna prețios Încărcătura, de asemenea. Ce soluție oferiți? O soluție care să garanteze, bineînțeles, o perfectă siguranță în exploatare, indiferent de material, de drum, de mijloc de transport.

Aceasta este, schematic spus, problema care le-a fost pusă la un moment dat unor ingineri de la Institutul de proiectări miniere, IPROMIN Rezultatul? ing. **DINU DUMITRESCU** și ing. **CONSTANTIN NEDELCU** au creat un procedeu nou și o instalație nouă. Și cu aceasta se înlocuiește un sistem clasic care mărea costul investițiilor, consuma mult oțel, cerea un timp mare de lucru Se elimină deci toate aceste neajunsuri, instalația e mică, ușor de manevrat, accesul la toate utilajele de încărcare din depozitul creat e simplu și, extrem de important, oferă o perfectă siguranță în exploatare pe care cea veche nu o prezenta. Economia adusă, după calculele autorilor, este de 1 milion și 200 de mii de lei, fără a se mai socoti și alte avantaje — timpul de execuție redus la jumătate etc., etc. Ideea a fost pusă în lucru, executată și se aplică de un an. Beneficiarii sînt foarte mulțumiți. Instalația se comportă bine A atins toți parametrii prevăzuți în proiect.

La sfîrșitul acestei succinte prezentări, fiecare dintre noi este gata să spună: „este perfect. O idee bună, aplicată. Economiile sînt mari. E doar una dintre nenumăratele idei înscrise într-un dosar de invenții și inovații". Nimic fals în toată această judecată. Dar ing. **CEZARINA SCĂRLĂTESCU**, care răspunde — și aveam să-mi dau seama ce multiple rezonanțe a dat acestui verb — de problema invențiilor și inovațiilor la IPROMIN, știe că în dreptul fiecărui titlu pe care-l înscrie se află „secvența" unei vieți. Gînduri, frămîntări, dureri, bucurii... Îi cunoaște pe fiecare dintre autori. E de douăzeci de ani în Institut, din momentul în care primise în mînă diploma de inginer. Atunci nu știa că pe lîngă o competență tehnică din ce în ce mai bună va trebui să capete și o disponibilitate sufletească din ce în ce mai mare. Pentru că i se aduc nu numai proiecte tehnice. O dată cu ele sînt și visuri și entuziasmul unor oameni care gîndesc tot timpul la ceea ce noi numim sec „soluție optimă".

— **Vedeți, îmi spunea ing Cezarina Scărlătescu. sînt multe idei care. fără să revoluționeze neapărat tehnica actuală, aduc, dacă sînt aplicate. economii foarte mari. Uneori însă — și nu atît de rar — cel care ar putea beneficia de acest potențial de gîndire, de creație... lipsește. Una dintre marile dureri este găsirea unui beneficiar care să vrea să accepte nu numai ideea, dar și experimentarea și aplicarea. Deci totul în avantajul lui însă. El va profita, va obține economiile prevăzute și adeseori mai mari decît cele prevăzute. Și să găsești înțelegerea că acest avantaj de multe ori, îl pot avea și mulți alții. Generalizarea... Dar stați de vorbă cu autorii.**

Îi felicităm pe ing. Constantin Nedelcu pentru lucrarea numită oficial „procedeu și instalație de depozit cu stocker"

— **Am putea spune că într-adevăr am fost norocoși. Ideea a fost pusă în lucru, executată și se aplică de un an.**

— Norocoși dv.?

— **Da pentru că împrejurările au fost de așa natură că aplicarea a devenit stringent necesară. Altfel am mai fi așteptat.**

Eram prevenită și am întrebat dacă se aplică doar într-un singur loc și dacă rezultatele atît de bune nu au declanșat generalizarea Dar răspunsul era trist

— **Ar fi de dorit să se generalizeze. Nevoie este**

— Ce lipsește, de vreme ce „nevoie este"?

— **Îndrăzneala, poate. De obicei, într-o instalație se includ [illegible] te în timp înainte. Ca să schimbi ceva într-o instalație, să introduci nou! este o îndrăzneală care ține de o atitudine contrar conservatismului. Se preferă, însă, soluțiile clasice. Sînt comode, legiferate. Nu-ți dau bătaie de cap.**

Ing. Constantin Nedelcu are o vastă experiență. Vreo zece invenții și inovații, dintre care, considerăm că fiind mai deosebite pe aceasta din urmă și încă una: transportul subteran pe așa-numitele benzi pe cablu fix. O idee care a adus multe zeci de milioane de economii prin aplicare. „Nu, nu ideile noi, bune, lipsesc", îmi spunea. Ce ar trebui?

— **Între condițiile promovării noului, aș aminti aici, necesitatea ca acei care sînt chemați în final să judece soluția pentru a o accepta în lucru, aceia trebuie să fie foarte bine pregătiți tehnic ca să înțeleagă avantajele, economiile, progresul tehnic realizat. Pe de o parte. Pe de alta, sau mai bine zis în aceeași măsură cu competența tehnică e nevoie de experiență și acel simț practic ca să-și poată da seama dacă ideea este viabilă sau nu, dacă și cît este de importantă pentru a deveni propagandistul ei în practică și pe „piața" tehnicii.**

Catinca MUSCAN

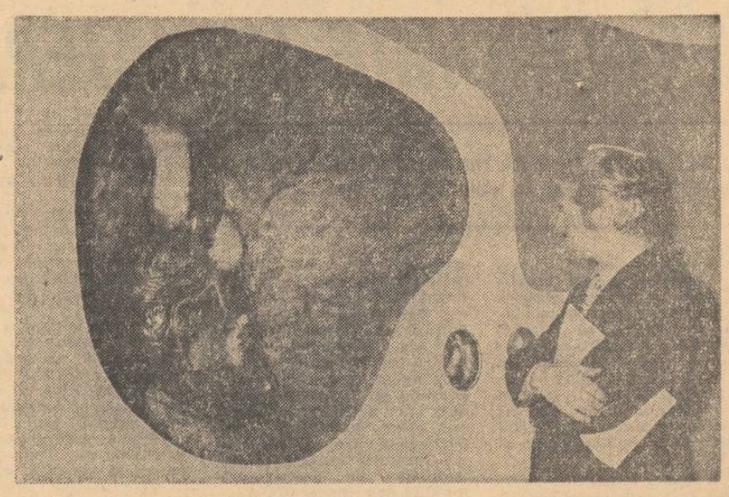

ÎMBOLNĂVIREA, UN DELICT GRAV PEDEPSIT!

În aproape 70% din cazuri, riscurile legate de complicațiile ateroscleroze pot fi substanțial ameliorate respectînd unele condiții simple și practic necostisitoare. „Încălcarea" lor este aproape un delict, s-a subliniat — a cîta oară?! — la întîlnirea de la Monaco a Asociației pentru studiul bolilor civilizației. Un studiu american, bazat pe examinarea a 105 soldați, avînd în medie vîrsta de 25 de ani, demonstra că încă la această vîrstă, 45% dintre ei aveau o ateroscleroză coronariană, 26% mai multe artere obstruate și 5% o leziune gravă. De aici, două întrebări: de cînd trebuie început efortul de prevenire? Răspunsul specialiștilor: din adolescență, chiar din copilărie. A doua întrebare: cum? Notăm cîteva dintre „funcționarii" zeloși ai bolii, care trebuie eliminați: un consum alimentar excesiv, nerațional; tutunul, alcoolul, sedentarismul. *Se știe că unele forme de ateroscleroză sînt deosebit de sensibile la alcool. De suprimarea lui depinde soarta celor vizați, și subliniază Martine Allain Regnault, într-un articol apărut în „Le Monde", din care citîm, mai ales berea, care asociază alcool și zaharuri, e nocivă. Rezultatele unor studii asupra rolului pe care-l joacă tutunul, arată încă o dată că la cei care fumează, beau alcool și au colesterol ridicat riscul de a face un accident coronarian este de 10 — 12 ori mai mare decît la „ceilalți". Apoi, în ce privește sedentarismul mulți își închipuie că e suficient să faci o plimbare pe jos în fiecare zi. Nu, aceasta nu este suficient. Efortul fizic, în care întreg corpul să fie serios solicitat este „tratamentul" adecvat. O ultimă problemă pe care vrem s-o notăm aici se referă la colesterol. Cum „iese" din limitele normale, puțin sau mult, e nociv.* Regimul trebuie respectat cu strictețe. Trebuie să se prefere grăsimile nesaturate *(unele margarine)* în locul celorlalte *(în special, unt și gălbenuș de ou). În ce privește zahărul, „procesul" lui e încheiat, și, citîm:* diminuarea zahărului în rația alimentară, ca și înlocuirea lui prin zaharuri mai puțin asimilabile devine absolut indispensabilă pentru cei amenințați.

INTELIGENȚA SE MOȘTENEȘTE?

William Shockley, laureat al premiului Nobel (pentru cercetările întreprinse asupra semi-conductorilor și punerea la punct a tranzistorului, împreună cu John Bardeen și Walter Hauser Brattain) susține că inteligența este „un produs" al mediului social. Pe multiple planuri. Și aceasta, începînd cu regimul alimentar al copiilor mici. O alimentație carentată poate compromite iremediabil dezvoltarea intelectului. Alți savanți susțin însă că inteligența este ereditară, iar alimentația, de pildă, nu exercită nici un fel de influență.

Automobile de poliție dirijate de computer

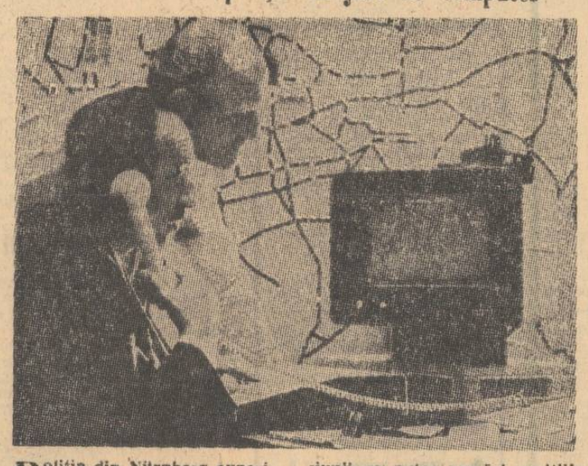

Poliția din Nürnberg experimentează la ora actuală un nou sistem de radiolocație prin computer, pus la punct de firma Siemens, care asigură importante economii de timp. Dacă pînă acum automobilele de poliție trebuiau să indice centralei în permanență poziția lor prin radio, șeful misiunii va putea urmări pozițiile pe ecranul TV dirijînd acțiunea cu o eficiență maximă. Un ordinator recepteaza semnalele radio, emise continuu de automobilele de poliție. calculează pozițiile respective și le marchează pe ecran, numerele automobilelor apărînd clar în rețeaua rutieră.

PRIN INSTITUTELE DE CERCETĂRI

● Deșeurile utile

Cercetătorii Institutului de cercetări și proiectări pentru metale neferoase și rare (I.M.N.R.) au reușit să demonstreze că de fapt e nevoie de ingeniozitate și efort ca să se acrediteze că nimic nu se pierde, totul se transformă în produse de înaltă valoare. Pînă acum ,deșeurile rezultate de la prelucrarea metalelor din piese de aliaje dure sau extradure — se aruncau. În cel mai bun caz, se vindeau la export cu prețuri extrem de mici. Specialiștii noștri au inițiat valorificarea acestor deșeuri. Rezultatul? Pe baza tehnologiilor elaborate, s-a calculat că pentru fiecare tonă de produs obținut (prin valorificarea deșeurilor), se vor realiza 60 000 lei valută.

● Oxigenul, o „materie" gratuită

Folosind oxigenul, într-un proces ridicat față de conținutul său în aer, în procesele metalurgiei neferoase, specialiștii noștri obțin o intensificare a acestora, ceea ce permite mărirea capacităților de producție a unor instalații metalurgice cu 30—50 %. Și este evident că folosind o „materie" care se oferă gratuit, investițiile necesare noii metode de lucru sînt mult mai mici decît cele folosite pînă acum. Se realizează și o creștere a productivității. În afară de acestea se înscrie și o serie de alte consecințe favorabile, între care, posibilitatea de valorificare mai completă a sulfului ca și, foarte important, recuperarea în produse utile a metalelor însoțitoare (plumb, zinc ș.a.).

● Fluor din „resturile" industriei de aluminiu

Este suficient să te gîndești la variatele utilizări ale fluorului astăzi, pentru a nu mai lăsa să se piardă deșeurile cu conținut de fluor din industria aluminiului. Ideea produce. Contractele încheiate recent, privind valorificarea fluorului înseamnă noi resurse cîștigate și uneori, ca în acest caz, și reducerea importului, a importului de criolite, de pildă.

PSIHIATRIE

CE SÎNT NEVROZELE?

de prof. dr. docent Eduard PAMFIL

Nevroticul e un suferind lucid care-și pune întrebări. Necesitatea discuției cu medicul. Investigările se cer făcute nu „în general" ci pentru fiecare caz în parte. Rolul medicamentelor. Ce este „astenia de primăvară"? Psihiatrii sînt optimiști.

Oricine crede că știe ce este nevroza. Toată lumea se socotește complet lămurită atunci cînd comentează nevrozele celorlalți. Mai puțin însă, cînd e vorba să-și expună propriile nedumeriri pe marginea suferinței personale.

În afară — să zicem — de niște considerente socio-culturale, **nevroza este și rămîne, în primul rînd, o problemă medicală. Din două motive: întîi, fiindcă e suferință și apoi, fiindcă trebuie combătută.** Nevroza e o afecțiune care „se expune pe ea însăși" prin felul cum vorbesc pacienții. Caracteristicile fundamentale ale acestor descrieri sînt niște teme generale întregite de condițiile de existență personale ale fiecăruia.

Așa ajungem să știm că neurastenia înseamnă oboseală continuă și independentă de efort, dezorganizarea somnului care-și pierde virtutea de a conferi odihnă și chiar dispare total, nopțile albe — deci — și „zile negre", înecate în sentimentul de pierdere a energiei, plictiseală existențială, dispariția plăcerii stimulatoare a vieții de relație, tristețe și insingurare, enervare cu orice prilej, modificarea caracterului spre polul ursuz și apăsat al oboselii.

Spre deosebire de **alienație** care este un fel de răsturnare pe dos a lumii, **nevroza cu astenie,** (nu nevroza astenică i această denumire e incorectă) **este o pierdere a orizontului, care se întunecă precum un cer cu furtună, devine nesigur și trist, lipsit de optimismul și forța firească a energiei sufletești.**

Sigur că suferinzii de nevroză nu comentează ca mai sus, starea lor. Neurastenicii merg cu investigația înspre întîmplări recente, necazuri, dezamăgiri, decepții, iluzii spulberate, ambiții înfrînte, sentimente trădate, visuri contrazise de realitate și... mai ales spre miraculoasa formulă exprimată în laconica „suprasolicitare" Ce e suprasolicitarea nimeni nu știe precis. Termenul a fost împrumutat de la tehnologi care vorbesc frecvent despre mașini și materiale, despre solicitarea și suprasolicitarea acestora

Dar omul nu e o mașină Totuși, în accepția curentă, suprasolicitarea pare a fi oboseală și supraoboseală, program și supraprogram, reducerea timpului liber, amînarea sau dispariția vacanței, săptămîna fără „week-end" ..și alte incidente pe care viața omului modern le poate evita cu nițică suplețe și chibzuială, le poate remedia cu prieceperea și spiritul de asistență a medicului psihiatru.

Astfel se explică necesitatea neurasteniculuI să stea de vorbă cu cineva căruia să-i expună „păsurile" și care să-l urmărească cu atenție și comprehensiune. A trata nevroza este un fenomen inter-uman i el constă dintr-o confesiune (succintă și veridică) făcută de neurastenic și o comentare, tot succintă, — înțeleaptă și realistă elaborată de psihiatru. În afară de mdicamentele care au totdeauna rolul refacerii nivelului de energie, a regăsirii capacității de concentrare și acțiune, medicamentele pe care le prescriu psihiatrii sînt favorabile și în ceea ce privește randamentul memoriei, rapiditatea de asociație, sociabilitatea, scăderea anxietății, regăsirea somnului pierdut.

Fiindcă nevroticul fiind un suferind lucid, și-a pus deja o sumedenie de întrebări înainte de-a consulta psihiatrul. „Unde voi ajunge, se întreabă el, dacă nu sînt capabil să dorm? Am auzit la Televiziune că ființele vii nu pot trăi fără somn! În „Magazinul" s-a scris în legătură cu animale care au fost împiedicate să doarmă că și-au pierdut viața!... Somniferele nu acționează asupra mea etc., etc."

În mare măsură aceste exerciții de medicină pe care le face pacientul nu sînt complet false dar ele trebuie adecvate și investigate pentru fiecare caz în parte.

Dacă medicina se ferește să tragă concluzii generale plecînd de la un singur caz, cu atît mai puțin pacienții trebuie îndepărtați de-a face judecăți cauzale sprijinindu-se numai pe propria lor suferință și biografia personală.

O altă formulă înrudită cu subiectul nostru, la-fel-de-răspîndit-acceptată este „astenia de primăvară". În fond, este o altă denumire — cu un ușor iz literar — pentru neurastenîile pe care le înregistrăm în sezonul de trecere dintre jumătatea rece înspre cea călduroasă a anului. Oboseala frigului, tristețea zilelor scurte, cerul cenușiu, pierderea rezervelor de vitamine din organism, intervalul din ce în ce mai mare de timp de la vacanța precedentă (din anul trecut) etc... s-au adunat încet, au totalizat o listă de factori suficienți spre a declanșa suferința neurastenică. Astenia de primăvară este tot neurastenie. Poate mai trecătoare, mai rapid tratabilă, mai puțin încăpățînată în simptomele sale.

Dacă ne-am permite clasificări mai pretențioase și emfatice, n-ar fi nici o greutate să descoperim neurastenii de toamnă, de solstițiu de iarnă, de canicule, de climă oceanică sau continentală și multe altele. Iar, pare-se, mecanismul suferinței astenice e mult mai complex decît explicațiile sprijinite pe astronomie (anotimpuri) sau meteorologie.

Oricum ar fi, singura concluzie utilă, singura atitudine pragmatică stă în cîteva cuvinte:

— **Neurastenia** (fără a fi un rău necesar!) **este o dereglare a sănătății mintale și a corelației strînse dintre psihic și restul funcțiilor organismului.**

— **Neurastenia este un domeniu de confruntare al specialiștilor cu medicina persoanei umane...** Și scorul este totdeauna în favoarea celor care au încredere în priceperea medicilor psihiatri și a internîștilor în general. N-avem nici un motiv să capitulăm sau să ne resemnăm!

Ochiul magic al pădurilor

O pază împotriva incendiilor care an de an devastează mii și mii de hectare de pădure! Ar fi minunat, dar practic ...imposibil, s-a spus. Recent a fost însă creat (așa începe mereu „povestirile" științei) un dispozitiv de detectare automată Un tablou sinoptic luminos reprezentînd „harta locurilor" ce trebuie supravegheate și un număr oarecare de celule de detecție dispuse pe teren Legătura între fiecare celulă (instalată fie pe vîrfuri arborilor, fie pe stîlpi), și postul central este asigurată cu ajutorul emițătoarelor radio Alerta este dată la postul de control, sonor și vizual Localizarea frontului de foc apare, evident, prin punctele luminoase de pe harta de operații Celulele de detecție sînt astfel concepute ca să poată repera gazele de combustie degajate de un incendiu, dar să nu fie „impresionate" de temperatură, de altitudine sau de ceturi. Dispozitivul, creat de un cercetător francez de la Protecția civilă este simplu și ieftin Serviciile aduse însă sînt extrem de prețioase Un singur dispozitiv este suficient la o întindere de mai multe mii de hectare ide pădure. Experimentările au loc actualmente în masivul Tanneron, Franța.

Răbdare contra... frigider

O competiție puțin obișnuită la Roelofarendsveen. Printre concurenții olandezi care aspiră la recordul mondial al „jocului" „cine-stă-mai-mult-pe-stîlp" (așa se cheamă), șansele pînă în momentul fotografiei erau în favoarea tinerei (a doua din dreapta). Se afla pe stîlp de 50 de ore! Ceea ce pare mai important aici nu e rezistența fizică ci răbdarea, tenacitatea. Dar și mai important. dacă-i întrebi pe concurenți, e premiul: un frigider și o croazieră plătită. Iar greu este nu „cum mănînci" (li se aduce) ci „cum dormi" fără a părăsi ... involuntar locul din concurs. Specialiștii nu s-au pronunțat dacă un asemenea „sport" e favorabil — sau, dimpotrivă — sănătății.

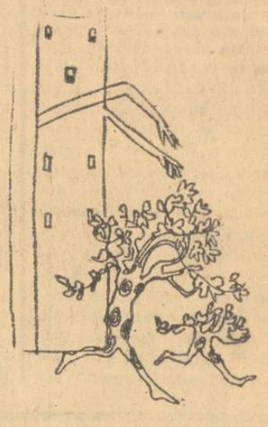

METALURGIE

O ENIGMATICĂ FLOARE ȘI DESCOPERIREA UNUI IMPORTANT EFECT TEHNIC

Explicația unui fenomen urmărit în domeniul prelucrării metalelor este dată de... o floare! „Efectul capilar ultrasonic", descoperit de savantul sovietic E. Konovalov, vicepreședinte al Academiei de științe a R.S.S. Bieloruse, deschide un nou capitol în realizarea de aparate cu proprietăți deosebite.

În insula Java crește o floare — „primula regală" — care nu înflorește decît înaintea producerii unui cutremur. Cum se explică acest fenomen? Iată o întrebare la care botaniștii n-au putut răspunde. Acad. Konovalov emite o ipoteză: s-ar putea ca atunci cînd se produc acele vibrații ale solului premergătoare unui cutremur să ia naștere un cîmp ultrasonic de înaltă frecvență Ca urmare, seva se deplasează în plantă mult mai repede. grăbind prin aceasta înflorirea. Nu este o părere aruncată la întîmplare. Savantul sovietic făcuse o observație similară și în alte cazuri în natură. În organismul uman, de pildă. Sîngele curge deseori spre zona mîinilor presiuni. Or pentru a împinge cu astfel de viteză sîngele prin vase și capilare a căror lungime este de aproximativ o sută de mii de kilometri, inima omului ar trebui. după un principiu curent să fie de 40 de ori mai puternică. De ce nu este așa? Nu cumva, și-a spus Gonovalov. în organismul uman iau naștere oscilații ultrasonice și din această cauză sîngele circulă mai ușor?

Sînt raționamente care devin tot atîtea argumente pentru răspunsul la o întrebare ce-l preocupa, de fapt, în mod deosebit. Se urmărea găsirea unui alt mod de prelucrare a metalelor decît cel practicat. Se știe că în acest proces rolul important îi revine lubrefiantului — acelui lichid de ungere și răcire. În prelucrarea metalelor, așa cum va explica în cadrul unui interviu acordat lui V. Bogatirev, corespondent al Agenției de presă „Novosti", acest lichid activează ca un „răcitor", acrotînd astfel cuțitul și metalul care altfel s-ar topi la marile temperaturi folosite. Dar cum ajunge lichidul sub cuțit, cînd obișnuit, se știe doar, lichidul circulă dinspre presiunile înalte spre cele joase și nu invers? Or, aici presiunea este de ordinul a 22 mii de atmosfere! Cunoașterea unor situații similare dar în cu totul alte domenii cum am văzut, — botanică, biologie — răspunde acestei „enigme". Konovalov va spune:

— Am emis ipoteza influenței ultrasunetului în sistemul „instrument de tăiere — produs prelucrat" care explică pătrunderea lichidului în zona de tăiere. Dar s-a ivit o nouă întrebare și anume: cum se va comporta efectul descoperit în condițiile creșterii temperaturii mediului? Aici ne-a așteptat o nouă surpriză. Pentru că, în cîmpul ultrasonic viteza de urcare a lichidului în capilar, nu numai că nu scade odată cu creșterea temperaturii, cum ar fi fost de așteptat, dar. dimpotrivă, crește și ea. Era nu numai o surpriză (pentru ceilalți) dar și o imensă satisfacție. Atunci am înțeles că în mîinile noastre se afla un instrument pe care oamenii de știință nu-l avuseseră încă la dispoziție, un instrument universal, aplicabil deci în cele mai diferite ramuri ale științei și tehnicii. Problema filtrării lichidelor putea fi acum rezolvată cu totul altfel, ca și cea a impregnării unor materiale. a extragerii de substanțe aromatice utile ș.a.m.d. Noul instrument devine indispensabil cînd e vorba de a imagina dispozitive și mecanisme care să aibă o absolută etanseitate.

— De fapt, cum s-a născut această idee? l-a întrebat ziaristul

— Se căuta, *a răspuns savantul sovietic*, să se pună la punct noi metode de prelucrare a metalelor. Ideea tăierii rotative era simplă. Se știa că toate uneltele, sculele, funcționează pe principiul frecării dintre cuțit și piesa de prelucrat. Noi am confecționat cuțitul clasic sub forma unei roți. Alunecarea lui am înlocuit-o cu rularea lui. Deosebirea este aceeași ca într-o sanie ce lunecă pe o suprafață lucioasă și o roată de trăsură.

O idee care aduce o noutate tehnică trebuie să fie și generatoare de economii. Efectul acad. Konovalov a condus la creșterea de patru ori a productivității muncii. la prelungirea durabilității uneltei de 100 de ori. Și s-a demonstrat că introducerea metodei tăierii rotative în întreprinderile Ministerului industriei electrotehnice al U.R.S.S. a permis o economie de peste 4 milioane de ruble într-un an.

Acad. E. Kanovalov în laborator

INSPECȚIE SUB MĂRI

Un submarin al comandantului Cousteau a primit „postul" de controlor al „feței invizibile" a barajelor. Nu numai observatorul-pasager al submarinului poate examina în detaliu și fără să se obosească toate părțile „scufundate" dar două camere de luat vederi — un aparat de fotografiat și o cameră de televiziune — existente în submarin, obțin pentru dosarele de evidență. 200 de clișee, fără a fi nevoie să se intervină Serviciul tehnic, pentru marile baraje, în Franța, afirmă că acest mod de control este eficient și foarte economic.

ERGONOMIE MENAJERĂ

...sau ce trebuie să facem pentru ca activitățile casnice să devină cît mai ușoare

În epoca noastră, cumularea sarcinilor familiale cu responsabilitățile profesionale și sociale aduc în discuție un „status" complex al femeii moderne pentru care pregătirea se face adesea din mers. Contemporana zilelor noastre destășoară activități multiple, foarte diverse, cu maximum de promptitudine și eficiență.

Cu toate mutațiile produse în emanciparea lor socială și școlară, majoritatea femeilor continuă să dețină principalele atribuții în sfera activității casnice cu care tradiția le-a împuternicit. Din această perspectivă, se cuvine să precizăm că și munca menajeră, fiind un tip de activitate ca oricare alta, se pretează unei minuțioase raționalizări menită a reduce cheltuiala de efort și a neutraliza senzația de oboseală, de neplăcere care poate, adesea, s-o însoțească.

Oamenii de știință au stabilit că succesul unei activități depinde nu numai de mijloacele materiale de realizare a scopului proiectat ci, în aceeași măsură, de o participare umană astfel dozată încît să nu prejudicieze sănătatea. Dacă sarcinile casnice, spre exemplu, sînt realizate cu prețul unei risipe mari de energie, spunem că investiția de efort este nerentabilă, tocmai pentru că luăm în considerare factorul uman.

Randamentul muncii casnice depinde, fără îndoială, de folosirea unor dispozitive de uz menajer care necesită o îngrijire atentă și o exploatare optimă. Specialiștii au demonstrat însă și rolul major al organizării și planificării economiei casnice, **motiv pentru care femeia nu este singurul termen de referință în soluționarea acestora. Multiplu solicitate pe plan profesional și social,** femeile trebuie să conteneze, în rezolvarea problemelor familiei, pe toți membrii acesteia, să creeze, deci, o „diviziune a muncii", **fără de care efortul lor singular, deși adeseori eroic, se dovedește ineficient.**

Raționalizarea activităților gospodărești este posibilă cu condiția de a poseda nu numai convingeri ferme în această problemă, dar și un minimum de pregătire tehnologică absolut necesară. **Astfel, acceptînd că în cursul unei săptămîni sau al unei zile capacitatea de lucru are valori variabile, că în general începutul și sfîrșitul săptămînii constituie perioade cu un potențial de activitate mai scăzut, decît mijlocul săptămînii, este bine să ne stabilim „ecuația personală" adică să stabilim care este perioada din zi și din săptămînă în care obținem un randament maxim în condițiile unui efort obișnuit. Ca urmare, acest interval, adică zilele din interiorul săptămînii, se recomandă a fi folosit pentru activitățile care reclamă un consum energetic intens, durabil. Dacă însă propria noastră dinamică psihofuncțională se abate de la această traiectorie clasică, atunci este necesar să evaluăm exact aceste tendințe, să procedăm corespunzător naturii și direcției lor. De exemplu, mulți oameni realizează că în cursul dimineții randamentul lor intelectual și fizic este mai scăzut decît după-amiază. Alții declară că în cuprinsul unei zile, perioadele care pentru cei mai mulți constituie momente de declin energetic și sînt destinate deci unor activități rutiniere sau chiar destinderii, reprezintă pentru cei din prima categorie un interval cu maximum de performanță mintală sau concretă. Așadar, mai întîi să ne cunoaștem.**

În al doilea rînd, știind că în marea lor majoritate activitățile casnice cele mai frecvente se încadrează în categoria de muncă fizică grea, este firesc să procedăm economicos în sensul cooptării la realizarea acestora a membrilor familiei **care prezintă aptitudini și posibilități în acest sens, sau, folosind pentru asemenea operații dispozitive menajere speciale, serviciile unor instituții de profil etc.**

Alternarea activității cu odihna, cu pauzele ce se pot desfășura pasiv — prin odihnă sau activ — prin acțiuni cu un alt caracter decît cel de bază, depinde de preferințele fiecăruia și de gradul de oboseală.

Este preferabil să petrecem sfîrșitul săptămînii în mijlocul naturii. **Beneficiile sînt multiple: întreruperea monotoniei activității din cursul săptămînii, reîmprospătarea forțelor fizice și psihice ale organismului pregătindu-l pentru travaliul intens al zilelor care urmează.**

Trebuie să accentuăm asupra faptului că în privința operațiilor concrete care intră în alcătuirea acțiunilor casnico-menajere este necesar să acordăm o atenție specială ordinii acestora, succesiunii lor.

Acțiunile pripite, ca în oricare alt domeniu, pot antrena pe lîngă nerealizarea scopului propus și prejudicii de genul accidentelor sau al unor acțiuni ratate.

La fel ca în munca profesională, poziția de lucru este deosebit de importantă, nu numai pentru performanțele propriu-zise ci și pentru economia energetică a organismului: iată de ce **orice manoperă am executa se cuvine s-o apreciem și sub acest aspect al prevenirii oboselii. De asemenea, să ne deprindem a o supune unui control continuu.**

În asemenea cazuri se recomandă ca poziția ortostatică (în picioare) să alterneze cu poziția șezînd, iar postura „aplecat" fiind de asemenea vicioasă, să fie evitată cît mai des cu putință.

Poziția de lucru la domiciliu, ca și în producție, depinde de concordanța dintre dispozitivele de lucru (înălțimea și dispoziția mobilierului de bucătărie de exemplu) și parametrii dezvoltării somato-metrice — înălțimea, dexteritatea motorie, acuitatea vizuală și multe alte asemenea particularități. Iată motivele pentru care este nevoie ca achiziționarea oricăror bunuri casnice să corespundă și însușirilor funcționale individuale ale femeii, să fie funcționale nu numai la modul general ci mai ales personal. Căderea luminii, coloritul ambianței casnice, ventilația, izolarea fonică și termică sînt nu numai indicatori ai gradului de confort al locuinței ci și condiții care influențează capacitatea de muncă menajeră a femeii sau a celorlalți membri ai familiei.

Lucia PIETRARU
psiholog

MODA UN TIPAR ȘI CINCI INTERPRETĂRI

Toate aceste modele de rochii de vară pot fi realizate după același tipar.

1. ROCHIE ELEGANTĂ *cu adînc decolteu în spate, din pichet de bumbac uni.*

2. ROCHIE PENTRU DUPĂ-AMIAZĂ, *din șantung imprimat cu mînecă scurtă raglan și decolteu rotunjit în jurul gîtului.*

3. Dintr-o țesătură pepit sau în carouri o ROCHIE CU MÎNECI *care apar ca două volane, pot avea și aplicații de flori decupate sau buline. În acest caz, același motiv se aplică pe volan și pe băsmăluța care întregește costumul.*

4. ROCHIE IMPRIMATĂ DIN STAMBĂ, *cu un decolteu adînc în spate. Bretelele sînt destul de late.*

5. ROCHIE DIN MATERIAL ÎN BULINE *cu două volane. Mînecile și volanele sînt bordisite cu material în culoarea bulinelor.*

Tiparul este executat pe pătrate cu latura de 10 cm, pentru măsura 46—48. Volanul poate fi interpretat în două jeluri: fie din bantă dreaptă ușor încrețită (nr. 1), fie croit în bie, ușor evazat sau bieul ușor încrețit ca la modelul nr. 4. Pe tipar, volanul în bie este și mărit pentru creț (partea marcată cu linii oblice). Pentru față, de asemenea, partea marcată este pentru cele foarte dezvoltate. Dacă sînteți înaltă și subțire puteți să vă permiteți și trei volane — iar celor de statură mică le recomandăm să renunțe la aceste garnituri.

Tanți PFENNINGS

RĂSPUNDEM LA ÎNTREBĂRILE DUMNEAVOASTRĂ...

PE TEME JURIDICE

PETRUȚA GHEORGHIU — Găești — jud. Dîmbovița. Aveți dreptul să domiciliați în municipiul București. În conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, părinții au dreptul să se stabilească în orașul în care locuiesc copiii, în suprafața locativă a acestora, dacă cei la care se mută au domiciliul în orașul respectiv (art. 2 Decr. 307/1971).

ALEXANDRINA BACIU Sinaia. Legea prevede că femeile în vîrstă de 57 de ani, care au o vechime de cel puțin cinci ani efectiv lucrați, au dreptul la ajutor social, dacă sînt lipsite de mijloace proprii de existență. Vechimea în muncă necesară acordării ajutorului se face cu acte oficiale (art. 36 legea nr. 27/1966 și art. 35 din HCM nr. 252/1967).

ȘTEFAN BUZATU — Moțăței gară — jud. Dolj. Legea privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat stabilește că angajatul căruia i s-a desfăcut contractul de muncă, din cauza încetării activității unității, beneficiază de vechime neîntreruptă în aceeași unitate, dacă se reîncadrează în muncă, în termen de 90 de zile de la data cînd i s-a desfăcut contractul de muncă (art. 9, legea 1/1970).

GHEORGHE STERIE — Constanța. Aveți dreptul la un singur concediu de odihnă. În conformitate cu dispozițiile legale, angajații care au fost în incapacitate temporară de muncă pe o perioadă de 12 luni sau mai mare iar această perioadă s-a întins pe doi ani calendaristici consecutivi, au dreptul la un singur concediu de odihnă. Acest concediu se primește în anul începerii activității salariate, în măsura în care nu s-a efectuat în anul în care s-a produs pierderea temporară a capacității de muncă (art. 8 legea 26/1967).

LUCIAN IONESCU — Beiuș. Dacă copilul a fost recunoscut de tatăl său (în condițiile prevăzute de art. 57 c.f.) vine la moștenire în concurs cu soția supraviețuitoare a acestuia. În conformitate cu prevederile codului familiei, copilul din afara căsătoriei a cărui filiație a fost stabilită prin recunoaștere sau prin hotărîre judecătorească are, față de părinte și rudele acestuia aceeași situație ca și a copilului rezultat din căsătorie (art. 63 Codul Familiei).

LUCREȚIA MARIN — Călărași — Puteți să vă stabiliți în municipiul Brașov. Legea prevede că soțul care se mută la celălalt soț are dreptul să-și stabilească domiciliul în orașele mari, în suprafața locativă a soțului, dacă acesta are domiciliul în orașul respectiv. (art. 2 Decr. 307/15.IX. 1971).

ION GEANĂ — comuna Suseni, jud. Argeș. Veți primi în cursul anului 1972 concediul de odihnă la care aveți dreptul pe acest an. La durata acestuia se vor adăuga și zilele de concediu corespunzătoare timpului lucrat în anul trecut, cînd nu vi s-a acordat concediu de odihnă, fiind nou angajat. (A se vedea art. 12 pct. 5 legea 20/1967).

DIN SECRETELE MACHIAJULUI

Cît de plăcut apare un profil perfect, în care toate trăsăturile au proporția lor firească în armonia obrazului și cît de neplăcut se înscrie în conturul său o bărbie dublă! Gîtul pare gros iar bărbia este prelungită ca linie, prin punga de grăsime, atît de inestetică.

Cum putem evita BĂRBIA DUBLĂ, această anexă supărătoare a obrazului? Printr-un control riguros al alimentației (un consum ponderat al dulciurilor și grăsimilor în hrana noastră); printr-o atenție sporită la tulburările glandulare.

Dacă bărbia dublă a apărut, să nu disperăm. **Cu răbdare,** să încercăm puțină gimnastică a capului (**recomandabilă nu numai celor cu bărbie dublă, fiindcă se evită depunerile de calciu pe coloană (partea cervicală). Așadar:**

1) Rotiți capul cu mișcări lente: **sus, jos, dreapta, stînga, apoi pronunțați cu glas tare vocalele: a, e, i, o, u, i;**

2) Pronunțați cuvintele englezești: **dear, care se citește diiă, cu un i lung și înseamnă dragă, cheese** (brînză) **ciiz ca pronunție, care datorită contractării mandibulei cînd se pronunță sunetul, întărește musculatura bărbiei și face să scadă grăsimea de prisos.**

3) Masați ușor, ciupind bărbia dublă.

Pînă la obținerea unor rezultate prin folosirea acestor procedee, puteți apela și la un machiaj care să estompeze aceste protuberanțe inestetice. **Muiați o pensulă în fond de ten bej-maroniu și acoperiți în degrade porțiunea care în mod normal face cuta ce dublează bărbia. Estompați apoi, cu degetele, difuzînd culoarea și pudrați cu o pudră mai închisă la culoare decît restul obrazului. Pudrați fruntea cu o culoare mai deschisă, ca să îndreptați focarul de lumină spre ea. În felul acesta atrageți privirile mai sus decît porțiunea obrazului mai defectuoasă.**

Nu uitați că prin voință, prin perseverență, veți reuși să înlăturați atît bărbia dublă cît și complexele de inferioritate create de ea.

Constanța POPOVICI
victor machior

UȘILE APARTAMENTULUI

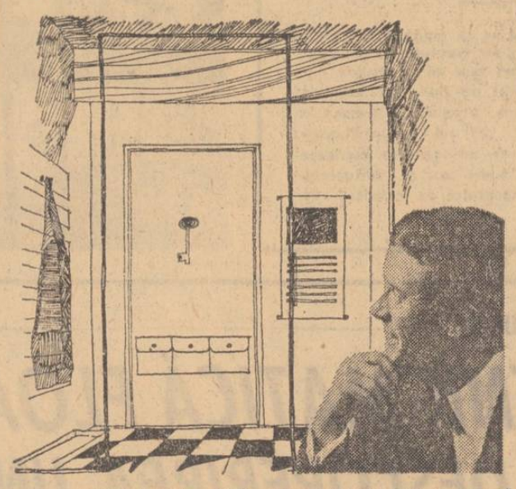

În vestibulurile mici unde nu încape un taburet pentru încălțare-descălțare se poate atașa o strapontină cu arc la partea interioară a ușii de intrare, acoperită cu pîslă pentru ca să nu se deterioreze ușa. La întredosul strapontinei se atașează plicuri de plastic pentru perii și cremă de ghete pentru papuci etc. De asemenea, dacă spațiul nu permite altă soluție, la nevoie se poate prinde la partea interioară a ușii de intrare și un simplu rastel pentru umbrele.

Pe ușă — foarte practic — o placă magnet reține toate cheile locuinței. Dacă deasupra ușii nu este amplasat tabloul de siguranțe sau contorul electric, în acest loc se poate aranja pe toată lățimea vestibulului o scafă de lumină din placaj furniruit, o soluție ideală pentru iluminarea unui vestibul. Ocheanul din ușă poate fi marcat (amuzant) printr-o cheie confecționată special dintr-un inel de oțel și cîteva bucăți de fier rotund.

Dacă vreuna din ușile apartamentului cere, dintr-un motiv sau altul o izolare fonică suplimentară, aceasta se poate face, fie prin amplasarea pe partea opusă sensului de deschidere a unei draperii, fie prin placarea aceleiași laturi a ușii cu un material izolant (stiropor) acoperit cu placaj și vopsit la culoarea tocului. Un remarcabil efect decorativ — dacă ambianța o cere — se poate obține și prin lipirea pe ușă a unei bucăți de mochetă, fie ca o continuare a mochetei de pe pardoseală, fie, mai atractiv, prin contrast cu suprafața parchetului. Încăperile mici pot folosi cu succes ușile ca suprafață de expunere a unui mic tablou sau a unei scoarțe.

Ușile încăperilor din zona de anexe a locuinței pot fi de asemenea, la nevoie, subiectul unor amenajări. Pentru a împiedica scurgerea apei afară din camera de baie, în special în cazul unei proaste execuții a pardoselii, cînd se utilizează dușul, se poate atașa la partea de jos a ușii de la baie un șorț din material plastic prins cu 3—4 agățători care se va așterne pe mozaic împiedicînd astfel apa să se prelingă pe sub ușă.

Ușa unui dulap înzidit, neventilat sau a unei debarale neventilate poate primi două fante orizontale — una jos și una sus — pentru a se asigura o minimă circulație a aerului în acest spațiu.

Fața interioară a ușii cămării trebuie folosită prin agățarea unui rastel îngust pentru borcane mici sau pachete.

În sfîrșit, ușile interioare cu ochi de geam — cum poate fi ușa dintre baie și degajamentul premergător — pot fi prevăzute, spre exterior, cu cîteva lamele de jaluzele.

Arh. Mihai KROCHMALNIC

Aleidoscop

ACCESORII

Magazinele mai vechi sau mai noi ale străzii Lipscani, arteră deseori supusă, în ultima vreme, unor lucrări de reînnoire — oferă cu destulă consecvență noutăți în vitrine și în rafturi. Ce ne-a atras atenția în ultima vreme?

Un mic magazin, „Artirom", al fabricii de nasturi din București, are un interesant și variat sortiment de nasturi. La „Clujana", magazinul de prezentare și desfacere a produselor cunoscutei fabrici de încălțăminte din Cluj, am admirat o ingenioasă sacoșă care se poate strînge ca o poșetuță pentru bani (36 lei). Alături, la magazinul intitulat „Mode", cele care se pregătesc să plece la mare vor găsi reușite șepci albe marinar cu tradiționalele podoabe: panglici și ancore, la prețul de 47 lei.

MINI AUTOBUZUL

La început, mini autobuzul care funcționează ca un taxi, a fost introdus experimental în două orașe americane. Englezii au preluat ideea, dezvoltînd-o. Primele două linii pentru mini autobuz (15 locuri) vor intra în funcțiune la Abingdon și Maidstone iar o a treia linie va fi inaugurată la Harlow. Micile autobuze sînt legate prin radio la o centrală cu care iau legătura cetățenii, indicînd unde se află și unde doresc să meargă. Un creier electronic elaborează datele, modificînd continuu ruta vehiculelor, pentru a satisface toate cererile. Funcțiile celor trei rute ale micilor autobuze englezești se împart între transportarea cetățenilor către o unică destinație (de pildă, un stadion) către mai multe locuri deseori solicitate (magazine, cinematografe etc.) sau către orice punct al orașului dorește să călătorească fiecare cetățean, în acest caz autobuzul comportîndu-se întocmai ca un taxi.

DIN MII DE LUMINI

Se pare că cea mai mare noutate în industria corpurilor de iluminat este, la ora actuală, sfera luminoasă alcătuită din mii de puncte luminiscente. Cel puțin, așa ne informează revista „Prisma" oferindu-ne și ilustrația pe care o reproducem mai jos. Sfera luminoasă din imagine are un diametru de 40 centimetri, fiind alcătuită din fibre conducătoare de lumină de subțirimea unui fir de păr, fibre ce multiplică lumina lămpii de halogen de 10 wați, care este fixată în soclu.

ÎNGRIJIȚI-VĂ SĂNĂTATEA

5 tablete pe zi, vitamina A+D₃ — 4 dragele pe zi.

ANIȘOARA PRODAN — Teleorman, O.K.-Dolj și alți cititori. *Există săpun „special pentru păr". Îl veți folosi o dată pe săptămînă, dar, mai înainte, veți freciona rădăcina părului cu sare fină și o veți îndepărta prin periaj — cu ajutorul unei perii dese. Veți evita periile cu fire sintetice.*

IOANA MIINEA — Medgidia. *Infecția de focar amigdaliană poate declanșa o afecțiune reumatismală. Sînt necesare unele investigații: hemoleucogramă; V.S.H.; Fibrinogen; Aslo; Electroforeză și examen O.R.L.*

ANCA MARINESCU — Ploiești. *Presupunem că sînt hemoroizi, a căror apariție a fost favorizată de constipație. Vă îndrumăm către serviciul chirurgie.*

CONSTANTIN B. — Brașov. *Tulburările pe care le acuzați sînt psihogene. Credem că vor fi ameliorate de Folcisteină și Tidridazin.*

MARIOARA ANGHEL — Calafat. *Medicul personalului din unitatea în care vă desfășurați activitatea poate propune schimbarea locului de muncă pe perioada sarcinii, pentru a evita efectul radiațiilor asupra fătului.*

NICOLAE CRĂCIUNESCU — jud. Timiș. *Ritmul de creștere al fetiței este exagerat, dar mai îngrijorătoare este disproporția între greutate și înălțime. Vă îndrumăm către specialiștii clinicii de endocrinologie din Timișoara.*

P.I. — comuna Stolniceni — județul Iași. *Nu credem să fie o afecțiune degenerativă, probabil sînt numai tulburări neuro-vegetative cu accentuată labilitate afectivă. Vă recomandăm bergonal, un drageu seara, gluconat de calciu*

RISCURILE OBEZITĂȚII

Cercetări științifice au stabilit cu precizie că obezitatea se asociază cu o serie de îmbolnăviri cu urmări foarte grave. Mortalitatea datorită bolilor cardio-vasculare este cu 60-70 la sută mai mare la persoanele care și-au depășit greutatea corporală normală. Studii recente asupra infarctului cardiac și anginei pectorale, cele care ocupă un loc de prim plan în patologia cardio-vasculară, dovedesc că la cei care consumă cantități mari de grăsimi și dulciuri și duc o viață sedentară frecvența îmbolnăvirilor este de 10—12 ori mai mare. Colesterolul crescut în sînge (indicator de predispoziție la ateroscleroza coronariană) a fost pus în evidență în proporție de 30 la sută la cei cu un regim alimentar supradozat în calorii, mai ales cînd acestea provin din grăsimi animale (untură, unt) sau dulciuri. De asemenea, persoanele obeze se îmbolnăvesc de două-trei ori mai frecvent de diabet zaharat decît cele cu greutate normală. Verificați-vă deci greutatea corporală și la nevoie urmați un regim de slăbire sub supravegherea medicului.

Vă reamintim că în cadrul regimului alimentar de slăbire, restricția de hidrați de carbon (glucoză, amidon) ocupă primul loc. Iată conținutul în hidrați de carbon a principalelor grupe de alimente:

obține 1 50 la sută: cartofi; 20 la sută: lapte și derivații acestuia (iaurt, brînză de vacă); 4 la sută: paste făinoase și orez (cîntărite fierte); 20 la sută; fructe (fragi, căpșuni, zmeură, mere, prune, caise, portocale, vișine, cireșe) 10 la sută; struguri: 15—20 la sută: legume (cu excepția morcovilor sfeclei și țelinei care conțin 10 la sută hidrați de carbon, celelalte legume au în medie un conținut de numai 5 la sută).

CITITOARELE VĂ SUGEREAZĂ

Improvizații culinare pentru oaspeți neanunțați

Vara mai e încă în plinul ei. Mulți dintre prietenii și cunoscuții dv. călătoresc acum pe drumurile vacanței. Nu vă mirați deci dacă la o oră oarecare din zi ei vor suna la ușa dv.

— Bucuroși de oaspeți?

— Bucuroși, bucuroși!

Dacă sînt încălziți și însetați le veți oferi, după bunul și vechiul nostru obicei, o dulceață și un pahar aburit de apă rece. Cititoarea **Eugenia Bezede din Botoșani** i-ar servi „cu o linguriță cu șerbet din floare de salcîm pusă într-un pahar cu apă".

Dacă musafirii dv. s-au oprit numai în trecere 10-15 minute, le veți face și o cafea. Au luat prînzul pe drum? Le puteți oferi o dată cu cafeaua și un coniac, o vișinată; nu însă și prietenului dv venit la volanul mașinii! Pentru acest eventual oaspete nu e rău să aveți în frigider o sticlă de pepsi sau suc de fructe.

Să presupunem că dispun de timp și popasul în casa dv. va fi de 2-3 ore. Cum vara pleci la drum pe răcoare au pornit și ei din timp și au ajuns la dv pe la 11 dimineața. Legile ospeției cer să-i opriți la masă. Ce le veți pregăti?

Răsfoind corespondența ultimului nostru concurs culinar, am ales cîteva meniuri improvizate (una din temele concursului) și vi le propunem. Ele se bazează pe rezervele din cămara și frigiderul gospodinei și pe cumpărături pe care le poate face în grabă.

Brînza, ouăle, roșiile, pateul de ficat conservat, supele în plic vă vor scoate întotdeauna din încurcătură. Un pui din ogradă sau din frigider, fript repede, o garnitură din cartofi prăjiți sau pireu, o farfurie cu fructe proaspete sînt de bună seamă soluția cea mai comodă, iar cititoarele noastre au și soluții mai ingenioase, care vor surprinde și vor încînta oaspeții dv. Să le dăm cuvîntul.

Pentru început o gustare rece sau caldă, o supă sau un borș care se pot face rapid:

SUPA DE ROȘII în care fierbem cuburi de cartofi **(Oprica Enache — Afumați-Ilfov); BORȘ DE CARTOFI** dres cu smîntînă și ou **(Minodora Florian — Șebeș Alba); CAȘCAVAL PANE:** felii groase date prin făină, ou, pesmet și prăjite în ulei încins **(Daniela Cibi — București); CARTOFI CU SMÎNTÎNĂ:** tăiați felii, fierți în aburi și acoperiți apoi cu unt topit fierbinte și o cană de smîntînă în care s-a bătut un ou întreg **(Octavia Koza — Timișoara); RONDELE DE DOVLECEI** trecute prin făină, prin ou și rumenite în unt. Se servesc cu smîntînă și bine presărate cu pătrunjel verde tocat **(Elena Ionescu — București).**

VARZA CU TĂIȚEI: se călește în grăsime o varză tăiată fideluță, se sărează, se piperează. Se fierb tăițeii, se scurg, se amestecă cu unt. Într-o formă de Jena se așează straturi alternative de varză și tăiței și se dă la cuptor să se rumenească. **(Ana Lazăr — București);**

OMLETA CU CARTOFI PRĂJIȚI: se taie cartofii pai, se rumenesc în ulei și se toarnă deasupra cîteva ouă bătute cu puțin lapte și un praf de sare. **(Lucsița Grosu — Zărnești, Florica Tise — Oradea, Adela Rermer — Timișoara); CARTOFI FRANȚUZEȘTI** cu cîrnați, cașcaval ras și smîntînă. **(Elisabeta Ursachi — Timișoara).**

Oaspeții dv. vor fi la fel de plăcut impresionați dacă le veți servi de pildă: **CUPE DE PARIZER** umplute cu un sote de legume: nu se scoate pielița feliilor de parizer, se așează la prăjit în untdelemn încins, legumele pot fi proaspete sau conservate. **(Constanța Anghelescu — București, Felicia Șerban — Oradea);** cupele de parizer se pot umple cu jumări de ou **(Mioara Lazea — Ploiești)** sau cu un ou întreg pus de crud **(Matilda Merca — Timișul de Sus); CLĂTITE UMPLUTE CU TOCĂTURĂ DE CARNE** — eventual rasol dat prin mașină — amestecat cu ceapă, verdețuri, ouă. Clătitele se string în plic și se rumenesc în ulei încins. **(Maria Masar — Brașov).** Clătitele pot fi umplute cu o tocătură din mușchi țigănesc, rulate ca cele cu dulceață și înfierbîntate într-o formă la cuptor. **(Aurelia Dascălu — Iași).**

Dispuneți de timp suficient? Preparați un desert ușor de făcut: **CREMĂ LA PAHAR.** Se bat spumă două albușuri. Continuînd să bateți, se încorporează 100 g zahăr pudră și o lingură plină cu dulceață de vișine (fără sirop). Cînd amestecul a devenit spumos și s-a legat, se toarnă în pahare cu picior. Se servește cu biscuiți. **(Elena D. Gheorghe — Ploiești, Prahova: Constanța Georgescu, Jeszenszky Eliza — Turda). CLĂTITE CU DULCEAȚĂ (Elena Vilcov — Timișoara, Angela Popa — București); FRUCTE DE SEZON:** mere, de exemplu, tăiate felii și prăjite în aluat de clătite mai gros. **(Maria Brusture — București): LAPTE DE PASĂRE. (Ana Maria — Pălțineanu, Călimănești); BUDINCĂ DE GRIȘ** decorată cu fructe din dulceață. **(Margareta Sîrbu — Piatra Neamț); ÎNGHEȚATĂ?** De ce nu? Aveți frigider și în apropierea casei o tonetă unde puteți cumpăra înghețată? Va fi ideal. **(Elena Ionescu — București);** O înghețată de vanilie, de la gherete, așezată într-un castronaș în care ați pus, fie jumătăți de piersici sau de caise, fie boabe de struguri ori cuburi de pepene galben stropite cu puțin lichior, totul acoperit cu șocolată rasă și ați servit un dulce răcoritor și rapid preparat. **(Carmen Preda — București). UN TORT RAPID** cu foi din comerț umplut cu gem de caise și frișcă va încununa de succes masa dv. **(Artemiza Teodoru — București).**

ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG

CURIER SĂPTĂMÎNAL

SEMNE BUNE (II)

de Mihai STOIAN

La suita de scrisori publicată în numărul trecut, adaug — acum — alte citeva epistole descrlind, de asemenea cazuri care demonstrează, fără doar și poate, *calitatea nouă, prețioasă*, a raporturilor stabilite între oameni (atunci cînd *omul este om*). De regulă, expresia „omu-i om" pare să vrea a spune că... n-ai încotro, dacă a greșit ceva, dacă a făptuit ceva reprobabil, asta-i „natura" ființei umane. Expresia are însă și o altă fațetă : *dacă omul e om, păi să fie !* Și iată că destui *sînt* :

„Stimate curier,
V-am mai scris în urmă cu doi ani, cînd încercam, prin simplele mele rînduri, s-o încurajez pe Margareta Moldovan, tînăra paraplegică de la „Pirogov". Dacă mă reîntorc în timp, e ca să mă mai prezint o dată : sînt Georgeta Pereș, *acum patru ani am suferit un grav accident de circulație, soldat cu fracturarea coloanei vertebrale. Aveam pe-atunci doar 19 ani. Eram la un început de drum care se sfîrșise încă înainte de a începe. Stînd imobilizată în pat, am reflectat la starea meu .. ce mai eram eu? Cui foloseam ? Realizasem eu ceva ? Nimic. Eram iremediabil pierdută, cel puțin așa mi se părea mie pe-atunci, căci viața mea se desfășura între spital și casă. Simțeam că asemenea situație nu poate dura la infinit. M-am internat la I.E.R.C.M. unde* d-rul Antonescu, *într-o bună zi, îmi spune : „Știi c-ar fi timpul să-ți termini studiile ?" (fusesem elevă în anul II al școlii tehnice). Așadar, iată primul om care mă vedea utilă, altfel. Iar visul a devenit realitate. Gîndul că voi reintra în școală, și cum voi reintra, și cum voi fi primită, mă înfiora. Toți valizi, acolo, numai eu în cărucior, cu picioarele înțepenite în aparate. Reveneam după o absență de patru ani. Din nou printre oameni... Vai ! cît de nedreaptă am fost în bănuielile mele ! Toți, absolut toți s-au purtat ireproșabil, s-au dovedit foarte buni și înțelegători cu mine. Directorul* Leontin Arendaș, *pot afirma cu deplină sinceritate, a căutat să mă ajute să depășesc unele mici necazuri, inerente, de asemenea, diriginta mea,* Ana Găgeanu, *la fel ca și alții pe care nu-i mai numesc, ca să vă economisesc spațiul. Mă întreb însă : voi putea eu oare, vreodată, să le mulțumesc așa cum se cuvine acestor oameni de treabă (inclusiv colegilor mei). Am scris rîndurile de mai sus atît pentru a-mi lua, cît de cît, „revanșa" față de bunătatea cu care am fost înconjurată și, de ce nu, pentru a constitui un exemplu pentru alții aflați în situația mea. Dovadă că se poate. Dacă omul vrea,* se poate !

GEORGETA PEREȘ
anul I laborator,
Școala tehnică sanitară — Oradea"

„Dragă curier,
Mă numesc Lidia Bosneanu *din București, str. D. Cantemir nr. 56, sectorul 4. Vă rog din suflet să credeți că nu vă scriu pentru a măguli colectivul despre care am să vă vorbesc... La sfîrșitul anului trecut m-am sculat de dimineață și nici nu bănuiam că moartea își intindea aripile peste mine. Mă durea doar puțin capul și am luat un antinevralgic. După zece minute a început să mă doară stomacul groaznic, un fel de mîncărime, am vrut să strig după vecini, dar nici să mai scot un cuvînt nu mai puteam, nici să merg, în sfîrșit, un fiu al vecinei mele m-a auzit gemînd, a chemat „Salvarea", eu îmi pierdusem cunoștința. M-am trezit în ambulanță, o doctoriță mă supraveghea, îmi punea mereu masca cu oxigen... La spital, aceeași grijă și atenție, oamenii luptau pentru viața mea cu inima, nu cu o diplomă de medic (mă aflam la spitalul „Bernat Andrei"). Aș dori ca toți medicii să ia exemplul acestora fiindcă, sinceri să fim, în-tr-alte locuri există și altfel de medici, de surori (eu personal am pătimit cîte ceva la policlinica „Vitan"). Cu mult respect,*

LIDIA BOSNEANU"

„Stimați tovarăși,
Țin să vă anunț că m-am și mutat în noua mea locuință, nu m-am putut bucura de nimica așa de mult de mai bine de 20 de ani. Am fost chemată de direcțiunea uzinei „Independența"-Sibiu, unde lucrez, și mi s-a oferit o locuință foarte frumoasă : cameră și bucătărie la etajul întîi, ferestre mari, luminoase, cum îi stă bine omului. Doresc numai fericire tuturor cititorilor, dumneavoastră la fel,

ILEANA LASZLO
str. Alba Iulia nr. 10 — Sibiu"

„Tovarășe curier,
Astăzi se împlinește o lună de zile de cînd am primit triciclul mult solicitat. Am întîrziat să vă anunț asta deoarece, sincer să fiu, am vrut să fac mai întîi proba triciclului. La prima plimbare, e drept, s-a rupt lanțul, fapt care m-a făcut să cred că-s ghinionist de felul meu. Dar să trec peste aceste nimicuri, important rămîne faptul că acum mă pot deplasa, că am cucerit așa, un fel de „independență". Mulțumesc mult tuturor,

FLORIAN MĂRȘOLEA
bloc L 13, ap. 44, Tomis III — Constanța"

Acest răspuns vine din partea Oficiului central farmaceutic (nr. 2260/1972). Ni se comunică : *Valentina Safta* din str. Măcelari nr. 17 A, Iași, a obținut aprobarea pentru o proteză auditivă din import, tip ochelari. Ne bucurăm sincer pentru fiecare cuvînt pe care corespondenta noastră din Iași îl va putea auzi, de acum încolo, cu ajutorul noului aparat.

Încheiem, deocamdată, seria *semnelor bune* pe care le-am primit, în ultima vreme, din multe locuri ale țării. Ne-ar face efectiv mare plăcere să recepționăm cît mai multe asemenea *semne*, fie de la corespondenți, fie de la forurile cărora ne adresăm (în sprijinul uneia sau alteia dintre situațiile — îndreptățite — sesizate de cititori). Continuăm să credem că rostul rubricii de față nu este numai acela de a da... sfaturi (bune și ele !) ci și de a contribui efectiv (a se citi : *eficient*) ori de cîte ori *curierul* are convingerea, întemeiată pe fapte, pe probe, că dreptatea îi aparține corespondentului.

Semnificația „semnelor bune", așa cum am mai arătat, depășește cadrul limitat al fiecărui caz în parte. Este vorba, indiscutabil, despre ceea ce se include în gesturile curente ale oamenilor, indiferent de locul lor de muncă, fie că sînt doctori, profesori, șoferi, asistente medicale etc. Oriunde, omul poate dovedi că este om, însă nu — cum am mai spus — în sensul (poate mai curent) al... „circumstanțelor atenuante" acordate în cazul unei greșeli ci, dimpotrivă, în sensul infinit mai nobil, al omului decis — în cele mai mărunte fapte, în cele mai neînsemnate clipe — *să fie om.*

Tuturor acelora pe care i-a citat în ultimele două numere, *curierul* le mulțumește.

P.S. Fr. K. — Baraolt : N-am de dat nici o indicație.

OREBUS

VASE...

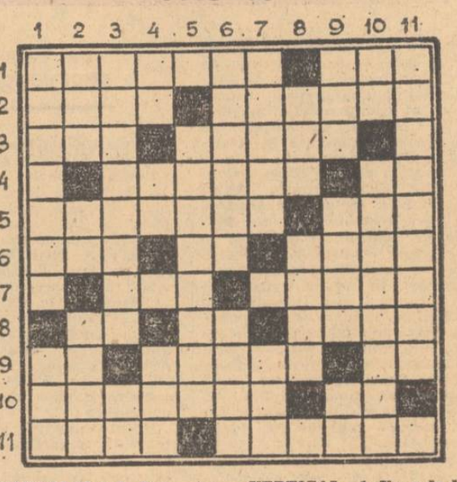

ORIZONTAL : 1. Vas... în flăcări — Scoate fum și pe vas. 2. Vase-fierbătoare... — ...cu apă. 3. Se zbate-n albie... — A seca. 4. Locul unde se string vasele — Virful catargului ! 5. Vase de odinioară — Un fel de cursă. 6. Ianuarie (abr.) — Vîslește înainte ! — Vase. 7. Se... așează între bare ! ! — Vas care pornește într-o cursă. 8. Partea dinainte a submarinului ! — Intrat la apă — Poștă-Telegraf-Telefon-Radio (abr.) 9. Alecu Constantinescu — A se scufunda — Jumătate din oală ! 10. Vas cu flori — În cart ! 11. În acest loc — Stringe apă-n sticle (abr.).

VERTICAL : 1. Vase de demult — Ofițer turc. 2. Iar întors ! — În corabie ! — Sport de iarnă. 3. Întrebuințat și pentru vase de bucătărie — Coadă de ibric ! 4. Cute ! — Un bac la vale ! — A apărea. 5. Transport fluvial... 6. Vas de măsură (pl.)... — ...și altul cu măsură. 7. Transportau odinioară apă — Întors... un pic ! ! 8. În doniță ! — Capacul din față ! 9. Iarbă braziliană — Tine ancora — Din rame ! 10. Răzbunarea peștelui (fig.) — Se întrec la vîslit. 11. Un vas... pentru o întrecere sportivă.

N. A. VĂLEANU

Cuvînt rar : **CAA.**

ÎN ÎMPĂRĂȚIA APELOR

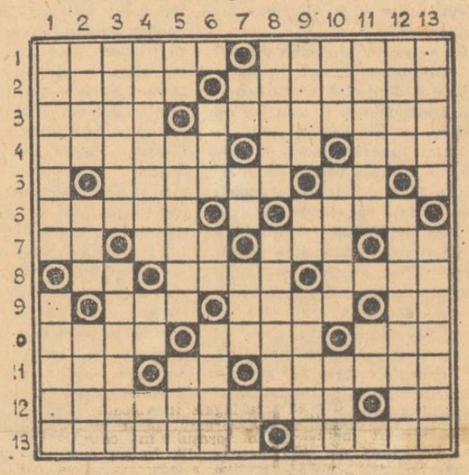

ORIZONTAL : 1. Zeul mărilor la romani... — ...și fermecătoarele cîntărețe ale mării. 2. Mari în Arabia (fig.) — Cutreierător al apelor. 3. La distanțe mari — Cetaceu în zonele calde ale oceanelor. 4. Trece peste mare (fem.) — Con gol ! — La intrare în Galați ! 5. Un erou de poveste care îngheață apele — Port național (pl.). 6. Conflict sufletesc (pl.) — În adîncul apelor. 7. În oceane ! — Apă în Franța ! — Mare ! — La pupa ! 8. Coman Ion — Vas de apă — A îndrăgi ! 9. Nu este bună — O arcă anagramată ! — Mese ! 10. Inel în mările calde — Călită la mijloc ! — Apă stătătoare. 11. În Franța ! — Ave ! — Ceață mare (pl.). 12. Limpezi ca apele de munte — Firicel de floare albastră. 13. Marii comandanți ai mărilor — Secret.

VERTICAL : 1. Nimfele mării — Mică ambarcațiune cu vîsle. 2. Mic fluviu de coastă în sudul Suediei — Crustaceu marin — La malul mării. 3. Ambarcație cu vîsle în Pacific — Persiflări. 4. Corăbii cu vîsle ale antichității — În vară ! — Sere ! 5. Udrea Ileana — Pește din apele submontane ale țării noastre — Firicel de bumbăcel... 6. Animale de tracțiune — Luat la mijloc ! — Spre vărsarea apelor. 7. La marginea mării ! — Notă muzicală — Un talaz pe întinsul mărilor — La intrarea pe litoral ! 8. Săsoaica (pop.) — Din lumea mărilor (pl.). 9. Locuitori de la munte — Numai una și una ! — Politicos (fig.). 10. Cuptor (rep.) — Vas turcesc — Literă chirilică. 11. Cuvinte de laudă — În valuri ! 12. Calificativ — Mediu din împărăția apelor. 13. Radical organic din etan (pl.). — Bazin de înot.

Gh. TULEA

Cuvinte rare: EAU, EMANREL, GEA.

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

Puțină geometrie...

...se poate face și cu bețe de chibrit. La urmărmelor, dacă Euclid sau Arhimede a pus bazele geometriei desenînd în nisip, de ce să nu încercăm și noi rezolvarea unei probleme de geometrie cu mijloace mai moderne, bețele de chibrit, necunoscute pe vremea vechilor greci ? Este ceea ce ne recomandă cititorul nostru, **BOSTAN GHEORGHE**, maistru mecanic la Stațiunea pentru mecanizarea agriculturii, din comuna Tătărăști, jud. Bacău :

Considerînd un băț de chibrit drept un segment de dreaptă, se propune ca, folosind opt bețe de chibrit, printr-o aranjare judicioasă, să se realizeze o figură geometrică plană, care să cuprindă două pătrate și patru triunghiuri. Nu este permis să se rupă sau să se îndoaie nici un băț de chibrit.

Ei, ce spuneți stimați cititori ? Se poate, sau nu ? Cum arată această figură ?

Întrebări... și răspunsuri

Întrebările le pune cititorul nostru, dr. **TEODOR CUTILIC**, din București, iar dv., stimați cititori, va trebui să găsiți răspunsurile :

1. Cum se traduce numele orașului Stockholm, capitala Suediei ?
2. Cînd a avut loc prima operație de apendicită, și cine a suportat-o ?
3. Cîte republici au existat în Europa, înaintea primului război mondial ?
4. Cîți ani a lucrat Lev Tolstoi la romanul său „Război și pace" ?
5. De ce origine este cuvîntul „almanah", și ce înseamnă ?
6. Care a fost adevăratul nume al cunoscutului scriitor Jack London ?

Răspunsurile la întrebările publicate în numărul trecut

Cifra 1 poate genera probleme?

Între 0 și 1 se găsesc numerele subunitare, mai mici decît 1. Conform condiției impuse de problemă, folosind deci toate numerele cuprinse între 0 și 1 se poate scrie următoarea egalitate :

35/70 + 143/296 = 1

Ambele fracții sînt egale cu 1/2. Prin urmare, 1/2 + 1/2 = 2/2 = 1. Simplu, nu ?

Sculptorul Dimitrie Paciurea

Cea mai importantă creație a lui Paciurea, „mare" și la propriu și la figurat, a fost sculptura „Gigantul", expusă în anul 1905. Este o lucrare monumentală, grandioasă, cu un deosebit echilibru între intenție și execuție. Măreția acestei sculpturi și frumusețea sa, au făcut apoi ca Paciurea să fie numit profesor la Școala de arte frumoase din București. Paciurea a mai realizat ulterior și alte lucrări, dar nici una nu se poate compara cu „Gigantul".

Poșta cititorilor

La întrebările apărute în rubrica noastră din nr. 760 al revistei, la 29.04. 1972, am selecționat răspunsurile bune primite de la următorii cititori : **Gavril Ștefan**, elev, lic. pedagogic Botoșani ; **Emilian Volcinschi**, București (problema pe care o propuneți a fost publicată mai de mult) ; **Tania Gafenco**, Constanța ; **Adriana Crăciunescu**, Craiova ; **Ileana Drăgănescu**, Buzias, jud. Timiș; **Berechet Mircea**, elev, Focșani, jud. Vrancea ; **Marinache Gheorghe**, București.

A. Stamate strungar, Tîrgu Jiu. La problema pe care o propuneți, trebuie să vă aducem unele corective : emisiunile făcute de cosmonauții americani de pe Lună sau din spațiul cosmic nu pot fi recepționate în țara noastră cu un aparat de radio obișnuit nu pentru că în S.U.A. frecvența curentului electric alternativ de la rețelele este de 60 Hz (ceea ce e adevărat) iar aceea a curentului alternativ de la rețelele noastre este de 50 Hz (ceea ce, de asemenea este just) ci, pentru că emisiunile respective se efectuează pe frecvențe mult mai mari, de ordinul sutelor sau miilor de megaherți, domeniu de frecvență de care nu dispun radioreceptoarele uzuale. Dar chiar dacă ar dispune, sensibilitatea lor nu ar fi suficientă, iar pe de altă parte, s-ar cere antene speciale de recepție orientabile, probabil de tip parabolic, asemănătoare celor de la radiotelescoape, sau de la instalațiile radar.

Marinache Gheorghe — București. Ne propuneți ca în cadrul rubricii să publicăm și materiale pe teme de educație, dar nu pentru copii, ci pentru alte vîrste. Ce-i drept, nu ne-am gîndit pînă acum la așa ceva, deși s-ar putea să aveți dreptate. Nu ne-am gîndit, întrucît titlul rubricii fiind cel pe care-l are, sîntem de părere că nu s-ar prea potrivi cu acela pe care ar trebui să-l aibă o rubrică cu asemenea obiective. De exemplu, rubrica ar trebui să fie intitulată „Verificați-vă cei șapte ani de acasă" sau ceva în genul acesta. Că sînt mulți aceia care fac să răsune pe stradă sau în vehicule, radioreceptoarele cu tranzistori, precum trîmbițele judecății de apoi, că sînt de asemenea mulți aceia care vociferează pe străzi, în localuri sau în vehicule de parcă s-ar găsi pe cîmpurile de bătălie, că sînt foarte mulți aceia care la cea mai mică neînțelegere încep să pomenească de mame, strămoși, sfinți sau întreg calendarul, că sînt mulți aceia care... și care... o știm cu toții. Dar noi credem că toate aceste manifestări și „manifestații" sînt foarte strîns legate de titlul rubricii propuse mai înainte, și mai puțin de cel al rubricii noastre.

S-au reținut pentru publicare materialele trimise de cititorii : prof. **Gheorghe Brașoveanu-Urlați**, București ; **Achim Ilie**, Pavilion Crucea Roșie, Mangalia — Sud, jud. Constanța și prof. **Nicolae Andrei**, școala experimentală Movila, jud. Ialomița, cărora le mulțumim.

Ing. Liviu MACOVEANU

JOCURI DISTRACTIVE

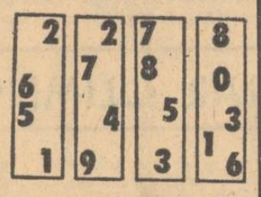

Suprapuneți astfel cele patru tăbliță încît numerele de la 0 la 9 să nu se repete de două ori.

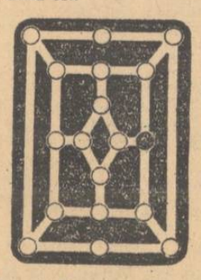

Începînd cu cercul negru, uniți printr-o singură linie neîntreruptă toate cercurile albe.

(Soluțiile în numărul viitor)

SECVENȚE

SPĂTARII DIN RIȘCULIȚA

La 7 km de comuna Baia de Criș se află satul Rișculița, ai cărui locuitori muncesc la exploatările miniere Barza și Mesteacăn sau sînt țărani cooperatori. Creșterea animalelor este specifică acestei zone de deal. Localitatea are peste 200 de case.

Spătăritul s-a transmis aici din tată-n fiu, fiind o îndeletnicire practicată atît de bărbați cît și de femei pe timp de iarnă.

— La noi în sat numai dascălii (profesorii) și popa nu fac spete — ne-a spus un moșneag.

Dar, fără a vrea să-l contrazicem pe moșneagul sfătos ce ne ieșise în cale, am remarcat că și la școala generală de 8 ani există preocupări meritorii în acest domeniu. Funcționează un muzeu etnografic cuprinzînd întregul proces de realizare a spetelor. Apoi, mai există cercul micilor spătari care are o activitate rodnică.

Tînărul profesor TEODOR MICULȚĂ a prezentat chiar și lucrarea de diplomă pe această temă. Aflăm că în țara noastră spătăritul este o ocupație rară, practicîndu-se doar în unele sate din Moldova și Ardeal, în special prin părțile Blajului. Materia primă folosită în aceste zone — trestia, salcia etc. — diferă față de Rișculița unde se folosește stejarul, alunul și plopul.

L-am vizitat acasă pe spătarul Sabin Cean a lui Aron ce numără 64 de ani.

— De la 12 ani mă ocup cu spetele. Am învățat singur de la mama. Cu o mătușă mă duceam să le vînd prin țară. De două ori (în 1927—28) am fost cu spete și în Iugoslavia.

L-am văzut pe meșter cum lucrează. Priveam atent tufa de alun. Așa verde era preiucrată. Se tăiau dinții pentru spete care urmau să fie puși la uscat. Femeile îi examinau cu atenție și cum de fiecare dată ele au cite ceva de spus, acum le subțiau cu mîna lor. Marginile spetei sînt din stejar. Și ele sînt puse la uscat. Urmează torsul aței de cînepă și datul cu rășină, după aceea legate, rase pe lat și printre dinți. Cea mai mică spată are 50 cm iar cea mai mare 2 metri. Sînt aproape 10 sortimente de spete. Acestea au o folosire utilă la țesutul covoarelor de diferite feluri și dimensiuni, pînzei, ștergarelor etc.

Meșterii spătari ca Pavel Popovici, Petru Cean a lui Avram, Viorel Rișcuța și alții doresc ca această ocupație din străbuni să nu dispară. Elevii de la școală sînt acum mesagerii în timp, continuatori ai spătaritului pe aceste meleaguri.

Ion COȚOI

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ESTIVALĂ...

ORIZONTAL : **Canicula — Duș — Apa rece — Polo — Bat — Tălăngi — Arămi — E — EO — O — Natura — Curaj — Itinerar — Ila — E Et — Slip — B — Rh — ITA — Solar — Om — E — Atletă — Stațiuni — Arc — Herăstrău — Oi — Alei — Canoist.**

...ȘI REMEDIUL EI

ORIZONTAL : **Lopățică — Masă — Înghețate — Dur — Mo — Aromata — Ci — Omo — M — PC — Crud — Narcoză — Arare — ASI — Siropuri — Dt — B — Zile — E — A — Aițuri — Ama — VL — Cazino — Iulie — Capac — Fintini.**

FRIGIDERUL „FRIGERO"

Polul gerului vi-l poate aduce acum, în plină vară, în căminul dv., frigiderul „FRIGERO". Temperatura realizată — 12 grade.

Frigiderul cu compresor „FRIGERO" asigură păstrarea alimentelor în cele mai bune condiții.
— „FRIGERO" are un consum foarte redus de energie electrică de numai 0.18 —0.30 lei în 24 de ore
— „FRIGERO" are o funcționare sigură și silențioasă.
— Temperaturile din interiorul frigiderului se reglează prin termostat.
— Prețul de vînzare :
— FRIGERO — 140 l. lei 4.110 și 4.150
— FRIGERO SUPER — 180 l. lei 4.800
— FRIGERO LUX — 240 l. lei 5.740
RECOM
(5 313)

PESCUIT CU SUCCES GARANTAT!

Se spune că pescuitul este un bun remediu pentru a te relaxa. Puteți deveni pescar chiar dacă nu aveți unelte și permis ! Este suficient pentru aceasta să vă deplasați cu mașina sau trenul la una din cele 26 de crescătorii de păstrăvi însemnate pe harta alăturată. Contra unei taxe vi se pune la dispoziție tot ce vă trebuie pentru ca păstrăvul să se prindă în cîrligul undiței dumneavoastră. (Succesul este garantat de organizatori !). Pentru a vă ușura orientarea pe teren vă prezentăm și căile de acces la aceste păstrăvării. Poftă bună !

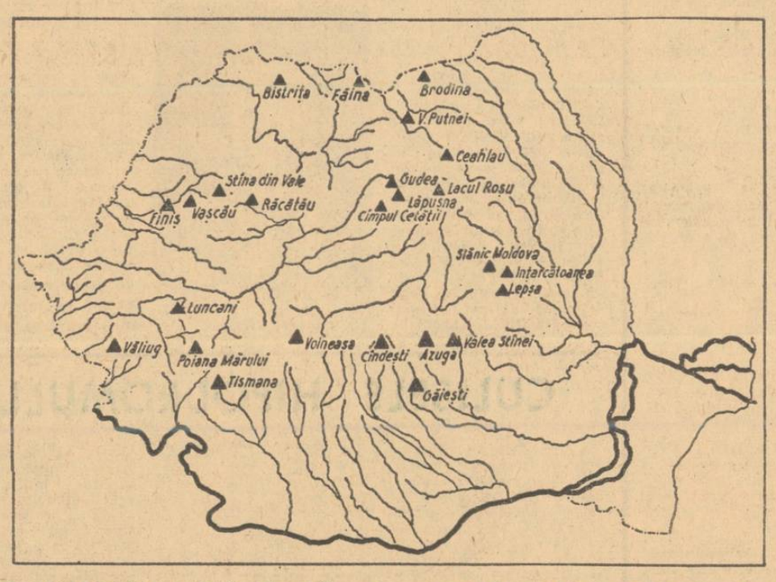

FĂINA — de la Vișeul de Sus pe linia de cale ferată forestieră (C.F.F.) cca 4 km. Casă de vînătoare cu 8 locuri.

STÎNA DE VALE — 43 de km pe șosea de la halta Valea Iadului. Drum forestier foarte bun exceptînd o porțiune de 12 km mai dificilă. Cazare în vilele O.N.T. din stațiune.

PISTRUIA — de la Baia Mare pe șoseaua spre lacul Firiza (12 km), apoi pînă la satul Firiza (încă 9 km). Mai mult de jumătate din drum asfalt. Posibilitate de cazare la Casa de vînătoare de pe malul lacului (3 camere × 2 paturi).

VAȘCĂU — lîngă localitatea Vașcău din județul Bihor. **FINIȘ** — de la Beiuș pe C.F.F. (14 km) sau cu mașina pe drum forestier pe valea Sinciuiușului (12 km) apoi peste deal cca 1 1/2—2 ore de mers.

RĂCĂTĂU — de la Gilău (pe D.N. 1 Cluj-Huedin) pe valea Someșului Rece (26 km, mai mult de jumătate asfaltat), se trece pe la lacul de baraj Gilău din comuna Someșul Rece. Se poate continua drumul pe drum forestier foarte bun pînă la Cîmpeni, de unde este șosea asfaltată spre Turda. Posibilități de cazare la cabana Someșul Rece.

LUNCANI — din comuna Mărgina (42 km de Lugoj pe D.N. Lugoj—Deva) sau Cosava se mai merge încă cca 20 km pe drum județean bun (mare parte asfaltat). Casă de vînătoare cu 6 locuri.

POIANA MĂRULUI — de la Oțelul Roșu cca 20 de km pe drum în lucru. Casă de vînătoare cu 3 camere și 8 locuri.

VĂLIUG — de la Reșița 23 km de șosea asfaltată apoi încă 12 km drum forestier bun. Cazare la cabanele turistice Crivaia sau la vila Semenic.

TISMANA — lîngă mănăstirea Tismana ; cazare la mînăstire sau cabana de vînătoare cu 4 locuri.

CINDEȘTI — de la Cîmpulung Muscel 18 km pe drum județean bun sau de la Stîlpeni cu C.F.F. 22 km. Cazare în comună sau la casa de vînătoare de la Riușoru (8 locuri).

GĂEȘTI — la Gura Foii, la cîțiva km de Găești.

DEJANI — din Făgăraș pe drum comunal bun (în curs de asfaltare) — Recea — Dejani (23 km). Cazare la păstrăvărie (2 camere).

AZUGA — din localitate la 5 km, pe drum bun pe valea Azugăi.

VALEA STÎNII — (Cheia) pe șoseaua Ploiești—Vălenii de Munte — Brașov. De la Mogoș 11 km de drum forestier accesibil pe vreme frumoasă.

LEPȘA — din Focșani prin Odobești — Tulnici — Lepșa (73 km) ; drum bun parțial asfaltat. Cabană vînătorească cu 10 locuri.

ÎNTORSĂTOAREA — din orașul Gh. Gheorghiu-Dej pînă la Mînăstirea Cașin (20 km) drum modernizat apoi C.F.F (12 km). Cabană de vînătoare cu 18 locuri.

SLĂNIC MOLDOVA — chiar lîngă stațiune.

LACUL ROȘU — în stațiune.

LĂPUȘNA — de la Reghin 41 km pe drum asfaltat Reghin — Gurghiu — Lăpușna. Casa de vînătoare cu 8 locuri.

CÎMPUL CETĂȚII — din Sovata cca 15 km pînă la Eremitu (asfalt) apoi încă 5 km drum bun. Cazare în comună sau la Sovata.

GUDEA — de la Stînceni (16 km de Toplița) încă 6 km de drum bun pe valea Gudei.

CEAHLĂU — din comuna Bistricioara (4 km de Ceahlău) spre Schitu Durău (11 km asfalt). Cabana turistică la Schitu Durău.

VALEA PUTNEI — pe șoseaua Vatra Dornei — Cîmpulung Moldovenesc, la 15 km de comuna Valea Putnei (din care 3 km de drum forestier). Cabană de vînătoare cu 10 locuri la Poiana Itcani.

BRODINA — de la Rădăuți cu mașina cca 40 km prin Vicovu de Sus sau de la Fălticeu 13 km C.F.F.

NUNWEILLER ȘI CELE 30 DE MECIURI

de Valeriu MIRONESCU

O revistă franceză de fotbal face niște încercări de clasificare, acum, la jumătatea drumului spre turneul final al campionatului mondial 1974. Clasificări influențate de minicupa desfășurată în Brazilia și de alte rezultate luate așa, pur și simplu cifric. Concluziile rămîn, firește foarte discutabile, inclusiv în situarea echipei României, într-un pluton de ordinul al patrulea în „ierarhia" revistei. În acel pluton de opt echipe, niciuna, abstracție făcînd de reprezentativa română, n-a cîștigat vreo grupă preliminară a campionatului continental recent încheiat, mai mult, în eșalonul imediat superior sînt formații în aceeași situație, dar care s-au distins la... minicupă ! Mă rog, fiecare alege după gusturile sale, asta nu schimbă cu nimic realitatea...

Principalul pentru echipa noastră a fost și este să ridice randamentul cîtorva dintre titulari, adică aceștia să exprime într-adevăr ceea ce pot în cadrul unei formații bine alcătuită și bine așezată tactic. Echipa a urcat întîi prin calitatea jucătorilor, apoi a mai făcut un pas prin acumularea experienței internaționale de către aceeași jucători, însă vizibil e că a atins un plafon, care plafon trebuie spart înainte ca respectivii tricolori să se uzeze și să iasă dintre rînduri. După părerea mea, mișcarea următoare, mult întîrziată, e de natură tactică. Nu cred, totuși, că această reînnoire, această modernizare a concepției de joc poate prinde viață, exclusiv la nivelul echipei naționale.

Ca să explic afirmația de mai sus voi spune că sute de fotbaliști din divizia A se călăuzesc după idei tactice și practică un joc ce se diferențiază mult de cerințele internaționale. Mai ales, în privința pregătirii fizice. În fond, e bine să recunoaștem o dată că tocmai evoluția tacticii determină evoluția și a tehnicii individuale și a condiției fizice. Prima realitate : Toate echipele, toți jucătorii din prima divizie au ca obiectiv principal campionatul, cele 30 de meciuri din campionat. Cele 16 echipe și sutele de jucători n-au în vedere, în timpul campionatului, ipoteticele meciuri internaționale pe care cîteva dintre ele le-ar susține (în sezonul viitor !), nici sutele de jucători nu activează cu gîndul că vreo 20 dintre ei vor apăra culorile naționalei. A doua stare reală care decurge din prima : Echipele și fotbaliștii se pregătesc pentru cît și ceea ce le cere jocul în campionat. Și ce le cere jocul în campionat știm cu toții. Echipele se obosesc în raport de principiul „lasă-mă să joc, ca să te las să joci", fotbaliștii adversari stau la doi-trei metri, dacă nu mai mult, distanță unul de altul, jocul fără mînje nu se practică, fiindcă n-ai nevoie să te demarchezi cînd nimeni nu te... marchează !

Drept consecință a celor două realități, pregătirea fizică se execută la nivelul scăzut de solicitare. De ce să ne pregătim mai mult — noi 16 echipe și sute de jucători dacă cele 30 de meciuri ale campionatului atîta ne cer ? Și e lesne de înțeles că în asemenea condiții de solicitare, degeaba vom continua să vorbim despre „angajamentul total fizic" în cîteva meciuri internaționale. (Adaug, deși nu intră special în tema discuției că, iarăși drept consecință a celor două realități, tehnica individuală stagnează, nu e nevoie de o tehnică mai fină și mult mai rapidă dacă adversarul te lasă să oprești mingea și s-o joci cum vrei pe cea mai mare parte a terenului).

În mod nejust, de-a lungul schimbării sistemelor, noi am aruncat deoparte ceea ce numim în tribune „jocul om la om" și am uitat de el. Or, acest „om la om" nu este o trăsătură numai a „betonului" ci o caracteristică a fotbalului de cînd a început acesta să se ordoneze tactic și pînă astăzi. Am pomenit de ordine tactică, fiindcă „om la om" implică responsabilități precise și disciplină strictă. La drept vorbind antrenorii și jucătorii fug de acest popular numit „om la om" — tot atît de modern apreciat în jocul vest-germanilor cum era pe vremuri în cel al lui Inter — din cauză că ideea pretinde gîndire precisă și rapidă, tehnică individuală mereu perfecționată și un mare volum de pregătire fizică. După mine, fuga de jocul „om la om" — joc care ar duce la invidiatul „angajament total" — este fuga de muncă și de răspundere.

Aș îndemna pe toți antrenorii, mai vîrstnici și mai tineri, să modernizeze jocul în campionat iar în raport cu această cerință să intensifice pregătirea generală și specifică. În ideea de mai înainte, susțin promovarea antrenorilor tineri, proaspăt proveniți din rîndul jucătorilor. Brazilienii au ajuns la al treilea titlu mondial sub conducerea fostului jucător ce cucerise primele două titluri, Zagalo. Alte echipe străine obțin performanțe cu foști jucători deveniți antrenori înainte de a li se albi bărbile. Încă e proaspătă în amintire ambiția exemplară cu care Tache Macri încerca imposibilul la C.F.R. Timișoara. Motroc a săltat cu Sportul studențesc în divizia A, Paul Popescu — în ciuda hemoragiilor pe care le suferă anual echipa Metalul — a făcut din aceasta o formație ordonată și cu idei, superioară ca joc tactic unora din prima categorie. C. Rădulescu a urcat două trepte cu rezultatele lui S. C. Bacău. Florin Halagian și F. C. Argeș...

Sigur, ar fi preferabil ca tinerii să-și facă ucenicia pe lîngă maeștri experimentați. Dar pe aceștia îi numeri pe degetele unei singure mîini. Și atunci ?

Dinamo l-a numit antrenor principal pe Nelu Nunweiller III. Nu știu dacă, într-adevăr, mașina cu piese fine a lui Dinamo și-a găsit „omul", totuși, înclin să cred că încercarea merită a fi făcută. Adaug urări de succes vechiului internațional și trec mai departe. Ambiția lui de afirmare și munca pot duce la formularea unor cerințe mai mari de pregătire și la înnoiri tactice. Împreună cu apropierea de gîndirea jucătorilor și de fotbalul contemporan, găsim oricum elementele favorabile tentativei fiindcă, de cealaltă parte, paguba era evidentă. Poate, Nunweiller nu se încadrează în ortodoxia clasificărilor Colegiului central de antrenori. Dacă aș fi însă club, în vecii vecilor n-aș angaja cîtiva dintre cei din prima categorie dictată de colegiu, fie ei și antrenori sus-puși în grad. Asta fiindcă diploma-i bună numai dacă ceea ce ai jucat se poate numi fotbal...

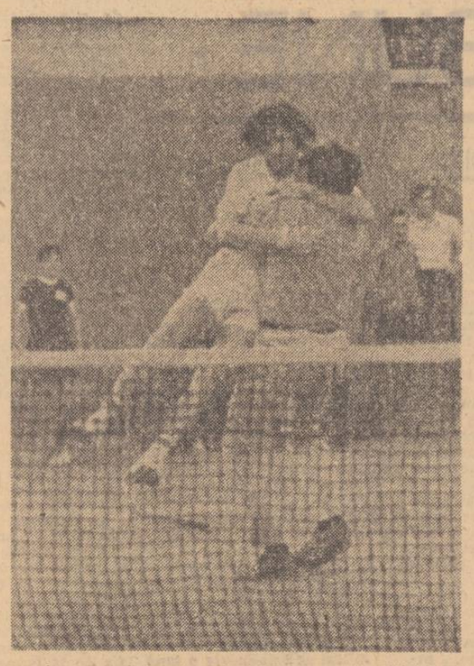

Viața sportivă a insoritului oraș gruzin Tbilisi a fost dominată săptămîna trecută de întîlnirea de tenis dintre echipele României și Uniunii Sovietice. Rezultatul vă este cunoscut. Reprezentativa țării noastre a cîștigat cu scorul de 3—2 confruntarea cu valoroșii jucători sovietici, calificîndu-se în semifinalele „Cupei Davis". Cu această victorie echipa României a mai făcut un pas spre „salatiera de argint", urmînd ca săptămîna viitoare să întîlnească la București reprezentativa Australiei. În așteptarea evenimentului de săptămîna viitoare vă prezentăm azi două imagini surprinse pe terenul „Dinamo" din Tbilisi.

Prima imagine marchează momentul final al întîlnirii dintre Ilie Năstase și Kakulia. Moment de mare bucurie pentru valorosul nostru jucător și pentru căpitanul echipei, Ștefan Georgescu, care îl poartă pe brațe pe jucătorul nr 1 al echipei române. În cea de a doua imagine Ion Țiriac și Metreveli coborînd treptele tribunei spre dreptunghiul de joc. Peste cîteva clipe ei vor începe cea mai palpitantă și mai lungă dispută a celor trei zile de concurs.

BREVIAR OLIMPIC

• *WILLI DAUME, președintele Comitetului de organizare al Jocurilor Olimpice, a dezmințit zvonurile potrivit cărora comitetul ar avea intenția să excludă din întrecere pe boxerul american Bobby Lee Hunter care se află în închisoare, condamnat la 18 ani pentru omucidere și care probabil va fi inclus în echipa de box a S.U.A. Willi Daume a declarat că această chestiune nu este de competența comitetului de organizare ci în primul rînd a țării respective sau eventual a Comitetului Olimpic Internațional.*

• *COMITETUL de organizare a Jocurilor Olimpice făcuse cunoscut la timp că jurămîntul olimpic va fi rostit probabil de cunoscuta sportivă Heidi Grundman-Schmid. Totul depindea de faptul dacă ea va reuși ca în cadrul concursurilor de selecție să-și asigure un loc în formația de floretă a R.F. a Germaniei. Surprinzător, dar Heidi Grundman-Schmid n-a izbutit în această tentativă și astfel a trebuit să fie abandonată ideea, ca pentru prima oară în istoria olimpiadelor, jurămîntul să fie rostit de o femeie Pentru lămurire este necesar să adăugăm amănuntul că cel care rostește jurămîntul olimpic trebuie să facă parte din echipa țării respective.*

• *RECORDMENUL european la înot, suedezul Gunar Larsson, se pregătește intens pentru Jocurile Olimpice. Întrebat de ziariști ce șanse are la München, Larsson a răspuns : „Deși am numai 20 de ani, pentru înot înseamnă că sînt... bătrîn. Totuși voi încerca să obțin un rezultat cît mai bun. Sper că voi fi prezent și în 1976 la Montreal dar la proba de... pentatlon modern".*

• *UN CAMPIONAT de fotbal întrerupt din cauza Jocurilor Olimpice. Iată situația la care s-a ajuns într-o serie regională a diviziei secunde de fotbal din campionatul R. F. a Germaniei, unde stadioanele din cîteva orașe au fost rezervate pentru turneul olimpic de fotbal ! Campionatul întrerupt va fi reluat la 16 septembrie.*

• *TREI TINERI BELGIENI muncitori la căile ferate, Flor Rotiers, Georges De Ritter și Andre Debis și-au propus să parcurgă pe jos distanța dintre Bruxelles și München pentru a participa la deschiderea Jocurilor Olimpice.*

ȘAH

MARGINALII LA „MECIUL SECOLULUI"

• Un cadou pentru Spasski • Salo Flohr despre repertoriul de deschideri al lui Fischer • Fischer : „Ce gentleman este Spasski !" • „Meciul secolului" supără multe... neveste • Jucătorul „bloc de gheață" • Controversă cu privire la... temperatura din sala de joc

• PARTIDA A ȘAPTEA a meciului Spasski-Fischer a început sub semnul unui gest amical : în numele federației americane de șah, campionului mondial i-a fost dăruit un fotoliu reglabil și pivotant, de dentist, asemănător celui ce i-a fost adus special din S.U.A. lui Fischer. Spasski a acceptat cadoul. Dar asta nu l-a împiedicat să dezlănțuie un atac înverșunat împotriva poziților pretendentului la titlul mondial...

• CONTINUA SĂ STÎRNEASCĂ AMPLE COMENTARII în lumea experților faptul că șalangerul a jucat în partida a șasea 1.c2-c4, o mutare pe care el nu o utilizează aproape niciodată. Marele maestru Salo Flohr scrie în legătură cu aceasta în ziarul „Sovietski Sport" că „ceea ce este foarte probabil e că Fischer s-a hotărît să-și lărgească repertoriul deschidelor, oarecum mai restrîns în trecut... Întîlnind pe campionul lumii, al cărui stil de joc este universal. Nu se poate spune că Fischer l-ar fi întins o capcană lui Spasski în vreuna din variante, dar fără îndoială această partidă, a șasea, a demonstrat pregătirea excelentă a lui Fischer".

• ÎN LEGĂTURA CU ACEEAȘI PARTIDĂ, șalangerul, parcă mai destins și vorbăreț ca niciodată pînă acum, a declarat corespondentului agenției „France Presse" : „Sînt mîndru de această partidă. Este una din cele mai frumoase ale mele. Cînd Spasski s-a alăturat asistenței pentru a mă aplauda, mi-am spus : „Ce gentleman !" A fost o luptă dificilă. La început, n-am fost sigur de cîștig. La mijlocul partidei m-am bazat mai ales pe intuiție și cred că mutarea pionului pe e4 a fost o lovitură bună. În ceea ce privește deschiderea aleasă, știam că lui Spasski îi place mult această variantă..."

• MULTE NEVESTE PARIZIENCE așteaptă probabil cu nerăbdare terminarea cît mai grabnică a „meciului secolului". Motivul : soții lor zăbovesc tîrziu noaptea la clubul de șah care a luat inițiativa de a demonstra pe o tablă imensă, mutare cu mutare, partida de la Reykjavik. Ei obțin telefonic mutările — pe măsură ce sînt efecuate — de la redacția ziarului „Figaro", ai cărui corespondenți speciali în capitala Islandei transmit pe larg desfășurarea partidelor Dar asemenea necazuri au și multe neveste din Moscova și din New York, unde partidele sînt de asemenea reproduse la cluburi de șah, mutare cu mutare...

• MARELE MAESTRU ARGENTINIAN MIGUEL NAJDORF, care a sosit la Reykjavik după începerea meciului, a povestit că a urmărit cea de-a cincea partidă la New York, pe micul ecran. Partida a fost comentată pentru telespectatori de către marii maeștri Samuel Reshewsky și Arthur Bisguier.

• CALMUL IMPERTURBABIL AL LUI SPASSKI stîrnește admirație. Chiar și în cele mai complexe poziții el rămîne la fel de liniștit. Uneori, cu capul sprijinit în mîini, stă în fața tablei gîndind nemișcat mai mult de jumătate de oră. Jucătorul „bloc de gheață", l-a numit un ziarist din Reykjavik.

• O PROBLEMĂ „IMPORTANTĂ" care a trebuie să fie reglementată între cei doi jucători a fost cea a... temperaturii din sala de joc. Întrebați de organizatori, Spasski și Fischer au indicat fiecare altă temperatură preferată. În cele din urmă, s-a ajuns la un compromis. Instalația de aer condiționat a fost reglată ...făcîndu-se media temperaturilor solicitate de eroii „meciului secolului"

V. VALUREANU

PRONOSTIC „MAGAZIN"

Concursul „Pronosport" din 30 iulie 1972

1. **UNIREA IAȘI-TEXTILA BOTOȘANI.** Două echipe de valori sensibil egale se întîlnesc într-o partidă decisivă pentru stabilirea ierarhiei finale în grupa I a „Cupei de vară" Jucînd acasă, Unirea are prima și cea mai mare șansă

2. **DANUBIANA—VICTORIA ROMAN.** Angajată în disputa primului loc în grupă, Danubiana înțeste victoria și, deci, pornește favorită în acest interesant și inedit derby al orașului Roman.

3 **TROTUȘUL-CEAHLĂUL** O „stopare" a echipei pietrene de către tînăra și ambițioasa formație din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej ar putea avea o dublă semnificație : o victorie de prestigiu și primul loc în grupa a II-a în competiția „Cupa de vară"

4 **AUTOBUZUL-LAROMET.** Nelnvinsă pînă în prezent, Laromet are de trecut un ultim obstacol, dar, se pare, și cel mai dificil. Decisă să nu cedeze primul loc, Laromet este capabilă de un rezultat bun

5 **TEHNOMETAL-FLACĂRA ROȘIE** Ca urmare a unor comportări modeste, cele două formații își împart, în această ordine, ultimele locuri în „grupa bucureșteană" Deși pare un meci „liniștit", el poate oferi complicații dintre cele mai neașteptate pronosportiștilor

6 **T. M BUCUREȘTI-SIRENA.** T.M B nu a renunțat la ambiție și păstrează încă speranțe la ocuparea primului loc Sirena, care n-a cunoscut satisfacția victoriei, nu poate încurca socotelile adversarei sale în această partidă

7 **PRAHOVA PLOIEȘTI-CARPAȚI SINAIA** Pentru ploieșteni nu va fi deloc ușor să treacă de Carpați, o echipă care a debutat spectaculos în „Cupa de vară" Oaspeții au șanse de a obține un rezultat de egalitate

8 **PROGRESUL TIMIȘOARA — U.M.T.** Derbiul timișorean al formațiilor din divizia C promite o partidă interesantă și incertă Preferința noastră se îndreaptă, totuși, către U.M.T., mai bine pregătită și omogenă

9 **VULTURII LUGOJ-ELECTROMOTOR.** Toate calculele pledează către o victorie a fostei divizionare B din Lugoj, înzestrată cu mai multă forță și experiență

10 **C.F.R. TIMIȘOARA-FURNIRUL DETA** Prin prisma diferenței de valoare, orice socoteală cît de sumară ne face să prevedem că tabela de marcaj va consemna Victoria feroviștilor timișoreni Un rezultat de egalitate ar însemna un succes pentru oaspeți

11 **GAZ METAN-VITROMETAN** Derbiul orașului Mediaș va declanșa cu siguranță, multe ambiții și energii Cîntărind însă toate șansele, Gaz metan apare favorită netă

12 **UNIREA SIBIU-METALUL COPȘA MICĂ** Sibienii, cu un moral tonifiat după un debut mai mult decît promițător și beneficiind de un avantaj cert — terenul propriu, au toate șansele de a obține victoria în această partidă

13 **C.F.R. SIGHIȘOARA-C.S.M. SIBIU** Gazdele atacă această partidă conștiente că au în față o echipă mai experimentată și valoroasă Foarte probabil că feroviarii vor arunca în luptă toată ambiția și energia de care dispun pentru a înregistra un rezultat bun

• CAMPIONUL EUROPEAN (tineret) la categoria mijlocie-mică N Babescu nu a fost selecționat în lotul de tineret pentru viitoarele întîlniri internaționale. Federația de specialitate s-a orientat foarte bine acordîndu-i excelentului Babescu un concediu de odihnă Unii cititori au văzut la televizor, în timpul pauzei dintre reprize pe antrenorul C. Ciucă, ducînd la nasul lui Babescu o sticluță. Ei ne întreabă ce lichid se află în acea sticluță ? Desigur, amoniac, un stimulent acceptat de comisia medicală internațională care a fost prezentă în jurul ringului de la București.

• ÎN URMA unui stupid accident a decedat, în vîrstă de 62 de ani, Nelu Oprescu, denumit „Vînzătorul de baloane" Nelu Oprescu a boxat cu succes, între 1931 și 1933 fiind adversar redutabil pentru Lucian Popescu și frații Stamate El a evoluat pe ringurile franceze și italiene La 22 martie 1933, la Aubervilliers, a pierdut la puncte în fața francezului Maurice Holtzer, fost campion al Europei la categoria până

• CUNOSCUTUL antrenor L. Ambrus (S.P.C.) fost campion național la categoria muscă, ne-a făcut următoarea declarație : **„Eu l-am inițiat pe campionul țării la semimuscă, Și Băiatu, în tainele acestui sport Nu înțeleg de ce nu a fost selecționat în echipa olimpică fiind preferat Al Turei. În cursul carierei sale Băiatu l-a învins pe Turei Consider că i s-a făcut o nedreptate care nu poate fi reparată decît prin organizarea unui meci Băiatu — Turei".**

8, 9, 10... OUT!

de Paul OCHIALBI

• Ce face N. Babescu • A murit Nelu Oprescu • O declarație a antrenorului L. Ambrus • Noul director al revistei „The Ring" • Un nou succesor al lui Foreman, Frazier și Clay • Visconti a semnat un contract cu... Clay.

• ÎN URMA decesului cunoscutului ziarist Nat Fleischer, ca director al revistei „The Ring" Newyork a fost numit Dan Daniel, unul din amicii bătrînului Nat care-l cunoaște pe regretatul scrib al pugilatului mondial de aproape 65 de ani.

• FEDERAȚIA AMATOARE de box a S.U.A. a selecționat în echipa olimpică la categoria grea pe marinarul Duane Bobick, în vîrstă de 21 de ani. Specialiștii mondiali îl consideră pe Bobick un demn urmaș al campionilor olimpici Cassius Clay, Joe Frazier și George Foreman. Bobick are o talie de 1,90 și 95 kg. El a cîștigat de 4 ori titlul de campion al Marinei, de două ori titlul de campion al S.U.A. și s-a clasat pe primul loc la ultima ediție a Jocurilor Panamericane de la Cali În cursul carierei sale a susținut 67 de meciuri, dintre care 22 le-a cîștigat înainte de limită (a pierdut 9 întîlniri).

Duane Bobick

• CUNOSCUTUL regizor italian Visconti a semnat un contract cu ex-campionul lumii Cassius Clay Acesta urmează să apară într-un film alături de actrița suedeză Ingrid Thulin Este interesant de arătat că și regizorul Vittorio de Sica i-a făcut la rîndul său o propunere de a juca într-un film Clay a refuzat-o declarînd : **„Îl prefer pe Visconti care este un mare meseriaș. Cred că mă va înțelege și că nu-i voi crea probleme".**

CULISELE HIPODROMULUI

• ASTĂZI *pe hipodromul de trap din Moscova reprezentanții noștri iau startul în concursul internațional rezervat țărilor socialiste Au făcut deplasarea antrenorii M Ștefănescu — cu Seceriș și Torpedo — și Gh Tănase — cu Gînd*

• CEA DE A 19-a *reuniune de trap programează mîine dimineață o semnificativă alergare „Premiul municipiului București" probă semiclasică de condiție pentru cai mai vîrstnici unde pom întîlni o parte din derbiștii ediției 1972 și care se va disputa pe distanța de 2200 metri*

• CEL MAI „PRODUCTIV" *cal al hipodromului: o speranță pentru derbiul 1973, este Rai (antrenor Gh Tănase), el a cîștigat șapte din cele 11 alergări la care a participat lipsind de la sosire (primele 3 locuri) numai de două ori*

În contradictie o serie de cai printre care Frezor (o speranță în anul trecut) Obădar Orizont Macaz luta pentru a nu enumera decît cîtiva n-au nici o victorie

Au însă un „merit" : cînd apar cu loc în „ordine" și „triple" dau cote mari

• ALB ȘI NEGRU *pentru arbitrii alergărilor În ultima perioadă ei au sancționat cu promptitudine multe acțiuni neregulamentare (tracna) galop prelungit), dar sînt uneori deficitari la identificarea locului 3 de la sosire ; faptul a culminat le derbi unde la locul 3 a sosit Riala (antrenorului I Toderaș i s-a decernat placheta pentru acest loc) dar la premiere și la înserarea din Programul alergărilor a apărut Struna Bine că în derbi nu există „ordinea tripă" însă ce facem cu aderărul, el trebuie respectat !*

Doru IONESCU

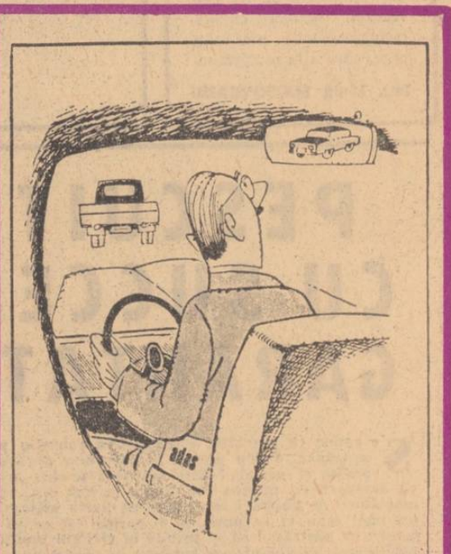

ASIGURĂ-TE în oglinda retrovizoare pentru manevrele auto... iar pentru accidente, asigură-te la ADAS !

A D A S vă oferă, printre altele, următoarele asigurări auto :

- Asigurarea pentru avarii
- Asigurarea suplimentară pent u cazurile cînd autovehiculul este condus de alte persoane decît asiguratul.
- Asigurarea suplimentară pentru furt

Pentru informații suplimentare, vă puteți adresa unităților ADAS și filialelor A C R

(5:363)

Poșta rotundă

de Ion BĂIEȘU

Prof. ION I. ION com. Coșoveni, jud. Dolj : „Campionatul și-a încheiat „stagiunea". Ziariștii, comentatorii, observatorii, jucătorii, simpatizanții și... „Ceilalți" își exprimă la această oră opiniile despre ce a fost și ce va fi. Permiteți-mi, ca în toiul acestei efervescențe de emulație fotbalistică, eu, ca un „nepriceput" în probleme deja rezolvate, să pun, totuși, unele „de ce"-uri.

S-o luăm logic. La început de an fotbalistic, federația decide : GOLGETER : 20 de goluri ! Eftimie Ionescu (ca specialist) se lamentează : „De ce „20", cînd de-abia doi ași europeni ai balonului rotund au depășit această cifră ?"

Deși mare „norma", „unul" a auzit, a înțeles și s-a decis să satisfacă dorința federației. Și iată finalul : 20 de goluri = golgeter = OBLEMENCO

În cele ce urmează mă veți acuza, poate, de „patriotism local", dar să continuăm analiza. Deci, un fotbalist, de la un club fără „veleități", își pune ambiția să demonstreze că se poate marca și la noi în același ritm „inalt" european, și-o dovedește. Ar părea un caz izolat și accidental dacă nu ne-am reaminti că a mai făcut-o și altădată. Și atunci, dacă poate, de ce nu e „văzut" Oblemenco ? După cîte știu, „mic" nu este și nici fapte „mici" nu face (dovadă porțile „pline"). De ce Oblemenco a fost obligat să „perforeze" numai porți „românești" ? Mingile sale nu au voie să intre și în porți „străine" ? De ce golurile sale n-au constituit niciodată „puncte" pentru „România" ? Am marcat prea multe goluri în meciuri internaționale ? Atacul naționalelor noastre („A" olimpică, tineret) nu are nevoie de „oameni de gol" ? Dacă da, de ce Oblemenco nu se „vede" ? Cum este ajutat un om care vrea și poate să dovedească că este unul dintre cei ce merită să fie „descoperit" ? Oare și aici, ca și în artă (uneori), „posteritatea" trebuie să vadă ceea ce nu vedem noi azi ? Ar fi drept ? Veți spune că este instabil.

Dar ce, Dobrin (prințul), Dinu (marele sufletist), Sătmăreanu (strategul), Răducanu (preasigurul), Dumitrache (asul) și... alți „titrați" nu au momente de inconstanță ?

Nimeni, niciodată, nu vrea să „rîște" pe... Oblemenco !

Nu credeți că ar trebui ajutat să nu mai fie „driblat" de acest Zeus al fotbalului românesc, invulnerabilul „Sfînt Angelo" ?"

Nu e aceasta singura scrisoare prin care se cere, în stilul cel mai tăios, să se facă dreptate în „afacerea Oblemenco". Cetățeni olteni și din alte județe se întreabă cu glas tare de ce nu-l vede Angelo pe tunarul Craiovei, de ce nu-l pune în fruntea atacului național. Dacă aș ști să răspund, firește că aș face-o. Dar nu știu. Se zice, de către specialiști că numitul fotbalist nu se poate descurca decît alături de colegii săi de echipă și că starea lui tehnică nu e de nivel internațional. Acum, el evoluează în echipa studențească, a țării, într-o suită de meciuri internaționale, și sînt convins că Angelo stă cu ochii pe el.

TITI Ene, Str. Albinelor nr. 59, Sector 5, București. Deoarece acest campionat, atît de frumos și tot atît de plăcut, s-a încheiat, vă rog să-mi permiteți să scriu aceste rînduri și să mulțumesc echipei „DOBRIN".

O să vă întrebați de ce scriu echipa „DOBRIN" și nu F.C. Argeș ? Ca să fiu mai bine înțeles și să nu credeți că folosesc jocuri de cuvinte încrucișate, am să redau mai jos numele :

„DOBRIN" — și o să vă convingeți :
D. = DOBRIN
O. = OLTEANU
B. = BARBU
R. = RADU
I. = IVAN
N. = Numele celorlalți

Echipa DOBRIN ?! Poate că e cam mult spus, cam primejdios. Întrebarea e aceasta : poate un jucător, fie el chiar Pele, să-și pună marca peste o întreagă echipă, să se confunde acesta cu el însuși ? Marile exemple ne arată că nu. Nici Ajax, nici naționalele R. F. G. sau Braziliei nu se bizuie doar pe o singură personalitate, trăim vremea fotbalului jucat cu efortul egal al întregii echipe. Să fim deci, atenți cu entuziasmul...

MIRCEA MIHAI, Tîrnăveni, str. 7 Noiembrie 55 ; „Dacă dv. ați fi în locul Federației, ce-ați face cu „C"-ul aista ? Iată cazul Textila Sebeș-Vitrometan — — 9—0 ! (Săracii hunedoreni cad nevinovați în județ). Sau Industria Sîrmei Turda 7—0 și 6—0 cu Arieșul și Unirea Dej, în deplasare, reușind astfel să se califice pentru baraj. Semne de întrebare, dar nimeni n-aude, nu vede. Atît."

Numeroși cititori ni se adresează în legătură cu unele rezultate cu totul și cu totul suspecte petrecute în categoria C. A cîștiga necinstit și a lua pe nedrept, locul altei echipe — iată un gest de-a dreptul criminal. Într-adevăr, Federația de fotbal n-a rămas măcar o clipă pe gînduri în fața acestor întîmplări ?

NELU QUINTUS, Ploiești : „În finala campionatului republican de juniori, jucătorul Eremia a înscris cele două goluri care au adus victoria echipei clujene. Legat de acest amănunt, vă trimit un catren :

Eremia, prin hazard,
Vrînd să-și schimbe biata soartă,
N-a mai dat cu oiștea n gard,
Ci de două ori în poartă !"

GEORGETA P., Brașov : „Sînt o cititoare a revistei „Magazin" și în special a știrilor sportive. Mă interesez și cunosc știri rezultate din toate sporturile și mai ales unde participă sportivii români Moldoveancă fiind, am suferit mult și pentru Politehnica Dar scopul scrisorii mele este cu totul altul Ca cititoare conștiincioasă a majorității ziarelor și revistelor, sigur că mi-am făcut o părere personală despre mulți ziariști reporteri, scriitori, ale căror articole le citesc Discuțiile și răspunsurile de la „Poșta rotundă" au fost duse întotdeauna în spirit real, respect reciproc, fără a agita spiritele Faptul care m-a determinat să vă scriu este articolul lui A. Păunescu „Poșta vine mîncînd" din revista „Flacăra". Nu înțeleg acest scriitor și nu mi explic cum își permite să publice unele articole în care este dur, nedrept etc Poate crede că o face pe interesantul împroșcîndu-și colegii cu noroi ? Nicidecum. Ce are cu Cornel Dinu ? Nu s-a convins de aportul lui în echipa națională ? Poate la scriitori așa este critica sau observația Atunci este prea dură, iar pe cititor îl dezamăgește dacă se face în presă".

Dacă nu mi s-osea această scrisoare (de a cărei autenticitate sper să se îndoiască doar Adrian Păunescu), nu mi-aș fi adus aminte de articolul pomenit, articol care m-a stupefiat, de-a dreptul. Pentru că ți-am luat apărarea fotbalistului Cornel Dinu Adrian Păunescu găsește de cuviință să mă acopere cu diferite grosolănii și gretoșenii pe care nu le reproduc din lipsă de spațiu. De unde și din ce i s-o fi căsunat lui A P ? Nu mi dau seama și nu-l înțeleg, deși îl cunosc de pe vremea cînd era adolescent și cînd m-am alăturat și eu, cu entuziasm, celor care i-au grăbit ascensiunea Ba, mai tîrziu, cînd a trebuit să plece din redacția revistei „Luceafărul", l-am invitat cu bucurie în redacția „Amfiteatrului", ajutîndu-l cu tot ce mi-a stat în putință ca să și afirme talentul Ce s-o fi gîndit acum, A P ? Că e timpul să mă răsplătească ? Merci. Adio.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1419—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108 Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" — Abonamentele la revista „Magazin" se fac prin oficiile și agențiile P T T R fac toți poștași și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții. Cititorii din sate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „Rompresfilatelia" — serviciul import export presă, București, Calea Griviței nr. 64—66. P.O.B. — Box 2001.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

Anul XVI Nr. 774 — sîmbătă 5 august 1972 — 8 PAGINI 1,50 LEI

RECORDURILE MOTRULUI

- Dinastia „Rîmescu" răspunde prezent
- Cel mai „tînăr" record : 470 m liniari în loc de 275...
- Confruntările dintre oameni și bogățiile pămîntului dau cîștig de cauză celor curajoși.
- Cîteva însemnări din locurile unde în 1966 a luat ființă orașul care azi numără 13 000 locuitori.

Combinerul Ion Rimescu la locul său de muncă

Cu fiecare mișcare de manetă robusta mașină ascultă docilă comenzile omului care o strunește cu destoinică pricepere, mușcînd cu lăcomie din stratul brun de cărbune. Secundă după secundă, răzuind într-una peretele din față, mașina înaintează centimetru cu centimetru. În vremea aceasta craterele și benzile late de cauciuc îndreaptă spre lumină și energie rodul muncii minerilor, cărbunele neclintit de milenii din somnolența adîncurilor dealurilor Motrului. **ION RÎMESCU**, combiner de la Ploștina, constituie în felul său un exemplu tipic pentru evoluția oamenilor din zona bazinului carbonifer al Motrului unde cu un deceniu și jumătate în urmă nu se întîlneau decît așezări rurale, parte dintre ele împrumutîndu-și ulterior numele actualelor exploatări miniere : Horăști, Ploștina, Lupoaia, Roșiuța etc. Cu 12 ani în urmă, tînărul sătean Ion Rîmescu din Ploștina s-a angajat ca muncitor necalificat la mina Horăști, prima exploatare deschisă în această zonă. Aici a luat parte la

Ion BECHERU

CONTINUARE ÎN PAG. 2

PROGNOZA METEOROLOGICĂ PE LUNA AUGUST 1972

prezentată de DUMITRU BACINSCHI ne promite căldură și cantități de ploi apropiate de limitele normale.

(Pagina a 6-a)

De Ziua marinei

OAMENI, GÎNDURI, FAPTE...

(Pagina a 2-a)

AGENDA săptămînală

ÎNTREAGA ȚARĂ ÎN ÎNTRECERE

Săptămîna care se încheie a înregistrat, pretutindeni în țară, puternica efervescență politică determinată de Conferința Națională a Partidului. Sub influența acestui eveniment de însemnătate istorică pentru dezvoltarea social-politică a României socialiste se desfășoară marea întrecere socialistă închinată sărbătoririi de la 23 August și celei de a XXV-a aniversări a proclamării Republicii. În toate sectoarele de activitate, Raportul și concluziile tovarășului Nicolae Ceaușescu prezentate la Conferința Națională, rezoluțiile, hotărîrile, directivele și proiectele de legi adoptate sînt considerate a fi pe deplin corespunzătoare năzuințelor vitale ale poporului nostru. De aici decurge, în mod firesc hotărîrea întregului nostru popor de a face totul pentru traducerea lor în viață. Oamenii muncii, sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, studiază și aprofundează marea bogăție de idei cuprinse în aceste documente, discută cu înflăcărare și caută, pătrunși de un viu spirit novator, căile cele mai potrivite, mijloacele cele mai eficiente pentru înfăptuirea obiectivelor și sarcinilor pe care le cuprind.

Concretizarea cea mai evidentă a acestor preocupări o vădește întrecerea socialistă, care constituie în toate întreprinderile din țară, pentru toți cei ce muncesc, cel mai vast

CONTINUARE ÎN PAG. 2

DRAME ÎN ADÎNCURILE MĂRILOR ȘI OCEANELOR

de dr. docent Mihai BĂCESCU

Din viața stelelor de mare, a melcilor, gorgonilor și ciclopilor

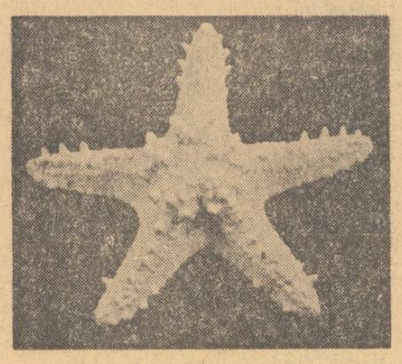

(Relatarea în pag. a 5-a)

FOTOGRAFIE GHICITOARE (I)

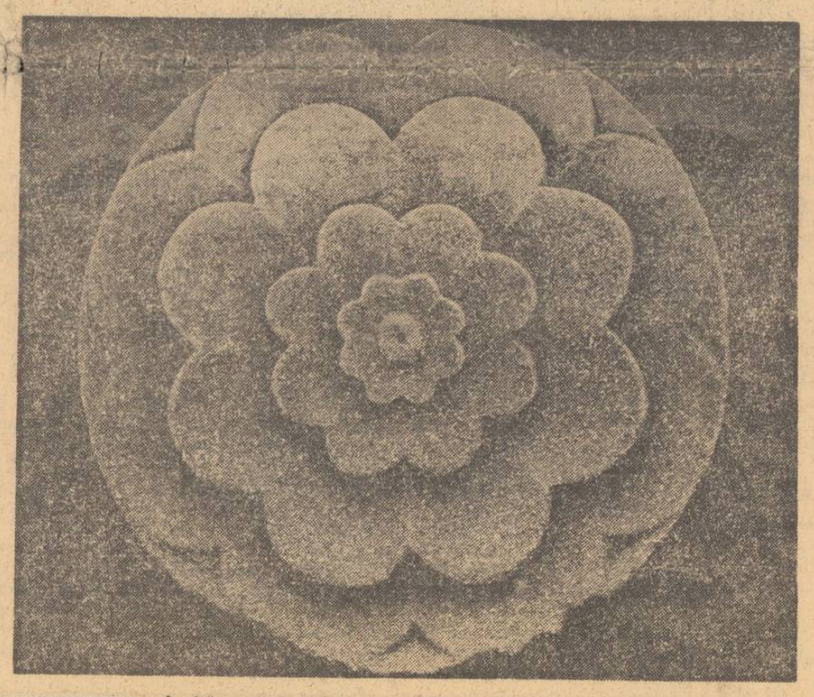

Invităm cititorii să participe la un interesant test de perspicacitate.

Începînd din acest număr, revista noastră va publica cinci imagini reprezentînd detalii ale unor elemente decorative de la unul dintre cele mai frumoase monumente istorice din țara noastră.

Privind fotografia de mai sus, știți despre ce monument istoric este vorba ?

Dacă nu, să așteptăm imaginile din numerele viitoare, care vor prezenta mai multe detalii.

Foto : O. CAHANE

ȘTIȚI CE SÎNT NEȚESUTELE ? DAR FIRELE COPOLIESTERICE ?

Noutăți în acest domeniu al industriei ușoare aflăm la Institutul de cercetări textile. Specialiști de la acest Institut ne dezvăluie avantajele tricotajelor nețesute.

(Amănunte în pagina a 6-a)

Mai există enigme ?

PEȘTERA CU PICTURI RUPESTRE DE PE MALUL DUNĂRII

- Peste 50 de desene pictate cu ocru descoperite într-o mică grotă din masivul Alibeg, lîngă Moldova Veche
- Figuri feminine schematizate, animale, crenguțe de brad și numeroase semne neidentificate
- Amprente de mîini și degete mult mai vechi decît picturile rupestre.
- Pe urmele desenatorilor antici
- Declarațiile arheologului VASILE BOBONEANȚ, descoperitorul primei peșteri românești cu picturi preistorice

(Amănunte în pagina a 2-a)

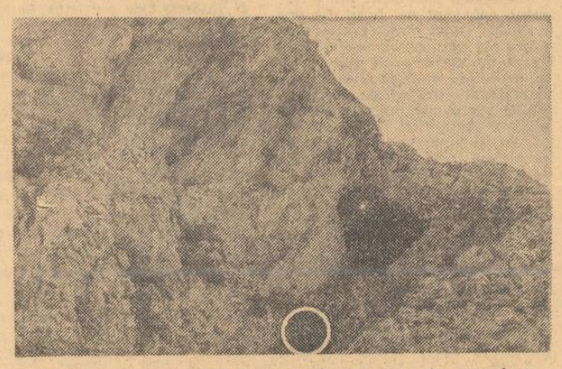

Intrarea în peștera cu picturi rupestre este în apropiere de gura grotei Gaura Chindiei, intrare marcată în imagine cu un cerc

Crenguțe de brad și alte semne pe peretele peșterii

În pagina a 5-a

RADIOIZOTOPII LA LUCRU

O valoroasă realizare a specialiștilor români

OȚEL INOXIDABIL ÎN PATRU CULORI

LUMEA CA LUME

de Adrian PĂUNESCU

TĂRIA FAPTEI

Recent, guvernul nostru a tradus, cu iuțeală și claritate, în limbajul faptei, una din hotărîrile Conferinței Naționale a Partidului, privind ridicarea nivelului de trai : *stabilirea salariului minim la 1 000 de lei.* Cel mai bine pot să judece actul de înaltă omenie pe care conducătorii acestei societăți l-au întreprins zilele trecute cei care beneficiază direct de el. Chemați să se bucure sînt cei cu necazuri, cei cu dificultăți de viață, cei care vorbesc despre 200 de lei ca despre o comoară, așa cum făcea unul dintre ei, un cantonier, la o emisiune de televiziune, construind proiecte personale pe temeiul acestei creșteri. E important de subliniat că, tocmai într-o perioadă în care reducerea cheltuielilor la toate nivelele, pentru sporirea eficacității fiecărui leu cheltuit, este o acțiune de proporții naționale și cu putere de lege, tocmai astăzi, s-a hotărît ca 1.160.000 de salariați să primească mai mult decît în perioade anterioare. Să nu uităm că 1.160.000 de oameni au, începînd de la 1 septembrie, mai multă pîine pe masă și mai multă liniște în casele lor. Firește, nimeni nu spune că s-a atins idealul și că 1 000 de lei este cel mai bun dintre toate salariile minime posibile. Dar e limpede și indiscutabil că, în condițiile actuale ale economiei românești, sub presiunea necesităților de azi, stabilirea salariului minim la 1 000 de lei este un fapt de curată esență morală și de efect imediat asupra conștiinței celor ce muncesc.

Noi sîntem societatea care, în asprimea unei lupte de afirmare și de existență, cum n-a cunoscut istoria, trebuie (așa cum ne învață legile lăuntrice ale dezvoltării noastre) să nu uităm să privim cu emoție omul, acela care, conform solemnului angajament național al președintelui nostru, se află mai presus de orice : *„...Cea mai mare bogăție o reprezintă omul".*

Creșterea salariilor reprezintă un fapt cu atît mai semnificativ cu cît este prima măsură concretă, de după Conferința Națională a Partidului. Iată, deci, că lungul mars pe care-l avem de străbătut nu se desfășoară în ritm de tobe goale ci la lumina cîntecului convingător al pîinii. Mai bine le omului este, de altfel, preocuparea normală a unei politici în numele omului.

MARIN PREDA LA 50 DE ANI

Cînd, la 5 august 1922, în comuna Siliștea-Gumești se năștea copilul Preda Marin, puține alte lucruri memorabile se mai întîmplau. În aceeași vară, avuseseră loc : Congresul General al Sindicatelor din România, primul meci internațional de fotbal al echipei naționale a României, primul meci de tenis al României în Cupa Davis și Greva muncitorilor de la Fabrica de Vagoane din Arad. Nașterea lui Marin Preda ar fi fost, în orice caz, unul din marile evenimente ale acelui an. Așa ne apare ea azi, cînd scriitorul acceptă să se știe că împlinește 50 de ani.

Țăran român din Cîmpia Dunării, atins de aripa geniului, Marin Preda a știut, în cuprinsul strălucitei sale cariere de romancier român, să adune respectul cititorului prin marele interes, neobositul interes pe care l-a arătat, el Preda adevărului. Și dacă Marin Preda nu a

CONTINUARE ÎN PAG. 2

DE ZIUA MARINEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

OAMENI, GÎNDURI, FAPTE...

Sărbătoarea marinărească, tradiție statornicită de ani în conștiința patriei, omagiază la fiecare început de august pe oamenii a căror meserie se leagă, într-un fel sau altul, de drumurile pe apă.

Cu fiecare an, bilanțul din prima duminică de august e mai bogat, mai grăitor pentru dăruirea cu care acești oameni contribuie, alături de întregul popor, la îndeplinirea vastului program de înflorire economică a patriei socialiste.

În ultima vreme s-a vorbit adesea despre ei. S-a vorbit despre succesul hidrotehnicienilor care, alături de ceilalți constructori și specialiști, au finalizat marele proiect al Porților de Fier, corijînd natura și înlesnind navigația pe marea arteră nautică de interes european. S-a vorbit despre realizările constructorilor gălățeni, care au lansat la apă nave de tonaj sporit, și despre proiectele celor care pregătesc acum, la Constanța, un vast șantier de construcții al căror tonaj va fi exprimat în zeci și chiar sute de mii. S-a vorbit despre marinarii marilor depărtări, care au dus în lumea largă solia înfloririi economice a patriei și care pe meridianele cele mai diferite poartă cu mîndrie tricolorul românesc. Și s-a vorbit despre marinarii în haină militară, cei care străjuiesc, pe Dunăre și-n largurile mării, pacea hotarelor pe apă ale patriei.

S-a vorbit despre toți acești oameni, și s-au spus cuvinte de prețuire, pe deplin meritate.

★

Am vizitat recent o unitate fluvială a Marinei militare. Siluetele suple ale navelor se oglindeau în valurile Dunării. O liniște aparentă înconjura locul de staționare : în atmosfera toridă a verii, tunurile și celelalte mecanisme păreau amorțite. Undeva, în pîntecele uneia dintre nave, duduia domol un motor.

Soneriile de alarmă au sfîșiat deodată liniștea aceasta. Din sălile de specialitate de pe navabază, din ateliere, din club, de pretutindeni unde o zi obișnuită de muncă îi răspîndise la ocupațiile lor precise, marinarii apar în fugă, urcă sprinteni scările fierbinți, pregătesc posturile pentru mars și luptă. Este o forfotă desfășurată la limita maximă a energiei, un adevărat spectacol de iuteală, de îndemînare, de gesturi sigure : în forfota aceasta se ghicește o exactitate de mecanism bine pus la punct, se vădește un antrenament stăruitor, o preocupare atentă a fiecărui om, de la comandant la ultimul servant, pentru scurtarea timpului, pentru economisirea mișcărilor, pentru ordine și precizie.

— Angajamentul nostru, ne spune căpitanul de rangul doi Gheorghe Pulbere, secretarul de partid, este să reducem timpul de pregătire pentru marș și luptă. Și, după cum se vede...

Se vede, firește. Mișcările iuți și agere, își au măsura pe cadranul cronometrului. Cînd ultimul post de luptă raportează „gata de marș și luptă", cînd ultima navă se pune în mișcare, cronometrul confirmă îndeplinirea angajamentului, iar calificativul general acordat unității la acest exercițiu este cel așteptat și dorit : **foarte bine.**

Asistăm la un exercițiu de pregătirea drăgii. Operație de mare complexitate, care presupune manevrarea unor mecanisme și piese voluminoase ; pregătirea și lansarea drăgii antrenează întregul echipaj. Lucrează aici oameni de diferite specialități de la bord : mecanici, radiotelegrafiști, timonieri, artileriști. Surprind pe cîțiva din ei în plină activitate : maistrul militar clasa a doua Cornel Popescu, soldatul Gheorghe Filip, caporalul Gheorghe Constantinescu. Încordarea și atenția, efortul și grija pentru ca totul să meargă repede și corect sînt vizibile pe fețele tuturor militarilor.. Necrezut de repede, în urma navelor se întind cablurile de remorcaj, drăgile spintecă valurile în căutarea „minelor" : manevra a reușit, totul s-a petrecut repede și fără incidente în limitele aceluiași calificativ superior care a devenit o măsură obișnuită a muncii marinarilor dragori.

O scurtă discuție cu căpitanul-locotenent Florea Curcafa, comandantul unei subunități de nave, ne relevă alte aspecte ale vieții din unitate.

— Întîmpinînd Conferința Națională a Partidului și aniversarea Republicii, marinarii noștri și-au luat angajamente avîntate, totuși realiste și cu perspectiva de a fi îndeplinite. Pînă la 23 August, numărul militarilor de frunte va atinge aproape trei sferturi din efectivul unității : la aceeași dată, toate posturile de luptă de pe nave vor obține titlul de frunte.

— Și cum stați cu îndeplinirea acestui angajament ?

— Ne apropiem, ne apropiem mereu. Recent, trei comuniști au obținut titlul de frunte. E vorba de soldații Nicolae Raica, Romo Dinel și Grigore Prescornițoiu. În curînd și alții le vor urma exemplul. Deși condițiile pentru a deveni militar de frunte nu sînt deloc ușoare, marinarii de pe nave muncesc cu hotărîre, cu dăruire, și, bineînțeles, noi le dăm tot sprijinul.

— Vă place meseria, tovarășe căpitan-locotenent ?

— Pentru mine, deși n-aș vrea să folosesc cuvinte mari, nu-i numai meserie. E un fel de a exista. De cînd am intrat pe poarta liceului militar, acum douăzeci de ani, marinăria a devenit o parte din sufletul meu. Anii de ambarcare, contingentele succesive de tineri pe care-i învățăm, rînd pe rînd, „tainele" specialității, m-au legat tot mai mult de viața de marinar...

Pe punțea superioară a navei-bază, un tînăr locotenent, cu banderola de ofiter de gardă, primește raportul schimburilor de cart. Interlocutorul nostru îl urmărește cîteva clipe : locotenentul împarte dispoziții cu voce energică, sigură.

— Ne străduim să imprimăm și ofițerilor tineri dragostea pentru serviciul în marină, continuă căpitanul-locotenent Florea Curcafa. Așa cum comandanții noștri — de care îmi amintesc cu dragoste — ne-au imprimat-o nouă. Există, aș spune, un fel de ștafetă. Preluăm de la cei dinaintea noastră și dăruim noilor veniți. Îmbogățind cu fiecare an, cu fiecare realizare, șirul tradițiilor.

...Sînt oameni, sînt gînduri, sînt fapte ale celor ce străjuiesc hotarele pe apă ale patriei, împlinindu-și datoria de ostaș, de marinar.

Căpitan Ion ARAMĂ

ÎNTREAGA ȚARĂ ÎN ÎNTRECERE

URMARE DIN PAG. 1

cîmp de afirmare a inițiativelor, a puterii de dăruire pentru nobila cauză a socialismului. Încrederea nețărmurită în politica partidului este exprimată în toată țara, la orice loc de muncă, prin fapte. Prin fapte care dovedesc, cu o deosebită forță de argumentare, cît de popular este programul elaborat de Conferința Națională a Partidului, cu cîtă sinceritate și cu cît entuziasm a fost primit și aprobat acest program, cu cîtă hotărîre și cu cîtă fermitate este decis poporul nostru să-l înfăptuiască prin mobilizarea tuturor resurselor, a tuturor energiilor de care dispune.

Ziarele apărute în zilele acestei săptămîni, emisiunile posturilor de radio și televiziune au înfățișat zilnic avîntul întrecerii, au comunicat zilnic fapte vrednice de lauda tuturor, au adus în atenția opiniei publice figurile fruntașilor care se bucură de unanimă considerație. Rezultatele care se obțin în întrecerea socialistă, inițiativele care rodesc, marile împliniri umane care se produc în acest climat de nobilă emulație scot cu pregnanță în relief puternica influență pe care Conferința Națională o exercită nu numai asupra felului de a munci ci și asupra felului de a gîndi munca, asupra felului de a acționa pentru lichidarea neajunsurilor care se manifestă încă, pentru accentuarea pe toate planurile a procesului de continuă perfecționare a conducerii întregii activități economico-sociale, pentru dezvoltarea și adîncirea democrației socialiste. În această angajare fără precedent a forțelor materiale și spirituale ale poporului nostru, a experienței sale dobîndite în decursul anilor, se definește cu pregnanță rolul conducător al partidului în întreaga operă de edificare socialistă, de făurire a omului unei societăți noi, înaintate, superioare.

În plin avîntul întrecerii, în plin avîntul acestor intense și multilaterale preocupări, opinia noastră publică a luat cunoștință, cu vie satisfacție, de hotărîrea Consiliului de Miniștri, elaborată în lumina indicațiilor Conferinței Naționale care prevede majorarea salariului minim tarifar, de la 800 la 1 000 de lei. Această hotărîre, de care beneficiază 1 160 000 de salariați, oglindește încă o dată consecvența cu care se înfăptuiesc hotărîrile partidului privind ridicarea continuă a nivelului de trai. Desigur, suportul economic pe care se bizuie aplicarea acestei hotărîri, îl constituie rezultatul muncii rodnice a tuturor făuritorilor de bunuri materiale. Ea vine să dovedească, încă o dată, legătura indisolubilă existentă între munca pentru continua perfecționare a producției, pentru continua perfecționare a activității economice și creșterea — pe această bază trainică — a nivelului de trai. Aceasta este și convingerea milioanelor de oameni care, în aceste zile, se află angrenați în munca, pe cît de vastă pe atît de complexă, pentru înfăptuirea cincinalului înainte de termen. Iată de ce, această importantă hotărîre are, dincolo de însemnătatea sa evidentă, economică și social-politică, valoarea unui argument în plus pentru mobilizarea eforturilor noastre în vederea înfăptuirii planurilor economice, a angajamentelor asumate în întrecerea socialistă. Prin tenacitatea eforturilor noastre, prin dîrzenia cu care vom munci pentru realizarea sarcinilor care ne stau în față, vom realiza programul înfloririi continue a patriei socialiste și totodată — partea indisolubilă a acestui program — ridicarea propriului nostru nivel de trai material și spiritual. Aceste lucruri stau în puterea noastră. Anii de muncă, rezultatele obținute o dovedesc cu prisosință. Iată de ce munca plină de avînt desfășurată în cadrul întrecerii, munca pentru înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale se află în aceste zile la un nivel mai ridicat ca niciodată. Mai mult ca oricînd ne cunoaștem puterile. Știm de ce sîntem în stare. Și vom face totul, tot ce ne stă în putință, pentru a ridica țara și poporul pe noi trepte de progres și civilizație. Această dîrză hotărîre se desprinde cu claritate din aceste zile fierbinți ale întrecerii în cinstea lui 23 August și a celei de-a XXV-a aniversări a Republicii.

RECORDURILE MOTRULUI

URMARE DIN PAG. 1

primul record obținut de brigada lui Octavian Rump. A lucrat apoi în celelalte exploatări ale bazinului trăind alături de ortacii săi bucuria unor noi și noi performanțe minerești, în brigăzile conduse de Petre Cehan, Dumitru Fierăscu și cu o lună în urmă în cea de tineret a lui Dumitru Dulugeanu. Numai în exploatarea Ploștina care a tutelat și unele sectoare devenite ulterior exploatări de sine stătătoare, colectivul a înregistrat într-un timp destul de scurt vreo 14 recorduri. Apoi Ion Rimescu s-a calificat pentru a lucra pe combina minieră De la Horăști a trecut la Roșiuța, apoi la Cirescu, Leurda și în sfîrșit la Ploștina. Aici, la Ploștina lucrează nu mai puțin de zece oameni care poartă numele Rimescu. Dintre aceștia 4 sînt frați și între ei se aliniază destoinicul combiner întors recent de la Conferința Națională a Partidului Comunist Român. **„Marele sfat al comuniștilor din țara noastră a pus în fața lucrătorilor din industrie sarcina de a spori producția de energie electrică pînă în 1990 la 180—200 miliarde Kwh. Un rol important ne revine aici și nouă, minerilor de la Motru, chemați să sporim producția de cărbune la nivelul corespunzător sarcinilor trasate de partid. În această direcție ne îndreptăm eforturile pe care eu unul m-am angajat să nu le precupețesc"**, ne-a declarat zilele trecute combinerul din dinastia Rimeștilor.

★

Pe ultima filă din calendarul lunii iulie, Nicolae Alecu, inginerul șef al exploatării Ploștina, a notat o cifră: 470 metri liniari. Este recordul cel mai nou înregistrat în bazinul Motru de brigada lui ȘTEFAN VINTILĂ, la săparea și executarea zidăriei de boltari în galerii. Vechiul record, realizat în alte mine de aici totaliza 275 metri, adică ceva mai mult de jumătate din cel actual. În luna anterioară brigada lui **NICOLAE DULCEANU** depășise un record de avansare în galerie armată metalic, realizînd un spor lunar de 204 metri față de recordul anterior iar în luna mai fuseseră depășite alte două recorduri, lucrîndu-se în abataj cu front lung și în galerie. Concomitent, **la Horăști, cea mai veche exploatare minieră a bazinului Motru și ca atare leagănul celor dintîi recorduri din această zonă, minerii au realizat în luna iunie depășirea unui record propriu. De la 300 metri liniari de galerie circulară săpată și 290 metri armată lunar s-a ajuns la 600 și respectiv 405 metri. Noul record poartă semnătura minerilor din brigada GRIGORE MARE.**

Recordurile nu sînt de dată recentă la Motru. Brigăzile conduse de minerii **ION IONICA, ION NASTA, CONSTANTIN VĂDUVA, MATEI A. ION, MARIN FIRULESCU, ION SCHEAU, STAN TIRCAVU, ION POP, CONSTANTIN PARPALA, MARIN TUDOSE** le-au tot îmbogățit de-a lungul primului deceniu de minerit la Motru în mai toate exploatările. Asupra semnificației, a necesității depășirii, stăm de vorbă cu ing. **EMILIAN MATACA,** directorul exploatării de la Ploștina

— Mai întîi este vorba de a grăbi atingerea unor puncte importante de mare actualitate de pe harta geologică a fiecărei exploatări, de deschiderea accesului la anumite rezerve etc.

— Există și probleme de perspectivă ?

— Bineînțeles. În condițiile în care se realizează un nou record urmărim verificarea capacității proiectate a utilajelor, a gradului în care acestea răspund condițiilor din bazin. Recordurile constituie pentru noi, în altă ordine de idei, confruntarea în condițiile unor sarcini sporite, a capacităților de organizare și conducere, de sincronizarea diferitelor activități, de verificarea elementului uman, la lucrări de virf, neatinse anterior. Sînt, cu alte cuvinte țeluri către care tindem în viitor.

★

Motru. Orașul și cărui istorie începe oficial la 24 mai 1966, cînd a apărut decretul Consiliului de Stat care-l declara oraș Gruparea muncitorească de pe raza comunei Ploștina, numără acum zeci și zeci de blocuri cu cîteva sute de apartamente și **a atins cifra de 13 000 locuitori,** gospodari harnici care-l înfrumusețează și îndrăgesc ca pe o grădină. Magazinelor și cinematografului, unităților de servicii și stadionului, școlilor de cultură generală și tehnică, spitalului, hotelului li se va adăuga în curînd o modernă casă de cultură. Ele sînt primele dotări social-culturale ale orașului în continuă dezvoltare. Tînărul oraș al tinereții, cum i se spune prin partea locului, oamenii săi călîți la flacăra muncii avîntate și inteligenței creatoare, constituie un pilon important, un pilon economic-industrial important în dezvoltarea energeticii românești.

Ion BECHERU

Monolog interior despre...

RIGOARE

de Victor BÎRLĂDEANU

De data asta l-am întîlnit într-o ipostază mai puțin obișnuită : cunoscutul șef de echipă de fierari-betoniști, cel pe care îl știusem pînă atunci ca pe un energic organizator și un inimos om de acțiune, se ocupă acum de calcule. Socotea cu migală și asiduitate fiecare kilogram de material consumat, compara cifrele cu normele în vigoare, clătina din cap, dar nu o dată făcea și cîte un gest expresiv de insatisfacție, mormăind cuvinte greu de deslușit la adresa nu știu cui.

— Nu cumva ați rămas fără contabil ? — l-am întrebat într-o doară, contemplînd teancul de hîrtii pe care se înșiruiseră lungi pomelnice de cifre.

— Parcă de contabili e vorba ! — înălță el din umeri cu un soi de condescendență ironie. Oricîți contabili am avea, ei nu vor putea înlocui vreodată spiritul gospodăresc, chibzuința fiecăruia la locul său de muncă. În definitiv, spre asta trebuie să tindem : ca fiecare, în îndeplinirea sarcinii pe care i-a încredințat-o obștea, să ajungă propriul lui contabil...

Era în cuvintele astea un sîmbure de filozofie și etică economică pe care îl regăsim multiplicat și amplificat în variate aspecte și la impresionante dimensiuni. Entuziasmul oamenilor poartă acum amprenta lucidității grave și responsabile, a rigorii înarmate cu știință și întemeiate pe calcule de mare precizie. A munci a devenit sinonim cu a gospodări.

I-am văzut recent, la sfîrșitul unui schimb, pe membrii unei brigăzi de montatori dintr-o mare uzină construc toare de mașini. Nu țineau ceea ce se cheamă o ședință, cu ordine de zi, cu prezidiu, cu toate cele de cuviință în asemenea împrejurări. Pur și simplu se adunaseră, la capătul zilei de muncă, să-și socotească rodnicia eforturilor, să-și analizeze, fără menajamente, neajunsurile, să pună ordine ocolo unde se iviseră gîtuiri sau dezechilibre. Deși munciseră din greu, pe o caniculă toropitoare, deși firesc ar fi fost să se grăbească spre dușuri, și apoi, spre case, oamenii aceștia, vizibil osteniți, nu se îndurau să părăsească atelierul pînă nu găseau un mijloc rapid și eficace de a înlătura o aparent mărunță risipă de materiale care le împovăra nu numai prețul de cost, ci și altceva — conștiința.

Fără îndoială că astfel de scene se mai pot întîlni și în alte întreprinderi, în alte ateliere, după cum la fel de neîndoielnic este și că spiritul acesta de matură și grijulie cumpănire n-a pătruns încă pretutindeni, că mai sînt încă suficiente locuri de muncă unde spiritul gospodăresc reprezintă doar un deziderat. La urma urmelor, și aceasta e o trăsătură educabilă, dar numai în condițiile unui climat general al colectivului care să-i creeze premisele modelării. Un climat în care fiecare ins să fie stimulat să depășească limitele propriei sarcini de producție, să gîndească din perspectivele societății în ansamblul ei. Un climat care își află sursa generatoare în imperativele majore pe care partidul, cu maximă rigoare științifică, le desemnează societății noastre pentru anii ce vin

Mai există enigme ?

PEȘTERA CU PICTURI RUPESTRE DE PE MALUL DUNĂRII

Desen pe unul din pereții peșterii

Relatam de curînd despre interesantele studii întreprinse de cercetătorul VASILE BORONEANȚ, de la Institutul de arheologie din București, asupra desenelor descoperite pe obiectele scoase la lumină în așezările preistorice de pe malul Dunării. Notam atunci că acestea ar putea să reprezinte un cod simbolic al oamenilor din urmă cu opt milenii, că ele ar putea să ilustreze chiar scene de viață petrecute odinioară. Și iată că săptămîna trecută același cercetător mă înștiințează despre o descoperire extrem de importantă făcută în zona cataractelor Dunării. Scria arheologul : **„Într-o peșteră din vecinătatea celei în care lucrez am identificat picturi rupestre care întruchipează reprezentări umane, animaliere, florale și diverse semne curioase. Peste cîteva zile mă reîntorc în București și vă voi oferi amănunte despre această descoperire inedită, după părerea mea, în țara noastră".**

Am așteptat cu nerăbdare întîlnirea promisă, fiind acum în măsură să ofer cititorilor „Magazin"-ului informații despre această adevărată premieră științifică românească.

Peștera din masivul Alibeg

Dincolo de Moldova Veche, la aproximativ 6 kilometri, în raza comunei Pescari din județul Caraș-Severin, pe peretele calcaros al malului Dunării, la 75—80 de metri altitudine este peștera denumită de localnici Gaura Chindiei. **„Așa cum v-am relatat în scrisoare** — și-a început expunerea arheologul Vasile Boroneanț — **identificasem încă în timpul lucrărilor din toamna trecută niște semne curioase pe pereții unei peșteri mici din apropierea grotei amintite. Zona în care lucram este presărată cu numeroase guri de peșteri, pe o rază de 4 kilometri, ele deschizîndu-se în peretele calcaros al malului Dunării. Anul trecut am descoperit aici, la poalele masivului Alibeg, o așezare preistorică și curiozitatea m-a îndemnat să revin măcar pentru cîteva zile spre a studia mai îndeaproape semnele curioase observate pe pereții peșterii de lîngă Gaura Chindiei, grotă denumită de mine, provizoriu, Gaura Chindiei 2. Deși se află în apropiere de intrarea spectaculoasă a peșterii celei mari, numai cîțiva săteni de prin partea locului știu despre existența văgăunii din munte. De altfel, spre a pătrunde în ea am fost nevoit să dau de o poartă cîțiva drugi de lemn din gardul amenajat ca o poartă, interiorul peșterii servind drept adăpost pentru oi și capre pe timpul iernii...**

Desene preistorice

...Am intrat în mica sală a grotei care are vreo 10 metri lungime și o formă neregulată din cauza pereților acoperiți cu numeroase sculpturi săpate de apă în calcar. Mi-e imposibil să vă descriu jocul de lumini și umbre format de reflexia razelor pornite din lampa cu acetilenă în cristalele fine și strălucitoare care invelesc ca o dantelă argintie pereții. Pe partea dreaptă a intrării, în planul central al zidului de piatră, acolo unde remarcasem semnele ciudate, am identificat acum un decor fantastic alcătuit din peste 50 de desene care intruchipau prin linii colorate cu ocru roșu imaginea unor corpuri schematizate. Alături de figuri feminine erau capete de oameni reprezentate numai prin cercuri și puncte. Alte semne trădau prezența unor animale lîngă crenguțe de brad și figuri cărora n-am reușit încă să le determin semnificația. Vopseaua folosită de oamenii epocilor preistorice care au impodobit peretele peșterii se găsește din belșug în imediata apropiere, calcarul rocilor de acolo conținînd-o în stare nativă. Am identificat, de asemenea, cîteva mulaje de mîini, degete de om precum și un text cu litere slavone pe care nu l-am putut citi deoarece era plasat într-o poziție greu accesibilă".

Cine sînt realizatorii picturilor străvechi ?

După această succintă prezentare a descoperirii primei peșteri românești cu picturi i-am solicitat arheologului Vasile Boroneanț să expună cîteva concluzii științifice.

— Interpretarea desenelor pictate mi-a relevat faptul că ele sînt din mai multe perioade, unele aparținînd, probabil, mileniului VI înaintea erei noastre, altele epocii bronzului sau a fierului, cele mai noi fiind din era creștină. După părerea mea s-ar putea ca amprentele mîinilor și degetelor să fie mult mai vechi, în orice caz studiul acestor veritabile gravuri ne va oferi posibilitatea să aflăm cui le putem atribui. Avînd în vedere faptul că în zona respectivă au fost precizate străvechi așezări, unde s-a găsit o gamă întreagă de obiecte cu decor în motive geometrice care reflectă gustul artistic și concepția despre frumos a acelor oameni preistorici, s-ar putea ca ei să fie autorii picturilor descoperite acum. După cum n-ar fi exclus ca desenatorii antici să fie continuatorii sculptorilor care ne-au lăsat torsul feminin modelat pe un os de cal sălbatic găsit la Cuina Turcului, sau fragmentul de panoplie din corn de cerb inciza cu o decorație geometrică și descoperit la Icoana.

În toamnă voi continua cercetările în peștera cu picturi urmînd ca atunci să se realizeze și studierea din punct de vedere științific a reprezentărilor grafice desenate cu ocru roșu. Bineînțeles că la acest studiu vor fi invitați să participe și specialiști din domeniile geologiei, speologiei și... chiar ai medicinei. Sper că anul viitor, după ce peștera va fi asigurată în ceea ce privește păstrarea intactă a imaginilor pictate, intrarea fiindu-i închisă cu o ușă metalică, grotă să fie declarată monument de artă. În fine, țin să remarc că desene asemănătoare s-au găsit în peștera Magurata din Bulgaria, și ea situată la mică depărtare de Dunăre, însă vestite prin desenele cu picturi realizate cu ocru roșu sînt peșterile Valcamonica din nordul Italiei și cele din Spania.

Avînd în vedere importanța descoperirii cititorii noștri vor fi ținuți la curent cu rezultatele viitoarelor cercetări.

Simion SĂVEANU

LUMEA CA LUME

URMARE DIN PAG. 1

trăit pînă la capăt viața țăranului român, el totuși a trăit, mai mult ca oricare dintre noi, grija pentru țăranul român.

Și asta, nu la modul spectaculos, plin de metafore îngălate și de un urît-mirositor clei lingvistic, cum o fac unii, ci la modul drept, al existenței ce se consumă dincolo de cuvinte. Din aceste frămîntări s-a născut masivul roman „Moromeții" (I și II), capodoperă a romanului țărănesc din literatura română. Dar Marin Preda este o conștiință și un intelectual ; astfel s-au născut *„Imposibila întoarcere"* și *„Marele singuratic"*. *„Imposibila întoarcere"* este, după părerea mea, actul pur de îndrăzneață legitimare morală a scriitorului comunist român al deceniului 8 în fața istoriei. Marin Preda a înțeles că nu plecăciuni doreste istoria (chiar dacă vreodată îi convin plecăciunile) ci umeri în stare s-o susțină și conștiințe în stare s-o chestioneze lucid. Cu îngrijorare spun: *Marin Preda împlinește 50 de ani.* Cu mîndrie spun : *sînt contemporanul și prietenul lui Marin Preda.* Cu bucurie spun : *totuși, Marin Preda nu împlinește decît 50 de ani.*

Eu nu mai cred că scriitorul descoperă lucruri neobișnuite. Eu sînt convins, astăzi, că marele scriitor descoperă vibrația necunoscută a locurilor comune, obișnuite.

Mai mult decît *„te iubesc"* n-are ce spune poetul. Mai mult decît *„s-a întîmplat cutare și cutare"* n-are ce spune prozatorul. Harul e nu să inventezi lumi în care să nu se recunoască lumea, ci să descoperi lumea, acest imens loc comun.

Marin Preda este vrăjitorul inegalabil al locului comun pe care-l constituie satul românesc.

Astăzi, Marin Preda împlinește 50 de ani. O vîrstă de zenit durabil. Drumul lui n-a fost pietruit cu bune intenții, ci cu cărți. Superba trufie a bărbatului care împlinește 50 de ani a fost sărbătorită de ecoul cărții sale de conștiință *„Imposibila întoarcere"*. Astăzi pentru Marin Preda, desigur, întoarcerea e imposibilă. Așa cum imposibilă este neatenția față de Preda.

Se spune că, într-un prilej, în care un alt scriitor cerea pedepsirea lui Preda, cel care-l asculta a răspuns, cu o înțelepciune memorabilă : *„Și ce-aș putea să-i fac eu lui Marin Preda ?"* Și asta nu pentru că n-ar fi putut să-i facă un rău lui Marin Preda (rău poate face orice om, oricît de prost situat ar fi) ci pentru că NUMELE lui Marin Preda din constiința românească a devenit inviolabil. Ca însăși istoria clasei sale sociale. Ca profundul său mod de a gîndi.

Pentru a-ți face ceva unui mare scriitor ofensa nu ajunge și uitarea e ineficientă. Încît stima devine aproape obligatorie.

Faptul că Marin Preda există și scrie dă mai multă siguranță și obligă la mai multă seriozitate celelalte mese de scris.

A fi contemporan cu Marin Preda înseamnă a fi comparat cu gravitatea literaturii lui Marin Preda. Ca marii performeri ai probelor sportive, Marin Preda a impus în proza actuală, o ștachetă înaltă care pune în adevărata lor lumină prozele stupide, fără gîndire și adevăr, ale multora.

N-avem ce-i face lui Marin Preda. Decît să ne închinăm în fața adevărului literaturii lui și să spunem, cu o emoție din cele pe care nu le încercăm decît rareori : „La mulți ani, Marin Preda !"

FAZA MARE

Nimeni n-are nimic împotriva luminilor, a luminației. Nimeni nu se opune luminii. Iubim lumina. Ne place și ne tulbură. Nu ne interesăm din ce sursă vine lumina, nu avem orgoliul de a fi bătuți pe creștete de 220 volți în loc de 120 volți.

Aprindem becurile, indiferenți la locul de unde urcă lumina în ele, așa cum mergem la brutării și cumpărăm pîine, fără a-i întreba pe vînzători de pe ce cîmp e originară pîinea. Iubim lumina.

Și totuși există o lumină pe care o urîm, o lumină pe care o detestăm, o lumină pe care am face-o bucuroși cioburi, o lumină primejdioasă. N-o sesizăm decît cînd o vedem la alții, care vin din sens contrar. Cînd o provocăm noi înșine, ne simțim bine, mai tari și mai apăsați. Abia cînd ne-o pun alții în ochi, pricepem ce dureroasă și insuportabilă e.

Faza mare ! Faza egoismului ! Nu ne interesează că mașina care vine din sens contrar orbecăie. Că omul care o conduce nu mai vede nimic și ar putea intra în șanț. El semnalizează disperat și cere fază mică, dar în zadar. Un fel de poftă de lumină distrugătoare pune stăpînire pe cei ce merg cu faza mare. Ba ei chiar pot face și teoria puterii lor înterioare, explicînd aceasta prin faptul că au păstrat constantă intensitatea luminii din faruri. Dacă îi întrebi de ce merg cu faza mare, ei răspund că vor să vadă pe unde merg, și să evite accidentele de pe partea lor. Ei nu mai spun că provoacă inevitabil accidente pe sensul contrar.

Faza mare are și ea locul ei, mai ales în lupta cu întunericul și, mai ales, cînd ești singur pe șosea. Pentru că, nici pe direcția ta de mers, faza mare nu ajută, ci stingherește pe cei din față, în ale căror oglinzi retrovizoare proiectează simburii orbirii

Încît faza mare constituie un pericol public, dacă nu e folosită judicios. Renunțarea la faza mare este, în fond, o lecție practică de morală socială.

STEAUA FĂRĂ NUME

Vroiam, de multă vreme să omagiez efortul (încununat de succese) al televiziunii de a lansa tineri interpreți de muzică populară, la emisiunea „Steaua fără nume". Un om de spirit și un poet ales prezidează această scenă cu stele : *Dan Deșliu.* Într-o ultimă apariție, „Steaua fără nume" a lansat patru cîntăreți talentați dintre care Mioara Apostol din Buzău s-a remarcat cu deosebire. Emisiunea nu are aerul rutinei și al plictiselii, tinerii care se prezintă la concurs sînt nu numai înzestrați ci și pregătiți, ei ne-aduc fiorul cîntecului autentic și ne pun serios la încercare memoria. E bine că e așa. E bine că folclorul redevine izvor fierbinte pentru tinerele spirite. Sigur, mai sînt încă de îndreptat unele erori, emisiunea are nevoie de mai multă fluiditate și de mai mult ritm. Dar fapt este că *Steaua fără nume* este nu numai un reușit concurs artistic ci și o școală, de loc gomoasă, de bun simț și de lansare a unor valori autentice.

Â? CARE â?

Nimeni nu vrea să audă de â. Nimeni dintre cei care pot decide. Scrisorile de solidaritate în jurul lui â curg spre cel care-a ridicat problema. Nu contează. Se pare că, în curînd, Academia Română va decide renunțarea la orice â, adică și la ț. Am fi mai liniștiți.

Dacă tot nu se poate face o dreptate elementară, măcar să adîncim nedreptatea existentă. Sigur că dacă n-am murit noi fără â n-o să murim nici fără i. Dar măcar am ști o socoteală.

Adrian PĂUNESCU

GROENLANDA ÎȘI SCHIMBĂ CHIPUL

Aici au acostat, în zorii erei noastre, „corăbiile lungi" ale vikingilor ● Treptat, dispar petele albe de pe harta cunoașterii „Țării verzi" ● Adio, iglu! ● Gnais groenlandez vechi de aproape 4 miliarde de ani

Pe la sfîrșitul primului mileniu al erei noastre, în vara anului 985, Eric cel Roșu, căpetenia vikingilor, naviga, cu tenacitatea seminției cutezătoare din care făcea parte, însoțit de 600—700 de viteji ai valurilor, de-a lungul salbei de fiorduri a țărmurilor Groenlandei meridionale. Căuta loc prielnic de acostare și staționicire : cărase cu el vaci, cai, ovine, calabalîc casnic de tot felul și unelte de construcție. Din cele 25 de „corăbii lungi" ale expediției, numai 14 au atins țărmul. Așa a început colonizarea „Țării verzi", o tipsie terestră imaculată, întinsă pe 2,2 milioane km², din care doar a zecea parte este liberă de carapacea de gheață și zăpadă. **Oamenii de știință apreciază că, teoretic vorbind, o dată cu topirea uriașei calote glaciare groenlandeze, nivelul tuturor mărilor și oceanelor de pe glob ar crește cu 8 metri!**

Istoria modernă a Groenlandei începe din 1774 — „verdele" denumirii sale, insula o datorează vegetației de-a dreptul luxuriante în perioada prea scurtei veri polare — cînd ea a fost preluată de coroana daneză, legătură instituționalizată prin crearea Departamentului comercial groenlandez, constituind o placă turnantă administrativă a schimburilor economice a insulei septentrionale cu Danemarca și cu piețele internaționale. Concomitent cu integrarea Groenlandei în circuitul comercial, a avut loc pătrunderea exploratorilor care, în condiții dintre cele mai vitrege, au căutat să facă să dispară, pas cu pas, petele albe de pe harta cunoașterii științifice.

Ambianța este de austeritate arctică, dar viața groenlandeză a ieșit treptat din găoacea cotidianului datînd încă din epoca de piatră. **Igluurile, tradiționalele bordeie scobite în gheață, au făcut loc unor case ale secolului XX, în ultimii ani chiar etajate, amplasate în așezări dotate cu utilajul gospodăriei moderne.** Concentrarea urbană a determinat o adevărată explozie demografică (cea mai spectaculoasă de pe glob). **Structura populației — înregistrînd o creștere medie anuală de cinci ori mai mare decît în restul Danemarcei — prezintă o configurație deosebită : 45 la sută din numărul groenlandezilor este sub 14 ani** (față de 25 la sută în Danemarca). **În total, în 1901 au trăit pe aceste meleaguri neospitaliere mai puțin de 12 000 de oameni, în 1955 populația a atins 25 000, iar pînă în 1975 aceasta, potrivit experților, se va dubla.**

Eschimoșii care apăruseră în Groenlanda cam pe la începutul erei noastre, utilizau „tunitul", un fel de cuțit-mistrie, pentru a scobi în gheața compactă igluurile. Dar chiar și în secolele din urmă acestea nu constituiau decît adăposturi vremelnice. Locuința groenlandezului a fost coliba construită, în straturi alternative, din turbă și piatră, înlocuită, în ultimele decenii, de casa din lemn, de tip danez, materia primă trebuind, totuși, importată în „Țara verde", sărăcă în patrimoniu forestier. **În așezările urbane** (vreo 16 pe întregul teritoriu) **mai importante, ca Godthaab, capitala Groenlandei, oraș cu 6 000 de locuitori au apărut blocuri de locuințe. Problemele vieții interne, treburile gospodărești ale Groenlandei sînt rezolvate, începînd din 1868, instituțional, în cadrul „Landorond"-ului, consiliul de administrare locală, alcătuit din 17 deputați. Pe plan național, doi deputați, aleși dintre insulari, reprezintă interesele Groenlandei în Parlamentul din Copenhaga.**

Groenlandezii sînt pescari, dar clasicul caiac aparține trecutului. Treptat i-a luat locul traulerul care nu mai acționează în vecinătatea coastelor, ci urmărește, în larg, bancurile de somon, batog și morhua (cod), spre a-și preda, după spornic pescuit, marfa cu sclipiri argintii fabricilor de prelucrare a peștelui. **Numeroși vînători și pescari au devenit muncitori în unitățile industriei de conserve. Baza economică groenlandeză o constituie vinatul terestru și maritim. Trăiesc pe aceste meleaguri vulpea polară, albastră și albă, renul sălbatic, taurul mosc, ursul polar.** În regiunea estică și septentrională, ca și în partea nordică a coastei vestice, vinatul focilor constituie principala — și îndeobște singura — sursă a existenței. Mulți factori au determinat această structură economică, printre care mutația climatică ce a intervenit acum jumătate de secol. **Apele din apropierea coastelor groenlandeze s-au încălzit cu un grad, fapt care a împins focile mai spre nord, aducînd, în schimb, mai aproape morhua, datorită căreia a luat naștere o nouă bază economică, mai cu seamă în regiunile sud-vestice ale insulei.**

Dincolo de staționicirea și dezvoltarea bazei economice, se acordă o mare atenție păstrării patrimoniului artistic, produsele artizanale vădindu-și funcția corelatoare dintre vechea artă a eschimoșilor și cea europeană modernă. În legătură cu acțiunile de studiere și conservare a mediului înconjurător, Universitatea din Copenhaga a înființat pe insula Disko, în Groenlanda vestică, un institut pentru cercetarea florei și faunei specifice acestor locuri. Acum cîtva timp, patru oameni de știință ai universității Oxford și ai Departamentului geologic al Groenlandei au atras atenția — în revista „Earth and Planetary Science Letters" — asupra importanței pe care o au pentru precizarea originii Terrei bucățile de gnais, descoperite în apropiere de Godthaab, în vestul Groenlandei. Analiza arată că este vorba de probe, aparținînd celor mai vechi straturi de rocă date la iveală vreodată pe Pămînt. **Cantitatea de rubidiu și stronțiu din componența bucăților de gnais dovedește că ele au o vîrstă de 3,98 miliarde de ani ; cele mai vechi roci terestre, cunoscute pînă în prezent, provin din Minnesota, avînd o vechime presupusă de 3,55 miliarde de ani.**

Pentru cei mai mulți, noțiunea de Groenlanda este legată de romantism polar, de imaginea sănii trase de cîini, de fascinația folclorului eschimoșilor, de necuprinsul și singurătatea priveliștilor îmbrăcate în gheață. Unele aspecte se potrivesc realității, dar altele au schimbat cu desăvîrșire chipul consacrat al „Pămîntului verde". **În zilele noastre, uriașa insulă este un alambic natural al contradicțiilor, unde se amestecă diferite faze ale dezvoltării social-economice, culturale și general-umane. Astăzi, ca și altădată, aproximativ 25 milioane tone de biocuri de gheață, rupte din ghețari supradimensionați, se deplasează zilnic de la fiordul polar Jakobshavn spre golful Disko. Aisberguri de pînă la 8 milioane tone, călătoresc spre miazăzi, se fărîmițează, se topesc. La fel cum, zi de zi, se descătușează viața, închistată în asprimile unei ambianțe neîndurătoare, a Groenlandei, petecul verde de la marginea calotei albe polare.**

LA LONDRA, se publică în fiecare zi, un buletin meteorologic pentru... alergici.

E suficient să formezi un număr de telefon pentru a obține toate informațiile necesare, precum și orele propice — cînd ținînd seama de ploaie, vînt și ceață — poluarea atmosferică este minimă, iar procentul de polen din aer, foarte redus. Bolnavii își pot astfel organiza programul în funcție de intemperii și de propriile lor alergii.

■

PRIMĂRIA orașului Nürnberg a găsit o soluție originală, care va permite să... menajeze simțul olfactiv al celor ce locuiesc în apropierea stațiunilor de epurare a apelor.

La fiecare treizeci de secunde, șase parfumuri deosebite, sînt vaporizate în bazine. De acum înainte, locuitorii Nürnbergului vor putea respira efluvii de... trandafiri și de levănțică, care ies din canalele orașului.

■

ÎN SUEDIA se extinde boicotarea împotriva programelor de televiziune ce propagă actele de violență cu gangsteri și dăunează educației tineretului. Peste 10 000 televizoare au fost sigilate, deoarece posesorii lor au refuzat să plătească taxele, iar cîteva mii de televizoare au fost distruse public. Boicotul a ajuns la asemenea proporții încît autoritățile au început să ia în serios mișcarea de protest și se gîndesc la o modificare a programelor de televiziune.

De pretutindeni

LA NEUILLY (Franța) există un interesant muzeu. Timp de 40 de ani Jacques Damiot a adunat cu dragoste tot felul de figurine, pe care, actualmente, le consacră total colecției sale. Fără îndoială, este cea mai frumoasă colecție de androizi din Europa. Clovni, dansatoare, țărănci, cîntăreți ambulanți, jucători de zaruri, mici marchizi — depășind o sută de piese — datînd din secolul al XIX-lea, cîntă și dansează pentru vizitatorii muzeului.

PORUMBEI CĂLĂTORI din S.U.A. au fost recent antrenați pentru... spionaj industrial. Ei ajung să se îndrepte spre fereastra unui imobil, care le este indicată printr-o rază laser. Pasărea se așază pe marginea ferestrei deschise. Pe pieptul ei, un microfon minuscul permite ascultarea conversațiilor... O altă rază laser îl „anunță" că serviciul s-a terminat, și, că-și poate relua zborul, pentru a se întoarce la baza, de unde a plecat...

Inginerii japonezi au lansat o noutate : mașina automată de spălat... oamenii. Precum vedeți în fotografie este vorba de un soi de cadă, dotată cu perii, cu jeturi de aburi decapanți și proiectări de detergenți... vitaminați. În patru minute, cel care intră în cadă este automat săpunit, frecat, periat, spălat, clătit și chiar ...uscat.

Se prevede exportarea spre Europa și America începînd din anul viitor.

■

ÎN ARIZONA, s-a pus recent în vînzare o zgardă electrică, care-i împiedică pe cîini să... latre. Nu numai atît. Chiar îi dezobișnuiește — atunci cînd merg la plimbare cu stăpînii, — făcîndu-i să renunțe la acest fel de manifestare sonoră.

Zgarda are o mică baterie. În clipa cînd latră, cîinele primește imediat o ușoară descărcare electrică, (nu îndeajuns de puternică, încît să-i dăuneze) suficientă însă pentru a-i atrage atenția și a-l... deranja.

Pe lîngă aceasta există și o „falsă zgardă electrică", care poate fi înlocuită cu cea adevărată după 2-3 zile. Cîinele crede că și aceasta îi va „trimite" o descărcare electrică dacă va lătra și se... reține.

Renumitelor cristale de Boemia li se vor alătura în curînd cristalele din Urali. Specialiștii sovietici au pus la punct o metodă nouă de colorare a cristalelor, care, conferă acestora reflexe întru-totul asemănătoare cu cele ale pietrelor prețioase.

■

YUKI TAKARA, o japoneză în vîrstă de 24 de ani, este considerată persoana cea mai... tatuată din lume. Aproape toată suprafața corpului este plină de diferite tatuaje. Takara a fost invitată să apară în diferite spectacole la circ.

■

AUTORITĂȚILE din orașul filipinez Malabone au introdus un impozit „special". Este vorba de un impozit perceput exclusiv asupra bărbaților. Trebuie să-l plătească toți cei care au părul lung. Impozitul este de 5 peso anual, iar dacă unul din cei impozabili nu-l achită trebuie să se ducă la frizer și în afară de aceasta îl așteaptă și o amendă.

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE • ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

PRIMA FEMEIE CU... INIMĂ NUCLEARĂ

O centrală atomică în miniatură alimentată de o cantitate infimă de plutoniu radioactiv (150 mg) a fost implantată în organismul pacientei. Acest stimulator al inimei poate funcționa cel puțin 10 ani fără întrerupere. Pacienta se simte excelent și acum duce o viață normală.

Hildegard Holstein are actualmente 50 de ani. Locuiește la Neckarweihingen, un tîrguleț liniștit, situat pe țărmurile Neckarului, la cîțiva kilometri de Stoccarda.

Prieteni, cunoscuți, ziariști, fotografi, o mulțime de oameni s-au îndreptat spre locuința ei, pentru a asista la miracolul realizat, datorită unui „antrenor" al inimii, stimulat de chirurgie și fizica nucleară.

„De cînd port această nouă inimă, mă simt renăscută. Pot să-mi văd de treburile casnice, să plec după cumpărături, să mă ocup de fiica mea și să mă plimb cu soțul meu, fără teamă unei întreruperi a ritmului cardiac", declara ea.

Hildegard suferea de mulți ani de o formă gravă de insuficiență cardiacă. Totul a început în 1941, cînd avea 20 de ani, și se îmbolnăvise de difterie.

După ieșirea din spital, însănătoșită, a constatat că trebuie să renunțe la o mare bucurie : înotul în apele Neckarului. După cîteva „brass-uri" inima ei părea... înnebunită.

„Aritmie" provocată de difterie — a fost diagnosticul medicilor. Necazurile și teroarea războiului, lipsurile de după aceea, sarcina (Hildegard se căsătorise între timp) nu au contribuit la ameliorarea sănătății ei. Dimpotrivă. Aritmia s-a transformat într-o gravă insuficiență cardiacă, care a culminat printr-un infract.

Ultimii zece ani au fost pentru ea un adevărat coșmar. Avea mereu senzația că inima i se oprește. Îi era teamă să părăsească casa. Cînd rămînea singură — soțul fiind la serviciu și fetița la școală — trecea prin lungi ceasuri de groază. În fiecare clipă, simțea că piere, că se sfîrșește... Pierduse bucuria de a trăi. Situația s-a agravat anul trecut. De două ori internată, la scurte intervaluri, a fost reanimată cu masaje cardiace. Apoi, în primăvara acestui an a trecut prin criza... finală. Cînd soțul ei s-a întors către seară de la muncă, și-a dat seama că îi dele ad nu se simte bine. A așezat-o în pat și s-a apucat să pregătească singur cina. Întorcîndu-se în dormitor să vadă cum se mai simte, a găsit-o fără cunoștință. A chemat urgent medicul care a recomandat internarea. La spital specialiștii au ridicat din umeri. Nu puteau face nimic. Au sfătuit totuși pe soț să o transporte urgent la Stoccarda, la Institutul de cardiochirurgie, unde poate oamenii de știință de acolo, vor putea face ceva, pentru a o salva. Într-adevăr, profesorul Behrends, i-a redat viața. A recurs în disperare, la o nouă invenție americană, „antrenorul cardiac cu energie atomică". Acest aparat nu e altceva decît un soi de baterie nucleară, sau mai degrabă, o mică centrală atomică în miniatură, care, „instalată" în trupul pacientului, transmite inimii, cu care este legată prin două fire, impulsurile necesare pentru a „constrînge" funcționarea regulată, la un ritm de 70 de pulsații pe minut. Alimentată de o cantitate infimă de plutoniu radioactiv (150 mg) această baterie prezintă marele avantaj de a putea funcționa fără intervenții ulterioare, cel puțin 10 ani.

Hildegard este prima femeie din lume care posedă o inimă nucleară. Acum duce o viață normală. Centrala atomică în miniatură pe care Hildegard o poartă cu sine nu o deranjează cu nimic. Se poate, în sfîrșit, bucura de viață. Dar s-a mai ivit o problemă. Multe țări au delarat că nu vor permite intrarea pe teritoriul lor a persoanelor posedînd o inimă... nucleară, deși cele cîteva miligrame de plutoniu conținute în „antrenator" sînt foarte bine izolate și nu pot dăuna nimănui. Din aceste motive, se pare că, pentru moment, Hildegard va fi, nu numai prima, dar, și ultima femeie, care posedă o inimă nucleară, și, care nu va putea călători pentru a nu „contamina" pe semenii săi.

Dar acestea nu o preocupă.

— Sînt atît de fericită că mă pot plimba duminica la braț cu soțul meu de-a lungul țărmurilor romantice ale Neckarului.. a mărturisit ea zîmbind.

Se pare că bateria atomică

La șase săptămîni după operație, în mijlocul familiei

DUPĂ 90 DE MINUTE...

În dorința de a evita un accident fatal pentru fiul ei, care era în pericol să fie lovit de un autoturism, Ruth Young a reușit prin intervenția sa să-l salveze dar n-a putut evita să fie lovită de un autobuz. Internată la spitalul „Victoria Central", Ruth Young, grav rănită, a primit imediat ajutorul necesar, dar cu toate intervențiile medicilor după o perioadă de timp, ei au constatat că Ruth Young a decedat.

După exact 90 de minute, un medic care îngrijea un pacient dintr-un pat vecin, a observat că „decedata" dă totuși unele semne de viață. Un aparat cardioregistrator a semnalat într-adevăr o foarte ușoară activitate cardiacă.

Au fost luate imediat măsuri corespunzătoare și eforturile au fost încununate de succes. Ruth Young (pe care o prezentăm în fotografie alături de alt fiu, David) a fost salvată și după covalescență s-a reintors în familie.

Întîmplarea s-a petrecut în orașul Wallasay (Anglia), și a avut ca eroi pe Ruth Young (36 de ani) și fiul ei Craig, în vîrstă de doi ani.

APROAPE TREI MILIOANE DE OPERE DE ARTĂ ÎNTR-UN MUZEU

Însemnări de călătorie din U.R.S.S.

Muzeele, fie mari sau mici reflectă, asemenea unor oglinzi, preocupările, gusturile și virtuțile unui popor. Și cu atît este mai reprezentativ un muzeu, cu cît el se situează pe o treaptă mai înaltă a ierarhiei valorilor.

Unul din marile muzee ale lumii, care atrage ca un magnet milioane de vizitatori, este muzeul „Ermitaj" din Leningrad.

De la clădirile care-l adăpostesc, (printre care celebrul Palat de iarnă al foștilor țari) la uși, geamuri, plafoane, parchete etc. totul este operă de artă. De aceea sălile Ermitajului sînt străbătute zilnic, pe vreme frumoasă sau rea, de mii de oameni, care îndrumați de ghizi competenți sînt, la sfîrșitul vizitei, fascinați de atîtea frumuseți.

Operele pe care le adăpostește l-au făcut cunoscut și prețuit pe toate paralelele și meridianele globului. În cele cîteva sute de camere (se spune că depășește cifra de 1000) sînt adăpostite aproape 3 milioane de opere de artă. Ca să te oprești numai 30 de secunde la fiecare exponat al muzeului, (a făcut cineva o socoteală), îți trebuie circa nouă ani. Nouă ani mergînd în toate cele 365 de zile ale anului, cîte șapte ore pe zi! Trebuie să recunoaștem că practic este imposibil. Imposibil, mai ales și datorită faptului că nu se găsește nici un vizitator care să zăbovească numai 30 de secunde în fața unor tablouri semnate de Leonardo da Vinci, Rafael, Tizian, El Greco, Velasquez, Van Dyck, Rubens, Rembrandt, Murillo etc. etc. etc.

Împărțit pe secții, „Ermitajul" îți oferă din paleolitic pînă la Picasso opere de o valoare incalculabilă, unice în lume.

Secția de istorie a civilizațiilor primitive are aproape 400 000 de exponate, iar istoria culturii țărilor din orient este oglindită în peste 140 000 de obiecte. Multe dintre ele provin din Egiptul Antic și datează din cel de al IV-lea mileniu î.e.n.

Secția antică numără peste 100 000 de obiecte, dintre care o bogată colecție de busturi romane, de pietre prețioase de o frumusețe excepțională.

Europa occidentală este reprezentată în muzeu de aproape 630 000 de picturi, statui, gravuri, desene și obiecte de artă aplicată. Printre ele strălucesc „Madona și pruncul" de Leonardo da Vinci. „Madona" de Rafael, „Maria Magdalena" de Tizian etc. iar dintre artiștii mai aproape de noi, tablouri de El Greco, Velasquez, Murillo, de Ribera etc.

„Ermitajul" posedă, de asemenea o bogată colecție de tablouri olandeze și flamande. Din Van Dyck muzeul are 26 de tablouri, Rubens figurează cu 41 de tablouri (mai mult decît toate celelalte muzee din lume) iar Rembrandt este prezent cu 26 de tablouri.

Lucas Granach, Hans Holbein cel Tînăr, ș.a. reprezintă arta germană iar săli speciale adăpostesc opere de artă din : China, România, Ungaria, Polonia, Mongolia, Anglia, Austria, Finlanda, India, Japonia, etc.

Pictura și sculptura franceză începînd din secolul al XIII-lea și pînă în secolul XX ocupă două etaje. Găsim aici opere de Poussin, Charăin, Watteau, Boucher, Fragonard, Houdon, Falconet, etc. și o remarcabilă colecție a impresioniștilor Monet și Toulouse Lautrec. Picasso are un număr de tablouri din perioada albastră, roză și cubistă. Pe lîngă toate acestea trebuie să adăugăm porțelanurile, armele, monezile rare, bijuteriile, operele de artă aplicată, etc.

Deși cea mai mare parte a operelor de artă rusă au fost transportate de la Ermitaj la Muzeul rus, se mai găsesc totuși aici aproape 200 000 de obiecte de artă, oglindă fidelă a celor mai importante etape ale istoriei ruse.

Cîteva săli sînt rezervate epocii lui Petru I. Aici găsim în afară de obiecte personale, scule mese, precum și obiecte lucrate de Petru I în orele lui libere. Ceea ce frapează în primul rînd este faptul că strungurile și celelalte mașini la care lucra Petru sînt instalate pe suporturi așa de înalte încît un om cu o statură de 1,70 nu ar putea lucra la ele. (Se știe că Petru I. avea 2,04 m. înălțime, cunoștea și practica 10 meserii).

„Ermitajul", unul din cele mai mari muzee ale lumii, este greu de prezentat, fie chiar pe secții, oricît de succint.

Cînd orele de vizită au trecut și te trezești din nou în stradă, vraja celor văzute te urmărește și o bună bucată de timp nu scoți o vorbă. Pășești încet și prin fața ochilor îți trec ca într-o defilare fantastică celebrele opere ale Ermitajului.

De aceea toți cei care vizitează Leningradul și sînt întrebați ce i-a impresionat mai mult, răspund, așa cum a făcut-o și celebrul poet belgian Emile Verhaeren — Ermitajul.

Iordache PASTIA

Două din sălile Ermitajului

NOAPTEA BĂTRÎNEI HIENE

Un episod din zbuciumata viață a acestor animale de pradă

Corpul ei era plin de cicatrice, de mușcături și lovituri, — amintiri de vînătoare ; din urechile tăiate atîrnau bucăți ; ochiul drept era fără viață, urma unei copite de antilopă ; un picior din care șchiopăta purta o rană proaspătă. Zece ani de luptă dură pentru existență în preerie au lăsat urme și nu e de mirare că hiena se simțea atît de bătrînă și obosită. Deși putea să reziste timp îndelungat fără hrană, în acea noapte hiena era decisă să vîneze pentru că trebuia să hrănească doi pui. Toamna aceea era destul de uscată așa că antilopele și zebrele au pornit spre nord. Din acest motiv hiena s-a îndepărtat vreo 60 de kilometri de puii ei în căutare de pradă. Cu greu poate fi bănuit un excelent vînător în acel corp slab, cu picioare strîmbe. Hiena nu mai putea aștepta. Chemării ei cutremurătoare i-au răspuns prin preerie altele asemănătoare. Curînd zeci de siluete au pornit spre bătrîna hienă. Printre ele erau masculi puternici și femele tinere, dar toți recunoșteau în bătrîna hienă pe conducătorul lor și așteptau dispoziții. Ea îi comanda nu pentru că era mare și puternică — se știe că la hiene femelele sînt mai puternice decît masculii — ci pentru că și-a dovedit de atîtea ori priceperea. Ea știa fără ezitare cînd trebuie să se treacă la atac și în ce loc trebuie mușcată prada ca să fie fulgerător omorîtă, indiferent cît de mare era aceasta. Hienele care o ascultau și o admirau n-au observat că ea își pierdea siguranța și curajul. Deseori se prăbușea în timp ce alerga în plină viteză.

În noaptea aceea a pornit de-a lungul unei ape secate. La un moment dat a accelerat instinctiv mersul. I s-a părut că aude un sunet promițător. Auzul ei excepțional dezvoltat a slujit-o cu credință.

Acum era sigură că de departe se auzeau copite de zebre. Picioarele, la aceste sunete, au devenit ușoare ca în tinerețe, iar sîngele a început să circule agitat în corpul ei obosit. Zebrele goneau cu o viteză de 20 kilometri pe oră conduse de un mascul puternic. Hienele avînd o viteză mult mai mare, le-au ajuns în cîteva minute. Zebrele s-au strîns în grup înconjurate de masculi gata să-și apere familia. O tînără hienă a încercat să se apropie, dar a fost imediat strivită de zebre. Această întîmplare se pare că a determinat bătrîna hienă să renunțe la atac. Poate s-a gîndit la puii ei care într-o zi își pot pierde la fel de stupid viața. Momentul de slăbiciune a fost folosit de zebre care au fugit pierzîndu-se în întuneric. Urechea ascuțită a hienei a auzit încă mult timp tropotul copitelor, dar nu era prea dezamăgită pentru că știa din îndelungata ei experiență că în privința zebrelor doar fiecare a treia vînătoare reușește. Odinioară ea pornea imediat în altă direcție în căutare de pradă, dar acum stătea obosită și asculta urletele nerăbdătoare ale tinerelor hiene care doreau, desigur, să pornească la acțiune. A trecut poate o oră pînă ce bătrîna hienă s-a decis să pornească din nou la vînătoare. N-a durat mult și a auzit din nou tropot de copite. Cu greutate s-a îndreptat în direcția zgomotului și a descoperit că tinerele hiene au reușit să izoleze de grup o zebră și încercau acum s-o prindă. Zebra a sărit în apă, bătrîna hienă, deși nu-i plăcea apa, a sărit și ea, dar amintindu-și de crocodili care nu știau de glumă, a reușit să iasă din apă în ultimul moment căci un crocodil se îndrepta spre ea în plină viteză.

Trecuse de miezul nopții și hiena nu mai avea putere să vîneze. Simțea nevoia să se odihnească, să doarmă. Și în somn putea auzi zgomote la distanță de doi-trei kilometri. Spera că pînă dimineața va găsi ceva.

D. CRISTEA

SPIRALE

ZĂPEZILE DE ACASĂ

de Eugen BARBU

Poezia lui Ion Brad stă sub semnul Balanței, echilibrată, egală cu ea însăși, fără salturi spectaculoase, condusă de o umoare fără variațiuni, alegînd drumul sigur de mijloc, acolo unde alții încearcă parașutări în terenuri necunoscute, cu pierderi și descoperiri neașteptate, fructuoase sau nu. O sublimare rece ia locul ardentei inspirații focoase, fără hotar și limite, un soare uniform domnește asupra acestei lirici de o factură clasică, lipsite de surprize, dar solide, încadrată în rigori ce nu sînt depășite cu nici un chip. Tentația către dorință și evadare este cenzurată sever, sublimarea nu are patos, ea conține o reținere nobilă. Iradierea emoției stă sub lupa unei înghețate supravegheri. Dar asta înseamnă că poeziei lui Brad îi lipsește fiorul incandescent în stare să electrizeze silabele și să facă din niște cuvinte moarte, o lavă vie care încălzește atenția cititorului, îl fură și-l împinge în tărîmul sublim al umbrelor în care fragilitatea sunetelor muzicale dau muzica fără cusur ce încîntă și vrăjește? Dimpotrivă, senzațiile iscate, fie ele și trecute printr-un refrigerent, au o demnitate impunătoare. Iată un catren din poezia „Cîmpia Turzii", povestind căderea de bolid a capului lui Mihai Viteazul, poezie omagială în care mulți își fring gîtul pentru că de fapt ne aflăm în fața celui mai greu gen de poezie : *„Atîtea morți, tăieri, înfringeri dure / Înviforate frunțile de vis / Ce-au preschimbat ideile-n pădure / Hrănindu-le cu singe neucis"*. Aici precizia geometrică a artistului ridică la un sens înalt semnificația acestei morți ce avea să zguduie o întreagă istorie națională și totul e realizat prin două excelente găsiri lirice : *acele frunți de vis* și *pădurile viitorului hrănite cu sîngele neucis*, zis altfel despre nemurirea personajului cîntat cu o înaltă voce.

De altfel ca și în alte dăți tehnica superioară, irefutabilă a poetului este dovedită ori de cîte ori se încumetă în abordarea *temelor* care au puritatea unor *aubade* — cîntece în zori de zi, ca în „Jocul fetelor din Căpîlna" : *„Căpîlna e un ulcior smălțuit / Satul unde s-a răsturnat comoara olarilor / Din fiecare cană s-a ivit / Trunchiul fetelor / Gîtul viorilor și-al lăutarilor / Aureola verii / S-a prefăcut în cămănac de paie / Pe fruntea lor feciorelnic arzînd / Vîile Tîrnavei / Ci ele în șir se încovoaie / De struguri, cînd bat pasul de pămînt / Pe deal, fata. Dragul ei, pe șes / Cu plopii o așteaptă-n larg să vie / El își cunoaște dorul după mers / Cînd calcă ea, gîndești că scrie / Și pergamentul luncii-i tipărit / Cu pași nemuritori de poezie"*. E un tablou de gen scris cu cuvinte de o funcționalitate precisă, trădînd meseria cea mai bine însușită la care, din păcate, mulți tineri începători au renunțat inițial, crezînd că imitația virtuozității înseamnă virtuozitatea însăși ! Iată acest perfect fruct liric „Prea treaz" : *„Și ninge iar / Și singur mă desfăt / Cu leneșa beție de omăt / Se clatină tot cerul de potop / În alba lui viltoare mă îngrop / Sorb neodihna, vîntului lichid / În pivnița pădurilor mă-nchid / Sînt numai frunte. Trupul nu-l mai am / Îl cresc în fulgi. Pe codri îl destram / Prea treaz. Prea drept. / Aceasta-i boala mea / Acum în straturi limpezi voi cădea / Ca din noianuri, cald, să mă-ntrupez / Zidit de viu în marile zăpezi"* unde panteismul blagian este evident, așa cum remarcam și cu alte ocazii cînd discutam despre poezia lui Ion Brad.

Cu cîteva rînduri mai sus aminteam despre virtuozitatea celui recenzat în ce privește *temele date*, venită ca în *Musica enchiriadis*, operă unică a numărului care produce melodia versului cu o precizie de ceasornic, lucru demonstrat și în evocarea eroilor de la Moisei : *„Țăranii cu fețe de lemn / Sînt numai credință și-ndemn / De unde singeră soarele / Și le retează picioarele / La veghea tăcută, ce arde / De mai departe de moarte / La pavăza țării și-a casei / La ochii miresei, frumoasei / La cumpăna veacului, sus / La cîntecul încă nespus / Credință în Iza și Mara / Îndemn să le legene seara / Aleanul baladelor Pințiș / În hore cu solzi ca arginții / Ei, crainici de vremi viitoare / Uciși dar rămași în picioare / Mutindu-și suflarea în stei / Cu zeghea pădurii pe ei"*. Ritmul popular, metafora folclorică sînt perfect substituite și rezultatul, eminent. Un lucru excelent mi se pare și „Dediței" : *„Bătrînii se duc primăvara / Împiedicați de pragul înalt / De unde începe seara / Tărîmul celălalt / Își aduc poate aminte / De fragezii ani de copii / Cînd mașterа gheață-i fierbinte / Și-n toate mai poți să-nțirzii / De ce vă jucați de-a plecarea / Voi, firav surîs, dediței ? / Cunoașteți, ne-ntoarsă, prea bine cărarea / Și totuși vă țineți pe umele ei..."* unde dignitatea morții este *spusă* lapidar, fără nici o încercare de a locvaciza lucrul tragic al încheierii vieții, sugerîndu-mi amintirea celebreior versuri pe care le citez de cîte ori am ocazia, ca model de perfecțiune lirică : *„Pe la miez de noapte / Ce frunză se bate / Cu fior de moarte ?"* din balada populară, sugestie ce se poate suprapune și perfectului „Sunet" al poetului Ion Brad : *„Noaptea de-i bună / Ziua mă doare / Umbră de lună / Iscoditoare / Tigrul ce-adastă / Să îmi răpună / Liniștea castă / Calma furtună / Ziua de-i bună / Noaptea mă doare / Marea cununa / Umbra de soare / Prea conturată / Viața ce-și sună / Numai o dată / Fruntea în lună"*.

Cineva m-ar putea acuza după această demonstrație că sînt adept exclusiv al poeziei cuminți, fără nebunia îndrăznelii, dar stau mărturie și alte recenzii (asupra bunilor surrealiști) că nu am prejudecăți. Poemele lui Ion Brad echilibrează, oricum peisajul nostru *mișcat* de atîtea descoperiri tîrzii, pornit pe drumul unor invențiuni, cel mai ades, riscate. Cum nu putem renunța la inovație în orice materie, nu trebuie să uităm stampele excelente ale clasicismului, fie el și întîrziat. Iată pastelul „Poiană" care îmi ține loc de argument : *„Cărările din vară s-au încins / Cu insomnia din zăpezi și doare / Sărutul ce desparte acum, ca bradul nins / Cu brațele întinse flămînd, tremurătoare / Iarba cu flori păstrează-n căpițele de fin / Nuntirea noastră caldă ce tremură și-i trează / Ca ursul ce se teme de moarte, că-i bătrîn / Și singur, din tot neamul ursuz, nu hibernează / Spre primăvară poate veni-voi să te cer / Zăpezilor mihnite, cu duhul în piraie / Și vulturului nostru iar răstignit pe cer / Și ghiocelor ce-n ghețuri taie / Dacă lipsești, să știi că tot aștept / Acolo, lîngă fruntea stejarului socratic / Unde-am ținut o vară întreagă strîns la piept / Puiul pădurii, trist și nebunatic"*.

Avînd curajul de a rămîne într-un teritoriu sigur, Ion Brad își asigură longevitatea poeziei sale, pentru că din grădina-i lirică, *prin frunziș, strălucesc stații de zei*, cum spunea nu știu cine...

Clepsidra

Sculpturi pe malul mării

de Constantin VIȘAN

Veniseră de o săptămînă în tabăra de la Eforie și în fiecare zi Marea fusese agitată. La început, valurile le smulseseră admirația. Cînd și-au dat seama că din pricina lor nu pot înota în voie, au început să le urască. „Să stai toată ziua pe malul Mării și să înoți cu porția. Cite zece minute. Dar și asten într-o Mare pînă la genunchi ! Păziți de tovarășii profesori și de elevii mai înalți. Se țin toți de mîini și pas de mai trece prin cordonul de brațe... În stînga și-n dreapta, oamenii cei mari, ba chiar și copiii se duc pînă departe, în larg. Ce grozav e acolo ! Să aluneci peste creasta valului sau să-l lași să treacă peste tine, să te cufunzi în răcoarea lui pînă cînd simți că nu-ți mai poți ține respirația".

Regretul că bucuria înotului nu-i este dată decît cu linguriță îl îndîrjește. Deși colegii l-au chemat în apă, el a renunțat. De-azi dimineață sculptează mereu. A fost mai întîi o grămadă informă de nisip umed. Dar încet, încet au început să se deslușească silueta unor trupuri... Văzînd cît de reușite sînt, s-au mai găsit cîțiva ambițioși care să-i urmeze exemplul. Unul a meșterit o construcție cu turnuri și metereze complicate, o cîudată îngemănare de cetate și catedrală, altul a schițat silueta delfinului Flipper, iar o fetiță se tot chinuie s-o învie pe Lizuca din Dumbrava minunată. Deocamdată însă nu reușește să-l modeleze decît pe prietenul ei Patrocle. Înțelegîndu-i dorința, băiețelul sculptor se apropie și din cîteva mișcări face să înflorească pe obrazul de nisip zîmbetul Lizucăi.

Cineva bate din palme. Aplauzele îi sporesc parcă puterea. Nu mai simte arșița soarelui. Modelează fără să se mai gîndească la Mare. Aude foșnetul valurilor dar nu-i mai pare rău că nu se află în larg. Ochii lui nu mai văd decît forma sculpturii care-i mîngîie vîrfurile degetelor.

— Parc-ar fi Muza adormită ! spune un profesor.

Mie îmi sugerează mai degrabă pe Domnișoara Pogany. Asemănarea este însă cu totul întîmplătoare. Micul sculptor n-a avut încă timp să-l studieze pe Brâncuși. Are însă darul modelajului în ființa lui firavă. Fără să știe de superba statuie care străjuiește aleile sculpturii abstracte, neașteptatul artist reconstituie din instinct capul Domnișoarei Pogany. Nu încape îndoială : „E Domnișoara Pogany".

Între timp, Marea s-a liniștit.

— Puteți să mergeți în apă ! a hotărît comandantul taberei. O sută de chiote s-au năpustit spre pajiștea lichidă. În fruntea lor înoată voinicește micul sculptor. De pe plaja populată cu statui, Domnișoara Pogany îl urmărește liniștită. Ochii ei mari enigmatici nu dau nicio crezare desmierdărilor Mării. Știe că fiecare desmierdare ascunde o capcană. Îi place însă jocul copiilor. S-ar prinde și ea în hora lor. Oare cum zicea prietenul ei din Impasse Ronsin ?

— „Cînd nu mai sîntem copii, am murit de mult".

ACTORII SE MĂRTURISESC

Eugenia Popovici:

„PUBLICUL M-A FĂCUT SĂ SIMT CĂ NU TRĂIESC DEGEABA"

— Cînd v-am solicitat un interviu, primele dv. cuvinte au constituit o referire la necesitatea colaborării dintre gazetari și actori. Care trebuie să fie coordonatele acestei colaborări ?

— Eu cred că un critic poate emite păreri temeinice numai atunci cînd îl urmărește pe actorul despre care vrea să scrie, nu într-un singur spectacol, nu în două. De aceea nu trebuie să emită judecăți definitive. Pentru că un foarte bun actor oferă întotdeauna surprize.

— Care ar fi motivația acestor surprize, cum le numiți dv. ?

— Una singură : actorii buni și chiar cei foarte buni nu sînt folosiți întotdeauna după posibilități...

— ...În cazul acesta vă referiți la regizori.

— Bineînțeles. Se întîmplă (și n-ar trebui) ca viziunea regizorală să nu-i descopere pe actori în amplitudinea posibilităților lor. De aceea, în acest sens, unii actori rămîn pentru totdeauna nedescoperiți.

— Aceste situații, ca să le numesc așa, mie mi se par de-a dreptul dramatice.

— Într-adevăr, așa este. De aceea, consider că trebuie să facem tot ceea ce este omenește cu putință pentru ca recunoașterea meritelor să vină la timp, pentru ca omul să mai aibă putere să se bucure de ea. Este într-adevăr dramatic să „descoperi" (a se citi : să recunoști) un mare actor deabia atunci cînd acesta se pregătește să-și încheie cariera.

— Ce soluții propuneți ?

— Regizorul, criticul și chiar publicul pot, și de fapt sînt datori, să contribuie fiecare, prin mijloacele lui, la descoperirea și la recunoașterea meritelor unui slujitor al scenei. Criticul trebuie să ajungă pînă acolo încît să-l îndrumeze pe actor, prin precizarea greșelilor, indicîndu-i chiar și modalitatea de corectare a acestora.

— Și acum, totuși, v-aș ruga să discutăm puțin și despre Eugenia Popovici. Cînd și unde v-a apărut prima oară numele pe un afiș de teatru ?

— Maria Filotti m-a distribuit în Richard al III-lea, alături de Nottara și Ion Manolescu.

— Asta înseamnă că șansa v-a zîmbit de la început. Nu considerați că ăsta este un lucru mare ?

— N-aș vrea să credeți că din seara aceea toate mîinile m-au aplaudat. Dimpotrivă.

— V-a nedreptățit cineva ?

— Pot să spun numai că ani și ani mi-a fost întîrziată cariera. Nu acuz pe nimeni. În fond, poate că numai așa am ajuns să descopăr că sînt un om perseverent și plin de tenacitate. Dacă mi s-ar fi înlesnit o carieră mai rapidă, cine știe...

— Cuvintele cărui profesor sau regizor dintre marii dascăli ai teatrului românesc v-au impresionat și v-au influențat în gradul cel mai înalt cariera ?

— Nu dau nume, fiindcă nu vreau să nemulțumesc, nici măcar pe cei mari, dispăruți. Eu cred că marii actori și marii regizori au fost și sînt în același timp și mari dascăli. De la fiecare din ei am învățat. Și etic, și profesional și nu numai eu, ca actor. Și publicul și ucenicii teatrului, adică actorii de mîine, au ce învăța.

— Sînteți și dv. dascăl. Ce încercați să cultivați la viitorii actori ?

— Etica profesională, pentru ca să-și poată cultiva talentul, mijloacele de expresie. Talentul nu se predă. Cu ăsta trebuie să vină oricine vrea să facă această grea profesie. Trebuie să spunem : nu ! nontalentului. Și asta de la început. Lipsa de talent este un pericol pentru prestigiul teatrului românesc. Și cred că toți trebuie să ne simțim răspunzători pentru acest prestigiu deja cîștigat.

— Ce cuvinte nu s-au scris despre dv. și ați fi vrut să le auziți sau să le citiți ?

— Sînt un om care nu iubește reclama. Dar acum, la urmă, îmi dau seama că e bună la ceva și reclama asta. Cu condiția să fie făcută decent.

— N-am auzit pînă acum nici o voce care să spună altfel decît că Eugenia Popovici este o mare actriță. Cum ați ajuns la această recunoaștere ?

— Nu știu dacă e adevărat ce spui dumneata. Dar presupunînd că e adevărat, să caut acum să-mi explic. Și cum caut să-mi explic ? Actorul nu trebuie să-l dezamăgească, să-l păcălească pe spectator. Pentru că se păcălește, în primul rînd, pe sine.

— Pentru ca sensul acestei afirmații să-mi fie mai clar, credeți că dv. ați dezamăgit vreodată spectatorii ?

— De dezamăgit, poate. Dar de păcălit n-am încercat să-i păcălesc niciodată. De pildă, eu nu mi-am îngăduit niciodată să joc într-un fel seara și în alt fel la un matineu. Am jucat mereu cu aceeași seriozitate. Pentru mine, fiecare spectacol reprezintă o premieră. Întotdeauna mi-am zis că poate să mă vadă un singur spectator (pentru prima și ultima oară) jucînd mai fără dăruire și din clipa aceea n-ar mai fi unanimitatea de păreri despre care spui dumneata. Asta în situația în care ea există.

— Cît timp v-ar trebui să vă povestiți viața, cu toate bucuriile și tristețile ?

— Poate tot atît cît am trăit dacă nu chiar mai mult. Trebuie făcute niște sinteze. Fiind și un om receptiv, la mine s-au înscris definitiv chiar și zilele gri. E drept că am și o mare capacitate de uitare. Dacă vreau ține minte, dacă nu, ...uit.

— Dacă întrebarea mea nu e prea nedelicată : Ce anume vă place să uitați ?

— Tot ceea ce face ca, uneori, viața noastră să nu fie senină.

— Ce ați dori să transmiteți spectatorilor ?

— Aș vrea ca personajele pe care le interpretez să fie bine primite de public, să fie acceptate cu plăcere, dacă se poate, chiar cu bucurie. Asta, ca actor. Ca om, as vrea să mulțumesc publicului pentru modul cum știe să primească munca mea. Publicul m-a făcut, în cel mai înalt grad, să simt că nu trăiesc degeaba. Și pentru asta, îi mulțumesc. Un MULȚUMESC, pe care să știe că l-am vrut scris cu majuscule.

Vasile POPESCU

PE MARGINEA MANUSCRISELOR

ANASTASIE CRIMCA — MINIATURISTUL

Editura Meridiane, printr-un album însoțit de un valoros studiu făcut de dr. Popescu-Vîlcea, prezintă iubitorilor de artă, pe unul din cei mai originali artiști ai secolului al XVII-lea — Anastasie Crimca — miniaturistul înzestrat cu deosebite calități, care a impodobit cu măiestria lui artistică numeroase din manuscrisele de la Dragomirna.

Originar din ținuturile sucevene, ele a căutat să reflecteze în desenele sale imagini din locurile natale atît de bogate în frumusești naturale, îndepărtîndu-se de la vechile miniaturi care foloseau alte mijloace de expresie.

Autorul ni-l prezintă ca pe un artist cu puternică expresivitate decorativă și cu un colorit viu și contrastant creînd armonii desăvîrșite. Caracteristica desenului lui este solemnitatea monumentală. Personajele lui Anastasie Crimca sînt surprinse în mișcare. ele arătînd totodată trăiri intense și variate, redate printr-o abilă schițare din cîteva linii. Artistul creează, după aprecierea celui care s-a îngrijit de întocmirea albumului, opere figurative de un ritm savant. Tot prin cîteva linii, el sugerează ingenios mulțimile văzute în adîncimea așezării ei. Scenele compuse de artist, deși au o anume naivitate, sînt surprinzătoare prin felul cum creează atmosfera momentului, cum rezolvă din punct de vedere tehnic anumite greutăți de înfățișare. Miniaturile arată că penelul lui Crimca este sprinten și îndrăzneț, că știe să combine culori plăcute, cu predominanța de verde, galben, roșu.

Noua prezență editorială care scoate în relief opera acestui pictor cu imense resurse este un act de dreptate făcut necunoscutului Anastasie Crimca, înaintaș al artei românești.

Const. SÎRBU

Scenă de petrecere...

MICA ENCICLOPEDIE

UN TEZAUR POPULAR: BUNA-CUVIINȚĂ

de L. SĂRĂȚEANU

S-a vorbit adeseori despre originea politeței. Născută într-o epocă în care aristocrația urmărea să dea strălucire reuniunilor din saloane, preluată apoi de o burghezie cu pretenții, politețea, văzută în această lumină, putea fi definită drept arta de a camufla, prin maniere elegante și prin vorbe meșteșugite, intenții, citeodată dintre cele mai josnice. Dar, dacă s-au găsit moraliști care să condamne „politețea" pentru caracterul ei de mascare a adevăratelor gînduri și simțăminte, în schimb nici un analist al relațiilor dintre oameni nu a avut decît cuvinte de elogiu la adresa „bunei-cuviințe". Ea este de sursă autentic populară și exprimă nu numai preocuparea formală de a găsi cuvinte deosebite, ci și grija de continuț de a nu jigni, de a alege formele cele mai respectuoase de a conversa cu semenii. În acest sens, buna-cuviință este expresia, în purtări și vocabular, a unui fond de bunătate și gingășie sufletească pe care poporul le duce cu sine ca pe un tezaur de nepreț uit. Literatura noastră — atît cea populară, cît și cea cultă — a sintetizat în nestemate nemuritoare, multe manifestări ale bunei-cuviințe atît de caracteristice oamenilor acestei țări. Amintiți-vă dialogul dintre baciul moldovan și oița lui năzdrăvană, dialog atît de plastic formulat în „Miorița". Baciul, cînd dorește să se adreseze prietenei lui, folosește apelativul „drăguță mioară". La rîndul ei, miorița se adresează ciobanului cu „drăgușule bace". Dintre clasici, Eminescu a știut mai frumos ca oricine să ilustreze aceeași tendință populară de exprimare cuviincioasă. Mircea cel Bătrîn, aflat în fața exponentului cel mai crunt al vrăjmașului, nu socoate nici o clipă că i s-ar putea știrbi din demnitate dacă va menține o vorbire pe cît de fermă, pe atît de impregnată de această bună-cuviință moștenită din tată-n fiu. Vestita formulă a Voievodului, care se adresează lui Baiazid cu vorbele „cît sîntem încă pe pace, eu îți spun bine-ai venit", exprimă nu numai o înaltă înțelepciune politică, dar și o perfectă consecvență cu datinile poporului. Tot în opera eminesciană, vom întîlni la sărmanul copilaș Călin, care paște bobocii, acea bună-cuviință nativă ce-i dictează să răspundă la binețele noului venit : „mulțămim, voinic străin".

Să ne-amintim, de asemenea, de proza sadoveniană atît de bogată în exemple de aceeași natură. Aleg din „Hanul Ancuței" cuvintele schimnicului Gherman, coborît din sihăstria lui la masa bogată a hangiței : „Îți mulțămesc, lele Ancuță, pentru vin și pentru căutătura ochilor. Poți să umpli oala, ca să nu te trudești a veni a doua oară". Avem aici, deopotrivă, bună-cuviință și umor blînd și de bună calitate. În „Frații Jderi", cînd un sol italian încearcă la un pahar de vin să afle vești despre domnitorul țării, însoțitorul său moldovean știe să-l pună la punct pe „curiosul" oaspete într-un mod categoric, dar care nu încalcă legea bunei-cuviințe · „Vinul de preț eu m-am obișnuit a-l bea în tăcere. Îl veți cunoaște și domnilе voastre în același chip".

Și exemplele s-ar putea înmulți la nesfîrșit. Pentru că spațiul nu ne permite aceasta, mă voi mulțumi să ofer, în încheiere, un ultim exemplu. La foarte multe popoare există obiceiul de a se adresa semenului, aflat la masă, urarea „poftă bună". Dar un singur popor — și anume poporul român — are, la această urare, un alt răspuns decît simplul „mulțumesc". Este un răspuns care exprimă multă generozitate și omenie. Îl cunoașteți cu toții : „poftim la masă".

ECOURI • ECOURI

● CUNOSCUTA cîntăreață sovietică **Edita Pieha** și-a încheiat recent turneul prin orașele București, Arad, Galați, Oradea și Timișoara, unde s-a bucurat de o frumoasă primire. Turneul său în România a fost cel de-al 34-lea din cariera sa, de-a lungul căreia a cîntat în 13 țări. O singură dată, în cei 16 ani de la debut (care a avut loc în 1956), i s-a întîmplat să... nu cînte : în filmul „Rezidentul", în care a interpretat rolul spioanei franceze Joséphine Clerc... Unul din ultimele sale mari succese este melodia „Balada aviatorilor", scrisă de cunoscutul compozitor Oscar Felțman pe versurile poetului Robert Rojdestvenski. Din România, Edita Pieha a plecat în turneu în Bulgaria, în R.D.G. (la T.V.) — țară în care a fost invitată de peste 15 ori, apoi în cele mai mari orașe siberiene (Omsk, Tomsk, Novosibirsk ș.a.). În continuare, la München va cînta timp de 2 săptămîni în cadrul programelor culturale ocazionate de Olimpiadă. De fiecare dată, alături de ansamblul vocal-instrumental leningrădean „Drujba", condus de soțul său, pianistul și compozitorul Aleksandr Bronevițki.

PAUL NEWMAN a trecut din nou în spatele camerei de luat vederi avîndu-l ca protagonist pe Henry Fonda la realizarea filmului „Dispreț fără teamă".

EROII filmului „Peste nouă poduri", regizat de Riszard Ber, după o nuvelă de Wieslaw Mysliwski, sînt țărani polonezi de la începutul acestui veac, locuind într-una dintre cele mai sărace regiuni ale țării. Rolul principal este interpretat de Franciszek Pieczka, actor cunoscut spectatorilor noștri din filmul „Viața lui Matei", dar mai ales datorită personajului comic pe care l-a interpretat în serialul de televiziune „Patru tanchiști și un ciine".

ROGER VADIM a distribuit-o din nou pe Brigitte Bardot în filmul pe care-l turnează începînd de luna trecută sub titlul rarisim „Don Juan".

LOUIS DE FUNÈS și-a găsit o nouă vocație în afara celei de actor : el este fondatorul și președintele unei noi asociații intitulate „Omul, artistul, natura", care-și propune să protejeze natura împotriva escaladării acesteia de către viața modernă.

DE-ABIA LA ÎNCEPUT de carieră, regizorul ucrainean Leonid Osyka a terminat de curînd filmul „Zahar Berkut", adaptare liberă după un roman de Ivan Franko, care urmărește evenimentele invaziei tătaro-mongole în Rusia secolului al XIII-lea și încercările năvălitorilor de a pătrunde pînă în centrul Europei. În rolul principal : actorul Vasili Simkici.

La vîrsta de 77 de ani, actorul francez Michel Simon se pregătește pentru un turneu în... Canada, unde va apare în cîteva recitaluri alături de Jeanne Carre. Fotografia îl înfățișează în „cineteca" particulară pe care o posedă în localitatea Noisy-le-Grand. Aici se află copiile celor 143 de filme pe care Michel Simon le-a interpretat în lunga sa carieră artistică.

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 6 AUGUST

PROGRAMUL I: 8.30 Cravatele roșii... pe litoral; 10.00 Viața satului; 11.10 Mari muzicieni la București : Isac Stern ; 12.00 De strajă patriei. Ziua marinei Republicii Socialiste România; 12.30 Emisiune în limba maghiară; 14.00 360 de grade : Tenis de cîmp : România—Australia ; 18.30 Film serial pentru tineret ; Cei trei mușchetari (II) ; 19.20 1001 de seri ; 19.30 Telejurnal ; 20.10 Orizonturi calde ; Reportaj realizat cu prilejul Zilei Minerului ; 20.30 Telecinemateca: Cum să furi un milion. Cu : Audrey Hepburn, Peter O'Toole, Charles Boyer ; 22.30 Telejurnal ; 22.45 Duminică sportivă.

PROGRAMUL II: 12.30 Promenada duminicală ; 20.00 Eroi îndrăgiți de copii : Năică ; 20.30 Teatru liric TV.: „Aida" de Verdi (tablourile VII, VIII, IX) ; 21.15 Săptămîna culturală bucureșteană ; 21.30 Seară de romanțe cu Dorina Drăghici și Nicu Stoenescu ; 22.00 Film TV : Haina de piele.

LUNI 7 AUGUST

PROGRAMUL I : 17.30 Curs de limba rusă. Lecția a 9-a; 18.00 Caminul ; 18.40 Scena ; 19.00 Săptămîna în imagini; 19.20 1001 de seri ; 19.30 Telejurnal ; 20.00 Reflector ; 20.15 „Izvoare din bătrîni". Reportaj folcloric realizat pe cursul inferior al Mureșului ; 20.35 Roman foileton „Moș Goriot" Episodul IV ; 21.20 Prim plan. Ion Serbănescu, muncitor la uzinele de utilaj „Grivița Roșie" ; 21.45 Estivalia (Intervizlune) ; 22.30 24 de ore : 22.45 Constraste în lumea capitalului.

PROGRAMUL II: 20.00 Năzdrăvanii și... soarele; 20.30 Ghișeul; 20.50 Sub cupola circului ; 21.05 Romantic club ; 22.30 Cronica literară.

MARȚI 8 AUGUST

PROGRAMUL I: 9.00 Telex: 9.05 Melodii și jocuri populare românești (reluare) ; 9.20 Căminul (reluare) ; 10.00 Curs de limba engleză. Lecția a 9-a; 10.30 Prim-plan (reluare) ; 10.55 Film serial: Salut Germain (reluare) ; 11.35 Selecțiuni din emisiunea „Promenada duminicală" (reluare) ; 12.15 Telejurnal ; 17.30 Curs de limba franceză ; 18.00 Cum vorbim ; 18.20 Interpreții și rolurile lor. Între două pasiuni : muzica și sculptura; 18.50 Dinamica societății românești ; 19.20 1001 de seri ; 19.30 Telejurnal ; 20.00 Seară de teatru : „Acești îngeri triști" de Dumitru Radu Popescu ; 22.15 Recital Tereza Kesovia ; 22.40. 24 de ore.

PROGRAMUL II: 20.00 Telecinemateca pentru copii : Tom degețel ; 21.30 Agenda ; 21.40 Luminile rampei ; 22.10 Telex tehnico-științific ; 22.20 Dicționar muzical-distractiv (reluare).

MIERCURI 9 AUGUST

PROGRAMUL I: 9.00 Telex; 9.05 O viață pentru o idee (reluare), Nikitin (III) ; 9.35 Luminile rampei (reluare) ; 10.00 Curs de limba rusă. Lecția a 10-a: 10.30 Cărți și idei : Octavian Paler : Drumuri prin memorie ; 11.10 Telecinemateca pentru copii: Tom Degețelul (reluare) ; 12.40 Telejurnal ; 17.30 Curs de limba germană. Lecția a 9-a ; 18.00 Cîntare patriei ; 18.50 Timp și anotimp în agricultură ; 19.20 1001 de seri ; 19.30 Telejurnal ; 20.00 Teleobiectiv; 20.20 Telecinemateca: Aventurile unui tînăr. Cu Richard Baymer și Paul Newman: 22.40 24 de ore.

PROGRAMUL II : 20.00 România în lume ; 20.30 Lucrări premiate la Concursul național de muzică ușoară. Constanța 1972 ; 21.15 Viața economică a Capitalei ; 21.35 Arta plastică : Muzeul de artă din Iași ; 21.50 Roman foileton : Moș Goriot (reluare).

JOI 10 AUGUST

PROGRAMUL I: 9.00 Telex; 9.05 România în lume (reluare); 9.35 Prietenii lui Așchiuță; 10.00 Curs de limba franceză. Lecția a 11-a ; 10.30 Telecinemateca ; Aventurile unui tînăr (reluare) ; 12.50 Telejurnal ; 17.30 Emisiune în limba maghiară ; 18.30 La volan ; 18.50 Tîrgul de mostre de bunuri de consum, 1972 — transmisiune directă ; 19.20 1001 de seri ; 19.30 Telejurnal; 20.00 Drumul tinărului spre muncă; 20.15 Serial document TV : Secretul orei H (după cartea lui H. Zincă „Și a fost ora H"), Episodul „Soarele răsare la 5.28"; 20.35 Litoral '72; 21.00 Tinerii despre ei înșiși: 21.30 Aventuri în epoca de piatră; 22.20 24 de ore: 22.40 Campionatele balcanice de natație.

PROGRAMUL II: 20.00 Concert simfonic: 21.00 Agenda: 21.10 Desen animat: 21.20 Bucureștiul necunoscut: Memoria caselor (I): 21.40 Film serial pentru tineret: Cei trei mușchetari (reluare): 22.30 Cărți și idei.

VINERI 11 AUGUST

PROGRAMUL I: 9.00 Telex: 9.05 Serial document TV: Secretul orei H. (reluare): 9.25 Cîntă orchestra „Doina Argeșului" din Pitești ; 10.00 Curs de limba germană. Lecția a 10-a : 10.30 Desen animat: 10.45 Tîrgul de mostre de bunuri de consum — 1972 (reluare): 11.15 Aventuri în epoca de piatră (reluare): 12.05 Film serial pentru copii: Fiul mării (reluare): 12.35 Telejurnal: 17.30 Finala celei de-a V-a ediții a concursului de construcții tehnice pentru pionieri și școlari „Ex-terra '72": 18.15 Satul contemporan; 18.55 Drumuri în istorie; 19.20 1 001 de seri: 19.30 Telejurnal: 20.00 În dezbatere publică: Codul muncii: 20.15 Serial document TV. Secretul orei H. Episodul: Cifrul: 20.35 Filmul artistic: Nopți albe. După romanul lui F. Dostoievski: Cu L. Marcenko, Oleg Strîjenov: 22.05 Ancheta științifică: 22.35 24 de ore: 22.55 Campionatele balcanice de natație.

PROGRAMUL II: 20.00 O viață pentru o idee : Nikitin (IV) : 20.30 Biblioteca pentru toți: 21.00 Agenda: 21.10 Cluburi sportive bucureștene: 21.30 Film documentar: Sub soarele de mai — producție a studioului „Alexandru Sahia": 21.40 Dans și muzică de pretutindeni.

SÎMBĂTĂ 12 AUGUST

PROGRAMUL I: 9.00 Telex; 9.05 Biblioteca pentru toți. Dimitrie Anghel: 9.50 De vorbă cu gospodinele: 10.05 Teleenciclopedia (reluare): 10.50 Sălas de cîntec românesc: 11.20 Serial — document TV. Secretul orei H. (reluare) 11.40 Codul muncii (reluare): 11.55 Emisiune de divertisment (reluare): 12.30 Telejurnal 16.30 Emisiune în limba germană; 18.15 Ritm, tinerețe, dans: 18.45 Finala celei de-a V-a ediții a concursului de construcții tehnice pentru pionieri și școlari: Ex-terra '72: 19.20 1 001 de seri: 19.30 Telejurnal: 20.00 Serial document TV. Secretul orei H. Episodul: Aresarea din salonul galben: 20.20 Teleenciclopedia: 21.00 Film serial: Mannix, guvernatorul cu Mike Connors: 21.55 Apartamentul (III): 22.55 Telejurnal: 23.10 Campionatele balcanice de natație.

PROGRAMUL II: 16.30 Agenda: 16.40 Ansambluri folclorice: 17.10 Reportaj bucureștean: 17.30 Pagini muzicale de mare popularitate; 18.00 Film artistic: Flacăra olimpică. Cu: Wanda Neuman, Ladwiga Andrezowska.

INFORMATICĂ

CEA MAI PRODIGIOASĂ MEMORIE DIN LUME!

Un „arhivist" model. În maximum 10 secunde vă găsește o pagină dintr-un „vraf" de mai multe milioane de pagini. Noul născut al opticii și electronicii poate condensa în micro-filme o sută de milioane de volume sau trei miliarde de pagini într-un spațiu de 200 m, ceea ce altfel ar ocupa 3 000 km !

Cu fiecare promoție de calculatoare electronice lansate pe piața informaticii, se înscriu noi recorduri. Multă vreme, progresele obținute au fost spectaculare. De cîțiva ani însă, în saloanele internaționale în care se prezentau noi modele, nu s-a mai produs nici o surpriză. „Campionatele" păreau să se desfășoare în „liniște". Demonstrația viza noile „teritorii" de lucru cucerite. Dar de fiecare dată lumea constructorilor era în emoție, așteptînd să se spună : „de data asta, formidabil". Și iată că de data asta, într-adevăr evenimentul s-a produs. „Noutatea" — de altfel posibilitate bine cunoscută în lumea

mai mult de 200 m, puse unul lîngă altul. Dacă se ține seama că în aceleași condiții, cele o sută de milioane de volume, totalizînd trei miliarde de pagini ar ocupa 3 000 de km, adică un imobil în secțiune pătrată de 300 m și 50 de etaje, spațiul de 200 m este un record. Acest calculator numit Phèdre (nu e vorba de Fedra lui Racine ci de inițialele Procedeu holografic de inregistrare a datelor restituite electronic) de autorii lui, ing. Michel Théheux și Serge Bolusset, poate să vă redea, la o singură apăsare pe clapă, pe un ecran, semnătura de pe un cec, aleasă dintre două milioane depuse la bănci. Aceas-

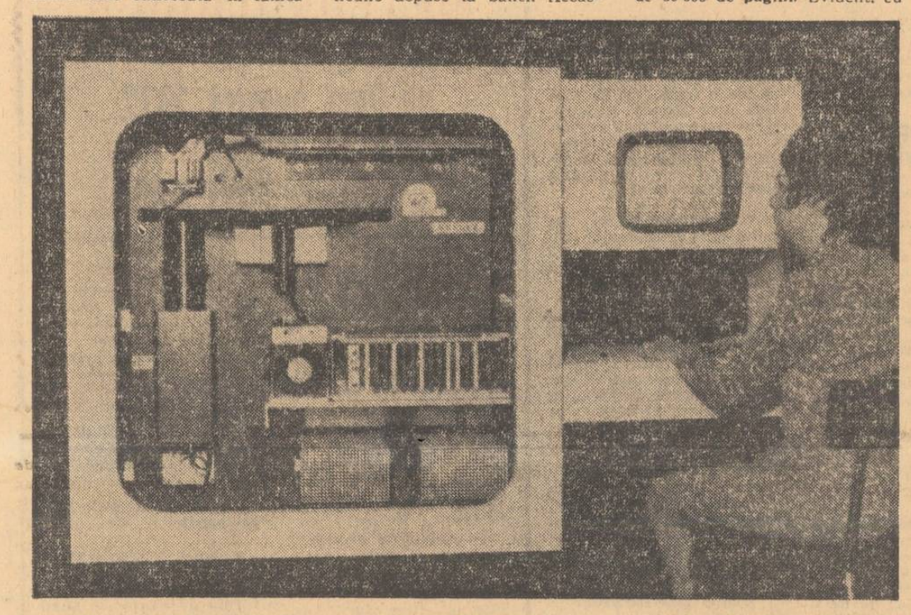

tă posibilitate îl înscrie nu numai ca un instrument prețios de documentare ci și ca un excelent fișier universal. Cu acest exemplu, ne dăm seama că este vorba de imagine — partea optică și de inf.rmație. Or, în ce privește imaginea, interesant este faptul că s-a folosit laserul, care aici furnizează sursa de lumină coerentă necesară holografiei. Se știe că holografia permite obținerea de holograme, adică imagini în relief. Evident, s-a pus și întrebarea : atunci cînd informațiile pe care le pretindem sînt scrise, pagini

condiția să știți exact ce pagină doriți. **Și doar 10 secunde cînd are de căutat într-un „vraf" de cîteva milioane de pagini. Firește** „cea mai prodigioasă memorie din lume" actualmente este și extrem de scumpă. Deocamdată.

plate, relieful la ce servește ? Răspunsul a fost că și în acest caz sistemul holografic folosește, dat fiind (citățm) că **în loc de a fosa toate punctele unui volum, se fotografiază fiecare pagină a cărții ca și cînd ar fi fost un punct al unei mari suprafețe.** Iar dacă cineva ar dori să efectueze stocajul obținut pe microfilme, dar cu un aparat de fotografiat clasic, chiar perfecționat, miniaturizarea, ca să se obțină o imagine clară, nu va putea fi prea înaintată. Tot ce se va putea face e o reducere avînd factorul de 1 000, pentru că razele luminoase care impresionează documentul se difractă, se împrăștie. Lumina coerentă a laserului permite să se atingă o miniaturizare avînd factorul de reducere... 10.000 ! În limbaj informatic înseamnă că Phedre permite condensarea a 150 de milioane de biți pe centimetru pătrat.

Charles-Noel Martin care explică în revista „Science et Vie" datele „noului născut" al electronicii și opticii, arată că economia de spațiu pe care o oferă nu este singura sa performanță. Este — la fel sau chiar și mai importantă — economia de timp. **Este suficient o singură secundă pentru ca el să regăsească o pagină pe care o pretindeți dintr-un ansamblu de 50 000 de pagini.** Evident, cu

știință — o oferă colaborarea opticii cu electronica. La crearea noului născut, s-au „cheltuit" treizeci de ani de cercetări care au traversat etapele holografiei, laserului și electronicii. Se deschide cu acest nou calculator, spun unii, era postgutenbergiană. Ce justifică o asemenea afirmație ? Să urmărim cîteva performanțe obținute. **Ar putea de pildă condensa o sută de milioane de volume, de aceleași dimensiuni, pagină cu pagină, pe față și pe dos, în micro-filme care nu ar ocupa**

INTERCLIMA '72

Așa se numește o expoziție internațională de tehnici de încălzire, de frig și climatizare deschisă recent la Paris. S-ar părea, la prima vedere, că ideea de izolare termică la construcții pretinde o cheltuială în plus. Realitatea este cu totul alta. Este vorba efectiv de economie : a căldurii și chiar a unor materiale de construcție. E pentru unii constructori greu de înțeles că un „perete" mai ușor și mai puțin dens va izola mai bine decît clasicul zid de piatră. Dar izolarea termică a unui perete nu are legătură cu rezistența mecanică ! Cînd afară este frig, de pildă —5°, temperatura aerului în mijlocul unei camere este de 20°, iar temperatura suprafeței interioare a zidurilor, 14 grade, ceea ce rezultă că temperatura în acea parte a camerei coboară la 17 grade. Reacția locatarului ? Să dea drumul la mai multă căldură. Consecințe : risipă de căldură, ambianță neplăcută, sufocantă, iar diferențele de căldură lîngă perete — lîngă calorifer. pot avea consecințe nefaste. Un studiu făcut în Anglia în 1971 arată că 90 000 de oameni mor în fiecare iarnă ca urmare a răcelilor datorate în mare parte inconfortului caselor britanice. Se deduce dar că izolarea este de fapt rentabilă pentru toată lumea. Și este evident că aceste tehnici moderne se adaptează mai ușor construcțiilor noi decît vechilor clădiri.

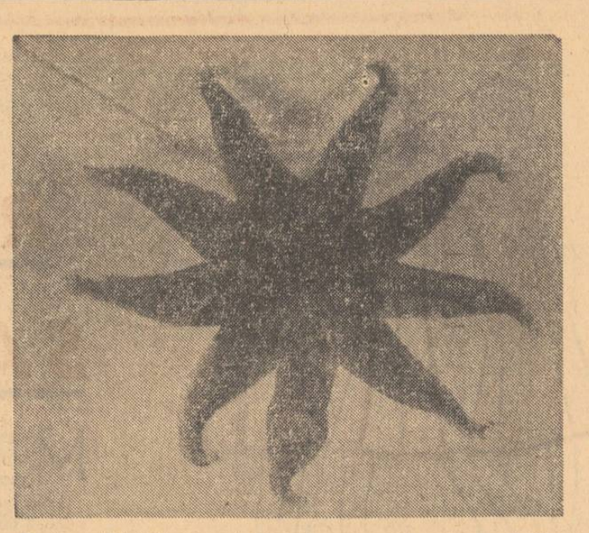

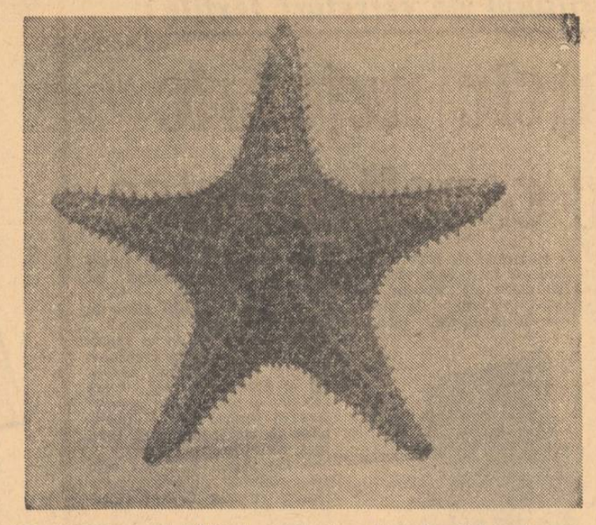

Deși par bijuterii aruncate în adîncuri, aceste animale uimitoare prin frumusețea și nebănuita varietate a formelor sînt poate mai impresionante prin bizareria comportării lor

BIOLOGIE MARINĂ

STELELE MĂRII

de dr. docent Mihai BĂCESCU

Drame în adîncuri. O impresionantă luptă între cea mai mare stea de mare și unul dintre cei mai mari melci ai oceanului. Scoicile vînează ! Stelele își rup și-și părăsesc brațele ! Gorgonii atacă ciclopii !

Stelele de mare, spre deosebire de echinizii ierbivori sau cu regim mixt, sînt carnivore feroce. O midie sau o stridie, de exemplu, înghite moluștele întregi. Trebuie să fie impresionantă lupta între cea mai mare stea de mare de astăzi și unul dintre cei mai mari melci ai oceanului. Desigur că, surprinsă, steaua este perforată de stiletul melcului și rănită de moarte prin sugerea propriei substanțe, înainte ca ea, adevărat căpcăun pentru moluște, să-l poată învălui cu brațele și otrăvi cu secrețiile ei digestive.

Și mai dramatică este vînătoarea pe care o fac speciile de Asterias rubens scoicilor zise, în Franța, „coquille Saint Jacques". De cum aceste mari s'ele simt, prin chimiotactismul lor, că este pe aproape un Pecten **sau un** Chlamus, se-ndreaptă „cu pași mari" spre el ; la rîndu-i, victima simte apropierea dușmanului său ancestral și caută să fugă de el — și cînd zic fugă, pentru o scoică nu fac o figură de stil, căci tocmai aceste **scoici pot sări uneori cîțiva decimetri deodată datorită jetului de apă provocat prin brusca închidere a valvelor — largi cît palma la unele specii.** Clap-clap-clap, de 4—5 ori și poate scăpa de podiile stelei ce-l urmăresc ca brațele unei caracatițe. Dacă nu sare la timp și apucă a fi atinsă de brațul unei stele ce are ambulacre cu ventuze la capăt, este pierdută. O foarte reușită urmărire de acest fel a fost prinsă în secvența unui film submarin realizat de Cousteau ; ea se poate vedea adesea și în marile acvarii apusene, ca demonstrație specială pentru anumiți vizitatori.

O perfecționare dusă pînă la capăt a acestei posibilități de a face să țîșnească apa sub presiune, au realizat-o moluștele cele mai evoluate, Calmarii, care, grație ei, se pot lua la întrecere cu cei mai iuți pești ai oceanelor. Stelele de mare au și alte comportări curioase : în primul rînd, marea lor putere de regenerare ; nu numai că-și pot reface ușor un braț rupt, accidentat, ci-și pot reface toate brațele ce și le rup, cum făceau frumoasele exemplare castanii de Luidia din apele Mauritaniei. **A fost practic imposibil să conserv una întreagă din sutele ce ieșeau la traul, căci își răsuceau imediat brațele spinoase și le părăseau.** Dar nu numai accidental se regenerează podiile : sînt stele ca Linckia de exemplu, la care există o rupere spontană a podiilor, fiecare braț rupt putînd regenera în 2—3 luni cîte un animal nou (schizogonie naturală).

Stelele ocupă cele mai variate funduri marine, pînă la adîncimea de aproape 8 500 m. Porcellanaster ivanovi bunăoară, a fost dragat de o navă sovietică de la 7 600 m. Cele de la adîncimi ultra abisale însă sînt mult mai mici : genul Lethmaster de la 7 000 m are doar 2—4 cm.

Din cele 2 000 specii cunoscute în ocean astăzi doar una a pătruns recent și în Marea Neagră, dar numai în sectorul prebosforic (Marthasterias). Aceasta, pentru că echinodermele în general nu suportă sărătura marină mai mică de 30 g sare la litru. Numai puține specii trăiesc în apele cu mai mică salinitate (20—22 $g^0/_m$) ca Marea Neagră. **Este curios să constați că multe din aceste animale bizare, strins legate de întunericc, răceală glacială și de fundul mărilor, au totuși o copilărie liberă ce și-o petrec la suprafața luminată și caldă a oceanului.** Este vorba de larvele planctonice Echinopluteus de exemplu ce urcă spre suprafață imediat ce ies din ouă și după un timp de legănare în voia valurilor și curenților, se metamorfozează și se lasă la fundul oceanului, pe care nu-l vor mai părăsi de la sine niciodată și nici măcar pentru o clipă. Dacă echinizii coboară rar sub 1 000 m, în schimb reprezentanții celorlalte trei grupe de echinoderme sînt răspîndiți la toate adîncimile, de la cîțiva metri la 11 km, în toate oceanele lumii, din zonele polare la ecuator și pe tot soiul de funduri, mai ales

miloase ; **Holoturiile și Stelele de mare sînt aproape singurele imagini de animale mai mari prinse de aparatul fotografic dincolo de 8 000 m, limită pe care n-o mai depășesc nici pești.** Intoleranța la mediul salmastru a fost de altfel cauza **pentru care echinodermele n-au putut cuceri apele dulci ale uscatului, în ciuda vechimii lor ce se pierde în negura a peste 500 milioane ani.**

Un pas în plus în motilitatea grupului îl realizează o serie de echinoderme la care brațele sînt foarte lungi, uneori ramificate. Ele le mișcă rapid în toate sensurile, putîndu-se încolăci în jurul altor animale sau fixa de pietre ori pătrunde în crăpăturile stîncilor sau în cavitățile naturale ale bureților de mare, ale Corallior ș.a. Acestea formează grupul Ophiuridelor („Cozi de șerpi" mai pe românește), nume dat tocmai pentru șerpeasca mișcare a brațelor lor subțiri, lungi, articulate. Sînt atît de numeroase mai ales pe fundurile miloase ale mărilor, încît se pot număra cu miile la m² iar fotografiile submarine le prind adeseori în raza lor. Din neamul acestora, din care trăiesc astăzi 1 800 feluri, au pătruns și-n Marea Neagră vreo două feluri : o steluță mică roz, cu anvergura de cca 2 cm, (Amphiura), alta albă ceva mai mare, Ophiura. Un grup al acestor steluțe, gorgonocefalii, au discul corpului de cîțiva centimetri iar brațele divizate și răsdivizate încît realizează o adevărată încîlcitură de fire și firișoare, articulate, mereu în mișcare. **Această încîlcitură de brațe le-a adus mitologicul lor nume după imaginea închipuită a părului Gorgonei.** Ele trăiesc în toate oceanele ; prin mișcările rare ale brațelor, prevăzute cu cîrlige ca de pește, cosesc din apa oceanului ciclopi și alți crustacei, pe care-i îndreaptă apoi spre gură. Astrospratus și Astrophyton adușî de pe coastele Africei de Vest pot fi văzuți la Muzeul Antipa și sînt gălbui la culoare. Ultimul fiind **singurul reprezentant al gorgonidelor în apele Europei.**

90 % dintre femeile care au un cancer de sîn, dacă acesta este depistat foarte timpuriu, pot fi salvate ! „Noi putem acum, fără intervenție chirurgicală, fără durere, fără pericol, fără nici un dezagrement pentru pacientă, să stabilim un diagnostic al cancerului de sîn mai precis ca oricînd mai devreme ca niciodată, „individualizat" — s-a afirmat recent la Strasbourg în cadrul Congresului de terapeutici nemutilante ale cancerului de sîn. Medicina dispune pentru aceasta de tehnici moderne : senografia (radiografia sînului), mamografia, termografia, ecografia (ultra sunete), puncția, citologia... Dar tratarea cu succes, nemutilantă a femeii presupune din partea ei să știe. Și nu să se lase orbită de spaima de cancer. De altfel un film științific de popularizare, realizat de prof. dr. **ION CHIRICUȚĂ**, directorul Institutului oncologic din Cluj, este o invitație adresată femeilor să se salveze, înfrîngîndu-și teama, și apelînd din timp la medic. Fiecare femeie poate

CANCERUL DE SÎN, TRATAT CU SUCCES, FĂRĂ MUTILARE!

și trebuie să-și supravegheze sa apariția unei tumori. Pentru aceasta, trebuie, o dată la trei luni, (o săptămînă după mestră), să-și facă următorul examen :

În fața unei oglinzi, **privindu-se din față și din profil cu brațele întîi în lungul corpului, apoi orizontal, cu ele în sus, să facă comparația ambilor sîni : forma, pielea, mamelonii ;**

Cul ată, cu o pernă sub umeri : **Cu brațul care corespunde sînului ce urmează să fie examinat, sub cap. Să se palpeze sînul sting cu mîna dreaptă și apoi, evident, sînul drept cu mîna stîngă, explorînd și sînul și subsuoara.**

De refăcut același examen, cu brațul care a fost ținut sub cap, de-a lungul corpului.

De știut că orice anomalie : deformare, deviație, înfundare a virfului de sîn, pată roșie, scurgere, durere — trebuie imediat semnalată medicului.

De știut în același timp că nu orice îngroșare înseamnă neapărat o tumoră, și că nu orice tumoră este neapărat un cancer, dar și că un cancer poate să înceapă printr-una din aceste anomalii. **Așadar, de semnalat mediculuI, cu încrederea deplină că la nivelul cunoștințelor și tehnicilor de astăzi, tratamentul făcut la timp îi salvează femeii viața și calitatea vieții, nemaifiind nevoie de o operație mutilantă. Astfel, cancerul sinului care împreună cu cel al colului uterin sînt cele mai frecvente la femei și este unul dintre importanții „ucigași" dacă nu se iau măsuri, a devenit astăzi unul dintre cancerele al cărui tratament dă foarte bune rezultate, dacă e depistat la timp.**

FIZICĂ ATOMICĂ

RADIOIZOTOPII LA LUCRU

Revizia navelor ? Nimic mai simplu. Verificarea stării pereților navei durează cîteva minute, fără ca să fie tulburată sau oprită călătoria. E suficient să ai un aparat portabil de măsurare, cu ajutorul radiațiilor. Realizarea aparatului îi aparține ing. Cornel Popescu de la I.F.A.

Dintre noutățile aflate în domeniul aplicării radiozotopilor, se înscrie realizarea unui aparat portabil destinat măsurării eroziunii conductelor metalice și a straturilor de crustă depuse pe aceste conducte. Autor : ing. **Cornel Popescu** de la Institutul de Fizică Atomică, laboratorul de aplicații ale radioactivității.

Pe conductele metalice folosite în hidrotransporturi, la hidrocentrale, în întreprinderile miniere etc pot avea loc două procese : fie de eroziune, ceea ce conduce la perforarea conductelor, fie de depuneri de crustă, iar aceasta înseamnă micșorarea, cu timpul, a secțiunii conductelor, uneori, înfundarea lor. Evident, este nevoie — ca să se evite accidentele provocate fie de eroziune, fie de depunerea de crustă — de un permanent control al conductelor.

Cum se făcea aceasta pînă acum ? Se perfora conducta din punct în punct cu un aparat de sudură. Prin orificiul efectuat se vedea dacă și cîtă crustă s-a depus. Controlul odată realizat, se resuda. Or, e limpede, că pe de o parte o conductă nu se poate perfora în puncte foarte apropiate, pe de alta, comportă o muncă deloc ușoară și migăloasă. Unele conducte se află la mari înălțimi — de 10, 12 m, iar sudorul este chemat să lucreze în poziții incomode, ridicînd deci la 10, 12 metri aparatul de sudură Cu aparatul imaginat de ing. Cornel Popescu, verificarea durează doar cîteva minute, în puncte oricît de apropiate și nu pretinde neapărat golirea conductei. Se poate măsura indiferent dacă este sau nu plină. Aparatul este util nu doar în controlul conductelor. Orice recipienți, mai ales cei folosiți în industria chimică, recipienți cu grosimi de pereți de oțel pînă la 20 mm. pot fi controlați... simplu, repede și cu mare precizie. Și iată că aici se deschide o altă perspectivă de aplicare. Pereții navelor Se știe că pentru a măsura eroziunea prezentată de pereții metalici ai navelor, nava era adusă în port Cu aparatul care folosește radioizotopii, verificarea se face din interiorul navei, oricînd, în timp ce nava plutește în larg. Să mai adăugăm la această prezentare în premieră, faptul că aparatul a fost realizat pe baza unui contract încheiat cu I.C.E.N.E.R.G.

150 CUTREMURE ÎNTR-O LUNĂ

O regiune de o stranie frumusețe, pe care un film documentar recent al vestitului vulcanolog Haroun Tazieff ți-o sugerează. O imensă vale de sare (grosimea stratului de sare atinge peste 1000 de metri), recifi coralieni aflați... în mijlocul unor cîmpuri de lave. Pe ținele de „hyaloclastite" (lavă bazaltică pulverizată de exploziile ce întovărășesc erupțiile subacvatice) sînt incrustați corali și scoici. Dar sub căldura toridă (vara, 57°C la umbră), pămîntul tremură. 150 de cutremure în medie într-o lună ! Desigur (și din fericire), în majoritate ele nu sînt resimțite decît de seismografe. Care este misterul acestui pămînt ? Se întinde la sud de paralela 13° 10' pînă la Ghubet Al Kharab pe coasta Africii de răsărit. E aici o parte din Etiopia și o fișie îngustă a Somaliei. Geologii, geofizicienii au ajuns la aceeași concluzie ca și H. Tazieff care a studiat regiunea în timpul a șapte expediții (ultima în 1971). Este un fund de mare ridicat la suprafață relativ recent. Crusta terestră este extrem de subțire. Mantaua superioară, foarte aproape Răspunzînd multor întrebări pe care le-a spus științei acest teritoriu seismic și vulcanic, s-a aflat și un lucru de important interes economic. Măsurîndu-se fluxul termic, s-au observat anomalii pozitive foarte mari, datorate tocmai proximității mantalei superioare. Așadar, această regiune lipsită de materii prime, are la dispoziție (și poate s-o exploateze) o importantă sursă de energie termică

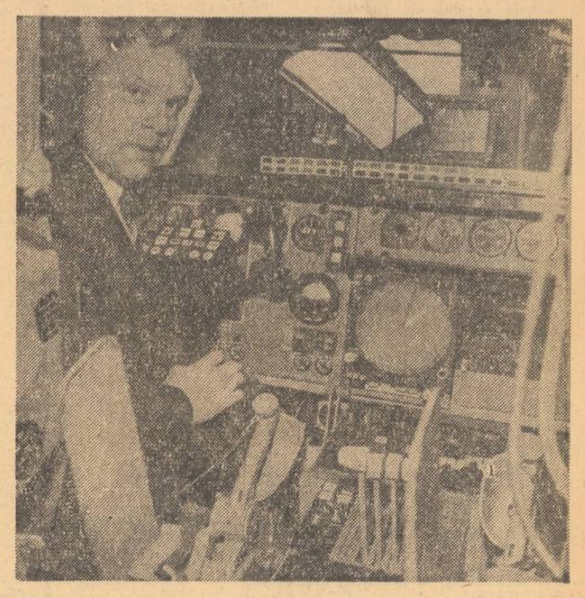

TU—144

În fața pilotului de încercare din fotografie, un bord simplificat la maximum, în timp ce, la cîțiva metri îndărăt, inginerul mecanic dispune și el de un panou de control, o adevărată uzină electronică. Este foarte greu de spus cui îi revine sarcina principală, cînd pilotului i se cere atenție, inițiativă, decizie, iar inginerului mecanic o putere de a controla în fiecare clipă, motoarele, sistemele electrice și hidraulice, consumul carburantului și circulația lui în rezervoare, presiunea aerului în interior etc. Prototipul nr. 1 al lui TU—144 a efectuat aproximativ 150 de zboruri, adică 200 de ore de zbor, din care jumătate în regim supersonic.

ÎNCEPUTUL AGRICULTURII CÎND ? ȘI... UNDE ?

Mereu și mereu în ultima vreme sîntem obligați să facem corecturi privind istoria omului. Cînd a început să cultive pămîntul și să crească animale ? Cele mai „certe" date sînt infirmate de noi descoperiri arheologice. În regiunea Non Nok Tha (în Thailanda) de pildă, s-a aflat că se cultiva orez și se creșteau vite încă acum 7 000 de ani... Tot aici metalul era cunoscut încă acum aproape 5 000 de ani ! Oîăritul, acum 4 700 de ani. Cea mai veche „civilizație" ? Nu. S-a descoperit că nu este singura zonă unde s-a născut „creativitatea". Accesul societăților umane la stadiul de producători nu a fost rezultatul unei străfulgerări de geniu undeva anume și numai acolo și la o anumită dată. A fost un proces de lungă durată și s-a produs în mai multe regiuni și, iarăși, de asemenea interesant, nu s-a întîmplat totul aidoma peste tot. Contrar a ceea ce se credea pînă acum, metodele au variat, manifestările nu au fost întotdeauna aceleași. La Ali Kosh, în sud-vestul Iranului, s-au găsit semințe carbonizate într-un strat datat a fi de acum 7 500 de ani aproximativ. În nordul Siriei, la Tell Mureybet. resturi de plante sălbatice de acum 8 000 de ani, demonstrînd că tratarea unor plante atinsese un mare grad de eficiență. Și chiar dacă aici nu se poate vorbi încă de o agricultură, oamenii trăiau într-un sat, cu case, deci erau sedentari. Și adeseori, alături de crescătorii de vite, nomazi, trăia o populație sedentară. Optica sec. XX asupra îndepărtatului trecut, se schimbă.

OȚEL INOXIDABIL ÎN PATRU CULORI

S-au cheltuit 45 de ani de cercetări în toate laboratoarele lumii pînă a se putea striga însfîrșit : evrika ! S-a obținut colorarea oțelului inoxidabil, în patru culori : roșu, auriu, verde, albastru, bineînțeles fără ca tradiționalele calități — aspect, longevitate, rezistență la coroziune, întreținere ușoară — să fie alterate. Pentru că problema cheie care a dat atîta bătaie de cap cercetătorilor nu a fost colorarea propriu-zisă ci calitatea. De aici rezultă cele două condiții importante ale noului procedeu : o metodă de control continuu al peliculei superficiale formate în timpul tratamentului (care asigură fidelitatea reproducerii tonurilor respective căutate) și, extrem de important, metoda de obținere a acelui aspect strălucitor și rezistent la uzură a produsului finit. Laboratorul „International Nickel" din Birmingham a obținut acest succes punînd la punct o a doua etapă de tratament prin electroziză, pentru a învinge obișnuitul inconvenient : alterarea peliculei de culoare. Acest al doilea tratament (imersarea într-o soluție de acizi — cromic și sulfuric — dar într-o mai slabă concentrare ca la început) antrenează mai buna aderare a peliculei și rezistența la uzură, fără ca să se altereze strălucirea metalică atît de prețioasă.

Noutăți la Institutul de cercetări textile :

Tricotajele nețesute și fibrele copoliesterice

Sîntem indiferenți la pretențiile modei ? Unii își susțin cu fermitate interesul redus pe care-l acordă acestei capricioase zeițe. Alții o divinizează. În sfîrșit, o a treia categorie, pare-se cea mai rezonabilă, o iau în serios numai în măsura în care nu frizează ridicolul. În oricare dintre aceste categorii ne-am plasa, nu ne putem declara în afara preocupărilor, tendințelor, diverselor ipostaze în care ea se dezvăluie de la un an la altul, chiar de la un sezon la altul. Dar dacă modă înseamnă și modern nu-i putem disprețui nici măcar capriciile. Rămîne, firește, de rezolvat o problemă : aceea de selecție, de optiune.

Pînă la stilul, la linia modei, alegerea se oprește întîi la țesătură. Iar cel mai clasic gust cu putință, nu va

Modelul acestei bluze bărbătești în dungi este obișnuit. Deosebită apare țesătura din poliester texturat în tricoturi urzite. Și ce e mai important : aspectul și tușeul sînt foarte plăcute.

respinge noutatea unui material mai practic, mai comod la purtare, mai ușor de întreținut, cu un aspect agreabil, cu un desen și un colorit original. Succesul țesăturilor sintetice din ultimii ani dovedește din plin acest lucru.

Sinteticele nu mai sînt însă la ora actuală ultima noutate în materie de textile. Amestecurile de fibre sintetice cu clasicele materii prime : fibre de bumbac, de in, de lînă, metode diferite de realizare a țesăturilor, a tricotajelor impun în actualitate alte și alte materiale. **Se vorbește foarte mult despre „nețesute". Ce sînt ? Cum sînt create ? Ce avantaje oferă ? Ce posibilități de răspîndire au ?**

Căpătăm răspunsuri la toate aceste întrebări la Institutul de cercetări textile din București, la secția de tricotaje nețesute.

Nețesutele, aflăm de la ing. ELENA MIȘCĂ, șefa secției respective, **au posibilități din ce în ce mai largi de aplicabilitate și aduc nu numai o noutate prin metoda realizării lor pe mașini speciale (o coasere gen tricot). Ele folosesc materii prime (fibre, deșeuri) mai ieftine, pot fi fabricate prin tehnologii într-un timp mai scurt, cu o productivitate sporită a mașinilor, se pretează la folosirea sută la sută a fibrelor sintetice.**

— Unde au pătruns nețesutele ?

— În cîteva domenii, deocamdată. Practic însă, au o arie foarte mare de „afirmare". Articole pentru hidroizolații, inserții nețesute ce înlocuiesc canafasul, batirul, vata, pături fibroase pentru matlaseuri, toate destinate confecțiilor, vată termosudabilă pentru autoturisme (numită așa, întrucît prinderea

Am putea garanta că șalul acesta ajurat din fibre poliesterice contractabile își va găsi multe... amatoare.

vuri tehnice pentru industria hîrtiei, filtre pentru medii uscate sau lichide (încă în faza de cercetare), iată produse ce fac parte din gama articolelor tehnice.

— Dar în casele noastre, în îmbrăcămintea noastră ?

— Ajungem și la acest aspect. Nețesutele pătrund în rîndul materialelor cu destinația : decorațiuni interioare : mochete, draperii, stofă de mobilă. Sînt apoi prezente și la stofele pentru copii, încălțămintea ușoară, în sfîrșit tricotajele.

— E un început încă timid de vreme ce n-au intrat în producție de serie.

— Să reținem nuanța perspectivei și să vorbim despre tricotaje.

— Ca specialist ce calități ați evidenția ?

— Au o finisare deosebită. Atît tricotajele pentru femei cît și stofele tricotate pentru bărbați se situează, prin aspect, între articolele de lînă și cele din bumbac. sînt mai voluminoase, mai călduroase, mai ușoare, mai plăcute la purtat, firele au un luciu tip mătase, se pot imprima. În colaborare cu ICECHIM, lucrăm la obținerea unor tricotaje din fibre copoliesterice (cu contracție)

Ușor, frumos, practic, metrajul realizat dintr-o combinație de fire poliesterice texturate și fire din fibre copoliesterice este, deocamdată, o promisiune. Însă una agreabilă !

care dau un aspect mai apropiat de lînă. Ne ocupăm și de diversificarea fibrelor poliesterice tip bumbac, în ceea ce privește mărirea gradului de alb, reducerea posibilității de peeling (scămoșare), mărirea luciului. O noutate ar fi și confecționarea hainelor de suport și de materialul de față se face prin termosudare electrică), servind ca izolator fonic, cîrpe de șters și lustruit caroseria, postavul

rea rochiilor pentru femei din poliester texturat pe mașini cu urzeală.

— Folosiți și alte fibre în amestec cu cele sintetice ?

— Da, fibre de in în amestec cu melană. Am constatat că inul dă un tușeu agreabil și permite o mai bună folosire a articolelor respective în timpul verii. Inlesnesc și melanjuri mai fine, mai de efect.

— De fapt, tendința este de a înlocui materii prime clasice cum ar fi lîna, bumbacul, inul...

— Dar nu oricum, ci în condiții care să facă de neobservat înlocuirea și să ofere produselor calități deosebite, de preferat țesăturilor din materiile prime clasice. Aș vrea să vă conving, arătîndu-vă cîteva mostre.

În ceea ce ne privește nu ne-am lăsat greu convinși...

Lucia MANOLESCU
Foto : **Octavian STĂCESCU**

MODA

ROCHIA SARAFAN

Modelul de sarafan alăturat poate fi purtat atît de o persoană slabă, cît și de una mai grasă, cu sau fără bluză.

Linia spatelui este clasică. Adaosul din dreptul mînecii între față și spate cuprinde buzunarul, prelungind astfel silueta.

Sarafanul se confecționează din jerseu, gabardină sau o stofă subțire în culoare deschisă : roz, bleu, oranj, bej. După tipar se pot face diferite modele după imaginația fiecăruia (și puțin, cu ajutorul nostru). Tiparul are latura pătratului de 10 cm. Fiecare parte se croiește în dublu.

Desene de Tanți PFENNINGS

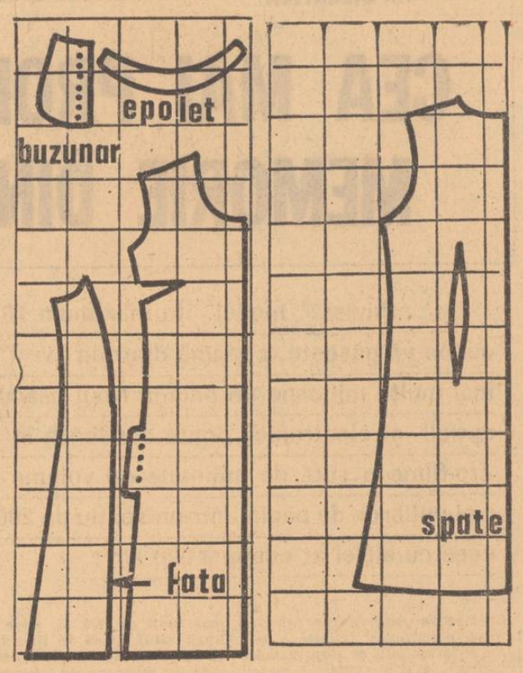

RĂSPUNDEM LA ÎNTREBĂRILE DUMNEAVOASTRĂ...

PE TEME DE ÎNVĂȚĂMÎNT

I. GRĂDINARU — Brașov : Prezentarea la examenul de definitivare în învățămînt este un drept pe care-l au numai acele cadre didactice care au un stagiu de trei ani în activitatea didactică de predare. De altfel, acest lucru îl puteați cunoaște din statutul personalului didactic pe care este bine să-l aveți și pentru elucidarea altor probleme profesionale.

VICTOR VETRISAN — Oradea : Există o metodică a predării istoriei patriei pentru clasele I—IV, mai bine zis, un manual care servește elevilor liceelor pedagogice. Manualul este redactat de un colectiv de autori alcătuit din : V. Popeangă, N. Roșuț și Gr. Ștefan. El a apărut anul acesta în Editura didactică și pedagogică.

C. CRISTESCU — Galați : La școlile de specializare postliceală la care concursul de admitere are loc între 15—22 septembrie se pot prezenta absolvenți ai liceelor de cultură generală cu diplomă de bacalaureat sau cu certificat de absolvire, precum și absolvenți ai altor școli echivalente. Înscrierile încep la 1 septembrie și se încheie în preziua începerii concursului.

ILEANA STANCU — Constanța : Absolvenții școlilor profesionale pot fi primiți în licee după promovarea examenelor de diferență stabilite de Ministerul Educației și Învățămîntului. În ceea ce privește ucenicii care fac pregătirea teoretică prin învățămîntul profesional seral sau învățămînt de zi, aceștia primesc aceleași acte de studii, pentru meseria în care s-au pregătit, ca și absolvenții învățămîntului de zi de la școlile profesionale. Ucenicii care fac pregătirea teoretică prin cursuri de calificare, primesc certificat de absolvire potrivit normelor în vigoare, pentru aceste cursuri. Același răspuns și celor două eleve din Pitești care ne-au scris pe tema de mai sus (**I. C. și S. M.**). La fel și lui **ȘTEFAN EUGEN** — Ploiești.

NADOLA ARPAD — Curtea de Argeș : Adresați-vă, în problema respectivă, Direcției regionale a Căilor Ferate din care face parte unitatea feroviară din localitatea dv. De acolo veți primi informații mai detaliate în legătură cu școala pe care doriți să o urmați.

TRAIAN MARIAN — Mediaș : Dacă răspunsul nostru mai este de actualitate, v-am sfătui să încercați la o facultate cu un profil practic. Ceea ce doriți dv. arată că nu sînteți bine edificat asupra carierei căreia trebuie să vă dedicați.

MIRA L. — Hațeg : Cine urmează și absolvă o facultate de istorie predă la catedră întreaga istorie, nu pe părți. Înțelegem că vă place istoria antică dar aceasta se predă într-un anumit an de studii ; la alți ani, se predă istoria medie, modernă, contemporană. Numai la facultăți există profilarea de care ne scrieți. În privința înscrierii, probabil că vara viitoare veți ști ce aveți de ales. Vă dorim succes !

RODICA DÎRLE — Roșiori (Satu Mare) : Nu peste tot funcționează școli cu limbă de predare franceză. Aceste școli sînt puține la număr întrucît pentru organizarea cursurilor se cer întrunite multe cerințe. Dacă doriți însă să învățați limba franceză, chiar în comună fiind, o puteți face cu destulă ușurință, apelînd la manualele care au apărut. Aceasta, în cazul cînd în școala dv. nu se predă această limbă.

A. ANGHELESCU — Sibiu : La școala de specializare pe care o urmați, dați o probă scrisă și una orală și la limba și literatura română. Ne surprinde ce ne scrieți : că în școală n-ați prea făcut gramatică. Cum este posibil acest lucru ? Trebuie să învățați ceea ce nu știți la gramatică. De gramatică are nevoie oricare om care învață, indiferent de specialitate.

M. AMALIA — Galați : Nu luăm întrebarea dv. drept reflexul unui capriciu. Vă înțelegem : vreți să deveniți cascadoare. Ați văzut în film cascadori și v-a atras această profesie. Cu regret vă spunem că o școală de cascadori nu există și nici n-ar fi nevoie să pregătim promoții de asemenea profesioniști. Singura soluție este a vă adresa prin scris celor care se ocupă cu această îndeletnicire foarte dificilă.

ELENA MARIN — *Boala Reynaud va beneficia de un tratament cu : Papaverină — Fosfobion, vitaminele PP și B6. Pentru sclerodermia asociată vă recomandăm : ACTH, superprednol, Nilfan. Aceste tratamente se fac obligatoriu sub controlul medicului.*

A. E. — județul Bihor. *Ne relatați că în repetatele internări vi s-a pus diagnosticul : „nevroză pitiatică, nevroză cu elemente funcționale". Citind scrisoarea dv. lungă și minuțioasă înclinăm către diagnosticul de psihastenie. Este obligatoriu să fiți sub observația aceluiași medic psihiatru care vă poate ajuta și cu diferite metode psihoterapice.*

GHEORGHE RAMSU. — *O ginecoastie care persistă peste vîrsta de 18 ani nu poate fi tratată cu nepăsare. Este obligatoriu un examen endocrinologic. Nu se poate*

ÎNGRIJIȚI-VĂ SĂNĂTATEA

rezolva prin corespondență.

MIRCEA ACIOCÎRLOAIEI — Galați. *Dermita alergică pe care o prezentați este determinată de benzină. Este necesar să purtați mănuși de protecție. În afară de Locacorten vă indicăm Nilfan — un drageu, seara. În timpul tratamentului, nu veți conduce vehicule auto.*

SORIN — București. *Mulțumim pentru aprecieri. Fiți liniștit, nu este necesară electrocoagularea. Cu timpul, pilozitatea se va repartiza uniform.*

O. MARIANA. — *De ce să vă izolați, să fugiți de societate ? Medicii vă pot ajuta. Vă îndrumăm către serviciile de endocrinologie și dermatologie.*

O. MIHAIL — București. *Sînteți îngrijorat că nu v-a apărut pilozitatea normală în regiunea bărbiei, dar nu ați precizat ce vîrstă aveți, ca să putem aprecia dacă este o întîrziere în evoluție.*

Politețea în lumea celor mici

COPIII PRIMESC ȘI SÎNT INVITAȚI

În timpul vacanțelor mari sau mici, copiii au multiple ocazii să-și invite prietenii, să fie primiți de aceștia.

Dacă copilul este invitat

● Îl veți conduce pînă la ușă sau cel mult pînă în vestiar și veți veni să-l luați la ceasul potrivit, altfel riscați să încurcați gazda.

● Dacă stați în apropiere, copilul se poate duce și veni înapoi singur. Prins în joc, copilul nu-și va da seama cînd trebuie să plece, deaceea e de datoria mamei să-i atragă atenția la ce oră anume trebuie să fie acasă.

● Copiii se duc la o petrecere între orele 16—19, dacă au între patru și opt ani și între orele 18—21 dacă au mai mult de zece ani.

● E de bună seamă de la sine înțeles că un copil va veni curat și bine pieptănat. Evitați însă să vă trimiteți fetele în rochii cu broderii, panglici și dantele. Pe de o parte o astfel de toaletă poate avea aerul unei sfidări, iar pe de altă parte nici fetiței nu-i va tihni joaca, căci va fi terorizată de gîndul că-și pune în pericol ținuta de gală.

Cît despre băieți, ei vor fi decent și corect îmbrăcați dacă vor purta pantaloni scurți gri sau albastru inchis și o cămașă albă.

● Nu e nici odată prea devreme să-l inveți pe copil să aibă tact și delicatețe. Mama nu va fi pe aproape ca să-l scoată din situații penibile.

● Nu e obligatoriu ca invitații să vină cu un cadou, dar evitați ca copilul dv. să fie singurul care se duce cu mîna goală. Riscați să se simtă stînienit. Ei pot oferi cărți, bomboane, mici jucării, discuri cu povești.

Ce mai trebuie să știe

● Ca să se poată descurca onorabil de cum a părăsit pragul casei unde a fost invitat, el nu trebuie să uite să salute politicos pe părinții micului său prieten.

● Va evita să facă dezordine în casă și dezastre în grădină.

● Nu e treaba lui să închidă și să deschidă televizorul, să mute mobilele din loc, să încerce să intre în încăperi ale căror uși sînt închise. La felul acesta se va face repede insuportabil.

● Își mai dorește să fie invitat și a doua oară ? Nu va striga cît îl ține gura, nu se va certa cu nici unul din copiii invitați.

● I se oferă o gustare ? Nu o va refuza cu protestul „Nu, mie asta nu-mi place". Dar, dacă îi place nu va înghiți cu lăcomie reclamînd că mai vrea. Va minca civilizat, va primi mulțumind dacă-i se mai oferă sau va refuza politicos : „Mulțumesc, mi-a fost deajuns".

● La plecare va spune un cuvînt amabil și va mulțumi pentru tot, mamei care l-a invitat.

Politețea celui care primește

Dacă vrea ca prietenii și colegii lui să petreacă într-adevăr o oră-două plăcute, el trebuie să știe dinainte că i se cer mici sacrificii.

Trebuie să fie gata să-și împrumute jucăriile fără nici o rezervă.

E poate neplăcut să-ți vezi păpușa preferată sau trenul electric în mina altora, dar buna dispoziție a gazdelor copii sau adulți — e întotdeauna pusă la incercare și e de datoria acestora să surîdă în permanență.

Buna dispoziție a invitaților trebuie supravegheată. Iată de ce un părinte greșește dacă pornește de la gîndul că cei mici se vor distra singuri. Ei își vor învăța copilul să se ocupe de cel mai timid dintre invitați așa că nici unul să nu rămînă izolat într-un colț, dar ii vor supraveghea atent și cu discreție, vor sugera jocuri, vor prevedea premii pentru cîștigători : creioane colorate, ascuțitori amuzante, pungulițe cu bomboane. Copilul va participa activ la toate pregătirile prealabile și va schimba cu părinții săi păreri despre ce a fost bine și ce a fost rău în cursul micii lor petreceri.

PROGNOZĂ METEOROLOGICĂ

pe luna august 1972

de Dumitru BACINSCHI
Director adjunct științific al Institutului de Meteorologie și Hidrologie

Intrată în tradiții ca luna cea mai călduroasă a anului, fapt pentru care a și primit denumirea de luna lui cuptor, luna iulie din anul acesta, deși nu lipsită de zile călduroase, înăbușitoare, s-a caracterizat mai degrabă prin frecvența mare a averselor de ploaie și descărcărilor electrice decît prin canicula.

În raport cu prognoza noastră aș putea aprecia, cu modestie, că neam apropiat doar de realitate, chiar dacă în intervalele noastre au fost prevăzute și ploi. Pentru acest motiv, cred că prognoza noastră poate primi calificativul de satisfăcător. Un motiv poate în plus să cerem scuze celor pentru care concediul de odihnă din luna iulie nu a fost prea reușit. Dacă mai era nevoie...

Și acum, o nouă încercare de prognoză pentru luna august. Din informațiile pe care le deținem, luna august 1972 ar trebui să evolueze asemănător cu luna august 1969. Datele de arhivă ne indică în general, că luna august 1972 se va caracteriza printr-o vreme normal de călduroasă. Din punct de vedere al precipitațiilor, se apreciază că ploile vor fi cantitativ apropiate de valorile normale, cu oarecari rezerve pentru regiunile din nord-vest unde aceste valori vor fi depășite. Intervalul cel mai ploios pare să se situeze între 17 și 27 august. Caracterul de aversă al precipitațiilor ar putea să le confere, pe alocuri, caracter de ploi abundente.

Cîteva intervale caracteristice :

5—10 AUGUST : **Vreme în răcire. Ploi sub formă de averse la sfîrșitul intervalului. Temperaturi minime pînă la 16° iar cele maxime nu vor depăși 26—28°.**

11—15 AUGUST: **Vreme în general frumoasă. Averse izolate de ploaie după - amiaza. Temperatura aerului în creștere, maximele ajungînd pînă la 32—34°, chiar mai ridicate în sudul țării.**

16—21 AUGUST: **Vreme instabilă. Ploi cu descărcări electrice, vînt moderat pînă la tare. Temperaturile maxime vor atinge doar local, 28—30°.**

27—31 AUGUST: **Vreme instabilă. Ploi cu frecvente descărcări electrice. Temperatura aerului în scădere, mai evidentă în nordul țării.**

Aeridor

PENTRU IUBITORII DE CĂLĂTORII

Valize mici din piele de diferite culori, cochete și ușor de purtat, apărute în magazinele noastre de specialitate, pretind o investiție ceva mai mare (415 și 523 lei), dar meritată. E o noutate nu numai foarte plăcută dar și extrem de practică, mai ales pentru marii iubitori de călătorii.

Pentru a rămîne în specialitate, vă semnalăm un produs destinat întreținerii hainelor și obiectelor din piele : „Vitamina pentru piele" (ne abținem de la comentariul asupra denumirii, ce provoacă o confuzie între destinația cosmetică sau destinația obiecte din piele) care se găsește în magazinele pentru chimicale și costă 5,50 lei un flacon.

DORMITORUL PE... ACOPERIȘ

Dormobile Freeway se numește acest automobil confortabil pentru călătorie și dormit, fă ă a obliga la transportul unei rulote care, orice s-ar zice, este mai puțin comodă.

Este unul dintre cele mai noi modele ale unei firme englezești.

CITITOARELE VĂ SUGEREAZĂ

CÎTEVA REȚETE DE BUCĂTĂRIE RAPIDĂ

Budincă din pate de ficat

Se iau, cantități egale de pate de ficat, pireu de cartofi și franzeluță muiată în lapte și bine stoarse. Se amestecă totul cu multă verdeață mărunt tăiată, cu 1—2 ouă crude, puțin unt, sare și piper după gust.

Se unge o formă de chec cu ulei sau unt, se presară cu făină, sau pesmet. Se toarnă înăuntru 2/3 din amestecul preparat. Deasupra se așază, unul lîngă altul, în lungime, ouă fierte tari și bineînțeles cojite. Se acoperă cu restul de amestec, se presară cîteva bucățele de unt și se dă tava circa 30 minute la cuptor înfierbîntat.

Se poate servi cu sos picant de roșii sau cu o salată preferată. **(VICTORIA CONSTANTINESCU — București).**

Ouă la cuptor

Se fierb ouăle tari (1—2 de persoană), se taie de-a lungul. Gălbenușurile se freacă cu puțin muștar, se sărează, se piperează după gust, se amestecă cu pătrunjel verde tocat. Cu acest amestec se umple golul albușurilor. Se așază ouăle într-un vas încasabil, pe care îl vom aduce și la masă, se toarnă deasupra puțină smîntînă. Cu cîteva minute înainte de a le servi se dau la cuptor încins din timp **(FLORICA GEORMĂNEANU — Sin Nicolaul Mare — Timiș).**

Pui fript în slănină afumată

Un pui, 250—300 g. slănină afumată, cimbru, sare, piper, unt cît o nucă.

Se taie slănina în fișii cît mai lungi. Puiul se sărează, se piperează, se presară cu cimbru atît pe dinafară cît și în interior. Înăuntru se pune și o bucățică de unt cît o nucă bună. Se înfășoară puiul în fișiile de slănină, se leagă cu sfoară și se frige în cratiță sau pe țepuse deasupra jarului. Se servește cu garnitura și salata preferată **(CONSTANTIN IANCU — București).**

Conopidă cu șuncă

O conopidă, 50 g. unt, 100 g. șuncă, 2 ouă, 1 dl, smîntînă, 50 g. cașcaval, sare.

Se curăță conopida de frunze, se spală, se desface în buchete, se fierbe în apă clocotită cu sare.

Într-o formă — de preferat de Jena — bine unsă cu unt, se pune un rînd de șuncă tăiată în șuvițe și se acoperă cu un nou strat de conopidă. Se bat ouăle cu smîntîna și se toarnă amestecul deasupra. Se dă 10—15 minute la cuptor încălzit dinainte **(ANA DOROTEIA ORGHIDAN — Sibiu).**

Budincă cu parizer

250 g. parizer, o ceapă, miezul de la o felie de pîine albă, o lingură rasă de făină, o legătură de mărar, sare, piper, 500 g. cartofi, 3 ouă răscoapte, cîteva roșii frumoase, 50 g cașcaval ras, 75—100 g. unt, o lingură de pesmet.

Se dă prin mașina de tocat parizerul, ceapa și piinea muiată în apă și stoarsă. Se înfierbîntă într-o tigaie puțin unt și se rumenește tocătura presărînd-o și cu făină. Se sărează, se piperează se adaugă verdeața tocată.

Cartofii, roșiile și ouăle răscoapte se taie în rondele. Se unge o cratiță cu unt, se tapetează cu pesmet și se umple cu straturi alternative de : cartofi, ouă, tocătură, roșii, cașcaval. Printre straturi se pun bucățele mici de unt. Se dă cratița la cuptor pînă ce se rumenește cașcavalul. Se servește fierbinte la dorință cu smîntînă. **(NICOLAE PETRICA — Galați).**

Creme rapide pentru foi din comerț

500 g. rahat, 200 g. unt, o lămîie. Lămîia și rahatul se trec prin mașina de tocat. Se freacă untul spumă și se amestecă cu pasta de rahat. **(ANA-MARIA PETRACHE — Ploiești).**

★

250 g. unt, 200 g. zahăr, două linguri de cacao sau șocolată rasă, 3 linguri de lapte fierbinte, 1—2 gălbenușuri crude (facultativ), vanilie.

Se freacă untul cu zahărul pudră, se incorporează gălbenușurile. Cacaua sau șocolata se desface cu lapte. După ce s-a răcorit se amestecă cu crema de unt. Se parfumează cu vanilie **(FLORICA GEORMĂNEANU — Sin-Nicolaul Mare).**

★

600 g. frișcă bătută, un pahar de cafea neîndulcită aromată cu o lingură de rom, 500 g pișcoturi de șampanie.

Se înmoaie cu cafea o parte din pișcoturi și se acoperă cu un strat de frișcă. Se continuă astfel pînă la epuizarea ingredientelor. Ultimul strat va fi de frișcă. Se dă prăjitura la frigider 30—40 minute **(ALEXANDRIA LETEA — Podul Iloaiei — Iași).**

★

150 g. margarină, 150 g. miere, 150 g. nuci măcinate, 250 g zahăr, un pachet de foi Lica (format mic).

Se arde 100 g. zahăr și se stinge cu 4 linguri de apă clocotită. Se adaugă nucile, mierea, restul de zahăr, margarina. Se pune totul pe foc amestecînd într-una 15—20 de minute.

Crema fierbinte se presează între foi. Se taie după ce s-a răcit. **(MIHAELA COMAN — Piatra Neamț).**

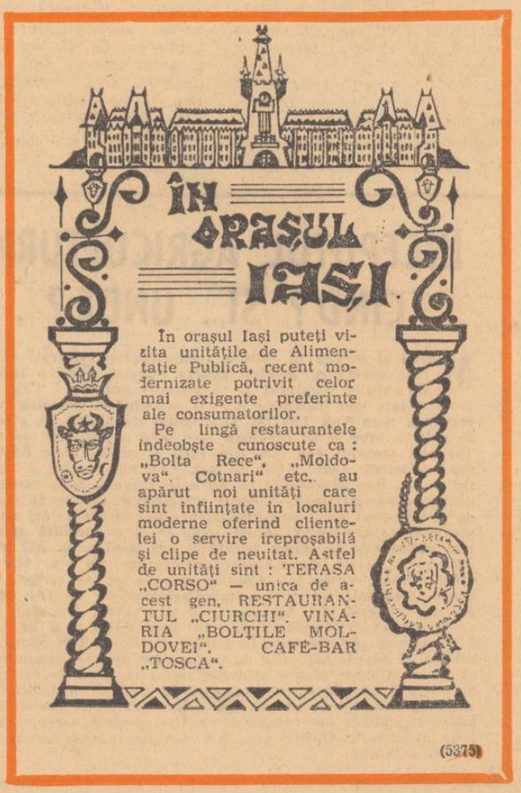

ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG — ZAG • ZIG

„VOIM SĂ NE SALVĂM UN LUCRU DE PREȚ: UN PĂRINTE"

de Mihai STOIAN

„Stimate curier,

Mă numesc Gelu Chirica, locuiesc în municipiul Galați și, cu voia Dv. eu și soția mea Eugenia, vă solicităm un sprijin în soluționarea cazului Augustin Clițan (socrul meu). Cel pe care dorim să-l ajutăm, prin intermediul Dv. este pensionar, locuiește în loc. Piroșa, com. Băbeni, jud. Sălaj După o perioadă de 28 de ani de muncă dintre care ultimii opt ca „artificier" la Intreprinderea minieră Teliuc, jud. Hunedoara, datorită unei boli profesionale, a fost pensionat în anul 1966. la aceeași întreprindere amintită fiind. Pe decizia Comisiei de expertiză este scris la diagnostic : „Silicoză gr. I avansat" A.C. avea pe atunci locuință în Hunedoara, însă datorită bolii și la recomandarea medicilor, a fost nevoit s-o părăsească, pentru un loc cu aerul mai curat, stabilindu-se unde am arătat că stă și astăzi. Boala continuă să se agraveze și, în același an 1966, este internat într-un spital din Cluj, pentru un tratament adecvat, căci, pe lîngă silicoză, mai apăruseră și alte tulburări.

La ieșirea din spital, pe lîngă rețetele de medicamente, i se dă și o recomandare pentru comisia de expertiză, în care este subliniat cu roșu „dreptul la însoțitor". Cînd l-a prezentat comisiei, pentru a-i acorda acest drept, medicii i-au recomandat să păstreze actul pentru dînsul. crezînd probabil (cer iertare pentru ironie, dar asta-i realitatea) că acest act poate ține loc de... însoțitor. În concluzie, comisia nu-i acordă acest drept. De 6 ani, de cînd durează lupta acerbă cu boala, cu crizele, totul devine mai grav (crizele mai dese, de mai lungă durată. uneori țin chiar 6 zile dintr-o lună). În acest timp bolnavul — adică socrul meu — este inconștient, abia reușește să-și revină și, citeodată, criza reîncepe. De multe ori, mama (mama soacră) a chemat „Salvarea", mergînd ea trei kilometri pe jos, pînă-n Băbeni, unde-i mai aproape, și răspunsul a fost cum nu se putea mai... convingător : pentru asemenea bolnavi nu se trimite ambulanța. De nenumărate ori, mama, împreună cu tatăl ei (73 de ani) l-au dus la spital la Jibou, însă au primit un răspuns asemănător celui de la Băbeni (a trebuit să intervină Comitetul de partid local pentru ca situația să se rezolve).

Toate acestea nu fac altceva decît să creeze un teren prielnic precipitării bolii, mai ales subtiliind în conștiința bolnavului faptul imposibilității însănătoșirii sale. Am fost în concediu de odihnă la ei, în com. Piroșa, și vă dați și Dv. seama ce am simțit noi cînd am văzut, sub ochii noștri, cum se poate stinge din viață un părinte care a luptat pentru fericirea noastră, care a muncit într-o mină, ca să-și poată face, la 50 de ani, o casă, o casă pe care, din pricina bolii a fost nevoit s-o părăsească... Și iată că (regret, asta-i situația) oameni specializați, puși să slujească sănătatea omului, indiferent că-i țăran sau muncitor în uzină, uită că oamenii aceștia, astăzi bătrîni, astăzi bolnavi poate, au contribuit și ei, prin strădania lor, cîndva, la mersul înainte al țării, că și muncitorul anonim care se prezintă acum la comisie sau nu mai știu unde, a pus umărul la situația mai bună pe care medicul a găsit-o. Să mai adaug că „oamenii în alb", cînd Augustin Clițan se prezintă pentru reînnoirea deciziei de pensie, se mulțumesc să-i elibereze alta nouă, fără să-l mai consulte, fără să fie chinuiți, da, acesta-i cuvîntul, de ideea că boala avansează...

Cît am stat la Piroșa am aflat de la el că socrul meu ar dori să fie internat în orice spital din țară, ar vrea să fie îngrijit. Noi am scris prezenta scrisoare din dorința ca tatăl nostru să fie respectat, să aibă însoțitor — dacă în cele din urmă se va dovedi că dreptatea este totuși de partea lui — să aibă pensia cuvenită — conform legii — actualului grad de invaliditate. Voim să ne salvăm un lucru de preț, un părinte, cerem pentru dînsul dreptate, nu milă.

Cu deosebită stimă
familia Gelu și Eugenia Chirică
str. Constructorilor nr. 2, bl. J 1, ap. 201
Galați"

Stimată familie, țin să mărturisesc că scrisoarea Dv. în măsura în care m-a intristat, în aceeași măsură m-a și bucurat. M-a intristat faptul că un om ca Augustin Clițan, după o viață de muncă *grea* (subliniez cuvîntul), nu-și găsește, cel puțin din felul în care relatați imprejurările, răsplata cuvenită. Ce înțeleg eu prin răsplata cuvenită ? Pur și simplu atenția și cumsecădenia din care se cuvine să ne „înfruptăm" toți (zic anume *înfruptăm*) atunci cînd sîntem la ananghie. Și, de șase ani, A.C. e la ananghie, nu din vina lui (boală profesională). Ce-ar fi trebuit să găsească, de atunci încoace, în calea lui, aproape pretutindeni, fostul artificier de la minele Teliuc ? Flori ? Cam greu (și perisabile)... Dar grijă pentru soarta lui *nu în general*, ci soarta lui de zi cu zi, asta n-ar fi fost chiar atît de greu de întîlnit, *dacă*... Dumneavoastră, stimate Gelu Chirica, dați amănuntul că medicii se mulțumesc să copieze vechea decizie, acordînd una nouă, fără să se preocupe de eventuala evoluție a bolii. Evident, nici Dv. nici eu, nu ne putem substitui medicilor, *singurii* oameni specializați, demni să-și spună cuvîntul în problemele de ordin medical... Din punct de vedere moral-etic, și Dv. și eu, oricine, își poate spune cuvîntul, uneori cu mari șanse de a avea perfectă dreptate. Repet : „detaliul furnizat de Dv. vorbește de la sine... Indiferență ? Scepticism (apropo de șansele de vindecare) ? Desconsiderare (*unul* din comuna... Băbeni) ? Departe de mine obiceiul de a emite considerațiuni... demagogice, sincer, vă jur, cazul relatat mă revoltă, dincolo de aspectele lui administrative, de măsurile care — sînt încredințat — vor fi luate ca urmare a apariției rubricii de față, mă revoltă pentru că niște oameni, niște medici (abia am publicat o serie de nume de medici-oameni, nu numai medici-medici — la urma urmei, separația nici nu există, e o iluzie a dumnealor) dovedesc că sînt în afară de bine și de rău, că ei, în „specializarea" dobîndită, au ajuns să trateze... boala (în cel mai bun caz) și nu bolnavul. Să presupunem (nu mă pricep) că silicoza n-are leac și așa mai departe. Omul însă, cel bolnav, *are întotdeauna leac*, dacă dă peste *oameni* (îmbrăcați în halate albe), nu peste niște... tomuri groase, fie și medicale, învesmîntate în... halate. Știu, pentru imensa majoritate a slujitorilor lui Esculap, rîndurile mele pot fi plicticoase, chiar stupide, căci n-am să-i învăț eu acum, pe doctorii în medicină să fie medici. Dacă mi-am permis să descriu, totuși, starea de spirit încercată după lectura scrisorii Dv. am făcut-o numai și numai pentru acei, cîți or mai fi, prea blazați (ca să spunem, dulce, așa). Poate c-ar fi timpul ca atunci cînd avem în față un om — fie că sîntem medici, ziariști, funcționari la ghișeu etc — să reacționăm în virtutea a ceea ce reprezintă omul acela, prin *viața sa de muncă*, și nu socotindu-l — să presupunem — al 22-lea pacient sau solicitant (am ales un număr la întîmplare) din ziua respectivă.*

Cît privește bucuria încercată la lectura scrisorii Dv. ea provine din sentimentul stenic degajat de rîndurile unor oameni doritori să-și salveze un părinte — așa cum, atît de exact, afirmați — să pună la punct un lucru pe care-l consideră posibil de a fi pus la punct. Încrederea Dv. mă onorează.

REBUS • REBUS • REBUS

PORNESC VAPOARELE...

ORIZONTAL : 1. Pornesc în curse pe mări și oceane (sing.). — Golf maritim. 2. „Dintre sute de catarge / Care lasă malurile/ Cîte oare le vor sparge / Vînturile, valurile" (M.E.). — În port ! 3. Necuprinsul căilor albastre — A ovaționa 4. În amarare ! — Ave ! — Localitate în India. 5. Mai marele pescarilor — În canoe ! 6. Compozitor român contemporan. — A produce. 7. Trăpaș dobrogean — Vase de circulație internă. 8. Mică ambarcație pescărească — La mateloți ! — Cap de rechin ! 9 Vedeta din spate! — S-au întors la bal ! — O parte din navă ! 10. Grad în marina militară — Fringhie marinărească. 11. Acostează navele în larg. — Ambarcație remorcată.

VERTICAL : 1. Un vas cu pînze... — ...și corabia sclavilor. 2. Leagă navele la țărm — Autorul marșului „Eroii adîncurilor". 3. Lupii mărilor de altădată — Navă petrolieră. 4. În Congo ! — Grîu de toamnă — La prora goeletelor ! 5. La ieșirea din mare ! — Comandantul mărilor. 6. Mare om de știință. — Aria navelor. 7. Facere curavit (abr.) — Fluviu în Europa 8. Riu în U.R.S.S — Începe croaziera ! — Curs ! 9. La distanțe mari — Fluviu în țara felahilor. 10. „Al nouălea val", de I.E. Ehrenburg (pl.). — Visle. 11. Nave de luptă utilizate la deminare — Ape !

Gh. TULEA

Cuvinte rare : ARAG. ANO. ALAC, FCC. IULA

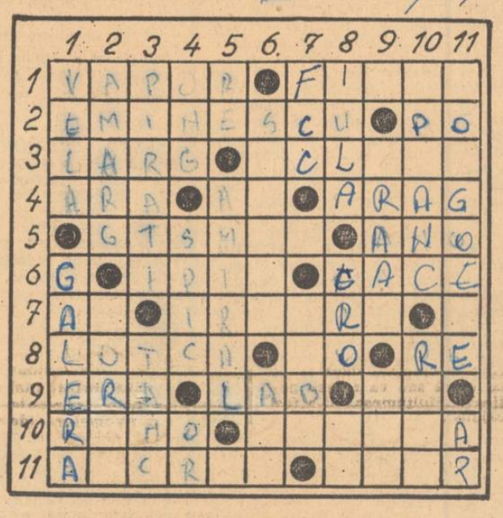

...ÎN LARGUL MĂRII

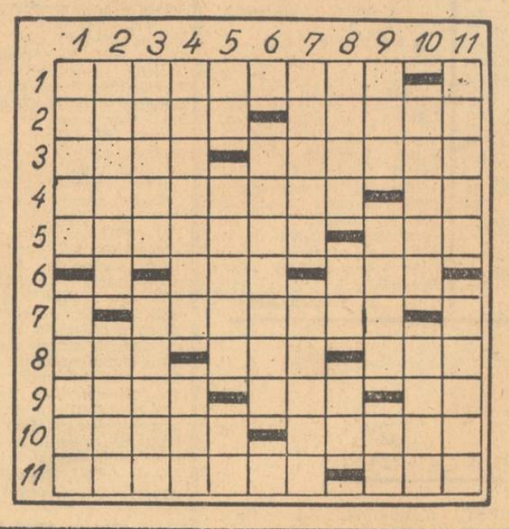

ORIZONTAL : 1. Promenadă în largul mării. 2. Luntrea pescarilor... — ...și mișcarea apelor mării. 3. Dat cu nămol — Nu a ajuns încă la... mare (fem.). 4. Fiii mării... — ...în largul mării ! 5. Atîrnați — Bază navală. 6. Începe să se îmbrace ! — ...în plin viraj ! 7. Curent literar 8. Unitate de timp — Vînătoare în Banat — Riu în Elveția 9. Al mării necuprins — Prora triremei ! — Șase roman 10. Al mărilor abis... — ...și valurile sale (sing.). 11. Se ține falnic pe vapor (pl.). — O parte din velă !

VERTICAL : Cuvînt de atmosferă în mediul marin — Se aruncă în mare ca mijloc de salvare. 2. „Toate pînzele sus" de Radu Tudoran (pl.) — Adăpost al navelor în port 3. A se înfuria — Distanțat 4. Animal marin — Mesagera zeilor 5. Apar în zare ! — De domeniul navigației — La intrare în Creta ! 6. Marinarul de pe punte. 7. Mare.. în Arabia (pl.) — Locuințe nomade în Asia. 8. Crustaceu (pl.)... — Pe Tisa !... — Și Mangalia Sud ! 9. În sărut ! — Marina militară, de exemplu. — În șiep ! 10. Mare competiție sportivă — Spre vărsarea apelor în mare. 11. Cînd soarele apune... — Și vîntul cald al mării suflă-n larg.

V. MARINESCU

Cuvinte rare : LOU, AAR. GNA.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

VASE

ORIZONTAL : Cratiță — Coș — Oale — Apoasa — Riu — Asana — L — A — Maluri — Ca — Bricuri — Lat — Ian — Vi — Căni — I — Iși — Canoe — Su — Ud — PTTR — Ac — Ineca — Oa — Ghiveci — Ar — Aici — Apemin.

IN IMPARAȚIA APELOR

ORIZONTAL : Neptun — Sirene — Emiri — Matelot — Rari — Casaloți — Enorma — Cn — Gal — I — Gerilă — II — I — Drame — A — Abis — Ea — Eau — Mar — Up — Ci — Nava — Iubi — B — Rea — Arac — Ms — Atol — Alit — Lac — Ran — Av — Neguri — Cristaline — In — Amirali — Taina.

JOCURI DISTRACTIVE

Soluțiile jocurilor apărute în numărul trecut

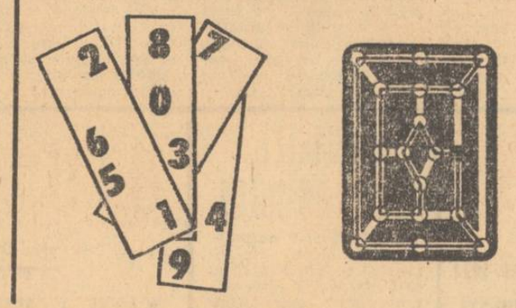

Cik DAMADIAN

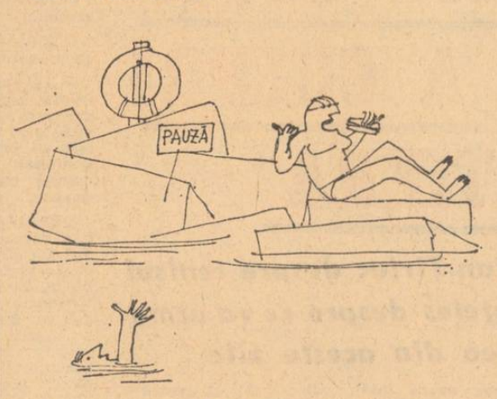

Fără cuvinte

MATTY

— E adevărat că sînteți medic veterinar ?

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

Orașele

A trăi la oraș, sau a vorbi despre orașe, ni se pare ceva foarte firesc. Și nu numai nouă, cei de azi, ci și multor altor generații anterioare, chiar din antichitate. Dar bineînțeles că orașele nu au existat din totdeauna și ca orice în lume, au avut și ele cîndva un început. La începutul mileniului al III-lea î.e.n., în Mesopotamia, de exemplu, unde exista civilizația sumeriană, erau zeci de orașe-state, înconjurate cu ziduri. Cele mai mari din aceste orașe numărau 20 000.... 30 000 locuitori. Pe malurile riului Eufrat se găseau orașele Ur și Larsa iar pe țărmurile riului Tigru, orașele Lagaș și Uruma. Se menționează de asemenea orașul Babilon, din centrul Mesopotamiei.

Știți care este cel mai vechi document, cu privire la orașe, descoperit pînă azi ?

„Sfîntul" la... Chicago

Tînărul nostru cititor **FLAVIU BEȘLIU,** elev, din Pitești, propune spre rezolvare următoarea poveste polițistă :

Într-o seară, „Sfîntul" se afla într-un mic bar din Chicago, în care, în afară de el și barman se mai găseau trei consumatori plasați la cîte o masă. „Sfîntul" consuma alene dintr-un pahar cu Cocacola, așteptînd pare-se pe cineva. În acest timp, privea cu admirație interiorul localului, drăguț amenajat, dispunînd de cîteva măsuțe cu trei picioare, de ghivece cu flori exotice și diverse decorații artistice pe pereți. Incontestabil, că arhitectul și decoratorul care realizase bărul aveau gust.

La un moment dat, s-a stins lumina. Din beznă s-au auzit diverse zgomote.

Peste cîteva minute, lumina s-a reaprins. „Sfîntul" îi văzu pe cei trei consumatori la măsuțele lor dar, spre surprinderea sa, constată că barmanul zăcea pe podea, avînd un cuțit înfipt în piept. Dîndu-și seama că acolo se petrecuse o crimă, „Sfîntul" se decise să afle cine a comis-o. Își scoase din buzunar pistolul și, îndreptîndu-l către cel trei clienți ai barului, îi întrebă, pe rînd, ce au făcut în timpul cît a fost stinsă lumina.

Primul, a răspuns că a băut. Cel de al doilea, că a căutat pe jos o furculiță care îi căzuse chiar atunci, iar al treilea, că a încercat să introducă sub unul din picioarele mesei un dop, întrucît masa oscila, avînd probabil un picior mai scurt. Tîntind pe cel de al treilea consumator cu pistolul, le spuse celorlalți doi să-l imobilizeze, pînă va anunța poliția, întrucît acela este criminalul

Clienții au rămas surprinși, poate ca și dv., stimați cititori, de modul rapid în care „Sfîntul" descoperise pe făptaș

Vă imaginați însă care a fost raționamentul „Sfîntului" ?

Răspunsurile la întrebările publicate în numărul trecut

Puțină geometrie

Firește că se poate realiza o figură geometrică, plană cu ajutorul a opt bețe de chibrit, care să cuprindă două pătrate și patru triunghiuri, dacă bețele vor fi dispuse conform desenului alăturat .

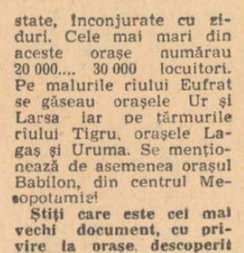

Se vede că apar : un pătrat mare, unul mic în interiorul pătratului mare (inscris pătratului exterior) și patru triunghiuri, de asemenea inscrise în pătratul exterior. Deci este posibil să facem puțină geometrie și cu bețe de chibrit, numai că aranjarea lor dă oarecare bătaie de cap cerînd și dexteritate din partea „geometrului".

Întrebări... și răspunsuri

1. Numele orașului Stockholm, capitala Suediei, se traduce prin „Insulă pe stîlpi".

2. Prima operație de apendicită a fost realizată în 1736, de către chirurgul Klaudius Emiende, iar pacientul a fost regele George al II-lea, al Angliei.

3. Înaintea primului război mondial au existat doar două republici în Europa : Franța și Elveția.

4. Lev Tolstoi a lucrat timp de 6 ani la romanul său „Război și pace", respectiv, între anii 1863—1869.

5. Cuvîntul „almanah" este de origine greacă și înseamnă „calendar".

6. Numele real al cunoscutului scriitor Jack London a fost John Griffith.

Poșta cititorilor

M. Liveanu, București. Dacă jocul cu chibriturile la care vă referiți are „barbă", să nu vă imaginați că și ceea ce ne-ați trimis are mai puțină podoabă capilară O dovedește chiar și jocul cifrelor, adresat în special semnatarului rubricii.

Ion Badea, radiotelegrafist NAVROM, Galați. Este probabil o confuzie, pentru că semnatarul acestei rubrici nu a fost niciodată în vizită la dv. acasă, și nici nu locuiește unde afirmați că l-ați vizitat

Cît privește schema pentru amplificatoarele de antenă TV, astfel de montaje au fost publicate în colecția revistei „Sport și tehnică". Practic, vă sfătuim să încercați a folosi un bloc de radiofrecvență cu rotactor, de pildă tipul P.T.K., care, cu unele mici modificări, poate fi adaptat acestui scop, în condiții satisfăcătoare. Cît privește materialele radio, pentru radioamatori, de ce nu vă adresați Radioclubului din Galați sau, eventual, celui din Brăila?

Luminița Ciumber, elevă. Pitești Răspunsul pe care l-ai trimis la problema „Rezultat neobișnuit" nu a fost chiar cel exact, însă nu-i de mirare, deoarece se referă la anumite noțiuni de fizică, pe care, se pare, că nu le puteai avea în clasa în care ești.

Mircea Filipeanu, Suceava Verificînd cele sesizate de dv., în nr. 761 al revistei, am constatat că aveți dreptate, dar nu în ceea ce privește forma ecuației, după cum o propuneți, ci în sensul că în text, cele două sisteme de ecuații au fost tipărite exact invers, adică unul în locul celuilalt. De data aceasta însă nu a mai fost o glumă a redacției, ci o greșeală.

Grigore Diaconu, Iași. Nu v-am răspuns personal, în rubrică, întrucît, conform unei precizări pe care am făcut-o mai de mult, din lipsă de spațiu, nu mai publicăm numele cititorilor ale căror materiale nu le reținem

Lupuleac Sidor, Urziceni, Ilfov. Bineînțeles că problema la care vă referiți avea ca scop punerea la încercare a perspicacității sau, mai curînd, a unui șir de raționamente logice. Nu s-au făcut însă erori de notație. Referindu-ne la scrisoarea dv., anterioară, cu privire la tabelele zilelor între anii 1500 și 2300, ar fi totuși dificil de inclus asemenea tabele în cuprinsul rubricii, care și așa este destul de redus. Cît privește chestiunile pe care le ridicați în aceeași scrisoare, ne-am interesat despre ele, însă nu am reușit să aflăm amănunte.

Am reținut pentru publicare materiale trimise de următorii cititori : **Popa I. Dumitru,** elev, Lic. „Vasile Roaită", Rîmnicu-Vîlcea ; **Neagu Iulian** Ploiești, **Klein Liviu,** elev, Lic. „Emil Racoviță", Iași ; **Tudose Valentin,** elev, L.I.C.M., Stefănești — Pitești : **Boross Elfriede,** elevă, Șc. gen. nr 8, Timișoara ; **Ioan Anculescu,** pensionar, Moreni, jud Dîmbovița : **Roxana Matei,** elevă, Cîmpulung-Muscel : **Asenbrener Pavel,** mecanic excavatorist, I.G.O., Orșova, jud. Mehedinți. Mulțumim pentru materiale.

Ing. Liviu MACOVEANU

Alo, miliția?...

ÎNTÎMPLĂRI ÎN... NOAPTE

Două secvențe privind activitatea unor miliționeri din paza generală, care au reușit să surprindă în flagrant infractori periculoși.

La poarta fabricii de bere „Rahova" din Capitală portarul de serviciu efectua obișnuitul control al celor care ieșeau, interesîndu-l mai mult dacă nu au asupra lor produse ale fabricii și rămînînd indiferent la orice alt fel de bagaje Așa se face că la un moment dat de cabina portarului s-a apropiat, venind din interior, un ins care ducea cu el două valize pline El i-a spus portarului că pleacă direct la gară, în concediu de odihnă, și l-a rugat să-i facă mai repede cuvenitul control întrucît pierde trenul Portarul l-a înțeles, a verificat la repezeală valizele, în care nu se aflau decît haine, și pe deplin convins că și-a făcut datoria i-a dat drumul pe poartă.

Un bărbat care ieșe pe poarta unei mari fabrici, ducînd în mînă două valize, nu poate să nu atragă atenția Plutonierul major Constantin Teodorescu, care tocmai se afla prin apropiere, în zona sa de responsabilitate, s-a decis pe loc să verifice El l-a ajuns din urmă pe cel cu valizele, care părea foarte grăbit, și i-a cerut să se legitimeze Riposta celuilalt a fost însă neașteptată :

— Ce doriți de la mine ? a strigat el Ce am făcut ? Lasă-mă domnule în pace, că scap trenul ! Nu vezi că mă grăbesc ? !

— Legitimația dumitale ! a insistat Teodorescu.

Celălalt a simulat că-și caută precipitat actul de identitate, suduind în același timp în gura mare pentru greutățile pe care miliția le face cetățenilor Cîțiva curioși se adunaseră prin preajmă. La un moment dat, individul a încercat s-o rupă la fugă dar Teodorescu, care, pare-se, se așteptă la așa ceva, l-a oprit brusc, prinzîndu-l cu hotărîre de guler. S-a creat o mică busculadă și din rîndurile celor de față s-au auzit chiar proteste în legătură cu „abuzurile" miliționului (una din acele situații regretabile cînd opinia cetățenilor se manifestă, nejust. împotriva celor ce apără ordinea și liniștea publică în loc să vină, cum ar fi firesc, în sprijinul acestora). Pînă la urmă individul a fost obligat să desfacă valizele, în care erau aruncate, în neorînduială, claie peste grămadă, tot felul de haine În fața acestei dezordini, Teodorescu nu s-a putut abține :

— Și dumneata vrei să mă convingi că pleci în concediu, cu tot „talciocul" ăsta ?!

— Ce te privește cum piec ? M-am grăbit, de-aia sînt așa...

— Nu e bine să te grăbești, i-a răspuns miliționul, așa că deocamdată o să mergi cu mine.

...La secția de miliție s-au dumirit curînd că „grăbitul" nu era altul decît un cunoscut infractor care reușise să se introducă în incinta fabricii de bere și să golească cîteva vestiare cu haine ale muncitorilor aflați în schimbul de noapte...

Era trecut de miezul nopții Plutonierul Constantin Cojocaru de la miliția orașului Vaslui își făcea obișnuitul rond în apropierea gării din localitate Locul era aproape pustiu și în aceste condiții serviciul devenea cu atît mai obositor Miliționul știa însă că acesta era timpul cel mai potrivit cînd o anumită categorie de infractori trecea la acțiune. El mai știa, din proprie experiență, că printre cei care circulă la o astfel de oră tîrzie cu diferite bagaje se pot afla și unii care ascund ceva în bagajele respective.

— Ce ai dumneata acolo ?

Întrebarea fusese adresată unui bărbat, în jur la treizeci de ani, care ieșise din incinta gării și se îndrepta către centrul orașului. Cojocaru poate nu l-ar fi oprit dacă n-ar fi observat că în momentul în care dăduse cu ochii de el individul schițase un gest brusc de retragere, dar mai apoi, văzîndu-se observat, continuase drumul, încercînd să pară cît mai degajat. Respectivul ducea cu el o sacoșă tip sport și un pachet destul de voluminos.

— Te-am întrebat ce ai în coletele acelea ? repetă miliționul.

— Ce-aș putea avea ? răspunse celălalt. Haine de-ale mele.

— Pot să văd și eu ?

Individul desfăcu sacoșa. Înăuntru se aflau într-adevăr haine, haine noi, cu etichete încă nedesfăcute, puse cam în neorînduială

— De unde ai hainele? mai întrebă Cojocaru.

— Le-am cumpărat ieri de la magazin.

— De unde ?

— De la Birlad.

— Unde e bonul ?

— Nu-l mai am, l-am aruncat.

Subofițerul desfăcu o haină și citi prețul pe etichetă

— Spune-mi atunci, cît te-a costat costumul acesta ?

Individul începu să se bîlbîie.

— Nu mai ține minte, spuse, am făcut mai multe cumpărături.

Cojocaru era acum edificat

— În cazul acesta mergi cu mine

Și fără să mai țină seama de protestele celuilalt, îl duse la sediul miliției orășenești, unde îl predă cu raport ofițerului de serviciu, după care se reîntoarse la postul său Era convins că cel pe care îl dusese la sediu era un infractor și, într-adevăr, nu se înșelase Așa cum a rezultat din ancheta care a avut loc chiar în noaptea aceea, toate bagajele pe care le avea asupra lui conțineau haine și alte diferite mărfuri sustrase de la cooperativa de consum din comuna Todirești — Vaslui Dar cea mai surprinzătoare descoperire era aceea că infractorul intrase în incinta cooperativei pentru a treia oară prin acoperiș fără ca pînă la acea dată gestionarul să sesizeze lipsurile din gestiune (care se cifrau acum la multe mii de lei)...

Ion VLAICU

TÎRGUL DE VARĂ

COOP

Se acordă mari reduceri de prețuri la mărfurile de sezon din sectorul de textile — încălțăminte

Magazinele cooperației de consum din întreaga țară sînt bine aprovizionate, în această perioadă cu țesături de mătase, confecții din țesături de bumbac și rip bumbac ca rochii, pantaloni, cămăși, costume de baie pentru adulți și copii, precum și articole de galanterie ca : pălării, sacoșe, genți etc.

Din sectorul de încălțăminte : pantofi și sandale.

Tîrgul de vară durează pînă la data de 27 august.

(5336)

„VOM FACE TOTUL PENTRU A CUCERI SALATIERA"

Cu Ilie Năstase și Ion Țiriac despre tenisul australian și bineînțeles despre ce va urma după întîlnirea din aceste zile

Aflate la antipozi una de alta, școlile de tenis românești și australiene, în clipa cînd apar aceste rînduri, sînt în toiul confruntării în cadrul semifinalelor „Cupei Davis". Școala oaspeților este mai faimoasă : din 1914 pînă în prezent a dat 39 de jucători prezenți în clasamentul primilor 10 din lume ; a noastră este mai modestă, dar în plină ascensiune, dînd însă pînă acum doar un singur jucător care și-a înscris prezența în clasamentul celor mai bune rachete ale lumii : Ilie Năstase. Va reuși acesta alături de marea enciclopedie a tenisului, Ion Țiriac, să afirme acum, pe „Progresul" supremația școlii românești ? Răspunsul nostru este afirmativ. Dar, chiar dacă penultimul nostru pas spre „Salatieră", se va opri aici, faptul că ne măsurăm cu reprezentanții tenisului care au cîștigat 21 de ediții ale „Cupei Davis", este un rezultat meritoriu. Convorbirea pe care o redăm mai jos, pledează elocvent în favoarea acestei afirmații.

— Ați jucat în Australia în anul 1970, cu prilejul unui turneu organizat de firma Dunlop. Ce ne puteți spune despre tenisul de pe meleagurile oaspeților noștri de acum... Să începem cu școlile de tenis care funcționează în 8 state din Australia de mai bine de 40 de ani...

ILIE NĂSTASE : „Foarte reprezentativă ni s-a părut școala lui Victor A. Edwars, mai întîi antrenor la Wimbledon, și care are în față sa 36 ani de experiență. Pe terenurile școlii sale de la Manley, lîngă Sydney, sînt instruiți, zilnic, 500 de copii și tineri, sub îndrumarea a cinci specialiști, de cele mai multe ori salariați ai unor firme de echipamente de tenis, care, în schimbul reclamei, subvenționează școala sau pe jucătorul de perspectivă. Ajuns campion, acesta rămîne obligat firmei, fie că face parte din echipa „Cupei Davis", fie că a trecut într-o grupare profesionistă".

— Desigur, cei cinci specialiști sînt asistați de antrenori...

I. ȚIRIAC : „De 32 de antrenori și instructori. Ultimii sînt aleși dintre cei mai buni juniori, care urmează în acest sens un curs de specializare".

ILIE NĂSTASE : „Se recurge însă și la voluntari recrutați din rîndul simpatizanților școlii, de cele mai multe ori părinți care știu bine să joace. Antrenorii și ajutoarele lor activează pe lîngă grupe și subgrupe care nu sînt mixte, ultimele fiind compuse din 3 băieți sau din 5 fete".

I. ȚIRIAC : „Mai trebuie spus că școala lui Vic Edwards, ca și celelalte școli de pe cuprinsul Australiei, are în Noua Galie de Sud mai multe sucursale. Prin intermediul acestora se organizează foarte des cursuri-caravană care pătrund în cele mai îndepărtate colțuri".

— Dacă nu mă înșel, cu ocazia unei asemenea acțiuni a fost descoperită, la sute de kilometri de Sydney, marea jucătoare aborigenă, Ivonne Goolagong...

ILIE NĂSTASE : „Întocmai. Prodigioasa cîștigătoare a anului trecut a Wimbledonului este fiica unui fermier. Aș vrea însă să mai adaug ceva asupra programei elevilor care este foarte interesantă, foarte complexă, începînd cu pregătirea fizică, tehnică și sfîrșind cu orele de teorie, foarte atractive, bazate mai cu seamă pe proiecții de filme în cadrul cărora sînt analizate atît evoluțiile marilor campioni, cît și comportarea elevilor, la antrenamente și la concursuri".

I. ȚIRIAC : „Este bine de știut că în Australia copiii și juniorii au posibilitatea să participe zilnic la 3—4 turnee. Pregătirea fizică reprezintă un capitol special, care se face cu profesori de specialitate, în colectiv, fiecare elev constituind însă un caz aparte. Ordinea capitolelor acestei pregătiri după importanță este „tipic australiană : stomac, picioare, cap, brat".

I. NĂSTASE : „Într-adevăr, mușchii abdominali constituie un fel de obsesie, care iese în evidență mai cu seamă cu prilejul marilor demonstrații de pe stadioane, unde, alături de gestica unei lovituri de dreapta sau de rever, sute de elevi execută „săritura cangurului", venind cu genunchii spre bărbie".

— Care este ordinea capitolelor la pregătirea tehnică ?

— I. ȚIRIAC : „Servici, căpătarea increderii în execuția atacului la fileu și în voleu... Rezultatul : un timp de reacție mai scurt, un echilibru foarte bun, demaraj rapid, o genuflexiune perfectă, o execuție a voleului mai aproape de fileu decît aceea a jucătorilor europeni, serviciu ultrarapid, urmat de treceri imediate la fileu, o lovitură în general mai pe minge. Priviți pe oaspeții noștri... La fiecare veți găsi toate aceste elemente înmănunchiate într-un stil simplu, dezbrăcat de orice artificiu".

— Fiindcă am ajuns la oaspeți...

I. ȚIRIAC : „Știu, vreți un pronostic"...

— ...și unele aprecieri asupra echipei australiene, cred, cea mai puternică după anii de criză care a urmat în tenisul australian după trecerea marilor valori la profesionism.

I. ȚIRIAC : „Acesta ar fi și răspunsul meu. Dar mai am de adăugat ceva : dacă jucători ca Fred Stolle, Bob Hewitt, John Newcombe, Martin Mulligan, au trecut prin școala „unchiului Vic", nu trebuie să uităm pe „unchiul" Harry Hopman, marele tehnician, azi stabilit în S.U.A., care, timp de 21 de ani a condus la cucerirea „Salatierei" patru generații de campioni, șlefuindu-i cu minuție. Iată-i : Lewis Hoad, Ken Rosewall, Merwyn Rose, Mal Anderson (unul din oaspeții noștri), Roy Emerson, Neale Fraser (și el oaspete, în postură de căpitan de echipă), John Newcombe, Tony Roche și Rod Laver".

— Și acum...

I. NĂSTASE : „Îmi dai voie, Ioane (o replică diplomatică). Noi nu dăm pronosticuri. Aceasta o fac ziariștii. Ceea ce vă putem spune este că vom face totul pentru a cuceri „Salatiera"...

— Vă mulțumesc și în numele cititorilor noștri, precum și al meu personal vă urez succes.

Paul CERNESCU

MARGINALII LA „MECIUL SECOLULUI"

- **O carte a partidelor pierdute...**
- **Cine a propus remiza în partida a noua ?**
- **„Meciul Spasski-Fischer" se simte la... Roma**
- **Un foileton despre Fischer**
- **„Miguel, împărat al șahului din America latină..."**
- **Sacrificiul de calitate a fost corect sau nu ?**

• **UNUI ZIARIST** care l-a întrebat care este explicația că a făcut o mutare slabă, Spasski i-a răspuns glumind : „Voi explica aceasta în viitoarea mea carte. O carte a partidelor mele pierdute..."

• **CINE A PROPUS** remiza în partida a noua ? După ce s-a ajuns la un acord asupra remizei, unii corespondenți au afirmat că cel ce a propus egalitatea a fost Spasski. Alții, dimpotrivă, au relatat că Fischer a propus împărțirea punctului. Arbitrul Lothar Schmidt a lămurit lucrurile. După ce a făcut mutarea a 29-a, Fischer a așteptat ca Spasski să o noteze pe coala de hîrtie și, cînd campionul lumii și-a ridicat privirea, șalangerul l-a întrebat din ochi dacă acceptă remiza. Spasski a clătinat capul afirmativ și s-a ridicat în același timp cu Fischer, întinzîndu-și simultan mîna. Cei care au transmis că Spasski a propus remiza se aflau în spatele lui Fischer și nu au observat întrebarea lui tăcută, echivalentă cu o propunere oficială.

• **MECIUL** de la Reykjavik are efecte asupra... Romei, unde interesul pentru șah a crescut considerabil în ultimele săptămîni. Un mare magazin din capitala Italiană a vîndut într-o singură zi mai multe jocuri și alte materiale de șah decît în cursul unei luni întregi anul trecut ! Numărul jucătorilor de șah din Roma a crescut cu aproximativ 30 la sută și turneele se succed într-un ritm accelerat.

• **AMUZĂ COPIOS** un foileton pe care Art Buchwald l l-a consacrat în „New York Times" lui Bobby Fischer, apropo de exigențele sale considerate adeseori extravagante. Cum ar reacționa Fischer dacă ar cîștiga meciul secolului și ar fi invitat la un dineu la Casa Albă ? Întîi ar întreba ce onorariu primește, apoi ar pune cîteva condiții : să nu existe camere de luat vederi în timpul dineului, nimeni să nu vorbească în timp ce el mănîncă, lumina să nu fie prea puternică, să vină cu o oră întîrziere și să i se aducă... fotoliul personal pe care a stat în cursul meciului de la Reykjavik...

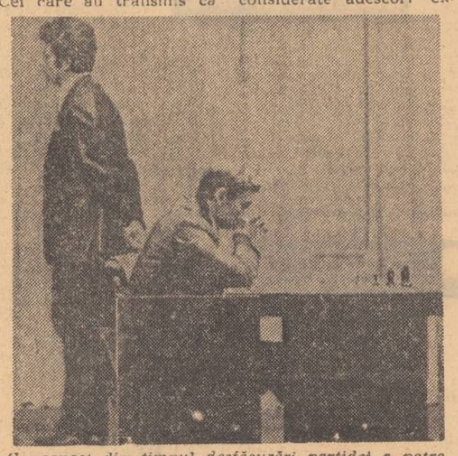

Un aspect din timpul desfășurării partidei a patra (Spasski în picioare)

• **MARELE MAESTRU** iugoslav Svetoslav Gligorici l-a întrebat pe marele maestru argentinean Najdorf : „Miguel împărat al șahului din America latină, ce crezi despre Fischer ?" Najdorf, „bătrînul domn al șahului", cum i se mai spune, a răspuns : Niciodată pînă acum un jucător nu s-a bătut atît pentru bani, pentru felul mesei de joc, pentru lumină, aer condiționat, ca să nu mai vorbim de camerele de luat vederi. Bobby a adus șahul în prim plan, la fel ca fotbalul, baschetul și golful..."

• **SACRIFICIUL** de calitate făcut de campionul mondial în partida a opta continuă să stîrnească comentarii contradictorii. În timp ce marele maestru, David Bronstein laudă îndrăzneala acestui schimb, făcut într-un moment favorabil pentru a dezvolta atacul, marele maestru Flohr consideră mutarea drept cea mai mare greșeală din cariera șahistă a lui Spasski.

U. VĂLUREANU

Poșta rotundă

de Ion BĂIEȘU

O. D., Tg. Mureș : „Am citit contrariat rîndurile pe care ți le-a adresat I. Popovici din Iași în legătură cu așanumitul „caz Politehnica". La începutul campionatului, ziarul „Sportul" publică în fiecare an tabele cu echipele de fotbal. Din aceste date se pot întocmi statistici interesante. De exemplu, echipa cea mai tînără a campionatului a fost Poli : media de virstă — 21 de ani și patru luni. În plus, echipa ieșeană avea experiența multor ani în prima divizie. A intervenit dispariția lui Iordache, un portar de excepție, apoi accidentările atît de amintite și cunoscute. Vreau să încerc să-l conving pe I. Popovici că A.S.A. nu a jucat ultimul meci *impotriva* acestei echipe atît de jelite, ci a jucat normal. Argumente : în rîndurile Politehnicii se află un mureșan, încze IV, care, în eventualitatea rămînerii în prima divizie, ar fi putut primi dezlegare pentru echipa la care a crescut și s-a afirmat. Și cred că nici o echipă nu ar refuza serviciile lui.

În meciurile directe, A.S.A. a făcut două puncte cu Poli, fiind învinsă la Iași cu 2—0, iar în meciurile cu C.F.R. a cucerit trei puncte, 1—1 la Cluj (unde, în paranteză fie zis, suporterii ceferiști au aruncat în cele cîteva sute de mureșeni cu pietre, lemne și, mai ales, cu injurii) și 1—0 la Tg. Mureș. În ultima etapă, ceea ce au făcut ieșenii pe stadion nu prea ține de fotbal. I. Popovici afirmă că A.S.A. a folosit brutalitățile pentru obținerea punctelor puse în joc. Întreb : a fost tov. Popovici la meci, sau e cumva prezicător sau cititor în stele ? Aș vrea să vadă toți ieșenii rezultatele examenelor medicale efectuate după meci. Varadi, Mureșan, Hajnal aduceau la culoarea picioarelor cu niște zebre. Ieșenii s-au bătut, da, ca niște mahalagii și doar intervenția promptă a tov. Balaș a oprit meciurile de box de pe teren. Poli a aruncat mingi în tribună ; la un moment dat, la scorul de 2—1, drept răspuns la încurajările pe care noi le adresam echipei A.S.A., Moldoveanu a ieșit pe pista de zgură, făcînd un simbolic semn cu pumnul către tribune. Or, noi nu plătim biletul spre a viziona catch sau spre a fi țigniți de jucătorii oaspeți".

Aveți dreptate, fără îndoială. Nu A.S.A. t-a îmbrincit pe ieșeni în B, nenorocirea și-au făcut-o cu mîna lor. E bine că ați arătat cititorilor adevărata imagine a meciului cu pricina. Mulțumesc.

IANCU CEAUREANU, str. Finta 4, sect. 7 București : „Urmăresc cu deosebit interes „Poșta rotundă" și apreciez străduința dv. de a răspunde cît mai realist unor probleme atît de complexe și dificile ridicate de amatorii fotbalului. Acest sport „rege" a ajuns să rîdice în opinia publică pasiuni uneori duse în extremis și să pună în discuție însăși spiritul de sportivitate și etică morală în care trebuie să se desfășoare întrecerile respective. Iată de ce găsesc că este dificil și pentru dv. de a putea da răspunsuri complete la unele întrebări — de multe ori naive — puse de diverși cititori. Nu este mai puțin adevărat că, în unele situații, această morală sportivă este flagrant încălcată și, în activitatea de 50 de ani pe care o am în această disciplină ca jucător, arbitru și conducător, am întîlnit multe asemenea cazuri. Obiectul prezentei scrisori este discutarea unui caz în legătură cu această morală sportivă. Este vorba de vicepreședintele clubului F.C. Argeș, Puiu Rapaport, ale cărui declarații în presă și la Televiziune în urma cîștigării campionatului au făcut obiectul unor aprecieri elogioase asupra contribuției aduse la acest succes. Pentru mulți din vechii sportivi, și în special arbitri de fotbal, Puiu Rapaport este cunoscut ca un contravenient la această morală sportivă, făcînd parte din lotul arbitrilor de fotbal (Măcănescu, Ștefan Ionescu, Piki Kroner, Monică Segal și alții) care acum 10—12 ani au fost condamnați pentru luare de mită și aranjarea unor jocuri importante. În 1969, cînd subsemnatul era președintele Colegiului central al arbitrilor, Puiu Rapaport, invocînd un decret prin care a fost repus în drepturi civile, a solicitat reînscrierea în corpul arbitrilor de fotbal. Răspunsul colegiului central a fost că, indiferent de situația obținută pe linie profesională prin acest decret, prezența sa în corpul de arbitri, ale cărui principii de înaltă ținută morală și etică sportivă le-a încălcat, este inadmisibilă. De altfel, dintre arbitrii arătați mai sus, care și-au ispășit condamnarea penală, Puiu Rapaport este singurul care a continuat să activeze în fotbal, trăgînd foloasele respective, ca și cînd „usturoi n-a mîncat și gura nu-i miroase". Ca unul care fac parte dintr-o generație de sportivi care au slujit dezinteresat și cu tot entuziasmul mișcarea sportivă, ne întrebăm și vă întrebăm și pe dv. dacă fenomenul Rapaport poate fi un exemplu pentru cei care vor ca în conducerea fotbalului să vadă elemente de înaltă ținută morală ?"

Nu cunosc „cazul Rapaport", deoarece, cu 12 ani în urmă, nu mergeam la fotbal, fiind copleșit de alte vicii. Dacă sesizarea dv. este dreaptă, aceasta va reține, desigur, atenția organelor pitești ene care dirigiuesc clubul F.C. Argeș.

C. OLTEANU : Ploiești : „Foarte potrivită ideea de a se organiza la noi campionatul european de fotbal studențesc. Fiind în concediu la mare am urmărit o parte din meciuri la fața locului, iar pe altele la televizor (din păcate, doar parțial transmise). Pentru noi, spectatorii, a fost o distracție neașteptată și plăcută, majoritatea meciurilor fiind agreabile. Chiar dacă distanța valorică dintre unele echipe a fost cam mare, chiar dacă unele echipe aveau majoritatea jucătorilor din rîndul amatorilor sau din categorii inferioare, noi am avut o echipă puternică, care a cîștigat pe merit. Mi-au plăcut cum au jucat Cornel Dinu, portarul Stefan și înaintașul Marcu, deși echipa nu era încă bine sudată. Sper că Angelo Niculescu a reținut cîteva nume, mai ales pe cel al lui Marcu (apropo, Steaua l-a trimis la Craiova ca să scape de el ?), tînăr cu o viteză excelentă, care trebuie crescut pe lîngă echipa națională. Dar la „Poșta rotundă" au fost unii care au insistat asupra lui Oblemenco, golgeterul campionatului încheiat. Aceștia cereau aducerea craioveanului de urgență în națională. Dacă ați urmărit meciurile l-ați văzut, probabil, cum a jucat. Dv. l-ați lua în echipa națională dacă ați fi antrenor ? Ca și altă dată, Oblemenco nu s-a adaptat jocului, probabil se intimidează cînd nu joacă cu ai lui, care știu cum să-l servească. Or, tipul fotbalistului modern nu mai este cel care așteaptă să fie servit, ci își creează singur situațiile de gol, se angrenează în jocul general. În concluzie, Oblemenco nu ne-a convins că poate sta alături de Dobrin, Dumitrache, Lucescu și ceilalți".

S-ar putea să aveți dreptate, dar Oblemenco tot trebuie încercat odată și odată în echipa națională. Altfel, nu mai avem trai cu oltenii. În plus, zic eu, e bine ca 'ingă bătrînii noștri înaintași, care nu știu să minuiască decît pușca, să se afle și unul care știe să tragă cu tunul. Să nu-i închidem, încă, lui Oblemenco poarta spre glorie.

ÎN NOUĂ PUNCTE...

de Valeriu MIRONESCU

• **NU S-A REALIZAT** în această perioadă între campionate ceva cu totul notabil care să ne permită să credem într-un sezon fotbalistic superior celor precedente. Echipele din categoria A dispun fiecare de aproximativ 30 de jucători, totuși folosul rămîne scăzut, prin raportare la cheltuieli, fiindcă o buna parte dintre acești jucători n-au calitatea necesară primei divizii. Starea se va menține atîta vreme cît regulamentul de transferare a sportivilor va frîna promovarea rapidă de „jos în sus".

• **NU S-AU ÎNREGISTRAT** modificări importante la majoritatea formațiilor divizionare, deși disponibilul de jucători, luat global, e mare (mai mulți jucători pe același post sau de același tip, jucători tineri care nu pot intra în formație fiindcă au în față titulari valabili, jucători prost folosiți sau care nu-și găsesc locul într-un anumit stil sau tactică de joc, jucători care dintr-un motiv sau altul nu mai doresc să apere culorile respectivei echipe etc.). Starea se va menține atîta timp cît regulamentul de transferare a sportivilor va da cluburilor și asociațiilor drepturi peste normalul cetățenesc asupra jucătorilor. În plus, „carantina" de un an de zile între cluburile divizionare A, provoacă jucătorii și echipele la subterfugii, apoi falsifică realul raport de forțe între cluburi (cu avantaj, artificial, pentru cele slabe).

• **NU S-A OBSERVAT** ca marile cluburi să furnizeze masiv intregului fotbal național jucători tineri, instruiți în condițiile superioare de care dispun aceste cluburi și pentru care fac importante cheltuieli. Și această stare se va menține în condițiile actualului regulament de transferare, fiindcă nimeni nu va da cioara din mînă pentru ipotetica vrabie de pe gard.

Ca să nu mai lungim vorba : niciodată parcă n-au fost atît de multe cazuri controversate ca în această lună de iulie. De ani de zile string și scriu argumente pentru **un regulament de transferare foarte simplu, franc, bazat pe relații de înțelegere reciprocă, sportivă, între cluburi și jucători.** Cititorii să judece și să intervină cu opinia lor pe lîngă cei în drept să decidă. Rezum încă o dată ideile transferului liber, pe față, o lună pe an între campionate, un transfer **simplu** și **fără excepții.** Pe de-o parte, cluburile n-au pentru ce să se teamă de un transfer liber dacă s-au îngrijit de soarta jucătorilor lor (bună educație și școală, profesiune stabilă, condiții de trai, pe scurt asigurarea unor perspective cetățenești și sportive fiecărui jucător). Cu această ocazie am avea un tablou limpede, care dintre cluburi sînt unități serioase și bine conduse, care dintre cluburi au doar firmă la poartă. Nu mai este cazul să dau explicații despre interesul mișcării noastre sportive de a se întemeia, **exclusiv,** pe unități viabile.

Pe de altă parte, jucătorii n-au a se teme de transferul liber, dacă au într-adevăr aptitudini pentru fotbal, se pregătesc sîrguincios și dovedesc perfectă corectitudine față de culorile clubului.

• **NU E ADEVĂRAT** că F.C. Argeș a folosit cît de cît perioada de transferări. Ea a rămas tot echipa lui Dobrin, iar cu o floare nu se face primăvara campionilor. Echipa din Pitești a pierdut cea mai mare ocazie din întreaga sa carieră pentru a se transforma cu adevărat într-o echipă românească puternică. Pentru mine, aceasta e mai mult decît o deziluzie, e un eșec în încercarea de a sprijini aducerea primei echipe cu pretenții internaționale într-o capitală de județ.

• **MAJORITATEA ECHIPELOR** n-au profitat de pe urma campaniei de transferări și, drept urmare, nici nu ne pot promite ceva în plus pentru viitorul sezon. De fapt, un singur club a efectuat transferări de preț, **transferări în stare să-i ridice valoarea formației de bază.** E vorba de Steaua : Dumitru, Iordache, Dumitru IV și Helvei. Patru valori sigure care împreună cu lotul vechi se constituie în posibilități excelente de apariție a unei echipe mari.

• **N-A FĂCUT TRANSFERĂRI,** de subliniat, clubul Dinamo. Totuși, date fiind lotul foarte bun, programul relativ ușor al echipei naționale, absența oricăror obligații internaționale pe linie de club, e de presupus că randamentul echipei Dinamo va fi superior celui din campionatul trecut. Dacă însă Dinamo nu se va afirma corespunzător cu valoarea jucătorilor ce-i are la dispoziție, atunci, probabil, amatorii de fotbal își vor face o foarte proastă părere despre conducerea tehnică și antrenorii echipei.

• **RAPID,** echipa din Giulești, nu este clubul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, al C.F.R.-ului, cum scriu unii. Și, nu înțeleg ce interes au să scrie astfel. „Problema" Rapidului tocmai asta e, că nu e ! În răstimpul de un an de cînd am scris că acest club are situația unui club de cartier sau de sector bucureștean, am primit multe semnale de la cititori. Nu mai repet acum argumentele știute, și de multi acceptate, în favoarea transformării Rapidului într-un club de tipul lui Steaua și Dinamo. Adică, singurul tip de club viabil în București, altele fiind mult sub nivelul cluburilor din județe. Îi îndemn pe susținătorii Rapidului, pe rapidiștii mici și mari, ca să facă din clubul lor favorit un club feroviar al „C.F.R.-ului" cu toate înrăuririle binefăcătoare ce pot decurge din această situație. Rubrica de față va interveni ori de cîte ori va fi nevoie în sprijinul ideii de mai sus, cu convingerea că implinirea ei va fi folositoare nu numai Rapidului ci întregii mișcări sportive.

• **ÎNCERCAȚI** să nu faceți nici o legătură între Progresul și Rapid, fiindcă ambele au drept tutore pe C.N.F.S (prin C.M.E.F.S. București). Asta, printre altele, zic eu, nu corespunde cu preocupările și cu poziția „neutrală" a unor organe sportive : cu rol de conducere și coordonarea peste cluburi și asociații. Dacă însă sistemul acesta vrea să-l aibere cineva atunci mă întreb și îi întreb și pe cititori, de ce „Progresul", cînd aparținea de instituțiile din sistemul financiar bancar, era cineva în sportul nostru, iar astăzi, îi cauți secțiile prin diviziile B. Nu numai la fotbal, firește.

• **SITUAȚIILE** despre care discutam în ultimele două paragrafe nu pot fi desprinse de modul cum se stabilesc conducerile acestui tip de cluburi. N-am avut și nu am nimic de împărțit cu foștii și actualii președinți de la Progresul și de la Rapid, totuși meseria asta de președinte a unui club cu nu știu cîte secții, cere ca să zic așa, o personalitate, un om cunoscut, barem cu prestigiu și mare experiență. Cum i-or fi ales oare „progresiștii" și „rapidiștii" pe tovarășii actualmente în funcții ? Sau nu i-au ales ?

Cu și fără... crampoane

DOBRIN FAȚĂ CU... ARRIS — BONNAWEG

de Eftimie IONESCU

Cînd mi-am propus să-l abordez pe internaționalul pitești-ean cu subiectul debutului său și al echipei albviolete în competiția campionilor din Europa, n-am uitat dificultățile realizării convorbirii noastre. În aceste zile ale vacanței nu-i ușor să dai de fotbaliștii de frunte, prinși în zilele febrilelor pregătiri. Cîteva tentative s-au soldat cu eșecuri și am fost silit să renunț pentru moment la proiectul meu. Și cînd mă gîndeam mai puțin la Dobrin, la F.C. Argeș și la „Cupa campionilor", cînd mă bucuram de zile admirabile, de soare, de aerul din vecinătatea lezerului și Păpușii, iată dau nas în nas cu omul nr. 1 al campioanei noastre...

La cabana Voina, minunat loc de odihnă și relaxare, punct de plecare spre puncte turistice atractive, o cabană care aspiră cu multe și justificate motive la titlul de hotel turistic, a apărut pentru cîteva zile întregul lot al pitești-enilor diriiat de antrenorii Florin Halagian și Tănase Dima. Întîmplarea readucea în actualitate proiectul meu...

Dobrin, proaspătul student al Institutului pedagogic pitești-ean, Facultatea de educație fizică, mi-a spus din capul locului că reușita la examenul de admitere l-a bucurat în egală măsură cu luarea titlului. Cele cîteva săptămîni de pauză fotbalistică i-au adus un dar nedorit : 2 kilograme în plus — și din primele zile ale reluării antrenamentelor — el luptă din greu să le dea jos cît mai repede...

E mult mai preocupat decît îl știam. Mai măsurat în verdicte, mai circumspect. Mi se părea că îl regăsesc „în civil" pe acel Dobrin al campionatului '72 descris de vechiul lui coechipier Barbu, într-un interviu din revista „Fotbal" : „...Dobrin a devenit mai aspru cu el însuși..." Atacă problema campionatului chiar după stringerea de mînă : „Ce program avem ! Un meci mai greu ca altul ! U.T.A., „U" Cluj, Universitatea Craiova... Parcă jocurile astea au fost puse ca să ne încerce forțele chiar din plecare. Dar și dacă pornim cum trebuie !..." Echipa pentru noul campionat ? „Păi avem, cam aceeași formulă. Roșu s-a făcut bine, a venit Troi care mie, unul, îmi place foarte mult. Are stofă. Îl așteptăm și pe Cassai, altă achiziție bună. Joacă oriunde în atac. Nu stăm rău cu lotul. Cu forma s-o brodim că, știți cum e treaba, în „Cupa campionilor" ești de la bun început luat la întrebări..."

— Chiar dacă este mica echipă din Luxemburg ?

— Tocmai fiindcă e ea. Nu știu, parcă am avut gura aurită. Într-un interviu ziceam că vreau de o mie de ori să jucăm cu Ajax decît cu Arris. De unde să știu eu că tocmai Arris o să fie partenera noastră ? Cu echipele astea, zise mici, trebuie să fii cu mare băgare de seamă. O iei ușor, tragi de cîteva ori în bară, mai salvează un fundaș de pe linia porții și, uite așa, te trezești că trece meciul. Mă gîndesc la jocul ăsta de debut ca la nici un alt meci. M-am și dus să-i văd pe jucătorii din echipa studențească a Luxemburgului. Să-mi fac o idee. Pentru că nici nu știm nimic încă despre viitorii adversari. Și ăsta e un alt dezavantaj. Am văzut că luptau de mama focului cei din selecționata studențească. Și pe urmă, știu eu, campioana are cel puțin două clase mai mult, ca valoare fotbalistică. Nu vrem s-o luăm deloc ușor și le și spun mereu băieților : să nu ne facă ăștia vreo neisprăvită că nici nu mai putem intra în Pitești !

Așa privește Dobrin pe micuța echipă din Luxemburg. Adică așa cum stă bine unui fotbalist echilibrat care știe că nici un meci nu e ușor și nici un adversar nu-i dinainte înfrînt : „Ce, uitarăm cît a suferit Steaua cu maltezii ? Cine credea că un amărît de autogol o să însemne calificarea ? Cînd te uitai pe teren, diferență de știință a fotbalului de două clase în favoarea alor noștri. Și pe tabele de marcaj, 0—0. Fotbalul ăsta, vicleanul, nu trebuie să-l lași să te păcălească. Aș muri de ciudă ca în anul cînd am gustat și eu din bucuria asta de a fi campion, să furnizăm noi, la Pitești, surpriza a mare. Lăsăm altora bomba primului tur ! F.C. Argeș nu are alt drum decît calificarea mai departe. Și, poate dăm atunci de Ajax. Nu de alta, dar ca să mi se împlinească, totuși dorința !"

Dobrin a trecut apoi la nesfîrșitele partide de șah cu Barbu și care, aici, la Voina, au aceeași celebritate cu marea dispută din capitala islandeză. Absolut aceeași, nu exagerăm cu nimic !

PRONOSTIC „MAGAZIN"

Concursul „Pronosport" din 6 august 1972

1. **POIANA CÎMPINA — VICTORIA FLOREȘTI.** Duminica trecută Victoria a realizat un scor neobișnuit în fotbal, 14—0 cu Caraimanul. Cu toate acestea considerăm că avantajul terenului pledează pentru o victorie a echipei Poiana.

2. **PRAHOVA PLOIEȘTI — METALUL PLOPENI.** Oaspeții conduc în clasamentul grupei a cincea și după felul cum s-au prezentat pînă acum pornesc cu șansa de a obține un rezultat de egalitate.

3. **CARPAȚI SINAIA — CARAIMANUL BUȘTENI** Nu numai pentru că joacă acasă dar și pentru că există o diferență de valoare între cele două echipe acordăm 99 la sută din șanse formației Carpați.

4. **U.M. TIMIȘOARA — C.F.R. TIMIȘOARA** Liderâ în grupa a opta divizionara B, C.F.R., nu poate, practic pierde acest meci.

5. **VULTURII LUGOJ — PROGRESUL TIMIȘOARA.** Experiența acumulată în divizia B, și avantajul terenului indică echipa din Lugoj favorită netă a întîlnirii.

6. **VITROMETAN — C.F.R. SIGHIȘOARA.** După două etape ambele echpe nu au reușit nici o victorie. Sîntem înclinați să credem că mîine Vitrometan va realiza primul succes în „Cupa de vară".

7. **U.P.A. SIBIU — GAZ METAN.** Două meciuri, două victorii, cinci goluri marcate, nici unul primit, iată bilanțul echipei sibiene. Un bilanț ce credem că va fi îmbogățit mîine.

8. **METALUL C.M. — C.S.M. SIBIU.** Neînvinsă în primele două etape echipa din Sibiu se va afla mîine în fața unei partide dificile. Are posibilitatea de a obține un rezultat de egalitate.

9. **SOMEȘUL SATU MARE — TOPITORUL BAIA MARE.** Un meci între două echipe de divizia C, situate în clasamentul trecutului campionat pe locurile 8 și, respectiv 6. Jucînd acasă, Someșul deține prima șansă.

10. **MINERUL BAIA MARE — OLIMPIA SATU MARE.** Judecînd după comportarea acestor echipe în campionatul trecut sîntem datori să acordăm credit formației Minerul, care beneficiază și de avantajul terenului.

11. **DERMATA CLUJ — ARIEȘUL TURDA.** Și aceasta este o confruntare între două echipe ce activează în diviza C, în aceeași grupă. Arieșul s-a situat mai bine în trecutul campionat dar Dermata joacă acasă, fapt ce contează foarte mult.

12. **TRACTORUL BRAȘOV — CHIMIA FĂGĂRAȘ.** Partida ni se pare a fi destul de echilibrată. Echipa Tractorul pornește favorită dar nu este exclus un rezultat de egalitate.

13. **TORPEDO ZĂRNEȘTI — CARPAȚI BRAȘOV.** În trecutul campionat al diviziei C Torpedo și Carpați, activînd în aceeași grupă, s-au dovedit de valori apropiate. Avantajul terenului poate fi decisiv.

CULISELE HIPODROMULUI

• *„Forcingul" antrenorului Tr. Marcu, din ultimele reuniuni, a făcut ca lupta pentru șefia clasamentului antrenorilor să devină mai interesantă. El este acum la un punct de liderul Gh. Tănase (20 victorii) și înaintea antrenorului I. Oană (17 victorii).*

• *Premiul municipiului București a revenit cal'ului Struna, cu performanța de 1'25". 9/km, confirmînd, forma excelentă a cuplului antrenor-cal și bănuielile că fără hîrtia „buclucașă" adusă de vînt, ar fi cîștigat poate derbiul. Sperăm ca strădania antrenorului I. Oană din preajma derbiului (a slăbit 7 kg) să-i fie răsplătită cu ocazia cuceririi titlului de campion al turfului pentru cea mai bună performanță pe distanțe lungi.*

• *Unii cai ai antrenorului N. Gheorghe nu cunosc cam de mult regulile de circulație: schimbă direcțiile de mers (derobează) contravenind regulamentului... alergărilor, tracnează pe potou, au tendințe de a „tampona" ceilalți concurenți, care evitînd pericolul, pierd secunde prețioase. Sînt însă liniștiți : agenții de circulație (a se citi arbitrii alergărilor) nu aplică amenzi.*

• *Un vechi turfist, citind în „Culisele hipodromului" despre propunerea privind organizarea de curse pentru amatori, m-a rugat să scriu și despre curse de „olds". Printre spectatorii de pe hipodrom mai pot fi zăriți din cînd în cînd veterani : C. Ionescu-Bordei, I. Szabo, E. și V. Bonțoi, G. Moldovan etc.*

Doru IONESCU

8, 9, 10... OUT!

de Paul OCHIALBI

• **LUNI 7 AUGUST,** în noua sală a sporturilor din orașul Pitești, vom asista la gala de selecție, în vederea completării echipei care ne va reprezenta la turneul olimpic de la München. După cum se știe, 8 boxeri și-au cîștigat, după naționale, dreptul de a evolua în echipa olimpică : **Turei, Gruiescu, Pometcu, Antonio, Cuțov, Zilberman, Gyorfi și Năstac.** Pentru completarea locurilor vacante la categoriile **cocoș, semigrea** și **grea,** vor avea loc trei meciuri. Învingătorii vor fi introduși în formația olimpică La categoria cocoș, gălățeanul Toni Mircea, campion al țării, are prima șansă în fața tînărului dinamovist Lazăr Marian. I. Siliște (semigrea), în real progres, poate profita de lipsa de experiență a lui Marian Culineac, iar ambiția greului Anghel Iancu îi poate permite acestuia să-l înfrîngă pe I. Alexe. **În legătură cu acest meci al „vieții sale" Anghel Iancu ne spunea că este în formă deosebită și că are teamă doar de... arbitri.**

• **GREUL AMERICAN** de culoare, Zora Folley, care l-a înfruntat fără succes într-un meci oficial pentru titlul mondial pe Cassius Clay (a pierdut prin k.o. în repriza a 7-a, la 22 martie 1967), a decedat în urma unui stupid accident. În timp ce se afla la un strand din orașul Tucson (Arizona), Folley a sărit de pe trambulină. Apa fiind mică, el s-a lovit cu capul de cimentul bazinului, murind pe loc. Folley a susținut, în cursul carierei sale 79 de meciuri, obținînd 43 de victorii prin k.o. În urma sa au rămas 9 copii (toți băieți, dintre care cel mai mic are 4 ani).

• **LA TURNEUL** olimpic de box și-au anunțat participarea 453 de pugiliști. Într-adevăr, o cifră impresionantă, ne mai întîlnită în istoria competiției.

• **COMISIA DE BOX** a orașului Oklahoma a decis să nu-l mai recunoască că campion al lumii pe Joe Frazier. Motivul ? În comunicatul transmis presei, se spune că Frazier nu și-a respectat obligațiile de a-și pune titlul în joc în decurs de 90 de zile în fața unui adversar redutabil. Frazier este acuzat că de cînd și-a apărat titlul în fața lui Clay, a întîlnit adversari de mîna a treia. Organizatorii din Oklahoma au în proiect un meci George Foreman—Oscar Bonavena pentru... titlul mondial.

• **CAMPIONUL EUROPEAN** la categoria grea, vest-germanul Jurgen Blin, își va pune centura în joc în fața englezului Joe Bugner. Meciul se va desfășura la 10 octombrie la Londra. La 11 mai 1971 pe acelasi ring, Bugner l-a învins la puncte pe Blin, care însă de atunci pînă astăzi, a făcut progrese însemnate.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108 Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" — Abonamentele la revista „Magazin" se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R. factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții. Cititorii din sate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „Rompresfilatelia" — serviciul import export presă, București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — Box 2001.

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul XVI Nr. 775 — sîmbătă 12 august 1972 — 8 PAGINI 1,50 LEI

AGENDĂ săptămînală

CONSTRUCTORII VIITORULUI

Cele două mari momente aniversare ale acestui an — apropiata zi de 23 August și împlinirea unui sfert de veac de la proclamarea Republicii— găsesc întregul popor mobilizat cu toate capacitățile sale creatoare pentru îndeplinirea cincinalului înainte de termen. Marele eveniment politic din această vară, Conferința Națională a Partidului, a deschis noi orizonturi în fața națiunii noastre socialiste, aflată într-o nobilă întrecere pentru construirea viitorului său din ce în ce mai bun.

După cum este bine știut, Conferința Națională a elaborat un vast program de acțiune, de o excepțională importanță teoretică și practică, cuprinzînd în sine coordonatele dezvoltării multilaterale a patriei în toate domeniile de activitate : de la viața politică și economică la cea socială și cultural-științifică, descriind un măreț tablou al perspectivelor de viitor ale României socialiste și profilul etic al cetățeanului acestei glorioase țări, al omului de mîine care, cu demnitate, va intra în era comunistă.

Paginile cotidienelor sînt pline de relatări despre faptele contemporanilor care se străduiesc să dea valoare concretă angajamentelor luate. Desigur, întreceri au mai fost de-a lungul anilor și încununate de succese incontestabile. Ceea ce dă un caracter deosebit emulației căreia îi sîntem martori și participanți este faptul că ea solicită mai puțin efortul fizic, apelînd din plin la aportul de pricepere și inteligență, la inițiativă și spirit novator, la cunoștințele acumulate și înalta tehnicitate a oamenilor. Vom stima întotdeauna și vom fi recunoscători generațiilor care, după eliberare, cu mijloace puține și cu eforturi eroice, au pornit bătălia pentru socialism și au înregistrat nenumărate succese. Acum, însă, din ce în ce în mai largă măsură, muncitorul devine un intelectual, înzestrat cu o vastă cultură de specialitate și cu numeroase cunoștințe generale, un adevărat producător și stăpîn. Acest lucru pune amprenta asupra în-

CONTINUARE ÎN PAG. ②

„MINA DE AUR" DE PE MALURILE DUNĂRII

● ÎN ACESTE ZILE PRINTRE HARNICII MUNCITORI DE LA UZINELE „PROGRESUL" — BRĂILA ● CÎTEVA DINTRE REALIZĂRILE COLECTIVULUI BRĂILEAN CARE ZI DE ZI CAUTĂ NOI SOLUȚII PENTRU PERFECȚIONAREA PRODUCȚIEI.

Pășim pe poarta uneia dintre cele mai mari uzine brăilene, pe frontispiciul căreia stă scris ca un simbol „Progresul". În imensitatea halelor de producție, dirijînd și stăpînind cu siguranță modernele instalații, miile de muncitori ai acestei mari unități constructoare de mașini se află angrenați într-o pasionantă luptă. „Progresul"-Brăila urcă vertiginos treptele... progresului. Utilajele realizate aici: excavatoare, rulouri compactoare, echipamente pentru săpat gropi și plantat stîlpi, concasoare de toate talliile sînt doar cîteva din variatele produse realizate la Brăila, care pot fi întîlnite atît pe șantierele de construcții din patrie, cît și pe cele din aproape 33 de țări ale lumii.

De un an de zile au fost asimilate și introduse în fabricație cele mai moderne instalații — excavatoarele hidraulice de 0,4 și 0,6 mc. Acestea sînt numai două din tipurile noi de utilaje moderne asimilate în ultima vreme de uzina brăileană. Și, după cum ne preciza inginerul șef cu dezvoltarea — **TRAIAN CIULACU** — ele se prezintă, din punct de vedere tehnic și funcțional, la nivelul celor mai bune excavatoare de acest tip, realizate în lume. **Prezența utilajelor realizate la Uzina de utilaj greu „Progresul" din Brăila la aproape 20 de tîrguri internaționale exprimă nu numai o latură a personalității uzinei brăilene, dar și o performanță a mașinilor și utilajelor fabricate în România.**

În urcușul acesta spre mai bine și mai mult, pe care este angajat din plin întregul nostru popor, colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri ai uzinei se călăuzește după indicațiile secretarului general al partidului nostru, care spunea — la recenta Conferință Națională a Partidului — să se facă apel mai intens la gîndire.

Aveam să mă conving de aceasta vizitînd uzina, făcînd cunoștință cu autorii multor idei valoroase materializate în utilaje și mașini de mare complexitate, de utilitate imediată.

— Să luăm, de pildă, un singur reper — excavatorul, — spunea inginerul Traian Ciulacu. **Acum, realizăm două excavatoare pe zi. La sfîrșitul cincinalului, vom realiza cinci. Pentru atingerea ritmului amintit este nevoie**

Viorel CHIURTU

CONTINUARE ÎN PAG. ②

CE ADUCE NOU TÎRGUL DE MOSTRE EDIȚIA A 6-A

● O evoluție semnificativă în... spațiu : de la un pavilion la șapte și apoi la zece ● Industria ușoară, gazdă a marelui pavilion central prezintă circa 40 000 sortimente ● Știți ce sînt „blezerele" ? ● Peste 100 tipuri de garnituri de mobilă, din care 42 noi ● Un larg sondaj în rîndul vizitatorilor ● Surprize de ordin distractiv pentru oaspeți.

(Amănunte în pagina a 2-a)

În pagina a 5-a

ÎN 1975 VOM URMĂRI PE ECRANELE TELEVIZOARELOR JONCȚIUNEA ÎN SPAȚIU A NAVELOR SOIUZ ȘI APOLLO

de colonel inginer Dumitru ANDREESCU

membru în Comisia de astronautică a Academiei Republicii Socialiste România

PRIMUL RINICHI ARTIFICIAL ROMÂNESC— S. M. „TEHNOFRIG"

●

Ultima noutate:

AVIONUL CU ABURI

●

2000 DE CONVORBIRI TELEFONICE SIMULTAN PE UN FIR!

FOTOGRAFIE GHICITOARE (II)

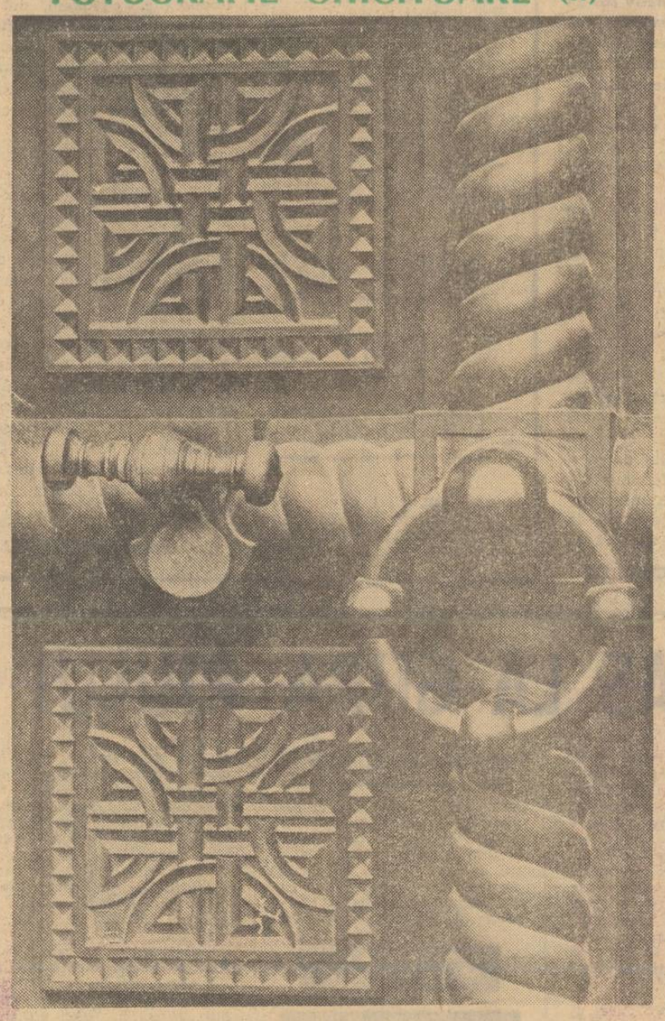

Și această imagine, la fel ca și cea din numărul trecut, redă detalii ale unor elemente decorative de la același monument istoric, unul din cele mai frumoase din țara noastră.

Știți despre ce monument istoric este vorba ?

În numerele următoare vom reda alte trei imagini de la același obiectiv.

Mai există enigme?

Mănăstirea „Cetățuia" — vedere generală.

O LEGENDĂ PE CALE DE CONFIRMARE

- **Problema tunelului dintre Iași și Cetățuia.**
- **Hruba de la „castelul trăznit".**
- **Martori care au circulat prin tunel**
- **Găsirea ieșirii de la Cetățuia.**

(Amănunte în pagina a 7-a)

Corespondență specială din München pentru „Magazin"

ORAȘUL OLIMPIADEI ÎN FEBRA STARTULUI...

de Constantin VRÂNCEANU

(Pag. a 8-a)

LUMEA CA LUME

de Adrian PĂUNESCU

O FLACĂRĂ PRIN ROMÂNIA

De la 13 la 17 august, pe teritoriul României, se va vedea o flacără. Fenomenul se întîmplă prima oară. Flacăra va străbate de-a lungul orașelor Giurgiu, București, Pitești, Vîlcea, Sibiu, Alba Iulia, Deva, Arad, Sighișoara etc. O noapte, flacăra va arde în orașul București, la Casa Centrală a Armatei. Nu se vor semnala arsuri, din cauza acestei flăcări și nici alte fenomene secundare...

Firește, nu e vorba despre o flacără cosmică, e vorba despre flacăra olimpică. Ne-a făcut plăcere să dăm un ton mai straniu acestei știri pentru că știrea este într-adevăr tulburătoare: *pentru întîia oară „flacăra olimpică" se va afla pe teritoriul României.* Cinci zile, chipurile unora din sportivii noștri vor fi iluminate de spiritul olimpic cuprins în durata acestei flăcări.

Întregul sport românesc va saluta astfel spiritul olimpic și se va îmbogăți cu o nouă rigoare a corectitudinii de la trecerea acestei flăcări.

Cînd spunem sport, spunem puțin. Pentru că nu-i vorba numai de sport, ci de întreaga mișcare liberă a omului sub stelele cerului, de toată vibrația lui. De spirit olimpic e nevoie nu numai în sport ci și în pașii cu care traversăm străzile, în gesturile cu care rupem mere din meri, în felul cum știm să răspundem, să întrebăm și să ne descoperim în fața stelelor cerului. De spirit olimpic e nevoie în această întreprindere a inimii, numită viață.

De aceea, trecerea flăcării olimpice — pe aproape 850 de kilometri de pămînt românesc — nu este o întîmplare ci o întruchipare.

BUNUL SIMȚ

Cronicile literare nu sînt nici pe departe specialitatea mea, așa cum referirile la cărți nu fac obiectul preocupărilor mele săptămînale, în acest colț de pagină, decît în măsura în care cărțile respective au o semnificație mai mult decît literară. Cititorul a observat, poate, că nu mă las cantonat în strîmte preocupări speciale, ci caut trăsură de unire între domenii și domenii, la lumina acestui spirit al noii umanități pe care trebuie s-o construim. Dacă vrem să fim oameni de conștiință trebuie să recunoaștem — dincolo de amănuntele strîmte ale meseriilor și profesiilor — sîm-

CONTINUARE ÎN PAG. ②

CE ADUCE NOU TÎRGUL DE MOSTRE EDIȚIA A 6-A

Pentru a răspunde la titlul de mai sus, am începe cu un element ce ni se pare foarte semnificativ : dimensiunile. Dacă penultima ediție a Tîrgului de mostre de bunuri de consum — a 4-a — a încăput în spațiul unei singure hale, cea de pe malul lacului Herăstrău, dacă ediției de anul trecut i-au trebuit șapte pavilioane de dimensiuni medii din Complexul expozițional din Piața Scinteii, iată că în acest an și marele pavilion central, ce părea, prin dimensiunile sale destinat a adăposti doar mașini, a intrat în „hora" prezentării bunurilor de consum. Cei 15 000 metri pătrați de suprafață suplimentară față de anul trecut (în total 35 000 mp, în zece pavilioane) reprezintă o dovadă extrem de convingătoare a progreselor pe care le face, de la un an la altul, industria românească a bunurilor de consum.

Dar, așa cum s-au și convins primii vizitatori ai „Tîrgului de mostre", nu e vorba doar de o creștere de spațiu, de cantități, ci și de una de ordin calitativ. Absolut toate ministerele și organizațiile economice centrale, ca și consiliile populare județene, au ținut să fie prezente la actuala ediție a „Tîrgului de mostre" cu numeroase noutăți. Pe care sperăm că, de data aceasta, le vom găsi pe toate în magazine în decursul viitoarelor 12 luni. Căci, așa cum s-a mai amintit în presă, în ciuda angajamentelor ferme ale producătorilor, nu toate produsele ce au fost contractate cu prilejul expoziției din toamna anului trecut au apărut cu promptitudine în comerț în perioada ce a succedat contractărilor.

Este, firește, imposibil ca în spațiul ce ne-a fost acordat pentru acest reportaj să putem prezenta cititorilor noștri toate noutățile expoziționale. Selectăm, deci, aceste prime informații.

Vom începe cu INDUSTRIA UȘOARĂ, gazda din acest an a Pavilionului central al expoziției. *Un număr de 200 întreprinderi prezintă, pe o suprafață de 14 600 mp, circa 40 000 de sortimente* (față de 27 400 în 1971). *Parterul întreg este destinat TESĂTURILOR — prezente, în 24 grupe de produse față de 14 grupe în anul trecut.* Numai țesăturile tip bumbac reprezintă circa 3 000 de articole noi. *De remarcat prezența pentru întîia oară a produselor unei noi întreprinderi textile, „Dunăreana", din Giurgiu, care își face debutul cu o gamă inedită de țesături imprimate din poliesteri în amestec. Deosebit de bogată este, în acest an, și colecția de modele prezentată de cele două centrale de confecții — din București și Sibiu — care cuprinde peste 5 000 sortimente dintre care 45 la sută inedite. De remarcat, printre noutăți, „blezerele" pentru femei, noi articole vestimentare ce pot fi purtate cu fustă, pantalon sau rochie, precum și articolul denumit „vestover", un gen de vestă fără mînecă ce se poartă peste pulover, bluză cu cravată sau peste rochie. În ce privește ÎNCĂLȚĂMINTEA, se expun pentru prima oară pantofi și sandale realizați din piele sintetică românească, precum și noi tipuri de tălpi (din microporos, imitație de plută, din lemn de esență moale, din cauciuc matriță etc.). Dintre ARTICOLELE DE UZ CASNIC fabricate de întreprinderile industriei ușoare și prezente în expoziție se remarcă tipurile noi de mașini aragaz cu patru și cinci ochiuri, un cuptor electric de perete, hota absorbantă pentru bucătării, un nou tip de oală de fiert sub presiune, mașina de tocat carne cu prindere prin vacuum* etc.

Extrem de fugara trecere în revistă a sortimentelor prezentate de industria ușoară o însoțim de o vizită la fel de scurtă prin pavilionul B ce găzduiește EXPONATELE MINISTERULUI ECONOMIEI FORESTIERE ȘI MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII. Firește, vizitatorii se arată îndeosebi interesați de capitolul „MOBILĂ" Și au ce vedea ! *Peste 100 de tipuri de garnituri, din care 42 noi, la care se adaugă 110 tipuri de piese separate (din care 35 noi). De remarcat că accentul a fost pus de către organizatori pe producerea (și prezentarea) de mobilier multifuncțional, cu utilizări diferite, în raport cu spațiile de locuit existente.*

O modalitate originală de prezentare a fost aleasă în acest an de către producătorii locali de *BUNURI DE CONSUM* (industria locală, cooperația meșteșugărească, cooperația de consum). Este vorba de etalarea, în mod omogen, a posibilităților de producere a bunurilor de consum pe fiecare județ în parte. Realizată în urma recomandărilor făcute în acest sens, cu prilejul vizitei făcute la ediția precedentă a „Tîrgului de mostre" de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, această organizare a prezentării exponatelor realizate pe plan local dă posibilitatea vizitatorilor să cunoască în toată amploarea lor realizările obținute de producătorii din toate județele țării.

Pavilioane distincte vor oferi vizitatorilor și imaginea progreselor realizate în ultimul an de INDUSTRIA ALIMENTARĂ INDUSTRIA CHIMICĂ, INDUSTRIA CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI, firește exclusiv în ce privește producția bunurilor de consum.

Tîrgul de mostre din acest an își propune un scop dublu. *Primul : de informare a publicului larg asupra potențialului și progreselor înregistrate de industria românească a bunurilor de consum. Al doilea, cel de fapt primordial, este pur lucrativ : consultarea maselor de consumatori și a specialiștilor din comerț* (cu prilejul contractărilor ce vor avea loc în fiecare pavilion, în fața exponatelor) *asupra produselor ce vor fi fabricate și puse la dispoziția publicului în 1973.* Confruntarea exponatelor cu gustul maselor largi de vizitatori va fi organizată, printr-un sistem complex de sondaj, de către Institutul de cercetări comerciale. Oaspeții fiecărui pavilion vor găsi (și completa) numeroase chestionare, caiete de observații și sugestii ce vor sta la baza opțiunilor în perioada apropiată a contractărilor. Ca și la edițiile precedente ale „tîrgului", cele mai bine apreciate de public (și de către juriul special constituit) dintre exponate vor primi diverse distincții.

Nu putem încheia aceste prime însemnări fără a pomeni cîteva cuvinte despre capitolele agrement și aprovizionare. Într-adevăr, *o seamă din noile produse, ca și altele de fabricație recentă vor fi puse în vînzare la diferite standuri, după cum un atractiv „parc de distracții" va fi agreat cu siguranță, îndeosebi de vizitatorii mai tineri. Parăzile modei vor atrage, la rîndul lor, în special interesul vizitatoarelor.*

Deci începînd de joi 10 august, de la ora 10 la 18 (cu excepția zilei de luni) mii de bucureșteni precum și numeroși oameni din alte localități (pentru care se vor organiza excursii speciale) sînt oaspeți cotidieni ai marelui complex expozițional din Piața Scinteii, Le dorim tuturor o vizionare plăcută, sugestii cît mai inspirate...

Mircea SCRIPCA
Paul MARIAN

Agendă săptămînală

CONSTRUCTORII VIITORULUI

URMARE DIN PAG. 1

trecerii ce se desfășoară, care face apel și la contribuția de gîndire creatoare, la capacitatea de a inova, la cunoștințe și, în deosebită măsură, la conștiință. La înalta conștiință socialistă a poporului nostru, care înaintează pe drumul construcției patriei, potrivit planurilor croite de marele și înțeleptul arhitect care este partidul.

Conferința Națională a Partidului, strălucitul Raport al secretarului general al partidului, au dat noi direcții dezvoltării noastre socialiste. Cuvintele înaripate rostite de la tribuna Conferinței Naționale de tovarășul Nicolae Ceaușescu, au ridicat pe o treaptă mai înaltă elanul întregului popor ; privim acum cu și mai multă încredere în viitorul pe care ni-l făurim, pentru că-l cunoaștem mai bine, ne sînt și mai clare țelurile pe care le vom atinge. Iar apropierea celor două mari sărbători constituie importante etape ale acestei minunate întreceri menite să ducă la realizarea în patru ani și jumătate a ceea ce fusese plănuit pentru cinci ani.

★

La ora cînd dăm aceste rînduri la tipar, se desfășoară un important eveniment politic : întîlnirea prietenească dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov, o nouă expresie a relațiilor frățești româno-bulgare, o valoroasă contribuție la întărirea prieteniei și colaborării dintre țările, partidele și popoarele noastre. Convorbirile dintre cei doi conducători de partide și de state au scos în evidență evoluția ascendentă a relațiilor prietenești dintre P.C.R. și P.C.B., a colaborării dintre România și Bulgaria, au reliefat dorința comună de extindere și diversificare a raporturilor existente, în interesul ambelor popoare, al cauzei socialismului și păcii în lume. Vizita desfășurată de cei doi conducători de partide și de state în localitățile de pe litoralul românesc, a constituit, în același timp, o puternică manifestare a prieteniei de nezdruncinat care leagă între ele popoarele român și bulgar.

„MINA DE AUR" DE PE MALURILE DUNĂRII

URMARE DIN PAG. 1

de gîndire, de găsirea unor soluții tehnice și rezerve care să ne permită să realizăm cu aceleași mașini, cu aceiași oameni, mai mult.

Serviciul nostru de auto-dotări, unde a început să se folosească din plin această „materie primă" a demarat bine, ceea ce ne dă garanția că va fi un sprijin eficient în realizarea sarcinilor ce le avem pentru actualul cincinal, pe care-l vom termina numai în patru ani și jumătate.

Convingerea inginerului Traian Ciulacu se baza pe faptul că aportul gîndirii colective la realizarea unei producții mai mari și de mai bună calitate, într-un timp mai scurt, are deja, la ora actuală, suficient suport material în uzină. Voi aminti în rîndurile de față, doar cîteva. Este vorba, în primul rînd, de **rezolvarea cu forțe proprii și posibilități interne a mecanizării transportului între secții, a pieselor de gabarit mare.** În acest scop, s-au conceput și realizat niște platforme motopropulsate, cu o capacitate de 10 tone. **Valoarea economiilor pe care le aduce uzinei noul sistem de transport, fără a mai insista asupra avantajelor în ceea ce privește asigurarea unui transport operativ intern, se ridică la 1,5 milioane lei pe an.** Și nu e singurul efort de gîndire al colectivului, materializat într-o astfel de instalație menită să ușureze munca omului, s-o facă mai eficientă. **Dispozitivul de stivuit pe verticală — creație a ing. NICOLAE GAZEA și GHEORGHE CIURDARU,** care **a fost introdus în producție, a contribuit la creșterea gradului de utilizare a spațiilor de depozitare de 3—5 ori. Eficiența acestui nou dispozitiv poate fi apreciată și după faptul că, aflînd de existența și performanțele sale, 37 de unități industriale din țară și-au trimis delegați la uzina brăileană să-l vadă și să solicite livrarea unor asemenea utilaje pentru nevoile unităților respective.**

Mașina-agregat pentru prelucrarea unor importante repere, de la excavatoarele hidraulice, va înlocui complet importul unor asemenea utilaje.

Colectivul de specialiști studiază la ora actuală posibilitățile de realizare a unei mașini pentru prelucrarea carcaselor cutiilor de viteze ale excavatoarelor hidraulice. Cum s-ar spune, se forează adînc în această adevărată mină de aur din întreprindere, care este gîndirea întregului colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri. Și, de fiecare dată, filoanele descoperite aduc întreprinderii economii de ordinul sutelor și milioanelor de lei, iar oamenilor căi mai ușoare de realizare a unor produse superioare din punct de vedere al funcționalității și calității lor.

— Asta trebuie să ne preocupe pe noi acum, în această etapă istorică de dezvoltare multilaterală a României socialiste — spunea maistrul **DOBRE POPESCU,** de la secția frezedanturi, care a participat ca delegat la Conferința Națională a Partidului. **Tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea că nu este nevoie să facem eforturi fizice suplimentare, ci să gîndim mai mult, să căutăm fiecare la locul nostru de muncă rezervele care mai există pentru ca numai pe baza acestora, fără nici un efort în plus și fără nici o altfel de investiție suplimentară, să putem realiza cincinalul înainte de termen.**

Eu, de pildă, imediat după ce m-am întors de la Conferință am și luat măsuri, împreună cu colectivul, în acest sens. În secția noastră am conceput și am creat un dispozitiv care ne ajută să realizăm roțile dințate interioare pentru excavatoare, în pachet. Aceasta a dus la reducerea timpului de execuție al unei roți dințate cu 25 la sută iar calitatea execuției este superioară vechiului procedeu. Pentru aceasta nu a fost nevoie de nici o investiție, de nici un efort fizic. Doar de puțină gîndire în plus, de chibzuință, de inventivitate, domenii la care vom face apel din ce în ce mai mult. Faptele noastre de acum sînt cea mai convingătoare dovadă că această dorință a noastră, a muncitorilor de aici de la Brăila, a tuturor celor care muncesc în această țară, va deveni o realitate.

Am reținut dintr-o discuție pe care am avut-o cu inginerul **DUMITRU AVRAMESCU,** director tehnic cu dezvoltarea, cîteva dintre măsurile și preocupările de prim ordin ce figurează pe agenda de lucru a întregului colectiv de la Uzina „Progresul" : **„Se merge pe economia de metal la maximum. Aceasta nu însă în detrimentul calității și performanțelor utilajelor. În actualul cincinal, prin trecerea la fabricație a utilajelor prevăzute în planul de asimilări, pe baza soluțiilor tehnice noi de proiectare și a introducerii progresului tehnic, precum și a noilor tehnologii de fabricație uzina va reuși să realizeze o reducere a consumului de metal cu 15 pînă la 20 la sută. Aceasta înseamnă că vom putea produce, aproximativ 360 de excavatoare de 0,4 mc. De curînd, s-a terminat generalizarea schimbului II. Pînă la sfîrșitul anului se va extinde schimbul III, ajungîndu-se la o realizare a coeficientului de schimb, de 2,4".**

Pentru uzina „Progresul" numai această măsură va da posibilitatea realizării în plus, cu timpul cîștigat, a 200 rulouri compresoare. Adăugînd la aceste cîteva măsuri și faptul că noua capacitate de realizare a excavatoarelor va fi pusă în funcțiune în trimestrul IV 1973, față de trimestrul II 1974, cum era planificat, aveți o imagine și mai clară a eforturilor de gîndire menite să descopere căi eficiente pentru continua perfecționare a procesului de producție, în care este angrenat trup și suflet colectivul constructorilor de utilaje grele de la uzina „Progresul" din Brăila.

Viorel CHIURTU

ÎN ȚIBLEȘ, DUPĂ... ASPREA

Într-una din serile trecute, printre călătorii aflați în stația Reteag, pe o bancă, alături de un coș de spate, acoperit cu o traistă de lînă, se odihnea un om în portul specific Țării Lăpușului. Călătorul coborîse din munții Țibleșului și își luase bilet pentru Baia Mare, de unde urma să ia autobuzul pentru a ajunge în satul său Făurești, jud. Maramureș, aflat tot în apropierea Țibleșului. Bănuiam că a fost în Țibleș pentru a culege afine. Dar discuția purtată a infirmat presupunerile mele.

— Ați fost în Țibleș să culegeți afine ?

— Nu, am fost după asprea.

— Cum adică asprea ?

— Păi bine, aspreaua este un fel de piatră, căreia dîndu-i-se o formă lunguiață se întrebuințează la ascuțitul coasei.

— Adică e vorba de cute sau alcer...

— Da, însă asprea îi spunem pietrei din care facem aceste cuți. E o piatră rară, o formă a gresiei, că așa-i spune cartea la piatra din care se fac cuți, gresie.

Aspreaua era să se piardă, să nu mai știe nimeni de ea. Dar am căutat-o mult.., Șase ani am căutat pînă am găsit-o.

— Cum... ați căutat-o ?

— E o poveste cu ea. Duceam la tîrg cuți făcute din gresie obișnuită, dar cumpărătorii, mai ales cei în vîrstă, cereau mereu cuți din asprea, din care vindeau bătrînii meșteri din vremea copilăriei mele. Neavînd asemenea material am început căutările. La început, i-am întrebat pe cei care cereau cuți de asprea, pe bătrîni. Întrebam mereu, dar fără rezultat. O dată, un bătrîn mi-a spus că aspreaua și vijiina, un alt material din care se confecționează cuți, se află de partea cealaltă a Țibleșului. Astfel, am fost de mai multe ori în satele comunei Tirlișua și, după șase ani, am dat peste stîncile căutate, situate sub Țibleș, nu departe de satul Molișet. De atunci, în fiecare vară merg la ele și acolo în munte desprind bucăți din stîncă pe care le cioplesc în parte pentru a putea lua cu mine cît mai multe. Uitați-vă, cuțile astea care bat în alb sînt de asprea, cele care bat în vînăt sînt de vijiină.

SECVENȚE

— Dar de ce au atîtea preferințe pentru cuți oamenii de la dumneavoastră ?

— Astea nu sînt preferințe, sînt trebuințe. Știți, în partea noastră, unii oameni au fînețe pe loc mai drept, ca să nu spun șes, alții pe dealuri și în munte. Pentru fiecare din aceste fînețe, oamenii preferă cutea cea mai potrivită, că vedeți, oamenilor nu le convine ca într-o zi să ascută mai mult coase decît să coasească. De aici vin preferințele.

— Ziceți că sînteți nu tare departe de Țibleș. De ce nu v-ați întors acasă pe calea cea mai scurtă ?

— Drumurile de munte sînt anevoioase, de aceea cobor la Tirlișua de unde iau mașina pînă la Reteag. De aici, plec cu trenul.

La sosirea trenului, m-am despărțit cu respect și admirație față de Ștefan Leș din satul Făurești, care, aidoma unui pasionat geolog, a căutat printre stîncile Țibleșului, roca atît de folositoare omului.

Petre V. CODOREANU

LUMEA CA LUME

URMARE DIN PAG. 1

burele de legătură și de permanență. Un înalt exemplu a dat, în cîteva cuvîntări recente, tovarășul Ceaușescu, care a cerut ca pregătirea specialiștilor, la toate nivelele, să se desfășoare pe fondul unei pregătiri generale, în refuzul ideii că specialistul trebuie să fie surd și orb la problemele mari ale timpului. Mă simt părtaș la acest mod de a pune problema. Contra dezumanizării, provenită din practicarea unor profesiuni în sine, nemai afînse de fiorul omenesc cel mare, se luptă și refuzînd literatura în sine. Pentru că nu mă interesează, deci, acest fel de literatură, salut de-aici o carte de gîndire și de atitudine: *„Bunul simț ca paradox"* de Alexandru Paleologu. Autorul nu are sfială față de tabuuri, autorul gîndește, autorul își îngăduie atitudini. Este o gîndire demitificatoare și îndreptată împotriva tuturor dogmelor create nu numai în lumile recente ci și demult, în durata unor culturi deja clasice. Pe linia sa, preocupat de cultură ca de un organism viu, refuzînd el însuși să se ocupe propriu-zis de literatură, Alexandru Paleologu îmi pare a fi nu doar un bun *gînditor cultural*, nu doar atît, ci aproape cel mai bun. Apariția cărții sale *„Bunul simț ca paradox"* constituie o revanșă luată de spirit atît împotriva idealismului laș cît și împotriva materialismului vulgar ce n-a avut, niciodată, nici o legătură cu marxismul. O carte de nealterat bun simț. O carte plină de farmec și de franchețe.

ATENȚIE, CADE GHEAȚA DE PE ACOPERIȘUL CERULUI

După cum au anunțat ziarele, în Elveția, a căzut o grindină neobișnuită, al cărei *prim-bulgăraș* avea zece kilograme. Viitorul ne va rezerva, probabil, surprize și mai mari. Sîntem însă mulțumiți și cu ce ne-a dat pînă acum. O frumusețe! Să cadă din cer un bob de grindină de zece kilograme și noi să rămînem nemișcați sufletește!? Frumos! O frumusețe, repet.

Trebuie mers pe scoarța pămîntului, cu mai multă precauție. Trebuie să ne punem ceva pe cap, că — în ritmul ăsta de dezvoltare a grindinilor — ne putem trezi cu o torențială de frigidere, într-o totul perpendiculară pe noi. Totuși, eu mă întreb: unde-o fi stat pînă acum acel nor compus din cadouri atît de reci și de mari? Probabil că, de la distanță, el părea un nor oarecare și uite ce-a fost în el. Nici în nori nu se mai poate crede. De pe streșina cerului au loc alunecări de gheață. Atenție! Să ne punem pălăriile pe capete!

Cînd v-am spus eu că tot mai bun e pămîntul... Oricît de aspru ar fi, citeodată, cu noi, totuși, pămîntul e cel mai bun. Că măcar nu-i dă cu bulgări de gheață în cap omenirii.

O FRAZĂ, ÎNCĂ O DATĂ CONVINGĂTOARE...

„Acum, cînd e vorba că se vor mări pensiile, o dată cu salariile, bine ar fi ca înainte de acordarea coeficientului de mărire a pensiilor, să ni se recunoască gradele și gradațiile — drept cîștigat prin muncă conștiincioasă, prin examene grele și serioase și devotament pentru patrie; pensia să fie egală, pentru toți care au aceeași pregătire profesională, aceleași grade și gradații, aceiași ani serviți, indiferent în ce timp au fost scoși la pensie, întrucît toți trăim în prezent," *ne scrie cititorul Radu Teodor, pensionar din Iași.*

CÎT DE ADÎNC POT GÎNDI TICĂLOȘII

Un corespondent, Gheorghe Ursulescu din județul Caraș Severin, îmi semnalează un fapt care m-a făcut să înțeleg din nou, cît de adînc pot gîndi ticăloșii, cît de inventivi sînt, cît de necesară e, în continuare, lupta împotriva lor. *„Lunile trecute*, spune corespondentul, *am primit o scrisoare oficială în care eram încunoștințat că sesizarea mea împotriva salariatului X e neîntemeiată".* Corespondentul era surprins de acest răspuns pentru că nu trimisese nici o sesizare. Altcineva — un dușman al amîndurora — care avea interesul să introducă între ei suspiciunea, a trimis o scrisoare în numele lui Gh. Ursulescu. Corespondentul susține că știe cu precizie cine e autorul, să folosim termenii corespondentului din Poiana-Buchiu, *știu cine e autorul nemerniciei.* Nici o pedeapsă legală nu-i prea mică, în asemenea cazuri de monstruozitate morală. E, într-adevăr, inacceptabil ca un om să scrie lucruri mîrșave despre altul și să semneze pe un al treilea, să dea pe seama acestuia totul. De fapt, anonimatul pe care cred că trebuie să-l eliminăm din practica „viețiide sesizare" este același lucru, numai că, în acest caz, cineva scrie (știm noi ce scrie) despre altcineva și dă totul pe seama tuturor.

Dar cu substituirile astea să nu cumva să fi scris altcineva scrisoarea și să-l semneze, din nou sau abia acum, pe corespondentul Ursulescu! ...

UN ȘLAGĂR

Un cîntec excepțional a compus tînărul Doru Stănculescu pe versurile poeziei *„Ecou de romanță"* de Bacovia. Acest cîntec trebuie lăudat și această tendință trebuie încurajată, cu atît mai mult acum, cînd rezultatele concursului de creație de la Constanța ne apar atît de palide. Am auzit, la Constanța, la festival, destule sonorități-mamut și prea multe încetineli de dinainte de Adam. Ritmurile erau așa de puțin contemporane, citeodată, încît mă întrebam dacă nu cumva au scăzut intensitatea și tensiunea curentului electric al stațiilor de transmisie. Parcă ne mișcam pe altă frecvență...

„Ecou..." Ce curat și frumos cîntec! Un șlagăr care ne vine în minte deseori și care ne pune în gardă că talente printre compozitori există, destule, dar că nu au ureche muzicală cei care, nemaiauzind un cîntec de cînd erau amoebe se mai află din păcate și printre organizatorii unor festivaluri ca acesta.

Cîntecul lui Doru Stănculescu cunoaște o interpretare deosebită, a Mihaelei Mihai. Aceasta dovedește emoție artistică, profunzime. Și talent.

Adrian PĂUNESCU

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

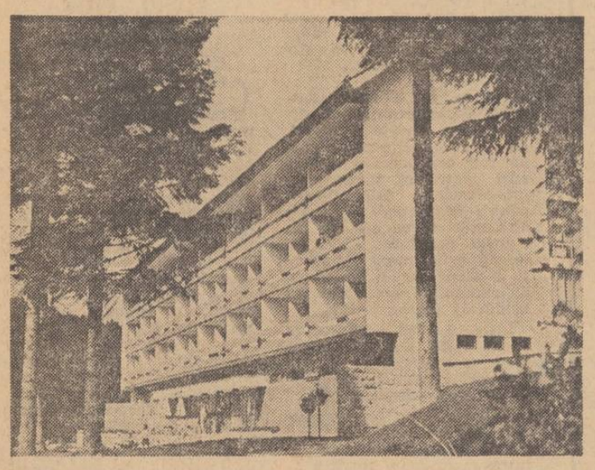

Hotelul „Ciucaș" din Tușnad-Băi **Adrian SZASZ — București**

Piatra Neamț — azi **Vasile DIACONU — București**

POPAS LA GURA RÎULUI (II)

de Iordan CHIMET

Am asistat într-o seară fără nume la o repetiție a corului din Gura Riului, mîndria legitimă a satului și al cărei renume mă chemase din Sibiu pe drumurile prăfuite ale locului. Vîrsta corului depășește anii unui veac. Alături de mine, în întuneric, o voce mingîietoare îmi șoptește :

*— Privește această adunare... a început să trăiască modest în zilele atît de îndepărtate ale secolului trecut. Coriștii porneau la drum, chemați să cînte la sărbătorile satelor vecine, în tradiționalele care cu boi, apoi, cu prilejuri festive și rare, cu diligență. Au trăit emoția copleșitoare a vitezei în tramvaiele cu cai de la începutul veacului nostru cînd nevoile sau, poate, surprizele fericite ale existenței îi chemau într-un mare oraș al vremii. Trenurile cu aburi de bună seamă i-au uimit și speriat. Unii din ei au asistat, minunîndu-se, la zborul epocal al lui Vlaicu și uite chiar acum, la radio, un om de știință vorbește despre zborul în Lună. În tot acest timp, ciobanii, tăietorii de lemne, cresc*ătorii de albine și agricultorii cîntăreți din Gura Riului au trecut prin două războaie mondiale și cîteva mai mici, au asistat sau au aflat de nașterea, apoteoza și decadența multor idealuri în lume, la schimbarea mentalității sociale, a relațiilor dintre oameni, la transformarea lucrurilor, la modificarea naturii, ba chiar a întregii planete, ei continuînd a-și cînta baladele, doinele, horele, cîntecele despre pămînt, despre dragoste, despre bucuriile vieții, despre durerea morții. Fiii urmează părinților și apoi fiii fiilor, uneori cu același nume și același chipuri.

GEOGRAFIE SENTIMENTALĂ

Și așa, din tată în fiu, generațiile se succed cîntînd pe scena Gurii Riului. Pe scena Gurii Riului am zis ? Pe scena vieții ar trebui să spun, căci nu știu dacă ați auzit vreodată strigătura populară, cunoscută de toți, în aceste locuri :

Roata vieții se-nvîrtește :
Unul moare, altul crește —
Și lumea se primenește.

Și vocea tăcu. Am întors capul să văd cine era interlocutorul meu. În jurul meu nimeni. Doar luna înfiptă într-un copac de pe deal părea, de departe, un steag de nuntă.